SANDRA BROWN

NEŠVARUS ŽAIDIMAS

Alma littera

SANDRA BROWN

NEŠVARUS ŽAIDIMAS

SANDRA BROWN

NEŠVARUS ŽAIDIMAS

Iš anglų kalbos vertė
DANGUOLĖ ŽALYTĖ

Alma littera

UDK 820(73)-3
Br291

Versta iš:
Sandra Brown
PLAY DIRTY
Simon & Schuster, New York, 2007

ISBN 978-9955-38-299-7

Pirmas skyrius

– Viskas?

– Viskas. – Grifas Berketas švystelėjo supliuškusį kelionmaišį ant užpakalinės sėdynės ir atsisėdo priekyje. – Atsinešiau nedaug. O suvenyrų tikrai neketinu pasiimti. – Jis nenorėjo, kad daiktai primintų laiką, kai sėdėjo Didžiajame – toks kodinis pavadinimas oficialiai buvo suteiktas federalinei pataisos įstaigai Big Springe, Teksaso valstijoje.

Grifas patogiai įsitaisė ant puikia oda aptrauktos sėdynės, pakreipė kondicionierių, kad oro srovė pūstų tiesiai į jį, paskui, suvokęs, kad jie vis dar nevažiuoja, dirstelėjo į vairuotoją.

– Saugos diržas.

– A. Tikrai. – Grifas persijuosė diržu krūtinę ir užsisegė. – Nenorėčiau pažeist įstatymo, – nusišaipė.

Vajetas Terneris buvo neblogas advokatas, bet jo humoro jausmas, jei apskritai tokį turėjo, buvo užrakintas devyniais raktais. Jis nė nešyptelėjo, išgirdęs ironiškus Grifo žodžius.

– Nagi, pralinksmėk, Terneri, – tarė Grifas. – Juk diena ypatinga.

– Deja, ne mes vieni ją švenčiame.

Terneris atkreipė Grifo dėmesį į bjaurų gelsvai žalią automobilį, stovintį invalidams skirtoje aikštelėje. Matyt, neteisėtai, nes nuo užpakalinio vaizdo veidrodėlio nekarojo kortelė. Grifas neatpažino nei automobilio markės, nei modelio,

prieš penkerius metus tokių nebuvo. Sedanas be jokių puošmenų nekrito į akis. Į akis krito tik vyras už vairo.

Grifas tyliai nusikeikė.

– Ką *jis* čia veikia?

– Per visas žinių laidas pranešta, kad tu šiandien išeini iš kalėjimo, bet nemanau, kad jis atvežė šampano.

– Tai ko trenkės tokį kelią pamatyti seno bičiulio?

– Turbūt nori tęsti judviejų pradėtą reikalą.

– Be prošvaisčių.

Žmogus, apie kurį jie kalbėjo, Stanlis Rodartė, pastatė automobilį taip, kad būtų pastebėtas. Norėjo, kad Grifas jį pamatytų. O Grifas jį būtų atpažinęs bet kur, nes Stanlis Rodartė buvo šlykštus šunsnukis. Atrodė, kad jo veidas išpjautas iš ąžuolo grandininiu pjūklu, o pjaustytojas taip nekantravo, kad neaplygino dantytų kraštų. Aštrūs kaip peilio geležtė skruostikauliai metė šešėlį ant raudonos raupuotos odos. Plaukų spalva ir tekstūra panaši į nešvarių šiaudų. Akys už tamsių akinių stiklų – gelsvos, prisiminė Grifas, – be abejo, įsmeigtos į jį su pykčiu, neatlyžusiu net per penkerius metus.

Grifas atsainiai trūktelėjo pečiais, nors ir sunerimo.

– Be reikalo gaišta.

– Matyt, jam taip neatrodo, – atsiliepė Terneris bloga lemiančiu balsu.

Kai jie važiavo pro Rodartės automobilį, Grifas plačiai nusišypsojo ir kilstelėjo didįjį pirštą.

– Jėzau, Grifai. – Artėdamas prie kalėjimo vartų, Terneris padidino greitį. – Kas tau darosi?

– Aš jo nebijau.

– Be reikalo. Jei turėtum bent lašą proto, apsidirbtum iš baimės. Atrodo, jis nepamiršo Bandžio. Nesimaišyk jam po kojomis. Kalbu rimtai. Girdi? Atsuk kitą skruostą.

– Ar man reikės mokėti už šį neprašytą patarimą?

– Ne, patarimas veltui. Man irgi gresia pavojus.

Nors kondicionierius veikė, Grifas atidarė langą, kai Terneris išvažiavo pro vartus, palikdamas federalinį kalėjimą, kuriame Grifas praleido pastaruosius penkerius metus. Jis sėdėjo mažiausios apsaugos bloke, bet vis dėlto tai buvo kalėjimo blokas.

– Nenoriu įžeisti Big Springo gyventojų, bet šio miesto ribose pasirodyti nebeketinu, – pasakė jis, kai automobilis išvažiavo iš vakarų Teksaso miestelio ir 20-ąja magistrale nušvilpė į rytus.

Oras buvo karštas, sausas ir smėliuotas, pilname mašinų greitkelyje trenkė dyzelinio kuro ir benzino išmetamosiomis dujomis, bet tai buvo laisvės oras, Grifo paragautas pirmą kartą per tūkstantį aštuonis šimtus dvidešimt penkias dienas. Godžiai jį kvėpė.

– Gera laisvėje? – paklausė advokatas.

– Neįsivaizduoji.

– Aš nejuokavau dėl Rodartės, – patylėjęs tarė Terneris.

Smėlingas vėjas gremžė Grifui veidą ir priplojo plaukus prie galvos.

– Raminkis, Terneri, – tarė jis, perrėkdamas pro šalį dundančio smardaus gyvulinio sunkvežimio kriokimą. – Nemojuosiu raudonu skuduru Rodartei po nosimi. Niekam nemojuosiu. Tai mano praeitis. Senovės istorija. Buvau nubaustas, grąžinau skolą visuomenei. Tau prieš akis perauklėtas ir pasitaisęs žmogus.

– Malonu girdėti, – nepatikliai atsiliepė advokatas.

Per automobilio šoninio vaizdo veidrodėlį Grifas stebėjo Rodartę. Šis paskui juos išvažiavo iš Big Springo ir neatsiliko, nors žiūrėjo, kad tarp jų automobilių įsiterptų bent trys mašinos. Vajetas Terneris neužsiminė, kad Rodartė juodu seka, gal nematė. Grifas norėjo pasakyti, bet paskui sumetė, kad advokatui kai ko žinoti nebūtina. Tik susirūpins.

Sukoręs penkis šimtus kilometrų, Grifas stovėjo vidury gyvenamojo kambario, vargu ar verto tokio pavadinimo. Gyvalio-

ti čia įmanoma, gyventi – ne. Tamsus kambarys buvo niūrus, bet blausi šviesa slėpė jo trūkumus. Per vieną sieną nuo grindų iki lubų it dantytas žaibas vingiavo piršto pločio plyšys. Kilimas buvo lipnus. Kondicionierius gergždė, pučiamas oras buvo drėgnas ir trenkė nebešviežiais kinų valgiais.

– Ne kažin kas, – pripažino Terneris.

– Smirdi.

– Bet nereikia nuomos sutarties. Už butą mokėsi kas mėnesį. Tarkim, čia apsistojai tik kol rasi geresnį kambarį.

– Big Springe bent jau buvo švaru.

– Nori grįžti?

Galbūt Terneris vis dėlto turi humoro jausmą.

Grifas bloškė kelionmaišį ant sofos. Sofa aiškiai nepatogi, o apmušalai ištepti velnias žino kuo. Jis maloniai prisiminė kooperatinį butą dangoraižyje Dalase, prabangiame Vėžlių Upelio rajone, kur kadaise gyveno. Dieną užlietas šviesos, naktį su nuostabiu vaizdu už lango. Su visais įmanomais patogumais. Pusės įrengimų paskirties jis nežinojo ir paleisti jų nemokėjo. Bet svarbiausia – jis juos turėjo.

– Negi, parduodamas mano butą, nieko nepalikai?

– Drabužius. Asmeninius daiktus. Paveikslus. Jie saugykloje. Bet visa kita... – Terneris papurtė galvą ir ėmė neramiai čiupinėti raktelius, lyg nekantrautų kuo greičiau grįžti į automobilį, nors jie važiavo beveik penkias valandas ir tik kartą buvo sustoję. – Pirmiausia pardaviau daiktus iš „žaislų dėžės“.

Taip meiliai Grifas vadino papildomą garažą, kurį išsinuomojo suaugėlio žaisliukams laikyti. Slidės, akvalangas, indiškas motoroleris, laivas ešerių žūklei, nuleistas į vandenį vos kartą. Daiktai, kuriuos jis dažniausiai pirko dėl to, kad turėjo už ką.

– Paskui nebeliko eskalados ir poršė. Leksusą pardaviau tik tada, kai nebeturėjau išeities. Paskui ėmiau pardavinėti daiktus. Teko parduoti, Grifai. Sumokėti baudai. Atlyginti už konsultavimą.

– Atlyginti *tau*.

Terneris liovėsi grabinėti raktelius. Kitomis aplinkybėmis jo karinga poza būtų buvusi juokinga. Grifas buvo beveik dvidešimčia centimetrų aukštesnis, kalėjime neapsileido ir mankštinosi. Dabar buvo net tvirtesnis negu prieš penkerius metus.

Vajetas Terneris buvo išblyškęs kaip žmonės, dirbantys uždarose patalpose dvylika valandų per parą. Jam mankšta reiškė aštuoniolika golfo duobučių, važinėjimą golfo vežimėliu ir du kokteilius klube. Keturiasdešimt penkerių jau buvo užsiauginęs minkštą pilvuką ir apdribusį užpakalį.

– Taip, Grifai, atlyginti man, – ėmė teisintis jis. – Aš gaunu pinigus už darbą. Kaip ir tu.

Grifas valandėlę žiūrėjo į jį, paskui tyliai atkirto:

– Gaudavai. Kaip ir aš *gaudavau*.

Terneris atlyžo ir, regis, šiek tiek sutrikęs dėl trumpalaikio pykčio, nusigręžė ir padėjo ant pinto kavos staliuko kitą raktų rinkinį.

– Mūsų atliekamas automobilis. Stovi lauke. Iškart pamatysi. Blausiai raudona dvejų durų honda. Nieko neverta, todėl nuo tada, kai Suzana nusipirko reindžroverį, laikom jį kraštutiniams atvejams. Važiuoja gerai. Alyva pakeista, padangos patikrintos. Važinėk juo, kiek reikės.

– Ar į mano sąskaitą bus įtrauktas kasdienis mokestis už nuomojamą automobilį?

Terneris vėl įsižeidė.

– Ko tu toks šiknius? Bandau padėti.

– Tavo pagalbos man reikėjo prieš penkerius metus. Kad ištrauktum mane iš kalėjimo.

– Padariau, ką galėjau, – atšovė Terneris. – Buvai sučiuptas. Kaip pasiklosi, taip išmiegosi.

– Oho. Reikia užsirašyti. – Grifas patapšnojo per kišenes, lyg ieškodamas rašiklio.

– Dingstu iš čia.

Terneris pasuko prie durų, bet Grifas užkirto jam kelią.

– Gerai, gerai, tu – advokatų karalius, o aš – nedėkingas šiknius. Kas dar? – Jis luktelėjo, kol Ternerio pasipiktinimas apslops, ir prašneko taikiau: – Ką dar dėl manęs padarei?

– Sudėjau į spintą miegamajame kai kuriuos tavo drabužius. – Jis mostelėjo į atdaras duris kitame kambario gale. – Džinsai ir megztiniai atverčiama apykakle iš mados neišėjo. Nupirkau paklodžių ir rankšluosčių. Tualeto reikmenis turi?

– Kelionmaišyje.

– Butelis vandens, pienas, kiaušiniai šaldytuve. Duona irgi. Sandėliuke gali būti tarakonų.

– Tai jau tikrai.

– Klausyk, Grifai, suprantu, kad čia ne rūmai, bet...

– Rūmai? – pakartojo Grifas juokdamasis. – Nemanau, kad šį sąvartyną kas nors palaikytų rūmais. Bet pats sakei, kad būstas laikinas, – pridūrė, nenorėdamas pasirodyti nedėkingas. – Ar yra telefonas?

– Miegamajame. Užstatą sumokėjau aš. Telefonas mano pavarde. Kai turėsi savo, galėsim išjungti.

– Ačiū. Koks numeris?

Terneris pasakė.

– Neužsirašysi?

– Mano galvoje tilpdavo pora šimtų rungtynių. Dešimt skaičių tikrai prisiminsiu.

– Hm. Gerai. Neužmiršk pasirodyti lygtinio paleidimo priežiūros pareigūnui. Jis turi žinoti, kaip su tavim susisiekti.

– Pirmas punktas sąraše. Paskambinti Džeriui Arnoldui. – Grifas ore brūkštelėjo varnelę.

Terneris padavė jam banko voką.

– Čia šiek tiek pinigų smulkioms išlaidoms, kol įsigysi kredito kortelę, ir vairuotojo pažymėjimas. Žinoma, adresas ne tas, bet pažymėjimas galioja iki tavo gimtadienio, o tada jau turėsi naują butą.

– Ačiū. – Grifas metė voką ant stalo greta paskolinto automobilio raktelių. Imdamas išmaldą iš advokato, jautėsi pa-

žemintas ne mažiau kaip pirmą dieną kalėjime, kai jam buvo išvardytos taisyklės ir bausmės už jų pažeidimą.

– Manau, jau gali išskėsti sparnus. – Advokatas pliaukštelėjo jam per petį. Nenatūraliai ir nerangiai. Skubiai nusisuko, bet prie durų stabtelėjo ir atsigręžė. – Grifai... matai... kai kas tebegriežia ant tavęs dantį. Daugelio žmonių nuomone, padarei mirtiną nuodėmę. Jei kas nors ims kabinėtis, ne per daug kreipk dėmesį. Atsuk kitą skruostą, gerai?

Grifas tylėjo. Neduos pažado, kurio negalėtų tesėti.

Terneris sunerimęs delsė.

– Išėjus į laisvę... prisitaikyti sunku.

– Sėdėti lengviau.

– O kursai kaliniams, kurie tuoj turi būti paleisti...

– Ruošimosi paleidimui programa.

– Taip. Ar pravertė?

– O, taip. Išmokau rašyti prašymą priimti į darbą. Nesikasyti subinės ir nekrapštyti nosies, kai kalbėsiuos su būsimu darbdaviu.

– Ką dabar žadi veikti? – paklausė nusivylęs Terneris.

– Susirasiu darbą.

– Be abejo. Bet aš klausiu, ar galvojai kokį.

– Gal žinai NFL komandą, kuriai reikia įžaidėjo? – Ternerio veidas taip ištįso, kad Grifas nusijuokė. – Juokauju.

Sodybą juosė keturių metrų aukščio plytų mūras, apaugęs gebenėmis.

– Viešpatie aukštielninkas. – Grifas sustabdė raudoną hondą prie telefonspynės šalia vartų. Iš adreso suprato, kad šis Dalaso rajonas prabangus, bet kad *toks* prabangus, nesitikėjo.

Prie telefonspynės buvo išspausdinta, kaip susisiekti su šeimininkais. Jis paspaudė klaviatūros skaitmenis. Kažkas tučtuojau atsiliepė per garsiakalbį:

– Alio.

– Grifas Berketas pas poną Spikmeną.

Niekas neatsakė, bet geležinių strypų vartai buvo atkelti ir jis įvažiavo. Plytų takas iš abiejų pusių buvo apsodintas žemais krūmais ir gėlėmis. Už jų medžių paunksnėje kaip žalio aksomo kilimas driekėsi veja.

Namas buvo toks pat įspūdingas kaip sodas. Keliais dešimtmečiais senesnis už Grifą, iš pilko akmens. Kai kur sienos, kaip ir tvoros mūras, apaugusios gebenėmis. Grifas vingiuotu taku privažiavo prie pat įėjimo, sustabdė skolintą hondą, išlipo ir priėjo prie paradinių durų. Abipus jų stovėjo vazos su visžaliais medžiais. Grifas vangiai ėmė spėlioti, kaip, po perkūnais, sodininkas sugebėjo išauginti kamščiatraukio formos medį.

Pakraigė neapkibusi voratinkliais. Niekur nė vieno nukritusio lapelio. Langai švarūs, net žvilga. Namas, aplinka, visa sodyba suknistai tobula.

Sakydamas Vajetui Terneriui, kad perspektyvų jokių, jis melavo. Tiesa, nebuvo apibertas pasiūlymais. Šiuo tarpu Grifas Berketas, ko gero, labiausiai nekenčiamas žmogus Dalase, o gal ir visoje Vienišos Žvaigždės* valstijoje. Ne, per švelniai pasakyta: jį niekino visa futbolą mėgstanti šalis. Žmonės tyčiodavosi, išgirdę jo pavardę, arba nusispjaudavo ją ištarę, lyg saugodamiesi blogos akies. Nė vienas sveiko proto darbdavys nenorės tokio darbuotojo.

Bet viltis buvo, nors ir menka.

Likus kelioms dienoms iki paleidimo, jis gavo kvietimą atvykti čia šiandien šiuo laiku. Standžioje kortelėje išspausdinta: Fosteris Spikmenas. Pavardė girdėta, tik Grifas neprisiminė kur.

Spausdamas skambučio mygtuką prie durų, neįsivaizdavo, kam jo prireikė žmogui, gyvenančiam tokiame name. Manė, kad susitikimas susijęs su darbu. Dabar, pamatęs sodybą, su-

* Teksasas. *Čia ir toliau vertėjos pastabos.*

abejojo. Gal šitas Spikmenas – aistringas „Cowboys" komandos sirgalius ir viso labo nori skutelio Grifo Berketo kailio.

Durys atsidarė beveik iškart. Jį pasitiko šalto oro gūsis, silpnas apelsinų kvapas ir vyrukas, kuris prašyte prašėsi strėnjuostės ir ieties.

Grifas tikėjosi kambarinės ar liokajaus, tarnaitės balta prijuoste, maloniu balsu ir mandagių, bet abejingų manierų. Šis tipas buvo visiškai kitoks. Jis vilkėjo aptemptus juodus marškinėlius, mūvėjo juodas dukslias kelnes. Veido bruožai platūs ir plokšti kaip majų karaliaus. Oda lygi, bebarzdis. Tiesūs plaukai juodi kaip degutas.

– Ar... jūs – ponas Spikmenas?

Vyrukas papurtė galvą ir nusišypsojo. Veikiau parodė dantis. Vargu ar tai buvo šypsena, nes daugiau nė vienas veido bruožas nepasikeitė, nekrustelėjo nė raumenėlis. Jis pasitraukė ir mostelėjo, kviesdamas Grifą įeiti.

Skliautinės lubos šmėkšojo virš trijų aukštų. Ant marmuro grindų plytėjo įmantrios spalvingos rytietiškų kilimų salos. Grifo atvaizdas atsispindėjo milžiniškame veidrodyje virš ilgo sulankstomo stalo. Sraigtiniai laiptai buvo architektūros stebuklas, ypač turint omenyje, kada namas pastatytas. Erdvu ir tylu kaip bažnyčioje.

Vyrukas, netardamas nė žodžio, galva pakvietė Grifą eiti įkandin. Grifui vėl toptelėjo, kad Fosteris Spikmenas jo tyko. Gal jo požeminiame kalėjime esama žnyplių nykščiams traiškyti ir rimbų?

Kai jie priėjo dvivėres duris, liokajus – nors žodis nelabai tinkamas – atidarė abi puses ir atsistojo nuošaliau. Grifas įžengė į kambarį, matyt, biblioteką, nes tris sienas nuo grindų iki lubų slėpė knygų spintos, o ketvirtoji buvo vieni langai. Pro juos buvo matyti didžiulė veja ir gėlynai.

– Spėliojau.

Grifas, netikėtai išgirdęs balsą, atsisuko ir antrą kartą nustebo. Jam šypsojosi vyras invalido vežimėlyje.

– Ką spėliojot?

– Ar jūs tikrai toks įspūdingas. – Jis nužvelgė Grifą. – Ūgis toks, kokio tikėjausi, bet jūs... smulkesnis. Žinoma, mačiau jus tik per atstumą, iš stadiono ložės ir per televizorių.

– Televizorius prideda penkis kilogramus.

– O kur dar pečių kamšalai, – nusijuokė vyriškis ir ištiesė dešinę ranką. – Fosteris Spikmenas. Ačiū, kad atėjot. – Jie paspaudė vienas kitam ranką. Nieko nuostabaus, kad šeimininko ranka buvo daug mažesnė už Grifo, bet delnas sausas, o spustelėjimas tvirtas. Jis pamygo mygtuką itin moderniame vežimėlyje ir atsitraukė. – Prašom sėstis.

Šeimininkas parodė Grifui į keletą jaukiai sustatytų krėslų su staliukais ir lempomis. Grifas išsirinko krėslą. Sėsdamasis pajuto, kad ilgisi tokios kokybės baldų, kokius turėjo. Dabar priverstas laikyti duoną šaldytuve, kuris erzinamai ūžia.

Dar kartą apžvelgus kambarį ir sklypą už langų, jam vėl kilo klausimas, ką, po perkūnais, čia, gebenių apraizgytame name, jis veikia su luošiu.

Fosteris Spikmenas tikriausiai bent penkeriais metais vyresnis, vadinasi, jam apie keturiasdešimt. Gražus. Sunku pasakyti, koks jo ūgis, bet Grifas spėjo, kad per metrą aštuoniasdešimt. Drabužiai elegantiški: tamsiai mėlyni marškiniai, laisvos chaki kelnės, rudas odinis diržas, priderinti batai, gelsvai rudos puskojinės.

Tačiau kelnių kiškos karojo lyg supliuškę balionai.

– Ko nors išgersit? – maloniai paklausė Spikmenas.

Užkluptas stebeilijant ir svarstant, Grifas pažvelgė šeimininkui į veidą.

– Kokakolos.

Spikmenas dirstelėjo į vyruką, atidariusį duris.

– Manuelai, dvi kokakolos, *por favor**.

* Malonėkit *(isp.)*.

Manuelas buvo kvadratinis ir masyvus it cemento maišas, bet vaikščiojo be garso. Spikmenas pastebėjo, kad Grifas spokso į tarną, einantį prie baro ir pilantį gėrimą.

– Jis iš Salvadoro.

– A.

– Pėsčias atėjo į Jungtines Valstijas.

– A.

– Jis mane prižiūri.

Grifas nesugalvojo, ką atsakyti, nors jam knietėjo paklausti, ar Manuelas, kad ir besišypsantis, nelaiko po lova džiovintų žmonių galvų.

– Iš Big Springo atvažiavot šiandien? – paklausė Spikmenas.

– Rytą mane pasiėmė advokatas.

– Kelias ilgas.

– Man neįkyrėjo.

– Neabejoju, – nusišypsojo Spikmenas. – Taip ilgai sėdėjot uždarytas. – Jis palaukė, kol Grifas paims gėrimą nuo padėkliuko, kurį jam atkišo Manuelas, paskui pasiėmė raižyto krištolo stiklinę ir kilstelėjo. – Už jūsų laisvę.

– Už tai išgersiu.

Manuelas išėjo ir uždarė dvivėres duris. Grifas gurkštelėjo kokakolos. Nuo atvirai smalsaus Spikmeno žvilgsnio jam darėsi nejauku.

Kas čia per velniava? Gal paskelbta savaitė „Pakviesk kalinį išgerti"?

Jautėsi vis nesmagiau. Nusprendė eiti prie reikalo ir pastatė gėrimą ant staliuko prie alkūnės.

– Pasikvietėt mane, norėdamas iš arti apžiūrėti buvusį futbolininką? Ar nuteistą nusikaltėlį?

Spikmeno jo šiurkštumas nesutrikdė.

– Maniau, ieškot darbo.

Grifas nenorėjo parodyti savo nevilties ir skurdo, todėl išsisukinėdamas gūžtelėjo pečiais.

– Pasiūlymų turit? – paklausė Spikmenas.

– Nė vieno, kuris mane domintų.

– „Cowboys“ ne...

– Ne. Nei jokia kita komanda. Man uždrausta žaisti lygoje. Abejoju, ar galėčiau nusipirkti bilietą į NFL rungtynes.

Spikmenas linktelėjo, lyg būtų jau žinojęs, kokia Grifo Berketo padėtis.

– Jei negalit žaisti futbolo, ką ketinot daryti?

– Ketinau atsėdėti ir išeiti į laisvę.

– Daugiau nieko?

Grifas atsilošė, vėl trūktelėjo pečiais, lyg jam būtų nė motais, ir vėl gurkštelėjo kokakolos.

– Turėjau keletą sumanymų, bet kol kas nieko nenusprendžiau.

– Man priklauso oro transporto bendrovė. „SunSouth“.

Grifas tvardėsi, kad veido išraiška neišduotų, koks jis nustebęs ir susidomėjęs.

– Aš skraidau jūsų lėktuvais. Tikriau tariant, skraidydavau.

Spikmenas nesivaržydamas nusišypsojo.

– Džiaugiuosi galėdamas pasakyti, kad daugybė kitų žmonių irgi jais skraido.

Grifas apžvelgė gražų kambarį, sunkiai atplėšdamas akis nuo kai kurių brangenybių, paskui vėl pasižiūrėjo į Spikmeną.

– Neabejoju.

Nors jis kvailiojo, Spikmenas tebesišypsojo.

– Pakviečiau jus, norėdamas pasiūlyti darbą.

Grifui širdis suspurdėjo iš džiaugsmo. Toks žmogus kaip Fosteris Spikmenas gali padaryti jam daug gero. Dabar prisiminė, kodėl pavardė pasirodė girdėta. Spikmenas – įtakingas žmogus Dalase, jam priklauso viena pelningiausių krašto bendrovių. Jo palankumas, net vos pastebimas atlaidus linktelėjimas padėtų susigrąžinti dalį malonės, Grifo prarastos prieš penkerius metus.

Bet jis nuslopino kunkuliuojantį džiaugsmą. Kas žino, gal jam bus pasiūlyta siurbti šūdus iš nešvarumų cisternų lėktuvuose.

– Klausau.

– Darbas, kurį siūlau, iškart palengvins jūsų finansinę padėtį. Girdėjau, kad jūsų turtas buvo parduotas norint sumokėti baudą, kurią paskyrė teismas.

– Taip, beveik visas, – išsisukinėjo Grifas.

– Be to, iš tų pinigų buvo apmokėtos didelės skolos. Tai tiesa?

– Klausykit, Spikmenai, kadangi ir taip žinot, nebeklausinėkit. Netekau visko ar net daugiau. Tai ir norėjot išgirsti? Neturiu nė sušikto skatiko.

– Manau, tokiu atveju šimtas tūkstančių praverstų.

Priblokštas sumos, Grifas pajuto, kad irzulys virsta įtarumu. Nusvilęs nagus, nepatikliai vertino lengvą uždarbį. Jei pasiūlymas atrodo įtartinas, turbūt toks ir yra.

– Šimtas tūkstančių per metus?

– Ne, pone Berketai, – mėgaudamasis šypsojosi Spikmenas. – Šimtas tūkstančių sandoriui patvirtinti. Jums įprastais terminais – premija už sutarties pasirašymą.

Grifas valandėlę stebeilijo į jį.

– Šimtas gabalų JAV dolerių?

– Teisėta atsiskaitymo priemonė. Pinigai bus jūsų, jei priimsite mano pasiūlymą.

Grifas rūpestingai nukėlė nuo kelio kulkšnį ir abiem pėdom įsirėmė į grindis, mėgindamas laimėti laiko, nors galvojo tik apie tą sumą ir kaip baisiai jam reikia pinigų.

– Ketinat mane panaudoti „SunSouth" reklamai? Skydai, reklaminiai filmai, skelbimai? Apie tai kalbame? Nenorėčiau pozuoti nuogas, bet galėtume tartis.

Spikmenas nusišypsojo ir papurtė galvą.

– Suprantu, reklama sudarė nemažą jūsų pajamų dalį, kai buvot „Dallas Cowboys" įžaidėjas. Jūsų peršamų „Dešimto-

jo numerio" megztinių buvo parduota labai daug. Bet būgštauju, kad dabar jūsų reklamuojama prekė tik atbaidytų pirkėjus.

Net žinodamas, kad tai tiesa, Grifas įsižeidė.

– Tai ką jūs sumanėt? Ką reikės nužudyti?

Spikmenas nusikvatojo.

– Tokių baisybių nesiūlysiu.

– Nieko nenutuokiu apie lėktuvus.

– Pasiūlymas nesusijęs su lėktuvais.

– Jums reikia naujo sandėlininko?

– Ne.

– Mano fantazija išseko. Kaip užsidirbsiu šimtą tūkstančių dolerių?

– Apvaisindamas mano žmoną.

Antras skyrius

– Atleiskit, neišgirdau.

– Jūs išgirdote gerai, pone Berketai. Dar kokakolos?

Grifas spoksojo į šeimininką, kol suvokė klausimą. Šis trenktas pašlemėkas bent jau svetingas šeimininkas.

– Ačiū, ne.

Spikmenas privažiavo prie staliuko, paėmė tuščią Grifo stiklinę, kartu su savąja nuvežė prie baro su kriaukle ir įdėjo į dėžę po ja. Rankšluosčiu nušluostė granitinį barą, nors Grifas matė, kad jis nepriekaištingai nublizgintas, ant stikliško paviršiaus nėra nė lašelio. Spikmenas sulankstė rankšluostį, tvarkingai pridėjęs vieną galą prie kito, ir įvėrė į žiedą, įtaisytą bare.

Jis vėl privažiavo prie Grifo staliuko, padėklą įdėjo į žalvarinį laikiklį, tris kartus pabarškino, paskui apgręžė vežimėlį ir atsidūrė ankstesnėje vietoje, per porą metrų nuo Grifo.

Grifas stebėjo šeimininko veiksmus ir mąstė: „Svetingas ir *tvarkingas*."

– Jei apsigalvosit dėl gėrimo, pasakykit, – tarė Spikmenas.

Grifas atsistojo, apėjo kėdę, atsisuko į Spikmeną pažiūrėti, ar beprotybė pastebima iš tolo, paskui nužingsniavo prie langų ir pažvelgė į lauką. Reikia susivokti, įsitikinti, kad neįkrito į triušio olą kaip Alisa.

Jautėsi kaip pirmomis savaitėmis Big Springe, kai pabusdavo nesuprasdamas kur esąs ir tik po kelių sekundžių prisimindavo, kur yra ir kodėl. Dabartinė jo būsena panaši. Lyg būtų atskirtas nuo pasaulio. Reikia atsikvošėti.

Už langų Skrybėliaus nematyti. Niekas nedingo ir iš pažiūros normalu – smaragdinė žolė, akmenimis grįsti takeliai, vingiuojantys tarp gėlynų, ūksmingi išsikeroję medžiai. Tolumoje tvenkinys. Mėlynas dangus. Virš galvos reaktyvinis lėktuvas, artėjantis prie Dalaso.

– Mūsiškis.

Grifas neišgirdo, kaip privažiavo Spikmenas, ir krūptelėjo pamatęs, kad šis taip arti. Kalėjimas ir to išmoko. Krūpčioti. Linijos puolėjai, sveriantys apie 150 kilogramų, lėkdavo į jį, ketindami sužeisti ar bent užgauti, išsiepę dantis po kauke, primerkę akis iš pykčio. Jis būdavo pasiruošęs, treniruotas šiurkščiam žaidimui.

Bet net mažiausios apsaugos bloke, kuriame kalėjo kyšininkai ir finansiniai machinatoriai, nerimaudavai dvidešimt keturias valandas per parą ir septynias paras per savaitę. Buvai budrus ir nieko neprisileisdavai.

Žinoma, toks jis buvo ir prieš kalėjimą.

Spikmenas žiūrėjo į lėktuvą.

– Iš Našvilio. Turi nusileisti septynios po septynių. – Jis dirstelėjo į rankinį laikrodį. – Laiku.

Grifas valandėlę jį stebėjo, paskui tarė:

– Kraupiausia, kad jūs visai neatrodot trenktas.

– Abejojat mano sveiku protu?

– Ir dar kaip.

– Kodėl?

– Pirma, man ant kaktos neparašyta „spermos bankas“.

– Nesitikėjot, kad pasiūlysiu tokį darbą? – nusišypsojo Spikmenas.

– Kur jau ten. – Grifas žvilgtelėjo į rankinį laikrodį. – Klausykit, šįvakar esu kai ką numatęs. Susitikimą su draugais. –

Nenumatęs jis jokio susitikimo. Ir draugų neturi. Bet skamba įtikinamai. – Turiu eiti, antraip pavėluosiu.

Spikmenas, matyt, suprato, kad jis meluoja.

– Prieš atmesdamas mano pasiūlymą, – tarė, – bent išklausykit mane.

Jis ištiesė ranką, lyg norėtų paliesti Grifą. Šis nevalingai pasipurtė, Spikmenas negalėjo nepastebėti. Suglumęs pažvelgė į Grifą, bet ranką atitraukė, jo nepalietęs.

– Atsiprašau, – sumurmėjo Grifas.

– Invalido vežimėlis, – ramiai pasakė Spikmenas. – Kai kam jis kelia pasibjaurėjimą. Kaip liga ar amuletas.

– Ne dėl to. Tikrai ne. Tiktai... Klausykit, manau, pokalbis baigtas. Turiu eiti.

– Dar neikit, Grifai. Neprieštaraujat, kad vadinsiu jus Grifu? Manau, jau galim vadinti vienas kitą vardu, tiesa?

Spikmeno akys atspindėjo ryškią pro langus krintančią šviesą. Vaiskios, protingos akys. Nė ženklo beprotybės ar paklaikusios piktdžiugos, būdingos pamišėliams. Grifas ėmė svarstyti, ar ponia Spikmen žino. Ką čia slėpti, jis ėmė svarstyti, ar ponia Spikmen apskritai *yra*. Galbūt milijonierius ne tik maniakiškai tvarkingas, bet ir visiškai kuoktelėjęs.

Kai Grifas neatsakė į klausimą dėl vardo, Spikmeno šypsena virto apmaudžiu vypsniu.

– Bent palaukit, kol išdėstysiu reikalą. Apmaudu, jei šitiek repeticijų nueis niekais. – Jis šyptelėjo. – Prašom pasilikti.

Grifas nuoširdžiai troško kuo greičiau iš čia išsinešdinti, bet graužėsi, kad krūptelėdamas įžeidė žmogų, todėl vėl atsisėdo. Patogiai įsitaisęs pastebėjo, kad marškinių nugara šlapia nuo prakaito. Kai tik galės išmauti neįžeisdamas šeimininko, taip ir padarys.

Spikmenas tęsė nutrūkusį pokalbį.

– Aš negaliu apvaisinti moters. Niekaip. – Jis patylėjo, lyg norėtų pabrėžti šiuos žodžius. – Jei turėčiau spermos, – tyliai pridūrė, – mes dabar nesikalbėtume.

Grifas mielai būtų nesikalbėjęs. Nelengva žiūrėti į akis vyrui, kuris tau pasakoja apie prarastą vyriškumą.

– Aišku. Jums reikia spermos donoro.

– Minėjot spermos banką.

Grifas linktelėjo.

– Lora – mano žmona – ir aš nenorim ten kreiptis.

– Kodėl? Dažniausiai jie sąžiningi, ar ne? Patikimi. Donorai tikrinami. Pats žinot.

Grifas beveik nieko nenutuokė apie spermos bankus ir, atvirai kalbant, nesidomėjo jų veikla. Jis spėliojo, kaip Spikmenas atsidūrė invalido vežimėlyje. Buvo paralyžiuotas visada ar tapo toks neseniai? Gal užsikrėtė nervų sistemą pažeidžiančia liga? Nukrito nuo arklio? Kas jam atsitiko?

– Kai nevaisingas vyras, – tarė Spikmenas, – poros naudoja donoro spermą. Paprastai sėkmingai.

Matyt, tokia būklė jo neglumina ir netrikdo, ir Grifas tai deramai įvertino. Jei būtų Spikmeno vietoje, jei jam reikėtų Manuelo priežiūros, vargu ar jis taip lengvai taikstytųsi su padėtimi kaip Spikmenas. Jis negalėtų nesivaržydamas kalbėti apie savo nelaimę, ypač su kitu vyru. Gal Spikmenas tiesiog susitaikė su likimu.

– Lora ir aš žūtbūt norim vaiko, Grifai, – pasakė šeimininkas.

– Aha, – numykė Grifas, nežinodamas, ką atsakyti.

– Ir norim, kad vaikas būtų panašus į mane.

– Aišku.

Spikmenas papurtė galvą, lyg Grifas vis dar nebūtų supratęs. Kad tikrai nesuprato, Grifas suvokė tada, kai Spikmenas pasakė:

– Norim, kad visi manytų, jog vaiko tėvas – aš.

– Aha, – atsiliepė Grifas vis dar klausiamai.

– Mums tai nepaprastai svarbu. Gyvybiškai. Būtina. – Spikmenas pakėlė pirštą it politikas, kuris tuojau paskelbs svarbiausią savo rinkimų kampanijos šūkį. – Niekas neturi abejoti, kad vaiko tėvas – aš.

– Aš niekam nesakysiu. – Grifas abejingai gūžtelėjo pečiais.

Spikmenas nusišypsojo ir nusiramino.

– Puiku. Mokame jums ir už tylėjimą, ne tik už... pagalbą.

Grifas nerūpestingai nusijuokė ir atkišo delnus.

– Pala. Kai pažadėjau niekam nesakyti, turėjau omeny, kad niekam nepasakosiu apie mūsų pokalbį. Atvirai kalbant, nebenoriu daugiau nieko girdėti. Tarkim, šis... pokalbis baigtas, gerai? Jums lieka šimtas gabalų, man – sperma, o šis susitikimas – mūsų mažytė paslaptis.

Jis jau stojosi, kai Spikmenas tarė:

– Pusė milijono. Pusė milijono dolerių, kai Lora pastos.

Grifas apmirė ir pajuto, kad atsisėsti jam bus lengviau negu atsistoti. Žnektelėjo į krėslą ir apstulbęs sėdėjo, spoksodamas į Spikmeną.

– Skiedžiat.

– Patikėkit, ne.

– Pusė milijono?

– Tavo akys mėlynos, plaukai šviesūs. Kaip mano. Dabar sunku pastebėti, bet aš aukštesnis negu metro aštuoniasdešimties. Mudviejų genetinė struktūra panaši. Pakankamai panaši, kad tavo vaikas būtų palaikytas mano vaiku.

Grifo galvoje mintis vijo mintį, jam buvo sunku susikaupti. Jis mąstė apie dolerius, Spikmenas kalbėjo apie genus.

– Spermos bankuose laikomi žurnalai. – Jis pavaizdavo, kad verčia lapus. – Peržiūrėsit ir susirasit, ko norit. Išsirinksit akių spalvą, plaukų spalvą, ūgį. Viską.

– Niekada neperku katės maiše, Grifai. Nesirenku prekių iš katalogų. Juolab savo vaiko ir įpėdinio. Be to, visada gali būti demaskuotas.

– Duomenys slapti, – ginčijosi Grifas.

– Neva.

Grifas prisiminė vartus su nematomo žmogaus balsu, aukštą mūrą aplink sodybą. Matyt, šis vyriškis apsėstas slaptumo. Ir tvarkingumo. Big Springo psichologas kiaurą dieną

mėgautųsi Spikmeno maniakiškumu: kaip jis rinko stiklines, lankstė rankšluostį ir dėjo į vietą padėklą.

Nenorom susidomėjęs, Grifas ilgai žiūrėjo į milijonierių, paskui paklausė:

– O kaip viskas vyks? Nueisiu pas daktarą, nuleisiu į stiklainį ir...

– Jokių gydytojų. Jei Lora bus apvaisinta gydytojo kabinete, pasklis gandai.

– Kas juos paskleis?

– Personalas. Ją gali pamatyti kiti pacientai. Žmonės mėgsta liežuvauti. Ypač apie garsenybes.

– Aš – užgesusi žvaigždė.

– Turėjau omeny Lorą ir save, – tyliai nusijuokė Spikmenas. – Nors tu, be abejo, suteiktum paskaloms dar daugiau pikantiškumo. Tokiai pagundai neatsispirtų net žmonės, kuriuos saisto profesinė pareiga.

– Aišku, vadinasi, pas daktarą su jumis aš neisiu. Galit paimti mano sėklą ir sakyti, kad ji jūsų. Niekas neatskirs.

– Tu manęs nesupratai, Grifai. Vis tiek pasklistų gandai. Mano būklė akivaizdi. Sperma, kurią atnešiau, gali būti baseino valytojo. Oro uosto nešiko. Bet ko. – Jis papurtė galvą. – Mes tvirtai nusprendėm. Nei seselių, nei plepių registratorių, nei gydytojų kabinetų, prieinamų visiems. Nieku gyvu.

– Tai kur? Čia? – Grifas įsivaizdavo, kaip su nešvankiu žurnalu ir popieriniu indeliu rankose sliūkina į vieną iš daugybės vonios kambarių, o prie durų stovi nebylys tarnas ir laukia, kol jis baigs ir paduos išmilžį.

Matysi kaip savo ausis, Manuelai.

Bet už pusę milijono dolerių?

Viskas parduodama. Jis įrodė. Per penkerius metus jo vertė smarkiai sumažėjo, bet jei Spikmenas pasiruošęs sumokėti penkis šimtus gabalų už tai, ką jis nemokamai darė pastaruosius penkerius metus, kuklumą reikės pamiršti.

Jam įkris į kišenę šeši šimtai tūkstančių, įskaitant „premiją už sutarties pasirašymą“. Spikmenai gaus vaiką, kurio jiems žūtbūt reikia. Vieni privalumai, ir net teisėta.

– Turbūt norėsit, kad mane pirmiau apžiūrėtų gydytojas, – pasakė jis. – Gal kalėjime buvau įsitaisęs meilužį ir užsikrėčiau ŽIV.

– Labai abejoju, – sausai atsakė Spikmenas, – bet tau iš tiesų reikės kruopščiai pasitikrinti ir atnešti man sveikatos pažymėjimą, pasirašytą gydytojo. Gali sakyti, kad dėl medicinos draudimo.

Vis tiek įtartina. Grifas ėmė svarstyti, ką pražiopsojo. Kur spąstai?

– O jei ji nepastos? Turėsiu grąžinti pirmą šimtą gabalų?

Spikmenas svyravo. Grifas pakreipė galvą, lyg rodydamas, kad tuo atveju sandoris gali būti nesudarytas.

– Ne, – atsakė Spikmenas. – Jie liks tau.

– Juk jei ji nepastos, gal ne aš būsiu kaltas. Gal jūsų žmona nevaisinga.

– Kas derėdavosi dėl tavo sutarties su „Cowboys" sąlygų?

– O ką? Mano buvęs agentas. Kodėl klausiat?

– Vienas patarimas, Grifai. Derėdamasis nebegrįžk prie punkto, kuris jau aptartas. Nebeminėk jo. Juk sutikau, kad pasiliktum pradinį šimtą tūkstančių.

– Gerai. – Šis klausimas per ruošimosi paleidimui kursus nebuvo aptartas.

Grifas apsvarstė pasirinkimo galimybes ir suvokė, kad jų nėra. Nebent atsisakytų šitokių pinigų ir išeitų. Bet jis dar ne beprotis. O Spikmenas ir jo pati – jau.

Jis nerūpestingai truktelėjo petimi.

– Vadinasi, jei reikia tik tiek, sandoris sudarytas. Tačiau su viena sąlyga. Noriu tai atlikti savo vonios kambaryje. Pasiimt spermos daktaras turės atvažiuot pas mane į namus. Regis, ją galima užšaldyti, todėl daktaras iškart gaus kelias porcijas. – Grifas nusijuokė iš atsitiktinės dviprasmybės. – Mizeris.

Spikmenas irgi nusijuokė, bet pasakė rimtai kaip per laidotuves:

– Daktaro nebus, Grifai.

Kai jis jau nutarė permanęs reikalą, Spikmenas trenkė jam kaip nepastebimai prilėkęs linijos puolėjas per subinę.

– Kaip nebus daktaro? Tai kas tada?.. – Grifas atsargiais judesiais pavaizdavo stūmimą. – Įdės ten, kur reikia.

– Tu, – tyliai atsiliepė Spikmenas. – Atleisk, kad iš pat pradžių nepaaiškinau. Primygtinai reikalauju, kad mano vaikas būtų pradėtas įprastai. Taip, kaip Dievo sumanyta.

Grifas valandėlę stebeilijo į jį, paskui ėmė juoktis. Arba kas nors iškrėtė jam piktą pokštą, arba Spikmenas visiškai nukvakęs.

Niekas Grifo gyvenime neturėjo noro krėsti jam šunybių. Niekas jo dabartiniame gyvenime nesivargintų. Niekas iš praeities negaištų dėl jo laiko, juo labiau tiek laiko, kiek prireiktų tokiam keistam sumanymui įgyvendinti ir pasirinktam žmogui įkalbėti.

Ne, jis galvą guldo, kad Spikmenas – ne tik ekscentriškas milijonierius ir tvarkos maniakas, bet ir psichikos ligonis.

Šiaip ar taip, jis tik laiką švaisto. Kantrybė trūko.

– Mano darbas – išdulkinti jūsų žmoną? – įžūliai paklausė.

Spikmenas krūptelėjo.

– Man nepatinka necenzūriniai žodžiai, ypač...

– Nemalkit šūdo, gerai? Jūs samdot kruşlį. Iš esmės taip, ar ne?

Spikmenas kurį laiką dvejojo, bet galiausiai pripažino:

– Iš esmės taip.

– Ir už pusę milijono turbūt norėsit pažiūrėti.

– Tai užgaulu, Grifai. Man. Juo labiau Lorai.

– Na ką gi... – Jis neatsiprašė. Iškrypęs seksas – anaiptol ne užgauliausia šio pokalbio aplinkybė. – O ji... žino apie jūsų sumanymą?

– Be abejo.

– Aišku. Ir ką apie jį mano?

Spikmenas nuvažiavo prie staliuko su belaidžiu telefonu.

– Gali pats paklausti.

Trečias skyrius

Viršuje, savo kabinete, Lora Spikmen dirstelėjo į laikrodį ant stalo. Prabėgo tik pusvalandis nuo tada, kai atvyko Grifas Berketas. Atvyko *laiku*. Punktualumas Fosteriui daro įspūdį. Bet kokie kiti įspūdžiai, geri ar blogi?

Ji pusę valandos skaitė naują stiuardesių profsąjungos sutarties projektą, bet nieko nesuvokė. Nustojo apsimetinėti, kad dirba, atsistojo ir pradėjo vaikščioti po kabinetą. Kambarys buvo šviesus ir erdvus, su užuolaidomis ant langų, kilimu ant grindų, lipdiniais ant sienų ir lubų sandūrų. Kad čia kabinetas, rodė tik rašomasis stalas ir kompiuteris, paslėpti antikvarinėje prancūziškoje pustrečio metro aukščio spintoje.

Kas kalbama apačioje, bibliotekoje? Nežinia varė ją iš proto, bet Fosteris užsispyrė, kad su Berketu susitiks vienas.

– Leisk dirvą ištirti man, – pareiškė. – Kai paaiškės, kas jis per žmogus, pakviesiu tave.

– O jei paaiškės, kad jis niekam tikęs, jei nuspręsi, kad iš jo mums jokios naudos, kas tada?

– Tada tegul eina savais keliais, o tau nereikės dalyvauti nesmagiame ir nevaisingame pokalbyje.

Turbūt jis teisus. Bet patikėti sprendimus svetimiems ne jos būdui. Bent ne tada, kai reikalas toks svarbus. Net kai sprendžia jos vyras.

Žinoma, jei ji ir Fosteris nesutars dėl Grifo Berketo, jo bus atsisakyta. Vis dėlto ji piktinosi, kad nematys pirmos reakcijos į pasiūlymą ir negalės jo įvertinti pati. Iš Berketo reakcijos būtų galima padaryti tam tikras išvadas.

Ji pažvelgė į uždarytas duris ir valandėlę svarstė, ar nevertėtų nulipti žemyn ir prisistatyti. Bet Fosteris kruopščiai viską apgalvojo ir neapsidžiaugs, jei turės keisti planą.

Bevaikščiodama ji tik dar labiau susijaudino. Priėjo prie krėslo, atsisėdo, atsilošė, užsimerkė ir pabandė atsipalaiduoti – pratimų išmoko dar studijuodama universitete. Po daugybės mokymosi dienų, pajutusi, kad galva sprogsta nuo faktų, ji prisiversdavo atsigulti, užsimerkti, daryti gilaus kvėpavimo pratimus ir pailsėti, o jei pavyks – užmigti. Pratimai padėdavo. Ji nustodavo skubėti, susitaikydavo su proto ir kūno ribotumu.

Sunku pripažinti, kad dabar tegali laukti, bet pripažinti teks.

Jaudulys pamažu atslūgo, ir ji vėl prisiminė įvykius ir aplinkybes, kurie dabar, šią dieną ir valandą, verčia ją samdyti visiškai nepažįstamą žmogų vaikui pradėti.

Viskas prasidėjo nuo uniformų spalvos...

Verslo puslapių antraštės skelbė, kad Fosteris Spikmenas, paskutinis garsios Dalaso giminės, praturtėjusios iš naftos ir dujų, palikuonis, nusipirko bankrutavusią „SunSouth" oro transporto bendrovę.

Nevykusiai tvarkomos bendrovės popieriai daug metų buvo prasti. Ji atlaikė ilgą lakūnų streiką ir piktą žiniasklaidos puolimą dėl aplaidaus remonto; paskui sudužo lėktuvas, žuvo penkiasdešimt septyni žmonės. Bendrovė vylėsi atsigauti paskelbdama bankrotą, deja, apsiriko.

Visi pamanė, kad Spikmenų paveldėtojas beprotis, kai jis už nemažą savo turto dalį nusipirko „SunSouth". Vietos verslo žinios šiai istorijai ne vieną dieną skyrė daugiausia vietos:

BRANGUS MILIJONIERIAUS POMĖGIS? „SUNSOUTH" IŠSIGELBĖJO, SPIKMENAS ŽLUGO? Per žinių laidas net buvo nepiktai šaipomasi. Užsiminta, kad dar vienas turtingas teksasietis užsimanė pakvailioti.

Fosteris Spikmenas ir toliau visus stebino, nes iškart nutraukė skrydžius, atleido iš darbo tūkstančius žmonių, pažadėjęs vėl visus priimti, kai bendrovės būklė bus kruopščiai išanalizuota. Žiniasklaidos neįsileido, nusivylusiems reporteriams pasakęs, kad jiems bus pranešta, kai jis turės naujienų. Fosteris keliems mėnesiams užsidarė su finansų ekspertais ir vadybos konsultantais. Įpratusiems senoviškai tvarkytis vadovams buvo pasiūlyta anksti išeiti į pensiją su didele išeitine pašalpa, o atsisakiusieji tučtuojau atleisti.

Ne keršaujant, o verslo labui. Fosteris žinojo, ko nori, bet suprato, kad fantazijai paversti realybe reikės žmonių, kurie išmano reikalą ne blogiau ar net geriau už jį. Entuziazmu, žavesiu ir neišsenkama banko sąskaita jis perviliojo iš kitų oro transporto bendrovių geriausius specialistus.

Praėjus beveik trims mėnesiams nuo tada, kai nusipirko „SunSouth", Fosteris sušaukė naujus skyrių vadovus į pirmą iš daugybės apskritojo stalo pasitarimų. Lora dalyvavo kaip stiuardesių atstovė. Per tą susirinkimą ji pirmą kartą pamatė viršininką.

Žinojo, kaip jis atrodo, iš žiniasklaidos, bet nuotraukos ir televizijos laidos neperteikė žavaus gyvybingumo. Energija spinduliavo iš jo kaip įelektrinanti aura.

Fosteris buvo liesas, gražus, pasitikintis savimi, patrauklus. Įžengė į posėdžių salę, vilkėdamas nepriekaištingai pasiūtu ruožuoto audinio kostiumu, minkštais pilkais marškiniais, tradiciniu kaklaraiščiu, bet vos prasidėjus susirinkimui nusivilko švarką, pakabino ant kėdės atlošo, atpalaidavo kaklaraištį ir atsiraitė rankoves. Taip parodė, kad ketina daryti, ką reikia, kad nebijo pridėti rankų ir kad tikisi iš visų susirinkusiųjų tokio požiūrio į darbą.

Buvo paskirta diena, kai „SunSouth" vėl atnaujins veiklą. Kalendoriuje, uždėtame ant stovo, kad visi matytų, ji buvo apibrėžta raudonai.

– Numatyta data, – linksmai paskelbė Fosteris. – Skirstant lėšas, kiekvienam jūsų bus suteikta proga pasakyti, kodėl aš esu beprotis, o šis terminas nė iš tolo nerealus.

Visi suprunkštė, kaip ir buvo tikėtasi. Pasitarimas prasidėjo.

Naujas vyriausiasis finansininkas, liūdnai pagarsėjęs šykštuolis, pelnęs tokią reputaciją, kai neleido sužlugti vienam Amerikos automobilių gamintojui, buvo paprašytas apsvarstyti siūlomą sąmatą papunkčiui.

Niekieno nepertrauktas, jis monotoniškai dudeno kokias dešimt minučių, paskui tarė:

– Stiuardesių programai skirtos lėšos nesikeičia. Valgiui ir gėrimui irgi. Dabar...

– Atsiprašau.

Vyriausiasis finansininkas pakėlė galvą ir per akinių viršų apžvelgė stalą, ieškodamas jį pertraukusio balso. Lora pakėlė ranką.

– Prieš tęsiant kalbą būtina apsvarstyti šią sumą.

Jis suraukė vieną vešlų antakį.

– Kas neaišku?

– Viskas aišku, – atsakė ji. – Tik reikia apsvarstyti šiam skyriui skirtas lėšas, nes jų graudžiai per maža.

– Kiekvienas prie šio stalo mano, kad jo skyriui skirta per mažai lėšų. – Jis prisimerkęs pažiūrėjo į ją, pažvelgė į susirinkimo darbotvarkę ir dar kartą prisimerkęs pažiūrėjo į ją. – O jūs kas tokia?

Jai nespėjus išsižioti, iš stalo galo prabilo Fosteris Spikmenas.

– Ponios ir ponai, susipažinkite, kas dar nepažįstate: ponia Lora Teilor.

Ji išsižiojo. Buvo priblokšta, kad Fosteris Spikmenas apie ją žino.

Vyriausiasis finansininkas nusiėmė akinius, nustėręs pažvelgė į Lorą ir paklausė Fosterio:

– Kur Heizelė Kuper?

– Ponia Teilor, gal paaiškintumėt susirinkusiems? – atsiliepė šis.

Ji nesutriko ir ramiai atsakė:

– Ponia Kuper užvakar atsisakė pareigų.

– Tikrai, – pasigirdo balsas iš kitos stalo pusės. Kalbėjo kadrų skyriaus vadovas. – Pasiunčiau išsamų pranešimą elektroniniu paštu. Negi ne visi gavot? – Jis apžvelgė stalą, bet visi kaip vienas purtė galvas. – Tiek to, Heizelė išėjo į pensiją. Pasakė, kad, prasidėjus valymui iš esmės, gali išeiti jau dabar, nes kitais metais ir taip ketino. Paprašiau ponios Teilor ją pavaduoti, kol bus pasamdytas kitas skyriaus vadovas.

Vyriausiasis finansininkas kostelėjo, prisidengęs burną ranka.

– Tada puiku. Kai bus paskirtas vadovas, aptarsiu skyriaus biudžetą su juo.

– Ar ja, – tarė Fosteris.

Vyriausiasis finansininkas paraudo.

– Be abejo, kalbėjau apskritai.

– Jei jau čia susirinkom, aptarkim šio skyriaus biudžetą, – pasiūlė Fosteris.

Vyriausiasis finansininkas dar kartą irzliai pažiūrėjo į Lorą.

– Nenoriu įžeisti ponios Teilor, bet ar ji pakankamai kvalifikuota?

Fosteris pasirausė atsineštų aplankų krūvoje. Surado reikiamą, tvarkingai, kad nė vienas neišsikištų, sudėjo kitus ir atsivertė ištrauktąjį.

– Lora Eleonora Teilor... hm, praleisiu iki... Štai. Su pagyrimu baigė Stiveno F. Ostino universitetą. Po dvejų metų įgijo verslo magistro laipsnį Pietų metodistų verslo mokykloje. Vėl su pagyrimu. Kreipėsi dėl darbo į „SunSouth“ oro

transporto bendrovę ir 2002 metais buvo priimta stiuardese. Paaukštinta, paaukštinta, dar kartą paaukštinta, – kalbėjo jis, žvilgčiodamas į duomenis byloje. – 2005 metais paskirta stiuardesių rengimui ir darbui vertinti. Ankstesniems vadovams buvo kaip krislas akyje, ypač įkyrėjo poniai Kuper, rašydama vieną pranešimą po kito, jie čia, – pasakė ir pakėlė pluoštą popieriaus lapų, – kritikuodama nusistovėjusią tvarką ir standartus, siūlydama, kaip patobulinti skyriaus darbą. – Jis ėmė skaityti iš vieno pranešimo: – „*Bet*, – pabraukta, – būtinas naujojo savininko įžvalgumas, sumanumas ir sveikas protas." O naujasis savininkas... – Lorai pasirodė, kad jis tyli ištisą amžinybę, – aš.

Jis sudėjo lapus į bylą ir uždėjo ją ant krūvos. Tik sulyginęs jas kaip pagal liniuotę, atsistojo.

– Gal išeitumėt su manim už durų, ponia Teilor? Pasiimkit daiktus.

Ji sėdėjo apstulbusi, liepsnojančiais skruostais, jausdama, kad susirinkusieji įsmeigę akis į ją. Išskyrus Fosterį Spikmeną, kuris jau ėjo pro posėdžių salės duris, tikėdamasis, kad ji seks įkandin.

Kiek galėdama oriau ji pasiėmė rankinę, lagaminėlį ir atsistojo.

– Viso gero, ponios ir ponai, – pasakė. Vieni sutrikę nusuko akis. Kiti užjaučiamai linktelėjo. Vyriausiasis finansininkas, kuris viską ir pradėjo, išsižiojo, lyg ketindamas atsiprašyti, paskui apsigalvojo ir apgailestaudamas pakraipė galvą.

Ji išėjo, uždarė duris, atsitiesė ir atsisuko į Fosterį Spikmeną, stovintį tuščiame koridoriuje.

– Jūs anaiptol ne tokia nuožmi, kaip tikėjausi iš pranešimų, ponia Teilor.

Skruostai jai tebedegė iš pažeminimo, bet savitvardos ji neprarado.

– Nemaniau, kad jums perduoti mano pranešimai, skirti skyriaus vadovei.

– Matyt, ponia Kuper prieš pensiją nusprendė, kad dėl jūsų keliamų klausimų galva turi skaudėti ne jai, o man.

– Matyt.

– Ar žinodama, kad pranešimus skaitau aš, būtumėt pakeitusi nuomonę?

– Ne. Bet tikriausiai būčiau sušvelninusi toną ir žodžius, kuriais ją reiškiau.

Jis sukryžiavo rankas ant krūtinės ir valandėlę žiūrėjo į ją.

– Patenkinkit mano smalsumą. Kodėl jūs, verslo magistrė, baigusi universitetą ir prestižinę verslo mokyklą, tapote stiuardese? Profesija garbinga, bet jai jūsų kvalifikacija per aukšta.

– Aš keturis kartus prašiau žemiausios grandies vadybininkės darbo, bet niekas nekreipė dėmesio.

– Nežinote kodėl?

– Ne, bet darbą gaudavo vyrai.

– Diskriminacija dėl lyties?

– Aš nieko nekaltinu, tik sakau, kaip buvo.

– Ir jūs sutikote dirbti stiuardese.

– Sutikau, bet nepasitenkinau. Tikėjausi, kad kai įkelsiu koją...

– Pasižymėsit ir ilgainiui gausite darbą, kurio prašėte.

– Daugmaž.

– Panagrinėjęs jūsų bylą, taip ir pamaniau, – nusišypsojo jis. – Turbūt taikote į mano vietą, ponia Teilor. Tikiuosi, kad taikote, nes žaviuosi žmonėmis, kurie turi tikslą. Bet šiandien siūlau jums ponios Kuper pareigas – stiuardesių skyriaus vadovės vietą. Pridėkit dar ir viceprezidento, atsakingo už... ir taip toliau, pareigas.

Trečią kartą nuo tada, kai jinai išvydo Fosterį, jis apstulbino ją. Pirmą – kad žino, kas ji. Antrą – kai iškvietė ją iš susirinkimo, veikiausiai ketindamas iškart atleisti. Dabar vėl.

– Nei iš šio, nei iš to?

– Aš nieko nedarau nei iš šio, nei iš to, – nusijuokė jis. – Ne, pasiūlymą pateikiau, kruopščiai išnagrinėjęs jūsų dokumentus. Patikrinau net mokumą ir teistumą – kaip visų susirinkusiųjų. Jūs atitikote reikalavimus, išskyrus nesumokėtą baudą už automobilio laikymo taisyklių pažeidimą.

– Vakar išsiunčiau čekį. Nenorom. Tenai nebuvo ženklo, bet užginčyti ieškinį kainuotų daugiau negu sumokėti.

– Praktiškas sprendimas, ponia Teilor. Manau, kad jūsų energijos, ambicijų ir talento nepanaudojo vadovai, kuriems trūko „įžvalgumo, sumanumo ir sveiko proto“, – tarė jis, o šypsena, cituojant jos pranešimą, pasidarė dar platesnė. – Sutinkate?

Vis dar sukrėsta, bet jau atsigavusi nuo pažeminimo, kad taip staigiai bus atleista, ji sutiko.

– Na ką gi, – pasakė jis. – Gal grįžtam pas kitus? – Jis ištiesė ranką prie durų, bet stabtelėjo. – Tik perspėju, kad dėl biudžeto turėsit draskyti akis. Pasiruošusi?

– Žinoma.

Kai jie grįžo, šnibždėjimasis nutilo. Fosteris visus nustebino, pranešdamas apie jos naująsias pareigas, bet dauguma, regis, buvo patenkinti.

– Pone Džordžai, – kreipėsi Fosteris į kadrų skyriaus vadovą, – po šio susirinkimo jūs, aš ir ponia Teilor peržiūrėsime sutartį. Parengiau ją iš anksto, tikėdamasis, kad ji sutiks su mano pasiūlymu. Manau, jums abiem sutartis pasirodys priimtina. – Jis pliaukštelėjo per stalą. – Dabar, ponia Teilor, jūsų pareiga paaiškinti, kodėl jūsų skyriaus biudžetas per mažas.

Nuo vilko ant meškos. Lora giliai įkvėpė, suprasdama, kad čia – ugnies krikštas. Tikėjosi atsilaikyti.

– Kai skrydžiai buvo nutraukti, praradom daugybę stiuardesių. Vienos pradėjo dirbti kitur, kitos apskritai pakeitė profesiją. Dabar turiu samdyti naujas. Nepriviliosiu geriausių, jei negalėsiu pasiūlyti joms tokių atlyginimų ir lengvatų, kokius siūlo konkurentai. Norėčiau pasiūlyti didesnius, bet

kol kas pasitenkinsiu tokiais pat. Antra, uniformos bjaurios ir pilkos.

– Maniau, stiuardesės pačios moka už uniformas.

– Taip, – atsakė Lora. – Bet nėra pinigų naujam modeliui. Todėl iškilo dar vienas klausimas.

– „SunSouth" įvaizdis? – Visos galvos atsisuko į stalo galą. Fosteris pabarbeno į viršutinį krūvos aplanką. – Cituoju jūsų paskutinį pranešimą, ponia Teilor. Gal paaiškintumėt smulkiau?

Per greit. Ji nesitikėjo taip greit tapti vadove. Nenumatė, kad iškart teks eiti į ugnį. Bet svarstė daug savaičių. Laisvalaikiu galvodavo, ką darytų, jei būtų vadovė. Dabar naujasis viršininkas pasiūlė jai smulkiau paaiškinti svarbiausius gausybės pranešimų punktus. Ji pasiruošusi.

– Ponia Heizelė Kuper seniai davė man biudžeto projekto juodraštį, kad galėčiau su juo susipažinti prieš susirinkimą. Išleisit daugybę pinigų esminiams infrastruktūros pakeitimams ir oro transporto bendrovės veiklos reorganizacijai, – kreipėsi ji tiesiai į Fosterį. – Kategorija bus visiškai kita. Bet klientai to nežinos.

– Pakeisti stiuardesių uniformos spalvą nesunku, – pasakė kažkas. – Bilietų ir bagažo kontrolės pareigūnų taip pat.

Lora linktelėjo.

– Jų išvaizda svarbi, nes jie tiesiogiai bendrauja su klientais. Todėl jų daromas įspūdis lemia požiūrį į bendrovę. Tačiau mes siekiame pakeisti visuomenės nuomonę apie „SunSouth". Jei mūsų tikslas toks, nemanau, kad pakaks vien pakeisti uniformų spalvą. – Ji apžvelgė stalą ir įsmeigė akis į Fosterį. – Bet aš ką tik paskirta skyriaus vadove ir nenoriu peržengti ribų.

– Neperžengėt, – tarė jis ir mostelėjo, ragindamas ją kalbėti toliau.

Nenuleisdama nuo jo akių, ji ėmė dėstyti:

– Jei „SunSouth" vėl pradėjus veikti atrodysime taip pat, klientai nutars, kad ir likome tokie pat.

– Buvo pasiūlymas pakeisti bendrovės pavadinimą, – tarė vienas skyrių vadovų.

– Naujoji direktorių taryba pasiūlymą atmetė, – pridūrė kažkas.

– Sutinku, kad pavadinimą reikia palikti, – tarė Lora. – Pavadinimas geras. Puikus.

– Bet? – paklausė Fosteris.

– Bet jis reiškia šviesą. Saulėtas dienas. Giedrą dangų ir atvirą kraštovaizdį. O mūsų lėktuvai audros debesų spalvos, uniformos irgi. – Ji patylėjo, suprasdama, kad pasiūlymas, kurį tuojau pateiks, sulauks protestų choro. – Net jei tektų apkarpyti kitų sričių, tarp jų ir stiuardesių skyriaus, biudžetą, siūlau skirti lėšų aukšto lygio dizainerių firmai ir iš esmės pakeisti „SunSouth" įvaizdį.

– Tikra tiesa! – sušuko visų mylimas jaunas linksmuolis Džo Makdonaldas, reklamos ir rinkodaros skyriaus direktorius. Jis visada ryšėjo keistą varlytę ir nešiojo petnešas. Jį pažinojo visi darbuotojai, nes vaikinas pasistengė su visais susipažinti. Vienodai mėgo erzinti visus, nuo vadovų iki valytojų, kurie ateidavo po darbo. – Ačiū, Lora, kad tampai tigrą už ūsų, man nereikės.

Visi nusijuokė. Susirinkimas tęsėsi, bet įtampa gerokai atslūgo.

Loros pasiūlymas, palaikytas Džo Makdonaldo, galiausiai buvo priimtas, nors ir po daugybės ilgų posėdžių ir ginčų. Svarbiausia kliūtis buvo išlaidos. Tokio lygio dizaineriai, kokius pasiūlė ji, nepigūs. Be to, atnaujinti daug lėktuvų iš vidaus ir išorės beprotiškai brangu. Kiekvienas dažų sluoksnis prideda lėktuvui svorio, todėl reikės daugiau kuro, taigi didės eksploatacijos išlaidos, ir jas padengti turės keleiviai, brangiau mokėdami už bilietus o Fosteris Spikmenas oficialiai paskelbė, kad jų kainos bus žemesnės nei kitų oro transporto bendrovių.

Dizaino firma į tai atsižvelgė ir pasiūlė nuvalyti nuo lėktuvų dažus, kad naujasis bendrovės ženklas būtų tiesiai ant

sidabriško metalo. Ženklui panaudota raudona spalva tapo ir naujųjų stiuardesių uniformų spalva. Jos buvo pasiūtos pagal užsakymą, oficialios, bet sykiu linksmos ir mielos. Žiniasklaida atkreipė dėmesį ir ėmė liaupsinti. Tamsiai mėlynos lakūnų uniformos tapo chaki spalvos su raudonais kaklaraiščiais.

Pirmas atnaujintos „SunSouth" bendrovės lėktuvas išskrido kovo dešimtosios rytą, be penkių pusė septynių, kaip ir buvo numatyta. Tą vakarą Fosteris Spikmenas ir jo žmona Eleinė surengė prašmatnų pobūvį savo namuose. Visi ko nors verti Dalaso gyventojai gavo po kvietimą su prierašu, kad vyrai turi vilkėti smokingus, o moterys – vakarines sukneles.

Lorą į pobūvį lydėjo teniso mišraus dvejeto partneris. Jų draugystė buvo paprasta ir neromantiška. Vyrukas buvo išsiskyręs, turėjo sąskaitybos firmą, lengvai bendravo su nepažįstamais žmonėmis, todėl jai nereikėjo jo aptarnauti, dėl jo nerimauti ar juo rūpintis.

Iš tikrųjų, kai tik jie atvyko į sodybą, jis atsiprašė ir nulėkė apžiūrėti biliardinės. Kadaise ji buvo aprašyta „Architectural Digest" ir garsėjo kaip vyrų svajonių kambarys.

– Neskubėk, – pasakė ji. – Aš megsiu pažintis.

Ponia Eleinė Spikmen buvo žavinga nepriekaištingai pasipuošusi moteris: santūri dizainerio pasiūta suknelė ir kvapą gniaužiančios brangenybės. Tačiau jos grožis buvo gležnas, trapus, lyg F. Skoto Ficdžeraldo kūrinių herojės. Šviesiaplaukė ir mėlynakė kaip vyras, bet kaip iš akvarelės. Stovėjo šalia, įsikibusi jam į parankę ir tiesiogine prasme visiškai nublankusi.

– Kaip malonu pagaliau su jumis susipažinti, – širdingai pasakė Eleinė Lorai, kai Fosteris pristatė jas vieną kitai. – Aš esu „SunSouth" direktorių tarybos narė, viena iš nedaugelio, pergyvenusių kadrų kaitą, kai naujasis viršininkas perėmė valdžią. – Ji kumštelėjo vyrui į šoną.

Fosteris pasilenkė prie jos ir sušnibždėjo:

– Kiek žinau, tai tikras pabaisa.

– Netikėkit juo, – pasakė Lorai Eleinė.

– Netikiu. Iš patirties žinau, kad jis griežtas ir žino, ko nori, bet dirbti su juo – vienas malonumas.

– Gyventi irgi, – pridūrė žmona. Juodu nusišypsojo vienas kitam, ir Eleinė vėl atsisuko į Lorą. – Mes, tarybos nariai, girdėjome apie jūsų puikius sumanymus ir naujoves. Dėkoju už vertingą indėlį direktorių tarybos, investuotojų ir savo vardu.

– Ačiū, bet mano nuopelnai labai kuklūs, ponia Spikmen.

– Eleine.

Lora linktelėjo.

– Fosteris neslepia, kad naujoji „SunSouth" bendrovė sukurta kolektyvo pastangomis. Kiekvienas darbuotojas turi balsą.

– Bet vieni balsai pasiūlo daugiau negu kiti, – nusišypsojo Eleinė.

– Dar kartą ačiū. Ir vis dėlto tvirtinu, kad už sėkmę turime būti dėkingi jūsų vyro motyvaciniams ir vadovavimo įgūdžiams.

– Ar aš paraudau? – paklausė Fosteris.

Eleinė susižavėjusi pažiūrėjo į vyrą ir paklausė Loros:

– Vyriškis, su kuriuo atvykote, jūsų... ?

– Geras draugas, – nukirto Lora, tikėdamasi, kad nereikės aiškinti, kodėl ji dar netekėjusi. Šeimos nesukuria tūkstančiai moterų, perkopusių per trisdešimt, o žmonės tebesistebi.

Tiesą sakant, Lorai svarbiausia buvo karjera, o ne atsitiktiniai meilužiai, kurių nebuvo daug. Tačiau kažkodėl šio paprasto paaiškinimo smalsuoliams nepakanka.

– Jį sužavėjo jūsų biliardinė. Matyt, reikės jį iš ten ištempti jėga.

Valandėlę jie plepėjo, bet Lora suvokė, kad su šia pora pabendrauti nori ir kiti žmonės. Padavė ranką abiem ir nuėjo.

Vėliau, kai pobūvis baigėsi, ji pavedė draugui sumokėti automobilių aikštelės sargui ir ėmė ieškoti progos padėkoti šeimininkams. Pastebėjo juos kambario gale, sukišusius galvas ir besišnibždančius. Fosteris pasilenkė ir kažką pasakė,

Eleinė nusijuokė. Jis pabučiavo jai į glotnų smilkinį. Lora vėl buvo priblokšta poros grožio ir neslepiamos meilės.

– Jis ją dievina.

Lora atsisuko. Greta stovėjo bendradarbė. Ji irgi žiūrėjo į Spikmenus.

– O jinai jį, – atsakė Lora.

– Ji žavinga.

– Kūnu ir siela. Tikra dama.

– Taip, – atsiduso bendradarbė. – Todėl ir tragiška.

Lora atsigręžė.

– Tragiška?

Bendradarbė suvokė pasielgusi netaktiškai ir palietė Loros ranką.

– Atleisk. Maniau, žinai. Eleinė Spikmen serga. Atvirai kalbant, merdi.

Iš apačios atsklido juokas, prislopintas atstumo, bet pakankamai garsus, kad išsklaidytų Loros prisiminimus. Fosteris juokiasi kitaip, vadinasi, čia Grifo Berketo juokas. Kuo Fosteris jį prajuokino?

Po valandėlės ant rašomojo stalo suskambėjo telefonas. *Pagaliau*, pamanė Lora. Ji pakėlė ragelį po pirmo skambučio.

– Čia tu, Fosteri?

– Ar gali ateiti pas mus, brangioji?

Širdis jai ėmė daužytis. Vadinasi, juodu susitarė, bent šiuo tarpu.

– Tuojau nulipsiu.

Ketvirtas skyrius

Laukdamas, kol ateis Spikmeno žmona, Grifas tyrinėjo gaublį. Šis – paplūdimio sviedinio dydžio, padarytas iš pusbrangių akmenų, – kybojo poliruoto žalvario laikiklyje. Nieko sau niekutis. Turbūt už tokį galima nusipirkti velniškai gerą mašiną.

Keista, kaip pinigai ar jų stoka keičia požiūrį. Prisiminęs gausybę beveik nenaudojamų daiktų „žaislų dėžėje“, jis negalėjo smerkti Spikmeno už puošnų gaublį, kuriam nusipirkti milijonieriui pakako pinigų.

Išgirdęs, kaip atsidaro bibliotekos durys, Grifas atsisuko. Tikėjosi jau pamatyti ponią Spikmen, bet įėjo bejausmis Manuelas.

Jis iškart pasuko prie Spikmeno ir padavė mažą sidabrinį padėklą. Ant jo buvo buteliukas receptinių tablečių ir stiklinė vandens. Spikmenas nurijo tabletę ir užsigėrė trim gurkšniais vandens. Jie šnektelėjo ispaniškai, paskui Spikmenas paklausė Grifo:

– Kol Manuelas tebėra, gal ko nors norėtum?

Grifas papurtė galvą.

Spikmenas žvilgtelėjo į išeivį iš Centrinės Amerikos ir paleido jį tyliais žodžiais:

– *Nada más. Gracias**.

---

* Daugiau nieko. Ačiū *(isp.)*.

Tarpduryje Manuelas susidūrė su ponia Spikmen. Jis pasitraukė į šalį ją praleisdamas, uždarė dvivėres duris ir nuėjo. Bet Manuelas Grifo nebedomino. Jis nenuleido akių nuo ponios Spikmen. Jos vardas Lora.

Neatrodė trenkta. Kur jau ten, buvo itin rami, lyg ir nepraradusi protinių sugebėjimų. Į Grifą nežiūrėjo, nors jis krito į akis net tokiame dideliame kambaryje kaip šis. Nuėjo prie vyro invalido vežimėlyje, uždėjo jam ant peties ranką, pasilenkė ir pabučiavo į skruostą.

Kai atsitiesė, Spikmenas pasakė:

– Lora, čia Grifas Berketas.

Iki šiol ji nekreipė į jį dėmesio, todėl jis nustebo, kai pasuko prie jo, atkišusi dešinę.

– Sveiki, pone Berketai. – Jis pasitiko ją pusiaukelėje ir paspaudė ranką. Ranka, kaip ir vyro, buvo sausa ir stipri. Verslininkės ranka.

– Labas, – Grifas apsiribojo vienu žodžiu.

Ji paleido jo ranką, bet akių neatitraukė.

– Ačiū, kad atvažiavot. Juk jus paleido tik šį rytą?

– Tai mes jau aptarėm, – linksmai įsiterpė Spikmenas.

– Oi, atsiprašau. Paklausčiau apie ilgą kelionę, bet spėju, kad ši tema irgi išsemta.

– Išsemta, – patvirtino Grifas.

– Tušti plepalai atrodo dar tuštesni šiuo atveju, tiesa?

Šios temos jis neketino aptarinėti nė už jokius pinigus.

– Neabejoju, kad jums buvo pasiūlyta išgerti, – tarė Lora.

– Taip. Nesirūpinkit.

– Jei dar ko norėsit, pasakykit.

Gal jiems ir trūksta vieno šulo, bet manieros nepriekaištingos.

– Prašom sėsti, pone Berketai. – Ji atsisėdo ant kėdės šalia vyro vežimėlio.

Grifas neturėjo kada spėlioti, kaip atrodo Fosterio Spikmeno pati, bet ją išvydęs nustebo. Nei iš rankos paspaudimo, nei

iš atviro žvilgsnio nepasakytum, kad ji nerimauja, koketuoja ar varžosi. Neatrodė, kad ją glumina bendras reikalas. Lyg jis būtų atėjęs pasikalbėti apie kilimų valymą.

Neatrodė, kad ji nuolanki ar įbauginta, kad šitą šūdelienę sumanė vyras savo malonumui, o ji buvo priversta sutikti.

Velnias, jis nežinojo, ko tikėjosi, bet tikrai ne tokios moters kaip Lora Spikmen.

Ji mūvėjo juodas kelnes, vilkėjo baltą berankovę palaidinukę su pridaigstytomis klostėmis per visą priekį. Kaip smokingo marškinių. Žemakulniai juodi bateliai. Praktiškas rankinis laikrodis, paprastas vestuvinis žiedas. Kai kurie futbolininkai į ausis įsiveria daug didesnius ir puikesnius deimantus negu jos.

Plaukai tamsūs, trumpai kirpti. Verpetuoti. Garbanotųsi, jei būtų ilgesni. Aukštesnio negu vidutinio ūgio, laiba, sprendžiant iš nuogų raumeningų rankų, stipri. Matyt, žaidžia tenisą. Porą kartų per savaitę lanko jogos arba pilateso treniruotes, kad pakeltų tonusą ir išsaugotų lankstumą.

Grifas stengėsi nespoksoti, neapžiūrinėti šeimininkės veido bruožų per daug įdėmiai, nors pamanė, kad, pastebėjęs ją minioje, tikriausiai įsistebeilytų. Nei straipsniukė, nei silikonu sutvirtinta Dalaso barbė, besitrainiojanti po naktinius klubus, kuriuose jis lankydavosi su kitais futbolininkais, tiek viengungiais, tiek vedusiais. Bet Lora Spikmen nebuvo negraži. Anaiptol.

Atrodo pakankamai sveika vaikui pagimdyti. Ir pakankamai jauna, jei negaišuos. Kokių trisdešimt penkerių. Maždaug jo metų.

Nesmagu stovėti vidury kambario, kai anuodu žiūri į jį taip, lyg tikėtųsi, kad jis ims juos linksminti.

– Pone Berketai! Grifai! – Spikmenas linktelėjo į kėdę priešais.

Jis buvo pasakęs sau, kad kai tik pasitaikys proga, išpoškins: „Ačiū, ne“, ir maus iš čia. Bet prisivertė likti. Velnias žino kodėl.

Be abejo, neužmiršo šešių šimtų tūkstančių. Tokia suma paveikesnė už bet kokius įtikinėjimus.

Grifas priėjo prie kėdės ir atsisėdo.

– Jūsų vyras sakė, kad sutinkate, – tarė, žiūrėdamas į Lorą Spikmen. – Tai tiesa?

– Taip.

Nesvyruodama. Nė nemirktelėjusi.

– Aišku. Atleiskit, kad kišuosi ne į savo reikalus, bet tai...

– Neįprasta?

– Ketinau pasakyti: „suknistas grybavimas". Vienas vyrukas prašo kito, *moka* kitam, kad šis miegotų su jo žmona.

– Ne miegotų, pone Berketai. Kontekstas netinkamas šiam žodžiui. Apvaisintų. Be to, ne taip jau neįprasta. Yra precedentas. Šventajame Rašte. Pradžios knyga. Prisimenat?

Šeimoje, kurioje užaugo Grifas, Biblijos nebuvo. Pradėjęs lankyti mokyklą ir išmokęs Ištikimybės priesaiką, jis sukrėstas sužinojo, kad joje yra keiksmažodis „Dievas". Netrukus suprato, kad „Dievas" ne visada vartojamas su jį papildančiais necenzūriniais žodžiais.

Šiaip ar taip, buvo pritrenktas sužinojęs, kad Biblijoje rašoma apie tokius dalykus.

– Mums žūtbūt reikia kūdikio, pone Berketai, – tarė ji.

– Galima pastoti ir kitais būdais.

– Taip, galima. Mūsų pasirinkimo priežastys asmeniškos ir jums neturėtų rūpėti.

– Bet rūpi.

– Neturėtų, – pakartojo ji.

– Vadinasi, mes... hm... padarom, kas reikia, paskui aš drožiu namo ir užmiegu švaria sąžine. Taip?

– Iš esmės taip.

Jis žiūrėjo į ją, svarstydamas, kaip ji gali taip ramiai kalbėti apie jųdviejų dulkinimąsi, kai čia sėdi vyras, laikydamas jos ranką. Grifas dirstelėjo į Spikmeną, o šis, rodos, skaitė jo mintis.

– Prieš tau ateinant, Lora, Grifas pasiūlė man... pasižiūrėti, kaip judviem seksis.

Ji žvelgė į vyrą, kol šis kalbėjo. Tik po valandėlės jos žvilgsnis nukrypo į Grifą, ir jį įžeidė užgauliai suraukti ponios Spikmen antakiai.

– Ei, nežiūrėkit į mane taip, lyg iškrypėlis būčiau aš.

– Manot, čia iškrypimas?

– O jūs kaip pavadintumėt?

– Ar manytumėt, kad mes iškrypėliai, jei paprašytume inksto? Ar kraujo?

Jis nusijuokė.

– Skirtumas didžiulis. Inkstą gali atiduoti ne... neprisiliesdamas, – tarė jis, skubiai pakeisdamas žodį, kuris vos neišsprūdo. – Net susitikti nereikia.

– Deja, dauginimosi fiziologija tokia, kad *prisiliesti* būtina.

Nė velnio. Jam nebūtina pačiam pasėti sėklą, kad ji duotų vaisių. Bet tai jis jau aptarė su jos vyru. Spikmenas užsimetė, kad ji pastotų natūraliai. Ji, regis, neturi jokių etinių ar moralinių skrupulų, tai ko jam šakotis? Mintyse patraukė pečiais ir nusprendė: jie nori, kad jis ją išdulkintų, ir jis ją išdulkins. Ponia Spikmen – ne pabaisa trimis akimis.

– Sukertam rankomis, ir aš gaunu šimtą tūkstančių? – kreipėsi jis į Spikmeną.

Spikmenas privažiavo prie rašomojo stalo ir ištraukė stalčių. Iš jo išėmė vyniojamojo popieriaus voką, o kai jį atkišo, Grifas prisiminė, kad turėjo imti pinigus iš advokato kaip vaikas kišenpinigius. Kuo greičiau nebebus niekam skolingas, tuo geriau.

Jis paėmė voką.

– Viduje banko seifo raktas ir kortelė. Pasirašyk. Pasirūpinsiu, kad kortelė rytoj būtų grąžinta į banką ir laikoma kartotekoje. Banke įdėsiu tavo pinigus į seifą. Galėsi juos pasiimti rytoj, tarkim, po antros valandos. Lora ir aš rytą dalyvausime susirinkime su stiuardesių profsąjungos atstovėmis – aptarsim naująją darbo sutartį.

Pasamdyti krušlį jiems – tik vienas perkrautos dienotvarkės punktas.

Jei pinigai atsidurs seife – puiku.

Grifas paėmė kortelę ir dirstelėjo į ją.

– O gydytojo pažymėjimas? Jei aš ligotas?

Pora susižvelgė, bet Fosteris atsakė už abu.

– Mes tavim pasitikime.

– Gal be reikalo.

– Jei manytume, kad atsiras kliūčių, tavęs čia nebūtų.

– Puiku, aš gaunu avansą, jūs gaunat mano sveikatos pažymėjimą. O paskui?

– O paskui tau bus pranešta, kur atvykti ir kada. Lauksi artimiausios Loros ovuliacijos.

Grifas dirstelėjo į ponią Spikmen. Ši ramiai atlaikė jo žvilgsnį, nors kalbama apie jos ovuliaciją. Jis norėjo pasitikslinti, kas ta ovuliacija, bet nepaklausė. Jam žinoti nebūtina. Dulkinti jis moka, o jiems daugiau nieko iš jo nereikia.

– Susitikinėsite kartą per mėnesį tol, kol ji pastos, – paaiškino Spikmenas. Jis pakėlė žmonos ranką prie lūpų ir pabučiavo į delną. – Viliuosi, kad daug ciklų neprireiks.

– Taip, aš irgi viliuosi, – atsakė Grifas. – Būsiu puse milijono dolerių turtingesnis.

Jis vėl sunerimo, todėl atsistojo ir priėjo prie knygų lentynos. Perskaitė kelis pavadinimus, tuos, kurie buvo anglų kalba, bet jie jam nieko nesakė. Turbūt filosofija ir panašios nykybės. Nė vieno Elmoro Leonardo ar Karlo Haieseno* romano.

– Dėl kažko nerimauji, Grifai?

Jis atsisuko.

– Kodėl aš?

– Jau paaiškinau, – atsakė Spikmenas.

– Aplink pilna šviesiaplaukių mėlynakių vaikinų.

* Kriminalinių romanų autoriai.

– Bet ne tokios genetinės struktūros kaip tu. Turi viską, ko norėtume iš savo vaiko. Jėga, stulbinama ištvermė, greitis, judrumas, puikus regėjimas ir neįtikėtina koordinacija. Galiu vardyti be galo. Apie tave pilna straipsnių ne tik sporto, bet ir medicinos žurnaluose, nes esi tobulo vyro kūno pavyzdys.

Grifas prisiminė straipsnius, parašytus trenerių ir sporto medicinos žinovų, vienas pavadino jį biologiniu šedevru. Drabužinėje vyrukai jį pirštais badė, erzino dėl vadinamojo tobulumo ir bandė jį šiurkščiausiais būdais. Užtat kabinti mergas pasidarė lengviau. Jos kaifuodavo, kad dulkinasi su „šedevru".

Tačiau jis prisiminė ir užgaulius vedamuosius, išspausdintus, kai prarado malonę. Juose buvo pliekiamas ne tik už nusikaltimą, bet ir už iššvaistytas Dievo dovanas.

Kišk į subinę tokias Dievo dovanas, pamanė.

Žmonės, kurie juo žavėjosi, nebūtų laikę jo tobulu, jei būtų žinoję, kieno jis išpera. Jei ponai Spikmenai būtų matę jo senius, irgi būtų apsigalvoję. Negi jie tikrai nori, kad jų vaiko gyslomis tekėtų Grifo tėvų kraujas?

– Jūs nieko nežinot apie mano kilmę. Gal man tiesiog pasisekė, turėjau keletą gerų genų, kurie atsitiktinai išsidėstė, kaip reikia. Mano genų fondas gali būti užterštas begale prastų sėklų.

– Tokia galimybė visada yra, nesvarbu, kas spermos donoras, net aš pats, – tarė Spikmenas. – Kodėl stengiesi mus atkalbėti, Grifai?

– Aš nesistengiu. – Tiesą sakant, iš dalies stengėsi. Penkerius metus atsėdėjo kalėjime, mąstydamas apie savo klaidas. Kai ko išmoko: nešokti stačia galva, kol nežino, ar gilus vanduo. – Tik nenoriu įsivelti į šį reikalą ir likti kaltas, jei kas nors nepavyks, – paaiškino.

– Kas galėtų nepavykti? – paklausė Lora.

Grifas karčiai nusijuokė.

– Jūs tik iš kiaušinio išsiritus? Nepavykti gali. Pavyzdžiui, jei aš apšaudysiu tuščiais šoviniais.

– Kalbi apie mažą spermatozoidų koncentraciją? – pasitikslino Spikmenas.

Grifas šiurkščiai linktelėjo.

– Manai, taip galėtų būti?

– Ne. Nežinau. Tik klausiu, kas jei?

– Kai tikrinsies sveikatą, pasidaryk tyrimą. – Spikmenas patylėjo. – Turbūt neatsikratei kalėjimo paranojos.

– Jūs velniškai teisus, neatsikračiau.

Stojo slogi tyla. Spikmenas pasitrynė žandą, lyg ieškotų tinkamų žodžių.

– Dabar, jei jau prabilome apie kalėjimą, pakalbėkim smulkiau.

– Apie ką?

– Prisipažįstu, kad tavo įkalinimas lėmė mūsų pasirinkimą.

Grifas stvėrėsi už širdies, dėdamasis, kad užsigavo.

– Sakot, jūsų pasirinkimą lėmė ne tik mano tobulas kūnas?

Spikmenas nekreipė dėmesio į jo kandžią pašaipą.

– Tu apgavai komandą, lygą ir daugumą savo gerbėjų. Ir tapai nepageidaujamu asmeniu, Grifai. Ko gero, išgirsi užgaulių.

– Kol kas niekas nesikabinėjo.

– Dar nebuvo laiko, – atšovė Lora.

Jos supratingas tonas jį suerzino.

– Nesitikiu laimėti populiarumo konkurso, aišku? Aš sukčiavau ir pažeidžiau įstatymą. Už nusikaltimą buvau nubaustas. Viskas praeityje.

– O miręs lažybų tarpininkas?

Grifas spėliojo, kada jie prabils apie tai. Jei ne į užpakalį spiriami, o jam taip atrodo, neišvengiamai paklaus apie Bandį. Nustebo tik todėl, kad opų klausimą uždavė žmona.

– Bilas Bandis *nemirė*, ponia Spikmen. Jis buvo nužudytas.

– Jūs buvote įtariamas.

– Buvau apklaustas.

– Buvote suimtas.

– Bet neapkaltintas.

– Niekas nebuvo apkaltintas.

– Tai kas?

– Vadinasi, žmogžudystė neišaiškinta.

– Tai ne mano reikalas.

– Tikiuosi.

– Po velnių...

– Jūs jį nužudėt?

– Ne!

Klausimai ir atsakymai buvo pikti ir žaibiški, paskui stojo įtempta tyla, kurios Grifas neketino nutraukti. Jis pasakė, ką turėjo pasakyti. Jis nenužudė Bilo Bandžio. Taškas. Nieko nepridursi.

– Vis dėlto, – tyliai ir taikiai kaip laidojimo biuro agentas pasakė Spikmenas, – tu, Grifai, *buvai* įtariamas. Buvai paleistas, nes trūko įrodymų, bet neišteisintas.

– Klausykit, jei manot, kad nužudžiau Bandį, tai ką aš, po velnių, čia darau? – Jis išskėtė rankas, lyg norėtų apglėbti kambarį ir namą. – Kodėl norit, kad būčiau jūsų vaiko tėvas?

– Mes nemanom, kad žudikas tu, – tarė Spikmenas. – Nė iš tolo nemanom.

Grifas piktai dėbtelėjo į Lorą – ar ji, kaip jos vyras, irgi tiki, kad jis nekaltas? Jos veido išraiška buvo abejinga, nesmerkianti, bet nieku gyvu ne atlaidi.

Tai kurio velnio samdo jį, kad su ja sugultų? Ar jam būtina taikstytis su užgauliojimais?

Deja, būtina. Reikia pinigų. Turi vėl atsistoti ant kojų, o šeši šimtai tūkstančių – daugiau negu gera pradžia. Velniop juos, velniop ją, jei ji mano, kad jis užvertė Bandį. Šiaip ar taip, jiems, matyt, ne per daug rūpi, užvertė ar ne, antraip jo čia nebūtų. Ne tik trenkti, bet ir veidmainiai.

– Bandžio nužudymas ir federaliniai nusikaltimai, už kuriuos buvai nuteistas, suteršė tavo vardą, Grifai, – tarė Spikmenas.

– Žinau.

– Ir tikiesi, kad kas nors duos tau darbo? Tikiesi, kad kas nors sutiks tau mokėti tiek, kiek siūlom Lora ir aš?

Atsakymas aiškus. Grifas nutarė veltui neaušinti burnos.

– Tavo perspektyvos niūrios, – dėstė toliau Spikmenas. – Tu negali žaisti futbolo. Tu negali treniruoti futbolininkų. Tu negali rašyti apie futbolą ar kalbėti apie futbolą, nes žiniasklaida tavęs nesamdys. Prisipažinai, kad pardavei visą turtą skoloms apmokėti, ir užsiminei, kad netaupei juodai dienai.

Regis, Spikmenui malonu pabrėžti jo padėties sunkumą. Gal iškviesti jį į bėgimo varžybas, pamanė Grifas. Pažiūrėtume, katram geriau sektųsi.

– „Cowboys" per metus man mokėjo tris milijonus, neskaitant reklamos, – griežtai atkirto jis. – Visi gavo savo dalį, nuo agento iki mokesčių departamento, o kas liko, išleidau, ir man buvo velniškai smagu. Ir ką gi jūs norit pasakyti?

– Noriu pasakyti, kad neturi gabumų verslui, nes pajamas būtum skirstęs kitaip. Be to, nesi talentingas vagis, antraip tavęs nebūtų sučiupę.

– Man buvo paspęsti spąstai. Įkliuvau.

– Ir vis dėlto. – Patylėjęs Spikmenas pridūrė: – Nesiekiu tavęs įžeisti, Grifai.

– Tikrai?

Spikmenas nekreipė dėmesio į jo kandų toną.

– Klausei, kodėl pasirinkom tave.

– Beveik spėjau užmiršti klausimą.

– Aiškinti reikėtų ilgai. O aš norėjau atvirai papasakoti, kodėl nutarėme tau pateikti šį pasiūlymą. Pirma, tavo genetinė struktūra tinkama vaikui, kokio trokštame. Antra, dėl priežasčių, kurias ką tik aptarėme, tau skubiai reikia pinigų, o mes jų siūlome. Trečia, tu visiškai nepriklausomas. Neturi šeimos, tikrų draugų, meilužių, niekam neprivalai atsiskaityti, o mums iš to didžiulė nauda. Pabrėžėme, koks slaptas šis susitarimas. Tik mes trys žinosime, kad vaiko, kurį nešios Lora, tėvas – ne aš.

Grifas apsiramino. Be to, kiek galima šakotis. Juolab kad tai tiesa. Priėjo prie rašomojo stalo, paėmė krištolinę prespapjė, pakilnojo.

– Jūs labai pasitikit manimi, jei manot, kad laikysiu liežuvį už dantų.

– Nieko panašaus, – prunkštelėjo Spikmenas. – Mes labai pasitikime godumu.

– Šešiais šimtais tūkstančių? – Grifas padėjo prespapjė ir plačiai nusišypsojo Spikmenui. – Ne tiek jau daug, kai pagalvoji. Nepavadinčiau godumu.

Lora pažvelgė į vyrą.

– Tu jam ne viską pasakei?

– Dar iki to nepriėjom, – atsakė šis.

– Ne viską? – paklausė Grifas.

Spikmenas privažiavo prie rašomojo stalo ir paėmė prespapjė. Iš kelnių kišenės išsitraukė nosinę ir ėmė valyti krištolą, šypsodamasis Grifui.

– Nors mes neabejojame tavo sąžiningumu.

– Neskieskit. Būtumėt daužti, jei neabejotumėt.

– Teisybė, – tyliai nusijuokė Spikmenas. – Būtume. – Prespapjė, apvyniotą nosine, jis vėl padėjo ant stalo, stumtelėjo tris milimetrus į kairę, paskui lėtai ištraukė nosinę, sulankstė nepriekaištingu kvadratu ir įsikišo į kišenę.

– Taigi dėl mudviejų su Lora ramybės ir tam, kad tylėtum, vaikui gimus tau bus išmokėtas milijonas dolerių. Be to, kasmet jo gimimo dieną dar gausi po milijoną. O mainais tau tereikės pamiršti, kad mus kažkada pažinojai.

Penktas skyrius

Grifas metė hondos raktelius automobilių aikštelės sargui ir veržliai įžengė į prabangaus pastato fojė. Ištaigingas viešbutis užėmė apatinius dvylika aukštų, viršutiniuose dvylikoje buvo kooperatiniai butai.

Fojė bare savaitės vidurio vakarą buvo palyginti ramu. Pianistas baltu kabinetiniu fortepijonu skambino Sinatros stiliaus daineles. Už daugumos staliukų sėdėjo verslininkai, gurkšnojo kokteilius ir varžėsi, kuris kietesnis.

Iš baro buvo galima išeiti į apšviestą kiemelį su kėdėmis, bet Grifas liko viduje su kondicionieriumi. Nenuleido akių nuo durų. Atsisėdo prie laisvo staliuko, davė ženklą padavėjai ir užsisakė burbono.

– Pigaus ar firminio?

– Bus gerai pigus.

– Su vandeniu?

– Su ledais.

– Išrašyti sąskaitą?

– Prašom.

– Laukiate ko nors?

– Ne.

– Tuoj grįšiu.

Nors tokia proga – paleidimas iš kalėjimo, sunki diena, keistas susitikimas su Spikmenais – stiklinė ar dvi viskio su

ledu tiesiog privaloma, Grifas nelabai norėjo gerti. Būdamas vaikas, dažnai šluostydavo girtuoklių vėmalus, todėl alkoholio taip ir nepamėgo.

Bet gėrimas, kurį atnešė padavėja, atrodė ir kvepėjo skaniai. Pirmą gurkšnį išmetė kaip už ausies, viskis net per širdį nuėjo, juk negėrė daugiau kaip penkerius metus. Perspėjo save: neskubėk. Nenumanė, kiek laiko reikės laukti.

Milijonas dolerių.

– Tau bus sumokėta grynais, – pasakė Spikmenas. – Pinigai bus banko seife, parašų pavyzdžiai – tik tavo, mano ir Loros. Jokių dokumentų, jokių popierių. Kai Lora pastos, nebepalaikysim ryšių. Jei atsitiktinai susitiktume, nors nelabai tikėtina, tu mūsų nepažinsi. Lyg matytum pirmą kartą. Aišku?

– Aišku.

Pokalbį pertraukė Manuelas – atnešė poniai Spikmen žinią, atsiųstą telefonu. Ji perskaitė, atsiprašė, pasakė, kad netrukus grįš, ir išėjo. Manuelas išsekė įkandin.

Spikmenas pastebėjo, kad Grifas žiūri, kaip tarnas tyliai uždaro dvivėres duris.

– Nesirūpink dėl Manuelo, – tarė. – Angliškai jis moka tik kelis žodžius. Pasakiau, kad esi mano bendraklasis, kad važiavai pro šalį. Jis neatpažintų buvusio garsaus futbolininko: kai atvyko į Jungtines Valstijas, tu jau buvai Big Springe.

Lora Spikmen grįžo greitai.

– Kas nors svarbaus? – paklausė vyras.

– Džo Makdonaldas pareikalavo atsakyti į klausimą, kuris, jo nuomone, negali palaukti iki ryto.

– Toks jau tas Džo, – nusijuokė Fosteris. – Amžinai skuba.

Kol jie šnekučiavosi apie nekantrųjį Džo, Grifui atėjo į galvą dar viena kliūtis.

– Grynus pinigus bus sunku leisti, – staiga pasakė jis.

– Taip, sunkumų iškils, – padvejojęs pripažino Fosteris. – Manau, mokesčių departamentas ir FTB atidžiai tave stebės, nes tuščia tavo banko sąskaita, kai buvai suimtas, kėlė šiokių tokių įtarimų.

– Manyta, kad jūs kažkur paslėpėt pinigus.

Lora Spikmen kalbėjo ramiai, bet jis suvokė, kad tai klausimas.

– Manyta ir kad aš nukepiau Bandį, – atkirto jis. – Pinigų nepaslėpiau, Bandžio nenukepiau.

Valandėlę ji žiūrėjo jam į akis, paskui atsiliepė:

– Tai gerai.

Bet šiuos žodžius ištarė taip, lyg nebūtų įsitikinusi, ir jis įsiuto. Nors dulkins ponią Spikmen, vargu ar ji kada nors jam patiks. Daili, bet bobos su kiaušiais niekada jo nežavėjo. Ir kodėl spardo jam į kiaušius, nors jai jų gyvybiškai reikia? Pamanė, kad vertėtų į tai atkreipti jos dėmesį, bet apsigalvojo. Abejojo, ar jai būtų juokinga.

– Man reikia pinigų, ponia Spikmen, – tarė jis. – Vienintelė priežastis, dėl kurios sutikau svarstyti tokį pasiūlymą, yra pinigai. Aš bent jau sąžiningas.

Užuomina buvo aiški – kad jie nesąžiningi ir slepia tikrąsias priežastis. Lora buvo bešokanti ginčytis, bet įsikišo Fosteris.

– Neprašei finansinių patarimų, Grifai, bet aš kai ką pasakysiu. Susirask darbą, už kurį gautum atlyginimą. Atsidaryk sąskaitą, įsigyk kredito kortelę. Kaip įprasta. Jei mokesčių departamentas susidomės tavo milijonieriška gyvensena, suksies pats. Turbūt inspektoriai iki tavo gyvenimo pabaigos ieškos tavo pajamų šaltinio. Gal tau galėtų padėti kai kurie ankstesni verslo partneriai, – pridūrė, kilstelėdamas antakį. – Neabejoju, kad kartais jie naudojasi užsienio bankais, kuriuose neklausinėjama, kokia didelių grynųjų kilmė.

– Neįsivaizduoju, – atsakė Grifas. – Bet netgi jei jie taip daro, nebeketinu su jais bendrauti. – Jis pažvelgė į Lorą. – Niekada, – pridūrė ir pabrėžtinai linktelėjo.

Spikmenas paklausė, ar Grifui dar kas nors neaišku. Jie aptarė kai kurias smulkmenas. Paskui Grifui kilo rimtas klausimas. Dėl ilgalaikių išmokų. Jis nenorėjo po dešimties, pen-

kiolikos, dvidešimties metų spręsti dilemos, kuriai nebūtų pasiruošęs iš anksto.

Kilo karštas ginčas. Dėl nieko nebuvo susitarta, bet Spikmenas pažadėjo ką nors sugalvoti ir kuo greičiau susisiekti su Grifu. Tinka? Grifas nenoromis atsakė, kad tinka. Tada Spikmenas pasiūlė paspausti vienas kitam ranką, nes sandoris sudarytas. Jie taip ir padarė.

Paskui Spikmenas pakvietė jį vakarienės.

Grifui nespėjus nei sutikti, nei atsisakyti, ponia Spikmen pasakė:

– Oi, mielasis, atleisk, bet aš neperspėjau Dobins, kad turim svečią, ir ji jau išėjo. Maniau, pono Berketo apsilankymą laikysim paslaptyje. Manuelas – viena, bet...

Pirmą kartą nuo tada, kai įėjo, ji sutriko ir ieškojo dingsties nesėdėti su juo prie vieno stalo. Matyt, dėl kūniškų ryšių sąžinė jai neprikaišios, jei nereikės drauge valgyti.

– Be to, – neįtikinamai pridūrė ji, – turiu labai daug darbo.

– Nesvarbu, – atsakė Grifas. – Aš esu kai ką numatęs. Tiesą sakant, jau vėluoju.

– Tada nebegaišinsim, – tarė Spikmenas.

Lora Spikmen atsistojo. Jai, regis, palengvėjo, kad jis išeina, gal ji net šiek tiek susigėdo dėl nesvetingumo.

– Aš su jumis susisieksiu maždaug po dviejų savaičių, pone Berketai. Kaip jus rasti?

Grifas davė jai telefono, kurį apleistame bute prijungė Terneris, numerį. Ponia Spikmen užsirašė ant popieriaus lapelio.

– Paskambinsiu ir pasakysiu, kur susitiksime.

– Po dviejų savaičių?

– Maždaug. Gal diena kita anksčiau ar vėliau. Naudosiuos vaisingumo indikatoriumi LH bangai nustatyti.

– LH?..

– Liuteinizuojančio hormono.

– A. – Žinoma, jis nė velnio nesuprato.

– Tikiuosi, kad galėsiu nustatyti ovuliacijos dieną, bet suktis reikės greitai.

– Aišku. Kaip norit.

Ji nugręžė akis, ir tada Grifas ją perprato. Ponia gali vaidinti kietą iki tam tikros ribos, gali nesivaržydama kalbėti apie menstruacinį ciklą, ovuliaciją ir spermatozoidų koncentraciją kvalifikuotai ir dalykiškai. Bet kai prieinama prie esmės – miegojimo su nepažįstamu vyru, ji pasidaro tokia kaip visos moterys. Tai jį nuramino.

Ji atsiprašė ir atsisveikino. Spikmenas pasisiūlė palydėti Grifą iki paradinių durų. Kai jis jau ruošėsi išeiti, šeimininkas tarė:

– Man smalsu, Grifai.

– Kodėl?

– Apie ką galvosi, išeidamas iš čia. Ką pirmiausia pirksi?

Tiesą sakant, toldamas nuo pilko akmens namo, jis galvojo, kad nors Fosteris ir Lora Spikmenai panašūs į blaiviai mąstančius ir inteligentiškus žmones, turbūt gerai, kad jie negali susilaukti vaiko, nes abu žiauriai daužti.

Kas taip elgtųsi? Taigi kad niekas. Yra daugybė dirbtinio apvaisinimo procedūrų. Reikia tik pinigų. Gal bibliniais laikais nevaisingoms poroms likdavo tik šis būdas. Bet ne šiandien, kai yra iš ko rinktis.

Parvažiavęs jis beveik neabejojo, kad niekada su šia pora nebesusitiks.

Beveik.

– Dar vieną?

Grifas pakėlė akis. Grįžo kokteilių padavėja. Nustebo pamatęs, kad burbono stiklinė tuščia.

– Ačiū, ne. Prašom perjė.

– Žinoma. Tuoj grįšiu.

Tuoj grįšiu. Ji du kartus ištarė šią frazę, nežinodama, kad užbėrė jam druskos ant atviros žaizdos.

Šiuos žodžius jam ištarė motina tą naktį, kai išvažiavo. Visam laikui.

Ji dažnai dingdavo kelioms dienoms, pasakiusi „iki“, o grįžusi nieko neaiškindavo ir nesiteisindavo. Jis per daug nenu-

simindavo ir nesirūpindavo, kai jos nebūdavo šalia. Žinojo, kad kai jai nusibos dabartinis meilužis ar atvirkščiai – vyrukas ją išgrūs arba tiesiog dings, ji pareis namo.

Grįžusi ji niekada neklausdavo, kaip jam sekėsi ar ką jis veikė, kol jos nebuvo. Ar jam nieko neatsitiko. Ar lanko mokyklą. Ar pavalgęs. Ar audra neišgąsdino. Ar neserga.

Vieną kartą jis susirgo. Apsinuodijo, suvalgęs jautienos troškinį iš skardinės, kuri per ilgai buvo atidaryta. Vėmė, kol nugeibo, paskui atsipeikėjo ant tualeto grindų. Gulėjo aukštielninkas tarp triedalų ir vėmalų, o ant pakaušio, kurį susitrenkė griūdamas, buvo iššokęs kumščio dydžio gumbas.

Grifui buvo aštuoneri.

Paskui jis atidžiau žiūrėjo, ką valgo, kai motinos nebūdavo. Išmoko pasirūpinti savimi, kol ji parsirasdavo.

Tą naktį, kai motina išvažiavo visam laikui, jis suprato, kad ji negrįš. Visą dieną slapčia nešė iš namų daiktus, manydama, kad jis nemato. Drabužius. Batus. Atlaso pagalvę, kurią kažkoks tipas jai išlošė mugėje. Kasnakt miegodavo ant jos ir sakydavo, kad ji nesugadina šukuosenos. Pamatęs, kad motina įkišo pagalvę į popierinį pirkinių maišelį ir nunešė į tuometinio meilužio automobilį, jis suprato, kad šį kartą nebegrįš.

Tėvą Grifas paskutinį kartą matė su antrankiais, stumiamą į policijos automobilį. Policiją „dėl šeimyninio ginčo“ iškvietė kaimynas.

Ginčas. Taip mandagiai žmogelis pavadino tėvo susidorojimą su motina, kurią parėjęs rado gulint lovoje su vyruku, pažįstamu nuo vakar.

Motina atsidūrė ligoninėje, tėvas – kalėjime. Jis gyveno globos namuose, kol motina pasveiko. Kai byla buvo nagrinėjama teisme, prokuroras paaiškino šešiamečiam Grifui, kad jis gali būti iškviestas papasakoti teisėjui, kas nutiko tą naktį, nes matė užpuolimą. Grifas mirtinai šito bijojo. Išėjęs iš kalėjimo, senis Grifui kailį nudirs už ilgą liežuvį. Muš diržu. Ne pirmą kartą, bet turbūt skaudžiausiai.

Be to, jis negalėjo pasakyti, kad smerkia tėvą. Grifas žinojo, kad žodžiai „kekšė“, „šliundra“ ir „kurva“ motiną apibūdina negražiai, bet numanė, kad jinai jų nusipelnė.

Tačiau teismo nebuvo. Tėvas prisipažino kaltas, kad gautų mažiau, ir buvo nuteistas. Grifas nežinojo, kada jis išėjo iš kalėjimo, žmonos jis neieškojo. Daugiau Grifas jo nematė.

Nuo to laiko gyveno su motina.

Ir vyrais, kuriuos ji parsivesdavo. Kai kurie atsikraustydavo ilgesniam laikui, savaitei, dviem. Kiti buvo laikini svečiai ir sprukdavo pro duris, vos spėję apsimauti kelnes.

Grifas prisiminė, kaip netrukus po tėvo įkalinimo verkė, nes motina užrakino jo kambario duris ir jis negalėjo išeiti, negalėjo pabėgti nuo voro, kuris užropojo ant lovos. Vyrukas, kurį motina parsivedė tą naktį, įėjo į jo kambarį, užmušė vorą, paglostė jo šviesius plaukus ir pasakė, kad viskas bus gerai, dabar gali miegoti.

Kai jau ūgtelėjusį motina išvydavo jį žaisti į lauką, kai kurie jos sugulovai žiūrėdavo į jį atsiprašomai ar net kaltai. Ypač jei oras būdavo bjaurus. Kitus erzino, kad jis trainiojasi aplink. Motina liepdavo jam dingti iš akių ir kelias valandas nesirodyti. Kartais duodavo pinigų, kad jis galėtų nueiti į kiną. Bet dažniausiai, išvarytas iš namų, jis vienišas bastydavosi gatvėmis, nežinodamas, ko griebtis, vėliau – išdykaudamas.

Vieni motinos meilužiai kreipdavo į jį ne daugiau dėmesio kaip į išblukusių tapetų raukšlę. Kiti, nors tokių buvo nedaug, buvo jam geri. Kaip tas vyrukas, kuris užmušė vorą. Deja, jis nebepasirodė. Vienas vaikinas, Nilas, užsibuvo apie mėnesį. Grifas su juo neblogai sutarė. Jis mokėjo kortų fokusų ir parodė Grifui, kaip juos daryti. Vieną dieną jis įžengė į vidų su pirkinių krepšiu ir padavė jį Grifui.

– Imk, vaiki. Čia tau, – pasakė.

Krepšyje buvo futbolo kamuolys.

Po daugelio metų Grifas spėliojo, ar Nilas pažino jį, tapusį futbolininku profesionalu. Ar prisiminė, kad padovanojo jam

pirmąjį futbolo kamuolį. Turbūt ne. Turbūt nei Grifo, nei jo motinos neprisiminė.

Vyrai pasirodydavo ir dingdavo. Bėgo metai. Motina išeidavo. Bet visada parsirasdavo.

Paskui atėjo diena, kai ji slapčia ėmė krautis daiktus į automobilį, kuris priklausė vyrukui, atėjusiam prieš kelias savaites ir pasilikusiam. Jis buvo vardu Rėjus ir iškart pradėjo nekęsti Grifo, mat šis pašaipiai prunkščiojo, kai Rėjus pasakodavo apie savo nepaprastus laimėjimus rodeo varžybose, kuriose nebegalįs dalyvauti, nes mustangas užmynęs jam ant nugaros. Matyt, mustangas sužlugdė Rėjų visais atžvilgiais, nes, Grifo nuomone, Rėjus jokių pragyvenimo lėšų neturėjo.

Grifas Rėjui nepatiko, ir jis to neslėpė. Bet Grifas ir nebuvo mielas vaikutis. Kai atsirado Rėjus, Grifui buvo penkiolika. Vaikinukas buvo pasipūtęs, piktas ir maištingas, suimtas už vagiliavimą parduotuvėse ir automobilio suniokojimą, bet, laimė, abu kartus nuteistas lygtinai. Du kartus už muštynes buvo laikinai pašalintas iš mokyklos. Nuolat tūžo ir tiesiog prašėsi duodamas į skudurus. Ilgainiui jo plaukai patamsėjo, o požiūris į gyvenimą pasidarė kritiškas.

Todėl tą vakarą, kai motina, paskui Rėjų žingsniuodama prie durų, atsisuko atsisveikinti, Grifas apsimetė abejingas ir neatplėšė akių nuo televizoriaus. Šis buvo pirktas padėvėtų prekių parduotuvėje, vaizdas neryškus, bet vis geriau negu nieko.

– Iki pasimatymo, mažiuk.

Jis siusdavo, kai motina vadindavo jį mažiuku. Jei kada ir elgėsi su juo kaip su mažu, tai buvo taip seniai, kad jis neprisiminė.

– Girdėjai, Grifai?

– Nekurčias.

Ji teatrališkai atsiduso.

– Kodėl tu šįvakar toks irzlus? Tuoj grįšiu.

Jis atsisuko, pažvelgė į ją, ir ji suprato, kad jis žino.

– Tai eini ar ne? – subaubė Rėjus iš kiemo.

Grifas dar kurį laiką žiūrėjo į motiną. Gal ji apgailestauja dėl savo poelgio. Jis mielai būtų manęs, kad taip yra. Bet turbūt neapgailestavo. Skubiai apsigręžė ir išėjo. Durys užsitrenkė.

Grifas tris dienas nėjo iš namų. Ketvirtą išgirdo, kaip privažiuoja automobilis. Įsiuto ant savęs, kad viliasi, jog suklydo ir ji vis dėlto grįžo. Gal suvokė, kad Rėjus skiedžia. Gal Rėjus suvokė, kad ji viso labo nusivalkiojusi šliundra, ir parvežė ją atgal.

Bet žingsniai, sudundėję prieangyje, buvo sunkūs.

– Grifai?

Šakės! Treneris.

Grifas tikėjosi, kad jis jo, drybsančio ant nutriušusios sofos prieš televizorių, nepastebės. Deja. Sugirgždėjo atidaromos durys, ir jis išplūdo save, kad jų neužrakino. Akies kampučiu išvydo trenerį sofos gale. Įsisprendęs į klubus, jis smerkiamai žiūrėjo į Grifą.

– Pasigedau tavęs treniruotėje. Mokykloje sužinojau, kad jau tris dienas nesirodei. Kur buvai?

– Čia, – atsakė Grifas, tebežiūrėdamas į televizorių.

– Sergi?

– Ne.

Tyla.

– Kur tavo mama?

– Ką aš žinau, – suniurnėjo Grifas.

– Paklausiu dar kartą. Kur tavo mama?

Grifas pakėlė akis ir perdėtai naiviai atsakė:

– Turbūt tėvų susirinkime. Arba davatkų siuvimo ratelyje.

Treneris priėjo prie televizoriaus. Ne išjungė jį, o ištraukė iš lizdo kištuką.

– Rinkis daiktus.

– A?

– Rinkis daiktus.

Grifas nejudėjo. Treneris ėmė artintis, nuo jo žingsnių subarškėjo tušti javainių indeliai ir gazuoto vandens skardinės ant padėklo, kurį Grifas buvo pasidėjęs prie sofos.

– Rinkis daiktus. Tučtuojau.

– Kam? Kur aš eisiu?

– Pas mane.

– Nesulauksit.

– Pamėgink šakotis, ir aš iškviesiu Vaikų apsaugos tarnybą. – Treneris vėl įsirėmė didžiuliu kumščiu į klubus ir perbedė jį akimis. – Turi sekundę pasirinkti.

Juokas prie gretimo staliuko grąžino Grifą į dabartį. Kol skraidė padebesiais, padavėja atnešė perjė. Jis gėrė taip, lyg mirtų iš troškulio. Tyliai, drovėdamasis atsirūgo kaip tik tuo metu, kai pro sukamąsias duris įėjo moteris, kurios laukė. Jis atsistojo ir pamojo padavėjai, kad atneštų sąskaitą, taip atkreipdamas moters dėmesį.

Išvydusi Grifą, ji staiga sustojo. Buvo aiškiai matyti, kad nustebo.

Jis davė jai ženklą palaukti, kol apmokės sąskaitą. Padarė tai žaibiškai ir pasuko prie moters, tebestovinčios pusiaukelėje tarp durų ir liftų.

– Labas, Maršija.

– Grifai. Girdėjau, kad tave paleido.

– Blogos naujienos vėju atskrenda.

– Liaukis, nuostabu tave matyti. – Ji nusišypsojo ir nužvelgė jį. – Gerai atrodai.

Jis rijo ją žvilgsniu nuo sutaršytų kaštoninių plaukų iki aukštakulnių basučių. Galva apsvaigo iš geismo.

– Ne taip gerai kaip tu, – tyliai juokdamasis atsakė.

– Ačiū.

Valandėlę jis žiūrėjo jai į akis, paskui paklausė:

– Tu laisva?

Maršijos šypsena išblėso. Ji apžvelgė fojė, ir buvo matyti, kad jai neramu.

Jis žengė žingsnį artyn ir tyliai tarė:

– Prabėgo ilgi penkeri metai, Maršija.

Ji valandėlę svarstė, paskui apsisprendė:

– Vidurnaktį turiu klientą.

– Netruksiu taip ilgai.

Jis paėmė jai už alkūnės, ir jie pasuko prie liftų. Abu tylėjo, kol atsidūrė kabinoje su veidrodžiais. Ji įkišo mažą raktelį į vos pastebimą plyšelį mechanizmo skyde. Į jo klausiamą žvilgsnį atsakė:

– Pakilau pora aukštų, dabar gyvenu pastogėje.

– Turbūt verslas klesti.

– Dabar man dirba trys merginos.

Jis švilptelėjo.

– Verslas *tikrai* klesti.

– Mano prekė visada paklausi. Rinka plečiasi, – juokdamasi pridūrė Maršija.

Dar didesnį įspūdį jos sėkmė Grifui padarė, kai jie, išlipę iš lifto, atsidūrė vestibiulyje marmurinėmis grindimis ir stikliniu stogu vietoj lubų. Pro jį buvo matyti priešpilnis mėnulis ir spiečius žvaigždžių, tokių ryškių, kad nustelbė žiburius.

Vestibiulyje buvo trejos durys.

– Sutari su kaimynais?

– Vienas – japonas verslininkas. Jis retai būna namie, bet kai parsiranda, tokia kaimynystė jam prie širdies.

– Užsuka pasiskolinti cukraus? – suprunkštė Grifas.

– Mažiausiai kartą, kai būna mieste, – neva kuklindamasi atsakė ji. – Kitas – draugas, gėjus interjero dizaineris, jis man pavydi klientų.

Ji atrakino buto duris. Grifas įėjo paskui ją. Interjeras buvo kaip iš žurnalo, turbūt kaimynas gėjus apsimyžtų dėl tokio. Grifas dirstelėjo, mandagiai pasakė: „Kaip gražu“, ir čiupo Maršiją į glėbį.

Jis penkerius metus nebučiavo moters, seksas bus nuostabus, sprendžiant iš malonumo, kurį patyrė, įkišęs liežuvį jai į burną. Bučiavo kaip abiturientas stačiu bananu, kai išleistuvių draugė nelinkusi laužytis. Seilėdamasis, per daug nekantriai, per daug godžiai. Rankos lakstė Maršijos kūnu.

Po valandėlės tokio glamžymo ji juokdamasi jį atstūmė.

– Žinai taisykles, Grifai. Be bučinių. Iniciatyvą rodau aš.

Jis siutingai purtė nuo pečių sportinį švarką, o šis atkakliai nenorėjo nukristi.

– Nenusišnekėk.

– Tik šį kartą. Bet kai kurių taisyklių reikia laikytis.

– Gerai. Moku iš anksto.

– Hm.

Galų gale jam pavyko nublokšti švarką išverstom rankovėm ant grindų. Įkišo ranką į kelnių kišenę, kur buvo Vajeto Ternerio paskolinti pinigai. Tą šykštuolį ištiktų isterijos priepuolis sužinojus, kad klientas valgiui ir benzinui skirtus pinigus išleido prostitutei. O Grifas mielai sumokės Maršijai. Verčiau liks nevalgęs.

– Kiek?

– Du tūkstančiai. Už valandą. Įprasto sekso.

Jis išsižiojo ir gurktelėjo.

– Du *tūkstančiai?* Tu pakilai. Karjeros laiptais.

– Pragyvenimo minimumas irgi, – ramiai atsakė ji. – Ir verslo išlaidos didesnės.

Jis garsiai atsiduso iš nusivylimo ir pakėlė nuo grindų švarką.

– Neturiu. Gal rytoj vakare, – apmaudžiai tarė.

– Kiek turi?

Jis atkišo sąvaržėle susegtus pinigus. Ji išsitraukė du šimto dolerių banknotus, kitus grąžino jam.

– Tik niekam nesakyk.

Grifas vos nepravirko iš dėkingumo.

– Amžinai liksiu tau skolingas.

Maršija buvo brangiausia Dalaso prostitutė, nes žiūrėjo į savo darbą tik kaip į verslą. Apsigimusi verslininkė. Sklido gandai, kad ji, pasinaudodama klientų patarimais, išmintingai investavo kapitalą į nekilnojamąjį turtą, į šiaurę nuo Dalaso nusipirko dirbamosios žemės, o kai miestas ėmė plėstis

į tą pusę, gerai pasipelnė. Kalbėta, kad ji turi kelių milijonų vertės akcijų.

Gal tai tik gandai, bet jis nenustebtų sužinojęs, kad tai tiesa. Kalbėta, kad Maršija pradėjo dirbti „palydove“, norėdama apmokėti dantų higienos studijas, bet netrukus suvokė, kad jos įgūdžiai šveisti pimpalams tinkamesni negu šveisti dantims. Ir apmokami daug brangiau.

Pasirašęs kontraktą su „Cowboys“, Grifas netrukus sužinojo apie ją iš kito futbolininko. Jam buvo pasakyta, kad Maršija geriausia, jei turi užtektinai pinigų, nes jau tada ji buvo brangi. Profesionalės jam patiko labiau už komandos aistruoles, kurios kariasi ant kaklo, o išdulkintos neišvengiamai pridaro nereikalingų rūpesčių.

Maršija buvo atsargi. Švari. Kruopščiai patikrindavo būsimus klientus: ar sveikas, ar mokus, ar patikimas. Niekada nepriimdavo atsitiktinių žmonių. Šiąnakt jam padarė išimtį.

Buvo sveiko bažnyčios choro solistės veido ir puikaus, vedančio į pagundą kūno. Nepaisant profesijos, išliko dama, ir klientui, kuris su ja netinkamai elgdavosi, vėliau durys būdavo uždarytos.

Penkeri metai pastebimos žalos nepadarė, nudžiugęs priėjo išvadą Grifas, kai ji nusirengė. Buvo apkūni, bet, kur reikia, stamantri. Jis paskubom plėšė nuo savęs drabužius, ir vis atrodė – per lėtai. Pažinodama jį, prisimindama, kas jam labiausiai patinka, ji jam nepadėjo, tik tingiai krapštinėjosi žiūrėdama, kaip jis velkasi ir svaido drabužius. Kai ji sukišo pirštus tarp savo šlaunų, jis nevalingai sugargė, bet buvo taip susijaudinęs, kad nebenumanė, jog elgiasi kaip netašytas stuobrys.

Kai Grifas nusirengė, Maršija atsargiai ėmė stumti jį atatupstą, kol jis atsisėdo ant lovos krašto. Grifas prispaudė veidą prie tarpelio tarp sunkių krūtų ir priglaudė jas sau prie skruostų. Ji padavė jam sargį, jis užsimovė.

– Ko norėtum, Grifai?

– Dabar... nesvarbu.

Ji atsiklaupė tarp jo šlaunų ir palenkė galvą šnibždėdama:

– Mėgaukis.

– Grifai!

– Hm?

– Jau po vienuolikos. Tau reikia eiti.

Jis miegojo ant pilvo, įsikniaubęs į minkštą kvapią pagalvę, visiškai atbukęs. Apsivertė ant nugaros. Maršija buvo išsimaudžiusi po dušu ir susisupusi į chalatą.

– Kaip į vandenį įkritai, – tarė ji. – Gaila buvo tave žadinti, bet dabar privalai išeiti.

Jis mėgaudamasis pasirąžė.

– Kaip gera miegoti nuogam ant paklodės, kuri per kilometrą netrenkia dezinfekcijos priemonėmis. – Išrietė nugarą ir vėl pasirąžė. – Privalau?

– Privalai.

Pasakė šypsodamasi, bet jis suprato, kad kalba rimtai. Negali ginčytis, ji ir taip pasielgė labdaringai. Atsisėdo lovoje, kojomis įsirėmė į grindis. Drabužius ji jau laikė paruošusi ir be žodžių skubino jį, kol rengėsi. Atkišo jam švarką, paskui uždėjo ranką ant nugaros ir stumtelėjo durų pusėn.

Išeidamas atsisuko.

– Ačiū. Padarei didžiulę nuolaidą, ir aš dėkingas tau labiau, negu manai.

– Sugrįžimo proga. – Ji pabučiavo pirštą ir prispaudė jam prie lūpų. – Bet kitą kartą turėsi tartis iš anksto ir mokėti visą sumą.

– Rytoj mano finansinė padėtis turėtų smarkiai pagerėti. – Prisiminė, kaip ji būgštavo, kad fojė jų niekas nepamatytų. – Žinoma, jei vis dar norėsi, kad būčiau tavo klientas, – pridūrė. – Galbūt pakenkčiau tavo verslui.

– Apdairumas nė vienam verslui ne prošal. – Maršija kalbėjo nerūpestingai, bet Grifas suprato, kad tokia mintis buvo

jai atėjusi į galvą. – Gal norėtum išbandyti naujokes. Jaunos, gražios, be to, pati jas apmokiau.

– Malonumą garantuoji?

– Visada. Norėtum su kuria nors susitarti?

Grifas prisiminė Lorą Spikmen.

– Nežinau, ką darysiu, kur būsiu. Verčiau aš tau paskambinsiu. Bet jau mėginau senuoju numeriu. Išgirdau įrašą, kad telefonas išjungtas.

Ji padavė jam vizitinę kortelę.

– Tenka nuolat keisti. Kad dorovės policija liktų dora, – šypsodamasi pridūrė.

Jis pabučiavo jai į skruostą, dar kartą padėkojo ir atsisveikino. Ji tyliai, bet ryžtingai uždarė duris. Žengdamas į liftą, Grifas sutiko išeinantį gėjų interjero dizainerį. Šis nužvelgė jį nuo galvos iki kojų, užsimerkė ir švelniai, alpulingai sudejavo.

– Ak, koks gražuolis, – sušnibždėjo, slinkdamas pro šalį.

Fojė buvo mažiau žmonių negu pirma. Jį aptarnavusi padavėja šnekučiavosi su vienu iš dykinėjančių nešikų. Pianistą pakeitė muzikos įrašai.

Durininkas sveikinosi su atvykėliu, kai Grifas išsiveržė lauk pro sukamąsias duris. Truputį atvėso, bet nuo karščio iš pradžių jam vis tiek užgniaužė kvapą. Gerą valandėlę stovėjo prakaituodamas ir laukė, kol pasirodys automobilių aikštelės sargas. Jis nepasirodė, ir Grifas nuėjo jo ieškoti. Už vartų pasuko į garažą.

Ir gavo kumščiu.

Į skruostikaulį. Kaip gręžimo kūju. Smūgis. Kitas. Trečias.

Jis kniubtelėjo, garsiai nusikeikė, svirduliuodamas ėmė pašėlusiai mataruoti rankomis ir mėgino įžiūrėti, kas jį užpuolė.

Rodartė.

Šeštas skyrius

Išsiviepęs Rodartės snukis buvo panašus į Helovino kaukę.

– Oi, atsiprašau. Skauda?

Grifas švilpiamai įkvėpė pro sukąstus iš skausmo dantis. Pačiupinėjo skruostikaulį, pirštai nusidažė raudonai.

– *Kalės vaikas!*

Rodartė prisidegė cigaretę ir juokdamasis užgesino degtuką.

– Aš irgi tą girdėjau.

Grifo akys sužaibavo.

– Girdėjau, kad tavo motina būtų dulkinusis su šunimi, jei daugiau nieko nebūtų pakabinusi. Vargšas mažasis Grifas. Karti dalia, a? Laimė, treneris Mileris su žmona tave priglaudė.

Kai Grifui buvo pareikštas kaltinimas ir jis pernakt iš reklaminio vaikino virto pariju, atsiskleidė ir jo bjauri praeitis. Grifas būtų galvą guldęs, kad neišplepėjo nei treneris, nei Elė. Bet apsukrus „Morning News“ reporteris šniukštinėjo tol, kol iškapstė pakankamai faktų savo spėjimams patvirtinti. Viešas demaskavimas sukėlė sensaciją. Straipsnio pabaigoje žurnalistas užsiminė, kad Grifo Berketo nuopuolis buvo nulemtas nuo pat gimimo, kad jis buvo auklėjamas pažeisti įstatymą, kad nusikaltimą, kurį jis padarė, buvo įmanoma nuspėti.

– Papasakok, koks jausmas apima, kai tyčia pralaimi svarbias rungtynes, – klastingai žvairakiavo Rodartė. – Nuoširdžiai. Tik man vienam. Tave graužė sąžinė? Ar ne?

Grifui ausyse skambėjo Vajeto Ternerio perspėjimas. *Nesimaišyk jam po kojomis. Atsuk kitą skruostą.* Dabar tas patarimas skamba kaip patyčia, nes skruostikaulį smilksi, o pusę galvos skauda taip, kad jis, ko gero, susivems.

Grifas troško čiupti Rodartę už riebaluotų plaukų ir trenkti į betoninę garažo sieną, dar kartą ir dar, kol jo šlykštus snukis bus ištaškytas.

Bet jis nieko negalėjo padaryti, neužsitraukdamas bėdos, ir Rodartė tai žinojo. Šitam pašlemėkui būtų buvęs didžiausias malonumas vėl išvysti Grifą kalėjime tą pačią dieną, kai jis buvo paleistas.

Grifas keiktelėjęs nusisuko, bet Rodartė čiupo jį už peties, apgręžė ir trenkė į sieną.

– Neatsuk man nugaros, pasipūtęs pisuokli.

Veikiau nuo smūgio negu nuo keiksmažodžio Grifas atsikvošėjo, galvos skausmas dingo, o įtūžis pasidarė trapus ir šaltas kaip stiklas. Jis gali nudėti šį šunsnukį. Lengvai. Vienas dalykas, kai tave būrys pargriauna per rungtynes. Kai valią rankoms duoda Rodartė, visai kas kita.

– Atitrauk letenas.

Gal nuožmus tonas, gal akys išdavė, koks žudikiškas jo siutas, nes Rodartė paleido jį ir atsitraukė per kelis žingsnius.

– Buvau tau skolingas, – pasakė jis, kryptelėdamas smakrą kruvino Grifo skruostikaulio pusėn. – Už šiandieninį įžūlumą. Važiavau tokį kelią į kiškių kraštą švęsti tavo paleidimo, o kaip man buvo atsidėkota už rūpestį?

– Ačiū. Dabar mes atsiteisę. – Grifas prasispraudė pro jį.

– Vakar turiningai šnekučiavomės su kai kuriais buvusiais tavo partneriais.

Grifas sustojo ir atsigręžė.

Rodartė giliai užsitraukė cigaretę, paskui numetė nuorūką ant žemės ir sutrynė bato nosimi, išpūsdamas dūmus į viršų.

– Vardų gal neminėsim? Supranti, apie ką kalbu. Apie tavo buvusius verslo partnerius.

– Jie valkiojosi po lūšnynus? – paklausė Grifas.

Rodartė tik nusišypsojo.

Tris mafijos bosus Grifas mintyse vadino „Vistos" vaikinais. Apie juos ir kalbėjo Rodartė. Apie vyrus penkis tūkstančius dolerių kainuojančiais kostiumais. Apie trijulę, su kuria Bilas Bandis supažindino Grifą, kai šis smarkiai prasilošė ir jam skubiai prireikė pinigų.

„Vistos" triumviratas buvo be galo paslaugus. Jie atlapojo savo ištaigingų biurų duris nuosavame dangoraižyje Las Kolinaso rajone su vaizdu į golfo aikštyną. Ir tai buvo tik pradžia. Prabangios vakarienės privačiuose penkių žvaigždučių restoranų valgomuosiuose. Privačios kelionės reaktyviniu lėktuvu į Las Vegasą, Bahamas, Niujorką, San Fransiską. Limuzinai. Merginos.

Pagunda gryniausiu pavidalu.

Jis atsisakė tik narkotikų, nors būtų bet kada gavęs bet kokių ir kiek norėjo.

– Vyrukai žino, kad tu paleistas, – kalbėjo Rodartė. Jo šypsena buvo grėsminga kaip iššiepti šakalo dantys. – Jie ne per daug džiaugiasi. Mat neabejojo, kad už susidorojimą su Biliu Bandžiu sėsi ilgam.

– Aš nekišau prie Bandžio nagų.

– Žiiinoma.

Grifas nė nesiruošė šitam šikniui aiškinti, kad yra nekaltas.

– Kai vėl pamatysi „Vistos" vaikinus, pasakyk, kad liepiau atsipisti.

Rodartė krūptelėjo.

– Oi, jiems tai nepatiks. Pirmiausia užvertei lažybų tarpininką...

– Aš nežudžiau Bandžio.

– Tikrai? Nemanau, kad jie patikės, Grifai. Tu taip užsišikai ant Bandžio už įskundimą FTB, kad, be abejo, nužudei. Turėjai teisę tai padaryti. Beveik *privalėjai*. Klausyk, aš tave suprantu. Jie irgi. Ožys yra ožys. Nebūtum jo nukalęs, Bandis būtų įskundęs ir juos.

– Tai kas jiems nepatinka?

– Jie niekada tikrai nežinos, būtų Bandis juos išdavęs ar ne. O tu, – jis bakstelėjo Grifui smilium į krūtinę, – kai ką išvardijai FTB. *Jų* pavardes. Dabar aišku? Jie mano, kad Bandis būtų likęs ištikimas, jei ne tu. Nesvarbu, kaip viskas susiklostė, jų nuomone, tu sužlugdei sklandžiai vykdomą operaciją.

– Oi, kokia liūdna istorija.

– Tu pakenkei jų verslui, – varė savo Rodartė, nekreipdamas dėmesio į jo žodžius. – Kelerius metus po tavo įkalinimo Big Springe jiems buvo labai sunku sugundyti sportininkus profesionalus Jungtinių Valstijų pietuose. Visi nerimavo ir būgštavo, kad jei ims sukčiauti, bus sučiupti kaip tu.

Rodartė atsikvėpė, o kai vėl prabilo, balsas buvo tylesnis.

– „Vistos“ vaikinai, kaip tu juos meiliai vadini, dar neatsigavo po tavo padarytos žalos.

– Mano padarytos? – pagaliau Grifas davė valią susikaupusiam pykčiui. – Nė vienas nė dienos nesėdėjo kalėjime.

– Tik todėl, kad FTB bandė juos apkaltinti sukčiavimu, remdamasis vien tavo liudijimu. – Rodartė, apgailestaudamas dėl tokios strategijos trūkumų, gūžtelėjo pečiais. – Tavo istorija prisiekusiųjų teismas nepatikėjo. Pamanė, jog verti bėdą ant kitų, kad išsikapanotum pats.

Jis vėl kumštelėjo Grifui.

– Tai vienintelė priežastis, kodėl „Vistos“ vaikinams nebuvo pareikštas kaltinimas. Bet nedaug trūko. Jie neužmiršo, kiek nedaug. Ir vis per tave. Jie, galima sakyt, griežia ant tavęs dantį.

– Aš ant jų irgi. Dabar traukis man iš kelio.

Rodartė nesitraukė, Grifas bandė jį apeiti. Rodartė žengė žingsnį į šoną ir pastojo jam kelią.

– Bet iš esmės mes kalbame apie malonius žmones. Galbūt jie vėl bus tau palankūs – su viena sąlyga.

– Tu dabar verbuoji naujokus?

Rodartė pamerkė akį.

– Tarkim, vienas mano žodis galėtų palengvinti tavo padėtį.

– Man nerūpi jų palankumas.

– Tu manęs neišklausei.

– Nėra reikalo.

Rodartė nubraukė įsivaizduojamą dulkelę nuo Grifo švarko atlapo. Jei jis dar mane palies, pamanė Grifas, sulaužysiu jam visus plaštakos kaulus.

– Paklausyk patarimo, Grifai. Susimąstyk.

– Turėjau penkerius metus apmąstymams.

– Vadinasi, su jais nebedirbsi?

– Ne.

– O su konkurentais? Juk „Vistos" vaikinai – verslininkai. Jie sunerimę – šiek tiek – dėl tavo būsimos veiklos laisvėje.

– Ketinu atidaryti gaiviųjų gėrimų kioską.

Rodartė susiraukė rodydamas, kad sąmojis per žemo lygio.

– Ne jų ir ne tavo suknistas reikalas, ką darysiu, – pasakė Grifas.

– Leisk nesutikti. Ypač jei ketini susidėti su jų konkurentais.

– Pasakyk, kad dėl to gali būti ramūs kaip belgai. Atia, Rodarte.

Grifas vėl pabandė nueiti, bet Rodartė stumtelėjo jį ir pastojo kelią. Prisikišo arti ir pritildė balsą. Šį kartą šnibždėjo kaip sąmokslininkas.

– Dar reikia aptarti pinigų klausimą.

– Kokių pinigų?

– Liaukis, Grifai, – meilikaujamai ėmė suokti Rodartė. – Pinigų, kuriuos pavogei iš Bandžio.

– Nebuvo jokių pinigų.

– Grynųjų gal ir ne. O seifo raktas? Sąskaitos numeris užsienio banke? Seifo skaičių kombinacija? Pašto ženklų kolekcija?

– Nieko.

– Neskiesk! – Rodartė vėl bakstelėjo Grifui pirštu į krūtinę, smarkiau, pikčiau.

Grifui suvirė kraujas, bet nors jis labai troško suskaityti Rodartei šonkaulius, negalėjo jo nė pirštu paliesti. Rodartė kaipmat įvels jį į muštynes, o jis, net jei laimės, naktį praleis Dalaso apygardos kalėjime. Naujasis jo butas niekam tikęs, bet vis geriau negu cypė.

– Paklausyk, Rodarte. Jei Bandis ir turėjo kur nors pasidėjęs pinigų, paslaptį nusinešė į kapus. Aš jų negavau.

– Kabink daugiau makaronų. – Rodartė vėl trenkė jį į sieną ir prisikišo, iššiepęs dantis. – Toks gabus sukčius kaip tu būtų pasirūpinęs nelikti tuščiomis rankomis. Tavo pomėgiai brangūs. Ratai. Skudurai. Skylės. Jei nepasislėpei bent kiek Bandžio pinigų, kaip apmokėsi už šitokią ištaigą?

– Nesuk savo gražios galvelės, Rodarte. Kai ką sugalvojau.

– Tikrai?

– Tikrai.

– Ką?

Grifas neatsakė.

– Žinok, aš išsiaiškinsiu, – tarė Rodartė.

– Sėkmės. Dabar atsipisk.

Jie ilgai ir piktai žiūrėjo vienas kitam į akis. Tik didžiausiomis valios pastangomis Grifas susitvardė netrenkęs keliu vyrukui į kiaušius ir jo neatsikratęs. Bet ištvėrė ir nenusuko akių. Galų gale Rodartė atitraukė rankas Grifui nuo pečių ir žengė žingsnį atgal. Bet prisipažinti nugalėtas nė nemanė.

– Gerai, dešimtasis numeri, – tyliai pasakė jis. – Nori apsisunkinti gyvenimą, tai netrukdysiu. Tiesą sakant, man taip dar geriau. – Šiuos žodžius jis sušnibždėjo kaip piktdžiugišką pažadą.

Grifas praėjo pro jį ir jau suko už garažo kampo, kai Rodartė sušuko įkandin:

– Ei, atsakyk man į vieną klausimą.

– Taip, manau, kad tu šlykštus.

– Geras, – nusijuokė Rodartė. – Bet aš klausiu rimtai: ar nenuleidai, kai nusukai Bandžiui sprandą? Žinau, kad kartais taip atsitinka.

– Ką manai?

Lorai nereikėjo klausti: „Apie ką?" Ji ir Fosteris dar nekalbėjo apie Grifą Berketą, bet jautėsi taip, lyg jis riogsotų vidury stalo. Beveik apčiuopiamas.

Ji padėjo šakutę ir paėmė taurę. Atsargiai laikydama, spoksojo į rubino spalvos vyną.

– Mano pirmas įspūdis – kad jis piktas.

– Ant ko?

– Ant gyvenimo.

Didysis valgomasis, kuriame tilpdavo ne mažiau kaip trisdešimt žmonių, buvo naudojamas tik oficialiomis progomis. Pirmuosius dvylika santuokos mėnesių jie dažnai rengdavo kviestines vakarienes. Per pastaruosius dvejus metus surengė tik vieną, per Kalėdas – „SunSouth" direktorių tarybai. Su antrosiomis pusėmis.

Šį vakarą, kaip daugumą vakarų, jie vakarieniavo šeimos valgomajame. Jis buvo daug jaukesnis, atskirtas nuo didžiulės kaip restorano virtuvės vienomis durimis. Ūkvedė-virėja kasdien šeštą išeidavo. Jos paskutinė pareiga buvo palikti vakarienę ant šildomojo padėklo. Kadangi Lora perėmė didžiumą Fosterio darbų, „SunSouth" biure ji paprastai būdavo iki pusės aštuonių ar aštuonių, nuvėlindama vakarienę. Fosteris nevalgydavo, kol ji negrįždavo namo.

Šįvakar jie vakarieniavo vėlai dėl pokalbio su Grifu Berketu. Lora prarado apetitą, bet Fosteriui, regis, jautienos kepsnys tešloje patiko. Jis atsipjovė kąsnelį, sukramtė lygiai dvy-

lika kartų, keturios serijos po tris, nurijo, gurkštelėjo vyno, nusišluostė burną servetėle.

– Penkeri metai kalėjime sugadintų nuotaiką bet kam.

– Man atrodo, Berketas siustų bet kokiomis aplinkybėmis.

– Manai, jo pyktis įsisenėjęs?

– Juk skaitei straipsnį laikraštyje apie jo vaikystę, – atsakė ji. – Sutinku, kad ji buvo košmariška. Bet tai nepateisina jo elgesio suaugus. Jis pažeidė įstatymą. Jis nusipelnė bausmės. Turbūt didesnės, negu gavo.

– Primink man, kad nesipainiočiau tau po kojų, kai esi nusiteikusi karingai, ponia Spikmen. Tu negailestinga.

Lora neįsižeidė, suprasdama, kad jis ją erzina.

– Negaliu pakęsti suaugusių žmonių, kurie dėl savo ydų ar net nusikaltimų verčia bėdą ant vargingos vaikystės. Už savo veiksmus atsakingas tik pats Berketas.

– Jis išpirko kaltę, – švelniai priminė vyras. – Pažadu, jog padarysiu viską, kad mūsų kūdikio vaikystė nebūtų varginga, – pridūrė, kad ji pralinksmėtų.

Žmona nusišypsojo.

– Jei augintum jį vienas, turbūt baisiai išlepintum.

– Jį?

– Arba ją.

– Norėčiau mergytės, panašios į tave.

– O aš atsidurčiau devintame danguje, jei būtų berniukas.

Jie tebesišypsojo, bet virš valgomojo stalo pakibo neištarti žodžiai. Nei sūnus, nei duktė neturės Fosterio bruožų. Gal panašius, bet ne jo.

Lora vėl gurkštelėjo vyno.

– Fosteri...

– Ne.

– Kodėl „ne“? Juk nežinai, ką ketinu sakyti.

– Žinau. – Jis parodė į jos lėkštę. – Pavalgei? – Ji linktelėjo. Jis nepriekaištingai sudėjo peilį ir šakutę ant lėkštės įstrižai, o šalia sulankstė servetėlę.

Ji atsistojo, kai jis su vežimėliu atsitraukė nuo stalo.

– Paprašysiu Manuelą nukraustyti stalą ir atnešiu kavos.

– Gerkim ją poilsio kambaryje.

Virtuvėje ji pripylė kavinuką kavos, užplikytos, kol juodu vakarieniavo. Pastatė jį ant padėklo su puodeliais, lėkštutėmis, ąsotėliu grietinėlės, cukrine ir nunešė į poilsio kambarį. Fosteris šluostėsi rankas valikliu iš buteliuko, paskui įdėjo jį į stalčių.

Lora paruošė puodelį kavos ir nunešė jam. Jis padėkojo, palaukė, kol ji įsipylė sau ir atsisėdo ant odinės sofutės dviem, parietusi kojas.

Jis kalbėjo toliau, lyg pokalbis nebūtų nutrūkęs.

– Ketinai pasakyti, kad galėtume elgtis įprastai. Dirbtinis apvaisinimas. Anoniminis spermos donoras.

Kaip tik tai ji ir ketino pasakyti.

– Spermos donorai ne be reikalo nežinomi, Fosteri. Niekada nesužinotume, kas jis, neįsivaizduotume, kaip atrodo. Vaikas būtų mūsų. Niekada netyrinėtume jo bruožų, ieškodami panašumo į... pažįstamą žmogų.

– Tau nepatinka Grifo Berketo bruožai?

– Tu nesupranti, koks reikalas.

Jis nusijuokė ir privažiavo prie sofos.

– Suprantu, tik tave erzinu.

– Matai, šįvakar erzinimas man nepatinka.

– Atleisk. – Jis pašiaušė jai plaukus.

Bet ji nesileido taip lengvai nuraminama.

– Turbūt tai svarbiausias sprendimas mūsų gyvenime.

– Mes jau nusprendėm. Tūkstantį kartų aptarėm, apsvarstėm visas galimybes. Kalbėjom apie tai daug mėnesių. Kalbėjom iki šleikštulio, paskui vėl kalbėjom ir galų gale sutarėm, kad tai tinkamiausias būdas.

Tau, žiojosi sakyti ji, bet nepasakė.

– Žinau, kad sutarėm, bet...

– Kas yra?

– Nežinau. Teoriškai... – Jos balsas nutrūko. Gerą teoriją ne visada lengva įgyvendinti. Ypač kai teorijos tinkamumą savo kailiu teks išbandyti jai.

– Prašau tik vieno vaiko, – tarė jis, glostydamas jai skruostą. – Jei galėčiau, turėtume tris ar keturis, kaip buvom numatę. Anksčiau.

Anksčiau. Štai ir visa esmė. Aštuonių raidžių žodis, kurio reikšmė abu taip slegia. Demarkacijos linija jų gyvenime. Anksčiau.

Jo žvilgsnis meiliai klaidžiojo jos veidu.

– Aš tebesapnuoju, kad mes mylimės.

– Mes ir mylimės.

Fosteris blankiai šyptelėjo.

– Iš dalies. Netikrai.

– Man tikrai.

– Bet nebe taip.

Ji pasilenkė ir aistringai pabučiavo jam į lūpas, paskui įsikniaubė į kaklą. Jis apkabino ją ir ėmė glostyti nugarą. Šiokiadieniais ji būdavo taip užsiėmusi, kad kelioms valandoms pamiršdavo jo būklę ir jos padarinius jų gyvenimui ir santuokai.

Atsikvošėdavo netikėtai, neperspėta, lyg būtų apšaudyta užnuodytomis strėlėmis, kurios skrieja nežinia iš kur, todėl jų išvengti neįmanoma. Susirinkime, kalbėdamasi telefonu ar pirmininkaudama pasitarimui, kuriame būdavo svarstomi nauji sumanymai, prisiminusi ji akimirką sustingdavo, o paskui ją perverdavo skausmas.

Tačiau baisiausi buvo ramūs vakarai namie. Likę vieni kaip dabar, abu prisimindavo, kaip būdavo anksčiau, kaip juodu mylėdavosi kada panorėję, juokdamiesi iš savo aistringo skubėjimo, paskui laimingi, patenkinti nugriūdavo, netekę jėgų.

Dabar ji kartais nueidavo į kambarį, kuriame miegojo jis ligoninės lovoje, su visais moderniausiais įtaisais, kad būtų patogiau. Nusirengdavo, atsiguldavo šalia ir prisiglausdavo.

Jie bučiuodavosi. Jis glamonėdavo ją, ir kartais pakakdavo tokio artumo. Būdavo naktų, kai ji net patirdavo orgazmą, bet džiaugsmo nepatirdavo, nes paskui jausdavosi baisi savanaudė. Kai ji tai pasakė, jis ėmė ją raminti: nesąs visiškai žlugęs tol, kol galįs jai suteikti kūniškų džiaugsmų.

Bet jei ji išlipdavo iš jo lovos jausdamasi kaip ekshibicionistė, vadinasi, jis turėjo jaustis kaip vujaristas. Kadangi abu nepatiria vienodo malonumo... iš tikrųjų, kaip jis pasakė, viskas nebe taip.

Jie retai kalbėdavo apie bendrą gyvenimą iki tos nakties, kai viskas apsivertė aukštyn kojom. Pirmųjų santuokos metų prisiminimais mėgaudavosi atskirai, nes nė vienas nenorėjo įskaudinti antrojo, prabildamas balsiai. Prisiminimai jai buvo skaudūs. Fosteriui jie turbūt siaubingi. Ji tebėra sveika. Jis ne. Rodos, jis nesipiktina ir nepriekaištauja nei likimui, nei Dievui. Nei jai.

Bet kaip jis gali nesipiktinti?

Suėmęs už pečių, jis ją atstūmė.

– Nuogąstauji, Lora? Dėl Berketo ar ko nors kito? Dvejoji? Galim atšaukti.

Ar ji nuogąstauja? Žinoma. Bet Fosteris užsispyrė, kad bus padaryta šitaip, vadinasi, bus šitaip.

– Noriu pamatyti sveikatos pažymėjimą.

– Jis pažadėjo greitai apsisukti ir atsiųsti paštu. Kai perskaitysim, sudeginsim.

– Nemanau, kad atsiras kliūčių. Atrodo, fiziniu požiūriu jis idealus, kaip ir tikėjomės.

– O būdas?

Ji nusišaipė.

– Anaiptol ne idealus. Jis tai įrodė prieš penkerius metus.

– Jo nusikaltimas man nerūpi. Man svarbu, ar jis neišplepės.

– Manau, pinigai – pakankamas akstinas, kad pateisintų mūsų pasitikėjimą.

– Išdėsčiau jam sąlygas kuo paprasčiau.

Jis paaiškino Grifui Berketui, kad šis niekada negalės pretenduoti į vaiką, negalės su jais susisiekti ir turės pamiršti, kad juos pažinojo. Jei Grifas laikysis šių sąlygų, jam per metus bus išmokama po milijoną dolerių.

– Kiek laiko? – paklausė Berketas.

– Iki tavo gyvenimo pabaigos.

Berketas nepatikliai vedžiojo akimis nuo vieno prie kito.

– Nejuokaujat?

– Ne.

Žiūrėdamas į juos kaip į bepročius, jis paklausė:

– Jums taip svarbu susilaukti vaiko ir nuslėpti jo kilmę?

Klausimas skambėjo kaip šantažo užuomina. Lora nebūtų nustebusi, jei tą akimirką jis būtų paprašęs dvigubai didesnės sumos. Bet kai Fosteris atsakė: „Taip, mums tai labai svarbu", Berketas sukikeno ir pakraipė galvą, lyg jam tai būtų nesuvokiama. Matyt, jam niekada niekas nebuvo taip svarbu ar brangu. Net karjera.

– Vaiko man nereikės, – atsakė jis. – Atvirai kalbant, nuo tada, kai lytiškai subrendau, labai stengiausi nė vieno nesusilaukti. Vadinasi, galit nesirūpinti, kad vieną dieną išdygsiu ir jo pareikalausiu. Ar jos, – pridūrė, kreipdamasis į Lorą.

– O slaptumas? – paklausė Fosteris.

– Neprieštarauju. Man viskas aišku. Laikau liežuvį už dantų. Jei atsitiktinai susitinkame, žiūriu pro šalį ir neišsiduodu, kad esu jus matęs. Dėl milijono dolerių per metus galiu prarasti atmintį. Viens du, ir nebeprisimenu. – Jis spragtelėjo pirštais. – Dar vienas klausimas.

– Koks?

– Kas bus, jei jūs... jei aš jus pergyvensiu?

– Įsipareigojimus vykdys Lora.

– O jei jos nebebus?

Tokio klausimo jie nebuvo numatę, nesvarstė galimybės, kad jis pergyvens juos abu. Lora ir Fosteris susižvelgė, ir ji

suprato, kad juodu mąsto apie tą patį. Jei Grifas Berketas juos pergyventų, vaikui ir paveldėtojui grėstų tiek finansinis, tiek emocinis šantažas. Jie sutarė, kad vaikas niekada nesužinos, kaip atsirado. Tegu mano, kaip ir visi kiti, kad jo tėvas – Fosteris.

– Apie tokią galimybę nepagalvojom, – pripažino Fosteris.

– Tai dabar, kai man toptelėjo, reikia ją apsvarstyti.

– Tuo metu turėtumėt būti labai turtingas, – tarė Lora.

– Jūs dabar labai turtingi, – atkirto jis. – Juk nesudarytumėt sutarties, kai toks atvejis nenumatytas? Ar sudarytumėt?

Jis buvo teisus, bet ji nenorėjo nusileisti.

– Neabejoju, kad ilgainiui ką nors sugalvosime.

– Aha. Ne ilgainiui. Dabar.

– Jis teisus, Lora. Laiko veiksnys svarbus. Aš – įrodymas, kad gyvenimas gali žaibiškai pasikeisti. Verčiau išspręskim šį klausimą dabar, o ne palikim vėlesniam laikui. – Fosteris valandėlę mąstė. – Deja, visi iškart man atėję į galvą sprendimai susiję su popieriais, o to būtina išvengti. – Jis atkišo rankas delnais į viršų. – Grifai, arba turėsi patikėti, kad rasiu išeitį, arba...

– Kada?

– Spręsiu šį klausimą tučtuojau.

Berketas susiraukė, lyg to nepakaktų.

– O „arba“?

– Arba sutartis nebus sudaryta.

Lora atkreipė dėmesį, kad jis svarstė neilgai.

– Gerai, patikėsiu, kad rasit išeitį. Juk jūs manim tikit, o aš – nusikaltėlis ką tik iš kalėjimo.

– Malonu, kad tai pasakėt jūs, pone Berketai.

Lora leptelėjo nepagalvojusi, bet nesigailėjo. Reikia jam priminti, kad jie rizikuoja labiau negu jis. Jis nė nekrustelėjo, tik žvilgsnis nukrypo į ją, bet ji suvokė, kaip jis įtūžo.

– Turit galvoje, malonu, kad to pasakyti nereikėjo jums, – tarė jis. – Kad jums nereikėjo priminti, jog vienintelis nepatikimas žmogus šiame kambaryje – aš.

– Lora nenorėjo tavęs įžeisti, Grifai, – tarė Fosteris.

Nenuleisdamas nuo jos akių, jis atkirto:

– Ne. Žinoma, nenorėjo. Ir neįžeidė.

Bet ji suvokė – jis kalba nenuoširdžiai ir supranta, kad ji *norėjo* jį įžeisti.

– Abipusė rizika neatskiriama nuo verslo sandorių. – Fosteris kalbėjo iš patirties. Be to, jis buvo puikus tarpininkas ir stengėsi sumažinti įtampą, kol įmanoma. – Manau, bendra rizika – geras dalykas. Visi turi dėl ko būgštauti, todėl elgiasi sąžiningai. – Jis atsisuko į Lorą. – Nieko nepamiršau?

Ji papurtė galvą.

– Puiku, – tarė jis ir tris kartus pliaukštelėjo per krėslo ranktūrius. – Paspauskim vienas kitam ranką.

Dabar Fosteris paklausė:

– Sakei, kad susisieksi su juo po poros savaičių?

– Stebėsiu savo ciklą, kas rytą matuosiu temperatūrą, todėl tikiuosi žinoti, kuri diena vaisinga.

– O po kiek laiko žinosi, ar pastojai?

– Po dviejų savaičių.

– Man svaigsta galva, kai apie tai pagalvoju.

– Palauk, kol apšlapinsiu indikatorių ir jis paraus. Ar pamėls. Nežinau, kokios spalvos turės pasidaryti.

Juokdamasis jis karštai ją pabučiavo, paskui jie tylėdami pasuko prie nepastebimo lifto, įrengto po laiptais.

– Palenktyniaukim, – pasiūlė jis ir įvažiavo į metalinį narvą.

Ji nulėkė įvijais laiptais ir ėmė laukti lifto.

– Tu visada laimi, – suniurnėjo jis.

– Lakstydama laiptais nesustorėsiu.

– Tai jau tikrai. – Jis pliaukštelėjo jai per užpakalį.

Išgirdęs, kad jie artinasi, Fosterio miegamojo duris iš vidaus atidarė Manuelas.

– Gal šįvakar nereikia mankštos? – paklausė Fosteris. Pagalbininkas nusišypsojo ir gūžtelėjo pečiais, rodydamas, kad nesuprato klausimo. – Jis apsimeta. Žinau, kad apsimeta. Puikiai žino, kad klausiu apie mankštą ir ką apie ją manau. – Jis stipriai sugniaužė jai ranką. – Pasigailėk manęs, Lora.

– Man šis vakaras irgi nebus lengvas. Turėsiu dar kartą peržiūrėti sutartį su profsąjunga. Bet ateisiu tavęs apkamšyti. – Ji švelniai pabučiavo jam į lūpas ir plačiu koridoriumi nuėjo į savo kabinetą.

Bet kai Lora po valandos įėjo į Fosterio miegamąjį, Manuelas buvo padaręs viską, ko reikėjo. Užuolaidos užtrauktos. Termostatu nustatyta tinkamiausia temperatūra. Ant naktinio staliuko stovi grafinas vandens su ledu ir stiklinė. Iškvietimo mygtukas po ranka. Fosteris miegojo, ant kelių gulėjo knyga.

Ji išjungė naktinę lempą ir ilgai sėdėjo tamsoje ant kėdės prie lovos, klausydamasi jo kvėpavimo. Jis nesivartė, ir ji džiaugėsi, kad miega taip kietai.

Galų gale Lora jį paliko ir viena atsigulė į lovą, kurioje anksčiau gulėdavo abu, svajodama apie tokį pat kietą miegą.

Septintas skyrius

Kitą rytą Grifui į nugarą buvo įsimetęs dieglys nuo minkšto, per vidurį įdubusio čiužinio. Jis nenorėjo pripažinti, kad skausmas primena trylika metų, kai jį daužydavo puolėjai – nuo aštuntos klasės iki metų su „Cowboys“.

Dešinys petys irgi kėlė jam didesnį nerimą, negu būtų pripažinęs. Žaidžiant jam buvo sulaužyti keturi pirštai, vienas mažylis lūžo du kartus toje pačioje vietoje. Antrą kartą jis nepasirūpino įtvaru, todėl sugijęs pirštas buvo kreivas. Dėl visokių kitokių sužeidimų ir nelaimingų atsitikimų Grifas kiekvieną rytą keldavosi lėtai.

Maloniai prisimindamas iškvepintas, švelnias kaip šilkas Maršijos paklodes, jis nušlubavo į apleistą virtuvę, užvirino vandens tirpiai kavai, paskrudino duonos riekę ir užsigėrė pienu, kad burnoje nejaustų kartaus netikros kavos skonio.

Kol neužmiršo, paskambino savo „angelui sargui“. Policininko Džerio Arnoldo balsas net iš įrašo skambėjo gana lipšniai, o kalbantis atrodė, kad tai draugiškas ir negrėsmingas vyrukas.

– Aš skambinu tik paklausti, ar vakar gavot mano pranešimą, – pasakė Grifas pasisveikinęs.

– Aišku, gavau. Bet pakartosiu, noriu patikrinti, ar gerai supratau. – Jis pakartojo Grifo paliktą adresą ir telefono numerį.

– Tikrai taip.

– Kaip dėl darbo, Grifai? Ką nors susiradai?

– Šiandien eisiu ieškoti.

– Puiku, puiku. Pranešk, kaip seksis.

– Pranešiu.

– Lygtinio paleidimo sąlygas žinai, aš tau nebeįkyrėsiu.

– Jos įrėžtos mano smegenyse. Nenoriu grįžti į kalėjimą.

– Ir aš nenoriu, kad grįžtum. – Pareigūnas padelsė. – Buvai velniškai geras futbolininkas, Grifai. Miela buvo žiūrėti.

– Dėkui.

– Na ką gi, sėkmės šiandien.

Atsikratęs nemalonios pareigos, Grifas palindo po dušu. Tarpuose tarp plytelių augo kažkokie juodi pelėsiai, bet, jo nuostabai, karšto vandens buvo. Apsirengė greit, bet rūpestingai, išsirinko geriausius drabužius iš tų, kuriuos Vajetas Terneris paliko bute. Pasistengs neužmiršti paklausti advokato, kur laikomi kiti jo daiktai ir kaip juos pasiimti.

Paskui prisiminė, kad jei Spikmenai įnešė pinigus, galės nusipirkti naujų drabužių. Širdį paglostė būsimo malonumo nuojauta.

Tačiau jis tik šiandien po dviejų žinos, ar jie padarė, kaip žadėjo. O kol kas turi kitų reikalų.

Į kliniką, kurioje nereikėjo iš anksto registruotis, jis nuėjo pusę devynių, o išėjo po valandos.

– Kada galėsiu pasiimti laboratorijos išvadas?

– Ne anksčiau kaip po trijų ir ne vėliau kaip po penkių dienų.

– Pasirūpinkit, kad būtų po trijų. – Jis pamerkė seselei ir žavingai nusišypsojo. Ji maivydamasi pažadėjo pasistengti. Matyt, „Cowboys“ ir futbolas jai nerūpėjo.

Iš klinikos jis nuvažiavo į viešąją biblioteką, esančią arčiausiai jo namų Vėžlių Upelio rajone, kuriame anksčiau gyveno. Abejojo, ar dabartinio buto apylinkėse rastų biblioteką, tiesą sakant, manė, kad čia dauguma gyventojų nemoka skaityti.

Privažiavęs prie bibliotekos sužinojo, kad ji atidaroma dešimtą valandą. Prie durų spietėsi būrys vaikučių ir jaunų mamų – nuo kada jaunos mamos tokios gražuolės?

Ir mamos, ir vaikai smalsiai sužiuro į Grifą. Jo ūgis – metras devyniasdešimt trys centimetrai, daug didesnis už visų. Sumuštas ir prakirstas skruostikaulis, Rodartės darbas, irgi krito į akis, ir Grifas dar labiau išsiskyrė iš minios bibliotekos lankytojų, ketvirtadieniais iš ryto susirenkančių pasiklausyti pasakų.

Kai durys buvo atrakintos, mamos nulydėjo vaikučius į kitą salės galą, o jis priėjo prie informacijos stalo. Bibliotekininkė maloniai nusišypsojo ir paklausė, kuo galėtų padėti.

– Norėčiau pasinaudoti kompiuteriu. Ir turbūt reikės pamokyti.

Penkeri kompiuterinių technologijų metai prilygsta amžinybei. Bet bibliotekininkė kantriai mokė jį, kaip naršyti internete, kaip ieškoti per „Google“, ir netrukus jis paskendo informacijoje apie „SunSouth“ oro transporto bendrovę ir dar konkrečiau – apie jos savininką.

Pirmiausia Grifas pasidomėjo Fosterio Spikmeno kilme. Dvidešimto amžiaus trečiajame dešimtmetyje jo proprosenelis praturtėjo iš naftos ir dujų. Fosteris, vienintelis įpėdinis, paveldėjo daugybę milijonų ir milžiniškus žemės plotus Naujojoje Meksikoje, Kolorade ir Aliaskoje.

Jis turėjo Harvardo universiteto verslo vadybos magistro laipsnį ir buvo garsus polo žaidėjas. Gavo šimtus verslo ir miesto organizacijų padėkų ir apdovanojimų už nuopelnus bendruomenei. Ekonomikos analitikai liaupsino jo drąsą įsigyti kontrolinį bankrutavusios bendrovės akcijų paketą ir ją radikaliai pertvarkyti.

Jei Spikmenas būtų žaidęs futbolą, Didžiosios taurės varžybose būtų buvęs įžaidėjas ir naudingiausias žaidėjas.

Rado jo ir ponios Spikmen – ne Loros – nuotraukų įvairiuose pobūviuose ir labdaros renginiuose. Vienoje nuotraukoje

iš „Forbes“ Fosteris išdidžiai stovėjo „SunSouth“ reaktyvinio lėktuvo fone ir atrodė taip, lyg būtų ką tik užkariavęs pasaulį. Tvirtas ir stiprus.

Vadinasi, jis buvo suparalyžiuotas ne anksčiau kaip prieš metus kitus, kai nusipirko „SunSouth“. Liga? Avarija?

Spėliodamas Grifas aptiko išsamų Eleinės Spikmen nekrologą. Ji mirė po atkaklios ir ilgos kovos su leukoze. Iš šios santuokos vaikų nebuvo.

Našlys vedė Lorą Spikmen, praėjus metams ir penkiems mėnesiams po Eleinės mirties.

Apie Fosterį ir Eleinę spaudoje buvo rašoma dažnai. Bet apie Fosterį ir antrąją ponią Spikmen buvo rašoma beveik kasdien: todėl jis ir užsiminė, kad juodu – garsenybės.

Paskui Grifas rado, ko ieškojo. Praėjus metams ir septyniasdešimčiai dienų po vestuvių, Fosterio ir Loros Spikmenų gyvenime įvyko lūžis. Straipsnis, antraštė ir iškalbinga nuotrauka užėmė visą pirmą „The Dallas Morning News“ puslapį. Big Springo ši naujiena nepasiekė. O jei pasiekė, jis ją pražiopsojo arba užmiršo, nes įvykis niekaip nesisiejo su juo ir jo nedomino.

Grifas du kartus perskaitė straipsnį. Po juo buvo nuorodos į vėlesnius straipsnius. Jis perskaitė visus, paskui per ženkliuką „atgal“ grįžo į pirmąjį straipsnį ir dar kartą jį perskaitė. Trečią kartą susiradęs išdavikiškąjį sakinį, kuris viską paaiškino, atsilošė kėdėje ir tarė: „Oho.“

Rajonas buvo jaukus. Priešingai nei tame, kuriame jis užaugo, langinės buvo neišgverusios, o žaliuzės – neišsirietusios. Vejos buvo nupjautos, gyvatvorės apkarpytos, gėlynai išravėti, krepšinio lankai su tinkleliu, o takai nusėti ne šiukšlėmis ir ant trinkų rūdijančiais automobiliais, o žvilgančiais dviračiais ir riedlentėmis.

Nors šis rajonas atsirado bent dvidešimčia metų vėliau negu tas, kuriame gyveno treneris ir Elė, jame irgi vyravo šei-

myninės nuotaikos. Tokiame rajone Grifas gyveno nuo tada, kai treneris išsitempė jį iš motinos lūšnos. Treneris susisiekė su Vaikų apsaugos tarnyba ir sutvarkė dokumentus, kurie penkiolikmečiam Grifui buvo nesuprantami ir neįdomūs. Matyt, treneris tapo jo globėju. Šiaip ar taip, jis gyveno pas Milerius, kol baigė vidurinę ir išvažiavo žaisti futbolo Teksaso universiteto komandoje.

Namą, kurio ieškojo, rado greit ir pro šalį pravažiavo lėtai, žvalgydamasis. Abipus paradinių durų stovėjo po vazoną su baltomis gėlėmis. Virš užpakalinio kiemo tvoros Grifas pamatė kyšant vandens slides. Vejoje prie gatvės du vaikai mėtė futbolo kamuolį. Jie jau buvo tokio amžiaus, kai nebepasitikima prašalaičiais, ir budriai stebėjo Grifą, kai jis lėtai riedėjo pro šalį.

Jis nuvažiavo iki kvartalo galo ir pasuko už kampo. Suvokė, kad delnai suprakaitavo iš baimės. Ir įtūžo ant savęs. Kurių velnių būgštauti? Jis turi tokią pat teisę vaikščioti šiomis gražiai prižiūrimomis gatvėmis kaip ir visi kiti. Žmonės, kurie čia gyvena, ne geresni už jį.

Bet nerimavo taip pat kaip tada, kai treneris Džo Mileris privažiavo prie savo namo ir tarė: „Čia." Grifas pažvelgė į namą su kilimėliu prie durų, su žydinčia gebene, apsivijusia treliažą, ir pasijuto kaip šūdas saldaininėje. Jam čia ne vieta. Bet geriau mirs, negu išsiduos, kad jaučiasi per prastas.

Paniuręs, vilkdamas kojas, jis užlipo laiptais paskui trenerį ir įėjo pro duris.

– Ele!

– Aš čia.

Grifas buvo matęs trenerio žmoną per rungtynes. Iš tolo atrodė apynormalė. Tiesą sakant, negalvojo apie ją.

Ji atsigręžė, kai jie įėjo į virtuvę. Plaukuose suktukai, rankos apmautos skaisčiai geltonomis guminėmis pirštinėmis.

– Čia Grifas, – tarė treneris.

– Sveikas, Grifai, – nusišypsojo ji. – Aš Elė.

Grifas tebesiraukė, lyg jam būtų vis tiek, kad tik jie nesuprastų, jog jam širdis daužosi smarkiau negu prieš paskutinio įvarčio galimybę ir pilvas groja maršą. Dirstelėjo pro praviras podėlio duris. Tiek daug maisto vienoje vietoje matė tik prekybos centre. Ant stalo buvo padėtas pyragas auksine plutele, iš jo sunkėsi vyšnių sultys. Nuo jų aromato Grifui ėmė varvėti seilės.

– Kurį laiką jis pagyvens pas mus, – tarė treneris.

Gal Elė Miler ir nustebo, bet neišsidavė.

– Puiku, – tepasakė ji. – Sveikas atvykęs. Gal gali man padėti, Grifai? Nuo pyrago visa orkaitė apvarvėjo lipniomis sultimis. Noriu išimti groteles, kad spėčiau nuvalyti, kol sultys dar šiltos, bet pirštinės prilips. Puodkėlės viršutiniame stalčiuje.

Nežinodamas, ką daugiau daryti, jis susirado puodkėles ir ištraukė iš orkaitės įkaitusias metalines groteles. Taip įžengė į Milerių namus ir gyvenimą.

Grifas spėjo, kad treneris ir Elė tokią galimybę aptarė anksčiau, ne tą rytą, kai treneris atėjo jo pasiimti. Mat jie palydėjo jį į kambarį, skirtą paaugliui. Jame buvo dvigulė lova, užklota raudonmarge antklode su mokyklos komandos talismanu – nuožmiai susiraukusiu vikingu. Prie sienos buvo prisegtos gairelės.

– Čia spinta. Pasakyk, jei pritrūksi pakabų. – Elė dirstelėjo į nediduką kelionmaišį, kurį atsinešė Grifas, bet nepasakė nei kad jame nedaug telpa, nei kad jis beveik nieko neturi. – Sulankstomus drabužius gali laikyti šioje komodoje. Jei reikia ką nors išskalbti, pintinė vonios kambaryje. O Dieve, dar neparodžiau tau, kur jis. – Tualetas buvo toks švarus, kad jis bijojo šlapintis.

Po pietų jie visi nuėjo į „Sears“, nes Elei „šio to reikėjo“, bet grįžo namo su naujais drabužiais jam. Jis niekada nebuvo ragavęs tokių valgių, kokius taisė Elė, tokio pyrago, koks tą vakarą buvo patiektas kaip desertas. Jis niekada nebuvo

lankęsis namuose, kurie skaniai kvepia, kuriuose ant lentynų stovi knygos, o ant sienų kabo paveikslai.

Bet, valydamas orkaitę, jis suprato, kad tokia prabanga nėra nemokama. Tikimasi, kad jis padės ruoštis po namus. Visą gyvenimą niekas nieko iš Grifo nereikalavo, kad tik nesimaišytų po kojų, kai motina užsidaro miegamajame su kokiu nors vyru, todėl prie tokio požiūrio į gyvenimą šeimoje jam reikėjo pratintis.

Elė priekaištaudavo meiliai, ne tik jam, bet ir sau. „Šį rytą užmiršai pasikloti lovą, Grifai. O gal aš užmiršau tau pasakyti, kad patalynę keisim tik penktadienį?" „Rytoj negalėsi apsivilkti mėgstamiausių marškinėlių, nes aš juos radau po lova tik tada, kai jau viskas buvo išskalbta. Pasistenk kitą kartą įmesti į pintinę."

Treneris nebuvo toks švelnus.

– Parašei istorijos rašinį?

– Ne.

– Argi ne rytoj reikia atiduoti?

Jis žinojo, kad rytoj. Vienas trenerio padėjėjų mokė Grifą istorijos.

– Parašysiu.

Treneris išjungė televizorių.

– Iš tikrųjų. Parašysi. Dabar.

Drausminamas Grifas maištingai murmėdavo apie nešdinimąsi. Jam įkyrėjo jų priekabės. Padaryk tą, padaryk aną, išvalyk šitą, atlik tą. Tik žąsinai sekmadieniais eina į bažnyčią, bet ar kas nors leido jam rinktis? Ne. Tikėjosi, kad jis eis, ir viskas. Kodėl jam turi rūpėti, ar automobilis nuplautas, o vejos žolė nupjauta?

Bet Grifas neišsinešdino. Be to, niekas jo niurzgėjimų neklausė. Elė užkalbėdavo dantį, o treneris arba atsukdavo nugarą, arba išeidavo iš kambario.

Treneris jo nesigailėjo ir treniruotėse. Gal net griežtesnis pasidarė, lyg norėdamas įtikinti kitus žaidėjus, kad Grifas, nors ir gyvena po jo stogu, jam niekuo ne geresnis už juos.

Vieną popietę, vis dar siusdamas, kad vakar vakare buvo nuvytas nuo televizoriaus, Grifas tinginiavo per treniruotę. Neperdavė puolėjams nė vieno kamuolio. Gynėjams teko bėgti prie jo paimti kamuolio, nes jis nesistengė prasibrauti prie jų. Ir išleido iš rankų kamuolį.

Treneris jį stebėjo, suraukęs kaktą, bet nešvilpė, nepatarinėjo ir nesibarė.

Tačiau po treniruotės, kai visi ėjo persirengti, treneris liepė jam pasilikti. Pastatė taikinį metimams blokuoti už trisdešimties metrų ir metė Grifui kamuolį.

– Pataikyk į jį.

Grifas metė kamuolį, stengdamasis ne labiau kaip per treniruotę, ir nepataikė. Treneris perbedė jį akimis.

– Pamėgink dar kartą, – tarė, mesdamas jam kitą kamuolį. Grifas vėl nepataikė.

Treneris padavė jam trečią kamuolį.

– Pataikyk į tą velnio daiktą.

– Nesėkminga diena. Kas čia tokio?

– O tas, kad tu – šūdžius.

Grifas metė kamuolį tiesiai į trenerį. Kamuolys atšoko nuo jo plačios krūtinės. Grifas patraukė į drabužinę.

Kai treneris čiupo jį už peties ir apsuko, šalmas vos nenulėkė sykiu su galva. Grifui nespėjus atsipeikėti, treneris uždėjo plačią, diržingą ranką jam ant krūtinės ir jį pastūmė. Grifas žnektelėjo ant užpakalio. Skausmas pervėrė stuburgalį ir nugarkauliu nuvibravo tiesiai į smegenis. Net kvapą užgniaužė ir ašaros ištryško. Jos žemino labiau negu pargriuvimas.

– Aš tavęs nebijau! – suriko jis treneriui.

– Dabar paklausysi?

– Kodėl nesikabinėji prie kitų? Filipas šiandien nepataikė nė karto iš dešimties. Nepastebėjau, kad būtum vertęs jį spardyti kamuolį tol, kol pataikys į vartus. Kiek kartų per paskutines varžybas kamuolio nesugraibė Reinoldsas? Tris? Keturis? Kodėl nepjauni jo? Kodėl amžinai kaltas aš?

– Todėl, kad Filipas ir Reinoldsas netalentingi! – suriaumojo treneris visais plaučiais. – O tu talentingas, – pridūrė daug tyliau.

Jis atgaliu nykščiu nusibraukė prakaitą nuo kaktos. Pažvelgė į šalį, paskui į Grifą, tebesėdintį dulkėse, nes užpakalį skaudėjo taip, kad jis nė nemėgino stotis.

– Nė vienas šios komandos žaidėjas, nė vienas šios mokyklos nei kitų mokyklų žaidėjas neturi talento, prilygstančio tavajam, Grifai. O tu jį *švaistai*, gailėdamasis savęs ir siusdamas ant viso pasaulio, nes tavo motina buvo kekšė. Neneigiu, tavo gyvenimas iki šiol buvo sumautas. Bet jei elgsies taip, kad sužlugdytum visą savo gyvenimą, pats būsi kaltas. Ant ko griežі dantį? Tik ant savęs.

– Gal tu manęs nebijai, bet bijai savęs, net kelnės pilnos, – pasakė treneris, baksnodamas pirštu. – Juk, kad ir kaip darkaisi, esi geresnis už savo gimdytojus. Tu sumanus ir gražus. Tu apsigimęs sportininkas, tokių talentingų nesu matęs. Ir kadangi esi toks talentingas, galbūt kai ko pasieksi. Ir ši mintis tave gąsdina, nes nebegalėtum saldžiai gailėti savęs. Nebegalėtum nekęsti pasaulio ir žmonių už tai, kad gavai šūdą į kišenę. Nebeturėtum dingsties elgtis it savanaudis, tik apie save galvojantis šiknius kaip dabar.

Baigęs kalbėti, jis valandėlę žiūrėjo į Grifą, paskui bjaurėdamasis nusisuko.

– Jei nesi ištižėlis, rytoj elkis kaip pridera ir parodyk, ką gali. Arba eik velniop iš mano komandos.

Kitą dieną Grifas atėjo į treniruotę ir vėliau ateidavo kasdien. Tą sezoną ir dar trejus metus jo vadovaujama komanda tapo valstijos čempione. Nei apie tą įvykį, nei apie trenerio pamokslą nė vienas neužsiminė. Bet Grifas nieko nepamiršo ir suprato, kad treneris irgi nepamiršo.

Jų santykiai pagerėjo. Kartais juodu sutardavo gražiai, kartais pykdavosi, nes Grifui vis knietėjo patikrinti, kiek jis

gali bandyti trenerio ir Elės kantrybę, kol ji pagaliau trūks ir jie ištrenks jį lauk.

Kai vieną savaitgalį jis parėjo pusvalandžiu vėliau, negu treneris buvo liepęs, lauk jo niekas neišgrūdo, bet nubaudė didžiausia įsivaizduojama bausme: sulaukęs šešiolikos, Grifas turėjo du mėnesius laukti, kol jam bus leista laikyti teises vairuotojo pažymėjimui gauti.

Mileriai skatino jį pasikviesti draugų, bet jis nieko neparsivesdavo. Nemokėjo susirasti draugų, tiesą sakant, nelabai ir norėjo. Su besiperšančiais į bičiulius bendraklasiais nesileido į kalbas. Anksčiau ar vėliau žmonės tave palieka, tai kam vargintis? Ilgainiui paaiškėja, kad vienam geriau.

Kartais jis pastebėdavo, kaip liūdnai į jį žiūri Elė, ir suprasdavo, kad jinai dėl jo nerimauja. Gal jau tada nujautė, kad blogiausia dar prieš akis.

Jam sekėsi neblogai. Paskui, vienuoliktos klasės pirmame trimestre, dėl peštynių drabužinėje Grifas buvo trims dienoms pašalintas iš mokyklos. Muštasi nesąžiningai: Grifas prieš penkis sportininkus, iš jų trys buvo futbolininkai, du – krepšininkai.

Kai trenerio padėjėjai juos išskyrė, du vaikinus reikėjo vežti į traumatologijos punktą, nes vienam buvo sulaužyta nosis, o antram perplėšta apatinė lūpa. Kiti trys atsipirko krauju iš nosies ir mėlynėmis, nuo ligoninės išsisuko.

Grifas, neva be jokios priežasties sukėlęs muštynes, beveik nenukentėjo: keli įdrėskimai ir pamušta akis.

– Neturim pasirinkimo, treneri Mileri, – pasakė mokyklos direktorius, perleisdamas Grifą jam. – Džiaukitės, kad kitų berniukų tėvai atsisakė reikšti kaltinimus dėl užpuolimo. O būtų galėję, – pridūrė, baltakiuodamas į Grifą.

Treneris parsivežė jį namo, pro prislėgtą Elę nutempė į jo kambarį ir uždarė visam pašalinimo laikui. Antros dienos vakare treneris įėjo į kambarį nepasibeldęs. Grifas aukštielninkas gulėjo ant lovos ir mėtė į viršų futbolo kamuolį.

Treneris prisitraukė kėdę ir apžergė atbulą.

– Šiandien išgirdau įdomių dalykų.

Grifas toliau mėtė kamuolį, nenuleisdamas akių nuo jo ir lubų. Greičiau nusipjaus liežuvį, negu paklaus.

– Iš Robio Lanseloto.

Grifas sugavo kamuolį ir atsuko galvą į trenerį.

– Robis prašė padėkoti tau už tai, ką padarei. O dar labiau – kad nieko nepasakei.

Grifas tylėjo.

– Jis manė, kad žinau, ko tu nepasakei. Dabar prašom man papasakoti.

Grifas spaudė kamuolį stipriais pirštais, apžiūrinėjo varsčius ir vengė trenerio žvilgsnio.

– Grifai.

Grifas numetė kamuolį. Atsiduso.

– Koks Lanseloto svoris? Turbūt nė šešiasdešimties kilogramų nesveria. Jis žąsinas, molis. Prietranka, aišku? Liaudis nusirašinėja nuo jo per chemijos kontrolinius, bet šiaip... – Jis pažvelgė į trenerį, o šis linktelėjo, kad supranta. – Baigiau kilnoti svarmenis ir įėjau į drabužinę. Prie dušo kabinų išgirdau kažkokį erzelį. Tie penki bičai buvo užspeitę Robį kampe. Numovę jam trumpikes. Jis stovėjo be nieko, o jie vertė jį... smaukytis. Ir tyčiojosi iš jo: „Ar ir tavo kiaušiai tokie dideli kaip smegenys?“, „Nagi, parodyk“, „Toks pimpalas – ne lygis.“ Tokiais žodžiais.

Jis dirstelėjo į trenerį ir nusisuko.

– Lanselotas verkė. Iš nosies jam varvėjo snarglys. Jis nuožmiai tampė savo galą, bet... jam nieko neišėjo.

– Suprantu.

– Tie bičai jį visiškai nukamavo. Aš prasibroviau pro juos, atitraukiau jį nuo sienos, nuvedžiau prie spintelės, liepiau apsirengti, nusišluostyti snarglį ir nešdintis iš drabužinės.

– O paskui grįžai ir apdailinai šonus jo kankintojams.

– Bent pamėginau, – sumurmėjo Grifas.

Treneris ilgai žiūrėjo į jį, paskui atsistojo, pastatė kėdę prie stalo ir nuėjo durų link.

– Elė sakė, kad vakarienė po pusvalandžio. Patariu nusiprausti.

– Treneri! – Šis atsisuko. – Tik niekam nesakykit, gerai? Poryt aš jau eisiu į mokyklą, be to... pažadėjau Lanselotui.

– Aš niekam nesakysiu, Grifai.

– Ačiū.

Grifas kaip šiandien prisimena tą vakarą išeinančio iš jo kambario trenerio veidą. Jis nemokėjo nusakyti jo išraiškos, bet suvokė, kad įvyko kažkas svarbaus, kad treneris jį suprato. Ir, regis, iš tikrųjų neprasitarė.

Jis apvažiavo kvartalą ir vėl atsidūrė prie namo su baltomis gėlėmis abipus paradinių durų ir baseinu su šliuožykla užpakaliniame kieme. Sugaišo per daug laiko. Dabar arba niekada.

Vaikai tebemėtė kamuolį, kai Grifas sustabdė mašiną prie šaligatvio krašto ir išlipo.

Aštuntas skyrius

Vaikai nustojo žaisti ir sužiuro į Grifą.

– Sveiki, – tarė jis.

– Sveikas, – sutartinai, bet atsargiai atsakė jie.

– Čia Bolio Ričo namas?

– Jis viduje, – atsiliepė aukštesnysis. – Jis mano tėtis.

– Kuo tu vardu? – paklausė Grifas.

– Džeisonas.

– Žaidi futbolą?

Džeisonas linktelėjo.

– Kokia pozicija?

– Įžaidėjas.

– Tikrai?

– Dubleris, – droviai prisipažino Džeisonas.

– Nori būti pagrindinės sudėties žaidėju?

Džeisonas pažvelgė į draugą, paskui vėl į Grifą.

– Žinoma.

– Duok man kamuolį.

Džeisonas vėl susižvelgė su draugu, paskui atkišo kamuolį Grifui, bet artyn nėjo.

– Aš mėtau kaip žąsinas.

– Kartais taip atsitinka visiems, bet to galima išvengti, – šyptelėjo Grifas, suvokęs, kad berniūkštis turi omeny lėtą perdavimą krypuojant. Jis paėmė kamuolį dešine ranka, pri-

spaudė pirštų galus prie varsčių. – Matot? – parodė Džeisonui ir jo draugui. – Pirštų pagalvėlėmis kamuolį reikia laikyti taip, lyg norėtumėte iš jo išspausti orą. O kai paleidžiate iš rankų... – Jis mostelėjo Džeisono draugui, kad šis bėgtų perimti kamuolio. – Galite jį valdyti, geriau nusitaikote ir greičiau metate.

Jis metė kamuolį. Šis lėkė tiesiai ir taikliai. Vaikas jį pagavo ir plačiai nusišypsojo. Grifas kilstelėjo nykštį ir atsisuko į Džeisoną.

– Kaip šūvis.

Džeisonas ranka prisidengė akis nuo saulės.

– Jūs Grifas Berketas.

– Tikrai taip.

– Buvau pasikabinęs kambaryje jūsų plakatą, bet tėtis liepė nukabinti.

Grifas prunkštelėjo.

– Nesistebiu.

– Grifai, čia tu?

Jis atsisuko. Paradines duris atidarė lieknas vyriškis su plačiais šortais, skylėtais marškinėliais ir senais sportbačiais ir sustojo ant slenksčio tarp gėlių vazonų. Labiau praplikęs, bet akiniai tie patys kaip tada, kai Bolis paskutinį kartą ėmė iš Grifo interviu.

– Sveikas, Boli. – Jis pažvelgė į berniuką. – Treniruokis, Džeisonai. – Vaikas pagarbiai linktelėjo. Grifas priėjo prie durų ir ištiesė Boliui ranką. Reikia pripažinti, kad šis ją paspaudė, nors ir padvejojęs. Bet akys už vielos rėmelių nespinduliavo laime, išvydus prie savo durų labiausiai Dalase nekenčiamą žmogų.

– Manau, Džeisonas kada nors galėtų tapti geru įžaidėju.

Bolis išsiblaškęs linktelėjo, vis dar neatsipeikėjęs.

– Ką čia veiki, Grifai?

– Galima atimti valandėlę tavo brangaus laiko?

– Kam?

Jis dirstelėjo per petį į berniukus, kurie susidomėję klausėsi pokalbio.

– Pažadu nepavogti šeimos sidabro, – atsikvošėjo Grifas.

Sporto žurnalistas, šiek tiek padvejojęs, žengė į vidų ir mostelėjo Grifui sekti įkandin. Iš prieškambario trumpu koridoriuku jį nusivedė į ankštą kambarį plokštėmis apmuštomis sienomis. Stelažai buvo grūste prigrūsti sporto suvenyrų, sienos nukabinėtos įrėmintomis Bolio su sporto žvaigždėmis nuotraukomis. Kampe stovėjo apverstas rašomasis stalas su telefonu ir kompiuteriu. Ekranas švietė. Užsklandoje be garso sproginėjo įvairiaspalvių fejerverkų puokštė.

– Sėskis, jei rasi kur, – tarė Bolis ir įsispraudė už stalo.

Grifas nukėlė šūsnį laikraščių nuo vienintelės kitos kėdės ir atsisėdo.

– Paskambinau į „The News“ sporto skyrių. Sužinojau, kad šiandien dirbi namie.

– Dabar beveik visada. Redakcijoje pasirodau tik porą dienų per savaitę ar net rečiau. Jei turi elektroninį paštą, gali visus reikalus tvarkyti iš namų.

– Šį rytą bibliotekoje prisėdau prie kompiuterio. Pasijutau kaip urvinis žmogus prie „Boeing 747“ valdymo pulto.

– Senėjimas planingas. Kad nuolat mokėtum už naujoves.

– Aišku.

Stojo nesmagi tyla. Bolis paėmė nuo stalo vienišą teniso kamuoliuką ir ėmė ridenti tarp delnų.

– Klausyk, Grifai, noriu, kad žinotum, jog niekaip neprisidėjau prie straipsnio apie tave, kuris pasirodė, kai buvo nagrinėjama tavo byla.

– Aš ir nemaniau, kad prisidėjai.

– Tada gerai. Bet noriu, kad žinotum. Straipsnio autorius... jis dabar Čikagoje.

– Laimingos kelionės.

– Amen. Tiesa, jis bandė iš manęs išpešti informacijos apie tavo kilmę. Tėvus. Trenerį Milerį. Biografijos faktus. Aš jam

pasakiau, *vienintelis* dalykas, kurį jam pasakiau, kad taiklesnio ir veržlesnio įžaidėjo už tave nesu matęs. Tu geresnis už Montaną, Staubachą, Favrą, Mariną, Elvėjų, Junaitą. Nė vienas tau neprilygo. Kalbu rimtai.

– Ačiū.

– Todėl dar labiau siuntu dėl to, ką padarei.

Bolis Ričas, „The Dallas Morning News" sporto skyriaus redaktorius, visada su juo elgėsi sąžiningai. Net kai jis žaisdavo blogai, kaip per Dalaso rungtynes su Pitsburgu, tiesiogiai transliuojamas televizijos. Buvo naujokas, pirmą kartą rungtyniavo su „Pittsburgh Steelers" jų aikštėje. Žaidė prasčiausiai per visą savo karjerą. Rytinis Bolio straipsnis buvo kritiškas, bet jis dėl žeminamo pralaimėjimo iš dalies kaltino puolėjus, kurie nė piršto nepajudino, kad apsaugotų naująjį įžaidėją. Jis nesusidorojo su Grifu kaip kiti sporto žurnalistai. Ne Bolio stilius.

Dabar Grifas tikėjosi pasinaudoti Bolio padorumu.

– Susimoviau, – tarė jis. – Žiauriai.

– Kaip galėjai taip pasielgti, Grifai? Ypač po tokio puikaus sezono. Iki Didžiosios taurės buvo likusios vienos rungtynės. Tereikėjo laimėti rungtynes su „Washington Redskins".

– Taip.

– Tais metais „Oakland Raiders" nieku gyvu nebūtų įveikę „Dallas Cowboys". Jums būtų buvę vieni juokai laimėti Didžiosios taurės varžybas.

– Tai aš irgi žinau.

– Tau tereikėjo perduoti kamuolį Vaitornui, kuris stovėjo per porą jardų nuo vartų. Vos per porą! Ir nieko šalia jo.

Bolis galėjo ir nepriminti tų rungtynių. Grifas tūkstantį kartų peržaidė jas mintyse nuo tada, kai perdavė kamuolį, laikrodžiui skaičiuojant paskutines rungtynių sekundes.

„Cowboys" ir „Redskins" prie paskutinių dešimties jardų linijos – paskutinė galimybė įmušti įvartį į tų velnio „Redskins" vartus. „Cowboys" atsilieka keturiais taškais. Trijų taškų įvarčio nepakaks.

Centrinis žaidėjas pro tarpkojį perduoda kamuolį Grifui į rankas.

Vaitornas puola į priekį nuo komandas skiriančios linijos.

„Redskins" gynėjas neįstengia sustabdyti ir parblokšti ant žemės priešininko. Vaitornas atsiduria prie penkių jardų žymos.

Bandę atimti kamuolį „Redskins" gynėjai sulaikyti. Jiems nepavyksta prasiveržti pro Dalaso liniją, tą sezoną visų vieningai vadinamą „Stounvolo* kliūtimi".

„Redskins" gynėjas nuo antrosios linijos lekia prie Vaitorno, bet šis jau prie dviejų jardų linijos, o aplink – nieko. Komanda vos per žingsnelį nuo įvarčio, pergalės ir Didžiosios taurės.

Grifui tereikia permesti kamuolį per liniją Vaitornui į rankas.

Arba pramesti ir įsidėti į kišenę du apvalius „Vistos" vaikinų milijonus.

„Cowboys" pralaimėjo 14:10.

– Triuškinantis pralaimėjimas, – kalbėjo Bolis, – bet aš prisimenu, kad kai tą dieną ėjai iš aikštės, sirgaliai vis dėlto išlydėjo tave plojimais. Jie pasipiktino tavimi vėliau, kai paaiškėjo, kad prametei tyčia. Ir kas galėtų juos kaltinti? Pasirodė, kad garantuota Didžiosios taurės žvaigždė – apgavikas ir sukčius.

Net po penkerių metų kalbėdamas apie tą įvykį, Bolis įtūžo. Jis numetė teniso kamuoliuką, ir šis nuo stalo nuriedėjo ant grindų. Bolis nekreipė į jį dėmesio. Nusiėmė akinius, susijaudinęs pasitrynė akis ir šiurkščiai paklausė:

– Ko tu nori, Grifai?

– Darbo.

Bolis užsidėjo akinius ir įsistebeilijo į jį, lyg laukdamas anekdoto pabaigos. Galų gale suprato, kad Grifas kalba rimtai, ir kvaktelėjo:

* Thomas „Stonewall" Jackson (1824–1863) – konfederatų generolas, bene talentingiausias JAV visų laikų taktikos meistras.

– Ką?

– Tu gerai išgirdai.

– *Darbo?* Kokio?

– Manau, galėčiau rašinėti. Ar neužtartum manęs sporto skyriuje? – Bolis tebespoksojo į jį. Nesišypsodamas. – Juokauju, Boli.

– Tikrai? Antraip nesuvokčiau, kodėl prašai mane darbo. Jei prisiartintum prie sporto skyriaus redakcijoje, būtum išvoliotas degute ir plunksnose. Geriausiu atveju.

– Man nereikėtų eiti į redakciją. Galėčiau dirbti tiesiai tau.

– Ką tu sugalvojai? – suraukė kaktą Bolis. – Neabejoju, kad nieko nebus, bet man įdomus tavo mąstymo procesas.

– Negali vienu metu būti visur, Boli. Gali iškart stebėti tik vienas rungtynes. Juk samdai žmones papasakoti varžybų smulkmenoms, kurias žino tik žiūrovas.

– Taip, turiu neetatinių korespondentų.

– Galėčiau dirbti ir aš. Studijavau anglų kalbą ir literatūrą. Rašau taisyklingai. Ne blogiau už kitus teksasiečius. – Jis šyptelėjo, bet Bolis neatsakė jam šypsena. – Bent jau galiu suregzti kelis sakinius. O svarbiausia – išmanau žaidimą. Aš *gyvenau* futbolu. Galėčiau rašyti tiesioginius reportažus apie rungtynes kaip niekas kitas, iš unikalios perspektyvos ir sukauptos patirties. Daugelio metų patirties. – Jis surepetavo šią kalbą, jo ausiai ji skambėjo gerai. – Galėčiau aprašyti, koks nuostabus jausmas, kai laimi. Kaip bjauru pralaimėti. Kaip nepakeliamai bjauru laimėti, kai žinai, kad žaidei šūdinai, o pergalė atsitiktinė. – Jis patylėjo. – Ką manai? – paklausė.

Bolis valandėlę žiūrėjo į jį.

– Taip, manau, kad galėtum tiksliai apibūdinti pergales ir pralaimėjimus, gal net savitai. Tikriausiai tau išeitų neblogai. Bet net dėstydamas mintis kuo sklandžiausiai, Grifai, tu nė iš tolo nesugebėtum aprašyti, ką reiškia kolektyvinis žaidimas, nes tu to nesupranti.

– Ką nori pasakyti? – Bet klausti nereikėjo. Grifas suprato, apie ką kalba Bolis.

– Tu viską darei vienas, Grifai. Visada. Nuo pat vidurinės, kai koledžų verbuotojai pradėjo tave pastebėti, svarbiausias buvai tu, o ne komanda. Tavo vadovaujama komanda skynė pergalę po pergalės, nes aikštelėje tavo talentai buvo stulbinami, bet vadovas tu buvai niekam tikęs. Kiek žinau, žaidėjai nė karto neišrinko tavęs kapitonu, ir nesistebiu. Juk su komanda tave siejo tik tos pačios spalvos apranga. Draugų tu neturėjai. Komanda žavėjosi tavo žaidimu. Tie, kurie tau nepavydėjo, tave dievino. Bet jie tavęs nemėgo, o tau buvo nė motais. Tau buvo nusispjaut, kol jie vykdė tavo sumanymus. Niekada nemačiau, kad ramintum suklydusį ar pasveikintum puikiai žaidusį komandos draugą. Niekada nemačiau, kad būtum kam nors ištiesęs pagalbos ranką ar draugiškai padėjęs. Tiktai mačiau, kaip grąžinai Dorsiui kalėdinę dovaną neišvyniojęs ir pasakęs: „Šito šūdo man nereikia." Mačiau, kaip atsisakei dalyvauti pamaldose, kai Česteris pakvietė pasimelsti už žmoną, gydomą chemoterapija ir švitinimu. Kai automobilio avarijoje žuvo Lamberto sužadėtinė, tu vienintelis iš visos komandos nenuėjai į laidotuves. Tu buvai puikus sportininkas, Grifai, bet apgailėtinas draugas. Matyt, todėl nustebau ir šiek tiek įsižeidžiau, kad dabar atėjai pas mane, lyg mes būtume kadaise draugavę, ir prašai pagalbos.

Nelengva klausytis apie save tokių dalykų, juolab kad tai tiesa.

– Man reikia darbo, Boli, – tyliai ir nuolankiai pasakė Grifas.

Bolis vėl nusiėmė akinius, pasitrynė akis, ir Grifas suprato, kad jis atsisakys.

– Tavo poelgis šlykštus, bet visi gali suklysti ir turi teisę pasitaisyti. Tačiau... Po galais, Grifai, tu negalėtum sėdėti spaudos atstovų ložėje nė per vienas lygos rungtynes.

– Rašyčiau apie koledžų futbolą. Ar vidurinių mokyklų.

Bolis purtė galvą.

– Ten tu irgi neapkenčiamas. Gal dar labiau. Tu sukčiavai. Pirmiausia tu pažeidei taisykles lažindamasis. Paskui tyčia

pralaimėjai rungtynes. Šikniau, tu tyčia pralaimėjai rungtynes, – įtūžo Bolis. – Dėl pinigų. Tu atėmei iš savo komandos garantuotą Didžiąją taurę. Tu susidėjai su... *gangsteriais*, Dieve mano. Tikiesi, kas nors leis tau prisiartinti prie vaikų, jaunų futbolininkų? – Jis papurtė galvą ir atsistojo. – Atleisk, Grifai. Negaliu tau padėti.

Jis papietavo „Sonic" įvažiuojamame restorane. Sėdėdamas skolintoje hondoje, šveitė sūrainį su aitriosiom paprikom, kukurūzų traškučiais, dviem porcijom gruzdintų bulvių ir gėrė braškių limonadą su ledu. Penkeri metai neragavo greitmaisčio. Be to, nutarė, kad jei jam lemta būti paniekintam ir atstumtam, storumas nebepakenks.

Važiuodamas į Bolio rajoną ir iki tos akimirkos, kol Bolis atsakė ne tik „ne", bet „po galais, ne", Grifas didžiavosi savimi, kad prisivertė ieškoti darbo, nors šiandien pusę trijų popiet pinigų klausimas bus išspręstas. Jis ieško darbo, dar nenuėjęs į banką patikrinti, kas seife. Reikia būti labai sąžiningu žmogumi, atrodė Grifui, jei žeminiesi ir prašai darbo, nusiėmęs kepurę, nors jau rytoj galėsi nedirbti, jei nenorėsi. Net Bolio pamokslą išklausė, o sporto žurnalistas apie jo ydas kalbėjo griežtai.

Nors jis pripažino, kad Bolio atmintis puiki. Be to, jis puikiai perprato Grifo būdą. Todėl Grifas neatsiprašinėjo ir nesiteisino. Niekada nebuvo mimoza. Jam niekada nekildavo mintis pliaukštelėti kitam futbolininkui per užpakalį po gerų rungtynių, nes pats nebūtų pakentęs, jei kuris nors būtų pliaukšėjęs per užpakalį jam. Debilų entuziazmą tegu reiškia atsarginiai, o jis, kruvinas, laužomais kaulais, darbuosis aikštelėje, talžomas saugų, kurių šalmuose lieka žymių, jei jie jį pargriauna.

Bet kodėl Bolio priekaištai groja jam per nervus? Niekas nesvarbu. Dabar jo komandoje tik du žaidėjai, ir abu bus laimingi, jei viena pastos. Gryni niekai.

Kai Grifas įėjo į banką, pilvą jam varstė diegliai. Kaltino aitriąsias paprikas, o ne jaudulį. Apsidairė, lyg tikėtųsi, kad į jį nukreipti prožektoriai kaip į patikliausią kvailį žemėje.

Bet viskas buvo taip, kaip sakė Fosteris Spikmenas. Ramiai ir tvarkingai. Prie informacijos stalo jis paklausė, kur eiti, buvo palydėtas iki lifto, nusileido į banko požemius, o ten mandagi senutė paprašė jo pasirašyti kortelėje. Palygino parašą su parašu Fosterio Spikmeno užpildytoje, kaip buvo žadėjęs, kortelėje ir nedvejodama parodė Grifui kabiną.

Širdis jam ėmė daužytis. Per garsiakalbius virš galvos skverbėsi Janio daina. Senutė atnešė dėžę, patarė neskubėti ir paspausti mygtuką sienoje, kai baigs, paskui išėjo. Raktas, kurį praėjusį vakarą davė Spikmenas, buvo džinsų kišenėje. Sugraibė jį ir atrakino dėžę.

Iš banko Grifas nuvažiavo tiesiai į „NorthPark“ parduotuvių rajoną apsipirkti. Džinsus mėgo senus ir nutrintus, bet vis tiek nusipirko dvejus naujus – nes turėjo pinigų. Batai buvo tokie patogūs, kad jis nepirko naujų, tik pasirūpino, kad senieji būtų nuvalyti. „Neiman's“ rado trejus nepederastiškus marškinius. Matavimosi kabinoje persirengė ir iš parduotuvės išėjo, jau vilkėdamas naujais.

Visi sportiniai švarkai „Armani“ firminėje parduotuvėje buvo jam siauri per pečius, bet jis rado vieną, kuris tiktų šiek tiek pataisytas. Jam buvo pažadėta, kad švarką galės atsiimti po kelių dienų.

Už keturis šimtus dolerių jis nusipirko akinius nuo saulės. Keista, kad per penkerius metus labiausiai pasikeitė saulės akinių mada. Nusipirko ir mobilųjį telefoną. Turbūt namą būtų nusipirkęs greičiau. Kai jam buvo parodyti visi priedai, paaiškinti įvairių mokėjimo planų pranašumai ir įvestas balso pašto trumpasis numeris pranešimams išklausyti, jis tetroško kuo greičiau dingti ir paskambinti.

Paskambinti Maršijai. Surinko pirmą numerį iš kortelės, kurią ji jam davė, ir išgirdo negyvą anoniminį įrašą. Paprašy-

tas palikti pranešimą, taip ir padarė. Laukdamas, kol ji atsilieps, važinėjo po rajoną, apžiūrinėdamas parduotuves ir kadaise pamėgtus restoranus. Vieni tebeveikė, kiti buvo užleidę vietą naujiems.

Prabėgo valanda, bet Maršija nepaskambino, todėl jis surinko vienos jos merginos numerį. Jauna, graži, malonumas garantuotas.

– Alio.

Balsas buvo kimus ir gundomas. Jam ji iškart patiko.

– Labas. Aš Grifas Berketas, Maršijos klientas. Ji patarė jums paskambinti.

Iš pradžių jam pasirodė, kad ji žagtelėjo, paskui suprato, kad verkia.

– Maršija... – Ji užspringo ašaromis ir nutilo. – O Viešpatie! – suaimanavo. – Kaip baisu!

– Kas baisu?

– Maršija ligoninėje.

Presbiterijonų ligoninę supo remontuojamų gatvių raizginys. Galų gale suplukęs Grifas keikdamasis aplinkkeliais išniro iš statybos zonų.

Jis nubėgo per milžinišką automobilių aikštelę, bet, pagaliau įžengęs pro paradines duris, vestibiulyje turėjo laukti eilės prie informacijos langelio. Kol patarnautojas pasakė Maršijos palatos numerį, Grifas stovėjo kaip ant adatų.

Prie durų, atsirėmęs į sieną, stypsojo kaimynas, kurį Grifas vakar vakare matė išeinantį iš lifto. Pastebėjęs Grifą, atžingsniuojantį koridoriumi, jis pašoko it bakstelėtas durtuvu, užstojo palatos duris ir kaip patrakęs ėmė mosuoti rankomis.

– Ne, ne. Eikit iš čia. Ji nenorės, kad ją tokią pamatytumėt.

– Kodėl ji čia? – Iš isteriškos merginos Grifas nieko neišpešė.

Vyrukas liovėsi jį vaikyti ir nuleido rankas. Jo nuovokus, dailus veidas persikreipė iš nusiminimo. Akys jau buvo paraudusios nuo ašarų. Jis vėl pravirko.

– Negaliu patikėti, kad jai taip atsitiko. Iš pradžių maniau, kad jūsų darbas, nors jūs neatrodėte toks. Žiaurumas...

– Žiaurumas?

Vyrukas vėl ėmė mosuoti rankomis, šį kartą sumišęs, kad taip susigraudino. Susierzinęs Grifas jį nustūmė ir žengė į palatą, nepaisydamas iškabos „Lankytojai neįleidžiami". Žaliuzės buvo nuleistos, kad į vidų nepliekstų popietės saulė, elektra užgesinta. Bet šviesos pakako, ir jis išvydo tokį vaizdą, kad stabtelėjo pusiaukelėje tarp durų ir lovos.

– Jėzau.

– Sakiau, kad žiauriai. – Kaimynas įsmuko paskui jį į palatą. – Beje, mano vardas Dvaitas.

– Grifas. Ir ne aš jai šitą padariau.

– Supratau. Dabar.

– Kas atsitiko?

– Maždaug po valandos, kai pamačiau jus fojė, sučirškė mano durų skambutis. Nesitikėjau svečių, ir durininkas nieko nepranešė. Pažvelgiau į saugos ekraną ir pamačiau fojė stovinčią Maršiją, tik... susirietusią. Ji atrodė... kaip dabar.

Maršija buvo sudaužyta kaip obuolys. Grifas nematė jos kūno, bet veidas buvo nusėtas mėlynių ir ištinęs. Jei ir kūnas toks, jai pasisekė, kad liko gyva. Kelios kirstinės žaizdos susegtos kabėmis. Kruvini plaukai prilipę prie galvos. Veidas ištinęs taip, kad jis būtų jos nepažinęs, jei nebūtų žinojęs, kad čia ji.

– Jai sulaužytas žandikaulis, – šnibždėjo Dvaitas. – Šį rytą operavo, sutvirtino viela. Vakar vakare net morfijus nenumalšino skausmo.

Grifas nuleido galvą ir kelis kartus giliai įkvėpė. Pakėlęs galvą, siaubingai ramiai paklausė:

– Kas buvo jos kitas klientas? Po manęs. Vidurnaktį kažkas turėjo ateiti. Ji mane išgrūdo lauk, kad spėtų pasiruošti. Žinai jo pavardę? – Staiga jis atsisuko į Dvaitą tokia mina, kad vyrukas iš baimės atšoko. – Žinai jo pavardę? – piktai pakartojo.

Jų dėmesį patraukė aimana, sklindanti iš lovos. Grifas dviem žingsniais atsidūrė prie Maršijos. Stengdamasis neužkliudyti lipnia juostele priklijuotos adatos, švelniai spustelėjo jai ranką.

– Viskas bus gerai, – tyliai pasakė.

Abi akys buvo užtinusios, bet jai pavyko vieną praplėšti. Žavi žalia rainelė plūduriavo skaistaus raudonio ežeriuke. Žandikaulio pajudinti ji negalėjo, todėl tik suknerkė.

– Cit. – Jis pasilenkė ir pabučiavo jai į kaktą, labai atsargiai, kad neskaudėtų. – Gerk vaistus. Ilsėkis. – Jis vėl pabučiavo jai į kaktą, atsitiesė ir atsisuko į Dvaitą, kuris stovėjo kojūgalyje ir tyliai šniurkščiojo.

– Iškvietei policiją?

Dvaitas papurtė galvą.

– Kodėl, po velnių?

– Ji negalėjo kalbėti su sulaužytu žandikauliu, bet puolė į isteriją, kai užsiminiau, kad iškviesiu policiją. Turbūt... – Jis apsižvalgė, ar niekas jų negirdi. – Turbūt dėl savo profesijos nenorėjo.

– Bet greitajai pagalbai paskambinai.

– Tučtuojau. Greitoji atvažiavo po kelių minučių.

– Kaip paaiškinai, kas jai atsitiko?

– Mano bute yra sraigtiniai laiptai. Pasakiau, kad Maršija užlipo į antrą aukštą pasinaudoti vonios kambariu ir leisdamasi žemyn nukrito.

– Ir jie patikėjo?

– Turbūt ne. Bet policiją iškviesti pavedė traumatologijos skyriui. Policininkas nepatikėjo istorija apie laiptus ir spyrė Maršiją parašyti užpuoliko pavardę. Ji atsisakė.

Maršija silpnai spustelėjo Grifui ranką. Jis vėl palinko prie jos ir atsargiai nukėlė plaukų sruogą nuo nuskustos, kad būtų galima susiūti žaizdą, galvos vietos.

– Kas jis, Maršija? Kas atėjo po manęs?

Ji vos pastebimai papurtė galvą. Stipriai paspaudė jam ranką, ir jis suprato, kad Maršija nori jam kažką pasakyti. Pasilenkė ir prikišo ausį jai prie lūpų.

Išgirdęs vienintelį jos sušnibždėtą žodį, atmetė galvą ir pasižiūrėjo į akį, kurią jai pavyko atmerkti. Ji trumpam užsimerkė rodydama, kad jis gerai išgirdo.

– Dėl manęs?

Ji linktelėjo.

Jam užvirė kraujas. Gyslomis plūstelėjo įniršis. Bet balsas išliko stulbinamai ramus.

– Jam galas. – Pasakė tai kaip faktą, tvirtai, kad ji neabejotų. – Stanliui Rodartei galas.

Dabar suprato, kodėl Maršija atsisakė kviesti policiją. Rodartė, matyt, užsiminė, kad ją ištiks didesnė bėda už sumušimą, jei jinai jį apkaltins.

Šlykščiausia buvo mintis, kad Rodartė sumušė Maršiją tik norėdamas perspėti Grifą. Jam pavyko. Grifas puikiai suprato, ką Rodartė nori pasakyti: kad reikalas nebaigtas.

Žinai ką, šikniau, pamanė Grifas, *aš irgi tik pradėjau.*

– Aš jam atkeršysiu, – pašnibždom pažadėjo Maršijai. – Prisiekiu.

Ji spustelėjo jam ranką. Jis vėl pasilenkė prie jos lūpų.

– Būk atsargus, – dusliai sugargė ji, stengdamasi, kad jis suprastų jos perspėjimą.

Devintas skyrius

Skambučio jis sulaukė ankstų pirmadienio rytą, ką tik pabudęs, bet dar neišlipęs iš lovos. Apsivertė, mieguistas sugraibė mobilųjį ant naktinio staliuko ir atidarė.

– Alio.

– Ponas Berketas?

Jis iškart pabudo.

– Taip. Aš.

Ji neprisistatė. Nebuvo reikalo.

– Ar šiandien pirmą valandą galėtumėt?

– Pirmą valandą? – Lyg jam reikėtų pagalvoti. Lyg galėtų rinktis. Lyg turėtų kitų reikalų. – Pirma valanda man tinka.

– Adresas toks. – Ji pasakė namo Vindzoro gatvėje numerį. – Įsiminėt?

– Taip.

Ji padėjo ragelį. Grifas uždarė mobilųjį ir gulėjo, spausdamas jį delne, pratindamasis prie minties, kad atėjo laikas vykdyti susitarimą. Paskui atsisėdo kaip šūvis. Nugarą nudiegė taip, kad užgniaužė kvapą. Nusimetė antklodę, išlipo iš lovos ir nuogutėlis goglinėjo po kambarį, kol susirado rašiklį, popieriaus ir užsirašė adresą. Neabejojo, kad prisimins, bet geriau nerizikuoti.

Nuėjo į vonios kambarį. Nužvelgė save ir sumurmėjo:

– Tik pamėgink išsigąsti prieš vaidinimą.

Kaip tikėjosi, jo sveikata buvo puiki. Seselė paskambino po dviejų dienų. Elektrokardiograma rodė, kad širdies veikla normali. Plaučiai sveiki, kraujo spaudimas žemas, cholesterolio kraujyje nedaug, PSA koncentracija nedidelė. Jis manė, kad pastarasis rodiklis susijęs su prostatos būkle. Spermatozoidų koncentracija, priešingai, didelė. Puiku.

Sveikatos pažymėjimą ir savo mobiliojo telefono numerį jis įdėjo į voką su Spikmeno iš anksto užrašytu adresu ir užklijuotu pašto ženklu ir įmetė į artimiausią pašto dėžutę.

Tai buvo prieš dvi savaites. Per tą laiką Grifas persikėlė į kitą butą ir įdegė.

Už neseniai gautus pinigus iš tarakonų knibždančios lindynės jis persikraustė į dviaukštį butą. Grynieji pinigai sudarė kliūčių, kurių Grifas ir tikėjosi. Kai jis pasirašė nuomos sutartį, komplekso administracija kilstelėjo antakius, bet paėmė pinigus, per daug neklausinėdama. Naujasis butas nebuvo ištaigingiausiame rajone, kad nereikėtų rekomendacinių laiškų ir niekas per daug nesigilintų, kas toks yra Grifas. Ir vis dėlto, palyginti su ankstesniu, jis buvo kaip iš kito pasaulio.

Komplekse buvo apsauginiai vartai, gerai prižiūrima teritorija, sporto salė ir baseinas – todėl jis ir įdegė. Atsivežęs naujus baldus, garso aparatūrą, plazminį televizorių su didele vaizdo raiška (kol kas geriausią), jis neturėjo ko veikti, todėl mankštinosi – nutukti ketino tik tą vieną irzulio valandėlę – ir drybsojo prie baseino.

Be to, beveik kasdien eidavo į ligoninę aplankyti Maršijos ir visada ką nors nunešdavo, paprastai gėlių, kol slaugytojos ėmė skųstis, kad jos palata virto šiltnamiu. Dvaitas pasirodė ištikimas ir dėmesingas draugas ir išbarė Grifą už kūrybingumo stoką. Todėl kartą jis jai nunešė minkštą žaislą – meškiuką, o kitą dieną – idiotišką skrybėlę. „Nešiok, kol išeisi iš čia ir pasidarysi šukuoseną“, – pasakė jai, atsargiai dėdamas ant galvos.

Ji dar negalėjo kalbėti, bet dėkodavo jam išraiškingomis akimis. Jau galėjo vaikščioti koridoriumi. Dvaitas rekomendavo plastinės chirurgijos specialistą, genijų, pasak turtingų ir puikiai išsilaikiusių Dvaito klientų. Apžiūrėjęs Maršiją, chirurgas pažadėjo viską sutvarkyti, bet pasakė, kad nieko negali imtis, kol ji nepasveiko.

Ji vis dar siurbė valgį pro šiaudelį, ir Grifas iš naujo įsiusdavo kaskart, kai tai pamatydavo. Spėjo, kad Rodartė nuėjo pas Maršiją iškart po užpuolimo garaže. Tikėdamasi kliento, ji atidarė duris. Jis ėmė ją kvosti apie Grifą, o kadangi ji nieko jam nepasakė – juk nieko nežinojo, – pamėgino išgauti informaciją smūgiais.

Rodartės požiūriu, užduotis pavyko, nors jis ir nesužinojo, ką sumanęs Grifas. Bet jis patyrė malonumą: įbaugino ir sudarkė veidą Grifo draugei. Malonumą ypač didino mintis, kad dėl jos profesijos jam niekas negresia. Rodartė buvo padugnė, pašlemėkas, kuriam malonu kankinti žmones. Iš tikrųjų tai buvo vienintelis jo veiksmų motyvas.

Nuo šios minties Grifas niršdavo. Kartą, atėjęs į ligoninę, jis vėl prabilo, kad reikėtų apie Rodartę pranešti policijai, bet, išvydęs siaubą ir kančią Maršijos akyse, nutilo.

– Jis neišsuks, – pasakė jai. – Pažadu.

Po užpuolimo Rodartės ir pėdos ataušo. Grifas žinojo, kur jį rasti, bet nedrįso ieškoti. Rodartė tik ir laukia, kad jis įgriūtų pro duris, grasindamas kraujo praliejimu. Be abejo, kaip tik tokio neapgalvoto poelgio jis ir tikisi.

Grifas nesuteiks Rodartei malonumo ir nesės į kalėjimą dar kartą. Nenorėjo jis pabloginti ir kenčiančios draugės padėties. Todėl kol kas paklausė nebylių Maršijos maldavimų ir nekeršijo.

Šiandien mintis apie Rodartę nustelbė Loros Spikmen skambutis. Turėjo dvi savaites pasiruošti, todėl nustebo, kad taip jaudinasi. Norėdamas užsimiršti, beveik aštuonis kilometrus bėgo, paskui kilnojo svarmenis sporto salėje. Neketi-

no susigrąžinti futbolininko raumenų, tenorėjo išlikti lieknas ir tvirtas kaip dabar.

Paskui nuėjo paplaukioti į baseiną, bet kai jam toptelėjo, kad nuvargęs gali prastai pasirodyti lovoje, iškart išlipo.

Išsikrapštė tarpdančius siūlu, išsivalė dantis, nusikarpė nagus. Apsivilko naująjį sportinį „Armani" švarką. Iš buto išėjo pusę pirmos. Atvažiavo nurodytu adresu be dvidešimt trijų minučių viena. Reikėjo prastumti likusį laiką.

Namas stovėjo garsiame rajone su kaimynystės sargyba – gyventojais, budriai stebinčiais žmones, kurie trainiojasi aplink ir atrodo įtartinai. Grifas nutarė nelaukti medžiais apsodintoje gatvėje, nes tokį apibūdinimą atitiko idealiai.

Jis įsuko į siaurą taką ir nuvažiavo už namo. Ten buvo dengta automobilių aikštelė ir dailus kiemelis dviejų senų platanų paunksnėje. Teritorija iš abiejų pusių atitverta nuo kitų namų.

Šiame sename rajone žmonės, nusipirkę namus, arba griovė juos ir statė naujus trokštamuose miškinguose sklypuose, arba iš esmės atnaujindavo. Grifas spėjo, kad šis namas iš pastarųjų, nes vienas kambarių, matyt, kadaise buvo garažas. Tačiau perstatyta puikiai, namas neprarado stiliaus ir žavesio.

Jis nusipirko iš Vajeto Ternerio raudonąją hondą. Ne tokį automobilį norėjo vairuoti, bet jis važiavo gerai, o Grifas suprato, kad, grynaisiais mokėdamas už prabangią mašiną – ir ką tik sukrapštęs įnašą už butą, – iškart sukeltų ant kojų policiją, mokesčių departamentą ir FTB. Net advokatas įtariai išvertė akis, kai Grifas paklausė, kiek jis nori už automobilį, ir atsiskaitė šimto dolerių banknotais. Terneris nepaklausė, iš kur jis gavo pinigų. Grifas nepasisiūlė paaiškinti.

Jis neišjungė hondos variklio, kad veiktų kondicionierius. Barbeno nykščiais į vairą ir niūniavo kantri stiliaus dainelę, skambančią per radiją. Dainininkas kadaise giedojo himną

prieš „Cowboys" rungtynes namuose, paskui, pakviestas savininko, stebėjo visus keturis kėlinius nuo šoninės linijos.

Po lengvos pergalės prieš „Tampa Bay Buccaneers" jis paprašė Grifo autografo. Dainininkas buvo nauja madinga žvaigždė. Buvo laimėjęs kelis „Grammy" apdovanojimus, bet mikčiojo ir lemeno, netekęs žado iš drovumo ir susižavėjimo, kai kišo Grifui programą ir tušinuką.

Šiandien šis dainininkas šikdamas į jį nežiūrėtų.

Radiją ir niūniavimą nustelbė jos automobilio ūžesys. Grifas atidarė dureles, giliai įkvėpė, iškvėpė ir išlipo.

Taku palei kairę namo pusę jis nuėjo prie nedidelio prieangio, kur jau stovėjo Lora Spikmen ir rakino duris. Ji pajuto, kad Grifas čia, ir krūptelėjusi atsisuko.

– O.

– Labas.

– Nežinojau, kad jūs jau čia.

– Pastačiau mašiną už namo.

– O, – pakartojo ji, skubiai atrakino duris ir įėjo pirma. Kai tik Grifas peržengė slenkstį, ji duris uždarė. Nedidelis prieškambaris vedė į svetainę. Žaliuzės ant plačių langų buvo užtrauktos, kambaryje prieblanda. Patalpa buvo kvadratinė, su židiniu vienos sienos viduryje, medinėmis grindimis ir įprastais baldais.

Lora Spikmen nusimetė rankinės dirželį nuo peties, bet spaudė ją prie krūtinės, lyg bijotų, kad Grifas atims.

– Maniau, kad atvažiuosiu pirma.

– Aš gyvenu netoli.

– Aišku.

– Už kokių trijų kilometrų. Atvažiavau anksčiau, negu tikėjausi.

– Ilgai laukėt?

– Nelabai. Bet jūs nepavėlavot. Jūs atvažiavot laiku.

Per šį gyvą pokalbį ji reguliavo termostatą ant sienos. Pro angas lubose plūstelėjo vėsus oras. Grifas buvo jai dėkingas,

mat suprakaitavo. Norėjo nusivilkti sportinį švarką, tačiau pamanė, kad ji drabužio, bet kokio drabužio nusivilkimą gali suprasti kaip užuominą. Kadangi nenutuokė, kaip turėtų elgtis, nusprendė leisti vadovauti jai, net jei tektų prakaituoti.

Lora Spikmen buvo apsirengusi dalykiniu kostiumėliu, juodu, bet plonos vasariškos medžiagos. Sijonas buvo iki kelių, švarkelis įliemenuotas, po juo – šviesiai rausvi kažkokios minkštos medžiagos marškinaičiai, sumesti ant krūtinės. Papuošalai tie patys. Juodos aukštakulnės basutės. Kojų nagai lakuoti perline dramblio kaulo spalva.

Visa tai Grifas pastebėjo, eidamas prie jos, kai ji stovėjo prieangyje. Dabar nedrįso jos apžiūrinėti, nes buvo įsitempusi kaip pianino styga, elgėsi irzliai ir dalykiškai. Požiūrio į jį nė kiek neslėpė – lyg būtų kaktoje išsitatuiravusi NELIESK.

– Ten yra žurnalų. – Ji parodė į puošnią spintelę kampe. – Ir televizorius su... vaizdajuostėm. – Jie sykiu pažvelgė į uždarytas spintelės duris, paskui vienas į kitą.

– Aišku, – atsiliepė jis.

– Duokite man valandėlę pasiruošti. Paskui lauksiu jūsų miegamajame.

Sulig tais žodžiais Lora Spikmen perėjo per svetainę, nužingsniavo koridoriumi, įėjo į galinį kambarį ir uždarė duris.

Dabar jam aišku, kaip bus. Juodu poruosis kaip dygliatriušiai.

Grifas nusimetė sportinį švarką ir pakabino ant kėdės atlošo. Nuėjo prie spintelės ir atidarė dvivėres dureles. Tikras pornografijos lobynas. Jis pervertė žurnalus. Neribotos galimybės. Visokiam skoniui. Vaizdajuostės irgi.

Kas sukaupė šias atsargas, spėliojo jis. Fosteris? Lora? Negalėjo įsivaizduoti jųdviejų pornografinių vaizdajuosčių parduotuvėje, skaitinėjančių pavadinimus, ieškančių filmų, kurie jį sujaudintų. „Kaip manai, kas jam patiktų, mielasis? „Tarp dvynių“ ar „Europietiška apželtutė“?“

Gal juodu pasiuntė Manuelą: vienas žurnalas buvo ispanų kalba. Gal Manuelas domisi pornografija. Gal todėl jo šypsena tokia kvaila.

Grifas suvokė, kodėl nugrimzdo į apmąstymus: vilkina reikalą.

Jis nuklydo į virtuvę namo gale. Šaldytuve rado vandens ir šešių skardinių dietinės kokakolos pakuotę. Paėmė butelį vandens, nusuko dangtelį, atsigėrė, eidamas į buvusį garažą, paverstą soliariumu, nors pro nuleistas žaliuzes saulės šviesa beveik neprasiskverbė. Namas buvo toks pat uždaras kaip ponia Spikmen.

Grifas grįžo į svetainę ir atsisėdo ant sofos priešais spintelę. Nusitraukė batus, pakrutino kojų pirštus ir bandė sau įrodyti, kad yra ramus ir atsipalaidavęs. Dar kartą pervertė žurnalus, ir nuo fotografijų blizgiuose viršeliuose jam pasistojo. Vis dėlto nusprendė, kad sava vaizduotė geriau, padėjo žurnalus, išpešė marškinius ir atsisegė džinsus.

Atsilošė ant sofos pagalvėlių, užsimerkė ir prisiminė vakarą su Maršija. Deja, erotinius vaizdus tučtuojau išstūmė kiti: Maršija ligoninėje, atrodanti kaip po karo.

Šūdas!

Grifas ėmė laužyti galvą, ką jam vaizduotis, kad išlaikytų kovinę parengtį. Kas pastaruoju metu patraukė jo dėmesį ar net sužadino smalsumą? Prireikė vos kelių sekundžių, bet rezultatas pranoko lūkesčius.

Jis tučtuojau susijaudino.

O jei galvos tik apie tai...

Grifas pasibeldė į uždarytas duris.

– Galite įeiti.

Jis atidarė duris ir įėjo į miegamąjį. Kambarys buvo su baldais, bet Grifas vėliau neprisiminė nieko, išskyrus šviesią antklodę, dengiančią Lorą iki juosmens. Ji gulėjo ant nugaros, po galva pasikišusi pagalvę, susinėrusi rankas ant pilvo.

Tebevilkėjo rausvus marškinaičius, be to, jis pamatė kyšant liemenėlės petnešą.

O po antklode?

Jos švarkelis ir sijonas sulankstyti gulėjo ant kėdės. Bateliai stovėjo prie lovos.

Kelnaitės? Jis jų nematė. Nusimovė ar ne?

Šiaip ar taip, Grifas džiaugėsi, kad nuojauta jo neapgavo ir jis nenusirengė. Akivaizdu, kad nuogumas į programą neįtrauktas.

Bet džinsus atsisegti teko nori nenori. Jos žvilgsnis jam į tarpukojį buvo toks skubotas, kad jis net pamanė, jog ji vargu ar ką pamatė. Paskui ponia Spikmen įsmeigė akis į lubas ir jų nebeatplėšė.

Grifas priėjo prie lovos ir nusigręžė. Lora neištarė nė žodžio, jis irgi. Nusimovė džinsus, bet trumpikių – ne. Dėl viso pikto nepastebimai apsičiupinėjo ir pajuto, kaip audeklas raminamai sudrėko. Paskui, vis dar atsukęs jai nugarą, pakėlė antklodę ir atsigulė. Pasijuto juokingai drovus užsiklodamas, bet užsiklojo.

Gulėjo aukštielninkas ir kokias trisdešimt sekundžių stebeilijo į lubas. Bet lubų vaizdas nuotaikos nepataisė, be to, kėlė grėsmę jo apvaisinamiesiems gebėjimams.

Grifas apsivertė ant šono ir atsidūrė prieš Lorą Spikmen. Ji neištarė nė žodžio, nė nemirktelėjo. Tik išsiskėtė. Viena koja prisilietė jo. Jos šlaunies šonas nuslydo jo šlaunies paviršiumi. Prisilietimas suteikė jam jėgų.

Grifas užgulė ją, įsitaisė jai tarp kojų ir pasismaukė trumpikes. Ji kilstelėjo kelius, ne per daug gundomai, bet dabar jis bent galėjo su ja lytiškai sueiti. Patyrinėjo tą vietą, kurią privalėjo patyrinėti.

Širdis jam suplakė smarkiau. Be kelnaičių. Tik... nuogas kūnas.

Lora Spikmen nusisuko ir užsimerkė.

Grifas įsiuto. Žinojo, kad bus nejauku. Net sunku. Bet kol kas ji nė nebando jam padėti. Kol jis įsivaizdavo visokias nešvankybes, kad susijaudintų, ką veikė ji? Taigi kad nieko. Turbūt apskritai negirdėjo tokio žodžio kaip masturbacija, bet gal galėtų elgtis meiliau? Jei ne dėl jo, tai dėl bendro reikalo? Gal galėtų krypteleti klubus? Į priekį, atgal? Paimti jo daiktą ir įsidėti, kur reikia? Gal galėtų *bent ką nors* padaryti?

O ji nusisuko, ir tiek.

Kuo ilgiau jis apie tai galvojo, tuo labiau siuto. Sumanymas jos, ne jo. Ji viską organizavo, ne jis. Ji nenori pasikalbėti? Puiku. Jis, šiaip ar taip, neturi jai ko pasakyti.

Nori dulkintis apsirengusi? Gerai.

Jokio priešžaismio? O kam jo reikia? Jam tikrai ne.

Nusisuko, lyg tuojau turėtų būti paaukota? Tegu sau daro, ką nori.

Guli sustingusi ir nelanksti kaip lenta? Nuostabu.

Bet nuostabu nebuvo, nes netrukus paaiškėjo, kad jis negali paimti jos taip, kad jai neskaudėtų, o mintis, kad jai skaudės...

– Tiesiog padarykit tai, – pasakė Lora Spikmen.

Ir Grifas padarė.

Paskui jis pakluso pirmykščiams biologiniams instinktams. Pasipriešinimas tik skatino stumti smarkiau, giliau. Užsimerkė, bet tik todėl, kad nematytų jos vypsnio. Bent jau sau taip pasakė. Stengėsi išmesti iš galvos visas mintis, išskyrus vieną – apie pinigus, kuriuos turės.

Iš tikrųjų, galvok apie pinigus. Negalvok apie ją. Negalvok, ką jauti ar kaip šilta... Šūdas! Negalvok, kaip šilta. Negalvok... et, velnias...

Jis suaimanavęs išsiliejo, paskui užmiršo taisykles ir susmuko ant jos. Gulėjo įsikniaubęs į pagalvę, prie jos galvos, palei nosį driekėsi jos plaukai, kol atgavo kvapą.

Kai jis atsitraukė, ji nė nekrustelėjo. Gulėjo, vis dar nusisukusi į sieną. Akys užmerktos, tarp antakių susimetusi

raukšlelė. Jis išlipo iš lovos, apsimovė trumpikes ir džinsus. Užsisagstęs sagas ir susijuosęs diržu, dirstelėjo per petį. Lora Spikmen ištiesė kojas. Antklodė vėl buvo užtraukta iki juosmens. Ji gulėjo, dilbiu užsidengusi akis.

– Jums negera?

Ji papurtė galvą.

Grifas stovėjo, jausdamasis kaltas, nors nesuprato kodėl. Jautėsi kaip tada, kai Elė nutvėrė jį vagiant dešimt dolerių iš jos piniginės ir liepė pinigus pasilikti. Išsižiojo, susičiaupė, galiausiai pasakė:

– Klausykit, jūs liepėt man...

– Nesirūpinkit, pone Berketai. – Ji nuleido ranką ir atsimerkė, bet į jo pusę nežiūrėjo. – Greičiau pastosiu, jei kokį pusvalandį pagulėsiu. Štai ir viskas.

– A. Tai jums nieko tokio?

– Nieko.

Lora Spikmen jam nepadėkojo. O Grifas aiškiai suprato, kad dėkoti jai nepadoru.

Į svetainę ponia Spikmen įžengė, vilkdamasi švarkelį. Pamačiusi Grifą ant sofos, sustojo, priblokšta, kad jis dar neišėjęs. Sprendžiant iš minos, nė kiek neapsidžiaugė. Įbruko ranką į rankovę ir užsitempė švarkelį.

– Kodėl neišėjot?

Grifas atsistojo.

– Aš...

– Jau turėjot būti dingęs.

– Aš...

– Nereikėjo laukti, pone Berketai. – Balsas skambėjo lyg drykstantis audeklas. Lora Spikmen arba įtūžusi, arba ant isterijos ribos. Grifas nesuprato, kas jai, bet pirmą kartą matė susijaudinusią. Jos skruostai raudonavo. Rami, šaltakraujiška, santūri ponia tuoj neteks savitvardos. – Kodėl neišėjot?

– Jūs užtvėrėt kelią mano automobiliui, – ramiai atsakė Grifas.

Ji akimirksniu suglebo. Lėtai iškvėpė, pirštų galais palietė kaktą, liepsnojančius skruostus ir, regis, sutriko.

– A.

– Būčiau patraukęs mašiną, bet raktelius turit jūs.

Grifas mostu parodė į Loros Spikmen rankinę. Ji dirstelėjo į ją, kabančią prie šono.

– Tikrai. – Susitvardė, vėl tapo dalykiška moterimi. – Atsiprašau, kad jus sugaišinau.

– Nieko baisaus.

– Reikėjo ateiti ir pasakyti.

– Jei pagulėjus po... na... galėjau ir palaukti. Svarbu, kad jūs pastotumėt.

Lora Spikmen linktelėjo, paskui žvilgtelėjo į laikrodį.

– Turiu eiti, antraip pavėluosiu į susirinkimą. Nustatysit termostatą?

– Žinoma.

– Duris užtrenkite. Užsirakins. Aš jus susirasiu.

Ji nekantravo kuo greičiau iš čia išsinešdinti, ir tokia skuba supykdė Grifą. Buvo nutaręs nieko nesakyti. Jei nebus kvailas, neišsižios.

Ir vis dėlto.

– Spėliojau, kodėl jūs sutikote, ponia Spikmen, – tarė.

Jau beveik tarpduryje ji stabtelėjo, atsisuko ir pažvelgė į jį.

– Juk žinot kodėl, pone Berketai. Aš noriu vaiko.

– Bet *šitaip*? – Jis patapšnojo sau per kelnių praskiepą, paskui mostu parodė į jos liemenį. Ji suvirpėjo ir neteko savitvardos. Skruostus vėl išmušė raudonis. Grifas nuėjo prie jos ir sustojo, vos per kelis žingsnius. – Susipažinęs su jumis abiem, beveik supratau jūsų vyrą.

– Jūsų supratimas mums nesvarbus. Ir nereikalingas.

– Sutinku. Tarkim, norėjau suprasti, kad man būtų ramiau. Jūsų vyras ekscentriškas, gal net pamišęs, bet jo po-

žiūrį, turtingo vyriškio požiūrį į vaiką ir paveldėtoją aš beveik supratau. *Beveik.* – Grifas pakreipė galvą ir suglumęs susiraukė. – Bet jūsų aš nesupratau.

– Tai ir nesivarginkit.

Jis žengė dar žingsnį, spausdamas ją, versdamas jaustis nesmagiai ir trokšdamas, kad ji taip jaustųsi, nes miegamajame ji privertė jį jaustis kaip barbarą, prievartaujantį kaimo mergelę.

– Kodėl, svarsčiau, jūs sutikot pastoti tokiu būdu? – Grifas žiūrėjo Lorai Spikmen į akis. Pritildė balsą. – O dabar žinau.

– *Dabar?* – šaltai pakartojo ji.

– Dabar, kai žinau, kodėl jūsų vyras invalido vežimėlyje.

Aš galiu tai padaryti, drąsinosi Lora, eidama į posėdžių salę. Visi jau buvo susirinkę. Ji nuėjo į stalo galą.

– Atleiskit, kad pavėlavau.

– Pažadam nesakyti Fosteriui, – pašmaikštavo vieno skyriaus vedėjas.

– Ačiū. Visi žinome, kad punktualumas jam – šventas dalykas.

– Ilgai pietavote? – paerzino kažkas.

Loros Spikmen ranka, siekianti vandens grafino, sudrebėjo tik kartą.

– Ne, turėjau reikalų ir užtrukau ilgiau, negu tikėjausi.

Reikalai ilgai neužtruko. Daugiau laiko reikėjo atsipeikėti. Spėliojo, kaip ištekėjusios moterys, susitikusios su meilužiu vidury dienos, gali ramiai dirbti iki vakaro. Lora neabejojo, kad kai grįš į biurą, sekretorė Kei kaltindama pažvelgs į ją ir pasakys: „Ką tik pergulėjai su vyriškiu."

Bet, matyt, pastebimų ženklų, kaip ji praleido pietų laiką, neliko. Kei elgėsi kaip paprastai, priminė apie susirinkimą ir padavė šūsnį telefono pranešimų, sudėtų pagal svarbą.

Visiems kitiems šiandien paprastas pirmadienis. Fosteriui – nepaprastos svarbos diena. Jai – gerokai dviprasmiška

diena. Fosteris ją praleido namie. Jai tokia prabanga neskirta. Ji turi dalyvauti „SunSouth“ vadovų susirinkime, nors vos prieš valandą gulėjo su nepažįstamu vyriškiu.

Taip, vien dėl vaiko, taip, su vyro palaiminimu, taip, dėl jų bendros ateities ji galės taip daryti tol, kol pavyks. Ir *darys.*

Ji gurkštelėjo vandens iš stiklinės, paskui nusišypsojo visiems susirinkusiems.

– Kas pirmas?

– Aš, – prabilo vyriškis, atsakingas už bagažo priežiūrą. – Deja, Ostine turim bėdą. Fosteriui nepatiks.

Fosteris niekur nedingo, bet pastaruoju metu kai kuriuose administracijos posėdžiuose jam atstovaudavo Lora. Kasdien važinėti į biurą, kad ir netoli, kad ir padedamam Manuelo, buvo per sunku. Todėl Fosteris apribojo darbą biure dviem dienomis per savaitę. Skyrių vadovų susirinkimuose pirmininkaudavo Lora, o vakare smulkiai papasakodavo vyrui, kas apsvarstyta.

Per kelerius trumpus metus ji iš stiuardesės, klausinėjančios keleivių: „Kavos ar arbatos?“, tapo vadovo pavaduotoja. Kai Fosteris pasamdė ją vietoj Heizelės Kuper, pareigas ji perėmė sklandžiai. Daug metų ruošėsi, siekė tikslo, o kai pasitaikė proga parodyti, ką gali, neabejojo, kad įveiks sunkumus.

Bet kai paaiškėjo, kad jos darbas – dar ir neįgalaus vyro priežiūra bei daugelis jo pareigų, lengva nebuvo. Iki tol pavesti dalies darbų kitiems ji nemėgo. Dabar rinktis negalėjo. Antraeiles, įprastines užduotis, kurias anksčiau atlikdavo pati, pradėjo skirti pavaldiniams.

Ir vis dėlto didžiausias darbo krūvis liko jai. Fosterio patikėtų užduočių negalėjo pavesti niekam kitam. Tik ji galėjo jas atlikti, nes Fosteris reikalavo, kad jos būtų atliekamos tam tikra tvarka ir tam tikru būdu, ypatingu *jo* būdu, daug smulkmeniškiau, negu atlieka kiti. Jis reikalavo tobulybės, ir jai ėmė trūkti laiko.

Bet nors dabar darbas atima daug jėgų ir laiko, ji nepalūš. Negalėjo nei jo mesti, nei aptingti. Ji daro tai, ką reikia daryti, ir darys toliau.

Tačiau Lora pradėjo būgštauti dėl motinystės poveikio tai trapiai pusiausvyrai, kurią iki šiol pavyko išlaikyti. Kaip būti tik motina, kad nenukentėtų žmonos, skyriaus vadovės ir „SunSouth“ direktorių tarybos pirmininko pavaduotojos pareigos? Naujų darbų perspektyva ją gąsdino. Bet jei – *kai* – ji bus priversta juos nudirbti, nudirbs.

Netrukus jai teks spręsti kitus klausimus, vienas jų – bagažo gabenimas.

– Kokią bėdą? – paklausė ji skyriaus vadovo.

– Didžiausią. Pavogti lagaminai.

– Jūs teisus. Fosteriui nepatiks. Smulkiau.

Paaiškinimas buvo ilgas ir painus, kilo diskusijos. Lora stengėsi įsiklausyti į tai, kas sakoma, bet jos mintys klaidžiojo. Nebegalėjo susikaupti. Paliko tą savo gebėjimą mažame tvarkingame namelyje Vindzoro gatvėje sykiu su savo orumu.

Kodėl, svarsčiau, jūs sutikot pastoti tokiu būdu?

– Lora?

Ji atsikvošėjo ir prisiminė einamuosius reikalus. Visi žiūrėjo į ją, ir ji ėmė spėlioti, kelis kartus buvo pašaukta, kol išgirdo.

– Atsiprašau. Užsigalvojau.

Klausimas buvo pakartotas. Lora atsakė. Susirinkimas tęsėsi. Jai nepavyko visiškai atsitokėti, bet pasistengė, kad niekas nepastebėtų, jog yra neatidi. Kai tik pasitaikė proga atidėti posėdį, ji jos nepražiopsojo.

– Kitus reikalus aptarsime vėliau, gerai? Šiandien po pietų turiu velniškai daug darbo.

Vadovai vorele patraukė pro duris, niekas per daug nesidomėjo, kodėl ji išsiblaškiusi ir nei iš šio, nei iš to atidėjo posėdį. Eidamas prie durų, stabtelėjo tik Džo Makdonaldas.

– Sunki diena?

– Sunkesnė už kitas.

– Gal tai tave pralinksmins. – Iš už nugaros jis ištraukė didelį baltą voką ir plačiu mostu padėjo ant stalo prieš ją. – Štai!

– Kas čia?

– Tavo kūdikis.

– Mano *kas?*

– Na... Juk tu ilgai jo laukei, – suglumintas jos apstulbimo, paaiškino Džo. – Apžiūrėk.

Lorą pritrenkė jo ištartas žodis, bet ji atsikvošėjo ir iškratė voko turinį ant stalo. Tai buvo dvidešimt aštuonių centimetrų pločio ir trisdešimt šešių centimetrų ilgio „SunSouth“ lėktuvo piešinys su nauju, aiškiu bendrovės ženklu ant fiuzeliažo.

– O Dieve mano! – sušuko Lora. – Jis nuostabus, Džo! Tikrai nuostabus!

Džo užsikišo nykščius už petnešų.

– Tikėjausi, kad tau patiks.

– Patiks? – pakartojo ji, neslėpdama džiugaus susijaudinimo. – Aš jį *dievinu.* – Ji braukė pirštu per piešinį, skaitydama žodžius ant lėktuvo. – „SunSouth Select“.

– Juk sakiau, tavo kūdikis, – išsišiepė Džo.

Dešimtas skyrius

Džo išėjo, o Lora nusprendė pasinaudoti posėdžių salės nuošalumu. Sėdėjo stalo gale aukštame odiniame krėsle – jame sėdėjo Fosteris, kai jinai pirmą kartą jį pamatė, – ir grožėjosi keturspalviu grakštaus reaktyvinio lėktuvo atvaizdu.

„SunSouth Select" sumanymą ji puoselėjo jau ilgiau kaip metai. Tai buvo nauja paslauga verslo keleiviams, ir Lora tikėjosi ją įgyvendinti, kol konkurentams netoptelėjo panaši mintis. Norėjo, kad „SunSouth" būtų pradininkė, o ne mėgdžiotoja.

Džo, regis, nustebo, kad Fosteris dar nematė programos. Lora daug mėnesių prie jos dirbo, o baigusi, Džo nuomone, turėjo iškart parodyti Fosteriui.

– Ne, – atsakė ji. – Noriu, kad „SunSouth Select" būtų staigmena. Noriu pateikti jam visą medžiagą.

– Nuo a iki zet?

– Taip. Dar laukiu rinkodaros tyrimų ir išlaidų sąmatos. Kai jie bus paruošti, išnagrinėsiu ir išdėstysiu jam visą sumanymą.

Tai buvo neįprasta. Lora ir Fosteris visada dirbo kartu. Vienas retai ko nors imdavosi be kito žinios. Ji iš tikrųjų norėjo padaryti jam staigmeną – pateikti detalų pasiūlymą, bet kartu norėjo, kad Fosteris skirtų jam visą dėmesį. O to seniai

nebuvo. Jau daug mėnesių jis galvoja tik apie tinkamo vaiko tėvo paieškas.

Jis ir mąstė, ir kalbėjo beveik tik apie tai. Kiekviename pokalbyje bent kartą užsimindavo apie vaiką ir jo pradėjimą. Dabar tai buvo svarbiausias dalykas jų gyvenime. Ji suprato, kad jei pastotų, Fosteris taptų nėščiųjų priežiūros, dietos, mankštos žinovu. Jis valandų valandas domėtųsi įvairiais nėštumo klausimais ir dėtųsi viską į galvą. Be abejo, vaisiaus vystymąsi kasdien pavaizduotų diagrama.

Kartą „Business Week" pacitavo Fosterio posakį, kad „SunSouth" sėkmę iš dalies lėmė jo įkyrių būsenų neurozė. Reporteris pamanė, kad Fosteris juokauja. Jis nejuokavo.

Liga buvo nustatyta paauglystėje, nors obsesinio-kompulsinio sutrikimo požymių pastebėta jau vaikystėje. Tėvai manė, kad maniakiškumas neatskiriamas nuo vaiko didelio proto, ir nesirūpino. Bet kai neurozė ėmė trukdyti normaliam darbui ir kasdieniam gyvenimui, jie kreipėsi į psichiatrą.

Fosteriui buvo prirašyta vaistų neurozei gydyti, tačiau jis nepasveiko. Jo maniakiškumas iš tikrųjų lėmė fanatišką dėmesį smulkmenoms ir nepaprastą „SunSouth" sėkmę.

„SunSouth" nepripažino vėlavimų, nebent jeigu oras būtų bjaurus.

Kiekviename pakelyje buvo lygiai tiek pat žemės riešutų. Jei bent vienu per mažai – klientas apgaudinėjamas. Jei bent vienu per daug – bendrovė patiria nuostolių.

Stiuardesės ir lakūnai neturėjo teisės nė per plauką pakeisti uniformos, net segėti neatitinkančių reikalavimų rankogalių segtukų ar mūvėti kito atspalvio pėdkelnių.

Jei Fosteris nebūtų buvęs toks žavus, pavaldiniai dėl jo smulkmeniškumo būtų pakėlę maištą. Bet jis mokėjo taip pakerėti žmones, kad šie jam nuolaidžiavo. Daugumą Fosterio neurozė ne siutino, o linksmino. Kai kas jį net erzindavo. Tai buvo žavi Fosterio ypatybė. Be to, niekas, net griežčiausi kritikai, negalėjo ginčyti jo sėkmės.

Bet Lora Fosterio ligą vertino kitaip, nes su juo gyveno. Pavaduodavo jį, kad jos apraiškos bendradarbiams nekristų į akis. Tik ji žinojo, kokį poveikį neurozė turi jo gyvenimui. Ir kad poveikis didėja. Įkyrios būsenos buvo neatskiriama Fosterio asmenybės dalis. Jinai mylėjo jį, todėl taikstėsi ir pakentė. Kadaise tai buvo lengviau. Prieš tai.

Lora atsistojo ir nuėjo prie lango, trindama kondicionieriaus atšaldytas rankas. Sukiojo žaliuzių rankenėlę ir pro juostas žiūrėjo į mašinas, lekiančias autostrada. Ką tik pakilęs „SunSouth" lėktuvas suko į vakarus. Be penkiolikos keturios į Denverį, kaip automatas pamanė ji.

Žiūrėjo, kaip lėktuvas kyla, kaip nuo sidabrinio fiuzeliažo atsispindi saulė – net akis skauda. Paskui suvokė, kad akis perši, nes ji ryja ašaras. Atsirėmė galva į lango rėmą, kietai sumerkė akis, kad nepravirktų.

– Noriu susigrąžinti ankstesnį gyvenimą, – sušnibždėjo.

Po Eleinės mirties Fosteris gedėjo metus ir tik tada pakvietė Lorą į pasimatymą. Iš pradžių ji nesuprato, pamanė, kad jis kviečia ją į pusiau oficialų labdaros renginį verslo sumetimais. Bet kai į jos butą prieš jam atvažiuojant buvo pristatyta keli tuzinai baltų rožių, jai toptelėjo, kad gal ne vien verslo. Ką čia slėpti, ši mintis sušildė jai širdį.

Vakarui baigiantis, nebeliko abejonių, kad tai tikrų tikriausias pasimatymas. Jei Fosteris būtų pakvietęs kitą atsakingą darbuotoją, tarkim, vyriausiąjį finansininką, jis nebūtų jo suėmęs už rankų ir bučiavęs atsisveikindamas.

Jie vis dažniau leido vakarus drauge. Po darbo kartu vakarieniaudavo, šeštadienio popietę plaukiodavo ežere, sekmadienį ji gamindavo vakarienę savo bute. Lora eidavo žiūrėti polo rungtynių, ir po pergalės Fosteris nesivaržydamas bučiuodavo ją draugų akivaizdoje. Jinai nuolat jį lydėjo į kviestines vakarienes ir viešus renginius. Su kitais vyrais nebesu-

sitikinėjo, nebedraugavo net su tenisininku, kuris ėmė erzinti ją dėl naujo kavalieriaus.

Lora negalėjo taip lengvabūdiškai vadinti Fosterio Spikmeno, bet ne darbe jis iš tikrųjų elgėsi kaip jaunikis. Kuo daugiau laiko jie leido drauge vieni, tuo aistringesnės darėsi glamonės. Ji pradėjo dažnai galvoti apie Fosterį, jo šypseną, jo akis, jo įpročius. Pajuto, kad paikai svajoja apie jį, nors niekada, net paauglystėje, nė vienas vyras tokių minčių jai nekėlė. Nebuvo užsidarėlė. Draugų turėjo daug, o meilužių tiek, kad galėtų neabejoti savo žavesiu, bet ne tiek, kad jų gausa sudarytų keblumų.

Bet tarp meilužių nebuvo nė vieno įžymaus, nė vieno apvylusio ir įskaudinusio, nė vieno beveik sužadėtinio. Visi Loros romanai, nuo pirmo pasimatymo automobilyje iki paskutinio vyro, su kuriuo gulėjo, buvo nerimti. Svarbiausia – karjera.

Todėl su Fosteriu jai buvo sunku. Kadangi romanas buvo tarnybinis, nei vienas, nei kitas neprisipažino, kad juodu tampa vis artimesni ir trokšta daugiau. Bučiniai ir glamonės darėsi vis karštligiškesni ir jų nebepakako, bet abu buvo pasiryžę išsaugoti darbinius santykius.

Vieną vakarą jie susiglaudę sėdėjo ant sofos jos bute ir žiūrėjo televizorių. Staiga jis čiupo nuotolinio valdymo pultelį ir išjungė.

– Ačiū, – tarė ji. – Man irgi sunku susikaupti.

– Mylėjau Eleinę visa širdimi, Lora.

Fosterio balsas skambėjo taip rimtai, kad ji atsitiesė ir pažvelgė į jį.

– Taip, mylėjai. Žinau.

– Jei ji būtų gyvenusi, būčiau ją mylėjęs amžinai.

– Neabejoju.

– Visada branginsiu jos atminimą ir mūsų bendro gyvenimo metus.

Lorai tai nebuvo staigmena. Ji matė juos drauge įvairiuose renginiuose po to pirmo karto jų namuose. Buvo matyti,

kaip karštai jie myli vienas kitą. Po Eleinės mirties Fosteris pagerbė ją, įkurdamas kraujo vėžio tyrimų fondą. Buvo ne vien plepys su čekių knygele, o aistringas propaguotojas ir dalykiškas lėšų rinkėjas. Eleinė ne tik gyva, bet ir mirusi jam buvo gyvybiškai svarbi.

Jis paglostė Lorai skruostą.

– Bet Eleinės nebėra. O tu esi. Ir aš tave myliu.

Tą naktį Fosteris pasiliko pas ją. Paskui beveik visas naktis jie leisdavo kartu. Biure elgėsi kaip paprastai, dirbo savo darbą, apsimetinėjo, kad vienas kitam tėra bendradarbiai. Buvo įsitikinę, kad niekas nenutuokia apie jų romaną, bet vėliau Lora sužinojo, kad jie kvailino tik save. Visiems tai buvo aišku kaip dieną.

Vieną rytą ji nepranešusi įėjo į Fosterio kabinetą ir padėjo ant stalo voką.

– Kas čia?

– Išeinu iš darbo.

Jo šypsena ėmė blėsti.

– Mes tau per mažai mokam? Gavai geresnį pasiūlymą?

Ji atsisėdo ant kėdės prieš jo stalą.

– Fosteri, pastarieji keturi mėnesiai buvo laimingiausi mano gyvenime. Ir nelaimingiausi.

– Tikiuosi, kad laimingiausi dėl manęs.

Ji meiliai pažiūrėjo į jį.

– Žinai, kokia esu laiminga su tavim. Bet slapstytis...

– Bjauru?

– Taip. Ir nepadoru. Aš miegu su viršininku. Siekiu karjeros, todėl man nepatinka toks dviprasmiškas elgesys. Man nepatiktų bendradarbių užuominos. Nenoriu atsisakyti tarnybos. Sunkiai dirbau, kad gaučiau šias pareigas. Žinai, kaip man patinka mano darbas. Bet tavęs atsisakyti negaliu, – pridūrė kimiu iš susijaudinimo balsu. – Tu man brangesnis už darbą. Todėl... – Ji mostelėjo į voką ant stalo. – Todėl turiu išeiti iš „SunSouth“.

Fosteris paėmė voką, ėmė žiūrinėti ir vartalioti, lyg svarstytų, kas jame parašyta.

– Arba, – tarė jis, – galėtum tekėti už manęs.

Eleinė Spikmen priklausė direktorių tarybai, vadinasi, precedentas buvo, todėl niekas nešaukė apie piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi. Bent jau garsiai nesipiktino. Kai Fosteris ir Lora paskelbė apie savo ketinimą skyrių vadovams ir direktorių tarybos nariams, buvo ginčijamasi tik dėl vestuvių datos ir kokiu lėktuvu jie skristų medaus mėnesio – „SunSouth“ ar ne.

Gal kas ir liežuvavo, kad Lora teka už Fosterio dėl pinigų ar karjeros, bet ji to nežinojo. Net jei būtų girdėjusi paskalas, būtų jų nepaisiusi. Gal kam nors ir atrodė, kad jos istorija kaip Pelenės – laikraštyje taip ir buvo užsiminta, – bet ji žinojo, kad teka už Fosterio todėl, kad beprotiškai jį myli. Niekšų pramanai jai nerūpi.

Apie jų vestuves spaudoje buvo rašoma daug, nors be nuotraukų. Jie tuokėsi kukliai, pakvietė tik artimiausius draugus į maldos namus ir vakarienės.

Fosteris nenuoširdžiai užsiminė apie kraustymąsi iš giminės sodybos, bet Lora suprato, kokia didelė jam tai būtų auka. Jis mylėjo tėvų namus ir stipriai apkabino jaunamartę, kai ši pasakė, kad irgi juos myli ir kad jie liks čia drauge gyventi.

Atsikėlusi į jo namus, Lora beveik nieko iš Eleinės apstatymo nekeitė. Fosteris buvo turtingas ir mylėjo Eleinę – tokios buvo dvi jo savybės. Lora nemanė, kad velionė žmona kelia jai grėsmę, kaip jos negąsdino ir jo turtas.

Fosteris norėjo, kad po medaus mėnesio Fidžio saloje ji grįžtų nėščia. Ji nesutiko, ir jis ėmė erzinti ją dėl biologinio laikrodžio.

– Man trisdešimt vieneri! – sušuko Lora.

Jis prikišo ausį jai prie papilvės.

– Bet aš girdžiu, kaip tiksi.

Ir vis dėlto ji išprašė laiko pabūti jaunamarte prieš tampant motina. Vėliau toks sprendimas atrodė jai siaubingai savanaudiškas ir nuolat kėlė graužatį.

Pirmais metais jie buvo labai užsiėmę, nes bendrovė klestėjo, o vedybinis gyvenimas turėjo pamažu įeiti į vagą. Lora suvokė, kad vyras nesupranta, ką reiškia ramybė. Jis niekada nesiilsėjo. Kuo daugiau turėjo darbo, tuo daugiau padarydavo. Nepailstamai, nenutrūkstamai tryško energija. Fosterio darbo etika buvo kaip spartiečio, bet į saldų gyvenimą jis irgi nemojo ranka. Jo gyvenimo džiaugsmas buvo užkrečiamas, tempas uraganiškas, ir Lora tuo mėgavosi.

Fosteris naudojosi žiniasklaida, pametėdamas informacijos apie savo bendrovę net tada, kai naujienų nebuvo, todėl „Sun-South" nuolat šmėkščiojo visuomenei prieš akis. Laikraščių verslo skyriai dažnai minėdavo Fosterio ir Loros vardus.

Jie buvo aprašyti žurnaluose, o kartą nufotografuoti žaidžiantys tenisą poromis: su prezidentu ir pirmąja dama. Televizijos naujienų žurnalas „20/20" skyrė jiems vieną siužetą, išgirdamas kaip bendraminčius, kurie nepaisė verslo analitikų ir atkūrė žlugusią oro transporto bendrovę. Laidoje „Good Morning America" jie papasakojo apie Eleinės Spikmen fondą ir medicinos tyrimus, kuriuos jis finansuoja.

Geltonoji spauda, prieš vestuves kandžiai užsiminusi, kad Lora – avantiūristė, netrukus liaupsino jos protą, verslo išmanymą, nepriekaištingą skonį ir įgimtą žavesį. Spikmenai tapo vietos aukštuomenės puslapių numylėtiniais, nuolat fotografuojamais įvairiuose renginiuose, kuriuos organizavo, kuriuose lankėsi ar kuriuos rėmė.

Kartą po vieno renginio juodu priėmė sprendimą, vėliau iš esmės pakeitusį jų gyvenimą.

Buvo antradienio vakaras. Jie buvo pakviesti į garsaus dalasiečio rengiamą pobūvį – jis išėjo į pensiją. Nuo viešbučio, kuriame vyko pobūvis, iki Spikmenų sodybos buvo vos penki kilometrai miesto gatvėmis.

Kai aikštelės sargas atvarė Fosterio automobilį, Lora atsisėdo į vairuotojo vietą.

– Tu dažniau gėrei į jo sveikatą, – tarė ji.

– Aš galiu vairuoti.

– Kam rizikuoti?

Ji sėdo prie vairo. Jis sėdo į keleivio vietą. Jie kalbėjosi apie rytojaus dienotvarkę. Lora ką tik priminė jam apie susirinkimą po pietų.

– Aš labai užsiėmęs, – pasakė Fosteris. – Ar negalėtume ko nors pakeisti?

Ir tada pasikeitė viskas.

Sunkvežimio vairuotojas nesustojo, nors degė raudona šviesa, ir už šią klaidą sumokėjo gyvybe. Saugos diržų nepripažino, todėl išlėkė iš sunkvežimio per priekinį stiklą.

Antraip ir jį būtų tekę išpjauti iš metalo laužo kaip Fosterį. Sunkvežimio kabina įsirėžė į Fosterio sedano keleivio pusę. Gelbėtojai daugiau kaip keturias valandas traukė jį iš automobilio nuolaužų.

Lora po susidūrimo neteko sąmonės. Atsipeikėjo greitojoje ir pirmiausia pagalvojo apie vyrą. Ją ištiko tokia isterija, kad sanitarai sunerimo. Atsakė jie sąžiningai: „Mes nežinom, kas jūsų vyrui, ponia."

Tik po kelių kankinančių valandų jai buvo pranešta, kad Fosteris gyvas, bet jo būklė kritiška. Vėliau Lora sužinojo, kad jis buvo skubiai operuotas, nes gilių vidinių žaizdų kraujavimas kėlė grėsmę gyvybei. Kadangi jai tebuvo smegenų sukrėtimas, lūžusi ranka, keli įdrėskimai ir mėlynės, galų gale Lora buvo įleista į intensyviosios terapijos skyrių, kur vyras kovojo su mirtimi. Gydytojai tai įeidavo, tai išeidavo. Pašnibždom tarėsi. Nė vienas nerodė optimizmo.

Bėgo dienos; Fosteris kabinosi į gyvenimą. Lora budėjo prie jo lovos, o monitoriai vaizdais ir pyptelėjimais perdavinėjo nepaprastą vyro norą gyventi.

Iš viso jis buvo operuotas šešis kartus. Iš pat pradžių ji suvokė, kad ortopedai žino, jog jis nebevaikščios, bet jie toliau

darė operacijas, lyg būtų vilties. Smeigėmis ir varžtais jie sujungė kaulus, kurie niekada nejudės, nebent kas nors juos judins vietoj Fosterio. Kiti specialistai sudūrinėjo kraujagysles, kad nesutriktų kraujotaka. Jam buvo padaryta antra pilvo operacija – susiūta gaubtinės žarnos plėštinė žaizda, per pirmą operaciją nepastebėta.

Kam reikėjo kitų operacijų, ji neprisiminė.

Tik praėjus kelioms savaitėms po avarijos, Fosteris suvokė savo būklę ir sužinojo prognozę. Žinią išklausė narsiai ir pasitikėdamas savimi.

Kai jie liko vieni, jis paėmė Loros ranką, suspaudė ir patikino, kad viskas bus gerai. Žiūrėjo į ją su beribe meile ir ne kartą dėkojo Dievui, kad ji nelabai nukentėjo.

Niekada neužsiminė, kad ji kalta. Bet, tą dieną žiūrėdama į Fosterį pro ašaras, Lora ištarė žodžius, kurie negalėjo neateiti jam į galvą, nes jai į galvą atėjo tūkstantį kartų:

– Reikėjo leisti tau vairuoti.

Po dvejų metų, žvelgdama pro „SunSouth" posėdžių salės langą ir nieko nematydama, ji vis dar graužėsi dėl sprendimo vairuoti tą naktį. Gal Fosteris būtų važiavęs greičiau ar lėčiau, gal jie nebūtų atsidūrę sankryžos vidury prieš važiuojantį sunkvežimį? Gal jis būtų jį pamatęs anksčiau, pasukęs į šalį ir išvengęs avarijos? Gal jis būtų padaręs ką nors, ko ji nesugebėjo?

Arba, jei likimas lėmė jiems atsidurti ten kaip tik tą akimirką, keleivio vietoje turėjo sėdėti ji.

Fosteris niekada nesakė, kad ji kalta. Niekada nepriminė jų trumpo pokalbio apie tai, kuris kiek išgėrė ir kuris turi vairuoti. Bet nors ir nekalbėjo, tarp jų nuolat tvyrojo klausimas: ar taip būtų atsitikę, jei būtų vairavęs jis?

Lora suvokė, kad klausti beprasmiška. Ir vis dėlto spėlionės ją kankino, ji žinojo, kad kankina ir Fosterį. Jie mirs klausdami: *O kas, jei?*

Grifas Berketas sužinojo apie avariją. Ji nepasiliko su juo pasikalbėti, bet jei jis žino, kaip Fosteris tapo neįgalus, va-

dinasi, supranta, kodėl ji vykdo šį ar bet kurį kitą Fosterio sumanytą planą.

Fosteris nemirė, bet jo ankstesnis gyvenimas baigėsi avarijos dieną. Ir Lorą slėgė kaltė.

Susilaukti vaiko, pradėti jį taip, kaip nori Fosteris – labai nedaug, palyginti su viskuo, ko neteko jis. Viena iš jo svajonių, išplėštų tą naktį, buvo vaikas, įpėdinis. Gal, jei jo svajonė išsipildys, kaltė jos taip nebekankins ir ji atgaus dalį ankstesnio gyvenimo.

Įtūžusi dėl savigailos, Lora nusisuko nuo lango. Tarpkojį superšėjo taip, kad ji krūptelėjo – ne tik iš skausmo, bet ir nuo prisiminimo.

Grifui Berketui buvo sunku ją paimti. Nesudrėkusi ir nelanksti makštis išdavė, koks jos asmeninis gyvenimas, ir tai žemino. Bet jam bent pakako jautrumo suvokti jos būklę ir sudvejoti. Rodos, jis net nebenorėjo viso to tęsti, suprasdamas, kad jai skaudės. Tiesą sakant, jis...

Ne. Apie tai ji negalvos. Negalvos apie jį. Kitaip reikalas pasidarys asmeniškas. Jei jis pasidarys asmeniškas, jos argumentas nieko nevertas. Argumentas, įtikinęs ją pritarti Fosterio sumanymui. *Tėvo pakaitalo panaudojimas kūdikiui pradėti – tokia pat bejausmė medicininė procedūra kaip dirbtinis apvaisinimas sterilioje gydytojo kabineto aplinkoje.*

Bet peršėjimas tarp šlaunų priminė, kad ji gulėjo su vyru. Kad vyras ją paėmė. Ir išliejo sėklą į ją.

Kaip ji galėjo bent vieną paiką akimirką patikėti, kad tai bus kaip gydytojo kabinete?

Vienuoliktas skyrius

Sporto baras buvo sausakimšas ir triukšmingas, bet Grifui atrodė, kad jei dar bent vieną vakarą prasėdės užsidaręs bute, kuoktelės.

Dieną jis neturėjo ko veikti, todėl vakarai buvo ypač ilgi. Įdegė taip, kad atrodė nebesveikai. Nuolat mankštinosi, nors tai jam jau įkyrėjo. Matė visus naujausius filmus, kai kuriuos – ne po kartą. Užkamšė skaitymo spragas. Šiaip ar taip, viskas buvo įdomu.

Maršija baigė gydytis namie ir per Dvaitą paprašė Grifo jos nelankyti.

– Ji sunkiai sveiksta. Paskui reikės daryti plastinę operaciją, – pasakė Dvaitas. – Nori pabūti viena. Neabejoju, kad pati tau paskambins, kai atgaus buvusį grožį.

Žodžiai mandagūs, bet Grifas mokėjo skaityti tarp eilučių. Jis tik apsunkino Maršijai gyvenimą. Ji nekaltina jo dėl to, kas atsitiko, bet jei nepalaikys su juo ryšių, bus saugiau ir sveikiau tiek jai pačiai, tiek jos verslui.

Taigi jam nebeliko net kasdienių kelionių į ligoninę. Grifas nuobodžiavo. Ir turbūt pirmą kartą gyvenime jautėsi vienišas. Visuomenės atstumtasis ir vienišius savo noru – skirtingi dalykai.

Kalėdamas jis bene labiausiai bjaurėjosi viešumu. Tuos penkerius metus ilgėjosi vienatvės ir saikstėsi, kad laisvėje

niekada nelaikys jos savaime suprantamu dalyku. Bet tenai, jei užsimanydavo pakasyti liežuvį, buvo kitų kalinių. Valgydavo drauge su kitais žmonėmis.

Dabar viską turėjo daryti vienas. Buvo dienų, kai niekam nepratardavo nė žodžio.

Nebuvo linkęs bendrauti. Bolis atvirai pasakė, kad Grifas visada buvo vienišius. Be abejo, vaikystės palikimas. Motina jį pametė, todėl jis išmoko būti savarankiškas. Pasitikėjo tik savimi – pats pasirūpindavo duonos ir žaidimų.

Neišvengiamas kliovimasis tik savo jėgomis tapo asmenybės bruožu. Ir priemone neprisileisti kitų žmonių, kartais dėl to, kad jie jam nepatiko, kartais – kad jais nepasitikėjo. Kokia nauda iš prieraišumo? Net paviršutiniškiausia draugystė per daug reikli. Draugaudamas turi duoti ir imti. Grifui ir viena, ir kita buvo vienodai sunku. Treneris ir Elė galų gale tai suprato ir neberagino susirasti draugų, susitaikė su mintimi, kad jam geriausia vienam.

Tačiau ankstesniame gyvenime Grifą supo žmonės, nors jis su jais nedraugavo. Mokykloje, su „Cowboys", Big Springe. Dabar jis iš tikrųjų vienišas. Todėl prieš kelias dienas iš nevilties paskambino vienam buvusios savo komandos žaidėjui, su kuriuo elgėsi šiek tiek draugiškiau.

Buvęs saugas, dabar – klestinčios programinės įrangos bendrovės savininkas, pasveikino jį išėjus į laisvę ir pamelavo, kad Grifo skambutis jam malonus. Bet kai Grifas pasiūlė kartu išgerti alaus, vyrukas per trisdešimt sekundžių išpyškino tuziną priežasčių, kodėl negali, viena jų – kad jis vedęs.

– Ji puiki moteris, nieko nepagalvok. Bet laiko mane ant striuko pavadžio. Supranti, ką noriu pasakyti.

Tiesą sakant, Grifas nesuprato. Bet suprato, kad stambus, ištvermingas buvęs NFL žaidėjas verčiau pasakys, kad žmona jį laiko po padu, negu su Grifu gers alų.

Šįvakar, nebenorėdamas dar vieną vakarą sėdėti buto vienutėje, Grifas apsirengė ir išėjo ieškoti minios. Rado ją bran-

giame sporto bare brangiame rajone. Baras buvo prašmatnus ir ištaigingas, čia lankytojai gerdavo ne tiek alų, kiek vaisių skonio martinį. Jis buvo skirtas jauniems, gražiems ir sveikiems. Grifo įdegis tarp jų buvo blyškiausias.

Jį rijo akimis dvidešimtmetės menkais vasariniais marškinaičiais ir trumputėliais sijonukais. Jis irgi rijo jas akimis, bet negodžiai. Keistoka, nes po Maršijos neturėjo nė vienos moters.

Be Loros Spikmen.

Negalvok apie tai.

Kartodavo šiuos žodžius visada, kai ją prisimindavo.

Prie apskrito baro triguba eile stovėjo žmonės. Jis beveik pusvalandį laukė laisvos taburetės. Atsisėdo, užsisakė alaus ir mėsainį. Valgydamas žiūrėjo beisbolo rungtynes per televizorių, kabantį baro viduryje.

Atkreipė dėmesį į brunetę, kuri sėdėjo baro gale prieš jį. Ji nusišypsodavo ir švystelėdavo papu kaskart, kai jos kadras – ar vyras – nematydavo. Į bare vykstančias dramas Grifas nekreipė dėmesio.

Jis užkandžiavo penkis „Texas Rangers“ žaidimo kėlinius. Kad neprarastų taburetės ir kad nereikėtų grįžti į tuščią butą, užsisakė antrą alaus, nors nebenorėjo.

„Rangers“ pirmavo trim taškais. Šį sezoną jiems sekėsi. Jei bus pratęsimas, jis susidomės. Šiaip nemėgo beisbolo. Nesuprato sporto šakos, kurioje tobulas žaidimas toks, kai niekas nevyksta. Beisbolo gerbėjai nesutiktų, imtų aiškinti, kiek daug visko vyksta net tada, kai komanda nepelno taškų, bet jam tai nesuvokiama.

Žinoma, žiūrėti daug įdomiau, kai esi susilažinęs dėl rezultato.

Viskas prasidėjo nuo paprasčiausių lažybų. Jis lažinosi juokais. Studijuodamas Teksaso universitete, telefonu statydavo už Nacionalinės koledžų sportininkų asociacijos komandas, bet niekada – už „Texas Longhorns“. Nors ir norėjo. Nepasi-

davė pagundai lažintis iš savo žaidimo, kol buvo atrinktas į „Cowboys".

Psichoanalitikas, konsultavęs jį Big Springe, manė, kad Grifas jautėsi nenusipelnęs tokios sėkmės. „Longhorns" tapo šalies čempionais, kai jis buvo antrame kurse. Trūko tik dviejų balsų, kad gautų Haizmano apdovanojimą*. Tais metais buvo pirmas per atranką ir pavydėtinas laimikis „Cowboys", nes jų veteranas įžaidėjas paliko sportą. Kai Grifas pasirašė sutartį, jo nuotrauka buvo išspausdinta „Sports Illustrated" viršelyje. Šlovė ir turtas, kai tau dvidešimt treji, svaigina.

Psichoanalitikas spėjo, kad Grifas lošė, pasąmonėje vildamasis, kad bus nutvertas, nubaustas ir neteks visko, trenerio ir Elės meilės irgi. Psichoanalitikas pabrėžė: „Treneris Mileris – turbūt vienintelis žmogus pasaulyje, kurį gerbei ir mylėjai. Tačiau tyčia padarei tai, ko jis negalėtų atleisti, suprasdamas, kad šis vienintelis poelgis nepataisomai sugadins jūsų santykius."

Analizę jis apibendrino taip: Grifas nesąmoningai manė, kad jį reikia nubausti už tokią netikėtą sėkmę – prasidėjusią, kai treneris jį apgyvendino savo namuose, ir pasibaigusią, kai jis tapo „Dallas Cowboys" įžaidėju, – nes giliausiame, tamsiausiame pasąmonės kampelyje netikėjo, kad jos vertas. Savo nuopuolį jis numatė pats.

Gal psichoanalitikas sakė tiesą.

O gal grybavo.

Grifas lošė, nes buvo smagu ir jis išlįsdavo sausomis.

Paskui, kai jau buvo įklimpęs į skolas, smagumas dingo. Ir sausam išlįsti nebepavyko.

Jis sėdėjo, gurkšnojo alų, stengdamasis, kad tai truktų kuo ilgiau, ir vangiai spėliojo, kiek pinigų pastatyta už „Rangers" pergalę. Kiek jo buvę verslo partneriai prabangiame Las Kolinaso biure uždirbo per šiuos devynis padavimus? Galima

* T. y. būtų išrinktas žymiausiu koledžų lygos futbolo žaidėju.

neabejoti, daug. „Vistos“ vaikinai turi savų lažybų tarpininkų visoje šalyje.

Vienu mažiau, nes Bilas Bandis jiems nebedirba.

Grifas tikėjosi, kad tas apsisnarglėjęs skundikas lėtai kepamas ant iešmo virš karščiausios pragaro ugnies.

– Pastatei už juos?

Paskendęs mintyse, Grifas pasuko galvą į dešinę, nes nebuvo tikras, kad kreipiamasi į jį. Ant gretimos taburetės sėdėjo vyras ir piktai žiūrėjo į jį, karingai atkišęs viršutinę lūpą.

– Atleiskit, nesupratau? – tarė Grifas.

– Paklausk dar kartą. – Už pirmo vyro stovėjo antras. Mina buvo pikta kaip ir jo sėbro, akys pasruvusios krauju nuo persigėrimo.

– Ko paklausti? – ramiai tarė Grifas.

– Aš klausiau, ar statei už šias rungtynes. – Vyriškis ant taburetės nykščiu parodė į televizoriaus ekraną.

– Ne. Nestačiau. – Grifas nusisuko, tikėdamasis, kad kalba baigta.

– Nebesilažini?

Nekreipdamas į jį dėmesio, Grifas paėmė bokalą.

Tipas ant taburetės niuktelėjo jam į ranką, alus kliūstelėjo ant baro.

– Ei, šikniau. Negirdėjai? Aš tau uždaviau klausimą.

Dabar ir artimiausi kaimynai suvokė, kad kilo barnis. Muzika tebeklykė per garsiakalbius, mušamieji trinksėjo kone apčiuopiamai. Televizoriaus ekrane tebevyko rungtynės, bet šnekos nutilo, visi sužiuro į juos.

– Aš nenoriu nemalonumų, – pašnibždomis pasakė Grifas. – Vyrai, pasitraukit ir eikit išsiblaivyti, a? – Bet suprato, kad jie nenueis lyg niekur nieko. Antrasis prasibrovė prie jo taburetės ir atsistojo už nugaros. Grifas jo nematė, bet jautė priešišką, karingą pozą.

Jis žvilgtelėjo į barmeną ir rankos mostu paprašė sąskaitos. Barmenas nuskubėjo prie kompiuterizuotos kasos. Gri-

fas dirstelėjo į brunetę, rodžiusią jam papus. Ji pro šiaudelį siurbė gėrimą, žiūrėdama į jį per matinės stiklinės viršų. Į jį žiūrėjo ir jos palydovas.

Vyrukas, stovintis už Grifo taburetės, pasakė:

– Turbūt jis stato tik už rungtynes, kurias tyčia pralaimi.

– Supistas sukčius. – Pirmasis vėl niuktelėjo, skaudžiai. – Supistas sukčius...

Grifas žaibiškai it kertanti gyvatė čiupo vyruko ranką už riešo ir tėškė užlaužęs ant baro kaip per rankos lenkimo varžybas.

Šis sustaugė iš skausmo. Antrasis šoko Grifui ant nugaros it švino pripiltas čiužinys. Grifas nulipo nuo taburetės ir pabandė nusimesti peštuką. Pasigirdo trepsėjimas – žmonės skubiai traukėsi. Kažkur sudužo stiklinė. Pasirodė du apsauginininkai ir nuplėšė vyruką Grifui nuo kupros.

– Skirkitės.

Vienas apsauginininkų kelis laiptelius stūmė Grifą atbulą, suėmęs už peties. Grifas nesipriešino. Jis pakėlė rankas.

– Aš nesišaukiau bėdos. Aš nenorėjau.

Apsauginininkai čiupo triukšmadarius už pakarpos ir išvedė. Girtuokliai priešinosi, bet vis tiek atsidūrė lauke. Tačiau spektaklis nesibaigė. Visi tebežiūrėjo į Grifą, juolab kad dabar jį pažino. Pašnibždom kartojamas vardas sklido per minią kaip besiplečianti dėmė.

Barmenas atnešė sąskaitą. Grifui nespėjus jos apmokėti, greta atsirado jaunas vyriškis madingu kostiumu. Matyt, atsakingas darbuotojas.

– Patys sumokėsim, – pasakė jis barmenui, šis linktelėjo ir atsiėmė sąskaitą.

– Ačiū, – padėkojo Grifas.

Bet vyriškio mina nebuvo svetinga.

– Prašom išeiti ir nebesirodyti čia.

Iš pykčio ir gėdos Grifo veidą išmušė karštis.

– Aš nieko nepadariau.

– Prašom išeiti ir nebesirodyti čia, – pakartojo jaunasis vyras.

Valandėlę Grifas spoksojo į jį, paskui prasispraudė pro žmones ir nužingsniavo. Minia prasiskyrė, jį praleisdama. Kai Grifas priėjo prie durų, vienas apsaugininkų jas atidarė. Kai Grifas ėjo pro šalį, jis sumurmėjo:

– Supistas sukčius.

Lauke Grifą it drėgna drobulė apsupo oras. Jo, lipnaus, karšto, Grifas vis dėlto būtų atsikratęs lengviau negu įtūžio. Jis prie nieko nekibo, nieko neužgavo, o tipas, vilkintis marškiniais, kurių jis „Neiman's" nepirko kaip per daug pederastiškų, jam liepia išeiti ir nebesirodyti.

Tegu visi eina šikt. Greitmaisčio restoranėlyje jis valgė skanesnių mėsainių, kainuojančių daug pigiau, tai ko graužtis?

Bet graužėsi, nes buvo pažemintas žmonių, kurie jam plodavo, akivaizdoje. O smukti nuo „Dallas Cowboys" superžvaigždės, apsupto fotografų ir spiegiančių sirgalių, iki išvaryto iš brangios mėsaininės pašlemėko nelengva.

Jis priėjo prie automobilio ir atrakino jį. Durelių atidaryti nespėjo: buvo sugriebtas iš užpakalio ir trenktas į galinį sparną.

– Mes dar nebaigėm. – Tai pasakė vyrukas iš baro, tas, kuris pirmas pradėjo kabinėtis. Greta stovėjo jo bendras. Jie buvo negirti. Jie buvo negėrę nė lašo. Ir Grifui staiga nušvito protas: tai ne pasipiktinę sirgaliai.

– Čia už mano riešą, – suniurnėjo vyriškis. Ir tvojo kumščiu Grifui į pilvą.

Ne, pamanė Grifas, kai jam sulinko keliai, *tai ne alaus prisiliuobę sirgaliai. Tai profesionalai.*

Dvyliktas skyrius

– Fosteri?

– Ko?

– Ar ateisi rytoj į biurą?

Jis padėjo knygą, kurią skaitė, ir pažvelgė į Lorą. Ji iš biuro parsinešė namo pluoštą dokumentų. Po vakarienės sėdėjo ant sofos bibliotekoje ir tikrino ataskaitas.

– Jei tu nori.

– Kai ko nesuprantu, – prisipažino ji. – Techniniams dalykams reikia tavo galvos. Tu nesirodei beveik savaitę. Manau, tau svarbu atvykti į biurą, kai tik gali.

– Katinas iš namų, pelės iš kampų?

– Ne, – nusišypsojo Lora, – žino, kad apskųsiu kiekvieną tinginį. – Ji patylėjo. – Manau, *tau* svarbu atvykti, – pridūrė.

– O, tai tu manai, kad aš tinginys.

Ji įsisprendė į klubus, apsimesdama, kad pyksta.

– Nori ginčytis?

– Gerai, nebeerzinsiu. Bet juk supranti, kad aš dirbu, nors biure ir nebūnu.

– Žinau, kad tavo galva nuolat užimta, bet biure įgytum energijos.

Jis valandėlę atidžiai žiūrėjo į ją.

– Tu dirbi savo darbą ir pavaduoji mane. Ar dviguba atsakomybė pasidarė tau per sunki?

Jis palietė skaudžią vietą, ir ji sunerimo:

– Manai, darbuotojai pastebėjo?

– Tikrai ne. Bet aš pastebėjau, kad atrodai pavargusi.

Kol kas šiuos žodžius ji nuleido negirdomis.

– Aš susirūpinusi dėl tavęs, o ne dėl savęs. Tu dievini „Sun-South". Bendrovė teikia tau jėgų gyventi, jos tau reikia ne mažiau negu jai tavęs. O kada mes paskutinį kartą vakarieniavom ne namie?

Jis loštelėjo galvą.

– Atleisk. Nematau ryšio. Kada pakeitėm temą?

– Nepakeitėm. Tema ta pati.

– Tikrai?

– Mes retai susitinkam su draugais. Nebeprisimenu, kada paskutinį kartą buvome restorane, pasikvietėm porą žmonių palošti kortomis ar sekmadienio priešpiečių. Tu čia būni beveik visą laiką. O aš tiktai dirbu. Man patinka darbas, aš nesiskundžiu, bet... – Ji nutilo, nukorė galvą, sakinys liko nebaigtas.

– Tau prasidėjo mėnesinės.

Ji pakėlė galvą, pažiūrėjo jam į akis, pečiai pakumpo, ji linktelėjo.

– Atleisk.

Jis apgailestaudamas suraukė kaktą.

– Supratau.

– Iš mano inkštimo?

– Ne. Šiandien pirmas rytas, kai tavęs nepaklausiau apie mėnesines.

– Fosteri. – Ji klydo. Jis ne apgailestavo, o priekaištavo sau. Jis stropiai domėjosi jos ciklu, klausdavo kasdien, kartais kelis kartus per dieną.

– Rytą užtraukiau nelaimę, nes nespėjau laiku atsikelti ir išlydėti tavęs į rytinį susirinkimą. Visada pirmiausia tavęs paklausiu apie mėnesines. Šįryt nepaklausiau.

– Nori tikėk, nori ne, Fosteri, bet mano mėnesinių ciklas nepriklauso nuo tavo klausimo.

– Jos prasidėjo vėliau.

– Tik dviem dienom.

– Kodėl?

– Nežinau.

– Anksčiau niekada nevėluodavo.

– Paprastai ne.

– Kodėl dabar?

– Nežinau, Fosteri, – atsakė ji, stengdamasi nesuirzti. – Gal nuo įtampos.

– Po perkūnais! – Jis tris kartus trenkė per krėslo ranktūrius. – Kai jos prieš dvi dienas neprasidėjo, leidau sau tikėtis. Turėjau paklausti. Jei būčiau paklausęs...

– Mėnesinės vis tiek būtų prasidėjusios.

– To jau nesužinosim.

– Aš žinau. Man nukrito temperatūra, – tai rodė, kad nepastojau. Kelias dienas jaučiau, kad tuoj prasidės. Todėl buvau nuobodi ir pavargusi. Vyliausi, kad klystu, bet... – Ji liūdnai papurtė galvą. – Bijojau tau pasakyti.

– Tu nekalta. Eikš čia.

Išgirdusi švelnų Fosterio balsą, ji atidėjo popierius į šalį. Kai priėjo, jis pasisodino ją ant kelių. Lora džiugiai atsisėdo.

– Žiūrėk, kad tavęs neužgaučiau.

– Lyg tu galėtum. – Jie nusišypsojo vienas kitam, bet nutylėjo daugelį visada nutylimų dalykų apie avariją ir jos įtaką jų gyvenimui. Jis meiliai suspaudė jai petį.

– Nusivylimas, bet ne pralaimėjimas. Tu padarei viską.

– Akivaizdu, kad tiek nepakako.

– Sėkmė neskuba. Tai nereiškia nesėkmės.

Lora palenkė galvą ir sušnibždėjo:

– Tu mane pažįsti kaip nuluptą.

– Suprantu, kaip funkcionuoja tavo darbštuoliškos smegenys. Kartais persistengdamos.

Abu jie buvo A tipo asmenybės, palygino vaikystę ir išsiaiškino, kad nors tarp jų šeimų finansiniu požiūriu žiojėjo praraja, auginami jie buvo panašiai. Jos tėvai, kaip ir jo, iš vienintelio vaiko tikėjosi daug.

Abiejų tėvai buvo valdingi, bet mylintys. Spaudimas vaikams sėkmingai siekti tikslo buvo numanomas, o ne atviras, tačiau jo veiksmingumo tai nemažino.

Jos tėvas tarnavo karinėse oro pajėgose, buvo bombonešio lakūnas ir du kartus skrido į Vietnamą. Po karo jis dirbo lakūnu bandytoju ir instruktoriumi. Buvo apsigimęs drąsuolis ir nutrūktgalvis, motociklu važinėjo be šalmo, mėgo tiek vandens, tiek sniego slalomą, šuolius su parašiutu ir tįstinį.

Mirė miegodamas. Trūko aneurizma smegenyse. Jis net nesuvokė, kas nutiko.

Lora dievino tėvą ir labai sielvartavo dėl jo keistai nesąžiningos mirties. Be to, jis nesulaukė, kol ji pasieks visus savo išsikeltus tikslus.

Loros motina manė, kad jos šaunus vyras – neprilygstamas herojus. Garbino jį ir niekada neatsipeikėjo po sukrėtimo, kai pabudusi pamatė, kad vyras guli šalia negyvas. Sielvartas virto depresija. Lora buvo bejėgė su ja kovoti, ir galų gale motina nebeištvėrė.

Lora mokėsi puikiai, buvo paskirta sakyti kalbą per išleistuves, priklausė „Fi Beta Kapa“ draugijai. Pasiekdavo visus tikslus. Tėvai ja atvirai didžiavosi. Vadino dukrą savo didžiausiu laimėjimu. Bet kai jie taip staiga ir anksti mirė, jai ėmė atrodyti, kad nepateisino jų vilčių.

Fosteris tai žinojo. Dabar ji grasė jam pirštu.

– Tik nepradėk pliaukšti niekų kaip psichoanalitikas, neva aš nenorėjau nuvilti tėvų.

– Nepradėsiu.

– Bet tu taip manai, – prikišo Lora. – Ir dar manai, kad esi kaltas, nes šįryt manęs nepaklausei apie mėnesines.

– Kas ką geriau pažįsta? – nusijuokė jis.

Ji perbraukė pirštais Fosteriui per plaukus.

– Žinau, nemėgsti keisti nustatytos tvarkos, būgštaudamas, kad tada atsitiks baisių dalykų. Ar ne šio principo laikaisi gyvenime, Fosteri Spikmenai?

– Ir štai įrodymas, kad principas patikimas.

– Gamtos dėsniai irgi. – Lora gūžtelėjo pečiais. – Kiaušinėlis nebuvo apvaisintas. Labai paprasta.

– Kur jau ten. – Jis atkakliai purtė galvą.

– Fosteri...

– Tai neginčytina, Lora. Mūsų gyvenimą valdo nerašyti įstatymai.

– Gal iš dalies, bet...

– Jokių „bet". Kosminių modelių negalima keisti, nes padariniai bus baisūs.

Nuleisdama galvą, ji tyliai pasakė:

– Kaip vairuotojo ir keleivio pasikeitimas vietomis paskutinę akimirką.

– O Dieve. Dabar tu dar nelaimingesnė. – Fosteris prisitraukė jos galvą prie krūtinės ir ėmė glostyti nugarą.

Lora negalėjo su juo ginčytis. Tuščias darbas. Netrukus po vestuvių, norėdama geriau suprasti Fosterio neurozę, ji pasikalbėjo su jo psichiatru. Jis paaiškino Fosterio įsitikinimą, kad nelaimę nulemia netvarka. Taisyklių pažeisti negalima. Nuoseklumas turi būti išsaugotas. Fosteris visa siela, širdimi ir protu tuo tikėjo, ir gydytojas pasakė jai, kad, įrodinėdama priešingai, ji tik veltui aušintų burną.

„Fosteris puikiai susitvarko, – tvirtino jis. – Bet verčiau neužmirškite, kad tai, kas jums kliūtis, jam chaosas."

Be žodžių nutarę daugiau apie tai nekalbėti, juodu sėdėjo ir tylėjo.

– Grifas Berketas irgi nusivils, – tarė Fosteris.

– Taip. Turės mažiausiai mėnesį laukti savo pusės milijono.

Fosteris neklausinėjo Loros apie pirmą susitikimą su Berketu. Tą vakarą grįžusi namo, ji smulkiai papasakojo apie vi-

sus įvykius biure, bet apie tą reikalą nepasakė nieko, kol jis paklausė:

– Kaip tavo susitikimas su Berketu?

– Trumpas. Jis padarė, kas reikia, ir išėjo.

Smulkiau ji nepasakojo, o jis nesidomėjo, turbūt nujausdamas, kad jai būtų nesmagu.

– Vadinasi, po poros savaičių vėl jam skambinsi? – paklausė jis dabar.

Ji atsitiesė ir įdėmiai pasižiūrėjo jam į akis.

– Nori, kad paskambinčiau, Fosteri?

– Taip. Nebent tau tai buvo nepakeliama.

Ji papurtė galvą, bet akis nusuko.

– Jei tau pakeliama, pakeliama ir man.

– Ar ne taip mes sutarėm?

– Taip.

– Mes to norim.

– Žinau. Tik viliuosi greičiau pastoti.

– Mes to norim.

– Aš myliu tave, Fosteri.

– O aš tave. – Paskui jis vėl prisitraukė jos galvą prie krūtinės. – Mes to norim, – pakartojo.

Tik praėjus savaitei po sumušimo, Grifas patikėjo, kad liks gyvas. Pirmas šešias dienas nebuvo tikras.

Tie kalės vaikai buvo negailestingi ir mušė Grifą taip, kad jis neprarastų sąmonės. Tyčia. Norėjo, kad jis jaustų kiekvieną niuksą, kirtį, smūgį. Norėjo, kad jis nenugeibtų ir, suimtas už plaukų, pamatytų netoliese stovintį automobilį, nykų gelsvai žalią Rodartės sedaną ir jo dailiai mirksinčius priekinius žibintus. Nenorėjo, kad jis apkvaištų ir nieko nebesuprastų. Norėjo, kad jis prisimintų mušimą ir kas jį užsakė.

Jie sutrenkė jam smegenis. Porą kartų buvo tai patyręs per futbolo rungtynes, todėl žinojo simptomus. Atminties nepra-

rado (taip kartais būna po smegenų sutrenkimo), bet šleikštulys, svaigulys ir mirgėjimas akyse kamavo jį ištisą parą.

Iš teisybės jam nebuvo galima judėti, nebent mobiliuoju telefonu išsikviesti greitąją į automobilių aikštelę. Bet traumatologijos punktas susijęs su įvairių dokumentų pildymu ir policija. Dievas žino, su kuo dar.

Grifui pavyko įsiropšti į mašiną ir parvažiuoti namo, kol akys visiškai neužtino. Nuo to laiko kas porą valandų gėrė ibuprofeną ir bandė atsigulti taip, kad nelabai skaudėtų. Dėl vidinių sužeidimų nesijaudino. Profesionalai apdaužė jį, kad kankintųsi, bet užmušti nenorėjo. Jei būtų norėję, jis jau būtų buvęs negyvas. Jie tik norėjo, kad jis trokštų mirties, nes ji geriau už tokį skausmą.

Jis atsikeldavo tik nusišlapinti, ir tai tik tada, kai atrodydavo, kad šlapimo pūslė tuoj sprogs. Išsiropštęs iš lovos, krapaliodavo kaip senis, susirietęs, vos vilkdamas kojas, nes kaskart, kai keldavo koją, strėnas perverdavo toks skausmas, kad ištrykšdavo ašaros.

Vakar Grifas pradėjo vaikščioti vikriau. Šį rytą įsidrąsino taip, kad palindo po dušu. Karštas vanduo iš tiesų padėjo – skausmai šiek tiek apmalšo.

Miegamasis dvokė nemazgotu kūnu, nes jis neturėjo jėgų pakeisti patalynės. Įkyrėjo spoksoti į tas pačias keturias sienas, todėl jis pirmą kartą per savaitę išėjo į lauką. Panoro išgerti kavos. Suprato, kad alkanas kaip vilkas. Reikalai taisosi.

Jis šveitė kiaušininę tiesiai iš keptuvės, kai sučirškė durų skambutis. „Kas čia, po velnių?“ Neįsivaizdavo, kas galėtų ateiti jo aplankyti.

Priėjo prie durų ir žvilgtelėjo pro akutę.

– Negali būti, – sumurmėjo. Paskui nusikeikė: – *Šūdas!*

– Grifai!

Grifas nukorė ir papurtė galvą, stebėdamasis, kad jam taip suknistai nesiseka.

– Taip. Tuojau. – Jis pradėjo rakinti duris, nes tą naktį, kai grįžo sumuštas, pasirūpino spynomis – būgštavo, kad Rodartės banditai gali ateiti, užsigeidę antrojo raundo.

Atidarė duris.

– Labas.

Pareigūnas išsižiojęs žiūrėjo į jį.

– Po perkūnais. Kas jums atsitiko?

Grifas susitiko su Džeriu Arnoldu, praėjus savaitei nuo pokalbio telefonu. Vylėsi, kad po asmeninio susitikimo pareigūnas galbūt ims žiūrėti į jį palankiau. Išeidamas po dešimties minučių žinojo, kad taip ir atsitiko.

Dabar gera Arnoldo nuomonė apie jį gali pablogėti. Grifas daug aukštesnis už žemą kresną negrą. Bet kadangi šiandien jis stovi pasviręs šešiasdešimties laipsnių kampu, jie žiūri vienas kitam tiesiai į akis.

– Kas atsitiko? – pakartojo Arnoldas.

Grifas pirmą kartą per savaitę tokiam ilgam laikui išlipo iš lovos, todėl jam ėmė svaigti galva ir virpėti kojos.

– Užeikit. – Atsukęs svečiui nugarą, jis lėtai nuėjo prie artimiausio krėslo ir kuo atsargiau atsisėdo. Ir vis tiek kiekvienas skausmelis, užliūliuotas karšto dušo, vėl pabudo. – Sėskitės, Džeri, – pasakė, rodydamas į kitą kėdę.

Arnoldas rengėsi ir elgėsi kaip tipiškas pareigūnas, o atrodė kaip žmogus, kurį slegia milžiniška atsakomybė ir įvairūs rūpesčiai: žmona, hipoteka, keli vaikai, kuriuos reikia pastatyti ant kojų iš valdininko atlyginimo. Ir įtartinų buvusių kalinių priežiūra. Jis įsisprendė į klubus kaip treneris kadaise.

– Tai pasakysit man ar ne?

– Buvau įmestas į gorilų narvą zoologijos sode. Tie šikniai labai ūmūs.

Arnoldas nešyptelėjo.

Grifas nuolankiai (ir iš skausmo) atsiduso.

– Susidūriau su keliais buvusiais sirgaliais. Rodos, praėjusį ketvirtadienį.

– Ir net dabar taip baisiai atrodot?

– Nesirūpinkit. Skauda daug labiau, negu atrodo. – Jis nusišypsojo, bet Džeris tebesiraukė.

– Buvot traumatologijos punkte? Pas gydytoją?

Grifas papurtė galvą.

– Ir policijai nepranešiau. Mane restorano automobilių aikštelėje užpuolė du girtuokliai. – Jis numojo ranka, lyg įvykis būtų nevertas dėmesio. – Aš nesigyniau, todėl galit nesijaudinti, jie nepareikš man kaltinimo dėl užpuolimo.

Pagaliau Arnoldas atsisėdo.

– Ar taip dažnai nutinka?

– Šnairuojama dažnai, bet sumuštas buvau pirmą kartą. Sakiau, jie buvo girti. – Jis papasakojo pagražintą įvykio versiją.

– Manot, nagus prikišo „Vista"?

– „Vista"? – prunkštelėjo Grifas. – Jei nagus būtų prikišusi „Vista", dabar aš jums apie įvykį nepasakočiau. Niekai, Džeri. Prisiekiu. Jaučiuosi daug geriau.

Arnoldas įdėmiai žiūrėjo į šaltą prakaitą, išpylusį Grifui kaktą, bet nieko nebesakė.

– O šiaip kaip sekasi?

– Gerai.

Arnoldas apžvelgė butą. Atkreipė dėmesį į aukščiausios kokybės televizorių, naujus baldus.

– Prašmatnus butas.

– Ačiū.

Vyriškis vėl sužiuro į jį.

– Kaip apmokėjot?

– Grynais. Gavau juos teisėtai.

– Kaip?

– Su „Vista" tai niekaip nesusiję. Įstatymų nepažeidžiau. Nesilažinau.

– Susiradot darbą?

– Mąstau apie porą vietų.

– Ėjot tartis...

– Nieko neišėjo.

– Koks tas darbas?

– Aš jo negavau, tai koks skirtumas?

Neatrodė, kad Arnoldą suerzino potekstė, bet jis dalykiškai pakartojo:

– Koks tas darbas?

– Prašiau sporto žurnalisto, – nuolankiai atsakė Grifas, – ar negalėčiau vietoj jo aplakstyti rungtynes. Pažįstat Bolį Ričą?

– Skaitau jo skyrelį.

– Pasisiūliau jam dirbti neetatiniu korespondentu. Jis nesutiko. – Tiesą sakant, Grifas apsidžiaugė, kad Arnoldas privertė atsakyti. Tikėjosi, kad pareigūnas paskambins Boliui patikrinti. Bolis patvirtins, kad Grifas iš tiesų ieško darbo.

– O kas dar?

– Nieko konkretaus. – Grifas vylėsi, kad Arnoldas paliks jį ramybėje, nes iš esmės pareigūnas jam patiko. Darbas bjaurus, bet kas nors turi jį dirbti. Grifas nejautė jam neapykantos ir nenorėjo meluoti.

– Praneškit iškart, kai susirasit darbą. Pravers charakteristikai.

– Pranešiu. Kai ką nors susirasiu.

– O kol kas nei lažybų tarpininkų, nei „Vistos“.

– Po velnių, pats žinau.

– Kad ir kaip nusiviltumėt.

– Patikėkit, Džeri, nenoriu su jais turėti nieko bendra.

– Tikiu. – Pasakė taip, lyg norėtų tikėti, bet netikėtų. – Pasistenkit nevaikščioti į tokias vietas, kur galit susidurti su futbolo sirgaliais.

Grifas išvertė akis.

– Suprantu, kad nelengva, – sumišo pareigūnas, – bet pasistenkit daugiau muštynių neprovokuoti.

– Šių aš neprovokavau.

– Irgi tikiu. – Šį kartą atrodė, kad jis kalba nuoširdžiai. Atsistojo. Grifas stengėsi neišsiduoti, kaip jam palengvėjo. – Sėdėkit, – pasakė Arnoldas, kai Grifas bandė stotis. – Pats išeisiu. – Jis apsisuko, bet grįžo. – Su jumis nebandė susisiekti Stanlis Rodartė?

Grifas džiaugėsi, kad per mėlynes ir patinimus nematyti jo veido išraiškos.

– Iš tikrųjų, pasirodė prie kalėjimo tą dieną, kai mane paleido. – Prisipažino, nes klausimas galėjo būti gudrybė. Galbūt Arnoldas pasikalbėjo su Vajetu Terneriu, o šis galbūt užsiminė apie nepageidaujamą Rodartės pasirodymą.

– Kalbėjotės?

– Ne. – Ir vėl tiesa.

– Jis jums pridarys bėdų. Turbūt nenorėtumėt, kad aplankytų.

– Šventa teisybė.

– Norėčiau, kad praneštumėt, jei pasirodys. Tiesą sakant, privalot pranešti.

– Aišku.

– Būtumėt kvailys, jei mėgintumėt su juo kovoti vienas, Grifai.

– Nekovosiu.

Arnoldas susimąstęs čiupinėjo prisegamą kaklaraištį.

– Žinau, koks jis, ir šiek tiek stebiuosi, kad dar nepasirodė. Nuo tos dienos prie kalėjimo jo nematėt?

– Ne. Nemačiau.

Ir nemeluok, kad geras, lygtinio paleidimo priežiūros pareigūnui.

Grifas buvo stiprus ir užsigrūdinęs, todėl pasveiko. Per savaitę po netikėto Džerio Arnoldo apsilankymo lūpų ir akių užtinimas atslūgo, veidas pasidarė atpažįstamas.

Mėlynės virto bjauriomis žalsvai geltonomis, paskui žalsvumas išnyko ir Grifas atrodė kaip sergantis gelta. Žaizda

virš antakio užsitraukė, liko tik neryškus rausvas randelis. Jis derėjo prie neryškaus rausvo randelio ant skruostikaulio, ilgalaikės Rodartės dovanėlės, gautos aną vakarą automobilių aikštelės garaže.

Rodartė prisiprašė. Nesvarbu, ką Grifas skiedė pareigūnui, iš tiesų jis nekantraudamas laukė progos, kada galės atkeršyti tam pašlemėkui.

Jis dar nepradėjo bėgioti, bet jau dvi dienas plaukiojo. Raumenis skaudėjo, bet maloniai, kaip būna nuo mankštos, o ne nuo kumščių it mėsos muštukai.

Dar negalėjo greitai vaikščioti, bet jau nebekrapaliojo kaip devyniasdešimtmetis, sergantis visų sąnarių artritu. Beveik pasijuto savimi. Visa laimė. Mat vieną rytą, kai išlindo iš dušo, paskambino Lora Spikmen.

– Pirmą valandą?

– Man tinka.

– Tada iki pasimatymo.

Grifas apžiūrėjo save dideliame veidrodyje ant vonios kambario durų. Ji jau anąsyk nusisuko, o šiandien jį pamačiusi, ko gero, net susigūš. Nebeatrodo baisiai, bet matyti, kad primuštas.

Dar kartą priekabiai nužvelgė save veidrodyje, iš priekio, iš užpakalio. *Visa laimė*, pamanė, *kad ji nematys manęs nuogo*.

Tryliktas skyrius

Duris atidarė Lora, pasitraukė į šalį ir rankos mostu pakvietė užeiti. Šį kartą be sportinio švarko, atkreipė dėmesį ji. Jis vilkėjo baltus medvilninius marškinius, sukištus į džinsus, avėjo rudais kaubojiškais batais kaip ir anuos du kartus, kai jinai jį matė. Atsinešė mažą balto popieriaus maišelį.

Lora uždarė duris ir įėjo į svetainę kaip tik tą akimirką, kai jis nusiėmė akinius. Vos susilaikė neaiktelėjusi. Grifo veidas, ypač apie akis ir palei žandikaulį, buvo sudaužytas.

Sprendžiant iš mėlynių spalvos, jis buvo sumuštas prieš kokią savaitę. Matyt, tada jos atrodė daug baisiau. Randas virš antakio ką tik užsitraukęs. Randas ant skruostikaulio blyškesnis negu prieš mėnesį.

Arba jis nuolat patiria traumas, arba...

Ji nenorėjo spėlioti, ką reiškia *arba*. Visi į galvą atėję paaiškinimai nežadėjo nieko gero.

Grifas pastebėjo, kaip ji spokso, bet kadangi neužsiminė apie savo mėlynes ir nieko neaiškino, ji neklausė. Jis padėjo akinius nuo saulės ir maišelį ant kavos staliuko, valandėlę stovėjo ir žiūrėjo į uždarytas spintelės duris, paskui vėl atsisuko į ją.

– Nepastojot?

Lora tebesvarstė, kas jį taip sumušė, todėl ne iš karto suprato klausimą. Nusuko akis ir papurtė galvą.

– Jei būčiau pastojusi, mūsų čia nebūtų.

– Teisybė.

Kondicionierius veikė. Jei ne tylus jo gaudesys, name būtų buvę neįprastai tylu.

– Tai...

– Aš...

Jie sušneko kartu. Lora mostu liepė jam kalbėti.

Grifas paėmė atsineštą maišelį ir atkišo jai.

– Atnešiau štai ką.

Lora smalsiai žvilgtelėjo į jį, paskui į maišelio vidų. Kai pamatė dėžutę, širdis suplakė smarkiau.

– Jame, na, jis be spermicidų, – pasakė Grifas. – Kelis kartus klausiau, nes kai kurie su spermicidais.

Ji būgštavo, kad balsas virpės, todėl tik linktelėjo.

Kaubojiški batai mindžikavo.

– Pamaniau, kad...

– Taip. Ačiū. – Lora nuskubėjo į miegamąjį, kol jis daugiau nieko nepasakė.

Uždarė kambario duris ir atsišliejo į jas. Maišelį mėšlungiškai spaudė rankoje. Delnai sudrėko. Kvaila taip jaudintis. Bet labiau už tūbelę lubrikanto Lorą sujaudino rūpestis. Sujaudino, kad jis mąstė, ką juodu darys šiandien.

Lora padėjo rankinę ant tualetinio staliuko ir nuėjo į vonios kambarį. Veidrodyje virš kriauklės atsispindėjo stulbinamai įprastas atvaizdas. Tamsūs plaukai. Pilkos, beveik žalios akys, dešiniojoje matyti ryški juoda dėmelė. Trikampis veidas, kakta platesnė už žandikaulį. Būtų per daug rimtas, jei ne lūpos – putlios ir, kaip jai sakydavo vyrai, gundomos.

Truputį paraudusi. Turbūt nuo vidurdienio karščio.

Šiandien, kaip ir prieš mėnesį, Lora kruopščiai rinkosi drabužius, apsivilko santūriausią dalykinį kostiumėlį. Nieko moteriško ir, žinoma, nieko traukiančio žvilgsnį. Nusivilko švarkelį, nusisegė sijoną, nusiavė batus. Kaip anksčiau, pasiliko marškinaičius – šiandien vilkėjo marškinėlius trikampe

iškirpte be jokių puošmenų, šviesiai mėlynus, neglaudžius. Pasiliko ir trijų eilių sidabrinę grandinėlę ant kaklo, nes su ja jautėsi ne tokia nuoga.

Ištraukė iš maišelio dėžutę, atidarė, išėmė tūbelę. Dėl viso pikto perskaitė visus aliai vieno žodžius lapelyje. Du kartus.

Būgštaudama, kad per ilgai užtruko, išskubėjo iš vonios kambario, kilstelėjo antklodę ir atsigulė. Nusimovė kelnaites ir pakišo po čiužiniu kaip ir aną kartą. Užsitraukė antklodę iki liemens, paskui dar aukščiau.

Užsimerkė, pabandė atsipalaiduoti ir kvėpuoti ramiau. Širdis plakė per tankiai. Laukimas buvo skausmingas.

Ką jis ten veikia?

Žinoma, numanė, ką jis veikia. Tik spėliojo kaip. Sėdėdamas? Gulėdamas ant sofos? Ar jis nors truputį drovisi? Ar šiek tiek nerimauja, kad jam gali nepavykti? Ar nespėlioja, ką ji mąsto laukdama?

Svetainėje ji nieko negirdėjo nei aną kartą, nei šį, todėl nusprendė, kad jis vietoj vaizdajuosčių pasirinko žurnalus.

O gal jam nereikia nei vienų, nei kitų, gal jis svajoja, pats kuria mintyse nešvankius vaizdus. Tikrai turėjo begalę moterų. Kai buvo futbolo žvaigždė, moterys jam pačios korėsi ant kaklo. Be abejo, daugelis kartųsi ir dabar. Patirties jam netrūksta, iš daugybės prisiminimų rinktis nesunku.

Kokios moterys jam patinka? Aukštos ar mažutės, lieknos ir sportiškos ar apkūnios ir gundančių formų, blondinės ar rudaplaukės? Brunetės?

Grifas pasibeldė tyliai, bet vis tiek ją išgąsdino. Lora giliai įkvėpė.

– Įeikit.

Jis įžengė į kambarį. Nors namuose buvo tik juodu, uždarė duris. Net be batų stūksojo miegamajame kaip bokštas. Kai jis ėjo prie lovos, jų akys žaibiškai susitiko. Jis atsisėdo ant krašto nugara į ją.

Valandėlę padelsė, paskui kilstelėjo klubus tiek, kad galėtų nusismaukti džinsus. Nusitraukė juos ir paliko ant grindų. Jai pasirodė, kad puskojines jis irgi nusimovė, bet nebuvo tikra.

Jis kilstelėjo antklodę, paskui kažką sumurmėjo – ji neišgirdo. Žvilgtelėjo į jį, ketindama paklausti, ką jis pasakė, bet jis užkišo nykštį už trumpikių ir jas nusimovė.

Šmėkštelėjo įdegio linija ant juosmens. Ruda oda labai skyrėsi nuo – *Dieve mano* – baltos žemiau. Paskui viską paslėpė marškiniai.

Jis palindo po antklode ir prisislinko prie jos.

– Pasinaudojot?

– Taip.

Daugiau neištaręs nė žodžio, jis užvirto ant jos ir keliais praskėtė jai kojas. Varpos galvutė atsidūrė joje po pirmo stumtelėjimo. Bet negiliai. Lora užsimerkė ir nusisuko, bet jautė, kad jis žiūri į ją nusiminęs ir supykęs.

Pasirėmęs viena ranka, antrąją jis įspraudė tarp jų kūnų. Ji įsitempė. Bet jis jos nelietė, tik glostė save trumpais, greitais judesiais. Kelis kartus užkliudė ją krumpliais.

Netrukus ji pajuto, kaip varpa sustandėjo. Jo kvėpavimas jai prie pat veido pasidarė nelygus ir karštas. Jis tyliai suaimanavo, žaibiškai atitraukė ranką, įstūmė varpą ir baigė.

Ranka, kuria buvo pasirėmęs, sulinko. Jis sunkiai griuvo ant jos – visas metras devyniasdešimt trys centimetrai. Įdegusi oda ir balta oda. Grifas giliai įkvėpė ir lėtai iškvėpė. Patraukė dešinę koją. Šlaunies vidine puse ji jautė, kokia ta koja raumeninga, kieta, šiurkščiaplaukė. Jo marškiniai buvo sudrėkę nuo prakaito. Drėgmė pro jos marškinėlius prasisunkė jai į odą. Lora užuodė jo prakaitą. Muilą. Sėklą.

Jis krustelėjo staiga, kaip migdamas, kai sutrūkčioja raumenys. Pakėlė galvą ir kilstelėjo, bet vėl griuvo ant jos. Lora nesuprato, kas atsitiko, ir pabandė jį nustumti.

– Nusiramink! – suniurnėjo jis.

Tada ji suprato, kas atsitiko. Viena grandinėlių užsikabino už jo marškinių sagos. Keikdamasis po nosim, jis apgraibom knebinėjo, kol išsivadavo.

Nepraėjo nė penkios minutės, kai jis nusimovė trumpikes, ir štai vėl apsimauna. Lora tebebuvo nusisukusi, bet akies kampučiu stebėjo jo judesius, mėšlungiškus ir staigius judesius žmogaus, iš paskutiniųjų tramdančio pyktį.

Grifas susikišo marškinius į džinsus taip, lyg ant jų siustų. Skubiai užsisagstė praskiepą, bet su diržo sagtimi užgaišo. Galų gale užsegęs, pasitaisė diržą ir atsisuko į ją.

– Kodėl man melavot?

– Nepasinaudojau, nes būgštavau, kad bus ne taip.

– Jūs velniškai teisi, tikrai būtų buvę ne taip. Todėl ir atnešiau.

– Būgštavau, kad lubrikantas sutrukdys pastoti.

– Sakiau, kad netrukdys.

– Galėjo paveikti spermatozoidų judrumą. Maža kas, – gynėsi ji. – Dėl viso pikto. Nenorėjau rizikuoti.

– O aš nenorėjau, kad jums vėl skaudėtų. – Grifas ištarė šiuos žodžius taip garsiai ir karštai, kad nustebo ne tik ji, bet ir jis pats. Abu nutilo. – Klausykit, žinau, kad esat apie mane nekokios nuomonės, – po valandėlės pridūrė. – Manot, kad aš esu už įstatymo ribų. Nusikaltėlis. Bukas drimba futbolininkas. Puiku. Manykit, ką norit. Man nusišikt, kol mokat gerus pinigus. – Jis nutilo, kad atgautų kvapą, o kai vėl prašneko, balsas buvo šiurkštus. – Bet jums skaudėjo. Jau du kartus. Ir mane piktina, kad įsivaizduojat, jog man vis tiek. Nes man ne vis tiek.

Lora atsisėdo, nors vis dar buvo užsiklojusi iki juosmens.

– Jums turėtų būti vis tiek.

– Bet taip nėra.

– Turėtų! – Jis žadino jos emocijas, o ji nenorėjo jausti nieko, net pykčio. – Šis reikalas niekaip nesusijęs su jūsų ar mano jausmais.

– Suprantu. Bet jei užsimetėt elgtis šitaip, ar negalėtumėt palengvinti *sau* gyvenimo, tarkim, žiūrėdama nešvankų filmą? – Jis pakėlė rankas, kad ji nieko nesakytų. – Atsiprašau, atsiprašau. – Grifas ir vėl patylėjo, kelis kartus giliai įkvėpė ir tarė: – Jokio glamžymosi. Puiku. Aš irgi nenusiteikęs. Jokių bučinių ir priešžaismio, nes tada... nes... suprantu, kodėl nereikia bučinių ir priešžaismio. Gerai. Bet gal galėtume iš pradžių bent jau pasikalbėt?

– O kam?

– Gal tada nesigūžtumėt iš baimės, o aš nesijausčiau kaip prievartautojas.

– Aš nemanau, kad čia prievartavimas.

Jis nepritariamai sušnarpštė.

– Manęs neapmausit. Jūs net nežiūrit į mane.

Lora iškalbingai pažvelgė į jį, bet nedrįso pasakyti balsu, kad žiūrėjimas reikalą ne palengvintų, o apsunkintų.

Rodos, jis irgi tai suprato, nes nusisuko ir ėmė keiktis po nosim. Užvertė galvą, įsisprendė į klubus ir giliai iškvėpė. Perbraukė pirštais per plaukus.

– Jėzau. – Po valandėlės Grifas vėl pažiūrėjo į ją. – Aš ateinu, ir mes net nepažvelgiam vienas kitam į akis. Jūs gulite čia nejudėdama ir nebyli, susitaikiusi su likimu, baisesniu už mirtį. Kaip, manot, aš jaučiuosi?

– Man nesvarbu, kaip jūs jaučiatės.

Lorai buvo svarbu, bet negalėjo jam to pasakyti. Tiesą sakant, jo rūpestis ją sujaudino, o tai pavojinga. Juodu negali būti draugai. Priešai irgi ne. Juodu negali būti niekas vienas kitam. Tarp jų turi būti visiškas abejingumas, antraip ji nebegalės ateiti į šiuos namus.

– Tai tik apvaisinimo procedūra, pone Berketai, – pasakė bejausmiu veidu ir šaltu tonu. – Daugiau nieko.

– Tai kodėl nenorit, kad nuleisčiau į butelį ir atiduočiau? Aiškiai parodėt, kaip jums šlykštu, kai aš užgulu. Prisipažinkit, vos neapsimyžot, kai pakišau ranką po antklode. Ir kaip,

po velnių, persigandot, kai grandinėlė užsikabino už sagos. Jei procedūra tokia siaubinga, kodėl su ja taikstotės?

– Maniau, supratot.

– Tą naktį, kai jūsų vyras neteko vyriškumo, vairavot jūs. Vargšelė. Dabar nešit kryžių iki gyvenimo pabaigos. Matyt, tai bausmė už nuodėmę. Dulkintis su tokiu padugne kaip aš, ar ne?

Jis užbėrė druskos ant atviros žaizdos, ir Lora gindamasi drėbė:

– Jei aš galiu iškęsti, galite ir jūs.

Grifo mina pasikeitė, pasidarė kaip jos. Veido oda įsitempė, mėlynės išsidėstė kitaip.

– Dėl įžeidinėjimų nesitarėme.

– O aš nepažadėjau mandagių pašnekesių. Nustokit sukti galvą dėl mano jausmų ir tiesiog...

– Dirbkit krušlio darbą.

– Tai jūs sutikot daryti.

– Pradedu apsigalvoti. Man nereikia šitos šūdelienės.

– Nereikia. Jums reikia tik mūsų milijonų.

Valandėlę jis žiūrėjo į ją, paskui nusisuko. Dviem ilgais žingsniais priėjo prie durų ir atlapojo taip smarkiai, kad jos atsitrenkė į sieną.

– Pasakyčiau, atsipiskit, bet kad pats atsipisau.

Išeidamas Grifas užtrenkė lauko duris, manydamas, kad čia lankėsi paskutinį kartą. Net jei panorėtų grįžti, – nors jis nenori, – paskutiniai žodžiai būtų svari priežastis atsisakyti jo paslaugų.

Atsisakyti jo paslaugų? Lyg jis dirbtų normalų darbą. Lyg jo darbo sąlygos surašytos sutartyje. Įsivaizdavo, kaip kada nors kalbėsis su būsimu darbdaviu.

Koks buvo jūsų paskutinis darbas, pone Berketai?

Buvau pasamdytas dulkinti vieno turtingo iškrypėlio žmonos.

Aha. Ir jums nepavyko atlikti užduoties?

O ne, pavyko kuo puikiausiai.

Tai kodėl buvot atleistas?

Netekau kantrybės ir ją išplūdau.

Aišku. Visas jūsų darbas buvo ateiti, laikyti liežuvį už dantų ir ją dulkinti?

Iš tikrųjų.

Jūs nelabai sumanus, pone Berketai, tiesa?

Rodos, taip.

Skamba kaip nejuokingas anekdotas.

Turbūt ji pasistatė automobilį už namo, ten, kur jis pirmą kartą buvo palikęs savąjį, nes ant tako stovėjo tik raudona honda. Kol priėjo, beveik nusprendė grįžti atsiprašyti. Vis dar buvo įsiutęs, bet pyktis jam – neleistina prabanga. Dabartinė jo kaina – pusė milijono, o vėliau bus daug milijonų. Neverta. Kur jau ten.

Jis apsisuko ir jau buvo beeinąs atgal, bet pastebėjo tokį dalyką, kad iškart sustojo.

Keturioliktas skyrius

Vidury gatvės mašiną buvo pasistatęs Rodartė. Automobilio priekiniame stikle atsispindėjo medžių lapija, todėl Grifas jo nepamatė. Bet Rodartė iškišo ranką pro vairuotojo langelį ir draugiškai pamojavo.

Grifas užmiršo, kad ketino atsiprašyti Loros Spikmen. Jis nurisnojo prie hondos, įsiropštė į vidų ir paleido variklį. Net padangos rūko, kai švilpė iš kiemo. Privažiavo žaibiškai ir cypindamas sustabdė mašiną per centimetrą nuo Rodartės sedano. Iššoko iš hondos, šiai dar galutinai nesustojus.

Rodartė jo laukė. Jo mašinos variklis dirbo tuščiąja eiga, bet vairuotojo langelis buvo atidarytas. Grifas tvardėsi iš visų jėgų, kad nečiuptų jo už sprando ir neištrauktų pro tą langelį.

– Tu sumautas bailys, Rodarte.

– Bandai užgauti mano jausmus?

– Vyrams sudoroti samdai banditus. Moteris muši pats.

– O, kaip gyvuoja tavo mylimiausia šliundra? – Rodartė nusijuokė, išvydęs tūžmingą Grifo miną. – Na, truputėlį persistengiau. Kodėl nepranešei policijai?

– Taip norėjo Maršija.

– Bet tu, žinoma, nesiginčijai? Apsišikai vien nuo minties apie policiją, ar ne? O pakrovė tau, girdėjau, du buvę gerbėjai.

– Tai buvo profesionalai.

– Kiek tu daug žinai!

– Tavo užsiundyti.

Rodartė pagrasė jam pirštu.

– Bet policijai nepranešei. Garantuoju, kad nepasakei nei advokatui, nei lygtinio paleidimo priežiūros pareigūnui. Džeriui Arnoldui, tiesa?

– Tu žinai, kas mano priežiūros pareigūnas? – Grifas iškart ėmė gailėtis paklausęs. Išsidavė, kaip jį nustebino ir išgąsdino Rodartės žinios apie jo gyvenimą.

– Aš daug apie tave žinau, dešimtasis numeri, – išsišiepė Rodartė.

Matyt, sekė. Iš kur būtų sužinojęs, kad Grifas bus kaip tik tame sporto bare tą vakarą, kai užsiundė ant jo banditus. Iš kur būtų sužinojęs, kad jis bus čia, šioje gatvėje, šiandien. Dabar.

Jėzau.

Grifas dar nespėjo suvokti, kokie nauji rūpesčiai jam gresia, kai Rodartė pasakė:

– Nežinau tik tavo naujosios skylės pavardės.

Grifas skubiai apsisuko ir pamatė, kad Lora Spikmen atbula išvažiuoja iš kiemo. Laimė, nuvažiavo į priešingą pusę.

– Nekilnojamojo turto agentė, – tarė Grifas. – Aprodė man namą.

– Ieškai namo, ką tik įsikūręs naujame bute? – prunkštelėjo Rodartė.

– Pasirodo, man nepatinka rajonas.

– Iš kur gavai pinigų tokiems brangiems žaisliukams? Garso aparatūrai. Televizoriui didžiuliu ekranu. Na, visokiems tokiems dalykėliams.

Grifui ėmė suktis galva. Norėjo kumščiu užkimšti Rodartei burną, nes kiekvienas žodis didino jo nerimą. Rodartė žino, kur jis gyvena. Žino, kaip jis leidžia pinigus. O dabar žino ir apie šį namą. Baisiausia, kad gali sužinoti apie Grifo susitarimą su Spikmenais.

– Klausyk, – dalykiškai išklojo Rodartė, – manau, kad, prieš nusukdamas Bilui Bandžiui sprandą stipriomis įžaidėjo rankomis, buvai tas rankas įkišęs į jo kasą.

– Šūdą mali ir pats tai žinai. Kaip aš galėjau pasiimti pinigus? Buvau suimtas nusikaltimo vietoje.

– Smulkmena, – numojo ranka Rodartė. – Kol tave pričiupo, spėjai paslėpti vogtus pinigus taip, kad niekas nerastų. Jie ramiai kažkur gulėjo, augino palūkanas ir laukė, kol išeisi iš kalėjimo. Štai dabar ir pravertė. Kaip ir buvai numatęs. – Jis patylėjo, suraukė kaktą ir liūdnai pridūrė: – Tik matai, Grifai, „Vistos“ vaikinų nuomone, tie pinigai jų, o ne tavo. Būtų labai dėkingi kiekvienam, kas juos grąžintų ir atneštų jiems.

– Kitaip tariant, tau.

– Aš tik stengiuosi tau palengvinti gyvenimą. Visiems darau paslaugą. Vyrukai atgaus pinigus ir galbūt pamirš, ką padarei Bandžiui. Matai, kur viskas krypsta? Kaip viskas gerai susiklostytų? – Meilikaujama šypsena išblėso. – Kur pinigai?

– Tau vaidenasi. Dėl Bandžio. Dėl vogtų pinigų. Dėl visos šūdų bazės. Manai, jei turėčiau pinigų, važinėčiau tokiu kledaru? – Jis parodė į hondą. – Senu automobiliu, pirktu iš savo advokato?

Rodartė valandėlę žiūrėjo į jį, paskui lipšniai pasakė:

– Labai gražiai atrodai su šiuo nauju „Armani“ švarku.

Grifas stengėsi, kad veido išraiška nepasikeistų.

– Ačiū. Tau tiktų kaip karvei balnas.

– Ko gero, tu teisus, – sukikeno Rodartė. – Aš ne taip gražiai nuaugęs.

– Ir skystakiaušis. Antraip išliptum iš šitos šūdmašinės ir vietoj grasinamų užuominų atkaltum mane kaip tikras vyras.

Rodartė nutaisė mąslią miną.

– Tikrai to nori, Grifai? Gerai pagalvok.

Grifui kraujas užvirė, bet jis suprato, kad privalo tvardytis. Jei puls Rodartę, šitas moterį sumušęs šiknius gaus kaip tik tai, ko nori.

– Maršija neturėjo tau ko pasakyti, – atsiliepė jis. – Be reikalo sudarkei jai veidą.

– Matyt, – gūžtelėjo pečiais Rodartė. – Ji nepasakė man nieko naudingo ir, manau, ilgai niekam nieko nepasakys. Įdomu, ar galės siurbčioti klientus, kai žandikaulis sukabintas viela. Ir dar kai kas... – Grifas nepaklausė, bet Rodartė jam vis tiek pasakė. – Nemaniau, kad kekšė taip laužysis, kai užsimaniau kalti į kaštoną.

Grifą, rodos, kas verdančiu vandeniu perpylė.

Rodartė pajuto ir išsišiepė.

– Niekada jos per subinę nekrušai?

Grifui buvo kilusi mintis, ar Rodartė tik primušė Maršiją, ar ir išprievartavo. Jos neklausė, nes nenorėjo dar labiau įskaudinti. O gal tiesiog nenorėjo žinoti, kaip smarkiai ji nukentėjo dėl jo. Dabar, kai sužinojo, dar labiau užsigeidė nudobti vyrą, kuris jam vaiposi.

Rodartė galva parodė į namą vidury gatvės.

– O ji kas? Iš tolo matyti, kad tavo naujoji draugužė turi prašmatnų užpakaliuką. Gali pasakyti man jos pavardę. Vis tiek sužinosiu.

Grifo įkarštis atvėso, nors įtūžis nepraėjo. Įtūžis padidėjo taip, kad jis persigando. Rodartė irgi būtų persigandęs.

– Vieną gražią dieną, – tyliai pažadėjo jis tvirtai, – aš tave užmušiu.

Rodartė įjungė atbulinę pavarą ir nuvažiuodamas nusišypsojo.

– Džiaugsmingai svajoju apie tą dieną, kai pabandysi.

Durininkas nenoromis paskambino Maršijai į butą. Atsukęs nugarą Grifui, pašnibždomis kalbėjosi telefonu, kol Grifas patapšnojo jam per petį.

– Prašom duoti man telefoną, – nekantriai paprašė. Vyriškis nenoromis padavė Grifui ragelį. – Maršija?

– Tiesą sakant, čia Dvaitas.

– Labas, Dvaitai. Grifas Berketas. Noriu užeiti.

– Atleisk, negalima.

– Kas taip sako?

– Ji nenori lankytojų.

– Privalau su ja pasimatyti.

– Ji ilsisi.

– Aš palauksiu.

Dvaitas teatrališkai atsiduso ir pasakė:

– Ji tikriausiai mane užmuš, bet užeik.

Dvaitas atidarė duris ir pasitraukė į šalį, praleisdamas Grifą.

– Šiandien ji be nuotaikos.

– Aš irgi, – niūriai atsiliepė Grifas, eidamas paskui Maršijos kaimyną į erdvią svetainę, kurioje ant sofos pusiau gulomis sėdėjo Maršija. Gal miegojo, nors sunku pasakyti, kai galva apvyniota tvarsčiais.

– Ji po operacijos?

– Po pirmos iš daugelio. Operuota prieš tris dienas. Nosį reikėjo laužti dar kartą. Jai vis dar labai skauda, bet gydytojas sakė, kad gali sveikti namie.

– O kaip šiaip jos sveikata?

– Nekokia. Ji...

– Žinok, aš tave girdžiu. – Balsą slopino tvarsčiai, žandikaulis dar irgi buvo nejudrus, bet ji vėl pokštavo, ir Grifui pasidarė lengviau ant širdies.

– Tik paklausykit, mumija prabilo! – bandė juokauti jis.

– Ant viryklės palikau omarų sriubą, – tarė Dvaitas. – Ji pikta kaip lokė su jaunikliais, bet elkis meiliai. – Jis patapšnojo Grifui per ranką, eidamas į virtuvę.

Grifas prisitraukė krėslą prie sofos ir pastatė tokioje vietoje, kur Maršija galėtų jį matyti, nepasukdama galvos.

– Jei manai, kad aš dabar atrodau baisiai, palauk, kol bus nuimti tvarsčiai, – tarė ji. – Tiesiog kandidatė į išsigimėlių šou.

Maršija nuo kaklo iki kulkšnių buvo susisupusi į chalatą, bet Grifas matė, kad putlumo nebeliko. Kažin, kiek svorio ji

numetė nuo tada, kai jie buvo susitikę paskutinį kartą? Paėmė jos ranką ir pabučiavo.

– Negalėtum dalyvauti išsigimėlių šou, kad ir kaip stengtumeis.

– Nepakęsčiau, kad tokią mane pamatytų net mano motina. Nors ji nepamatys, nes seniausiai manęs išsižadėjo.

– Aptarėm tavo išvaizdą, o kaip sveikata?

– Esu apsikvaišinusi.

– Stiprūs vaistai? – nusijuokė jis.

– Galėčiau praturtėti jais prekiaudama. Jei nebūtų neteisėta. Bet prostitucija irgi nelegali.

– Jei jau prabilom apie teisėtumą... – Grifas pažiūrėjo jai tiesiai į akis, įdėmiai žvelgiančias pro plyšį tvarsčiuose. – Einu į policiją dėl Rodartės.

– Ne! – tučtuojau atšovė ji.

– Paklausyk, Maršija. Aš žinau, ką jis tau padarė. Gyrėsi man vos prieš valandą.

Maršija ilgai žiūrėjo į jį, paskui užsimerkė, lyg norėtų išdildyti jį iš atminties, užmiršti viską. Grifas pajuto, kaip jai per visą kūną nubėgo šiurpulys.

– Kodėl man nepasakei?

– Nenorėjau apie tai kalbėti.

– Jis tave sužalojo.

– Taip.

– Smarkiai.

Maršija atsimerkė.

– Aš kekšė. Esu dariusi viską. Bet gražiuoju. Prievarta – visai kas kita. – Ji vėl užsimerkė. – Patikėk manim. – Vėl atsimerkė. – Bet pabandyk tai paaiškinti policininkui.

– Ir paaiškinsiu. Tave išprievartavo.

– O jis pasakys, kad tai nesvarbu.

– Man svarbu! – Grifas pašoko, krėslas nuvirto. Įbėgo Dvaitas su prijuoste ir varvančiu šaukštu rankoje. – Grįžk prie sriubos, – paliepė jam Grifas. Dvaitas padelsė, paskui

suėmė šaukštą kita ranka ir atbulas pasitraukė į virtuvę. Pamatęs, kad interjero dizaineris beveik komiškai puolė gelbėti Maršijos, Grifas aprimo. Pakėlė krėslą, atsisėdo ir vėl paėmė Maršijos ranką.

– Rodartė neatstos. Tas šunsnukis mane persekioja. Jis žino visus mano gyvenimo įvykius. Bet tai niekai, palyginti su išžaginimu. Norėčiau jį už tai nudėti. Bet negaliu, ir jis tai supranta. Negaliu padaryti nieko, nes esu paleistas lygtinai. Jis nuo manęs neatstos, Maršija. Darys man spaudimą. Skaudins ir žalos man artimus žmones. Vienintelė išeitis – pranešti policijai.

– Maldauju, Grifai, nereikia.

– Bet...

– Pasižiūrėk į mane! – Maršijai akys pasruvo ašaromis. – Jei praneši, su visu savo verslu atsidursiu dėmesio centre. Kiekvienas Biblija mosuojantis šventeiva – beje, turiu keletą tokių klientų – išlįs iš savo užkaborio pasmerkti manęs ir mano darbo. Teisuoliams kritikams bus nesvarbu, kad atsidūriau traumatologijos punkte sužalota ir kruvina. Jie sakys, kad tai tinkama bausmė už mano nuodėmes. Jei Rodartė apskritai bus iškviestas pasiaiškinti, nors tuo abejoju, jis išsigins ir apkaltins klientą ar meilužį, atėjusį po jo. Tikriausiai tave. DNR nėra. Jis naudojo sargį. Bent tuo džiaugiuosi, – gaižiai pridūrė.

– Jėzau, – ištarė Grifas, suprasdamas, kad ji, ko gero, teisi. – Tikiesi, kad aš nieko nedarysiu?

– *Prašau*, kad nieko nedarytum. Vengiau žmonių akių, kai buvau prašmatni ir gundanti. Manai, galėčiau pakęsti žvilgsnius, atrodydama *šitaip?* Negalėčiau, Grifai. Veikiau nušokčiau nuo stogo. – Šiuos žodžius ji ištarė taip, kad Grifas patikėjo: nušoktų. – Iš baimės, kad nebūtų demaskuoti, klientai išsilakstytų visam laikui. Netekčiau visko. Jei mane bent kiek gerbi, jei aš tau bent kiek rūpiu, nieko nedaryk. Nieko. – Ji ištraukė ranką ir užsimerkė.

– Manau, tau laikas išeiti. Jai reikia pamiegoti. – Į kambarį vėl įsmuko Dvaitas. Jis kalbėjo maloniai, bet aiškiai manė, kad yra Maršijos gynėjas ir sargas.

Grifas linktelėjo, atsistojo ir pabučiavo užmerktas Maršijos akis.

Dvaitas palydėjo jį iki durų.

– Kitą kartą siūlau prieš ateinant paskambinti.

Grifas tylomis linktelėjo.

Fojė jis paspaudė lifto mygtuką, bet buvo toks susimąstęs, kad kelias sekundes stovėjo, žiūrėdamas į tuščią kabiną, kol suvokė, kad liftas atvažiavo.

Leisdamasis suprato, kad Maršijos nuomonės ginčydamasis nepakeis. Versdamas tik kankintų ją. Moteris ir taip dėl jo nukentėjo, be to, reikia pripažinti, ji teisi. Jei praneštų policijai, ši susidomėtų ne tik Maršija, bet ir juo. O jis to nenori ne mažiau už ją.

Ne, su Rodarte turės susidoroti vienas, akis į akį su tuo kalės vaiku.

Jis stabtelėjo prie gėlininko vestibiulyje ir užsakė nunešti Maršijai orchidėją. Kortelėje įrašė: „Gerai. Tebūnie tai mūsų paslaptis. Bet jis *atsiims*."

Nepasirašė.

Penkioliktas skyrius

Grifas išgirdo, kaip kambaryje sučirškė durų skambutis ir ėmė artintis žingsniai. Viduriai persivertė nuo blogos nuojautos. Kaip jis bus sutiktas? Gal durys bus užtrenktos prieš nosį.

Gal kvailai padarė, kad čia atėjo?

Apsigalvoti per vėlu. Durys atsilapojo, ir jis išvydo besišypsantį Elės Miler veidą.

Būgštaudamas laukė, kol šypsena išblės. Bet ji tik pasidarė platesnė.

– Grifai!

Atrodė, kad ji tuoj puls jam ant kaklo ir karštai apkabins, bet susitvardė, tik čiupo jam už rankos taip stipriai, kaip sunku tikėtis iš tokios smulkutės moterytės. Nužvelgė jį nuo galvos iki kojų.

– Sulysai.

– Daug plaukioju, mažiau svarmenų kilnoju.

Ji tebesišypsojo.

– Užeik, užeik, stovim čia, išleisdami šaltą orą, o mūsų sąskaita už elektrą ir taip jau kosminė.

Jis įėjo į vidų ir iškart buvo apsuptas pažįstamų kvapų ir vaizdų. Stabtelėjo apsidairyti. Prieškambaryje tebestovi kabykla. Sienų apmušalai tie patys. Tebekaba veidrodis, visada atrodęs šiek tiek per mažas.

– Pernai pakeičiau svetainės kilimą.

– Gražus.

Be kilimo, viskas buvo taip kaip paskutinį kartą, kai jis čia lankėsi. Tik jų visų trijų nuotraukos ant staliuko nebebuvo. Fotografuota iškart po pergalės Nacionalinės koledžų sportininkų asociacijos čempionate, jis tebevilkėjo žole ir krauju išteptą megztinį, susitaršiusiais nuo prakaito ir šalmo svorio plaukais stovėjo tarp Elės ir trenerio. Trys plačios šypsenos. Elė įrėmino nuotrauką ir pastatė ant staliuko, praėjus po rungtynių kelioms dienoms.

Mileriai niekada taip nesididžiavo juo ir nebuvo tokie laimingi kaip po pergalės Oranžinės taurės čempionate, na, gal dar tada, kai jis pasirašė sutartį žaisti Teksaso universiteto komandoje. Tą dieną į namus prisigrūdo sporto žurnalistų iš visos valstijos. Elę erzino jų šiukšlinimas, pyragaičių trupiniai ir laistomas punšas. Treneris ėmė bambėti, kai nuo televizininkų lempų perdegė saugikliai.

Bet jie niurnėjo nepiktai. Visiems buvo aišku, kad abudu baisiai pasipūtę dėl Grifo. Jam buvo pažadėta padengti visas mokslo išlaidas, jei žais futbolą universiteto komandoje, be to, vidurinę Grifas baigė su pagyrimu. Treneris neapsiriko jį priglausdamas. Jo investicijos į neklusnų penkiolikmetį atsipirko, ir ne tik dėl Grifo talento sportui.

Ketverius metus, kol Grifas žaidė Teksaso universiteto futbolo komandoje, jį treniravo labiausiai gerbiami ir geriausiai nusimanantys žmonės. Bet jis vis dar kliovėsi trenerio Milerio patarimais. Viską, ką išmoko iš trenerio, panaudojo per tas Oranžinės taurės rungtynes. Tai buvo ne tik jo, bet ir trenerio pergalė.

Tik vėliau, pasirašęs sutartį su „Cowboys“, Grifas nustojo klausyti trenerio ir ėmė laikyti jį įkyriu seniu, o ne išmintingu vadovu. Įrémintos nuotraukos ant svetainės staliuko nebebuvo, ir tai aiškiai rodė, ką dabar jam jaučia treneris.

– Eik toliau, – mostelėjo Elė virtuvės pusėn. – Gliaudau pupuoles. Galima nusipirkti jau išgliaudytų, bet man jos ne tokios skanios. Nori arbatos su ledu?

– Noriu.

– O pyrago?

– Jei turi.

Ji suraukė kaktą, lyg neįsivaizduotų, kad gali neturėti pyrago. Nubraukė pupuoles nuo stalo. Grifas atsisėdo ant kėdės, kuri buvo jam paskirta po pirmos vakarienės šiuose namuose, ir suglumęs pajuto, kad iš nevyriško ilgesio gniaužia gerklę. Čia vieninteliai tikri jo namai. Ir jis jiems užtraukė gėdą.

– Trenerio nėra?

– Žaidžia golfą, – suirzo Elė. – Sakiau, kad tokiu dienos metu per karšta, bet jis toks pat kietakaktis, koks buvo. Gal net didesnis.

Ji įpylė arbatos, padėjo ant stalo pyrago ir atsisėdo priešais, sunėrusi rankas ant stalo. Grifas žiūrėjo į jos smulkias rankas, prisimindamas geltonas gumines pirštines, kurias ji mūvėjo tą dieną, kai jis atsikraustė, ir vieną iš nedaugelio kartų, kai nevengė jos prisilietimo. Sirgo gripu. Elė atsisėdo ant lovos krašto ir palietė ranka jam kaktą, žiūrėdama, ar nekarščiuoja. Ranka buvo minkšta ir vėsi, jis iki šiol prisimena, kaip buvo gera, kai ji palietė degančią odą. Elė taip padarė negalvodama, bet Grifas tik tada sužinojo, kad taip daro mamos, kai vaikai skundžiasi, jog blogai jaučiasi.

Elė ir treneris neturėjo vaikų. Jam niekas neaiškino kodėl, ir net būdamas paauglys jis suprato, kad klausti negražu. Gal todėl, kad neturėjo vaikų, ji taip nuoširdžiai priėmė tą atžagarų, kandų bernioką.

Elė nerodė Grifui perdėtos motiniškos meilės, nes pagrįstai numanė, kad jis ją atstums. Bet visada skirdavo jam dėmesio, kai jis išsiduodavo, kad jam to reikia. Išklausydavo, kai jis norėdavo ką nors aptarti. Tūkstančiais vos pastebimų būdų rodė švelnumą. Ir dabar Grifas jį matė Elės akyse.

– Gera tave matyti, Ele. Gera čia būti.

– Džiaugiuosi, kad atėjai. Gavai mano laiškus?

– Taip, ir labai branginau. Labiau, negu manai.

– Kodėl neatsakei?

– Neradau žodžių. Aš... – Jis bejėgiškai gūžtelėjo pečiais. – Negalėjau, Ele. Be to, nenorėjau, kad pyktumeis su treneriu. Juk jis nežinojo, kad man rašai?

Ji atsitiesė ir griežtai išpoškino:

– Ne jis sprendžia, ką man daryti, ko ne. Turiu savo nuomonę.

– Žinau, kad turi, – nusišypsojo Grifas, – bet žinau, kad palaikai trenerį. Judu – komanda.

Jai pakako takto neužginčyti.

– Suprantu, kaip jis pyko, – tarė Grifas. – Mėgino mane perspėti, kad žlugsiu. Aš neklausiau.

Jis aiškiai prisiminė tą dieną, kai nutrūko jųdviejų vis blogėjantys santykiai. Treneris po treniruotės laukė jo mašinoje. „Cowboys" treneriai gerai pažinojo Milerį, suvokė, kokią įtaką jis turi įžaidėjui, ir visada maloniai jį sutikdavo.

Grifas ne. Jų pokalbiai vis dažniau virsdavo ginčais. Treneris nekibo prie jo žaidimo futbolo aikštėje, bet nepritarė daugeliui kitų dalykų, pavyzdžiui, Grifo švaistūniškumui.

Grifas nesuprato, kam reikia pinigų, jei negali jų leisti. „Pasielgtum išmintingai, jei taupytum juodai dienai", – atsakė treneris. Grifas nepaisė jo patarimo.

Be to, treneriui nepatiko karštligiška Grifo gyvensena. Perspėjo jį, kad taip kvailai neeikvotų jėgų, ypač ne sezono metu, kai apsileisdavo, nebesitreniruodavo ir iki paryčių trindavosi ištaigingose Dalaso ir Majamio naktiniuose klubuose. Majamio paplūdimyje Grifas nusipirko butą.

– Pasiekei tai, ką dabar turi, nes buvai drausmingas, – pasakė treneris. – Jei nesilaikysi disciplinos, kaipmat žlugsi. Dabar turėtum elgtis itin drausmingai.

Kurgi ne, pamanė Grifas. Spėjo, kad treneris bamba iš pavydo. Seniokas nebeturi įtakos nei Grifo sprendimams, nei

gyvensenai ir siunta. Grifas dėkingas treneriui už pagalbą, bet žmogelis mąsto senamadiškai. Griežtos pamokos nebetinka. Treneris padėjo jam pakilti į viršūnę, bet Grifas nebenori būti po jo padu.

Grifas pradėjo tolti. Rečiau atvažiuodavo. Retai atsiliepdavo į trenerio telefono skambučius. Todėl neapsidžiaugė, tą dieną pamatęs trenerį, tykantį mašinoje. Šis iškart ir netaktiškai, kaip buvo įpratęs, ėjo prie reikalo.

– Man kelia nerimą tavo naujieji bendrai.

– Naujieji bendrai?

– Neapsimesk kvailiu, Grifai.

Jis galėjo kalbėti tik apie „Vistos“ vaikinus, ir Grifas ėmė spėlioti, iš kur treneris apie juos sužinojo. Antra vertus, jam retai pavykdavo ką nors nuslėpti nuo senio. Trenerio akylumas paaugliui Grifui buvo kaip rakštis subinėj. Dabar, kai Grifas užaugo, toks budrumas jį ypač siutino.

– Tu amžinai aimanuoji, kad neturiu draugų. Dabar keletą turiu, bet tu vėl nepatenkintas.

– Nenorėčiau, kad per daug susibičiuliautum su tais tipais.

– Kodėl? Kuo jie blogi?

– Mano nuomone, jie per daug žvilgūs.

– Žvilgūs? – ėmė kvatoti Grifas.

– Gudrūs. Slidūs. Aš jais nepasitikiu. Turėtum jais pasidomėti.

– Draugų nešnipinėju, – žiūrėdamas treneriui tiesiai į akis, jis ištarė žodžius, kuriais tikėjosi baigti pokalbį. – Nekišu nosies ne į savo reikalus.

Treneris užuominos nesuprato.

– Padaryk išimtį. Pašnipinėk.

– Kam?

– Pasidomėk, kas jie tokie iš tikrųjų. Iš ko moka už prašmatnius limuzinus su vairuotojais.

– Jie verslininkai.

– O koks jų verslas?

– Alavo kasykla Pietų Amerikoje.

– Alavo kasykla? Neskiesk. Nė vienam pažįstamam kasyklos savininkui nereikėjo apsauginio.

Grifui įkyrėjo.

– Klausyk, man nesvarbu, iš ko jie moka už limuzinus. Man patinka limuzinai ir vairuotojai, o ką jau kalbėti apie privačius reaktyvinius lėktuvus ir panas, kurių gaunu nemokamai, tereikia paprašyti. Po velnių, gal dink ir palik mane vieną, gerai?

Treneris taip ir padarė. Tai buvo paskutinis jų pokalbis.

Grifas pažvelgė į Elę ir liūdnai papurtė galvą.

– Maniau, kad esu už jį gudresnis. Gudresnis už visus. Kai įkliuvau, treneris manęs išsižadėjo. Aš jo nekaltinau. Supratau, kodėl jis nusiplovė rankas.

– Tu sudaužei jam širdį.

Jis įdėmiai pasižiūrėjo į ją. Ji linktelėjo ir rimtai pakartojo:

– Tu sudaužei jam širdį, Grifai. – Paskui nusijuokė. – Žinoma, ir įsiutinai.

– Taip, turbūt visa laimė, kad jo čia nėra. Jei būtų, vargu ar aš būčiau buvęs pakviestas į vidų pyrago.

– Atvirai kalbant, aš irgi abejoju.

– Žinojau, kad atvažiuodamas rizikuoju.

– Kodėl atvažiavai? Aš džiaugiuosi. Bet kodėl?

Jis nuo stalo priėjo prie bufeto. Paėmė pupuolę iš rudo popierinio maišelio, suspaudė tarp nykščių ir perskėlė ankštį, paskui iškratė vaisius į nerūdijančio plieno dubenį. Tuščią ankštį vėl įmetė į maišelį.

– Aš nuolat skaudinu žmones, nors nenoriu.

– Tai nebeskaudink.

– Aš netyčia. Taip išeina.

– Kodėl?

– Todėl, kad aš esu aš, Ele. Tik todėl, kad aš esu aš. – Jis nusisuko ir atsirėmė į bufetą, sukryžiavo kulkšnis, sukry-

žiavo rankas ant krūtinės ir įsmeigė akis į batų nosis. Reikia nuvalyti. – Aš pragaištingas. Matyt, tai mano gyvenimo prakeiksmas.

– Tik nepradėk savęs gailėtis.

Jis pakėlė galvą ir pažvelgė į ją.

– Nustok zyzti ir papasakok, kas vyksta. Kas buvo įskaudintas?

– Pažįstama. Ji buvo sužalota dėl manęs. Be jokios priežasties, tik todėl, kad mane pažįsta.

– Užjaučiu, bet neatrodo, kad tu dėl to kaltas.

– Rodos, kaltas. Tai susiję su... – Jis mostelėjo, lyg norėtų pasakyti „anais laikais“. – Vienas tipas nuo tos dienos, kai mane paleido, šmėkščioja man po nosim. – Jis prikišo delną prie veido. – Griežia ant manęs dantį ir neketina trauktis, kol nesumals į miltus.

Važiuodamas Grifas nenuleido akių nuo užpakalinio vaizdo veidrodėlio. Be to, važiavo aplinkiniu keliu ir kelis kartus grįžo atgal, nes norėjo būti tikras, kad jo neseka Rodartė ar Rodartės pasamdytas žmogus.

Be abejo, Rodartė žino, kur gyvena Mileriai. Jei būtų norėjęs pakenkti Grifui juos užpuldamas, jau būtų taip padaręs. Matyt, Rodartė nelaiko trenerio tokiu bejėgiu kaip Maršija. Gal net prisibijo jį užkabinti. Ir ne be reikalo.

– Turi bėdų, Grifai?

Jis suprato, kad ji klausia, ar vėl nesigriebė nelegalios veiklos.

– Ne. Prisiekiu.

– Tikiu. Tai kreipkis į policiją ir pranešk apie žmogų, kuris tave persekioja...

– Negaliu, Ele.

– Kodėl?

– Jis taip daro ne vien savo noru.

– Sakai...

– „Vista“. Tie patys žmonės, kuriuos treneris pavadino slidžiais, o juk jis nežinojo nė pusės.

– Tada privalai pranešti valdžiai.

Jis papurtė galvą, prisimindamas savo vakarykštį sprendimą išeinant iš Maršijos namo.

– Per pastaruosius penkerius metus valdžios pareigūnai įkyrėjo man iki gyvo kaulo. Nenoriu su jais turėti nieko bendra.

Grifas negalėjo pranešti apie Rodartės nusikaltimą, nes būtų turėjęs nemalonumų, Maršija irgi. Bjauriausia, kad tylėdami jie dangsto Rodartę ir atriša jam rankas. Rodartė gali būti pavojingas, o Grifui pakirpti sparnai.

– Bet policija ar FTB turi žinoti...

– Nebepasitikiu šia sistema, Ele. Darau, ko ji iš manęs tikisi. Neblogai sutariu su savo priežiūros pareigūnu. Manau, jis mano pusėje. Nenoriu būti pastebėtas, neketinu daryti nieko, kas atkreiptų į mane dėmesį.

– Ir į tą žmogžudystę.

– Ir į tą žmogžudystę, – prisipažino jis.

– Žmogus, nužudęs Bandį, taip ir nebuvo sugautas?

– Taip ir nebuvo.

Gūdi tyla užsitęsė. Ji tiesiai nepaklausė. Nenorėjo jo įžeisti klausdama. O gal nenorėjo išgirsti atsakymo. Gurkštelėjo arbatos ir pastatė stiklinę ant stalo atsargiau negu reikia.

– Negalėsi visą gyvenimą vengti banditų, Grifai. Nepaisyk jų.

– Mėginau. Ne taip lengva. Tiesą sakant, neįmanoma. Jei nepaisau, jie tik dar ryžtingiau bando atkreipti mano dėmesį. Kad aš apsigalvočiau, griebiasi kitų žmonių. Nesusidėsiu su jais, Ele. Nebepažeisiu įstatymų. Bet nenoriu, kad nukentėtų niekuo dėti žmonės.

Ypač Spikmenai. Sužinojęs apie Grifo sandorį su jais, Rodartė jį sužlugdytų ir Grifas nebeturėtų iš ko gyventi. Be to, Rodartė galėtų nepataisomai sužlugdyti sutuoktinių reputa-

ciją. Spikmenas trenktas, bet, atrodo, padorus žmogus. Jis gerbiamas bendruomenėje, o labdarai aukoja kalnus pinigų.

Grifui pasidarė bloga, įsivaizdavus, kad Lorai Spikmen Rodartė gali padaryti tą patį kaip Maršijai. Progos nepražiopsotų. Jis jau atkreipė į ją dėmesį ir apibūdino tokiais žodžiais, kurie Grifą siutino.

Pastebėjęs susirūpinusį Elės žvilgsnį, Grifas atsipalaidavo ir nusišypsojo.

– Atėjau ne tavęs gąsdinti. Norėjau išsipasakoti, o tu visada mokėjai klausytis.

Ji atsistojo ir vėl paėmė jį už rankos.

– Labiausiai noriu, kad būtum laimingas, Grifai.

– Laimingas? – pakartojo jis, lyg žodis būtų svetimos kalbos. Laimė – nepasiekiamas tikslas.

– Darbą susiradai?

– Ieškau. Vienoje vietoje, ko gero, rasiu.

– O kaip kol kas prasimanai pinigų?

– Advokatas viską pardavė. Kai sumokėjo baudą ir pasiėmė honorarą, šiek tiek liko. Neparduotus daiktus jis atidavė į saugyklą. Prieš kelias savaites viską atgavau. Kai ką pardaviau internetu. Verčiuosi pakenčiamai.

Nuo kablio prie durų Elė nukabino rankinę ir išėmė iš piniginės penkiasdešimties dolerių banknotą.

– Imk.

Grifas atstūmė jos ranką.

– Ele, negaliu.

– Gali. Aš reikalauju. Čia dalis mano pinigų Havajams.

– Havajams?

– Daug metų graužiau Džo, ir jis galų gale sutiko šią vasarą nuvežti mane į Havajus. Susitaupiau šiek tiek pinigų iššvaistyti. Jei nepaimsi, už penkiasdešimt dolerių prisipirksiu šlamštiškų suvenyrų, kurių man nereikės ir į kuriuos paskui negalėsiu žiūrėti. Imk.

Grifas paėmė. Nenorėjo, jam jų nereikėjo, bet ji norėjo jam duoti, jai reikėjo, kad jis paimtų.

– Aš grąžinsiu.

Automobilį jie išgirdo kartu. Elė pakėlė akis, blankiai šyptelėjo ramindama ir atsisuko į duris, pro kurias įžengė treneris.

– Kieno automobilis...

Daugiau jis nieko nepasakė. Pamatęs Grifą savo virtuvėje, sustojo kaip įbestas. Reti plaukai dar labiau pražilę, priaugęs kokius dešimt svarų, bet vis dar tvirtas kaip mūras, nestoras. Nuo akių kampučių driekiasi daugiau raukšlelių, baltų visada įdegusiame veide. Atrodė kone taip pat kaip tada, kai beveik prieš dvidešimt metų parsivedė Grifą namo.

Grifas tai pastebėjo žaibiškai, nes treneris stovėjo tik akimirką, paskui nuplumpino per virtuvę, pro svetainę į koridorių. Miegamojo duris užtrenkė taip, kad nuaidėjo visas namas.

Elė prabilo ne iš karto.

– Atleisk, Grifai.

– Nesitikėjau, kad apsidžiaugs, mane pamatęs.

– Apsidžiaugė. Tik negali parodyti.

Grifas nedrįso žlugdyti jos vilties.

– Man laikas.

Elė nebandė jo sulaikyti. Bet prie durų susirūpinusi pažvelgė į jį.

– Saugokis.

– Saugosiuos.

– Pažadi?

– Pažadu.

– Nepasitaikė progos tau pasakyti, bet kai prieš penkerius metus tai atsitiko, man labai sopėjo. Blogai padarei, Grifai. Labai blogai, ir tavęs pateisinti negalima. Bet man nebūtų sopėję labiau, jei būtum buvęs mano kūnas ir kraujas.

– Žinau. – Jo balsas išdavikiškai prikimo.

– Nenusimink. – Ji patapšnojo jam per ranką. – Viskas tau dar prieš akis. Esu įsitikinusi.

Grifas nedrįso žlugdyti ir šios jos vilties.

– Gal padėti, ponia?

Lora atsisuko, ketindama priimti siūlomą pagalbą. Bet kai pamatė Grifą Berketą, jos šypsena sustingo, o akys prisipildė nerimo.

– Ką jūs čia veikiat?

Jis paėmė didelę dėžę jai iš rankų, kurios, jį išvydus, nukaro it be kaulų.

– Kur nešėt?

Lora toliau spoksojo į jį.

– Jei taip į mane žiūrėsit, atkreipsit dėmesį, – tarė Grifas. – Kur nešėt dėžę?

– Į automobilį. – Lora smakru parodė vadovų automobilių aikštelę netoli nuo tarnybinio išėjimo. Nerimastingai apsižvalgė. Po kaitria saule kaito kelios eilės automobilių, bet šalia nebuvo nė vieno žmogaus, todėl ji ir nešė dėžę.

„SunSouth Airlines“ biuras buvo įsikūręs viename garsiųjų šiuolaikinių Dalaso statinių, pastatytų beveik vien iš stiklo, laikomo plieno konstrukcijų. Todėl kiekvienas, pažvelgęs iš šios pastato pusės, būtų pamatęs visą automobilių aikštelę ir Lorą su Grifu, gal net atpažinęs jį.

Tačiau jei jis nebūtų stovėjęs taip arti, net Lora vargu ar būtų jį pažinusi. Išvaizdą Grifas pakeitė beisbolininko kepure ir akiniais nuo saulės. Vilkėjo išblukusiais nudėvėtais teniso marškinėliais, mūvėjo šortais iki kelių apspurusia apačia, o vietoj kaubojiškų batų avėjo sportbačiais. Bet ūgio ir pečių pločio nepaslėpsi, nors jis ir bandė – ėjo susikūprinęs.

– Ką jūs čia veikiat? – pakartojo Lora.

– Žinau, kad pažeidžiau taisykles.

– Fosteris...

– Užsirauktų, žinau. Bet būtinai turėjau jus pamatyti.

– Galėjot paskambinti.

– Būtumėt atsiliepusi?

Turbūt ne, pamanė Lora.

– Tiek to, jūs jau čia. Kas per skuba? Atsisakot?

Grifas sustojo, atsigręžė į ją.

– Norit, kad atsisakyčiau?

– Išėjote pasakęs, kad jums nereikia šitos šūdelienės.

– O jūs man priminėt, kaip reikia.

Jie valandėlę žiūrėjo vienas į kitą, paskui sykiu prisiminė, kaip pavojinga rodytis drauge, ir nužingsniavo į automobilių aikštelę.

– Kuris jūsų?

– Juodas BMW.

– Atidarykit bagažinę.

Lora pačiupinėjo raktus, nuspaudė mygtuką, bagažinės dangtis automatiškai pakilo. Grifas įdėjo gremėzdišką dėžę į vidų.

– Kas čia? Didžiulė, bet nesunki.

– Lėktuvo modelis. Vežuosi namo.

– Spikmenui? Mačiau, kad jis šiandien neatėjo į darbą.

Grifas vis dar buvo pasilenkęs, stengėsi tvirčiau padėti dėžę. Prašalaičiui būtų pasirodę, kad jis rūpinasi, jog dėžė vežama nenukentėtų.

– Iš kur žinot?

– Pirma vieta aikštelėje su jo pavarde tuščia. Žinau, kad jo nebuvo ir anksčiau, nes sekiau iš kitos gatvės pusės...

– Sekėt?

– Iš picerijos. Kelias valandas. Stebėjau šias duris, laukiau progos su jumis pasikalbėti.

– Koks svarbus dalykas neleido jums palaukti iki kito susitikimo?

– O jis bus? – Grifas atsitiesė ir atsisuko į ją.

Lora linktelėjo.

– Jūs...

– Taip. Užvakar.

– A.

Grifas stovėjo ir tylėjo.

Lora apžiūrinėjo raktus.

Visą amžinybę.

– Turbūt nusivylėt, – galop pasakė jis.

– Žinoma, nusivyliau. *Mes* nusivylėm. Fosteris ir aš. – Lora greit įkvėpė. – Vadinasi, turėsime vėl susitikti. – Iki tol žiūrėjusi į Grifą tik akies kampučiu, ji atlošė galvą ir pažvelgė tiesiai į tamsius jo akinių nuo saulės stiklus. – Nebent atsisakysit.

– Mes jau tai aptarėm.

– Tai kas tokio svarbaus nutiko, kad atėjote čia?

– Atėjau jūsų perspėti.

Lora tikėjosi, kad jis pareikalaus didesnio avanso. O gal net – kad atsiprašys už savo žodžius, pasakytus išeinant po paskutinio susitikimo. Bet perspėti?

– Perspėti dėl ko?

– Prieš porą savaičių, kai buvom kartu, jūs matėt mėlynes mano veide?

– Ir ant klubų.

Grifas pakreipė galvą, ir ji suvokė, kad akys, kurių nemato, smalsiai žiūri į ją. Lora išsidavė, nes tik vienu atveju galėjo žinoti apie mėlynes jam ant užpakalio. Bet būtų pasidarę dar nesmagiau, jei ji būtų ėmusi išsisukinėti.

– Tai iš kur tos mėlynės? – nekantriai paklausė Lora.

– Deja, negaliu pasakyti, kad kiti vyrukai nukentėjo labiau.

– Vyrukai? Ne vienas?

– Du. Buvau užpultas restorano automobilių aikštelėje ir sumuštas. Prieš kelias savaites kai kas nukentėjo dar labiau. – Lora kietai sučiaupė lūpas. – Daug labiau. Dar nepasveiko.

Lora negalėjo patikėti savo ausimis.

– Kur jūs įsivėlėt?

– Niekur!

– Jūs ir jūsų draugas buvot sumušti *nei iš šio, nei iš to?*

– Paklausykit, – tarė Grifas, pasilenkė prie jos ir prašneko greitai ir tyliai. – Tai susiję su įvykiu prieš penkerius metus, bet dabar aš niekuo dėtas. Deja, vienas šiknius užsibrėžė tikslą sužlugdyti man gyvenimą. Jis vardu Stanlis Rodartė. Važinėja šlykščiu gelsvai žaliu automobiliu. Jei pamatysit jį, traukitės iš kelio. Jokiu būdu neleiskit jam prisiartinti prie jūsų, jei būsite viena. Girdit?

– Aš retai būnu viena.

– Ką tik buvote. Matot, kaip lengvai prie jūsų priėjau. – Lyg norėdamas tai pabrėžti, Grifas žvilgsniu išmatavo atstumą tarp jų – vos trisdešimt centimetrų.

– Ačiū už perspėjimą, – tarė Lora toldama – visom prasmėm. – Bet jūsų laisvalaikio pramogos neturi nieko bendra su Fosteriu ir manimi. Tas Stanlis ar kaip ten mums nekelia jokios grėsmės.

– Rodartė, po perkūnais. Ir dar kaip kelia, – iškošė Grifas pro dantis. – Paklausykit manęs. Jis pavojingas. Jei pasitaikytų proga, jis sužalotų jus taip, kaip nė įsivaizduoti negalit. Aš nejuokauju. Jis...

– Lora!

Jie krūptelėjo kaip nusikaltę vaikai, išgirdę balsą. Lora atsisuko ir pamatė Džo Makdonaldą, besiartinantį iš kitos eilės.

– Sveikas, Džo, – tarė ji, stengdamasi kalbėti kaip paprastai ir apsimesti, kad nudžiugo jį pamačiusi.

– Neužmirškit, ką sakiau, – pusbalsiu pasakė Grifas ir skubiai nuėjo.

Lora prisivertė pajudėti ir užkirto kelią rinkodaros skyriaus vadovui, kuris smalsiai žiūrėjo į aukštą figūrą, vingiuojančią tarp automobilių eilių.

– Kas čia toks?

– Ėjo per mūsų aikštelę. Man pasisekė. Pamatė, kad velku dėžę su „Select“ modeliu, ir pasisiūlė nunešti.

– Kur dingo apsauginis?

– Kai ėjau pro duris, jo nebuvo, o laukti nenorėjau. – Lora nepastebimai vedė Džo prie įėjimo. – Noriu kuo greičiau parvežti modelį namo ir parodyti Fosteriui.

– Tai šįvakar reikšmingasis vakaras?

– Taip. Palinkėk man sėkmės.

Kai jie priėjo prie durų, Lora nerūpestingai dirstelėjo per petį. Grifas Berketas buvo dingęs.

Šešioliktas skyrius

Lora nepasakojo Fosteriui apie netikėtą Grifo Berketo pasirodymą.

Paprastai ji nieko neslėpdavo nuo sutuoktinio. Bet nenorėjo perduoti Berketo perspėjimo dėl vyro su žaliu automobiliu, nes būtų pakakę užuominos apie jai gresiantį pavojų, ir Fosteris būtų atsistojęs piestu. Ir pasielgęs kaip jam būdinga: po valandos ji jau būtų buvusi apstatyta ginkluotais apsauginiais.

Be to, šįvakar ji norėjo, kad Fosteris galvotų tik apie vieną dalyką.

Prieš vakarienę Lora persirengė, apsivilko paprastą juodą suknelę, vieną mėgstamiausių. Ilgiau nei paprastai šukavosi ir dažėsi. Pasikvepino.

Leisdamasi laiptais, suvokė, kad skruzdės laksto per nugarkaulį, ir nervingumas ją nustebino. Bet paskui priminė sau, kad šiam vakarui ruošėsi daug mėnesių. Nieko nuostabaus, kad šiek tiek baiminasi.

Ji beveik nieko nevalgė, bet Fosteris nepastebėjo, nes linksmai pasakojo apie naują pratimą, kurį Manuelas įtraukė į fizioterapijos seansus.

– Stiprina nugarą ir rankas. Jau pastebėjau didelį pagerėjimą.

– Gal išmoko seminare, į kurį praėjusį mėnesį buvai jį nusiuntęs?

– Taip. Puikus mokinys pasirodė.

– Jam sektųsi dar geriau, jei mokėtų angliškai.

– Jis labai išdidus.

– Kaip anglų kalbos mokymasis jį pažemintų?

– Jis manytų, kad išduoda savo tautą.

Daugiau Lora nieko nespėjo pasakyti, nes Fosteris paklausė, kaip praėjo diena biure.

– Džiaugiuosi, kad užsiminei, – šelmiškai nusišypsojo ji. – Po vakarienės padarysiu tau staigmeną.

Kai juodu pavalgė, Lora paprašė jo važiuoti iš paskos. Jis tris kartus pabrūkšėjo vežimėlio ratukais ir tik tada nuvažiavo. Šį įprotį įsitaisė prieš kelias savaites.

Be to, visur pridygo plastikinių dėžučių su rankų valikliu. Iš pradžių Fosteris valydavosi rankas, kai manydavo, kad ji nemato. Dabar jų buvo kaip prisėta visame name, kad bent vienas visada būtų Fosteriui pasiekiamas. Jis visada buvo švaros ir mikrobų naikinimo maniakas, bet pastaruoju metu šie neurozės požymiai ėmė kelti Lorai nerimą. Ketino pareikalauti, kad jis dėl to pasikalbėtų su savo psichiatru.

Bet šį vakarą jie nekalbės apie neurozę ir kitus nemalonumus. Be to, kai Fosteris sutelks dėmesį į jos projektą, simptomai turbūt nebesireikš.

Kabinete Lora viską parengė iš anksto. Palydėjo Fosterį prie uždarų durų, atidarė jas ir teatrališkai paskelbė: „Pristatomas „SunSouth Select“ projektas. Žengtelėjo į šalį, kad vyras pamatytų į akis krintantį piešinį, plakatą su naująja emblema, grafikus ir diagramas ant stovų, kad būtų lengviau apžiūrėti, ir modelį.

Šiek tiek priblokštas vaizdinių priemonių, Fosteris tris kartus kaip įpratęs pabrūkšėjo vežimėlio ratukais, paskui lėtai įvažiavo į kambarį.

– Kas čia?

– Oro transporto bendrovės naujovė, skirta nuolatiniams klientams ir verslo klasės keleiviams, – tarė ji, lyg kalbėtų iš tribūnos pilnai salei žmonių. – Galima?

– Be abejo.

Ji stovėjo priešais, lyg siektų sudominti daugybę žmonių.

– „SunSouth Select“ pasiūlys ypatingą aptarnavimą ribotam skaičiui skrydžių iš Dalaso į tankiai apgyventus miestus: Hjustoną, Atlantą, Denverį, Los Andželą, Vašingtoną, Niujorką. Vienas skrydis anksti rytą. Vienas vėlai vakare. „Select“ bus skirta tik nariams. Keleiviai bus iš anksto patikrinti ir užregistruoti. Turės leidimus išvengti įprastos apsaugos kontrolės oro uostuose. Su bagažu bus elgiamasi itin atsargiai. Į oro uostą ir iš jo važiuoti mūsų bendrovės automobiliais nebūtina, bet patartina, nes tai dar puikesnio aptarnavimo laidas ir mažiau vargo, paprastai patiriamo per verslo keliones. Lėktuvai, suprojektuoti šimtui trisdešimčiai keleivių, bus pertvarkyti penkiasdešimčiai. Net užjūrio bendrovės, aptarnaujančios pirmos klasės keleivius, nublanks, palyginti su lepinamais „SunSouth Select“ abonentais. Brangu? Žinoma. Bet pigiau negu turėti net menkutę privataus reaktyvinio lėktuvo dalį, o vietos kojoms ir galvai daug daugiau, – šypsodamasi pridūrė. – Užuot švaistęs pinigus privataus lėktuvo nuomai, verslininkas galės skristi daug patogiau, aptarnaujamas puikiai parengtų stiuardesių. Arba verslininkė.

Kol kas Fosteris nieko neatsakė, tik klausėsi.

– Kadangi „SunSouth Select“ bus globojama „SunSouth Airlines“ bendrovės, keleivis neabejos „Select“ patikimumu, griežtomis saugos normomis ir neprilygstamu efektyvumu. Tas efektyvumas yra skiriamasis „SunSouth“ ženklas, bet jis atsiėjo nepigiai. Mus dažnai kritikuoja, ypač verslo klasės keleiviai, kad kelionė „SunSouth“ tolygi kelionei „Greyhound“ autobusu. Prieš dešimt mėnesių bendrovė pasiūlė rezervuotas vietas vietoj „kas pirmesnis, tas gudresnis“. Pasiūlymas sulaukė didžiulės sėkmės. Aštuoniolika ir trys dešimtosios procento mūsų keleivių mielai sumokėtų už bilietą dvidešimčia dolerių daugiau, jei jiems būtų rezervuota vieta ir teisė lipti į lėktuvą pirmiems. Peršasi išvada, kad jei bent vienas

procentas iš tų aštuoniolikos ir trijų dešimtųjų procento pirks „SunSouth Select" narystę, lėktuvai skraidys pilni. Pastaraisiais metais privačių reaktyvinių lėktuvų savininkai darosi mūsų konkurentais, bet ši transporto priemonė vis dar prieinama tik juokingai mažai keleivių daliai. Viena vertus, esama paprastų oro transporto bendrovių, kaip antai „SunSouth" ir „Southwest". Antra vertus, esama privačių lėktuvų. „SunSouth Select" užpildys spragą tarp vienų ir kitų. Spraga didės, nes lėktuvuose pirmos klasės aptarnavimą vis labiau išstumia ekonominė klasė. Tiesa, tai nedidelė rinkos dalis, bet svarbi, nes aptarnauja tuos, kurie kasmet privalo nuskristi ir nuskrenda dešimtis tūkstančių kilometrų. Laimė, būtent šie keleiviai turi pinigų kelionėms lėktuvu. Jei „SunSouth" neužims šios rinkos nišos, ją užims konkurentų bendrovė. „Select" garantuos, kad „SunSouth" išliks oro transporto verslo lyderė.

Lora baigė pristatymą trumpa santrauka, kaip ir buvo numačiusi. Įsitikinęs, kad ji viską pasakė, Fosteris tris kartus pabrūžavo ratukais, paskui privažiavo prie stalo, ant kurio buvo pastatytas modelis. Viena fiuzeliažo pusė buvo iš skaidraus plastiko, kad būtų matomas vidus, toli pranokstantis prabangiausius ir erdviausius pirmos klasės salonus. Lorai pasirodė, kad jis apžiūrinėja modelį be galo ilgai.

– Tai jau išbandyta, – pagaliau prabilo Fosteris. – „Rolls-Royce" aptarnavimas už „Rolls-Royce" kainą. Ši oro transporto bendrovė gyvavo neilgai.

Lora žinojo, ką atsakyti.

– Ji nepardavinėjo narystės. Pasikliovė pavieniais užsakymais, todėl pritrūko grynųjų pinigų. Mes pardavinėsim narystę, atnaujinamą kasmet. Pirmas lėktuvas dar nebus pakilęs, o mes jau turėsime pinigų mažiausiai metų eksploatacijos išlaidoms padengti. Ir dar augs procentai.

– Narystė suteiks keleiviui teisę skristi tam tikru maršrutu?

– Tam tikrą kilometrų skaičių, nes maršrutų ilgis nevienodas. Mes galvojam apie šimtą dvidešimt tūkstančių kilo-

metrų. Jei narys nuskrenda mažiau, į nepanaudotus kilometrus praranda teisę. Jei nuskrenda daugiau, už kiekvieną papildomą skrydį moka kitos oro transporto bendrovės pirmos klasės bilieto kainą.

– Ir tie skaičiai atsiperka?

– Viskas surašyta plane. – Ji padavė jam trižiedį odinį aplanką su „SunSouth Select“ ženklu, įspaustu viršelyje. Fosteris apžiūrėjo ženklą, bet aplanką padėjo ant stalo neatvertęs.

– Kiek reikės mokėti už narystę?

– Jau sakiau, kad plane nurodyti keli sąmatos variantai. Jei mokestis bus toks, mūsų pelnas bus didesnis negu tuo atveju, jei mokestis būtų kitoks.

– Aš žinau, ką reiškia sąmata, Lora.

Nustebinta Fosterio tono, ji sumurmėjo:

– Aišku, žinai. Aš tik norėjau, kad suprastum, jog tai preliminarus planas.

– Tikrai? O atrodo gerai apgalvotas.

– Aš dirbau ilgai ir sunkiai, Fosteri. Stengiausi apsvarstyti visapusiškai, visus nenumatytus atvejus.

– Kas tau padėjo?

– Kalbi kaip apie sąmokslą, – nusijuokė Lora.

– Kad ir atrodo kaip sąmokslas. Prieš kelias savaites, sakydamas: „Katinas iš namų, pelės iš kampų?“, juokavau.

– Tu pyksti?

Brūkšt pirmyn, brūkšt atgal, pirmyn, atgal, pirmyn, atgal, paskui Fosteris nuvažiavo prie baro ir įsipylė viskio. Jai nepasiūlė.

– Ką sako Transporto saugos administracija dėl ypatingų leidimų nariams?

– Tai ne naujiena. Leidimai nuolatiniams klientams jau svarstomi. Kai kuriuose oro uostuose jie jau naudojami.

– Iš kur gausim lėktuvų?

– Kai šitiek bendrovių taupydamos mažina reisų skaičių, galėtume pusvelčiui nusipirkti neišleidžiamų į reisą lėktuvų.

– Vis tiek kainuos milijonus. O dar ne vieno milijono reikės, kol padarytume juos tokius, – pasakė Fosteris, rodydamas į modelį.

– „SunSouth“ gali būti suteiktas didelis kreditas. Pasiskolinsim pinigų...

– O jei sumanymas nepasiteisins, turėsim milžinišką skolą ir jokių galimybių ją grąžinti.

– Nusipirktus lėktuvus naudosim įprastai. Mūsų lėktuvai visada skraido pilni, paprastai net bilietų trūksta, be to, mes vis tiek ketinome kitais metais plėstis.

Fosteris vienu mauku išgėrė viskį, paskui vėl nuvažiavo prie baro, paėmė servetėlę ir nušluostė tuščios stiklinės kraštą. Apibraukė tris kartus ir padėjo ant lentynos už kriauklės. Užkimšo krištolinį grafiną ir pastatė lygiai į tą pačią vietą kaip anksčiau. Paėmė rankų valiklio buteliuką.

– Labai rizikinga, Lora, – galop pasakė.

– Ir preliminaru. Jau sakiau. Reikia daug ką suderinti. Tikiuosi, to imsies tu.

Jis nekreipė dėmesio.

– Tikimybė, kad pavyks, maža.

– Ne didesnė buvo, kad „SunSouth“ išsikapstys, kai tu ją nusipirkai. Visi tau sakė, kad dar vienai civilinei oro transporto bendrovei Dalase vietos nėra. Ekonomistai tvirtino, kad tu beprotis. Verslo analitikai juokėsi tau į akis. Tu nesiklausei. Tu sutriuškinai skeptikus. Nepaisei kliūčių, įgyvendindamas savo svajonę.

– Tada nebuvau luošas.

Jei Fosteris būtų jai trenkęs antausį, Lora nebūtų buvusi taip sukrėsta. Trenkė į skaudžiausią vietą. Lora įsmeigė į jį akis, paskui, atsipeikėjusi nuo apstulbimo, apsisuko ir nuėjo prie durų.

– Lora. Lora, palauk! Atleisk man. – Ji stabtelėjo, neatitraukdama rankos nuo durų rankenos. Fosteris privažiavo iš užpakalio ir paėmė jos ranką. – Viešpatie, labai atsiprašau. Atleisk man.

Jis pasisodino ją ant kelių, suėmė jos galvą ir atgręžė.

– Atsiprašau. – Pabučiavo jai į skruostą, paskui į lūpas. – Atsiprašau. Atleisk man.

Iš balso Lora suprato, kad jis gailisi nuoširdžiai, ir suglebo.

– Kodėl tu taip pasakei, Fosteri?

– Nei iš šio, nei iš to. Tikrai.

Jam per petį Lora dirstelėjo į išdėstytą medžiagą, ilgalaikio jos ir daugelio kitų žmonių darbo vaisių.

– Maniau, kad susidomėsi ir pagyvėsi.

Fosteris paglostė jai plaukus.

– Sužlugdžiau tavo staigmeną nepritardamas. O juk tu šią savaitę jau kartą nusivylei.

Jis kalbėjo apie mėnesines. Taip, nusivylė, bet neleis užkalbėti danties.

– Tau nepatinka sumanymas dėl „Select"?

– Labai daug turėjau suvokti per penkiolika minučių. – Meili Fosterio šypsena buvo bandymas susilpninti smūgį, kaip ir rūpestingai parinkti žodžiai. – Tu daug mėnesių kurstei savo entuziazmą. O aš buvau priblokštas. Duok man laiko pagalvoti.

– Bet pirmas įspūdis – nieko gero.

– Toli gražu ne. Atsargiai palankus sumanymui, kurį dar reikia apsvarstyti.

Tai reiškia „nieko gero".

Fosteris padėjo jos galvą sau ant peties.

– O kol kas sveikinu nuveikus didelį darbą. Nedaug girdėjau tokių puikių pristatymų.

Jis atmetė pasiūlymą, bet jai parašė dešimtuką už pastangas. Lora pasipiktino, kad jis elgiasi globėjiškai, tačiau buvo tokia nusiminusi, kad šįvakar nesiginčijo. Pristatymui atidavė visas jėgas. Rezultatai buvo ne tokie, kokių tikėjosi, todėl jautėsi sutriuškinta ir išsekusi.

– O dabar, – tarė Fosteris, lyg būtų išsprendęs ir pamiršęs kažkokį nereikšmingą klausimą, – papasakok, kas dar šiandien atsitiko.

Septynioliktas skyrius

Bolis Ričas perlipo per pigias vietas ir klestelėjo šalia Grifo. Kokias šešiasdešimt sekundžių jie sėdėjo vienodomis pozomis – dilbiai ant šlaunų, plaštakos tarp kelių – ir žiūrėjo į žaidėjus aikštėje.

Bolis pirmas nutraukė tylą.

– Ką, po velnių, darai, Grifai?

– Stebiu treniruotę.

– Tu čia jau trečią dieną iš eilės.

– Skaičiuoji?

– Taip, skaičiuoju. Ką manai?

– Na, mano profesionalia nuomone, Džeisonas ne blogesnis už kitus šios komandos žaidėjus. Galiniai puolėjai nekokie. Puolimo saugai beviltiški. Džeisonas kovoja, bet...

– Nemalk šūdo, Grifai, – atkirto Bolis dar pikčiau negu pirma. – Kurių galų stebi mokinių futbolo treniruotę?

Grifas atsisuko ir pažvelgė į jį.

– Stumiu laiką, Boli. Daugiau neturiu ko veikti. Neseniai teiravausi, aikštė – viešoji nuosavybė, turiu tokią pat teisę čia būti kaip ir tu. Jei nepatinka, gali su manim nesikalbėti. Aš tavęs čia nekviečiau. Gal leiskis žemyn pas padorius žmones, kol tavęs neištepiau ir tu nepašalintas iš komandos rėmėjų klubo?

Aikštėje aplink trenerius susispietė berniokai. Jie gėrė iš butelių vandenį, o treneriai aptarinėjo žaidimą. Platūs pečių

pamušai vaikėzams atrodė per dideli. Iš tolo jie buvo panašūs į lėles neproporcingai didelėmis galvomis ant spyruoklių. Grifas pradėjo žaisti futbolą Džeisono amžiaus. Turbūt tada irgi atrodė smulkus.

Bolis nenuėjo.

– Mano sūnus tave dievina, – tarė jis.

– Aš apgailėtinas didvyris.

– Taip jam ir pasakiau.

Jie žiūrėjo, kaip treneriai atskyrė puolėjus nuo saugų ir nuvarė į priešingas aikštės puses mankštintis. Prabėgo penkios minutės. Dešimt.

Paskui Bolis atsikrenkštė.

– Prisimeni tą naktį Bafale?

Grifas neatsiliepė, nors iškart suprato, apie kokią naktį kalba Bolis.

– Kaip gyvas nebuvau taip sustipęs.

– Dvidešimt trys laipsniai šalčio, – tarė Grifas. – Man pasakė vėliau. Neužteko drąsos pasakyti drabužinėj prieš rungtynes. Šešiasdešimt minučių futbolo pūgoje, o po paskutinio švilpuko visa, ką pešėme, – keistas tritaškis. Žaidėjas, kuris visas rungtynes prasėdėjo ant suolelio, susisupęs į poliesterio plėvelę, ir sriaubė karštus gėrimus, ristele išneša savo liesą subinę į aikštę ir pelno vienintelius taškus. Mano pirštai kruvini, nes „Bills" linijos puolėjas užmynė, ir sušalę taip, kad nebegaliu sulenkti. O visi laurai atitenka tam nuodvasai.

Bolis prunkštelėjo.

– Iš pat pradžių buvo įžūlus pašlemėkas.

– Pats žinau. Beje, iš kur jis atsirado? Pavardė be balsių.

– Iš kažkokios Rytų Europos šalies. Iškeitė angliškąjį futbolą į amerikietiškąjį, kad galėtų atvykti į Jungtines Valstijas ir užsidirbti daugiau pinigų. „Cowboys" jo atsikratė.

Pergalė nebuvo šlovinga, rungtynės vyko sezono pabaigoje, ir jų rezultatas atkrintamosioms varžyboms įtakos neturėjo. Oro uostas dėl pūgos buvo uždarytas, todėl komanda

negalėjo parskristi namo. Niekas nebuvo nusiteikęs švęsti, kai tą vakarą jie grįžo į viešbutį dar vienai nakčiai. Dauguma iškart nudrožė į savo numerį.

– Tu ir aš bare likom paskutiniai, – tarė Bolis, lyg skaitytų Grifo mintis. – Aš prisiliuobiau.

– Boli...

– Ne, ne, turiu pasakyti, Grifai. Aš prisišniojau ir kaip mažas vaikas ėmiau žliumbti dėl savo vedybinių bėdų.

Kiek Grifas prisiminė, Bolio žmona susirinko daiktus ir išėjo pasakiusi, kad jai įkyrėjo sėdėti namie su mažu vaiku, kol jis šlaistosi su vaikinais, aprašinėdamas vienas rungtynes po kitų.

– Matyt, viskas susitvarkė, – tarė Grifas.

– Man pasisekė.

Tą naktį Bolis buvo labai girtas, ir Grifas nustebo, kad jis prisimena, kaip buvo praskydęs. Gal jam reikėjo išsikalbėti, kad namų reikalai susitvarkytų. Bolis tebegyvena su žmona. Turi gražius namus, normaliai apsikirpusį ir be auskarų matomose kūno vietose sūnų. Kodėl dabar prisiminė?

– Niekada tau nepadėkojau, kad neišplepėjai, – tyliai pasakė Bolis.

Grifas dėbtelėjo į jį.

Droviai gūžtelėjęs pečiais, Bolis nusiėmė tamsius akinius ir ėmė sukti už kojelės.

– Daugelis mano kolegų išvykose apgaudinėja žmonas. Ir tikrai dėl jų nerauda. Turėjai ką aptarti drabužinėje. Bet niekam nepasakei nė žodžio.

– Aš neturėjau draugų, užmiršai? Nebuvo kam pasakoti.

Bolis šnaira akim dirstelėjo į jį.

– Bet man irgi nepriminei. Lyg lauktum progos šantažuoti. Na, supranti. Apsimetei, kad to pokalbio nebuvo. – Jis pakreipė galvą ir akies krašteliu pažvelgė į sportbačius. – Ir niekada nieko nereikalavai, net kai atėjai prašyti darbo. Tai mane ir graužia.

Bolis vėl užsidėjo akinius. Praėjo kelios minutės, jie žiūrėjo, kaip treneris moko Džeisoną griebti kamuolį.

– Šis vyrukas mokyklai tinkamas, – pagaliau pasakė Bolis, – bet Džeisonui nepakenktų papildoma pagalba. Suprantu, darbas ne kažin koks. Tiesą sakant, Grifai, tai ne...

– Aš sutinku.

– Palauk. Bet koks atlygis, kokį pasiūlyčiau, atrodytų kaip įžeidimas.

– Man nereikia mokėti. Turiu ką nors veikti. Nupirk man tuziną futbolo kamuolių, ir būsim atsiskaitę.

Bolis valandėlę žiūrėjo į jį, paskui apsisprendė.

– Gal čia kasdien po valandą prieš treniruotę?

– Tinka. – Jie sukirto rankomis. – Pasakyk Džeisonui, kad ateitų nusiteikęs smarkiai dirbti.

– Jis apsidžiaugs. Pradedam nuo rytdienos?

– Būsiu čia.

Bolis pakilo ir nuplumpino per suolus žemyn, paskui sustojo ir atsisuko.

– Tai nereiškia, kad atleidau už tai, ką padarei, Grifai. Man tu irgi vis dar nuteistas lygtinai. Jei pamėginsi drumsti vandenį, dingsi iš čia.

– Nedrumsiu. Žodis.

Bolis linktelėjo ir nulipo žemyn pas kitus tėvus, kurie stovėjo ir stebėjo treniruotę prie šoninės linijos.

Grifas nėra ir nebus pakviestas į jų draugiją, bet nieko baisaus. Jam jau seniai nebuvo taip smagu. Turi darbą, turi ko laukti, turi dėl ko keltis rytą. O treniruoti būsimąjį įžaidėją yra pats tinkamiausias. Ir jam buvo gera tai žinoti.

Jis dar šypsojosi, kai suskambėjo telefonas.

Grifas atvažiavo pirmas ir pastatė automobilį už namo. Po kelių minučių atvažiavo ir Lora.

– Susirinkimas ilgai truko, – pasakė išlipdama.

– Pats ką tik atvažiavau.

Jie drauge nuėjo prie durų. Kol ji jas rakino, Grifas apžvelgė gatvę. Gelsvai žalio sedano nematyti. Jis atvažiavo tiesiai iš treniruotės, o į aikštę jo tikrai niekas neatsekė. Tiesą sakant, Rodartės ar kokių įtartinų tipų nematė nuo paskutinio susitikimo – prieš mėnesį, suvokė staiga.

Bet jis nė akimirką nemanė atsikratęs Rodartės. Toks ilgas jo nesirodymas net erzino. Verčiau Rodartė bent kartais šmėkštelėtų. Tai turėdamas omeny, kai tik juodu įėjo į vidų, paklausė Loros, ar ji nemačiusi tipo, kurį jis minėjęs.

– Bjauriame žaliame automobilyje? – Ji kilstelėjo antakį.

– Kodėl taip žiūrite į mane? Manot, aš jį išgalvojau?

– Manau, kad be reikalo rizikavot ir mus pamatė.

– Suprantu taisykles, bet jūs turit žinoti apie Rodartę.

– Abejoju.

– Klausykit...

– Nenoriu ginčytis, – nukirto Lora. Paskui pasitrynė kaktą ir sunkiai atsiduso. – Nemačiau jokio vyro, tykančio manęs žaliame automobilyje.

– Puiku. Ačiū. Tik tiek ir norėjau sužinoti. Kodėl nepasakėt iškart? Kam mums šis ginčas?

Atrodė, kad ji tuoj šoks į akis, bet apsigalvojo ir pasuko miegamojo pusėn.

– Koks tai buvo modelis?

– Kas?

– Modelis. Dėžėje, kurią nunešiau į jūsų mašiną.

– Lėktuvo modelis.

– Tiek supratau. Vežėte namo parodyti vyrui. Kam?

– Rengiau pristatymą.

– Tikrai? Kaip sekėsi?

Nežiūrėdama jam į akis, Lora perbraukė pirštais per plaukus.

– Dabar nesvarbu. – Kol jis nespėjo nieko pasakyti, nuėjo koridoriumi ir dingo miegamajame.

Grifas stovėjo ir žiūrėjo jai įkandin, spėliodamas, kas ją taip užkniso. Ginčas namie? Nesėkmės darbe? O gal tiesiog suirzo, kad vėl reikės jį pakęsti.

Eina šikt. Tegu siunta. Tegu raukosi. Kas jam. Jam nusispjaut. Tetrokšta, kad šį kartą pavyktų. Užsidirbs pinigų ir švaistys.

Išpešė marškinius, nusitraukė batus. Patikrino termostatą ir keliais laipsniais sumažino temperatūrą. Nuėjo į virtuvę ir žvilgtelėjo į šaldytuvą. Tie patys buteliai su vandeniu, ta pati šešių skardinių dietinės kokakolos pakuotė. Nenorėjo nei vieno, nei kito, bet atsisegė marškinius ir stovėjo prie atidarytų šaldytuvo durelių, vėduodamasis skvernais, kad šaltas oras srūtų krūtine.

Grįžęs į svetainę, atidarė spintelę ir permetė akimis vaizdajuosčių pavadinimus. Gal žvilgtelėti į kurią nors dėl įvairumo. Pažiūrėkim. Vyrai su moterimis. Moterys su moterimis. „Dviejų miestų galas“. Hm. *Kurių dviejų miestų*, ėmė spėlioti. Ant vienos dėžutės buvo pavaizduota pupytė, apžergusi motociklą, beveik nuoga, tik su keliais juodos odos rėžiais. Jos iššiepti dantys ir raudoni nagai ne sujaudino jį, o atbaidė.

Jis uždarė spintos dureles ir vėl vietoj vaizdajuosčių ir žurnalų pasitelkė savo vaizduotę.

– Įeikit.

Grifas įėjo į miegamąjį ir uždarė duris. Vidury kambario sustojo. Ji gulėjo kaip anksčiau, spoksodama į lubas, užsiklojusi iki pusės. Viršutinė kūno dalis buvo su drabužiais.

Bet šį kartą ant skruostų buvo matyti ašarų pėdsakai.

Jis ne iš karto priėjo prie lovos, todėl Lora dirstelėjo į jį, paskui vėl įsmeigė akis į lubas.

Grifas priėjo prie kojūgalio.

– Kas atsitiko?

– Nieko.

– Jūs verkėte.

– Aš tiesiog pavargusi.

– Jūs verkiate, kai pavargstat?

Lora pažvelgė į jį ir irzliai atkirto:

– Kartais. O dabar gal galėtume greičiau baigti?

Įsiutintas maloningo jos tono, Grifas sumurmėjo: „Jūsų paslaugoms, ponia", ir nusimovė džinsus, tikėdamasis, kad boksininko trumpikių vaizdas ją įžeis. Taip ir buvo. Lora nusuko galvą.

Grifas nuspyrė džinsus, nusitraukė trumpikes, įšliaužė į lovą ir išsitiesė ant Loros. Įsipainiojo antklodėje ir, keikdamas jos kibumą, nubloškė ją šalin. Lora išskėtė kojas. Grifas atsigulė patogiau, stumtelėjo, nepataikė, vėl stumtelėjo.

Buvo lengviau negu du pirmus kartus. Ir greičiau. Kaipmat baigs. Jei pažiūrėtum į žodyną, ką reiškia „kyšt-švykšt-trykšt-atia"...

Net neatsikvėpęs, Grifas kilstelėjo. Pažvelgė į nusisukusį Loros veidą. Ir sustingo. Jos skruostais vėl kaip tylūs priekaištai riedėjo ašaros. Apatinė lūpa buvo prikąsta, matyt, kad nedrebėtų.

Sunkus atvejis. Negi jai taip blogai?

Turbūt labai blogai, nes nuo kūkčiojimo virpėjo krūtys.

– Velnias, ar tau skaudėjo?

Lora papurtė galvą.

– Sakei, kad nori greičiau baigti.

Ji mėgino kažką sakyti, bet žodžiai įstrigo gerklėje. Mėšlungiškai gurktelėjo.

Suglumęs Grifas nieko nebesakė. Užtat palietė jos šlapią skruostą. Nuo prisilietimo Lora įsitempė ir pakėlė ranką, jis pamanė – nustums jo ranką. Bet ji uždėjo ranką ant jo plaštakos, paskui įsikniaubė jam į delną, ir jo apačia palietė jos smakrą, o pirštų galai – kaktą ten, kur pradeda augti plaukai.

Karštas Loros kvėpavimas trūkinėjo nuo jausmų proveržio. Grifo delne rinkosi ašaros. Jis žiūrėjo Lorai į veidą, o ji iš paskutiniųjų stengėsi užgniaužti verksmą. Paskui, suvokusi,

kad nepajėgs, sukando dantis. Tik šį kartą tarp jų atsidūrė ne jos lūpa, o mėsinga jo nykščio pagalvėlė. Lora suleido dantis.

Grifą lyg žaibas nutvilkė. Jis skubiai, garsiai įkvėpė.

Ji iškart prasižiojo. Grifas atitraukė ranką jai nuo veido. Jie pažvelgė vienas kitam į akis, ir šis žvilgsnis jaudino kaip įkandimas. Ašarotos Loros akys išsiplėtė pajutus tai, ko jis negalėjo kontroliuoti. Nenorėjo kontroliuoti. Išbrinko joje, nes karšto, atkaklaus kraujo priplūdo tiek, kad jis neturėjo nei laiko, nei valios, nei noro liautis.

Visiškai užpildė ją. O gal Lora susitraukė? Sunku pasakyti. Ir nesvarbu. Juk, Dieve mano, tokio antplūdžio, tokio geismo jis dar nebuvo patyręs.

Atsargiai pajudino klubus, stebėdamas Lorą. Ji trumpam užsimerkė, paskui atsimerkė. Blakstienos buvo drėgnos, sulipusios į smailius kuokštelius, labai gražios. Dešinėje akyje buvo juodas taškelis, kurį Grifas pastebėjo tik dabar, nes niekada nebuvo taip arti jos. Niekada nežiūrėjo jai į akis. Neleido sau žiūrėti.

Vis dar nedrąsiai jis pastūmė klubus į priekį ir kilstelėjo. Lora tyliai sušnarpštė, įkvėpdama pro dantis, ir užsimerkė. Grifas įsidrąsinęs pakišo ranką po jos užpakaliu ir kilstelėjo ją į viršų tą akimirką, kai smigo gilyn. Loros gerklė suvirpėjo nuo alkano urzgimo, nes lūpos dabar buvo sučiauptos ir prikąstos. Ji greitai kvėpavo pro nosį.

Grifas atšlijo, beveik išeidamas, ir vėl nuskendo joje. Lora sudejavo. Jis pakartojo. Frikcijos buvo ilgos, neskubios ir gilios, o ji atsiliepė tokiais judesiais, nuo kurių jis netrukus, kvailai žiopčiodamas, ėmė šauktis visų šventųjų.

Loros rankos, anksčiau nejudrios, neramiai blaškėsi. Ji kumščiais gniaužė antklodę, sukiojo, paskui paleido ir ėmė ieškoti ko nors, bet ko, kol apčiuopė jo vis dar neužsagstytų marškinių skvernus. Ji suspaudė medžiagą ir patraukė taip, kad jis pajuto, kaip marškiniai įsitempė ant nugaros. Jos kaklas išsirietė, galva nugrimzdo pagalvėje. Kilstelėjo

klubus, taikydamasi prie jo judesių, jau nebe tokių gilių ir greitesnių.

Paskui, stipriai spausdamas ją prie savęs, verždamasis į ją, jis baigė, ir ji baigė su juo. Net kai jis išsekęs drybsojo ant jos kaip negyvėlis, jį purtė jos poorgazminiai virpuliukai. Lyg kas bučiuotų tiesiai į patį galiuką. Jis buvo nusivaręs taip, kad nebeturėjo jėgų net šypsotis, bet mintyse nusišypsojo.

Galų gale jie nurimo.

Grifas suėmė Loros pakaušį ir apsivertė ant šono, apversdamas ir ją. Viena ranka laikė jos galvą po smakru, kita vis dar tvirtai spaudė užpakalį, kad ji nenuslystų, kad jis tebebūtų joje. Pojūčiai buvo nenusakomi. Troško gulėti taip, kol abu suakmenės, ir žiūrėti į ją.

Ir dar jis troško nusimesti drabužius ir nurengti ją nepajudėjęs. Staiga žūtbūt užsimanė, kad jų kūnai susiliestų. Norėjo žiūrėti į jos krūtis. Į ją visą. Čiupinėti, grabinėti, glamonėti ir myluoti visas gundančias vieteles, apie kurias iki šiol neleido sau net pagalvoti.

Vėliau. Dabar Lora buvo taip suglebusi, kad atrodė mieganti. Grifas atlošė galvą, kad galėtų pažvelgti jai į veidą. Lūpos buvo pražiotos, drėgnos ir švelnios, ištinusios ir paraudusios nuo kandžiojimo. Ten, kur putlesnė apatinė lūpa jungėsi su viršutine, buvo negili duobutė. Jėzau, kokia gundanti vietelė, ją žūtbūt reikia paglamonėti liežuvio galiuku.

Grifas palenkė galvą, ketindamas taip ir padaryti, bet staiga Loros kūnas pastiro. Ji atsimerkė, sujudo, blaškydamasi atsiskyrė nuo jo ir atsisėdo.

– O Dieve. – Ji užsidengė veidą rankomis. – Odieveodieveodieveodieve.

– Lora.

– Nieko nesakyk! Nesakyk, gerai, nesakyk... O Dieve. – Ji kažko apgraibom ieškojo prie lovos, Grifas pamatė, kad čia jos apatiniai. Užsitempė kelnaites, išlipo iš lovos ir dingo vonios kambaryje, garsiai užtrenkusi duris.

Jis atsistojo ir nerangiai apsimovė trumpikes, priėjo prie vonios kambario durų, pabeldė.

– Lora. – Nelaukdamas leidimo, įėjo.

Ji tempėsi ant klubų sijoną, brukdama kojas į batus. Užsisegusi sijoną, čiupo švarką nuo kablio prie durų. Nė akimirkai nestabtelėjusi, nustūmė jį ir išėjo, griebė rankinę nuo stalo ir atlapojo miegamojo duris.

– Lora, palauk! – Grifas nusekė koridoriumi paskui ją. Vidury svetainės čiupo už alkūnės ir apgręžė. – Gal, po velnių, palauksi? Reikia pasikalbėti.

Ji ištraukė ranką, nepakėlė akių.

– Nėra apie ką.

– Apie viską.

– To nebuvo. – Lora abiem rankom kapojo orą, pabrėždama kiekvieną žodį. – To nebuvo.

– Buvo.

Ji užsimerkė ir tūžmingai papurtė galvą.

– Ne, nebuvo. Aš... – Ji užsispaudė ranka burną, kad nesukūkčiotų. – O Dieve mano. – Apsisuko ir skubiai nužingsniavo prie durų.

Grifas puolė įkandin, bet ji dingo kaip žaibas.

– Lora! – sušuko jis.

Ji neatsisuko.

Aštuonioliktas skyrius

Fosteris kalbėjo telefonu, kai Lora įėjo į jo kabinetą. Ant slenksčio sudvejojo, bet jis mostelėjo, kviesdamas užeiti. Lorai pasirodžius, atsirado tinkama dingstis baigti pokalbį su vienu direktorių tarybos nariu. Pokalbis jau buvo nusibodęs.

Vadovauti bendrovei buvo nebe taip smagu kaip anksčiau. Visi išmanė savo darbą ir galėjo dirbti jo neprižiūrimi. Reikalų tvarkymo požiūriu malonu žinoti, kad jis samdydamas juos pasirinko išmintingai. Bet jie tokie patikimi, kad jis nebereikalingas.

Pastaruoju metu Fosteris dažnai jausdavosi kaip simbolinis neįgalus darbuotojas.

Baigė pokalbį pažadu netrukus vėl paskambinti. Lora stovėjo, atsukusi jam nugarą, ir spoksojo pro langą.

– Kam turiu būti dėkingas už tokią garbę? – paklausė jis. – Tu paprastai per daug užimta ir darbo metu pas mane neužeini. Ar tu dėl darbo? Atėjai čia kaip skyriaus vedėja ar kaip žmona?

– Kaip žmona. Turi laiko man?

– Visada.

Kai jis atmetė „SunSouth Select“ projektą, Lora buvo labai prislėgta, daug labiau, negu jis numanė. Nuo tada, kai ji tapo viena vadovų, jos pasiūlymai ne kartą buvo atmesti, bet ji nedidelių pralaimėjimų neimdavo į galvą ir nuoširdžiai remdavo pasiūlymą, už kurį balsavo dauguma.

Šį kartą buvo kitaip, ir ne be pagrindo. Nors ji sakė, kad kūrybinį ir informacinį indėlį įnešė visi, „Select" buvo jos sumanymas, ir Fosteris iš tikrųjų jį sužlugdė. Sprendžiant iš Loros nuotaikos per pastarąsias dvi savaites, jai atrodė, lyg būtų atstumta ji pati.

Per tą laiką šia tema buvo mėginta kalbėti tik kartą. Praėjusią savaitę per vadovų pasitarimą Džo Makdonaldas prabėgom paminėjo „Select". Lora perspėjamai dirstelėjo į jį, lyg sakytų: *Nekalbėk apie tai*. Apie tai daugiau nebuvo užsiminta, bent Fosteriui girdint, ir jis nemanė, kad kuždamasi jam už nugaros. Niekur nebuvo matyti grafikų ir lentelių, kuriuos Lora rodė per pristatymą. Jis nujautė, kad visi mano, jog, jam neperėmus estafetės, reikalas palaidotas.

Fosteris atmetė „SunSouth Select", nors, tiesą sakant, alternatyvios oro transporto paslaugos pasiūlymas buvo įdomus. Lorai nežinant, jis pats apie tai mąstė ir darė šios besiplečiančios rinkos tyrimus, svarstydamas, kaip pasiglemžti didžiąją jos dalį.

Jis domėjosi naujais itin lengvais reaktyviniais lėktuvais ir svarstė, ar neužsakius kelių aukščiausios klasės užsakomiesiems reisams. Net pamanė, kad vertėtų padaryti taip, kaip siūlė Lora, ir įkurti „SunSouth" filialą.

Kad ir kokį pavidalą įgis naujovė, tai bus jo sumanymas ir jo projektas. Ne Loros, ne kitų. Jis bus vadovas, o ne žlugęs luošys.

Fosteris davė jai laiko ir nesikišo į jos gyvybinę erdvę – tegu pavaidina įžeistą išdidumą, apsimetė, kad nepastebi, kokia ji nusiminusi. Ar šis nenumatytas atėjimas į jo kabinetą rodo, kad ji pagaliau atsikvošėjo? Tikėtina.

– Šį kartą neatnešei vyno, – tarė jis.

Lora atsisuko ir klausiamai pažvelgė į jį.

– Negi tai buvo taip seniai, kad pamiršai? Nustebinai mane pietumis šiame kabinete. Mūsų trijų mėnesių bendro gyvenimo sukaktuvėms atšvęsti.

– Keturių mėnesių. Ir atnešiau šampano.

– Tikrai? Ne tai, ką gėrėm, svarbiausia, todėl neprisimenu. Tačiau desertą prisimenu puikiai.

Lora nusišypsojo ir droviai nuleido galvą.

– Geri buvo laikai.

– Ilgiuosi jų.

Po valandėlės ji pakėlė galvą ir pažvelgė į jį. Labai rimtai.

– Vis dar gali būti geri, Fosteri.

– Nebe tokie.

– Nebe *visai* tokie. Kitokie. Bet vis tiek geri.

Fosteris nelinksmai nusijuokė.

– Tik ne man.

Valandėlę Lora žiūrėjo jam į akis, paskui paskelbė:

– Aš nebeisiu.

– Nebeisi?

– Į tą namą. Pas Grifą Berketą. Daugiau šito nedarysiu.

Še tau. Tai štai kaip Lora ketina jam atkeršyti už įžeistus jausmus. Abejinga mina jis susidėjo rankas ant kelių ir laisvai sunėrė pirštus.

– Kas yra?

– Nebeisiu.

– Kodėl taip staiga?..

– Ne staiga. Negaliu daugiau apie nieką galvoti nuo... nuo paskutinio karto. Aš nebeisiu.

– Jau sakei. Manau, nusipelniau žinoti kodėl.

– Todėl, kad taip negerai.

– Kieno požiūriu negerai? Kaip gali būti negerai, jei aš leidžiu?

– Mano požiūriu. *Mano* požiūriu negerai.

– Aišku. Kada nusprendei, kad negerai?

Lora nusisuko ir tyliai pasakė:

– Kai tu pirmą kartą pasiūlei. Aš iškart nepritariau, – pridūrė tvirčiau. – Sutikau tik todėl, kad myliu tave ir norėjau tau duoti viską, ko paprašytum. Bet šito negaliu daryti. Ir nedarysiu.

– Maniau, tu irgi labai nori vaiko.

– Niekas nepasikeitė, – sušuko Lora. – Aš *noriu* vaiko. Noriu dėl mūsų. Labai noriu. Bet yra kitų galimybių. Pavyzdžiui, dirbtinis apvaisinimas, anoniminis spermos donoras.

– Žinai mano nuomonę apie tai.

Ji pasvyravo, paskui pasakė:

– Gerai, padarysiu nuolaidą. Kadangi Grifas Berketas jau viską žino, galim panaudoti jo spermą. Pats siūlė, kai pirmą kartą susitikome, atsimeni? Tada jis nepraras pinigų. Nunešim jo spermą į gydytojo kabinetą ir pasakysim, kad tavo. Niekas neatskirs.

– Nenorėčiau griebtis šio būdo.

– O kuo jis blogas?

– Man blogas. Be to, ar ne per anksti pereiti prie plano B? Vos po trijų ciklų.

– Aš nepamiršau, po kelių, – atkirto Lora. – Bet net jei žinočiau, kad dabar pastosiu, nebeičiau.

– Tau šlykštus Berketas? Jis bjauriai su tavim elgiasi?

– Ne.

– Šiurkščiai?

– Ne.

– Jei taip, tada...

– Ne.

– Gerai. – Fosteris nebeklausinėjo, leido jai susitvardyti.

Lora giliai įkvėpė ir lėtai iškvėpė.

– Mano sprendimas niekaip su juo nesusijęs. Susijęs tik su manimi. Ir mūsų sumanymu.

– Mes daug mėnesių jį aptarinėjom, Lora. Nuolat ir visapusiškai svarstėm.

– Žinau.

– Ir tu sutikai.

– Taip. Bet kalbėti abstrakčiai viena... – Staiga Lora atsitiesė visu ūgiu. – Neturėčiau teisintis dėl savo jausmų. Ar mėginti juos paaiškinti. Nenoriu to daryti, – griežtai pareiškė. – Viskas, šiuo klausimu nebekalbu.

Fosteris luktelėjo, paskui tarė:

– Aš nustebintas. Tau nebūdinga nebaigti darbo.

– Teisybė.

– Tu niekada nevengei įsipareigojimų.

– Nevengiau ir ketinau tesėti šį pažadą. Maniau, tai tik dar vienas sunkumas. Bet negaliu.

– Nemaniau, kad taip kankinsies.

– Bet kankinuos.

– Gal per daug asmeniškai vertini.

Lora priblokšta žiūrėjo į jį.

– Aš tavo *žmona*. Aš lytiškai santykiauju su kitu vyru. Dieve mano, kaip tai gali nebūti asmeniška?

– Nepulk į isteriją, Lora. – Jis budriai dirstelėjo į kabineto duris.

Ji apsikabino alkūnes ir atsuko jam nugarą. Fosteris tris kartus pavažiavo pirmyn, tris kartus atgal, paskui atsitraukė nuo rašomojo stalo ir pririedėjo prie Loros iš užpakalio. Uždėjo rankas jai ant liemens. Ji krūptelėjo ir bandė ištrūkti, bet jis tvirtai ją laikė.

– Apsirikau. Nemaniau, kad taip skaudžiai jausi, jog elgiesi negerai.

– Nenoriu tavęs nuvilti, Fosteri. Suprantu, kaip tau tai svarbu. Bet negaliu susitaikyti su tokia moraline dviprasmybe.

– Be abejo, gerbiu tavo jausmus. Ir tavo sprendimą.

Lora tyliai atsiduso.

– Ačiū.

Fosteris atsargiai ją apgręžė ir pažvelgė į akis.

– Tu daug savaičių paniurusi. Nieko nesakiau, bet mačiau.

– Aš tikrai buvau kaip nesava. Tai mane labai slėgė. Trukdė dirbti. Negana to, kliudė mums žmoniškai bendrauti. Supratau, kad nusivilsi, todėl atidėliojau, bet reikia tau pasakyti, kol neatėjo laikas susitikti su Berketu. Labai bijojau tau pasakyti ir kankinausi. Džiaugiuosi, kad pokalbis baigtas. – Lora droviai šyptelėjo, paskui pasilenkė ir pabučiavo jam į lūpas.

Kai ji atsitraukė, Fosteris paklausė:

– Jau praėjo penkiolika dienų po tavo susitikimo su Berketu, tiesa?

Lora linktelėjo.

– Tai gal šis ginčas bergždžias, – linksmai nusišypsojo jis. – Gal tu jau nėščia.

O jei ji nėščia?

Dabar tai buvo didysis Grifo gyvenimo klausimas. Kiekvieną rytą pabusdavo spėliodamas, ar nesulauks džiugaus skambučio.

Be abejo, toks ir buvo jų tikslas. Jei kiaušinėlis apvaisintas, jie išsivaduos iš rūpesčių. Bevaikė pora bus laiminga, o jis iki gyvenimo pabaigos – milijonierius.

Bet jei Lora pastojo, jis jos niekada nebepamatys.

Taigi džiūgauti nėra ko.

– Grifai?

Jis krūptelėjo, pamatęs, kad šalia jo prie aikštelės šoninės linijos stovi Bolis. Sporto žurnalistas keistai žiūrėjo į jį.

– Atleisk. Aš buvau...

– Už milijono kilometrų. Turėjau tave šaukti tris kartus. Miegojai?

Grifas nusiėmė akinius nuo saulės ir sumirksėjo nuo svilinančių spindulių.

– Tokiame karštyje? Vargu. Galvojau apie Džeisoną. Šiandien jis neblogai kovoja dėl kamuolio.

– Tavo dėka.

– Ne, jis uoliai dirba. Nuopelnai jo.

– Berniūkštis pakvaišęs dėl futbolo. Kelia nerimą savo mamai.

– Kodėl?

– Ji bijo, kad jis užsimirš ir susižeis.

– Mamos visada tokios. – Jis tegalėjo spėti.

– Ji norėtų, kad jis žaistų badmintoną.

Grifas krūptelėjo, ir Bolis nusijuokė.

– Aš irgi taip manau. Klausyk, man ką tik skambino. Galiu paimti interviu iš naujojo „Dallas Stars“ vartininko, kuris vakar pasirašė sutartį, bet laiko nedaug, jis tuoj išskris namo į Detroitą. Jei paskubėsiu, pagausiu jį oro uoste prieš skrydį. Nenoriu vežtis namo Džeisono, nesibaigus treniruotei. Ar tau nebūtų sunku jį parvežti?

– Žinoma, ne.

– Neprašyčiau, bet anyta gydosi pėdas, o žmona pasisiūlė ją nuvežti pas daktarą, taigi...

– Eik, Boli. Pabūti su Džeisonu, kol grįši namo?

– Ne, tik palydėk iki namų, žiūrėk, kad užsirakintų duris. Jis žino, kaip turi elgtis likęs vienas.

– Gerai. Man nesunku.

Bolis pažvelgė į aikštę, kur žaidė sūnus – vaikis vos spėjo paduoti kamuolį saugui, kai puolėjas jį parbloškė ant žemės. Bet gulėjo jis neilgai, kaipmat pašoko ir pamatė, kaip saugas pernešė kamuolį pirmus dešimt jardų. Džeisonas liuoktelėjo aukštyn, pakėlė kumštį ir suriko iš džiaugsmo.

Bolis tebežiūrėdamas nusišypsojo, bet paskui jam tarp antakių susimetė rūpesčio raukšlė.

– Antra vertus, Grifai, gal...

– Gali jį man patikėti, Boli.

Bolis atsisuko ir valandėlę žiūrėjo Grifui į akis, mintyse svarstydamas, ar išmintingai elgiasi, prašydamas tokios paslaugos. Paskui linktelėjo.

– Gerai, Grifai. Ačiū.

Po treniruotės Džeisonas per aikštę atrisnojo prie Grifo, o šis pliaukštelėjo jam per dešinę ranką.

– Puiki treniruotė, įžaidėjau. Ypač paskutinis puolimas.

– Ačiū. – Berniukas buvo įraudęs, plaukai po šalmu sulipę nuo prakaito, bet pagyrimas jį pradžiugino.

Grifas jam papasakojo apie netikėtą Bolio užduotį.

– Vadinasi, šiandien tave namo vešiu aš.

– Tikrai?

– Nesidžiauk taip. Mano automobilis – tikras kledaras.

Pakeliui Grifas užsuko į „Braum's" restoranėlį.

– Mielai išgerčiau pieno kokteilį. O tu?

Atsidūrę viduje, jie nusprendė suvalgyti ir po mėsainį su bulvytėmis, jei jau pasitaikė proga. Sėdėjo bokse ir maloniai šnekučiavosi apie Džeisono komandą, įvairių žaidėjų privalumus ir trūkumus, kai Grifas atkreipė dėmesį į tris statybininkus. Pastebėjo juos, kai tik įėjo, bet dirstelėjęs toliau kalbėjosi su Džeisonu.

Dabar suvokė, kad yra atpažintas. Darbininkai kalbėjosi tyliai, bet varstė jį piktais žvilgsniais. Kiti irgi atkreipė dėmesį. Grifas pajuto, kaip į jį įsmigo tuzinas porų akių.

Džeisonas plepėjo be paliovos, darydamas pertraukėles tik kąsniui praryti, bet ir jis suvokė, kad padėtis įtempta. Ėmė tarškėti lėčiau, paskui visai nutilo. Pažvelgė į tris vyrus, paskui į Grifą, ir jo akys apsiniaukė iš susirūpinimo.

– Viskas gerai, Džeisonai.

Bet gerai nebuvo, nes vyrai, pasiėmę užsakytus valgius, ėjo prie durų pro boksą, kuriame sėdėjo Grifas ir Džeisonas. Paskutinis, eidamas pro šalį, pasakė: „Mane nuo tavęs vimdo, Berketai." Paskui atsikrenkštė ir spjovė. Skreplys į Grifą nepataikė, ištiško ant vinilinių apmušalų per kelis centimetrus nuo jo peties.

Jiems išėjus, liko tuštuma. Niekas nė nekrustelėjo. Grifas spėjo, kad visi laukia, ką jis darys. Norėjo išlėkti paskui vyruką ir išspardyti jam subinę. Jei būtų buvęs vienas, taip būtų ir padaręs.

Bet negalėjo, nes su juo buvo Džeisonas. Buvo skaudu ne tiek dėl savęs, kiek dėl berniuko, kuris sėdėjo nuleista galva, susidėjęs po stalu rankas ant kelių.

Netrukus patarnautojai ir kiti klientai vėl ėmėsi savo reikalų. Visi, išskyrus Džeisoną.

– Baigei? – paklausė Grifas.

Berniukas pakėlė galvą.

– Taip negalima!

Grifas nustebo pamatęs, kad jis ne susidrovėjęs, o įsiutęs.

– Kaip negalima?

– Kaip ką tik padarė tas vyras. Kaip apie jus kalba žmonės.

Grifas pastūmė lėkštę į šalį ir atsirėmė dilbiais į stalą.

– Paklausyk manęs, Džeisonai. Taip spjaudytis šlykštu. Bet jis tik pasirodė esąs šūdžius, o aš prieš penkerius metus pasielgiau daug negražiau. – Jis pažvelgė pro langą į trijulę, kuri ropštėsi į žemabortį sunkvežimį. – Kaip manai, kiek tas žmogelis uždirba per metus?

Džeisonas abejingai gūžtelėjo pečiais.

– Mažą dalelę to, ką gaudavau aš, kai žaidžiau futbolą. Mažulytę dalelę. Tas vyrukas dirba sunkiai ir neuždirba tiek, kiek aš išleisdavau pagal užsakymą pasiūtų savo marškinių skalbimui ir lyginimui. Jis manęs nekenčia ne dėl to, kad aš daugiau uždirbau. Jam pikta, kad gyvenau taip, kaip svajoja kiekvienas žmogus, ir paleidau vėjais tokį gyvenimą. Aš paėmiau pinigus už sukčiavimą. Buvau kvailas ir savanaudis, pažeidžiau įstatymą. Niekur nuo to nesidėsi.

– Bet dabar jūs nebesat blogas.

Jis dulkina luošio žmoną už pinigus. Elgiasi velniškai bjauriai. Bjauresnis gali būti tik noras dulkinti ją, net jei jam už tai nemokės.

Grifas stengėsi negalvoti apie tai, kas atsitiko. O kai mintis vis dėlto atklysdavo, bandė tai aiškinti fiziologinėmis priežastimis ir padariniais, sekso mechanizmu, kurio rezultatą galima numanyti, jei visos detalės pateptos ir veikia.

Arba užgaida. Atsitiktinumu. Žvaigždės susidūrė, bet to vėl nebus dar milijoną metų.

Tačiau kad ir kaip bandė aiškintis, išmesti iš galvos negalėjo. Ir niekada neišmes. Prisiminęs, kaip Lora suleidžia dantis jam į nykštį, susijaudindavo, paširdžius imdavo mausti iš ilgesio, ir Grifas tenorėdavo vėl atsidurti joje.

– Niekas manęs nelaiko herojumi, Džeisonai. Ir tu nelaikyk. Jei tau reikia herojaus, pažvelk į tėtį.

– Tėtį? – nusišaipė Džeisonas. – Kur jo heroizmas?

– Jis myli tavo mamą. Jis myli tave. Jis rūpinasi tavimi, nerimauja dėl tavęs.

– Kas čia tokio. – Džeisonas tebebuvo paniuręs.

– Tai labai daug. – Paskui, kad jo kalba nebūtų panaši į pamokslą, pridūrė: – Bet futbolininkas iš jo sušiktas. Tik nepasakyk jam, kad keikiausi tau girdint.

– Jis visą laiką keikiasi.

– Tada jis *mano* herojus, – nusijuokė Grifas.

Džeisonas vėl pradėjo šypsotis.

Kita diena prasidėjo kaip paprastai. Grifas išlipo iš lovos ir nuėjo į vonios kambarį. Nusišlapinęs pasižiūrėjo į kalendorių, priklijuotą prie sienos. Dabar tai jau buvo įprasta. Žymėjo dienas, Viešpatie aukštielninkas.

Jis nusipirko kompiuterį ir išmoko juo naudotis. Ilgai naršė po internetą, kol nusprendė, kad neblogai nusimano apie moters dauginimosi organus ir jų veiklą, daug geriau, negu buvo išmokytas mokykloje.

Kai kurios pokalbių svetainės, kuriose apsilankė, suteikė jam daugiau informacijos negu reikia – negi jam svarbu makšties gleivės ir trynio maišas? – bet Grifas sužinojo, kaip skaičiuoti laiką ir kas vyksta per dvidešimt aštuonių dienų ciklą. Jis sužinojo, kas yra liuteinizuojantis hormonas.

Jei jis pergulėjo su Lora tą dieną, kai jai prasidėjo ovuliacija, galima apskaičiuoti, kada jai prasidės mėnesinės – jei prasidės. Tos penkios dienos atėjo ir praėjo. Jei jai jau buvo mėnesinės ir jei Grifas gerai skaičiuoja, ji būtų jam paskambinusi prieš tris dienas, kai jai prasidėjo ovuliacija.

Bet į namą Vindzoro gatvėje Lora jo nepakvietė. Negi tai reiškia, kad mėnesinės neprasidėjo, kad ji pastojo? Gal praneš džiugią žinią tada, kai nėštumą patvirtins gydytojas.

O gal dėl to, kas atsitiko, neketina jam daugiau skambinti. Bet negi jam nebus pranešta, kad susitarimas nebegalioja?

Nežinia varė Grifą iš proto, tačiau jis galėjo tik laukti.

Kaip ir kiekvieną rytą, pažymėjo dieną kalendoriuje, paskui išsimaudė po dušu. Išlipęs iš vonios, išgirdo, kaip į lauko duris dunkstelėjo laikraštis. Dar nenorėjo rengtis, tik apsivyniojo rankšluosčiu liemenį. Pasiėmė laikraštį iš prieangio, nuėjo į virtuvę ir ėmė virtis puodą kavos.

Laukdamas, kol užvirs, peržvelgė pirmą puslapį ir išgėrė iš pakelio apelsinų sultis. Apvertė laikraštį, perskaitė antraštes po sulenkimu ir, pamatęs, kad rašoma apie tas pačias pasaulio bėdas kaip vakar, išsitraukė sporto skyrių.

Kai Grifas išvydo antraštę, jam širdis nutrūko. Kraujas mušė į galvą, jis trumpam apsvaigo. „Kas čia, po velnių?"

BERKETAS APKLAUSTAS DĖL LAŽYBŲ TARPININKO MIRTIES, – skelbė antraštė.

BUVUSIO „KAUBOJAUS" BĖDOS NESIBAIGĖ?

VETERANAS TRENERIS PASMERKĖ UŽGESUSIĄ ŽVAIGŽDĘ

Prisiminęs straipsnius, jis pažvelgė į datą. Ne šio ryto. Išėjęs prieš penkerius metus, bet puikiai išsaugotas. Tik dabar jis pamatė, kad sporto skyriaus popierius ne toks kaip viso laikraščio. Pageltęs nuo senumo.

Rodartė.

Beskubėdamas jis apvertė kėdę virtuvėje. Akimirksniu išbėgo iš virtuvės, perlėkė svetainę ir atlapojo laukujes duris. Išpuolė į siaurą kiemą ir apžvelgė gatvę. Tiesą sakant, nesitikėjo pamatyti žaliojo sedano, ir nepamatė. Rodartė turėjo laiko pasišalinti.

– Kalės vaikas! – Grifas čiupo slystantį rankšluostį ir įsiveržė atgal į vidų, trenkdamas durimis. Rodartė nesirodė beveik du mėnesius. Dabar, kaip tik tada, kai Grifas pradėjo manyti – viltis, – kad pašlemėkas numojo ranka ir patraukė savo keliais, šitas laikraštis.

Gudriai padarė, įdėjo seną sporto skyrių į šios dienos laikraštį, kad Grifas tikrai jį rastų. Rodartė baksnojo jį nosim į

šūdą, kuriuo Grifas prieš penkerius metus pavertė savo gyvenimą.

Susitvardęs tiek, kad galėtų skaityti smulkų šriftą, jis pakėlė kėdę, įsipylė kavos, atsisėdo prie virtuvės stalo ir pradėjo skaityti. Kiekvienas žodis buvo kaip smūgis, skaudus, nes teisingas.

Nuo Pito Rouzo lažybų ir Chosės Kansekos prisipažinimo dėl steroidų vartojimo laikų sportininkas profesionalas nebuvo sukėlęs tokio pasipiktinimo kaip žvaigždžių komandos įžaidėjas Grifas Berketas. Žiniasklaida nepagailėjo vietos ir laiko nušviesti įvykiui, jis pateko į pirmuosius laikraščių puslapius visame pasaulyje. ESPN jam skyrė ne vieną valandą.

Bet Rodartė pasistengė – išrinko „The Dallas Morning News“ numerį, nes šie straipsniai apibendrino jo ilgo, neišvengiamo nuosmukio kroniką.

Iš pradžių jis statė nedideles sumas, bet jos vis augo kaip vijoklis, kurio negali nei išrauti, nei apgenėti, kol galiausiai lažybos nustelbė viską ir tapo įdomesnės už sekmadienines rungtynes. Išlošęs džiaugdavosi labiau negu sėkmingai laimėjęs futbolo aikštėje.

Lažybos virto manija. Kaip jis galėjo nepastebėti grėsmingų ženklų? O gal ir pastebėjo. Gal tiesiog nepaisė.

Buvo įtrauktas į pavojingą, bet smagų uždarą ratą. Laimėjęs statydavo daugiau, kad kitą kartą dar daugiau išloštų. Pralaimėjęs statydavo daugiau, kad atgautų, ką pralošė. Ratas virto sūkuriu ir galų gale jį įtraukė.

Bilas Bandis buvo panašesnis į mokesčių inspektorių, o ne į lažybų tarpininką. Smulkus žmogelis, savo mirties dieną turbūt svėręs ne daugiau kaip tada, kai baigė mokyklą. Reti rudi plaukai, mažas veidelis smailiu smakru ir nosimi. Jis gnaibė šnerves, o blyškiai mėlynos akys nuolat ašarojo nuo ore sklandančių alergenų. Rankos buvo švelnios ir baltos kaip moters, atrodydavo, kad jos drėgnos.

Niekas nebūtų jo palaikęs gangsteriu. Tačiau jis buvo gangsteris. Sklido gandai, kad Sent Luise, dar neperkeltas į

Dalasą, nunuodijo dėdę, mat šis jį išdavė. Grifas taip ir nesužinojo, tai tiesa ar melas.

Bandis dirbo „Vistai“, fiktyviai sindikato korporacijai, neva turinčiai alavo kasyklų kažkur Pietų Amerikoje. Niekas tiksliai nežinojo, kur ir kaip. Tikrasis „Vistos“ verslas buvo lažybos iš didelių sumų, pinigų plovimas ir, spėjo Grifas, narkotikų prekyba.

„Vistos“ *šachtininkai* Las Kolinaso dangoraižyje vilkėjo dizainerių kostiumus ir nešiojo deimantais nusagstytus „Rolex“ laikrodžius. Jie spinduliavo grėsmę net vyrų tualete. Turėjo apsauginių su automatais ir automobilių neperšaunamais langais.

Su tokiais nejuokaujama.

Tai Grifui pasakė Bilas Bandis, valgydamas enčiladą su vištienos įdaru savo mėgstamiausiame meksikiečių restorane. Grifas jau buvo įpusėjęs ketvirtą sezoną su „Cowboys“. Bandis pakvietė jį vakarienės, kad aptartų reikalus, ypač lažybų skolą, kuri dabar buvo per tris šimtus tūkstančių žalių.

– Su šitais žmonėmis nepajuokausi, Grifai. Aš tau dar suteikčiau kredito. Po velnių, uždirbi milijonus. Žinau, kad po kelių mėnesių vėl turėsi. Bet šitie žmonės? – Jis nusišluostė varvančią nosį drėgna balta nosine. – Jie labdaros nesupranta. Patikėk.

Grifas padažė tortilją į padažą ir čepsėdamas kramtė. Gurkštelėjo margaritos su ledu ir mirktelėjo žvaigždės pakerėtoms paauglėms, spoksančioms į jį nuo gretimo staliuko.

– Ką jie ketina daryti? Atsiųsti tipelį plaukuotais krumpliais sulaužyti man abiejų kojų?

– Manai, juokinga?

– Man rodos, puolei į paniką be reikalo. „Vista“ kas savaitę priskaičiuoja procentus, aš duodu pelno. Kas jiems nepatinka?

– Jie nori atgauti savo pinigus.

Galų gale Grifas atkreipė dėmesį į gedulingą Bandžio toną. Bandis nebesijaudino, nebebruzdėjo, blyškių akių žvilgsnis

buvo kietas kaip akmuo. Net nosis trumpam išdžiūvo. Grifas pamanė, kad pasakojimas apie seno dėdės nužudymą, ko gero, tiesa.

– Džiaukis, kad „Vista“ pasiuntė mane, – varė savo Bandis tokiu pat šaltu veidu, – nes nežaistum sekmadienį, o gal ir visus šio sezono sekmadienius. Nedaryk klaidos, gali būti kaip reikiant sužalotas, Grifai. Jie tikrai taip padarys.

– Kokia „Vistos“ vaikinams prasmė mane žaloti? Jei negalėsiu žaisti, jie niekada neatgaus pinigų.

Šis argumentas ryžtingai Bandžio veido išraiškai nepadarė jokio poveikio. Grifas atstūmė lėkštę ir atsiduso, bjaurėdamasis, kad reikalus teks tvarkyti dabar. Sekmadienį Atlantoje komanda žais su „Atlanta Falcons“. „Cowboys“ populiaresni, bet tik vos vos. Laimėti bus nelengva. Reikia ruoštis sunkiam žaidimui, skaityti rungtynių aprašymus, o ne pataikauti gangsteriams.

– Gerai. Duok man kelias dienas, – pasakė jis Bandžiui. – Kai ką parduosiu. Automobilį. Butą Floridoje. Ką nors. Kokia mažiausia suma juos laikinai patenkintų? Du šimtai tūkstančių? Tai didesnė pusė mano skolos. Ar nusipirkčiau šiek tiek malonės?

Bandis nusišluostė ašarojančias akis nosinės kampučiu.

– Žinau kitą būdą.

– Kaip laimėti laiko?

– Kaip nurašyti skolą.

Grifas išsižiojęs spoksojo į Bandį, lyg šis būtų pažadėjęs savaitę negyvenamoje saloje su praėjusių metų „Playboy“ gražuolėmis, kurios visos nimfomanės ir kraustosi dėl jo iš proto, o drabužių saloje vilkėti negalima.

– Nori su jais susitikti? Aptarti variantų? – paklausė Bandis.

– Kur ir kada?

Tie, kuriuos minėjo Bandis, buvo trys vyrai. Grifą ištaigingame „Vistos“ biure jie pasitiko labai svetingai ir nuoširdžiai paspaudė ranką. *Ko gersit? Sumuštiniai ant padėklo. Siūlau*

jautienos filė krienų padaže. Gal masažą po susitikimo? Viena darbuotoja garsėja masažais su laiminga pabaiga. Mirkt, mirkt. *Jei suprantate, ką noriu pasakyti.* Grifas suprato.

Iš tokio priėmimo niekas nebūtų įtaręs, kad jis skolingas jiems daugiau kaip ketvirtį milijono dolerių ir kad jie grasino jį sužaloti, jei skolos tuojau pat negrąžins.

Vienintelis tikras teksasietis buvo aukštas, lieknas, tamsiai įdegęs, dideliais ir labai baltais dantimis, aistringas golfo žaidėjas. Kalbėjo garsiai, nešvankiai ir be paliovos. Tai jis apkabino Grifą per pečius ir pasiūlė masažuotoją stebuklingomis rankomis ir burna. Jo vardas buvo Laris.

Martinas buvo juodbruvas, nutukęs ir panašus į Viduržemio jūros pakrančių gyventoją. Ne kvėpavo, o švokštė kaip išsiderinęs dūdmaišis, ir atrodė, kad jį tučtuojau ištiks infarktas, o dar neištiko tik todėl, kad širdis nebeturi energijos.

Trečiasis, Benetas, buvo tykus ir neįkyrus. Pliktelėjęs, šviesiaodis, jis sėdėjo atskirai, beveik nedalyvavo pokalbyje, bet įdėmiai apžiūrinėjo Grifą kaip žvynuotas ir nuodingas padaras nemirksinčiomis, be blakstienų akimis.

Pasisveikinę jie iškart ėjo prie reikalo. Pasiūlymas buvo paprastas: sekmadienį tyčia pralaimėti rungtynes su „Atlanta", ir jo skolos nebeliks. „Vistos" vaikinai šią mintį išreiškė kitais žodžiais, bet esmė buvo tokia.

Martinas pasakė, kad jie nesitiki, jog jis stengsis pralaimėti.

– Tiesiog žaisk ne visu pajėgumu.

Laris vėl pamerkė.

– Suteik šikniams „Falcons" progą. Štai ir viskas.

– Ir kas žino, – prašvokštė Martinas, – jei „Falcons" laimėtų, galbūt mes ne tik nurašytume tavo skolą, bet ir mestelėtume premiją. – Švokšt. – Ar ne, Benetai?

Tylenis Benetas linktelėjo užšukuota plike.

Grifas pažadėjo pagalvoti.

Puiku, atsakė jie. Iki sekmadienio gali galvoti. Norėdami parodyti, kad jų ketinimai geri, jie primygtinai įsiūlė jam

merginą, kuri penkiasdešimties minučių masažą užbaigė čiulpimu. Žinoma, jis ir taip galėjo gauti, kai norėjo. Visada atsirasdavo mergų, trokštančių pažymėti lovos koją Teksaso „Dallas Cowboys" emblema. Bet ši buvo nepaprasta.

Sekmadienį, kai jis rengėsi, klausėsi himno, net kai išėjo į aikštę po pirmojo kamuolio padavimo, dar buvo nenusprendęs. Nežinojo, kaip pasielgs, iki ketvirto kėlinio pabaigos, kai rezultatas buvo 10:10, o „Cowboys" vis dar toli savo zonoje. Atėjo trečio metimo eilė, o jie tebebuvo dvylika jardų atsilikę.

Jis sučiupo kamuolį, perduotą centrinio žaidėjo. Dalaso linijos gynėjus „Falcons" išvartė kaip kėglius. Greičiausią, stipriausią perdavėją užblokavo du šoniniai puolėjai. Trečiasis lėkė prie Grifo, pajutęs, kad šis dvejoja. Grumdamasis ir dairydamasis neuždengto kamuolio gaudytojo, Grifas suvokė, kaip lengvai ir įtikinamai gali prarasti kamuolį.

„Atlanta" laimėjo 17:10.

Jis sudarė sandėrį.

Devynioliktas skyrius

– Jei nori paduoti suktą kamuolį, pakišk po juo nykštį. – Ir Grifas parodė Džeisonui Ričui kaip. – Matai? Staigiai patrauk nykštį, paleisdamas kamuolį. Pabandyk dar kartą.

Jis padavė kamuolį. Džeisono veidas buvo įsitempęs ir susikaupęs. Jis čiupo kamuolį taip, kaip Grifas buvo parodęs, ir metė.

– Daug geriau.

– Dar kartą, Grifai? Man atrodo, per vėlai paleidau.

– Gerai, bet tik kartą. Tuoj prasidės treniruotė.

Grifas pamatė, kad antras metimas geresnis.

– Puikiai padavei, Džeisonai. Imi įgusti. Mesk dar kelis tūkstančius kartų, ir išeis automatiškai. Viršysi rekordą.

Prakaituotame Džeisono veide po kauke nušvito šypsena.

– Vakar buvo smagu. Tiktai... na, žinot.

– Taip, gaila, kad tu matei.

– Aš papasakojau tėčiui. Jis pasakė, kad kitaip pasielgti negalėjot. Jei būtumėt su jais susimušęs, būtų buvę dar blogiau.

– Kurgi ne. Matei, kokie galiūnai buvo?

Džeisonas nusijuokė, paskui nedrąsiai pasiūlė:

– Gal kada nors vėl nueitume išgerti pieno kokteilių?

– Mielai.

– Aš irgi. Iki rytojaus.

Grifas dukart kaukštelėjo berniokui per šalmą.

– Aš būsiu čia.

Džeisonas nubėgo pas draugus, kurie jau rinkosi prie aikštės šoninės linijos. Bolis buvo tarp tėvų. Grifas sveikindamasis kilstelėjo ranką, ir Bolis jam pamojavo.

Grifas nubėgo per aikštę surinkti Džeisono kamuolių, paskui sukišo juos į maišą, kurį laikė automobilio bagažinėje, užtraukė virvele ir persimetė per petį.

Ir tada pamatė, kad iš už metalinio tinklo tvoros jį stebi Rodartė.

Grifas jau buvo sukaitęs, nes valandą lakstė saulėje su Džeisonu. Kai pamatė Rodartę, jam pasirodė, kad kraujas užvirė. Vos susitvardė nepuolęs tvoros.

Neskubėdamas išėjo pro vartus ir pasuko prie Rodartės. Tas šunsnukis nesiteikė į jį net pažvelgti. Spoksojo į šoninę liniją kitoje aikštės pusėje, kur vyriausiasis mokyklos treneris aiškino jauniesiems žaidėjams, kad treniruojantis pavojinga perkaisti ir netekti daug vandens.

– Tu apgailėtinas, Rodarte, – tarė Grifas. – Renki senus laikraščius kaip valkata.

Rodartė sukikeno, bet neatsigręžė.

– Linksma skaityti. Norėjau, kad suteiktų džiaugsmo ir kitiems.

Grifas jau buvo bečiumpąs jį už peties ir beapgręžiąs, bet neišdrįso. Rodartė trenks atgal. Jei muštynės užsitęs, o jos neišvengiamai užsitęs, aplink pilna liudytojų. O svarbiausia – Bolis. Grifas jam pažadėjo, kad neįsivels į bėdą. Vakar sporto žurnalistas jam patikėjo sūnų. Grifas baisiai norėjo pateisinti pasitikėjimą.

Galėjo pasiųsti Rodartę po velnių ir nueiti. Tegu stypso čia ir tirpsta nuo karščio, kol virs prakaito klanu ir jį sugers kieta išdžiūvusi žemė.

Bet jo nepaisyti neprotinga. Rodartė čia pasirodė neatsitiktinai, ir šio ryto epizodas su laikraščiu nėra nekalta išdaiga. Kelias savaites dingęs Rodartė vėl atsirado. Kol Grifas nesužinos kodėl, nenueis.

Rodartė išsitraukė iš kišenės kramtomosios gumos pakelį.

– Bandau mesti rūkyti.

– Sėkmės. Gaila būtų, jei susirgtum ir numirtum.

Rodartė klastingai šyptelėjo, išvyniojo kramtomosios gumos juostelę ir įsikišo į burną.

– Tebedulkini tą subinytę?

Grifas sukando dantis.

– Kadangi tavo mylimiausia kekšė dar nepriima klientų, turi iš kur nors gauti. – Šypsena pasidarė dar klastingesnė. – Neblogas pasirinkimas. Ponios Spikmen ne tik daili subinytė, moteriškė nebasa. Bet aš neabejoju, kad tai žinai. Niekas tavęs nepavadintų kvailiu, dešimtasis numeri. Pavadintų visokiais negražiais žodžiais, bet tik ne kvailiu.

Grifas neužkibo ant meškerės.

– Tai tavo sąskaitas dabar apmoka ji? Perka tau naujus gražius daiktus? – Rodartė vėl bjauriai nusijuokė ir pliaukštelėjo burnoje kramtomąja guma. – Aišku, perka. Su džiaugsmu. Galvą guldau, kad, gyvendama su neįgaliuoju, sumokėtų kažin kiek už galimybę pajodyti tokį didelį ir stiprų futbolo herojų kaip tu.

Grifas nejudėjo, nors ir troško Rodartei išrinkti dantis.

– Galvą guldau, kad ji iš tų dalykiškų verslininkių, kurios lovoje žvėrėja. – Rodartė pritildė balsą iki dviprasmiško šnabždesio. – Juk neklystu? Visas darbo nesėkmes ji palieka ant tavo pistuvo ir mėgsta būti viršuje. Nagi, papasakok, Berketai, man irgi įdomu. Ji tokia?

– Tu šūdžius.

Rodartė kimiai nusijuokė.

– Tu kruši paralitiko žmoną, o šūdžius – *aš?*

– Ko tu nori?

– Noriu? Nieko, – naiviai atsakė Rodartė. – Pamaniau, reikia užsukti, pasisveikinti. Negerai, jei manysi, jog tave užmiršau. Noriu patikinti, kad kai susimausi, – o tu, žinok, tikrai susimausi, – būsiu šalia, mėgausiuos ir prisidėsiu, kiek galėsiu. Aš pasikaustęs tavo reikaluos. Tu net neįsivaizduoji kaip.

Grifas būgštavo, kad jei dar čia stovės, žengs pirmą žingsnį į pranašaujamą susimovimą. Kaip tik to ir siekia Rodartė. Nors buvo pasiryžęs nenueiti, vis dėlto nusisuko ir nužingsniavo šalin.

– Džeisonas daro pažangą.

Grifas žaibiškai atsigręžė. Rodartė, tyliai juokdamasis, išspjovė gumą į dulkes.

– Vaikėzas neturi įgimto talento, bet daug dirba. Aiškiai matyti, kad garbina žemę, kuria vaikštai. Turbūt nori sekti tavo pėdomis. Na, ne sukčiaus ir žudiko, bet šlovingo futbolininko. – Rodartė prisimerkė, ir nemalonų veidą su spuogų randeliais nušvietė šypsena. – Apmaudu, jei vaikiui kas nors atsitiktų. Nelaimė, po kurios liktų luošas, ar kas panašaus, ir jo svajonė neišsipildytų. Gal net žūtų.

Grifas keliais žingsniais atsidūrė prie jo.

– Bent pirštu paliesk tą vaiką ir...

– Raminkis, – meiliai sučiulbėjo Rodartė. – Aš tik svarsčiau, koks permainingas būna likimas. Jėzau, koks tu karštakošis. Mėginu draugiškai pasišnekėti mokyklos futbolo aikštėje, o tu...

– Ko tu nori, Rodarte?

Jis jau nebevaidino meilaus, akys sunuožmėjo.

– Žinai, ko aš noriu.

– Neturiu „Vistos“ pinigų.

– Jie neįsitikinę. Esu tikras, kad ne. Ir neketinu liautis, kol nepalūši ir negrąžinsi žalių. Aš amžinas kaip apgamas.

Grifas atkišo smilių ir ėmė trauktis atbulas.

– Nelįsk prie manęs. Nelįsk prie mano pažįstamų.

– Arba kas, dešimtasis numeri? – nusijuokė Rodartė. – Arba kas?

Grifas neįvykdė lygtinio paleidimo įpareigojimų, tiksliau, svarbiausios sąlygos, kurią jam nuolat primindavo Džeris Arnoldas: *Nesiartink prie buvusių sėbrų.*

Grifo nuomone, pasirinkimo nebuvo. Rodartė grasino Džeisonui. O kaip jis kalbėjo apie Lorą... Nuo grėsmingos nešvankybių potekstės Grifui šiaušėsi plaukai. Rodartei nieko nereiškia suluošinti abu. Loros neapsaugos net pinigai. Jis nė nemirktelėjęs padarys jai ir Džeisonui, ką norės, ir padarys velniškai smagindamasis.

Kad to išvengtų, Grifas privalo išspręsti šį klausimą akis į akį. Nenori, kad Rodartė jam visą gyvenimą keltų grėsmę. O dar labiau nenori užtraukti nelaimės dviem visiškai nekaltiems žmonėms. Jį užgraus sąžinė, jei nuo Rodartės žiaurumo dar kas nors nukentės taip kaip Maršija.

Iš treniruočių aikštės Grifas nuvažiavo tiesiai į namus, skubiai palindo po dušu ir apsirengė. Paliko naująjį „Armani" švarką ir apsivilko senąjį, įsigytą prieš kalėjimą, nes nenorėjo pasirodyti pinigingas.

Jaudinosi, važiuodamas į „Vistos" biurą be išankstinio susitarimo, bet neabejojo, kad triumviratas panorės su juo susitikti, bent jau iš smalsumo. Jis neklydo. Beveik pusvalandį laukęs priimamajame, pagaliau buvo pakviestas į šventą vietą, kurioje juos pamatė pirmą kartą.

Tos pačios plokštėmis apmuštos sienos, netiesioginis apšvietimas, garsą slopinantys kilimai, bet svetingumo pastebimai trūko. Nei padėklo su sumuštiniais, nei atviro baro. Laris tebebuvo rudai įdegęs, bet atrodė, kad daugiau laiko praleidžia klubo bare negu golfo aikštelėje. Užsiaugino šiokį tokį pilvuką.

Grifas nustebo pamatęs, kad Martinas vis dar kvėpuoja be aparato. Tačiau vaikščiojo jis su lazda, prilaikančia milžinišką kūną.

Benetas liovėsi šukuoti plaukus ant plikės ir nusiskuto galvą. Ji buvo visiškai balta ir apvali, iš užpakalio atrodė kaip didžiulis biliardo kamuolys ant pečių. Blakstienų turėjo dar mažiau, todėl akys buvo dar panašesnės į roplio akutes.

Laris puse užpakalio prisėdo ant rašomojo stalo kampo. Benetas sėdėjo krėsle, sukryžiavęs kojas. Kai Grifas įėjo, Martinas susmuko ant trumpos odinės sofutės. Jos jam

vos užteko. Ir Martino plaučiai, ir sofutė sušvokštė, kai jis atsisėdo.

Grifui atsisėsti niekas nepasiūlė.

Prabilo Martinas:

– Ko nori?

Grifas atsakė tiesiai:

– Atšaukit Rodartę.

Kokias trisdešimt minučių visi tylėjo. Galų gale įtemptą tylą sudrumstė Laris.

– Kalbi apie Stanlį Rodartę?

Grifas suvokė, kad jis dedasi kvailiu.

– Galite džiaugtis, jūsų sarginis šuo atkaklus. Jis laukė Big Springe tą dieną, kai išėjau iš kalėjimo, ir nuo to laiko gadina man gyvenimą. Jis užpuolė mano draugę. Išžagino ją ir sudarkė veidą. Kadangi to nepakako man įtikinti, užsiundė ant manęs du banditus. Savaitę vos paėjau ir šlapinausi krauju.

– Kaip nemalonu, Grifai, – kandžiai atsiliepė Laris. – Ir kodėl mums tai turėtų rūpėti?

Grifas pasipiktino, kad trijulė vaidina naivuolius. Jis pasakoja tai, ką jie ir taip žino, verčiau jau prisipažintų ir pareikštų, kad jis ir Maršija prisiprašė.

– Suprantu, kad jus siutina Bilo Bandžio paslėpti pinigai, nes negalit jų rasti. Bet palikit mane ramybėj. Aš nieko iš jo nepaėmiau. Ir velniškai gerai žinote, kad jo neužmušiau.

– Motyvą turėjai.

– Jūs irgi.

FTB suėmė Bandį už neteisėtas lažybas, jam grėsė keleri metai kalėjimo. Bandis bandė derėtis, pakišdamas Grifą Berketą. Papasakojo apie šio ryšius su „Vista“ ir apie būsimas atkrintamąsias rungtynes su Vašingtonu. Tą dieną Dalase niekas nesidžiaugė dėl pralaimėjimo, išskyrus federalinius agentus, kurie drąsiai galėjo kelti bylą „Cowboys“ įžaidėjui dėl azartinių žaidimų reketo.

Bandis sudarė naudingą sandėrį. Grifas buvo sučiuptas, kaltinimai Bandžiui panaikinti. Bet tokie mainai sunervino

„Vistos" vaikinus. O jei FTB pareikalaus iš Bilo Bandžio šio to daugiau nei sukčiaus futbolininko? Kada nors lažybų tarpininkas gali susigundyti dėl laisvės įduoti ir juos.

„Vistos" trijulė nužudė Bandį, kad jis nepasiduotų pagundai. Bent Grifas taip spėjo ir dabar juos apkaltino. Šie nė nemirktelėjo.

– Gal ir buvo slėptuvė, – pasakė Grifas, – bet aš penkerius metus ne lobių ieškojau. Nenoriu dirbti jums, nedirbu ir jūsų konkurentams. Galit man grasinti iki Paskutinio teismo dienos, tačiau nieko nepešit. Nežinau, kiek mokate Rodartei, kad nuodytų man gyvenimą, bet švaistote pinigus veltui. Atšaukit jį.

Stojo tyla. Trijulė sėdėjo kaip statulos. Pagaliau Martinas pažvelgė į Larį, Laris pažvelgė į Benetą, o Benetas toliau spoksojo į Grifą.

Jei Grifas vis dar būtų domėjęsis lažybomis, dabar būtų statęs už Benetą kaip grupės vadą. Laris buvo papliauška, žmogus iš liaudies, reklamos agentas. Martinas buvo protingiausias ir rikiavo marionetes. Benetas, nebylus ir nejudrus Benetas, kurio gyslomis, matyt, tekėjo ledinis vanduo, buvo atsakingas už žalos mažinimą.

Galų gale prašneko Martinas.

– Kodėl manai, – švokšt, – kad mes susidedam, – žiopt, – su tokiais pašlemėkais kaip Rodartė?

– Jis pats man sakė. Sakė, kad susitarė su jumis. Perdavė jūsų žinią, kad galėčiau atsiteisti. Kad jūs galbūt užmirštumėt ir atleistumėt.

– Užmirštume ir atleistume?

Grifas pirmą ir paskutinį kartą pamatė Martino šypseną ir vos nesusimyžo.

– Ar Rodartei haliucinacijos, ar tau? – paklausė Laris. – Varei ant mūsų prisiekusiųjų teismui ir tikiesi, kad priimsim atgal? – Jis prunkštelėjo, išreikšdamas savo požiūrį į tokią galimybę. – Pirma, šikniau, mes neatlaidūs ir neužmaršūs. Antra, tu mums niekada nedirbsi. Mes mokomės greit. Išdū-

rei mus – išsidūrei pats. Trečia, jei kuris nors mūsų konkurentas, – nors vertų dėmesio neturime, – susidomėtų tavimi, mes tik apsidžiaugtume. Tai būtų sumauto nenuovokumo ženklas. Ir paskutinis dalykas, dėl kurio tu, beje, neklydai. Rodartė atsivilko pašniukštinėti prieš tau išeinant iš kalėjimo. Visada klydo, manė, kad yra kietuolis ir daro mums įspūdį. Nedaro. Jis tėra vulgarus banditėlis, ir tiek. Bet mes mėgstam elgtis draugiškai, ypač su tokiais padugnėmis. Todėl kabinom jam makaronus ir net įpylėm porą stikliukų aštuoniolikos metų viskio, paskui atsisveikinom. Jis daro tau spaudimą savais sumetimais, ir mes už tai nemokam.

– Ir sėkmės jam, – prašvokštė Martinas.

– Šventa teisybė, – sutiko Laris. – Ir sėkmės jam. Mums neplyš širdis iš sielvarto tą dieną, kai mirsi, Berketai. Tu dar gyvas tik todėl, kad nesi geresnis už Rodartę. Tegu verčiau jo kalibro smulkmė susidoroja su tokiu šūdžium kaip tu, mes rankų nesitepsim. Dabar nešk iš čia subinę, kol neprisiminėm, kaip iš tikrųjų mus užknisai.

Važiuodamas namo iš Las Kolinaso, Grifas įstrigo grūstyje, nes dėl avarijos greitkelyje dvi kelio juostos buvo užtvertos. Įsmeigęs akis į priešais stovinčio automobilio raudonąsias šviesas, jis mąstė apie Lario žodžius. Panašu į tiesą. Jie negedės dėl jo mirties, bet jei būtų norėję, kad jo nebebūtų, jo jau nebebūtų.

„Vistos“ vaikinai baisūs, bet Rodartė, veikiantis savarankiškai, dar baisesnis. Grifui nepasidarė ramiau, sužinojus, kad jo niekas nesamdė.

Apmąstymus nutraukė mobiliojo čirpimas. Grifas atidarė telefoną.

– Alio.

– Jūs neužsiėmęs?

Dvidešimtas skyrius

Grifui sudrebėjo širdis.

– Kada?

– Dabar.

– Penkiolika minučių vėluosiu. – Ne mažiau kaip trisdešimt, bet jis nenorėjo, kad ji apsigalvotų.

– Iki pasimatymo.

Pro avarijos vietą jis važiavo penkias minutes, paskui nudūmė honda taip, lyg dalyvautų Le Mano lenktynėse, ir atsidūrė prie namo, prabėgus dvidešimt dviem minutėms po jos skambučio. Įėjo pro atrakintas duris ir rado ją stovint svetainės viduryje.

Lora segėjo aptemptą baltą sijoną ir vilkėjo raudonus marškinaičius be rankovių su baltomis sagomis priekyje ir plačiomis petnešomis. Atrodė nuostabiai.

– Sveika, – tarė jis.

– Sveikas.

– Buvau 114-oje, kai paskambinot. Avarija.

– Nebuvau iš anksto įspėjusi.

Jis išsinėrė iš švarko ir pakabino jį ant artimiausios kėdės atlošo.

– Kaip jums sekėsi?

– Puikiai. O jums?

– Neblogai. Bendrovė neleidžia sėdėti rankų susidėjus?

– Neleidžia.

– Bjauriai karšta.

– Nebeprisimenu, kada lijo.

– Toks jau metų laikas.

Iki šios akimirkos jie žiūrėjo vienas kitam į akis. Dabar Lora jas nuleido. Pažvelgė į langą. Pro žaliuzes šviesos skverbėsi nedaug.

– Paprašiau šiandien su manimi susitikti, nes norėjau pasakyti akis į akį.

Grifui nudiegė per paširdžius.

– Jūs nėščia.

Ji papurtė galvą.

– Ne? – paklausė jis, kad būtų tikras.

– Ne.

– Maniau, kad pastojot. Praėjusį kartą tikimybė buvo dvigubai didesnė.

Lora dirstelėjo į jį ir nusuko akis.

– Aš nepastojau. Bet aš... mudu su Fosteriu nutarėm išbandyti dirbtinį apvaisinimą.

Galvoje Grifui viskas susimaišė: susidūrimas su Rodarte, susitikimas su „Vistos“ vaikinais, Loros skambutis, pašėlęs lėkimas čia jos pamatyti. Nesuprato jos žodžių. Papurtė galvą.

– Atleiskit, nesupratau?

– Dirbtinį apvaisinimą.

– A. Taip. – Grifą vėl nusmelkė iki pat paširdžių. – Vietoj...

– Taip.

– Aha.

Stojo iškalbingai ilga tyla, paskui Lora vėl prabilo:

– Suprantam, kad mūsų sprendimas turės įtakos jūsų finansinei padėčiai.

– Aha.

– Todėl norėtume, kad būtumėte donoras. – Ji nervingai apsilaižė lūpas. – Žinoma, jei sutinkate. O jei sutinkate ir apvaisinimas bus sėkmingas, mokėjimo sąlygos nepasikeis.

Grifas įsmeigė akis Lorai į veidą, bet ji vengė jo žvilgsnio. Po valandėlės jis nuėjo prie sofos, atsisėdo ant krašto ir įsistebeilijo į tolį, mąstydamas, kokia ši diena sumauta.

Matyt, ji pamanė, kad jis tyli iš nenoro ar neryžtingumo.

– Galit šiandien neatsakyti, – pridūrė Lora. – Turite laiko pagalvoti. Man reikės susitarti su specialistais, pasidaryti tyrimus. Turbūt teks vartoti hormonus. Gal mums jūsų prireiks negreit. Po kelių savaičių.

Grifas žiūrėjo į ją.

– Kai procedūra bus numatyta, – paskubom kalbėjo Lora, – paskambinsiu, ir mes susitarsim dėl laiko ir vietos. Mėginys turi būti paimtas procedūros dieną. Pranešiu, kai tik galėsiu. Išvakarėse, gal net prieš dvi dienas.

– Gerai.

– Jei nuspręsite, kad nenorite... dalyvauti, penkis šimtus tūkstančių jums vis tiek sumokėsim. Už tuos kartus, kai... už... nepatogumus.

– Jūs labai dosnūs.

– Žinoma, tikiuosi, kad jūs laikysite liežuvį už dantų, kaip susitarėm, net jei atsisakysit sandorio.

Galų gale Lora prabilo apie tai, kas rūpi ir jam.

– Jūs norite, kad niekas nežinotų, – jis kryptelėjo smakrą miegamojo pusėn, – kas ten atsitiko paskutinį kartą.

– Noriu, kad niekas nieko nežinotų, pone Berketai.

– Neabejoju, ponia Spikmen.

Lora atsitiesė ir čiupo nuo krėslo rankinę.

– Tada, regis, viską aptarėm. Dėkui, kad taip greit nešėtės, iš anksto neįspėtas.

– Skamba dviprasmiškai, – sumurmėjo Grifas sau po nosim, bet tyčia taip, kad ji išgirstų.

Ji apsimetė neišgirdusi ir pasuko prie durų.

– Turiu eiti. Po pusvalandžio susirinkimas.

– Melagė.

Lora skubiai atsigręžė.

– Nebus jokio susirinkimo. Jūs sprunkate. – Jis pakilo nuo sofos ir pasuko prie jos. – Jūs persigandot. Jūs nepasitikit savim, todėl bijote čia būti. Prisipažinot vyrui, kad paskutinį kartą buvo malonu?

– Apie ką kalbuosi su Fosteriu...

– Ir todėl jis apsigalvojo dėl mūsų sandorio?

– Apsigalvojo ne jis. Apsigalvojau aš.

Iki šios akimirkos Grifo pyktis vis didėjo. Bet po šių žodžių išblėso. Taip nusprendė ji, ne Spikmenas, ne jie abu. Jis paklausė pirmo dalyko, kuris atėjo į galvą, kurį norėjo žinoti.

– Kodėl?

– Aš negaliu... – Lora užsikirto, paskui vėl prašneko. – Aš nebegaliu šitaip, štai ir viskas. Sutikau tik todėl, kad taip norėjo Fosteris. O aš jį myliu. Tikrai. Aš myliu savo vyrą.

– Aišku.

– Tik todėl ir sutikau.

– Jau sakėt.

– Bet su jumis gulėti nebegaliu.

– Tai irgi sakėt. Tiesą sakant, tai viskas, ką turėjot pasakyti. Nereikia teisintis.

Lora keistai pažvelgė į jį ir nuleido galvą. Abudu stovėjo ir tylėjo. Bėgo sekundės, jis žiūrėjo į plaukų verpetą jos viršugalvyje. Galų gale paklausė:

– Kada nusprendėt?

– Praėjusį kartą išeidama supratau, kad daugiau nebeisiu. Bet nerimavau ir pasakiau Fosteriui apie savo sprendimą tik prieš dvi savaites.

– Tai kodėl tada nepaskambinot?

– Nutarėm palaukti, ar nepastojau, ir tik tada jums pasakyti. Jei būčiau pastojusi, aiškinti nieko nereikėtų. Maniau, kad klausimas išspręstas. – Raudoni marškinaičiai išsipūtė, įtempdami baltas sagas, nes Lora giliai įkvėpė. – Bet pastarąsias dvi savaites Fosteris nieko neveikė, tik bandė mane perkalbėti.

– Jis vis dar nori, kad vaikas būtų pradėtas įprastu būdu.

– Taip. Jis nedarė man spaudimo, bet neslėpė, ko nori. Parodė, kaip nusivils, jei imsimės kitų būdų. Griebėsi visokių taktinių manevrų, kad toliau elgtumės, kaip numatėm, bent dar keletą ciklų.

– Bet jūsų neperkalbėjo.

– Ne.

– Tai kodėl nepaskambinot ir nepasakėt man, kad susitarimas nebegalioja? Kodėl jūs čia?

– Fosteris mano, kad nusileidau. – Lora apžvelgė kambarį, valandėlę žiūrėjo į trečią Grifo marškinių sagą, paskui pakėlė galvą ir jos žvilgsnis susidūrė su jo akimis. – Graužė mane, kol sutikau su jumis susitikti dar vieną, paskutinį kartą. Jis pasakė, *pažadėjo*, kad jei šiandien nepastosiu, daugiau niekada neprašys manęs eiti čia ir sutiks, kad būčiau apvaisinta ligoninėje.

– Vieną, paskutinį kartą, – pakartojo Grifas.

– Taip.

– Šiandien.

– Taip.

– Vadinasi, jis mano, kad mes...

– Taip.

– Bet mes ne...

– Juk jis niekada nesužinos. Manys, kad ir šį kartą nepasisekė kaip tris ankstesnius.

– Tik mudu žinosim, kad šį kartą buvo kitaip.

– Jei jam nepasakysit.

– Aš neatskleisiu jūsų paslapties.

– Nekenčiu šio žodžio, – sielvartingai pasakė Lora. – Stengiuosi nieko neslėpti nuo vyro.

Ji pažvelgė į koridorių, kuris driekėsi jam už nugaros ir vedė į miegamąjį. Žiūrėjo taip ilgai, kad Grifas dirstelėjo per petį, kas ją taip sudomino. Koridorius buvo tuščias. Jis pamanė, kad Lora galbūt žiūri į miegamąjį, prisimena, kaip jie

juda vienu ritmu, prisimena savo orgazmą. Tai paslaptis, kurios ji neatskleis vyrui.

Grifas atsikvošėjo, kai ji pakėlė akis. Ilgai žiūrėjo į jį, o jis – į ją, paskui ji parodė į laukujes duris.

– Tai...

– Susirinkimas.

Lora blankiai šyptelėjo.

– Nėra jokio susirinkimo.

– Žinau. – Jis irgi šyptelėjo, bet linksma nebuvo.

Ji ištiesė ranką prie durų rankenos.

– Neužmirškit švarko.

– Gerai.

– Užtrenkit duris.

– Žinoma.

Lora atlapojo duris, ir į vidų plūstelėjo karšto oro banga.

– Lems aplinkybės, – tarė ji, – bet gali būti, kad matomės paskutinį kartą.

– Gali būti.

Ji patylėjo, paskui droviai gūžtelėjo pečiais.

– Negaliu sugalvoti tinkamų žodžių.

– Tušti plepalai atrodo dar tuštesni.

Lora blausiai šyptelėjo, nes Grifas priminė jai žodžius, jos ištartus tą vakarą, kai jie susipažino.

– Nereikia nieko sakyti, Lora.

– Tada... – Ji atkišo dešinę ranką. – Sudiev.

Grifas paspaudė. Juodu pažvelgė į rankas, paskui vienas į kitą. Lora paleido jo ranką, nunėrė akis ir nusisuko į atdaras duris.

Bet tik tiek. Nusisuko ir stovėjo.

Grifas delsė tik akimirką. Paskui priėjo, užkišo ranką priešais ją ir lėtai užstūmė duris.

Lora spoksojo į savo atspindį veidrodėlyje. Veidas buvo svetimas, moteris veidrodyje susitaršiusi, o ne tobulai tvarkinga

kaip paprastai. Labiausiai ją trikdė abejonė akyse. Kur įprastas pasitikėjimas savimi? Kur įsitikinimas, kad ji – padėties šeimininkė? Kas ši baikšti nepažįstamoji?

Ji perbraukė pirštų galais per lūpas ir nusišluostė išterliotą tušą ties akies kampučiu. Nėra ko abejoti, atvaizdas veidrodyje jos.

– Lora!

Ji žaibiškai apsisuko, spausdama ranką prie krūtinės.

– Neišgirdau, Fosteri.

– Matau, kad ne. Pašokai kaip įgelta. – Invalido vežimėlis stovėjo ant slenksčio tarp miegamojo ir vonios kambario. – Manuelas pasakė, kad tu namie.

Ji pastatė automobilį nuošaliame garaže, įėjo per kambariuką, kuriame palikdavo purvinus batus, ir užlipo į viršų užpakaliniais laiptais.

– Jis sakė, kad tu kalbiesi telefonu. – Lora prisivertė nerūpestingai nusijuokti. – Man atrodo, kad taip sakė. Nenorėjau tau trukdyti. Džiaugiuosi, kad šiandien likai namie. Karštis nepakeliamas. Visi pikti kaip velniai, važinėja kaip bepročiai, todėl spūsties metas gatvėse dar pavojingesnis negu visada.

Suvokusi, kad per daug ir per greitai kalba, ji prisivertė šnekėti lėčiau.

– Tenorėjau pasakyti, kad atrodau baisiai ir ketinau palįsti po dušu, prieš eidama pas tave. Kaip šiandien sekėsi tau?

– Nykiai. O tau, jei nekalbėsim apie orą ir spūstį?

– Šį rytą laksčiau iš vieno susitikimo į kitą, tarp jų su Federalinės aviacijos valdybos atstovais aptarti „Southwest“ ir „American“ skundų.

– Kalbėk konkrečiau. „Southwest“ ir „American“ amžinai skundžiasi mumis.

– Glosto savimeilę.

– Jei mums nesisektų, tylėtų kaip užrišti, – nusišypsojo Fosteris. – Kaip praėjo susitikimas su Grifu Berketu?

Klausimas buvo staigus, nelauktas ir užklupo ją netikėtai.

– Kaip anksčiau. Greitai. Veiksmingai.

– Maniau, kad taip vėlai grįžai dėl jo.

– Kodėl?

– Nežinau.

Lora nutylėjo.

– Tikiuosi, pavakarieniavai nelaukdamas, kol grįšiu.

– Dobins padarė sumuštinių, kad nemirčiau iš bado.

– Puiku.

– Tai kodėl pavėlavai?

– Buvau jau beveik namie, bet prisiminiau, kad kai ką pamiršau biure, ir turėjau grįžti. Mirna dar buvo.

– Mano sekretorė paprastai išeina paskutinė. Arba tu.

– Ji baigė rengti verslo laiškus ir paprašė palaukti, kad galėčiau parnešti tau pasirašyti. Jie čia.

Lora bandė prasisprausti pro vežimėlį į miegamąjį, bet jis čiupo jai už rankos.

– Laiškai palauks. Noriu žinoti, kaip elgėsi Berketas, kai pasakei jam, kad susitinkate paskutinį kartą. Juk pasakei?

– Pasakiau iškart, kai atvažiavo.

– Ir?

– Ir nieko. Kai patikinau, kad vykdysime ankstesnės sutarties sąlygas, jei jis bus spermos donoras, pasakė, kad jam vis tiek. Bent prasmė tikrai tokia.

– Tai jis neatsisakė?

– Man nesusidarė toks įspūdis.

– Aš ir nemaniau, kad atsisakys. Aptarei, kaip paimsim mėginį?

– Tik bendrais bruožais. Pasakiau, kad pirmiau pasitarsiu su specialistu. Paskui, kai reikės, pranešiu jam.

– Gal dirbtinio apvaisinimo neprireiks. Tikėkimės.

– Visi mes to tikimės, Fosteri.

Jis nustebino Lorą, prispausdamas ranką jai prie papilvės.

– Šį kartą bus gerai. Karma. Kitoks jausmas, lyg būtų atsitikęs svarbus dalykas.

Ji nusišypsojo, vildamasi, kad lūpos nedreba.

– Ir toliau taip manyk. Norėčiau nusivilkti šiuos drabužius, – tarė ir žengtelėjo į šoną. – Gali likti.

– Ne, lįsk po dušu. Pasilikčiau, jei galėčiau pasisiūlyti nutrinti tau nugarą.

– Verčiau įpilk man taurę vyno. Aš greit.

– Gal geriau gazuoto vandens? Dėl viso pikto.

– Gerai.

Fosteris pasiuntė jai oro bučinį, paskui nuvažiavo per gretimą miegamąjį prie durų. Kiekvieną judesį pakartojo tris kartus.

Lora palaukė, kol liko viena, paskui uždarė vonios kambario duris ir skubiai nusirengė. Prieš lįsdama po dušu, įsidrąsino ir ėmė apžiūrinėti save dideliame veidrodyje. Akys vis dar buvo stiklinės ir apdujusios, lūpos sukepusios. Palietė spenelius, bambą, gaktos plaukus.

Užgniaužė kaltą inkštimą, prispaudė pirštus prie lūpų ir sušnibždėjo: „O Dieve." Bet ko meldžia, nelabai nutuokė.

Dvidešimt pirmas skyrius

Mėnuo buvo ilgas kaip kalėjime. Palyginti su šiuo, anie prašvilpė kaip kometa.

Jis laukė tris dienas, paskui ėmėsi draudžiamos veiklos. Paskambino į „SunSouth" biurą. Išklausęs begalinės litanijos, kokius skaičiukus spausti, jis galiausiai prisiskambino kažkokiai mandagiai, bet dalykiškai moteriai į ponios Spikmen kabinetą.

– Kalba Kei Staford, kuo galiu jums padėti?

– Man reikia pasikalbėti su ponia Spikmen.

– Kokiu reikalu?

Grifui pasidarė įdomu, ką pasakytų rami, puikiai išauklėta Kei Staford, jei jis išklotų gryną tiesą. Tačiau atsakė taip:

– Su Fosteriu bičiuliavausi koledže. Susitikau juodu prieš kelis mėnesius.

– Jūsų pavardė?

– Ponia Spikmen prisimins.

Ji paprašė jo palaukti ir ilgam dingo. Galų gale atsiliepė:

– Apgailestauju, bet ponia Spikmen negali prieiti. Ką jai pasakyti?

Paklausė iš mandagumo. Jei Lora atsisakė su juo kalbėtis, tikėtina, kad sekretorė neperduos jokios jo žinutės. Be to, ką jis galėtų pasakyti?

Palik savo turtingą vyrą ir būk su manimi.

Arba nepalik ir būk su manimi.

Man nesvarbu, ką tu darai, tik būk su manimi.

– Nieko, – šiurkščiai atsakė ir padėjo ragelį.

Grifas nusibraižė jos mėnesinių ciklo diagramą dar stropiau negu anksčiau ir kalendoriuje žymėjo dienas.

Pagavo muilo operos kablį.

Žiūrėjo veteranų golfo turnyrus ir šachmatų varžybas per sporto kanalus, greitis buvo dar mažesnis negu jo laikais.

Kasdien peržiūrėdavo darbo skelbimus, bet nerado jokio anoniminio užsiėmimo, nebent siūlyti prekes telefonu. Nė nepamėginęs žinojo, kad liūdnai pagarsėjusio Grifo Berketo niekas nesamdys.

Vieną popietę pasijuto toks vienišas, kad paskambino Maršijai ir pasiūlė drauge pavakarieniauti.

– Aš atsinešiu vakarienę ir vyno. Negi gali atsisakyti?

– Dėkoju už pasiūlymą, bet duok man dar šiek tiek laiko, Grifai.

Laikas tapo jo priešu.

Kaip kompensaciją Maršija pasiūlė jam vieną savo merginų. Grifas atsisakė, ir ji kimiai, gundomai nusijuokė. Buvo gera, kad ji vėl juokiasi, – tai rodė, kad iš tvarsčių, iš traumos vaduojasi senoji Maršija.

– Nenori susitikti su mano talentingomis mergaitėmis? Įdomu. Su kuo nors susitikinėji?

Jis vėl išvydo Lorą, judančią po juo ir tyliai murkiančią – šį garsą dabar sapnuodavo.

– Taip. Susitikinėju.

Beveik visą laiką jis nerimastingai vaikščiojo po kambarius, spėliodamas, kada ji jam paskambins, *ar* ji jam paskambins ir *ką* jam pasakys.

Rodartė nesirodė. Grifas nesitikėjo, kad „Vistos“ vaikinai patarė jam nebekibti prie Grifo. Per daug naivu ir optimistiška. Rodartės užuominos neatitiko tiesos – jis nebuvo susimokęs su „Vista“, nebuvo jiems įsipareigojęs. Ir net jei būtų

buvęs įsipareigojęs, „Vistos" vaikinai būtų pritarę liūdnam galui, kurį jis numatė Grifui Berketui.

Jis svarstė, ar įspėti Bolį ir Džeisoną dėl bjauraus tipo bjauriame automobilyje, bet būgštavo, kad išgąsdins Bolį ir šis nutrauks treniruotes, o ta valanda per dieną buvo vienintelė, kai Grifas šiek tiek išsiblaškydavo.

Jis dar du kartus nesėkmingai skambino Lorai į biurą. Po antro karto įžūliai paskambino jai į mobilųjį. Suprasdamas, kad Lora pažins jo numerį iš telefonų knygos, jis nustebo ir nudžiugo, kai ji atsiliepė. Bet Lora tepasakė: „Nustok skambinti. Tau to negalima", ir išjungė telefoną.

Jis bandė užsimiršti plaukiodamas. Kai neplaukiodavo, bėgiodavo. Mankštindavosi sporto salėje, lyg vis dar treniruotųsi. Eidavo į kino salynus ir pamatė visus šiuo metu rodomus filmus.

Reikėjo prastumti laiką.

Pagaliau, jam laukiant vaisių kokteilių bare jogurto su uogomis, suskambėjo skambutis. Vos neišmetė mobiliojo telefono, traukdamas jį nuo diržo ir atidarydamas.

– Alio.

– Grifai, Fosteris Spikmenas. Sveikinu.

Jo regėjimo laukas susitraukė iki taškelio, o šis išnyko užplūdusioje tamsoje. Pardavėjas už prekystalio parodė, kad gėrimas paruoštas. Grifas bukai žiūrėjo į jį. Apsisuko ir išėjo iš parduotuvės. Ant šaligatvio atsistojo šešėlyje, bet po stogine buvo dar karščiau. Kaip krosnyje. Jis duso.

– Grifai? Girdi mane?

– A, taip, aš tik... – Ranka pasidarė slidi nuo prakaito. Paėmė telefoną kita ranka. – Turbūt „sveikinu" reiškia, kad turit man gerą žinią.

– Mums pasisekė. – Milijonierius net nebandė slėpti džiaugsmo. – Lora nėščia.

Iš krautuvės išėjo suirzęs pardavėjas su Grifo gėrimu. Į antakį buvo įsisegęs sidabrinį auskarą, o geltoniems dantims reikėjo ortodonto.

– Negalima užsisakyti ir išeiti.

– Jūs tikras? – paklausė Grifas, nekreipdamas į pardavėją dėmesio.

– Šį rytą tris kartus atlikome namie nėštumo testą. Visi buvo teigiami. Neginčytinas faktas.

– Ei, aš tau sakau, – neatstojo pardavėjas. – Privalai sumokėti. – Ir atkišo Grifui gėrimą.

– Palaukit valandėlę, – paprašė šis Spikmeno. Uždengęs telefoną, čiupo gėrimą, šlykščiai putotą ir tirštą, ir švystelėjo į artimiausią šiukšlių dėžę. Įkišo į pardavėjo marškinių kišenę penkis dolerius. – Dabar dink man iš akių, kol neišlupau to daikto tau iš antakio.

– Gaila, kad nesupuvai kalėjime. – Pardavėjas šaipydamasis parodė Grifui nešvankų gestą ir grįžo į parduotuvę.

Grifas kelis kartus garsiai įkvėpė, plaučiai prisipildė deginančio oro.

– Rodos, paskambinau netinkamu laiku, – tarė Spikmenas.

– Nieko tokio. Mokėjau parduotuvėje. Atsiprašau. Ar tie nėštumo testai patikimi?

– Aš irgi iš pradžių abejojau. Ir Lora. Ji net nenorėjo atlikti testo, būgštavo, kad užsitrauks bėdą. – Jis nusijuokė. – Bet kai ir trečiasis testas parodė, kad ji nėščia, patikėjo. Pas gydytoją atliktas testas irgi tai patvirtino.

– Ji jau buvo pas gydytoją?

– Šį rytą. Priprašė savo ginekologo ją priimti. Pasidarė kraujo tyrimus. Jis ką tik paskambino, kad hormonų padaugėjimas rodo, jog ji nėščia.

– Ji su jumis? – Grifas įsivaizdavo, kaip jie apsikabinę juokiasi ir verkia iš džiaugsmo.

– Buvo biure, bet dabar važiuoja namo. Atšaldžiau šampaną. Na, šampaną gersiu aš. Lora, žinoma, nebegali gerti, todėl gaus gazuoto vandens su ledu. – Spikmenas nusijuokė. Grifas prisivertė juoktis kartu su juo. – Norėjau tučtuojau tau pranešti. Ką tik tapai labai turtingas.

– Taip. Sunku suvokti.

– Ar tau patogu ateiti pas mus rytoj vakare? Aš sugalvojau, kaip apeiti tą kliūtį.

– Kliūtį?

– Kas tau mokės, jei pergyvensi Lorą ir mane.

– A, taip.

Grifui atrodė, kad to namo bibliotekoje, gurkšnodamas kokakolą iš raižyto krištolo stiklinės, aptarinėdamas keistos sutarties sąlygas, aiškindamasis detales, jis sėdėjo prieš daugelį metų. Dabar tie prisiminimai atrodė kaip sapnas. Tik dabar jis suprato, kad nesitikėjo, jog viskas bus taip, kaip numatyta. Nemanė, kad visi bus patenkinti. Bet taip yra. Spikmenai turės trokštamą vaiką. Jis vėl bus milijonierius. Jis apsirūpinęs iki mirties.

Jautėsi, lyg būtų gavęs per galvą šūdo maišu.

– Nelabai tikėtina, – kalbėjo Spikmenas, – bet reikia atsižvelgti į nenumatytus atvejus. Be to, norėtume patys įteikti tau pusę milijono.

– Maniau, mes nebesusitiksim.

– Tik šį kartą. Proga ypatinga, verta ceremonijos. Mūsų amžino dėkingumo ženklas. Ateisi?

– Žinoma, – išgirdo Grifas savo balsą. – Kada?

Jis atvažiavo lygiai pusę devynių. Paskambino prie vartų, pasakė Manuelui savo pavardę, ir vartai buvo atkelti. Patarnautojas atidarė duris, Grifui nespėjus paskambinti. Jis kaip paprastai vilkėjo juodai, o šypsena tebebuvo beprasmė. Netardamas nė žodžio, palydėjo Grifą pro arką į biblioteką, kurioje laukė Fosteris. Vienas.

– Grifai! – džiaugsmingai sušuko jis. Kelis kartus keistai pabrūkšėjo vežimėlio ratukais ir tik tada privažiavo. Šypsodamasis iki ausų, čiupo Grifo dešinę abiem rankom ir entuziastingai paspaudė. – Aš labai patenkintas, kad galėjai ateiti.

– Nieku gyvu nebūčiau pražiopsojęs tokios progos.

– Verta pastangų, a? Penki šimtai tūkstančių grynais. Turi šarvuotą automobilį pinigams parsivežti?

Grifas nusijuokė, kaip Fosteris ir tikėjosi.

– Ko gersi?

Jis parodė į stiklinę viskio su ledu ant staliuko prie Spikmeno alkūnės.

– Man tiktų.

– *Uno más**, – paliepė Spikmenas Manuelui. Šis iškart nuėjo prie baro ir įpylė Grifui viskio iš grafino. Kai padavė, Spikmenas rankos mostu parodė padėjėjui, kad jis gali išeiti. Manuelas uždarė dvivėres duris.

Spikmenas paėmė nuo stalo savo stiklinę.

– Vakar vakare išgėriau visą butelį šampano, o šį rytą pabudau plyštančia galva. Bet tostus galima skelbti ir geriant burboną, tiesa? – Jis kilstelėjo stiklinę. – Už mūsų sėkmę.

– Už mūsų sėkmę, – pakartojo Grifas ir maktelėjo nemažą gurkšnį viskio. Šis nudegino gerklę ir skrandį. – Ponia Spikmen nedalyvaus?

– Deja, ne. Ostine keletą mėnesių brendo krizė dėl bagažo persiuntimo. Reikėjo įsikišti pačiai Lorai. Bent jai taip atrodė. Bandžiau atkalbėti, bet Lora užsispyrė ir paaiškino, kad vienas iš mudviejų privalo išspręsti šį klausimą, o man skubi kelionė ten ir atgal per sunki.

Grifas numanė, kad tai tik dingstis. Iš tiesų ji išmovė į Ostiną, nes nenorėjo matyti jo. Užuomina buvo aiški, ir jį dabar draskė troškimas ją pamatyti ir pyktis dėl jos baimės susitikti su juo akis į akį po paskutinės popietės kartu.

– Ilgai neleisiu jai taip plėšytis, – pasakė Spikmenas. – Rūpinsiuos, kad nuo šiol iki vaiko gimimo Lora perduotų savo pareigas kitiems. Ji užsispyrusi, kai reikia dalytis atsakomybe. – Jis droviai sukikeno. – Žinoma, aš irgi. Bet abu norime vaikui skirti pakankamai laiko. Kai jis gims, neabejoju, kad ji atsidės motinystei.

---

* Dar vieną (*isp.*).

Aišku, juk dėl to ir tartasi. Lora norėjo vaiko. Ji norėjo pagimdyti vyrui vaiką. Keli orgazmai – nenumatytas malonumas, bet jos planų jie nepakeitė, o Grifas – suknistas mulkis, nes pamanė, kad galbūt pakeis.

Jis niekuo nesiskiria nuo spermos banko, na, turi šiokių tokių privalumų – kietą pagalį, pirštus ir liežuvį. Kelis kartus jinai kaifavo. Na ir kas? Ogi nieko. Ji priklauso Fosteriui Spikmenui, kaip ir vaikas, kurį pagimdys. Puiku! Misija įvykdyta. Laikas atkimšti šampaną.

Atia, Grifai Berketai. Buvo malonu susipažinti. Malonu su tavim kruštis. Malonu tave visokeriopai iškrušti.

O jei jam ir buvo kilę kokių abejonių, jas išsklaidė sentimentalus Loros vyro monologas:

– Gaila, kad nematei jos šįryt, kai trečias testas patvirtino, kad laukiasi. – Ponas Spikmenas įsikišo į burną kumštį, kad užgniaužtų jaudulį. – Jos veidas... Niekada nemačiau Loros tokios gražios kaip tada, kai nusišypsojo man ir pasakė: „Mes turėsim kūdikį.“ *Mes*. Šis trijų raidžių žodis nepaprastai reikšmingas mano būklės žmogui.

– Neabejoju.

Rodos, Spikmenas nepastebėjo Grifo pašaipos. Per daug laimingas buvo.

– Dar prieš testus žinojau, kad ji nėščia. Krūtys padidėjo. Pasidarė tokios jautrios, kad ji man neleido prisiliesti. – Jis nusijuokė. – Susidrovėtų išgirdusi, kad tau tai sakau. Atleisk, kad plepu kaip užsuktas. Negaliu nutilti. Širdis lipa pro gerklę. Be to, dar tebesu šiek tiek įkaušęs.

Tada jis prisiminė, kad reikia dar pasiūlyti Grifui išgerti. Grifas papurtė galvą. Kai Fosteris prašneko apie Loros krūtis, jis vienu mauku išgėrė viskį. Ausyse suspengė, širdis ėmė daužytis. Pajuto lipnumą ir šleikštulį.

– Nenumanai, kas bus? – paklausė Fosteris.

– Kaip kas bus?

– Kūdikis. Nejautei tą dieną, kai jis buvo pradėtas, ar turi daugiau X, ar Y chromosomų?

Tą dieną, kai kūdikis buvo pradėtas, Grifas jautė Lorą. Jos odą. Jos šilumą. Jos aistrą. Nuo viskio peršėjo gerklę, bet jam pavyko ištarti:

– Ne. Negalvojau apie tai.

– O aš nuolat galvoju, – droviai prisipažino Spikmenas. – Mūsų vaiko lytis – visos jo savybės – buvo nulemta tą akimirką, kai kiaušinėlis buvo apvaisintas. Nuostabu, a?

– Nuostabu. – *Nuostabu, kiek kartų baigiau joje.*

– Nekantrauju sužinoti, berniukas ar mergytė, bet paaiškės tik penktą mėnesį.

Nuostabu, kiek kartų baigiau drauge su ja.

– Po penkių mėnesių tu tikriausiai gulėsi kokios nors Karibų jūros salos paplūdimyje, – sukikeno Spikmenas, – su šalto gėrimo taure vienoje rankoje ir karšta pupyte kitoje.

– Skamba neblogai. – Grifas išspaudė šypseną.

– Turbūt galų gale sužinosi apie kūdikį. Mergytė ar berniukas. Kokį vardą mes jam davėm. Turbūt perskaitysi skelbimą laikraštyje.

– Jei toje Karibų jūros saloje bus laikraščių.

– Tikrai nebenori išgerti? – Spikmenas šypsojosi.

– Ačiū, ne.

Spikmenas paėmė Grifo stiklinę ir nusinešė prie baro. Atliko tą patį ritualą kaip anksčiau: sudėjo stiklines į dėžę po kriaukle, nušluostė švarutėlį baro viršų ir tobulai sulankstė rankšluostį. Įvėręs jį į žiedą, vėl sulygino kraštus. Kai pagaliau buvo patenkintas, nusišluostė rankas valikliu.

Paskui tris kartus lengvai pliaukštelėjo per vežimėlio ranktūrius.

– Dabar prie reikalo. – Jis keistai pabrūkšėjo ratukais, paskui privažiavo prie stalo. Ant jo buvo dėžė, matyt, su raštinės reikmenimis. Spikmenas parodė į ją. – Tavo pinigai.

Grifas nesiartino.

Spikmenas, klaidingai supratęs jo delsimą, nusijuokė.

– Imk. Jie tavo. Atidaryk dėžę.

Grifas priėjo prie stalo ir atsainiai nukėlė dėžės dangtį. Išvydo krūvą šimto dolerių banknotų, tvarkingai perrištų popierinėmis juostelėmis.

– Gražu, a?

Grifas sukando skruostą iš vidaus ir nutylėjo. Bijojo žodžių, kuriuos ištartų, jei prabiltų, bijojo pasakyti Spikmenui, kad niekina žmogų, kuris sumokėjo kitam vyrui, kad kruštųsi su jo žmona, ir nusispjaut jam į kilnų tikslą.

Iš smalsumo susirado Biblijoje tą istoriją. Tenai žmona, Sara, pasiuntė pas vyrą kitą moterį, bet padėtis buvo panaši. Pradžios knygos istorija baigėsi nekaip. Tiesą sakant, baisiai suknistai. Ir vien dėl to, kad šita Sara užsigeidė kūdikio ir sugalvojo būdą, kaip jį turėti.

Gali sau kartoti, kad tai biologija, bet tai vis dėlto seksas. Tai vyras ir moteris, sugulantys ir naudojantys organus, kurie skirti atlikti tam tikrai funkcijai, bet sykiu teikia malonumą. Dar nesugalvota nieko intymesnio.

Grifas nesuprato, kaip vyras gali prašyti *žmonos* tokio dalyko. Jo skrandyje teliūskavo viskis, atmieštas panieka Spikmenui ir pavydu.

Žinoma, jis ir pats nėra dorybingas karalaitis ant balto žirgo. Jis paėmė šio žmogaus pinigus. Savimi bjaurėsis vėliau. Bet dabar jam bloga darėsi nuo Spikmeno, kuris šypsojosi, lyg būtų laimėjęs aukso puodą, šypsojosi negalvodamas, ką iškentė Grifas ir Lora dėl jo kvailo, savanaudiško, atkaklaus reikalavimo.

– Neįsižeisiu, jei norėsi perskaičiuoti.

Grifas papurtė galvą.

Spikmenas smalsiai pažvelgė į jį.

– Atvirai kalbant, stebiuosi.

– Kuo?

– Tavo santūrumu. Drovies manęs?

– O jūs ko tikėjotės?

– Daugiau... – Jis sumosavo rankomis. – Jausmų. Gyvumo. Elgiesi, lyg nenorėtum imti užmokesčio, lyg apgailestautum... – Jis nutilo, valandėlę žiūrėjo į Grifą, paskui ėmė juoktis. – Dieve mano.

– Kas yra?

– Nenori, kad susitikimai nutrūktų, a? Juk todėl? Tau gaila, kad baigėsi popietės pramogos su Lora.

– Vėjai.

Spikmenas pagrasė jam pirštu.

– Nemanau.

– Greičiau tvarkom reikalus, ir aš dingstu iš čia. – Grifui zvimbė ausyse, bet išgirdo, kad ne kalba, o niurna.

– Oi, Grifai, nesivaržyk. Seksas su mano žmona nėra sunki pareiga. Puikiai žinau. Negalėjai likti abejingas Lorai. Pamažu įjunkai kaip į lažybas, a? Kuo daugiau turėjai, tuo labiau norėjai. Dabar sunku jos atsisakyti. Suprantu. Tikrai.

Grifas sugniaužė kumščius.

Spikmenas vėl sukikeno, paskui pakėlė rankas delnais į priekį.

– Atsiprašau, atsiprašau, atsiprašau. Nepyk, kad iš tavęs juokiuosi, bet kad baisiai juokinga. Tavo darbas baigtas, pinigų užsidirbai, o širdis sudaužyta. Negi nesupranti, kaip juokinga? – Spikmenas mirktelėjo. – Tu taip nukabinęs nosį, kad man toptelėjo, jog tau *labai* patiko ją daryti.

Grifui trūko kantrybė, ir jis nebeslėpė pasišlykštėjimo.

– Šikniau tu daužtas.

– Gal, – maloniai atsiliepė Spikmenas. – Tačiau aš negeidžiu kito vyro žmonos, moters, kurios daugiau kaip gyvas neturėsiu. Vargšas Grifas, vargšas Grifas, vargšas Grifas.

Grifui akis aptraukė raudona įtūžio migla, paskui jis apžvelgė stalą, ieškodamas tinkamo daikto šitai siutinančiai, erzinančiai skanduotei nutildyti.

* * *

– Ponia Spikmen?

Kai lėktuvas pradėjo leistis Dalase, Lora žiūrėjo pro iliuminatorių.

– Kai prieisime prie vartų, – kreipėsi į ją stiuardesė, persisvėrusi per tuščią krėslą prie tako, – išvesiu jus pirmą.

– Oi ne, nereikia. – Jai nepatiko ypatingas dėmesys, skrendant „SunSouth“ lėktuvais.

– Atsiprašau, įsakymas iš lakūno kabinos, – nusišypsojo jaunoji moteris.

– Kodėl?

– Jis gavo pranešimą, kad oro uoste jūsų kažkas laukia.

– Laukia? Kas?

– Gal jūsų gražusis vyras, – pritildė balsą stiuardesė. – Prisimenu jūsų gimtadienį, kai prie bagažo konvejerio jūsų laukė styginių orkestras. Kokia romantiška staigmena. Trumpai drūtai turite paklusti kapitono įsakymui ir išlipti pirma.

Lora vylėsi, kad šiandien Fosteris nesurengė jai įspūdingo sutikimo. Diena buvo sunki, prasidėjo anksti, baigėsi daug vėliau, negu turėjo. Ji tenorėjo grįžti namo, skubiai palįsti po dušu ir ilgai miegoti.

Lėktuvas nusileido nepriekaištingai ir laiku. Ji nutarė apie tai pasakyti Fosteriui.

Privažiavus prie vartų, stiuardesė per mikrofoną paprašė kitų keleivių dar pasėdėti. Lora susidrovėjo, lydima tarp eilių, ir šypsena atsiprašinėjo tų bendrakeleivių, kurie žiūrėjo į ją.

Priėjusi prie lakūno kabinos, pamatė kapitoną. Jis nusiėmė kepurę.

– Ponia Spikmen.

– Tobulas skrydis, kapitone Morisai, – pagyrė ji, akies kampučiu perskaičiusi jo pavardę – ilgainiui labai įgudo.

– Ačiū.

Bet kapitono veidas buvo niūrus, o kadangi jis nebandė užmegzti pokalbio, Lorą apėmė bloga nuojauta.

– Kas atsitiko?

– Prašom. – Jis mostu parodė į duris. Lora žengė ant trapo ir nustebo, kad lakūnas ją lydi. Dar labiau nustebo, kad jis suėmė ją už alkūnės. Nespėjusi pagalvoti, ką tai reiškia, pamatė artinantis du vyrus.

Jie vilkėjo aukštesnio rango policijos pareigūnų uniformas. Pamatę ją, pagarbiai nusiėmė skrybėles.

Lorai sudrebėjo kojos. Lakūnas tvirčiau suspaudė jai alkūnę.

– Kas atsitiko? – Žodžiai draskė gerklę ir buvo vos girdimi. – *Kas atsitiko?* – suriko ji.

Žmogžudysčių tyrimo skyriaus detektyvas pažvelgė į lavoną ir švilpdamas atsiduso.

– Jėzau Kristau.

Jo partneris, nekalbus vyras, pritariamai murmtelėjo.

Nusikaltimo vietos apžiūros grupės narys, valandą rinkęs įkalčius, liūdnai linktelėjo.

– Šlykštu, a? Dar niekada nemačiau tokios bjaurasties. Kruvinesnių žmogžudysčių esu matęs, bet... bet taip pasielgti galėjo tik šaltakraujis pašlemėkas.

– Arba karštakraujis, – pasakė pirmasis detektyvas.

– Manai, aistros nusikaltimas?

– Gal. Šiaip ar taip, šunsnukis nusipelnė injekcijos.

Jo partneris vėl pritariamai murmtelėjo.

– Atsiprašau, detektyvai. – Bibliotekos tarpduryje pasirodė uniformuotas pareigūnas. – Liepėt pranešti, kai tik parvyks ponia Spikmen. Ji nuvesta į svetainę. Ten. – Jis mostelėjo ranka.

Kai tyrėjai įėjo į kambarį, Lora Spikmen stovėjo tarp dviejų policijos kapelionų. Vienas vogčia linktelėjo, vadinasi, jai pasakyta, bet tai buvo aišku kaip dieną. Moteris buvo išblyškusi kaip numirėlė.

Nešnekusis detektyvas atsistojo prie sienos. Antrasis žengė į kambarį.

– Ponia Spikmen!

– Mano vyras negyvas? Tai ne klaida?

– Ne. Užjaučiu.

Jai sulinko keliai. Kapelionai nuvedė ją prie sofos. Vienas atsisėdo šalia ir raminamai uždėjo ranką ant atlošo. Kitas paprašė uniformuoto pareigūno atnešti jai stiklinę vandens.

Prisiartinęs detektyvas ištraukė iš švarko kišenės kortelę ir padavė jai.

– Stanlis Rodartė, ponia. Žmogžudysčių skyriaus detektyvas, Dalaso kriminalinė policija.

Dvidešimt antras skyrius

– Lora, jis čia.

Miegamojo tarpduryje pasirodė Kei Staford. Lora pusiau gulomis sėdėjo šezlonge. Užuolaidos buvo užtrauktos, kambaryje vėsi prieblanda. Sekretorė kalbėjo tyliai ir lėtai, taip dabar su ja kalbėjo visi, lyg būgštaudami, kad nuo staigių garsų ji subyrės it krištolas. Galbūt taip ir reikia.

– Aš jį palikau poilsio kambary, – tarė Kei. – Neskubėk. Jis sakė, kad palauks.

Lora atsisėdo ir įsispyrė į batus.

– Galiu su juo kalbėtis kad ir dabar, nors nežinau, ką šiandien galėčiau pridurti prie to, ką pasakiau vakar vakare.

Detektyvas Rodartė trainiojosi po namus beveik iki vidurnakčio. Dalį laiko tardė ją. Likusį laiką jis, jo nešnekus partneris ir kiti policininkai vaikščiojo į biblioteką ir iš jos ir darė tai, ką, matyt, visada daro žmogžudystės vietoje.

Jie pašnibždom tarėsi, žvilgčiodami jos pusėn, kartais kai ko paklausdami. Rūpestinga policininkė paklausė, ar ji nenorėtų kam nors paskambinti.

– Kad šiąnakt pabūtų su jumis.

Nei Lora, nei Fosteris giminaičių neturėjo. Po avarijos nebepalaikė ryšių su draugais.

– Mano sekretorė, – tarė Lora.

Ir pasakė policininkei Kei telefono numerį. Kei atvažiavo po pusvalandžio, sukrėsta ne mažiau už Lorą, bet nepraradu-

si gebėjimo atlikti paprastas užduotis, kurių Lora atlikti nebeįstengė. Ji nurodinėjo, atsakinėjo ir atsiliepdavo į telefono skambučius, kurių erzinamai padažnėjo.

Kei rankoje nešėsi bloknotą, kai jos drauge lipo laiptais žemyn.

– Nesmagu tau dabar kvaršinti galvą dėl tokių dalykų, Lora.

– Kvaršink. Negaliu sau leisti prabangos sielvartauti. Graušiuos vėliau, kai... kai viskas bus baigta. Ko reikia?

Pagal Fosterio testamento, perrašyto po vestuvių, išlygą po vyro mirties Lora tampa „SunSouth" vadove, kol direktorių taryba išrinks kitą žmogų. Jai oficialiai suteikiama teisė priimti sprendimus ir vadovauti bendrovei. Taigi vakar vakare ji tapo ne tik našle, bet ir bendrovės vadove.

– Žiniasklaida jau, galima sakyti, apsigyveno prie mūsų biuro durų, – tarė Kei, – laukia pareiškimo.

– Paprašyk Džo parašyti keletą bendrų frazių. Visi „SunSouth" darbuotojai priblokšti šio tragiško įvykio, na, pats žinos. Bet tegu pirmiau atsiunčia man faksu peržiūrėti. – Lora pasitikėjo rinkodaros skyriaus vadovu, jis parašys tinkamą pareiškimą spaudai, bet, kaip ir Fosteris, manė, kad turi peržiūrėti ir patvirtinti pati. – Pasakyk, kad nerengtų oficialios spaudos konferencijos ir neatsakinėtų į klausimus apie... apie nusikaltimą. Palikim tai policijai.

Kei išbraukė šį punktą iš sąrašo.

– Vadybos skyrius klausė, ar paskelbti tylos minutę Fosterio atminimui pagerbti.

Lora nusišypsojo ir papurtė galvą.

– Fosteris neleistų darbui nutrūkti nė minutės. Bet dėkoju už pasiūlymą, taip visiems ir pasakyk.

– Ar galvojai apie šermenis?

Lora, jau nulipusi iki laiptų apačios, sustojo ir atsisuko.

– Negaliu nieko planuoti, kol neatgavau kūno.

Netikėtai jos akys prisipildė ašarų. Prieš dvejus metus, po avarijos, Fosteris gulėjo reanimacijos palatoje ir kovojo dėl savo gyvybės. Lora būgštavo, kad kiekvienas jo atodūsis bus paskutinis ir ji netrukus rengs laidotuves. Bet dabar neturėjo laiko kalbai paruošti. Dabar tai atsitiko staiga ir iš tikrųjų. Laidotuvės bus. Kada, ji dar nežino.

Vakar vakare policininkai nepatarė jai eiti į biblioteką. Lora paklausė patarimo. Iš pasakojimo atrodė, kad vaizdas šlykštus, ir ji nenorėjo paskutinį kartą matyti Fosterio tokio. Sukrėtė jau užtrauktas maišas, išvežamas neštuvais su ratukais. Maiše buvo jos vyro kūnas, policijai – įkaltis.

Pajutusi viršininkės sielvartą, Kei pasakė:

– Atleisk, kad primenu, bet telefonai ir čia, ir biure skamba be perstojo, žmonės klausia, kada šermenys ir kur. Vestibiulyje jau nebetelpa gėlės.

Lora palietė sekretorei ranką.

– Pranešiu, kai tik žinosiu. O dabar paprašyk Džo, kad įrašytų į pranešimą spaudai sakinį dėl gėlių: verčiau tegu žmonės tuos pinigus perveda į Eleinės fondo sąskaitą. Fosteriui būtų maloniau.

– Aišku. Dar vienas dalykas. Šį rytą gubernatorė paskelbė pareiškimą, kuriame Fosteris aukštinamas kaip verslininkas, pavyzdinis teksasietis ir žmogus. Paskui ji paskambino ir paklausė, ar negalėtų kuo nors padėti asmeniškai, juk buvo jūsų abiejų draugė.

– Atsakysiu pati, kai tik galėsiu. O kol kas perduok jai mano didelę padėką už rūpestį.

Kei palydėjo ją iki poilsio kambario, kuriame laukė detektyvas Stanlis Rodartė. *Rodartė*. Lora iškart prisiminė Grifo Berketo perspėjimą. Jis minėjo nykų gelsvai žalią sedaną, bet nepasakė, kad Rodartė – Dalaso kriminalinės policijos Žmogžudysčių tyrimo skyriaus detektyvas.

Rodartė apžiūrinėjo paveikslą, kuriame buvo pavaizduota medžioklė Anglijoje. Atsisuko, kai ji įėjo.

– Čia originalas?

– Manau, taip.

– Hm. – Rodos, jam tai padarė įspūdį. – Turbūt kainavo baisybę gabalų.

Ji nesiteikė atsakyti.

– Gražus namas, ponia Spikmen.

– Ačiū.

– Viską pertvarkėte, kai atsikraustėte po vestuvių su ponu Spikmenu?

– Eleinė Spikmen taip nepriekaištingai apstatė namus, kad aš nieko nekeičiau.

Keista, bet šypsena jo nepagražino. Jis pasidarė šlykštesnis.

– Dauguma antrųjų žmonų stengiasi sunaikinti visus pirmųjų pėdsakus.

Apibendrinimas buvo nederamas. Lora pamanė, kad jis ištarė šį sakinį tik norėdamas pažiūrėti, kaip ji elgsis. Vakar vakare detektyvas jos nesužavėjo – iškart pajuto, kad jis šiurkštus ir klastingas. Dabar nusprendė, kad juo bjaurisi.

– Žmonės klausinėja, kada laidotuvės, – tarė Lora.

– Medicinos ekspertas šiandien popiet darys skrodimą. Priklausomai nuo to, ką jis ras, atiduosime jums lavoną arba rytoj, arba poryt. Bet patariu nieko neplanuoti, nepasitarus su manimi.

– Suprantu.

Lora atsuko jam nugarą, priėjo prie vienos odinės sofutės ir jau ketino sėstis, bet jis ją sulaikė.

– Jei neprieštarausit, norėčiau, kad dabar žvilgtelėtumėt į biblioteką. Gal pamatysite ką nors ne vietoje. Žinoma, išskyrus tai, kas ir taip akivaizdu.

Lora žinojo, kad anksčiau ar vėliau jai bus liepta įeiti. Dvejojo, nes, viena vertus, norėjo išvysti tą vietą, kur mirė Fosteris, antra vertus, norėjo niekada nebematyti šio kambario. Jei būtų galėjusi, būtų atidėliojusi kuo ilgiau ir kankinusis iš baimės. Beveik apsidžiaugė, kad Rodartė nusprendė už ją.

Nelinkstančiomis kojomis išėjo iš poilsio kambario ir per vestibiulį nudūlino prie dvivėrių bibliotekos durų. Metaliniai apkaustai buvo kažkuo apibarstyti: policininkai ėmė pirštų atspaudus.

– Žmogžudystė – nešvarus reikalas, – pasakė Rodartė, pamatęs, kad Lora pastebėjo teplius tamsius miltelius.

Jis pastūmė duris, ir ji įėjo į kambarį.

– Karterį jau matėte? – paklausė Rodartė.

Jo porininkas, detektyvas, kurį prisiminė mačiusi vakar vakare, stovėjo prie sienos su knygų lentynomis, nebylus ir niūrus kaip sargybinis. Nei jo laikysena, nei veido išraiška nepasikeitė jai įėjus.

Jei ne jis, kambarys būtų atrodęs stulbinamai toks kaip paprastai. Tik prie stalo buvo netvarka. Stalas su visais daiktais ant jo buvo apibarstytas milteliais, ieškant pirštų atspaudų, staliukas apverstas, lempa ir kiti daiktai, nuo stalo nukritę ant kilimo, beveik visi sudužę, kilimas sumurkšlintas. Fosteris nepakęsdavo net netvarkingų kutų, reikalaudavo juos išlyginti kelis kartus per dieną.

Pamačiusi jo vežimėlį, Lora nevalingai žagtelėjo.

Buvo kraujo. Ant vežimėlio. Ant kilimo. Ant stalo.

Rodartė palietė jai alkūnę.

– Gal norėtumėt apžiūrėti kambarį vėliau?

Ji norėjo, kad jis jos neliestų. Ištraukė alkūnę iš jo rankos.

– Atrodo, niekas nepasikeitė, išskyrus akivaizdžius dalykus.

– Puiku. – Detektyvas mostelėjo į krėslus. – Atsisėskim.

– Čia?

Jis gūžtelėjo pečiais ir vyptelėjo, lyg klausdamas: *O kodėl ne?*

Arba jis kvailas ir nejautrus, arba pašlemėkas, arba sadistas. Lora spėjo, kad pastarasis, bet nenorėjo ginčytis dėl apklausos vietos.

– Sėdėjau arba gulėjau visą dieną. Verčiau pastovėsiu. – Ji nuėjo prie langų sienos, atsukusi kambariui nugarą.

– Kodėl vakar išskridot į Ostiną? – paklausė Rodartė be jokių mandagių įžangų.

Lora akies kampučiu pastebėjo, kad Karteris sujudėjo. Jis išsitraukė iš vidinės švarko kišenės bloknotą ir rašiklį. Bet buvo aišku, kad jis – tik priedas. Svarbiausias yra Rodartė.

– Vyro prašymu išskridau tvarkyti vieno reikalo. Gavom pranešimų apie bagažo vagystes. Buvo apkaltinti mūsų krovikai, paaiškėjo, kad vienas iš tikrųjų kaltas. Ostino policija tebeturi pranešimus, jei norit patikrinti.

– Grįžote „SunSouth“ lėktuvu?

– Devintą valandą vakaro, paskutiniu reisu. Leidžiantis stiuardesė pranešė, kad iš lėktuvo būsiu palydėta. Mane pasitiko policijos kapelionai, nusivedė į uždarą oro uosto laukiamąjį ir pranešė, kad mano vyras mirė. Kad jis nužudytas, sužinojau tik tada, kai man pasakėt.

– Iki tol, kol buvote palydėta iš lėktuvo, nežinojot, kad namuose kažkas nutiko?

– Iš kur galėjau žinoti?

– Telefono skambutis? Žinutė?

– Nieko nežinojau.

– Jūsų visą dieną nebuvo. Vakar kalbėjotės su vyru?

– Apie vidurdienį jis paskambino man mobiliuoju telefonu paklausti, kaip sekasi. Paskui apie šešias jam paskambinau aš, pasakiau, kad reikalas sutvarkytas, kad grįšiu devintos valandos lėktuvu ir kad vakarieniautų, nelaukdamas manęs.

– Tik du skambučiai?

– Taip.

– Ar ponas Spikmenas vakar vakare buvo susitaręs su kuo nors susitikti?

– Kiek žinau, ne.

– Ir vis dėlto, matyt, susitiko.

Lora atsisuko ir pažvelgė į detektyvą.

– Įsilaužimo žymių nerasta, – paaiškino šis. – Tas, kas nužudė jūsų vyrą, buvo įleistas į vidų.

– Duris būtų atidaręs Manuelas.

– Mes vis dar negalim jo rasti, ponia Spikmen, – suraukė kaktą Rodartė.

Vakar vakare, kai detektyvas paprašė padėti atkurti nusikaltimo vaizdą, Lora paminėjo padėjėją. Kai ji paaiškino, kokios buvo Manuelo pareigos, Rodartė liepė apieškoti visą sodybą. Tarno niekur nebuvo.

– Jo kambarys virš garažo vis dar tuščias, – dabar pasakė jis. – Lova paklota, indai suplauti. Drabužiai spintoje. Automobilio jis neturi, tiesa?

– Kiek žinau, ne.

– Ir netrūksta nė vieno jūsų ar pono Spikmeno automobilio. Tai kaip ir kur iškeliavo ponas Ruisas?

– Nenutuokiu. Žinau tiktai, kad jis nebūtų palikęs Fosterio vieno.

– Jis turi giminaičių?

– Nemanau. Bent jau nieko apie juos negirdėjau.

– Jūs įsitikinusi, kad jis vakar budėjo?

– Jis visada budi, pone Rodarte.

– Dvidešimt keturias valandas per parą, septynias dienas per savaitę?

– Taip.

– Jūsų ūkvedė-virėja, ponia...

– Dobins.

– Tikrai. Ji pasakė, kad išeina šeštą.

– Kai tik pataiso vakarienę. Neįsivaizduoju, kodėl būtų reikėję keisti dienotvarkę. Apklausėt Dobins dėl vakar vakaro?

– Į šildomąjį padėklą ji įdėjo keptą vištą ir šeštą valandą išėjo. Sakė, kad tada Manuelas Ruisas čia buvo. Įsitikinusi tuo, nes pasakė jam, kad išeina. Todėl manome, kad jis čia buvo.

– Neabejoju, kad buvo. Jis nebūtų palikęs Fosterio vieno, – pakartojo Lora. – Nieku gyvu.

Rodartė priėjo prie sumurkšlinto kilimo prieš stalą. Atsitūpė, lyg tyrinėtų tamsias dėmes.

– Man labai nemalonu, bet reikia pakalbėti apie patį nužudymą.

– Būtinai? Vakar vakare jūs taip smulkiai nupasakojot. Skambėjo... siaubingai.

– Taip ir buvo. Todėl nepatariau jums žiūrėti į vyro lavoną. Patikėkit manimi, nemalonus vaizdas. Jis sėdėjo vežimėlyje, o kakle kyšojo pjaustiklis.

Lora stipriai prispaudė alkūnes prie šonų.

– Iš jūsų pasakojimo sprendžiu, kad tai buvo Fosterio laiškų pjaustiklis. Tiksli karaliaus Artūro kalavijo kopija. Padovanojau per Kalėdas, nes jis mėgo legendas apie Artūrą. Pjaustiklis visada gulėjo ant šito stalo.

– Ponia Dobins tai patvirtino. Bet kai medicinos ekspertas man jį atiduos, jūs dėl viso pikto turėsite atpažinti, kad neliktų jokių abejonių.

Dar viena baisybė, pamanė ji.

– Atrodo, kad žudikas įsmeigė jį iki rankenos, paskui bandė ištraukti, – pasakė Rodartė. – Bet geležtė perpjovė arteriją, todėl, kai jis bandė ištraukti pjaustiklį iš jūsų vyro kaklo, plūstelėjo kraujas. Spėju, kad žudikas persigando ir nusprendė pjaustiklio nebeliesti.

– Ir mano vyras mirtinai nukraujavo.

– Iš tikrųjų. – Rodartė atsistojo. – Ant kilimo radome dviejų grupių kraujo. Vienos dėmės jūsų vyro.

– O kitos? – Ji pažvelgė į kraujo dėmes, paskui į Karterį, galiausiai vėl į Rodartę.

– Kieno kitos kraujo dėmės, nežinome, – gūžtelėjo pečiais šis. – Gali būti Manuelo Ruiso, bet neturim su kuo lyginti. Išskyrus Automobilių skyrių, Ruiso neradome nė vienoje duomenų bazėje, kurią patikrinome. Turi Teksase išduotą vairuotojo pažymėjimą. Viskas.

– Jis vežiodavo Fosterį pagal užsakymą pagamintu automobiliu.

– Dokumentus Ruisas turėjo?

– Imigracijos? Manau, taip.

– Neturėjo.

– Jei žinot, kam klausiat? – užsiplieskė Lora.

Detektyvas apdovanojo ją šypsena, kurią, matyt, klaidingai laikė žavinga.

– Įprotis. Visada bandau ką nors sučiupti meluojant. Profesinė rizika.

– Aš jums sakysiu tiesą, detektyve.

Jo veidas nušvito.

– Tikrai?

– Taip.

– Puiku. Papasakokit apie save ir Grifą Berketą.

Šito ji nesitikėjo. Ėmė svaigti galva.

Pastebėjęs, kad Lora vos pastovi, Rodartė mostelėjo į sofą.

– Tai gali užtrukti. Gal apsigalvosit ir prisėsit?

Lora nenorėjo parodyti, kad nebepastovi, bet teko. Atsisėdo į krėslą. Rodartė pasiūlė jai stiklinę vandens. Lora atsisakė, purtydama galvą. Jis atsisėdo į krėslą priešais ir, pasilenkęs prie jos, susinėrė rankas tarp iškėstų kelių. Ji pastebėjo, kad jo nagai neprižiūrimi.

– Sutaupysiu laiko mums abiem, ponia Spikmen. Ant pjaustiklio, kuriuo nužudytas jūsų vyras, pilna Grifo Berketo pirštų atspaudų.

Dvidešimt trečias skyrius

Lora ranka užsidengė burną, būgštaudama, kad neapsivemtų abiejų detektyvų akivaizdoje.

– Jums negera? – paklausė Rodartė.

Ji linktelėjo, pašoko ir išlėkė iš kambario. Vos spėjo nubėgti iki tualeto išsivemti. Nuo vakar vakaro nieko nevalgė, todėl vemti nebuvo ko. Bet tulžis buvo karti, Lora žiaukčiojo kelias minutes. Kai šleikštulio priepuolis pagaliau praėjo, jos drabužiai buvo permirkę prakaitu. Ausyse zvimbė, kojos ir rankos peršėjo, krėtė drebulys.

Užsidengė veidą rankomis. Nuo tos akimirkos, kai išvydo policijos kapelionus oro uoste, nujautė, kad jie pasakys kažką baisaus ir kad tai susiję su Grifu Berketu. Nuojauta pasitvirtino, ir Lora abejojo, ar ištvers. Žinodama, kad jis nužudė Fosterį, ji negalės gyventi, negalės nešioti kūdikio.

Bet dabar negalima galvoti apie kūdikį, antraip ji tikrai kuoktelės.

– Lora! – Į duris beldėsi Kei. – Lora!

– Luktelėk. – Ji išsiskalavo burną, nusiprausė šaltu vandeniu veidą, baltą kaip drobė. Perbraukė pirštais per plaukus, paskui, tvardydamasi iš paskutiniųjų, atidarė tualeto duris.

Prie jų stovėjo Kei, o už jos – Rodartė. Jo mina buvo veikiau smalsi negu susirūpinusi.

– Vedu tave į viršų ir guldau į lovą, – pareiškė Kei.

– Ne. Man jau geriau. Bet gal atneštum stiklinę kokakolos, „Sprite“, gazuoto vandens?

Kei nenorėjo jos palikti, bet gėrimo atnešti nuėjo. Lora prasispraudė pro Rodartę ir grįžo atgal į biblioteką. Drabužiai buvo drėgni, kondicionierius įjungtas, ir jai pasidarė šalta. Apsisupo šaliu ir vėl atsisėdo į krėslą, iš kurio ką tik buvo pašokusi.

Antrasis detektyvas nepaliko posto, Lorai atrodė, net nepajudėjo. Visi trys tylėjo tol, kol Kei atnešė jai atsigerti.

– Pašauk mane, jei prireiks, – pasakė ji, grėsmingai pažvelgė į Rodartę ir ramindama paspaudė Lorai ranką.

– Ačiū, Kei. Išeidama uždaryk duris.

Lora gurkšnojo gazuotą vandenį, tikėdamasi, kad šleikštulys praeis ir vandens ji neišvems.

Rodartė vėl prabilo be užuolankų.

– Pažinojot jį prieš kalėjimą?

Ji papurtė galvą.

– Tik tada, kai buvo paleistas?

Lora linktelėjo.

– Kaip susipažinote? Kur?

– Šiame kambaryje. – Ji pamatė, kad jis nustebo. – Fosteris juo domėjosi. Išgirdo, kad jis paleidžiamas iš kalėjimo. Parašė jam, pasiūlė čia susitikti.

– Domėjosi kaip? Kodėl jūsų vyras domėjosi nusikaltėliu futbolininku?

– Nežinau. – Ji žiūrėjo jam tiesiai į akis ir melavo. Negalėjo sakyti tiesos. Reikia galvoti apie vaiko ateitį. Be to, Fosteris reikalavo slaptumo. – Ponas Berketas buvo čia tik tą vieną kartą. Kai buvau pakviesta ir supažindinta, jie jau buvo sutvarkę reikalus ir gėrė.

– Draugiškai?

– Labai. Bent taip atrodė.

Valandėlę detektyvas žiūrėjo į ją. Lora nežinojo, ar jis ja tiki. Tiesą sakant, beveik neabejojo, kad ne. Bet niekas negalėjo paneigti jos žodžių.

– Ar per šį draugišką susitikimą Berketas jus ir pakabino?

– Atleiskit, nesupratau.

– Kiek laiko praėjo nuo šio susitikimo iki jūsų pirmosios sueities name Vindzoro gatvėje?

Stiklinė su gazuotu vandeniu vos neišslydo Lorai iš drebančios rankos.

– Galvą guldau, – išsišiepė Rodartė, – kad dabar spėliojat, iš kur žinau apie jūsų romaną. Matot, nepaleidau Berketo iš akių nuo tos dienos, kai jis išėjo iš Big Springo.

– Kodėl?

– Aš tyriau Bilo Bandžio nužudymą. Ar ši pavardė jums girdėta?

– Grifas Berketas įsivėlęs į jo nužudymą.

– Jis jį *nužudė*, ponia Spikmen. Aš tuo neabejoju. Tik Berketas buvo protingas, neginčijamų įkalčių nepaliko, žmogžudyste apkaltinti man jo nepavyko. Bet žmogžudystei senaties terminas negalioja. Net jei mirsiu, pasistengsiu, kad velionis Bilas Bandis sulauktų teisingumo.

Grifas žinojo, kad detektyvas jį seka. Dabar buvo aišku, kodėl jis nenorėjo, kad Lora pasikalbėtų su Rodarte, kodėl gąsdino ją ir perspėjo nelikti su Rodarte vienai. Nenorėjo, kad ji išgirstų, kokiu tvirtu balsu Rodartė ištaria: *Jis jį nužudė*.

– Šį kartą nebuvo toks apdairus, – kalbėjo Rodartė. – O gal pasipūtė. Paliko nusikaltimo įrankį. Pirštų atspaudus.

– Kaip manot, kodėl jis tai padarė?

– Tai pirmas dalykas, kurio paklausiu, kai Berketą sučiupsime.

Lora pakėlė galvą. Jis perskaitė klausimą jos akyse.

– Ne, mes jo dar nenutvėrėm. Pasislėpė. Prie jo buto stovi policininkai, bet jis nepasirodė. Seną hondą, kuria važinėjo, radome prekybos centro aikštelėje Adisone. Dabar mašina užsiėmę vyrukai iš laboratorijos. Keli policininkai stebi ir namą Vindzoro gatvėje, bet jo ten nebuvo. Beje, šį rytą kiemsargis nupjovė žolę, sutvarkė šaligatvio kraštus. Kas moka už to namo priežiūrą?

– Aš. Aš jį išsinuomojau.

Rodartė apžvelgė ištaigingą apstatymą, mintyse lygindamas abu namus. Vėl pažvelgęs į ją, šiurkščiai paklausė:

– Kam?

Lora iškalbingai dėbtelėjo į jį.

Valandėlę detektyvas stebeilijo į ją, paskui šlykščiai išsišiepė.

– Jau žinojau, kad namą išsinuomojot jūs.

– Supratau, – ramiai atsakė ji.

Rodartė skėstelėjo rankomis.

– Atsiprašau. Mano pareiga patikrinti, ponia Spikmen. Išsinuomojot ne savo pavarde, bet per bendrovę atsekiau jus.

– Tai nesunku. – Lora subtiliai pasišaipė iš jo detektyvinių įgūdžių, bet jis, jei ir pajuto panieką, nekreipė dėmesio.

– Kada paskutinį kartą matėtės su Berketu?

Ji įsmeigė akis į suprakaitavusias rankas, sugniaužtas ant kelių. Žinojo, kad gudrus detektyvas supranta kūno kalbą, bet nieko negalėjo padaryti.

– Prieš šešias savaites.

– Prieš šešias savaites? Taip seniai?

– Taip.

– Jūs neklystat?

Lora pasakė tikslią datą ir pamatė, kaip Karteris užsirašė ją į mažą spiralinį bloknotą.

– Kodėl data tokia atmintina? – paklausė Rodartė.

– Aš jam pasakiau, kad nebeateisiu.

Jis tyliai švilptelėjo.

– Kaip jis elgėsi?

– Jis suprato mano sprendimą ir susitaikė su juo.

– Tikrai? – nepatikliai paklausė Rodartė.

– Tikrai.

– Kodėl baigėt romaną?

– Nemanau, kad klausimas susijęs su byla.

– Gal ir nesusijęs. O gal kaip tik susijęs.

Lora pirma nuleido akis.

– Mes elgėmės negerai. Aš taip nebegalėjau. Pasakiau jam, kad nebesusitiksim.

– Anksčiau turėjot meilužių?

– Ne.

– Niekas jūsų nekaltintų. Turint omeny pono Spikmeno...

– Ką pono Spikmeno? – šaltai paklausė ji.

Rodartė numojo ranka.

– Berketas buvo jūsų pirmas ir vienintelis meilužis po vestuvių su Spikmenu?

– Aš tai jau sakiau.

– Ir kai nutraukėte santykius, Berketas nesiginčijo, neiškėlė skandalo, nemaldavo jūsų apsigalvoti?

– Ne.

– Aha. – Jis mąsliai pasikasė rečiuotą skruostą. – Nepanašu į Grifą Berketą, kurį pažįstu.

– Tai gal nelabai gerai pažįstat, – šaltai atkirto Lora.

– Atrodo, jūs irgi, ponia Spikmen. Kai nutraukėt romaną, Berketas su tuo nesusitaikė. Nieko panašaus. Jis netvėrė pykčiu. Vakar vakare atėjo čia, įveikė Manuelą Ruisą, paskui suvarė pjaustiklį jūsų vyrui į kaklą. Klasikinis pamesto meilužio kerštas.

Lora prisivertė nenuleisti akių. Manė, kad nusipelnė jo paniekos, bet, turint galvoje jos sielvartą ir graužatį, bausmė buvo neįprastai žiauri. Vienas dalykas, kai tave smerkia žmonės, kuriuos gerbi. Kas kita, kai tave niekina visokios padugnės.

Rodartė atsistojo ir priėjo prie stalo.

– Jūs įsitikinusi, kad kambaryje nieko netrūksta?

– Manau, kad nieko. Negaliu būti įsitikinusi, kol stropiai neapžiūrėjau.

– Kai galėsit, prašom apžiūrėti.

– Žinoma.

– Tai jums ką nors reiškia?

Detektyvas apsimovė latekso pirštines, paėmė nuo stalo popieriaus lapą ir atnešė jai.

– Norėjau, kad užmestumėt akį, kol dar neįdėjau į maišelį kaip įkalčio.

Lapą jis laikė taip, kad Lora galėtų perskaityti spausdintas pastraipas. Jų buvo trys. Kelis kartus pabandžiusi suvokti pirmą sakinį, ji suglumo ir pakėlė akis.

– Tai nesąmonė.

Detektyvas nusijuokė.

– Džiaugiuosi, kad jūs taip pasakėt. Maniau, tik aš nesuprantu. Tekstas man irgi atrodo beprasmis. Kaip pakliuvo sujungti skambūs žodžiai, tiesa?

– Tiesiog padriki skambūs žodžiai.

– Kaip nors paaiškintumėt?

– Ne.

– Kaip manot, šį tekstą rinko jūsų vyras?

– Kuriam galui?

– Neįsivaizduoju. Spėju, kad jis prarado ir gebėjimą mąstyti, bent iš dalies.

Klausimas Lorą užgavo, ir ji to neslėpė.

– „Ir“?

– Atsiprašau už nejautrumą. Jūsų vyro fizinė būklė buvo akivaizdi. O psichinė? Fosteris Spikmenas, bendrovės vadovas, lėmė daugelio žmonių likimą. Darbuotojų. Akcininkų. Net keleivių, skraidančių „SunSouth“ lėktuvais. Todėl svarbu, ar jis nebuvo kuoktelėjęs.

– Garantuoju, kad nebuvo, pone Rodarte. Fosteris nebuvo praradęs proto.

– Manau, kad po avarijos jis neteko vieno šulo. – Rodartė patapšnojo sau per galvą. – Gal jūs net nepastebėjot.

– Būčiau pastebėjusi.

– Vargu. Buvot velniškai užsiėmusi.

Detektyvas reikšmingai patylėjo. *Užsiėmusi su meilužiu.* Tokia buvo užuomina. Lora nepakliuvo į paspęstus spąstus ir šaltai spoksojo į jį, nors toli gražu nesijautė abejinga.

– Jūsų vyras gėrė vaistus.

– Taip. Imuninei sistemai stiprinti. Ir gydyti virškinimo traktui, per avariją smarkiai sužalotam. Kartais migdomuosius.

– Be minėtųjų, jis dar gėrė raminamuosius. Vėl sutaupysiu laiko, ponia Spikmen. Aš jau kalbėjausi su jūsų vyro psichiatru.

Lora giliai įkvėpė.

– Paauglystėje Fosteriui buvo diagnozuotas obsesinis-kompulsinis sutrikimas. Įkyrių būsenų neurozė...

– Aš žinau, kas tai.

– Vadinasi, žinote, kad neurozę galima pažaboti vaistais.

– Tikiu. – Rodartė sukikeno. – Pats turiu įkyrių minčių. Apklauskit gatvėje šimtą žmonių, ir paaiškės, kad beveik visi vienaip ar kitaip trenkti.

Į tokią kvailą repliką atsakyti nevertėjo.

– Manot, jūsų vyro neurozė buvo nepavojinga?

– Taip.

– Jis nebuvo apimtas depresijos?

– Ne.

– Nė kiek? – įteikliai klausinėjo detektyvas. – Pavyzdžiui, galbūt jį apėmė menkutė depresija dėl jūsų romano su Berketu. Mane vimdo nuo to tipelio darbų, bet net aš pripažįstu, kad dėl tokio veido moterys pameta galvą. Ūgis. Plaukai. Gladiatoriaus kūnas. Neįgalus žmogus, toks kaip jūsų vyras, jaustųsi lyg gavęs antausį. Jis žinojo apie jus ir Berketą?

Lora papurtė galvą.

Detektyvas pridėjo delną prie ausies lyg nenugirdęs.

– Ne, – atžariai atsakė Lora. – Nežinojo. Bent jau aš taip manau. – Ji atsistojo. – Viskas, detektyve?

– Ne visai. Ar Berketas pamestas bandė su jumis susisiekti?

Ji ketino pameluoti, paskui apsigalvojo, nes Rodartė galėjo jau žinoti atsakymą ir į šį klausimą.

– Porą kartų jis skambino į „SunSouth“ biurą ir bandė užkalbėti dantį Kei. Aš į jo skambučius neatsiliepiau.

– Jūs nematėt jo nuo tos dienos, kai pasakėt, kad viskas baigta?

– Taip.

– Ir nekalbėjot su juo?

– Jis prisiskambino vienintelį kartą, bet aš išjungiau mobilųjį.

– Jis kada nors grasino jūsų vyrui?

– Žinoma, ne!

– Niekada neužsiminė, kad jei nebūtų jūsų luošo vyro, galėtumėt grįžti pas jį? Žaibiškos skyrybos. Suprantat, ką noriu pasakyti. Ar jis nesisiūlė pašalinti jūsų vyro?

Lora žiūrėjo į jį, apimta siaubo.

– Jei būtų pasiūlęs, negi manot, kad būčiau nieko nedariusi? Nepranešusi policijai?

Iš patenkintos Rodartės šypsenos nesunku buvo suprasti, ką jis galvoja.

Lora atsitiesė.

– Ne, pone Rodarte. Grifas Berketas niekada nekėlė grėsmės nei Fosteriui, nei man.

– Jūs negalit būti tikra.

Ji norėjo prieštarauti, bet suvokė, kad detektyvas mąsto logiškai.

– Man jis niekada negrasino, – išsisukinėdama pasakė.

– Bet galėjo grasinti jūsų vyrui jums nežinant.

– Fosteris niekada neminėjo...

– Bet Berketas *galėjo* jam grasinti.

Ji nenoromis linktelėjo.

Rodartė pašaipia mina dirstelėjo į nebylų porininką. Vėl prisiminęs Lorą, paklausė:

– Ar Berketas niekada neužsiminė apie slėptuvę? Ar nekalbėjo apie draugą su trobele prie ežero ar vasarnamiu, apie kokią nors vietą, kur dabar galbūt slepiasi?

– Ne. Jis man nieko nepasakojo. Mes nedaug kalbėdavomės.

Lora per vėlai suprato, kad šį kartą pateko į spąstus.

– Tikiu, – atsakė Rodartė, gašliai vyptelėjo ir vėl pažvelgė į porininką. – Ponia Spikmen, savaime suprantama, iškart man pranešite, jei Berketas su jumis susisieks.

– Žinoma.

– Paliksiu čia keletą policininkų.

– Tai būtina?

– Galbūt vakar vakare Berketas čia atėjo jūsų abiejų, – tyliai pasakė Rodartė. – Juk nežinojo, kad būsit Ostine, tiesa?

Lora lėtai papurtė galvą, apstulbinta minties, kad Grifas norėtų jai pakenkti.

– Tik vakar anksti rytą nusprendėme, kad skrisiu.

– Vadinasi, Berketas vakar vakare čia atėjo, tikėdamasis rasti ir jus.

– Turbūt. – Ji užsimerkė, stengdamasi įsivaizduoti Grifą kaip įtūžusį žudiką. Jo rankos didelės ir stiprios, bet jos gali būti švelnios. O smurtingos? Ji negali įsivaizduoti. Ar gali?

– Patariu nelikti vienai, – tarė Rodartė. – Tiesą sakant, norėčiau, kad apsigyventumėt kur nors kitur ir niekam nieko nepraneštumėt, kol Berketas bus suimtas.

– Aš pagalvosiu.

– Pagalvokit. – Jis apžiūrėjo kambarį ir žvilgsniu davė ženklą Karteriui, šis užvertė bloknotą ir įsikišo į vidinę švarko kišenę. – Kol kas viskas. Nebent prisimintumėt ką nors svarbaus.

Lora išsiblaškiusi papurtė galvą. Paskui prisiminė, ko norėjo paklausti.

– Kas pranešė apie žmogžudystę?

– Kažkas paskambino policijai.

– Fosteris?

Rodartė papurtė galvą.

– Medicinos ekspertas sakė, kad nebūtų spėjęs. Nebūtų galėjęs. Telefono arti nebuvo.

– Manuelas nemoka angliškai.

– Tas, kas skambino, kalbėjo angliškai.

– Vadinasi, tai buvo Grifas Berketas.

– Atrodo, – gūžtelėjo pečiais Rodartė.

Dvidešimt ketvirtas skyrius

Grifas pabudo ir nesuprato, kur jis, po perkūnais, atsidūrė.

Paskui prisiminė ir ėmė gailėtis, kad pabudo.

Jo rankos buvo išteptos Fosterio Spikmeno krauju. Tas žmogus kovojo dėl savo gyvybės, kraujas tryško jam iš kaklo, o pilnos siaubo akys buvo įsmeigtos į Grifą.

Grifas atsisėdo ir įsikniaubė į delnus.

– Šūdalienė.

Tuojau jo ieškos, o gal jau ieško, visi Teksaso ir gretimų valstijų farai. Kai pirštų atspaudai ant pjaustiklio Fosterio Spikmeno kakle bus apdoroti kompiuteriu ir duomenų bazės nustatys, kad jie Grifo Berketo, Rodartė jausis kaip laimėjęs loterijoje. Ne, dar geriau.

Jis nepričiupo Grifo dėl Bilo Bandžio. Bet šį kartą įkalčių, rodančių, kad Grifas buvo Spikmenų bibliotekoje tada, kai žuvo Fosteris, tiek, kad turbūt nė teisminio nagrinėjimo neprireiks.

Nekils klausimų ir dėl motyvo. Rodartė žinojo apie Grifo pasimatymus su Lora ir nusprendė, kad jie susitikinėjo dėl sekso. Viskas atitinka. Grifas Berketas iškart atsidurs mirtininkų bloke. Jau gali pradėti valytis ranką mirtinai injekcijai.

Rodartė pasirodys per televizorių ir pasakys, kad Grifas Berketas, jau kartą nuteistas ir įtartas žmogžudyste nusikal-

tėlis, nuėjo pas Spikmenus, susikivirčijo su bejėgiu apgautu vyru – invalido vežimėlyje, Jėzau, – ir žiauriai jį nudūrė. Be abejo, pabrėš nusikaltimo žiaurumą dar keliais prieveiksmiais, kaip antai „negailestingai“, „žvėriškai“ ir „baisiai“. Žiniasklaida net apsilaižys. Užuodęs tokį pikantišką kąsnelį, bet kuris reporteris varvintų seilę. Auka, jau ištikta tragedijos. Pinigai. Seksas. Slapti pasimatymai. Nevykėlis, suvedžiojęs ištekėjusią gražuolę ir galiausiai nužudęs jos vyrą.

Už tokius straipsnius žurnalistas, nesibjaurintis išsivolioti purve, gali laimėti Pulicerio premiją.

Grifas atsisėdo ant įdubusio čiužinio krašto ir pažvelgė į kraują, įsigėrusį į delno linijas. Mazgojo rankas tol, kol iš mažo muilo gabalėlio bemaž nieko nebeliko, bet dėmės tebebuvo ir virto neišdildoma jo rankos atspaudo dalimi.

Blogiau būti nebegali.

Ne, gali. Lorai bus pranešta, kad jis nužudė jos vyrą.

Praėjusią naktį, pabėgęs iš Spikmeno sodybos, Grifas parvažiavo namo ir skubiai įsimetė keletą drabužių. Negaišo, nes numanė, kad pirmiausia jo ieškos čia. Pirmą kartą buvo suimtas namie, ištemptas lauk su antrankiais, kaimynų akivaizdoje patirtą gėdą įamžino žiniasklaida. Nenorėjo, kad žeminanti scena pasikartotų, todėl skubiai išvažiavo, pasiėmęs tik tiek, kiek galėjo panešti. Suprato, kad galbūt niekada nebeįkels čia kojos.

Grifas nuvažiavo į prekybos centrą ir paliko raudoną hondą automobilių aikštelėje. Netrukus bus paskelbtas jo išvaizdos aprašas. Grifo ieškos visi teisėsaugos pareigūnai, todėl jis turi atsidurti kuo toliau nuo automobilio.

Grifas daug mylių ėjo pėsčias tamsiomis gatvėmis, nelabai nutuokdamas kur. Ėjo, ir tiek. Sukdamas galvą, ką dabar daryti. Pirmiausia reikia susirasti slėptuvę ir lindėti, kol galės nebesislapstyti pakampėmis.

Prie motelio priėjo iš užpakalinio kiemo. Jis stovėjo prie magistralės, bet atokiau nuo privažiavimo kelio, žemų kam-

bariukų virtinė tarp lombardo ir krautuvės, prekiaujančios padangomis su naujais protektoriais už penkiolika dolerių be vieno cento. Lombardas ir parduotuvė buvo uždaryti, durys nakčiai užšautos.

Motelis buvo pigi urkštynė su raudona mirksinčia iškaba lange „Yra vietų". Stebėtis neverta. Į tokį turbūt drožtų jo motina su bare pakabintu kavalierium. Gal tokiame Grifas buvo pradėtas.

Registratorius žvelgė stiklinėmis akimis – rūkė žolę, kai Grifas įėjo. Grifas paklausė, kiek mokėti už parą, padėjo ant stalo pinigus ir paėmė be žodžių pastumtą raktą. Niekas neprašė užsiregistruoti. Gal narkomanas ir pastebėjo kraujo dėmes, bet jam buvo nė motais.

Grifas įėjo į numerį, numetė kelionmaišį ir iškart pasuko į telefono būdelės didumo vonios kambarį. Tualetas buvo dėmėtas ir trenkė myžalais. Numeris dvokė kitų žmonių kūnais, pelėsiais, sugriautais gyvenimais. Jis palindo po dušu su drabužiais, mazgojosi pats ir mazgojo savo apdarus, leido vandenį tol, kol raudona srovė, sūkuriuojanti aplink kojas, išbluko, virto rausva ir galiausiai skaidria.

Lovatiesė buvo purvina, bet jis taip pavargo, kad nebekreipė dėmesio. Aistringas kriokimas ir aimanos, sklindantys per ploną sieną iš gretimo kambario, iš pradžių neleido užmigti, bet ritmingas dunksėjimas į galvūgalį galų gale užmigdė – kai jau aušo.

Tačiau dabar Grifas išsibudino. Tuoj bus vidurdienis, jis turi sužinoti, ar padėtis labai grėsminga. Įjungė televizorių, prisuktą prie sienos. Vietos kanalai transliavo vidurdienio žinių laidas, ir Fosterio Spikmeno nužudymas, kaip jis ir tikėjosi, buvo visų svarbiausia naujiena.

Buvo rodomas mūras aplink sodybą, policijos automobiliai, užstoję vartus. Vienas kanalas pasiuntė sraigtasparnį, nors pro medžius ne kažin ką buvo galima įžiūrėti. Ekrane pasirodė elektroninė „garsaus Dalaso verslininko ir gyvento-

jo" nuotrauka. Grifas spėjo, kad fotografuota prieš kelerius metus, prieš avariją, kai Fosteris buvo sveikas.

Gubernatorė iš savo buveinės Ostine iškilmingai pavadino Fosterį Spikmeną žmogumi, kuris buvo ir bus pavyzdys visiems, kas jį pažinojo, pagyrė jį už narsą asmeninės tragedijos akivaizdoje. Jo nužudymas keliąs pasipiktinimą. Ji nuoširdžiai užjaučianti našlę Lorą Spikmen, savo narsa ir savitvarda prilygstančią velioniui vyrui. Pažadėjo visokeriopą savo darbuotojų ir valstybės organų pagalbą suimant ir nuteisiant Spikmeno žudiką. „Baisusis nusikaltėlis sulauks atpildo", – patikino ji.

Kažkoks Džo, Grifui matytas „SunSouth" automobilių aikštelėje, buvo pristatytas kaip oro transporto bendrovės atstovas. Jis ryžtingai vengė mikrofonų ir fotoaparatų, braudamasis pro žurnalistus į biuro pastatą.

– Jis pažadėjo, kad netrukus bus paskelbtas pareiškimas spaudai, – pasakė žiūrovams diktorė. – Iškart perduosime. Gregai, tu kalbėjaisi su tyrėjais nusikaltimo vietoje. Ką sužinojai?

Gregas, reporteris iš įvykio vietos, buvo įsitaisęs prie gebenėmis apaugusio sodybos mūro. Jis pasakė, kad policininkai kol kas nenori pasakoti nusikaltimo smulkmenų.

– Vienas keistas dalykas, – pasakė jis, – kad aukos tarno Manuelo Ruiso, kuris nė per žingsnį nesitraukdavo nuo Spikmeno, vakar vakare namie nebuvo. Kur jis dingo, neaišku.

– Įdomu, – abejingai atsiliepė diktorė.

Poniutė prašmatnia šukuosena nekreipė dėmesio į Manuelo dingimą, bet Grifui buvo labai svarbu, kad tarnas dar nerastas.

Jis toliau perjunginėjo kanalus, kol visi jie perėjo prie kitų reikalų. Grifas nebuvo pavadintas įtariamuoju, bet niekas kitas irgi. Manuelą paminėjo tik tas vienas reporteris. O Rodartė nepasirodė nė viename iš reportažų, kuriuos matė Grifas.

– Šniukštinėja manęs ieškodamas, – sumurmėjo jis ir išjungė televizorių.

Plačiosios masės dar nežino, kad Grifas įsivėlęs į žmogžudystę, vadinasi, jis dar turi šiek tiek laiko. Turi slėptuvę. Nelabai tikėtina, kad motelio registratorius prisimins septintojo numerio gyventoją, net kai Grifo veidas ims šmėkščioti televizorių ekranuose. Trumpam gali lengviau atsikvėpti.

Didžiausias rūpestis – rasti Manuelą – jo pavardė, regis, Ruisas? – anksčiau už Rodartę. Bet tada jam reikia automobilio.

Po lova jis aptiko Dalaso telefonų knygą ir dulkėtą Bibliją. Telefonų knyga blakių apdergtais puslapiais, naudojama šiek tiek dažniau, buvo išleista prieš kelerius metus, bet joje buvo nurodyti ir verslo įmonių, ir gyventojų telefonai. Paskambino motelio telefonu.

– „Hanikato automobiliai“.

– Glenas yra?

– Palaukit, pažiūrėsiu.

Kelias minutes jis klausėsi keltuvo girgždesio.

– Glenas Hanikatas. – Balsas buvo griausmingas ir tiko stambiam savininkui.

– „Comfort Inn“. Sakei, kad prilygo jaunavedžių liuksui Paryžiaus „Ritz'e“.

Tik kitas kalinys, net sėdėjęs mažiausios apsaugos bloke, būtų atpažinęs balsą ir supratęs, ką jis reiškia, neištaręs vardo ir neišsiplepėjęs. Po ilgos pauzės prekiautojas automobiliais tarė:

– Palauk.

Grifas išgirdo, kaip padedamas ragelis, kaip kažkas krusteli, kaip užsidaro durys, kaip kažkas sušlama. Vėl pakėlęs ragelį, Glenas Hanikatas griaudėjo tyliau:

– Kaip sekasi?

– Sekėsi puikiai.

– Sekėsi?

– Dabar visiška šūdų bazė. Man reikia automobilio, ir kad niekas nežinotų.

Glenas Hanikatas buvo klestintis prekiautojas senais automobiliais. Pats prisipažino, kad jį užvaldė godumas. Kelerius metus klastojo sąskaitas ir pateikdavo mokesčių departamentui gerokai sumažintas pajamas. Buvo sučiuptas ir pasiųstas į Big Springą atgailauti.

Atskirtas nuo žmonos, Glenas labai kentėjo. Kalbėjo tik apie ją. Be paliovos aimanavo, kad atplėštas nuo namų židinio ir santuokinio patalo. Vieną vakarą, apimtas depresijos, Hanikatas bambėjo apie savo bėdas dėl priverstinės skaistybės.

– Ne tik sekso pasiilgau. Ji nepaprasta. Sakau nuoširdžiai. Ji taikstosi su manimi, tai svarbiausia. Kaip aš ją myliu! Žinau, kad seilėjuos, bet, dievaži, tai tiesa. Nežinau, kaip ištversiu be jos. Tikrai nežinau. Ji...

Grifas, šio skundo klausytojas per prievartą, puolė Hanikatą, parversdamas kėdę.

– Jėzau Kristau, užsikiši ar ne?

Ir iš visų jėgų vožė Hanikatui į snukį savo garsiuoju smūgiu. Krumpliai atsitrenkė į tobulas Hanikato dantų karūnėles, ir šios gražiai atsiskyrė nuo dantenų.

Kiti kaliniai puolė į pagalbą Hanikatui, spjaudančiam porceliano skeveldras ir kraują, ir pakėlė jį, plūsdami bei įžeidinėdami Grifą. Vienas, spausdamas rankšluostį Hanikatui prie kruvinos burnos, pasakė:

– Juokiasi tas, kas juokiasi paskutinis, šikniau. Ką tik padarei Hanikatui paslaugą.

Hanikato ir Grifo akys susitiko virš kitų kalinių galvų. Grifas valandėlę žiūrėjo, paskui nusisuko.

Mažiausios apsaugos bloko kaliniai galėjo būti trumpam paleisti iš kalėjimo be palydovų. Tokias atostogas gaudavai tam tikrais atvejais, kaip antai: nelaimė šeimoje, laidotuvės ar specializuoto gydymo poreikis. Pavyzdžiui, dantų.

Kitą rytą Hanikatas parašė oficialų prašymą išleisti jį protezuotis dantų. Reikalavimus atitiko, todėl gavo anketą, kurioje buvo išvardytos visos taisyklės ir apribojimai. Apačioje pasirašė, kad pažada jų laikytis. Po kelių dienų buvo laikinai paleistas.

Kai Hanikatas nesilankydavo pas dantistą, Big Springo „Comfort Inn" numeryje jo laukdavo išsiilgusi žmona.

Už kito kalinio sumušimą Grifas gavo papeikimą ir laikinai neteko lengvatų.

Prekiautojas automobiliais grįžo, žybčiodamas naujomis puikiai pricementuotomis karūnėlėmis, prisigretino prie Grifo ir padėkojo.

– Ką tu kalbi? – suniurnėjo Grifas. – Aš tik norėjau, kad užsikištum.

Hanikatas taip nemanė ir atsakė:

– Aš tau skolingas. Kaip reikiant.

Grifas tikėjosi, kad Hanikatas prisimins pažadą. Dabar jam reikėjo pagalbos.

– Kuo kuklesnio ir paprastesnio, – pasakė jis į nešvarų telefono ragelį. – Tiesiog važiuojančių ratų. Padėsi?

Ilgokai padelsęs, lyg dvejodamas, Hanikatas atsakė:

– Aš turiu sūnų.

Grifo pečiai susmuko iš nusivylimo. Galėtų daryti spaudimą. Galėtų priminti Hanikatui, kad kol šis su žmona krušosi kaip triušiai, jis už bausmę dirbo bjauriausius darbus.

Bet kokią teisę jis turi įtraukti šį mielą žmogų, vyrą, o dabar ir tėvą, į šūdo krūvą, kurioje murkdosi pats? Hanikatas bus apkaltintas bendrininkavimu. Pažeis lygtinio paleidimo sąlygas. Labai daug prašo. Per daug.

– Suprantu, – tarė Grifas.

– Jam ką tik sukako ketveri.

– Nesirūpink. Aš nieko neprašiau.

– Jis buvo pradėtas „Comfort Inn".

Grifui sudrebėjo širdis. Jis sulaikė kvapą.

– Paskutinė eilė aikštelėje, – tarė Hanikatas. – Trečias automobilis iš Lemono gatvės pusės. Rakteliai po kilimėliu.

Grifas suspaudė telefono ragelį, užsimerkė ir galbūt net nebyliai pasimeldė. Paskui tarė:

– Jei tavęs paklaus, automobilį aš pavogiau, gerai? Neįsivelk į bėdą. Pasakyk, kad pavogiau.

Hanikatas tylėjo.

– Girdėjai?

Hanikatas padėjo ragelį.

Grifas sumetė, kad pėsčias iki „Hanikato automobilių" eis apie porą valandų. Negali niekur eiti, kol nesutemo. Šiuo metų laiku temsta vėlai. Reikės prastumti bent devynias valandas.

Buvo alkanas, bet pilvas turės palaukti, kol jis važiuos pro greitmaisčio restoraną, kad tikimybė jį atpažinti būtų mažesnė.

Stengdamasis nekreipti dėmesio į gurgiantį pilvą, gulėjo ant lovos ir žiūrėjo į nešvarias lubas. Mąstė apie Lorą, apie jos siaubą, dvasines kančias, kaltę.

Juk dabar ji jau žino apie pirštų atspaudus ant žmogžudystės įrankio. Rodartė klastingai kaip įpratęs jau pasakė jai, kad žino apie jų romaną. Klasikinis pavydulingo įtūžio atvejis, beveik banalus. Meilužis nužudo vyrą.

Ir ką Lora darys? Kaip ji pasielgs? Papasakos Rodartei apie susitarimą? Ne. Grifas neįsivaizdavo, kad ji pasakoja viską Rodartei, o šis klausosi, godžiai ištempęs ausis. Susitarimo ji neminės. Ne Grifą norėdama apsaugoti, ne save, o Fosterį Spikmeną. Ir kūdikį. Verčiau liūdnai pagarsės kaip šliundra, bet iš paskutiniųjų saugos gerą Fosterio vardą ir kūdikio ateitį.

Kad jis galėtų su ja pasikalbėti...

Bet taip nebus, todėl verčiau negalvoti.

Grifas vėl atsivertė telefonų knygą ir ėmė ieškoti Ruiso. Manuelo nebuvo nė vieno. Nesitikėjo tokios sėkmės, bet gal

žmogus iš Salvadoro turi giminaičių. Motelyje Grifas surinko pirmą numerį.

– *Hola**?

– *Manuelo, por favor***.

Ispaniškai vos graibėsi, dvejus metus mokėsi vidurinėje, bet suprato, kad moteris atsakė, jog skambina ne tuo numeriu.

Jis iš eilės skambino kitiems Ruisams. Nė vieno Manuelo. Ir net jei būtų radęs tą, kurio ieško, Manuelas nebūtų laukes, kol Grifas pasirodys. Būtų bėgęs kaip kiškis.

Tas vyras nekvailas.

Iki tamsos be automobilio Grifas neturėjo ko veikti. Beliko kaip nors prastumti ilgas popietės valandas.

---

* Alio (*isp.*).

** Malonėkit Manuelą (*isp.*).

Dvidešimt penktas skyrius

– Čia gražu.

Išgirdusi jo balsą, Lora Spikmen pašoko ir staiga apsisuko.

– O, detektyvas. Sveiki.

Rodartė tyčia prisėlino negirdimai, norėjo pamatyti ne surepetuotą, o tikrą elgesį. Jis užlipo laiptais į pavėsinę ir atsisėdo šalia.

– Nedažnai dabar tokių pamatysi. – Jis apsimetė, kad žavisi medine apskrito stogo apdaila, panašia į nėrinius.

– Fosterio senelė pastatydino ją, kai dar net namo nebuvo. Fosteris sakė, kad jai reikėjo vietos atsisėdus grožėtis gulbėmis. Tvenkinyje visada jų būdavo.

Pavėsinė stovėjo ant kalvos prie tvenkinio. Veidrodiniu vandens paviršiumi plaukė dvi tikrų tikriausios gulbės. *Turtuoliai*, niekinamai pamanė jis. Jei turėtų tiek pinigų kaip jie, leistų juos vertingesniems daiktams negu pavėsinės ir gulbės.

– Neprieštaraujat? – Jis smakru mostelėjo į vieną pintą kėdę. Lora Spikmen papurtė galvą, ir Rodartė atsisėdo. Ji buvo užsidėjusi akinius nuo saulės, todėl jis nematė akių ir nežinojo, verkė ji ar ne. Spėjo, kad verkė, nes sukiojo drėgną popierinę nosinę. *Sielvarto ar kaltės ašaros?* – svarstė. Nors jam nesvarbu. Nebent našlė būtų susimokiusi su Grifu Berketu nužudyti savo vyrą.

O *čia* tai būtų sensacija. Straipsnis „People“ žurnale, „20/20“ laida skirtų bent vieną siužetą. Kur jau ten, tai būtų savaitės filmas. Gal ir jis gautų epizodinį vaidmenį ar bent būtų prodiuserių konsultantas, paminėtas kūrėjų sąraše.

Bet pirmiausia tai reikia įrodyti.

– Čia ramiau negu viduje, – tarė Rodartė ir patogiai įsitaisė ant gėlėto kartūno pagalvėlės.

Prie ponios Spikmen sekretorės prisidėjo velionio Spikmeno sekretorė, kažkokia Mirna. Ji tai verkė kaip kūdikis, tai komandavo kaip rikiuotės mokymo seržantė. Ji ir Dobins, ūkvedė, budėjo prie telefono, ieškojo vietos gėlėms ir vaisiams, kurių buvo nors vežimu vežk, tvarkė policininkų vakar vakare paliktą kiaulidę ir sudarinėjo sąrašus. Begalinius sąrašus.

Žmogžudystė – tai baisybė bergždžio darbo visiems, išskyrus nužudytąjį.

– Turėjau įkvėpti gryno oro, – pasakė Lora Spikmen. – Ir pabėgti nuo telefono.

– Kas skambino?

Numanė, kad pro tamsius stiklus našlė dėbtelėjo į jį išdidžiai ir iš aukšto.

– Žmonės reiškė užuojautą.

– O tas, apie kurį privalau žinoti?

– Grifas Berketas. Štai ką jūs turit omeny.

Jis išsišiepė, lyg sakytų: *Kaip puikiai jūs mane pažįstat.*

– Mano pareiga patikrinti. Jis bandė su jumis susisiekti?

– Ne. Ir nebandys.

– Jūs įsitikinusi?

– Nebandys. – Ponia Spikmen toliau spoksojo į gulbes. Viena pasikišo galvą po sparnu.

– Gavau skrodimo išvadas. – Ji viso labo prikando lūpą. – Avarija prieš porą metų? Be akivaizdžiai pažeistų stuburo ir kojų, jūsų vyrui buvo smarkiai sužaloti vidaus organai.

– Minėjau šį rytą, kai kalbėjome apie vaistus.

– Labai smarkiai.

– Taip.

– Kai kurie jo vidaus organai buvo trapūs. Tokį žodį pavartojo medicinos ekspertas. Silpni. Būtų miręs, nes vienas ar kitas organas būtų nustojęs funkcionuoti. Tai galėjo įvykti gana greitai. Irgi anot medicinos eksperto. – Jis tyčia patylėjo. – Bet mirė nuo perpjautos arterijos.

Lora Spikmen gurktelėjo.

– Kiek laiko tai truko?

– Hm, neilgai. Bet jo rankos buvo kruvinos, o po nagais rasta odos atplaišų.

Ji žaibiškai atsigręžė.

– Taip, ponia Spikmen. Jūsų vyras kovojo dėl savo gyvybės.

Pasakojimas Rodartei teikė nemažą malonumą. Galų gale išprovokavo šiokią tokią reakciją. Loros Spikmen krūtinė tankiai kilnojosi, matyt, trūko oro. Ji prispaudė nosinę prie lūpų.

– Jis mirė ne iš karto ir grūmėsi su užpuoliku, – pasakojo jis toliau. – Žaviuosi. Žmogelis, paralyžiuotas iki juosmens, grumiasi su aukštu ir stambiu Berketu. Jokių vilčių, tačiau jis kovojo narsiai. – Rodartė pasilenkė arčiau ir paėmė ją už rankos. – Jums negera?

Lora Spikmen šiurkščiai ištraukė ranką.

– Nieko baisaus.

– Žinau, jums sunku.

– Jau viskas, detektyve?

– Galit ruoštis laidotuvėms.

– Ačiū.

– Paskambinkit į laidojimo namus. Ten žinos, ką daryti.

Našlė linktelėjo.

Jis atsistojo ir priėjo prie turėklo aplink pavėsinę. Žiūrėdamas į išpuoselėtą sodą, mąsliai paklausė:

– Kaip manot, Berketas užpuolė jūsų vyrą staiga, iš pavydo ir pykčio? O gal jie susivaidijo dėl pinigų?

– Pinigų?

Kai jis atsisuko, ponia Spikmen buvo nusiėmusi akinius ir klausiamai žiūrėjo į jį.

– Nieko jums nesakiau apie pinigus?

– Apie ką jūs kalbat, detektyve? Kokius pinigus?

– Grynais. Tamsiai mėlynoje dėžėje ant jūsų vyro rašomojo stalo. Iškart krito į akis nusikaltimo vietos tyrimo grupei. Jie vos neapsišiko, kai... Atsiprašau. – Jis šyptelėjo. – Matot? Suirzau vos pagalvojęs. Ne kasdien pamatysi vienoj krūvoj tiek pinigų. Pusė milijono šimto dolerių kupiūromis.

Našlė prasižiojo, bet neištarė nė garso. Valandėlę žiūrėjo į tolį, paskui įsmeigė akis į krūmą, apsipylusį dideliais mėlynais žiedais, panašiais į bumbulus. Jis nežinojo, kaip vadinamos tos gėlės, bet žinojo, kaip pavadinti ponios Spikmen elgesį. Ji buvo pritrenkta, kai išgirdo apie pusę milijono. Tikriau tariant, ji buvo pritrenkta, kad detektyvas žino.

– Pusė milijono dolerių grynais, – pasakė jis. – Guli lyg niekur nieko. Dabar užrakinta įkalčių kambaryje. Atgausite. Nebent paaiškės, kad tai neteisėtai įgyti pinigai.

– Neteisėtai įgyti?

– Pavyzdžiui, iš narkotikų prekybos.

Ponia Spikmen staiga atsisuko į jį ir atsistojo.

– Paklausykit manęs, detektyve Rodarte. Mano vyras nesivertė neteisėta veikla, ir jei patikrintumėt jo vertybinius popierius, suprastumėt, kad šis įtarimas absurdiškas.

– Jūs sakėt, kad jis buvo susitikęs su Grifu Berketu šiuose namuose. Taip jūs susipažinote.

– Kaip tai susiję su puse milijono?

– Sakėt, kad nežinot, apie ką jie kalbėjo.

– Vis dar nesuprantu, kaip...

– Berketas buvo nuteistas už azartinių žaidimų reketą, ponia Spikmen. Todėl pamaniau, kad...

– Kad ir ką jūs pamanėt, klydot.

– Tai kodėl ten atsirado pinigai?

Našlė susinėrė rankas ant juosmens ir pakreipė galvą.

– Kodėl jūs tik dabar pasakėt man apie dėžę su pinigais?

– Tiek visko buvo, pamiršau, – melavo Rodartė.

Valandėlę jie žiūrėjo vienas kitam į akis, paskui ji gūžtelėjo pečiais.

– Fosteris laikė daug grynųjų pinigų namų ir biuro seifuose.

– Tikrai? Kodėl?

– Jis mėgo dalyti pinigus.

– Dalyti?

– Turėjo tokią savybę. Labai jam būdingą. Dalijo milžiniškus arbatpinigius. Mėgo palikti daugybę pinigų padavėjams, kambarinėms, kelio rinkliavininkams, visiems, kurie jį aptarnaudavo. Kartais nuvažiuodavo į oro uostą ir apdovanodavo pinigais „SunSouth" kasininkes, nešikus, darbininkus, kurių darbas retai įvertinamas. Dažnai taip darydavo. Paklauskit bet ko.

Jis pakėlė rankas, neva pasiduodamas.

– Tikiu. Keistas pomėgis. Niekada apie tokį negirdėjau.

– Fosteris nesireklamavo. Jis taip elgėsi dėl to, kad jam buvo malonu, o ne kad išaukštintų save.

– Ačiū, kad pasakėt, – neva nuoširdžiai tarė Rodartė. – Gal taip ir galima būtų paaiškinti, iš kur ta dėžė su pinigais. Bet...

– Kas?

– Ant dėžės dangčio rasti Berketo pirštų atspaudai. Kaip tai paaiškinti?

– Nežinau. Bet tai rodo, kad Berketas ne vagis.

– Na, teisingumo departamentas, visos šalies lažybininkai, „Cowboys" komanda nesutiktų, – prunkštelėjo detektyvas. – Jis juos apšvarindavo kaskart, kai tyčia nepelnydavo taškų. Spėju, kad jam nereikia jūsų vyro pusės milijono.

Lora Spikmen, regis, ketino ginčytis, bet užsičiaupė ir vėl užsidėjo akinius nuo saulės. Nežinia, ką norėjo pasakyti, nes apsigalvojo.

– Jei jau viskas, dabar norėčiau paskambinti į laidojimo namus.

– Žinoma, – atsakė jis ir rankos mostu parodė į laiptus. Žingsniuodamas šalia jos, perėjo didelę veją. Kai jis per daug prisiartindavo, našlė atsitraukdavo. Tai jį linksmino.

– O, užmiršau jums pasakyti. Berketo hondoje radome dviejų grupių kraujo. Be abejo, vienos dėmės jūsų vyro. Berketas turbūt buvo visas kruvinas.

Akiniai nuo saulės buvo per maži ir negalėjo paslėpti jos vypsnio išgirdus, kad meilužis buvo apsitaškęs vyro krauju.

– Kitos dėmės turbūt jo, – tarė našlė. – Jei po Fosterio nagais rasta odos atplaišų, turbūt mano vyras jį apdraskė.

– Aš irgi taip manyčiau, – atsakė Rodartė, – jei nebūtume patikrinę. Kraujo grupė ne Berketo. Manau, tai Manuelo Ruiso kraujas. Mat grupė ta pati kaip ant jūsų bibliotekos kilimo.

– Ką tai reiškia?

– Kad Manuelas Ruisas irgi kraujavo. – Rodartė timptelėjo sau už ausies, lyg galvotų. – Žmogus dingo. Susisiekiau su imigracijos departamentu, kad padėtų jį rasti. Žinot ką? Ruisas neturėjo dokumentų. Jūsų vyras jį samdė nelegaliai.

– Tai jau seniai žinome, tiesa?

Šita turtinga šliundra nepėsčia. Stebeilija į jį pro tamsius akinius, kiekvienu judesiu išsiduodama, kaip jį niekina. Mielai ją išjudintų, padarydamas ką nors, kad abejingame kaip kaukė veide atsispindėtų šiokios tokios emocijos. Gal įžnybti į spenelį? Ar įkišti ranką jai į tarpkojį? Kad ponia pasipiktintų ir išsigąstų.

– Dabar turbūt nebesvarbu. – Rodartė maloniai nusišypsojo, galvodamas, kokį patirs malonumą, kai žemins ją.

– Tai kas svarbu, detektyve?

– Grifas Berketas nukalė ir juodašiknį.

O, pagaliau tai ją tikrai paveikė. Jis nesuprato, ar ponia Spikmen krūptelėjo nuo rasistinio žargono, ar nuo užuomi-

nos, kad Berketas nužudęs du žmones. Sunku buvo neparodyti džiaugsmo, bet akmeninė policininko mina nepasikeitė.

– Nežinau, ar jis atsikratė Manuelo prieš jūsų vyro nužudymą, ar po jo, bet beveik neabejotina, kad jis kaltas dėl nepaaiškinamo Ruiso dingimo.

Našlė apsilaižė lūpas, pertraukė apatinę per dantis, ir jis suprato, kodėl Berketui taip patiko ją dulkinti, kad ryžosi žmogžudystei.

– Gal Manuelas išsigando, – pasakė ji. – Ir pabėgo.

– Nepasiėmęs drabužių ir daiktų? Nepasiėmęs automobilio? Nepasiėmęs pusės milijono dolerių grynais? Neįtikima, ponia Spikmen. Bet nors tikimybė, kad jis iš baimės pametė galvą ir paspruko, labai menka, liepiau policininkams apskambinti visus Ruisus, įtrauktus į Dalaso telefonų knygą. – Jis pasilenkė prie jos. – Norit sužinoti vieną keistą dalyką? – sušnibždėjo. – Šiandien ne mes pirmi skambinom tiems žmonėms ir klausėm, ar jie pažįsta Manuelą.'

– Tikrai?

– Tikrai. Paaiškėjo, kad kažkas mus aplenkė. Jiems skambino vyriškis, ieškantis Manuelo Ruiso.

– Grifas Berketas?

Rodartė skėstelėjo rankomis ir nusišypsojo.

Ji nusiėmė akinius nuo saulės, rūpestingai užlenkė kojeles, valandėlę į juos spoksojo, paskui pakėlė galvą ir pažvelgė į jį.

– Tai kaip yra iš tikrųjų, detektyve Rodarte?

– Apie ką kalbat?

– Jei Grifas Berketas užmušė Manuelą, kaip įtariate, tai kodėl jis skambina žmonėms Ruiso pavarde ir jo ieško?

Ji ilgai žiūrėjo jam į akis, paskui atsuko nugarą ir nuėjo namo.

Rodartė dėbsojo į našlę, stengdamasis nuslopinti užplūdusį pyktį. Puiku, jis įkliuvo, ir pats kaltas dėl savo klaidos.

Tiesą sakant, jis ne per daug gilinosi į Manuelo Ruiso likimą, nes jam nusišikt, kas šiam atsitiko. Ar Berketas jį nužu-

dė, ar vaikosi, nes Ruisas – žmogžudystės liudytojas ir reikia jam užkimšti gerklę, Rodartei nė kiek nerūpi.

Jis arba ras juodašiknio lavoną, arba užspeis jį į kampą ir privers liudyti prieš Berketą. Kad ir kaip ten būtų, Berketas bus apkaltintas Fosterio Spikmeno nužudymu. Berketas Stanlio Rodartės rankose.

Našlė irgi.

Kikendamas mąstė, kaip privers ją atsilyginti už šikančio katino vaidinimą. Po laidotuvių. Kai skandalas aprims. Kai Berketas atsidurs už grotų. Pasinaudos bevieliu kalėjimo telegrafu, kad dešimtasis numeris išgirstų apie jo asistavimą šiai poniai. Su visomis nešvankiomis smulkmenomis.

Jėzau, tai bent bus kaifas!

Dvidešimt šeštas skyrius

Visą popietę Grifas vaikščiojo po apleistą kambarį svarstydamas, kodėl, po galais, jis taip nusmuko. Kada prasidėjo nesulaikomas nuopuolis? Kai paėmė pirmą „Vistos" kyšį? Ar anksčiau, kai pradėjo lažintis, žaisdamas Teksaso universiteto komandoje? O gal jo nesėkmes nulėmė motina, kai pametė jį ir pabėgo su meilužiu Rėjum?

Kartais jam atrodydavo, kad buvo pasmerktas dar negimęs.

Tas kelias savaites, kai jau buvo pripažintas kaltu, bet dar nesėdėjo Big Springe, ieškojo tėvų. Kas čia nuostabaus, jei vaikas, patekęs į bėdą, ieško tėvų?

Per internetą ir tinklavietes, skirtas giminaičiams ieškoti, Grifas netrukus aptiko tėvą. Atlikęs bausmę Teksaso kalėjime, šis išvyko iš valstijos, šmėkštelėjo keliose vietose, bet niekur neapsistojo ilgesniam laikui, kol galų gale apsigyveno Laramyje, Vajomingo valstijoje. Vietos ligoninėje ir mirė, sulaukęs keturiasdešimt devynerių. Ligos istorijoje buvo parašyta, kad sirgo keliomis alkoholizmo sukeltomis ligomis.

Motinos ieškojo ilgiau. Ji tekėdavo, neišsiskyrusi su ankstesniu vyru, arba tiesiog pasivadindavo naujojo sugyventinio pavarde.

Artėjant įkalinimo dienai, Grifas dažnai klausdavo savęs, kodėl stengiasi ją surasti, kodėl jam pasidarė įdomu, kaip ji gyvena, nors motina paliko jį be jokio sąžinės graužimo. Ro-

dos, ji niekada nebandė sužinoti, kas nutiko Grifui, tai kodėl jam taip svarbu ją rasti?

Nesuprato, kas jį skatina. Negalėjo paaiškinti tų paieškų net sau, todėl numojo ranka ir ieškojo toliau.

Grifo atkaklumas davė vaisių. Paskutinę laisvės dieną jis rado motiną Omahoje. Gavo adresą ir telefono numerį. Surinko jį, kol neapsigalvojo.

Vėliau gailėjosi.

Puikios išleistuvės į kalėjimą, kandžiai pamanė dabar.

Kodėl dabar, kai Grifą ištiko didžiausia bėda jo gyvenime, jis mąsto visokius niekus apie savo tėvus? Gal kad tos mintys patvirtina seną spėjimą: jis siekė susinaikinimo, dar tebebūdamas gimdoje.

Tai ko stebėtis padariniais?

Jis prislėgtas gulėjo ant nutriušusios lovos ir net buvo užmigęs. Kūno nuovargis trumpam leido pabėgti nuo tikrovės. Pasąmonė buvo dar paslaugesnė, nes jis sapnavo Lorą. Glamonėjo ją. Mylėjosi su ja. Ji gniaužė jam užpakalį, rietėsi jį pasitikdama, aimanavo, tardama jo vardą. Vos nenuleido, kai pabudo su jos vardu lūpose, permirkęs prakaitu, skausmingai stačiu galu.

Grifas atsikėlė, išsimaudė po dušu ir įjungė televizorių pasiklausyti vakaro žinių. Kaip ir būgštavo, labai savim patenkintas diktorius klaikiais plaukais paskelbė, kad policija ieško Grifo Berketo, „norėdama apklausti dėl žiauraus Fosterio Spikmeno nužudymo".

Žinoma, tai nebuvo staigmena, bet Grifą apsvaigino ir sustingdė staigiai išdygęs ekrane Stanlis Rodartė. Jis stovėjo studijos lempų šviesoje, išryškinančioje jo bjaurumą. „Ponas Berketas mus domina, bet šiuo metu težinome, kad jis vakar vakare buvo Spikmenų namuose."

Šis pareiškimas sujaudino reporterius, jie apibėrė Rodartę klausimais. Šis, suvokdamas savo svarbą, nė į vieną klausimą neatsakė. Tepridūrė: „Berketo vaidmenį reikia tirti toliau.

Kol kas tik tiek tegaliu pasakyti." Jis atsuko nugarą ir pro geležinius vartus įžengė į Spikmenų sodybą.

Rodartė buvo ten. Už gebenėmis apaugusių sienų. Su Lora. Dabar ji keikia Grifą Berketą. Rodartė kurstys jos pyktį, panaudos jį, kad patrauktų ją į savo pusę. Nuo minties, kad Lora ir Rodartė kvėpuoja tuo pačiu oru, tuščias jo skrandis susitraukė.

Pagaliau sutemo. Temperatūra vis dar buvo per trisdešimt, bet ištrūkti į lauką iš pridvisusio motelio numerio buvo gera. Tačiau iki „Hanikato automobilių" Grifas ėjo beveik dvi valandas ir sukaito. Nedrįso stabtelėti nusipirkti butelio vandens, todėl į automobilių aikštelę atėjo suplukęs ir ištroškęs.

Bet eiti vertėjo. Rado automobilį, kaip buvo žadėta.

Nekrintantis į akis sedanas, nei rudas, nei pilkas. Modelio pavadinimas ant bagažinės dangčio buvo jam negirdėtas, gamintojo jis neatpažino. Pontiakas? O gal fordas? Kai Grifas nedrąsiai atidarė neužrakintas dureles, į nosį trenkė suplėkęs cigarečių dūmų kvapas, įsigėręs į apmušalus. Signalizacija buvo išjungta.

Raktelius rado viduje po kilimėliu, benzino bakas buvo pilnas, variklis užsivedė iškart, kai jis pasuko degimo raktelį. Grandinė, paprastai ištiesta skersai kelio saugumo sumetimais, gulėjo ant šaligatvio. Hanikatas nieko nepamiršo.

Advokatas Vajetas Terneris gyveno šiauriniame Dalase, nuvorišų rajone. Kiekvieno namo kieme buvo baseinas, garaže – golfo lazdos, o viduje – į viršūnes kylantys ir besistengiantys nušluostyti nosį kaimynams sutuoktiniai. Kambarinių gyvulėlių buvo galima nelaikyti. Dauguma turėjo vaikų.

Terneriai – vienturtį. Grifas niekada nebuvo matęs Vajeto jaunesniojo, tik jo nuotrauką ant Vajeto stalo. Vaikis buvo panašus į abu tėvus, ir jam tai neišėjo į naudą. Suzaną Terner Grifas buvo sutikęs tik vieną kartą kažkokiame aukštuomenės pobūvyje, kai Vajeto paslaugų jam dar nereikėjo. Moteris

buvo išblyškusi, blanki kaip ir jos asmenybė. Ji irgi buvo teisininkė, bet ne baudžiamosios teisės specialistė kaip Vajetas. Mokesčiai, korporacijos, testamentai ir panaši nuobodybė. Grifas neabejojo, kad ji gera specialistė. Buvo įsitempusi, nemiela ir negraži. Palyginti su ja, Vajetas buvo įkūnytas gyvybingumas.

Grifas pravažiavo pro jų namą ir pamatė, kad viduje dega tik vienas žiburys. Tikėjosi, kad iki išnaktų dirba Vajetas, o ne Suzana. Pastatė automobilį už dviejų gatvių ir išlipdamas sąžiningai užrakino dureles. Mūvėjo šortais, vilkėjo marškinėliais, avėjo sportbačiais ir buvo užsidėjęs beisbolininko kepurę. Klestinčių iškilėlių rajonuose žmonės bėgioja įvairiu laiku, kada tik pavyksta įsprausti mankštą į dienotvarkę. Grifas tikėjosi, kad jei jį kas nors pamatys, palaikys vaikinu, kuris turi laiko mankštintis tik naktimis.

Jis nubėgo du kvartalus. Iš už vienos medinės tvoros jį aplojo šuo, bet daugiau niekas neatkreipė dėmesio. Bent jau jis to tikėjosi. O gal kuris nors šių ištaigingų namų gyventojas jį pamatė ir iškvietė kvartalo savigynos būrį ar policiją. Teks rizikuoti.

Grifas pastebėjo prie Ternerių kaimynų namo iškabą „Parduodama“. Kiemas buvo tamsus, šviesos nei viduje, nei lauke nedegė, jam tai buvo palanku. Pribėgęs prie šio namo, jis nuo šaligatvio pasuko į tamsų kiemą ir nuėjo į tą jo šoną, kuris ribojosi su Ternerių įvažiavimo taku. Grifas susigūžė krūmuose atsikvėpti ir galvojo, ką daryti toliau.

Žaliuzės buvo pakeltos, ir jis matė apšviestą kambarį Ternerio namuose. Kabinetas panašus į Bolio, tik daug tvarkingesnis. Ant sienos kabo stirnino galva. Įrėminti diplomai. Ant lentynų teisės knygos. Kompiuteris įjungtas, melsva ekrano šviesa krinta ant stalo ir kelių atverstų aplankų.

Į kambarį nešinas stikline pieno ir sumuštiniu lėkštėje įėjo advokatas. Jis vilkėjo baltus sportinius marškinėlius ir mūvėjo pižamos kelnes. Marškinėliai buvo sukišti už kelnių

gumos. *Sukišti.* Grifo padėtis buvo liūdna, bet jį vis tiek pralinksmino advokato naktiniai drabužiai. Bet Vajetas miega su ponia Terner, taigi viskas aišku. Grifas mieliau būtų dulkinęs kukurūzų burbuoles.

Terneris atsisėdo prie stalo, atsikando sumuštinio ir kramtydamas įsistebeilijo į kompiuterio ekraną. Grifas giliai įkvėpė, išlindo iš krūmų, perėjo taką, priėjo prie įstiklintų durų į kabinetą ir tyliai pabarbeno.

Terneris krūptelėjęs pažvelgė jo pusėn. Kai pamatė Grifą, jo veide šmėkštelėjo nuostaba, baimė, galiausiai pyktis.

Grifas pasuko rankeną. Durys buvo užrakintos. Jis kelis kartus pakrutino rankeną, metalas barškėjo. Pamatė, kaip Terneris keiktelėjęs keliasi. Advokatas atsargiai dirstelėjo į koridorių, paskui skubiai priėjo prie durų ir atrakino.

– Gal nežinai, kad visi policininkai penkių šimtų kilometrų spinduliu tave gaudo? – piktai sušnibždėjo.

– Tada verčiau įleisk, kol nė vienas manęs nepamatė ant tavo slenksčio.

Terneris mostelėjo jam, kad užeitų, paskui išlindo į lauką ir apžvelgė gatvę. Įsitikinęs, kad prie vartų svetimų nėra, uždarė duris ir apėjo kambarį, skubiai užtraukdamas žaliuzes.

Grifas čiupo sumuštinį ir sumaumojo. Pakeliui iš automobilių aikštelės į Ternerio namus greitmaisčio restorane nusipirko mėsainį ir važiuodamas sušveitė. Kirmėlę numarino, bet vis dar buvo alkanas. Nemėgo žemės riešutų sviesto su drebučiais, bet dabar buvo skanu. Pieną jis irgi išgėrė. Terneris siusdamas žiūrėjo į jį.

– Man labiau reikia, – pasakė Grifas kramtydamas. – Daug labiau, – pridūrė, parodęs į advokato pilvuką.

– Norėčiau, kad dingtum iš čia.

– Man reikia kai ką sužinoti.

– Aš ne CNN.

– Tu mano advokatas.

– Jau ne.

Grifas nustojo kramtyti.

– Nuo kada?

– Nuo tada, kai... – Garsus Ternerio balsas išgąsdino net jį patį. Jis pastiro, ištempė ausis, paskui priėjo prie durų ir vėl dirstelėjo į koridorių. – Nejudėk, – sušnibždėjo Grifui per petį. – Nė garso.

Advokatas dingo tamsiame koridoriuje. Grifas išgirdo tyliai uždarant duris, matyt, miegamojo. Nepaisydamas Ternerio perspėjimo, jis priėjo prie stiklinių durų, praskyrė žaliuzių juosteles ir įsižiūrėjo į tamsą, spėliodamas, ar Hanikato automobilis, pastatytas už dviejų gatvių, nesukėlė įtarimo budriam namo savininkui. Ar niekas nepastebėjo vidurnakčio bėgiko, kuris staiga dingo tamsoje, supančioje tuščią namą.

Terneris grįžo pirštų galais. Tyliai uždarė duris.

– Suzana kaipmat pabunda.

– Nuo kada nebesi mano advokatas?

– Nuo tada, kai nužudei Fosterį Spikmeną, – atkirto advokatas, šnibždėdamas taip pat piktai ir teatrališkai kaip Grifas. – Jėzau, Grifai. Fosterį Spikmeną! Verčiau jau prezidentą. Tu tikrai barškinai jo žmoną?

Grifas valandėlę žiūrėjo į smerkiančias Vajeto akis, paskui susikišo į burną sumuštinio likučius ir sumurmėjo:

– Tau taip niekada nenuskils.

– Ką?

– Nieko. – Jis baigė gerti pieną ir atgalia ranka nusišluostė burną. – Nežinojau, kad advokatas gali atsisakyti kliento.

– Nenoriu turėti su tavim jokių reikalų. Tu per daug pavojingas.

– Pavojingas? – Grifas išskėtė rankas. Teturėjo automobilio raktelius ir mobilųjį telefoną, prisegtą prie šortų juosmens.

– Aš tave vadinčiau pavojingu, – atsakė Terneris. – Jis sakė, kad dūrei Spikmenui pjaustikliu į kaklą. Paralyžiuotam žmogui, Grifai. Jis sakė, kad Spikmenas bandė priešintis, gintis, bet...

– Kas? Kas sakė? Rodartė?

– Žinoma, Rodartė. Jis su savo nekalbiu porininku šį rytą atėjo į mano biurą. Kalbėjo vienas Rodartė. Paklausė, ar žinau, kur tu, laimė, galėjau sąžiningai atsakyti, kad ne. – Terneris suraukė kaktą, nusiminęs, kad dabar žino, kur Grifas. – Rodartei šventė. Šį kartą jis tave pričiupo, gali neabejoti.

– Neišklausysi manęs?

Terneris sukando skruostą iš vidaus ir nerimastingai dirstelėjo į uždarytas duris.

– Tik greit. – Jis atsisėdo prie rašomojo stalo, stengdamasis atrodyti kaip advokatas, bet apsivilkusiam pižamą tai nelabai sekėsi. – Kaip susipažinai su Spikmenais?

– Buvau pas juos pakviestas. Spikmenas pasiūlė sandorį.

– Kokį sandorį? – Terneris, regis, abejojo.

– Kalbėjom apie oro transporto bendrovės reklamą. – Tai nebuvo visiškas melas. Nebuvo ir tiesa, bet tiesos papasakoti Terneriui jis negali. Dar ne. Velniop Fosterio Spikmeno gerą vardą. Jis nebeprivalo laikyti paslapties. Bet tai ir Loros paslaptis. Grifas tylės dėl jos.

– Nesąmonė, – tarė Terneris.

– Ir aš jam taip sakiau. Bet jis buvo savotiškas ir turėdavo visokių keistų sumanymų. Taigi jis liepė man pagalvoti, o jis esą irgi pagalvosiąs.

– O žmona? Lora?

– Susipažinom tą patį vakarą.

– Geismas iš pirmo žvilgsnio, anot Rodartės.

– Rodartė taip sakė?

– Daugmaž. Jis sakė, kad užmezgėt aistringą ir niūrų romaną.

Grifas svarstė, kaip Rodartė sužinojo. Turbūt pateikia spėliones kaip faktus.

– Mes susitikinėjom. Lygiai keturis kartus. Per keletą mėnesių. Kai matėmės paskutinį kartą, ji santykius nutraukė.

– Kodėl?

Grifas nebuvo linkęs išsipasakoti Terneriui, todėl tik gūžtelėjo pečiais.

– Dėl paprastų priežasčių. Ypač dėl kaltės jausmo. Maniau, kad niekada jos nebepamatysiu.

– Bet norėjai.

Jis neatsakė, tačiau, matyt, išdavė veido išraiška.

– Rodartei atnešei motyvą sidabrinėje lėkštutėje, – suaimanavo Terneris. – Kad gautum moterį, nukalei jos vyrą. Nereikia būti teisininku, kad tai suprastum, Grifai.

– Be motyvo...

– Ir galimybės.

– Vakar vakare aš neįsiveržiau pas Spikmenus. Nuėjau jo pakviestas.

– Jis tave *pakvietė?*

– Jis mane pakvietė.

– Kam? Paklausinėti apie jūsų romaną? Negi jo žmona taip graužėsi, kad viską prisipažino?

– Nežinau. Nežinau, ką Lora jam pasakė apie mus. – Jis tikrai nežinojo.

– Tu palaikei su ja ryšį?

Grifas papurtė galvą.

– Patariu nemėginti jo užmegzti.

– Kaip mano buvęs advokatas?

Nekreipdamas dėmesio į pašaipą, Terneris paklausė:

– Gali įrodyti, kad Spikmenas vakar vakare tave pasikvietė į namus?

– Dar ne.

– Ką tai reiškia?

Netekęs kantrybės, Grifas paklausė:

– Be motyvo ir galimybės, ką Rodartė dar žino? – Advokatas delsė. – Liaukis, Terneri. Bent tiek gali man pasakyti. Kokie įkalčiai?

– Žmogžudystės įrankis su tavo pirštų atspaudais, – prunkštelėjo Terneris. – Tavo DNR sutaps su audinio, iš-

krapštyto iš Spikmeno panagių. – Jis parodė į kruvinus dryžius ant Grifo plaštakų. – Teisybė?

– Teisybė.

– Velnias, Grifai, – krūptelėjo Terneris, – Rodartei daugiau nieko nereikia, kad galėtų suimti tave už Spikmeno nužudymą. O dar tas vyrukas, vardu Ruisas.

– Manuelas. Spikmeno padėjėjas. Panašus į Pietų Amerikos skalpų medžiotoją su malonia bukagalvio šypsena.

– Niekas jo nematė. – Terneris nutilo ir laukdamas žiūrėjo į jį. Grifas neatsakė, todėl advokatas kalbėjo toliau: – Rodartė teiravosi imigracijos departamente. Jokių dokumentų. Jis buvo nelegalus imigrantas.

– Kalbi būtuoju laiku.

– Vakar vakare jis ten buvo?

Grifas vėl nieko neatsakė.

– Verčiau nemeluok, – tarė advokatas. – Ant kilimo ir tavo automobilyje rasta kraujo. Mano senojoje hondoje. Kraujas ne tavo ir ne Spikmeno. Rodartė spėja, kad Ruiso. Ieško jo lavono.

– Sušiktas reikalas, – sumurmėjo Grifas po nosim.

– Pagaliau prabilo aiškiaregis. Labai iškalbingai, – atžariai pareiškė advokatas. – Buvo gyvas, kai jį palikai?

– Katras?

Terneris pasitrynė kaktą, lyg lygintų raukšles.

– Ir tas, ir tas.

– Spikmenas buvo miręs. Ruisas pamojavo rankele.

– Jis nuo tavęs paspruko?

– Jis pabėgo.

– Matė, kaip Spikmenas mirė?

Grifas neatsakė.

– Ar tu?.. Ar Ruisas irgi buvo sužeistas? Ar ant kilimo ir hondoje – jo kraujas?

Grifas ketino atsakyti, bet apsigalvojo.

– Tu mano advokatas ar ne?

Terneris valandėlę žiūrėjo į jį, paskui tyliai paklausė:

– O pinigai, Grifai? Pusė milijono. Ir neapsimesk naivuoliu, tavo pirštų atspaudų rasta ant dėžės dangčio. Kam jie?

– Nenutuokiu, – trumpai atsakė jis, gūžtelėdamas pečiais. – Spikmenas sakė: „Pažiūrėk į dėžę.“ Aš ir pažiūrėjau. Matyt, puikavosi savo turtais.

– Pinigai buvo skirti ne tau?

Grifas dėbtelėjo į jį taip, lyg didesnės kvailystės kaip gyvas nebūtų girdėjęs.

– Rodartė spėja, kad Spikmenas tau už kažką mokėjo.

– Už ką? – Grifą nusmelkė iki pat paširdžių.

– Už kažkokias prekes. Ar paslaugas.

– Klausyk, Terneri, kur tavo protas? Kur Rodartės protas? Jei pinigai būtų mano, tikrai nebūčiau jų palikęs. Būčiau pasiėmęs ir gyvenčiau kokioj nors egzotiškoj vietoj, užuot griebęs tavo sumuštinį su žemės riešutų sviestu.

– Daug pinigų, Grifai, – nesutriko advokatas. – Dideli pundai. Tvarkingai sudėti į dėžę. Tokius gavai iš Bandžio už pralaimėjimą „Skins“ komandai.

– Aš sakau tau...

– Gerai, gerai. Kol kas tarkim, kad Spikmenas tiesiog mėgo laikyti po ranka dėžes su pinigais ir kad pinigai niekaip nesusiję su šia žmogžudyste. Rodartei pakaks, ką turi, kad tave nuteistų. – Terneris atsistojo, apėjo krėslą, uždėjo rankas ant atlošo, lyg kreiptųsi į teismą. – Paklausyk manęs, Grifai. Tai ne byla, o kaltintojo svajonė. Nenuginčijami įrodymai. Tavo DNR. O jei Ruisas gyvas...

– Gyvas. Bent buvo gyvas, kai paskutinį kartą jį mačiau.

– Ir jei dar negrįžo į Hondūrą...

– Salvadorą.

– Nesvarbu. Jei jis bus sugautas, prie įkalčių prisidės ir liudytojas. Bet, – pabrėždamas jis lengvai pliaukštelėjo per odinį krėslo atlošą, – tu paskambinai greitajai pagalbai, tiesa? – Grifas linktelėjo. – Tikėtina, kad nenorėjai, jog Spikme-

nas mirtų. Galima įrodinėti, kad Spikmenas tave pasikvietė, ir jei prisiekusieji patikės, antras žingsnis būtų įrodyti, kad žmogžudystė nesumanyta iš anksto. Nuėjai pas Spikmeną pakviestas. Jis užsipuolė tave dėl romano...

– Buvusio.

– Buvusio romano su jo žmona. Jūs susiginčijot. Jis kažką pasakė, tu įsiutai, negalvodamas...

– Čiupau pjaustiklį nuo stalo ir įsmeigiau jam į kaklą.

Terneris, regis, nuoširdžiai nusiminė.

– Galbūt tave apkaltins netyčine, o ne pirmojo laipsnio žmogžudyste. Turbūt tai tinkamiausia gynyba, sakau tai tau kaip advokatas ir draugas. – Jis patylėjo, kad Grifas apgalvotų jo žodžius. – Nenoriu tavęs gąsdinti, Grifai, bet padėtis bloga. O pabėgęs dar ją pabloginai. Pasiduoti Rodartei bjauru. Nesakau, kad nebjauru. Bet jei nepasiduosi, bus dar blogiau.

– Nepasiduosiu.

– Jei pasiduosi – šįvakar, *dabar* – liksiu tavo advokatas. Lydėsiu tave visur. Po kvotos žinosime, ar svarūs įkalčiai. Aišku, Rodartė linkęs perdėti, užsiminti, kad žino daugiau negu iš tikrųjų, bet jis turi žmogžudystės įrankį, o įrodymai itin svarūs, kai prisimeni motyvą. Laimė, palikai pinigus. Neapiplėšei, todėl nebūsi nubaustas mirtimi. Iš kailio nersiuos įrodinėdamas, kad nužudymas netyčinis. Be to, prašysiu pakeisti bylos nagrinėjimo vietą. Kad teismo procesas vyktų ne Dalase. Bet kad ir kur jis vyks, kaltintojas išaiškins, koks bejėgis buvo Spikmenas, palyginti su tavimi. Jis tave pavaizduos kaip sadistą, užpuolusį žmogų, negalintį priešintis, juolab tavęs įveikti. Jis privers prisiekusiuosius tave niekinti, ir nė vienas tavo argumentas nepakeis neginčijamo fakto, kad tu – futbolininkas, o jis – luošys paralyžiuotomis kojomis. Pasiduok, ir aš imsiuos tave ginti. Tau reikės kalbėti tik kai bus skelbiama kaltinamoji išvada. Pasakysi, kad esi nekaltas. Galėsi nė žodžio netarti nei Rodartei, nei prisiekusiesiems, niekam.

Grifas kantriai klausėsi, bet dabar pasiteiravo:

– Manai, kad tylėdamas atrodysiu nekaltas? Liaukis, Vajetai.

– Tikiu teisės mokslu, mūsų teisingumo sistema.

– Tavo požiūris skiriasi nuo manojo. Žadėjai, kad būsiu nuteistas lygtinai, jei bendradarbiausiu su federalais ir papasakosiu jiems, ką žinau apie „Vistos" veiklą. O kas išėjo?

– Tai visai kas kita.

– Iš tikrųjų. Mane nuteisė federalinis prisiekusiųjų teismas. Šį kartą Rodartė turi įrankį, kuriuo nužudytas mano meilužės vyras, su mano pirštų atspaudais.

Terneris nuleido galvą. Atsistojo, kaktoje susimetė raukšlė. Pagaliau jis pakėlė akis.

– Dar kartą prašau tavęs, Grifai, pasiduoti.

– Tik tiek tegali padaryti?

– Tik tiek.

Valandėlę Grifas žiūrėjo į jį, paskui tyliai tarė:

– Tu manęs net nepaklausei.

– Ko nepaklausiau?

– Nesvarbu, – užgniaužęs nelinksmą juoką, atsakė Grifas. – Ką sakė Džeris Arnoldas?

– Skambino šiandien po pietų. Vis kartojo: „Kodėl jis taip padarė?" Pats žinai. Netekai dar vieno gerbėjo.

Grifas nenustebo.

– Ką gi, ačiū už naujienas. Ir sumuštinį. – Jis atsisuko į stiklines duris.

– Grifai, palauk.

– Iki, Terneri. – Jis atidarė duris.

Išgirdo cypiant stabdžius, lyg kažkoks automobilis būtų per greit pasukęs už kampo. Išgirdo variklių ūžimą, gumos čiužesį per karštą šaligatvį. O namo anapus gatvės languose atsispindėjo šviesos. Raudonos. Mėlynos. Baltos.

Dvidešimt septintas skyrius

Terneris pakėlė rankas, rodydamas, kad pasiduoda. O gal gindamasis.

– Privalėjau pranešti, Grifai. Tavo labui.

– Kaip advokatas ir draugas, atsipisk, – nusišaipė Grifas.

Ir puolė pro duris. Aplenkė baseiną ir, užšokęs ant sode paliktos kėdės, persirito per pustrečio metro tvorą. Nukrito ant kelių. Dar vienas baseinas. Šiame po vandeniu degė šviesa. Kaip prožektorius, nukreiptas į jį.

Prožektorius priminė Grifui policijos sraigtasparnį ir paskatino veržtis pro vartus, nesikrapštant su skląsčiu. Jis perbėgo kiemą, gatvę, atsidūrė kito namo kieme su įjungtais purkštuvais. Kojos sušlapo, batų padai permirko ir pasidarė slidūs.

Dar viena suknista tvora. Velniava. Negi žmonės čia taip nepasitiki kaimynais? Grifas ėmė ieškoti vartų, kuriuos tamsoje buvo sunku įžiūrėti. Rado, bet jie buvo užrakinti iš vidaus. Jis atsitraukė ir trenkėsi į vartus. Šie atsilaikė.

Išgirdo cypiant padangas taip arti, kad užuodė svylančią gumą. Vėl nubėgo pro purkštuvus prie gretimo namo. Pagaliau rado namą be tvoros, tik su gyvatvore. Nėrė per ją. Spygliuoti bugieniai draskė nuogas kojas, subraižė odą, bet jo nesustabdė. Bėgo tarp namų, kol atsidūrė gatvėje, kurioje paliko skolintą automobilį.

Švokšdamas sustojo tamsoje tarp dviejų namų. Širdis daužėsi kaip kūjis. Girdėjo riksmus, padangų cypimą, automobilių durelių trankymą. Hanikuto automobilis už trijų namų nuo čia. Ten niekas nekrutėjo. Dar. Negalima delsti. Netrukus jo pradės ieškoti šioje gatvėje. Teks rizikuoti ir išlįsti.

Jis išlindo iš už namų, pasiruošęs leistis į kojas.

Už artimiausio kampo dviem ratais nušvilpė policijos automobilis, apšviestas kaip kalėdinė eglutė.

Grifas vėl nėrė į šešėlį. Keikdamas Ternerį. Keikdamas likimą. Keikdamas savo sumautą gyvenimą.

Ir puolė bėgti.

Vėliau jis nesuprato, kaip iš ten ištrūko. Beveik patikėjo apvaizda. Matyt, bent kartą Grifo gyvenime Dievas žaidė jo komandoje.

Zigzagais, iš vieno tamsaus sklypo į kitą, jis skuodė per šį rajoną. Iš tikrųjų atskrido sraigtasparnis su prožektoriais, galingesniais už švyturio šviesos pluoštą. Grifas kelias valandas slapstėsi nuo jo ir nuo policijos automobilių, švilpiančių arba šliaužiančių gatvėmis. Ieškojo ir pėsti policininkai, vaikščiodami nuo vieno namo durų prie kito.

Kelias minutes atsikvėpė atvirame garaže, čia rado skudurą kraujui nuo kojų nusišluostyti. Įdrėskimai skaudžiai peršėjo nuo prakaito. Kartą, atsidūręs tarp artėjančio sraigtasparnio prožektoriaus ir pėsčio policininko, jis niurktelėjo į gilųjį baseino galą. Laimė, jame povandeninių šviesų nebuvo, be to, baseinas buvo pretenzingas, suprojektuotas kaip atogrąžų lagūna iš lavos, todėl tamsus.

Grifas sulaikė kvapą, manė, kad plaučiai trūks, bet pastaruoju metu daug plaukiojo ir galėjo išbūti po vandeniu ilgiau negu paprastai. Pro vandenį matė sraigtasparnio prožektoriaus šviesą, užliejusią visą plotą. Policininkas priėjo taip arti, kad Grifas girdėjo, kaip jis kažką murma po nosim.

Pagaliau ir pareigūnas, ir sraigtasparnis pasitraukė. Grifas iškišo iš vandens galvą ir įkvėpė. Išlipo iš baseino surūgęs, bet atsigaivinęs. Kojų nebeperšėjo. Jis net nemėgino grįžti prie mašinos. Policininkai ją jau bus apspitę, kai tik patikrino numerį automobilių skyriuje ir sužinojo, kad ji nepriklauso šios gatvės gyventojams.

Mobilųjį tebeturėjo. Ačiū Dievui, kad pasiėmė. Ketino paskambinti Glenui Hanikatui, paprašyti, kad paimtų jį ir pavėžėtų. Bet nenorėjo įvelti žmogaus į bėdą labiau, negu jau buvo įvėlęs.

Daugiau neturi kam skambinti. Nėra žmogaus, kuriuo galėtų pasikliauti. Nėra žmogaus, kuris tiki juo.

Išsigavęs iš Vajeto Ternerio rajono, pasijuto šiek tiek saugesnis, nors kelias iki motelio buvo ilgas. Dabar visi miesto policininkai ieško pėsčio vyriškio. Šįryt Dalase bus persekiojami bėgiotojai ristele. Tie, kurie mankštinasi prieš aušrą, tikrai bus sulaikyti ir apklausti.

Eidamas po viaduku, jis išvydo neoninę šviesą, mirksinčią motelio kontoros lange, ir vos neapsiverkė iš palengvėjimo. Ne stebuklas, bet jo vienintelė slėptuvė. Aušo.

Reikia atsigulti. Užsimerkti. Lengviau atsikvėpti. Pailsėti.

Bet, artindamasis prie automobilių aikštelės, pastebėjo, kad budi nebe apsikvaišinęs naktinis registratorius. Jį pakeitęs žmogus vilkėjo civiliais drabužiais, bet atrodė per daug švarus ir tvarkingas, kad dirbtų tokioje vietoje.

Grifas nėrė už kilnojamos senų padangų krautuvės palapinės. Iš menkos slėptuvės stebėjo, kaip vyrukas išėjo iš registratūros ir nužingsniavo dengtu perėjimu, nešinas putplasčio puodeliu. Iš puodelio kilo garas. Užuodęs ką tik išvirtos kavos aromatą, Grifas ėmė ryti seilę. Bet jam nusmelkė širdį, pamačius, kad vyrukas sustojo prie septinto numerio ir tris kartus pasibeldė į duris.

Jas atidarė kitas vyriškis, toks pat švarus ir tvarkingas kaip registratorius. Jis paėmė kavą iš porininko ir gurkštelė-

jo, aikčiodamas iš malonumo. Jie trumpai šnektelėjo, paskui registratorius paliko vyruką kambary ir grįžo į registratūrą.

Grifas susigūžė už skydo, reklamuojančio akciją – laikinai sumažintas padangų su naujais protektoriais kainas, ir atsirėmė galva į kelius.

Kaip, po velnių, policija jį rado? Gal Rodartė aiškiaregys?

Jis tupėjo už skydo, kol įtemptus kojų raumenis sutraukė mėšlungis, keliai sustingo, o horizontas rytuose nusidažė oranžine spalva.

Grifas suprato, kad turi rasti naują vietą. Iš puskojinės išsitraukė pinigus, kuriuos ten įkišo, eidamas pas Ternerį. Banknotai sušlapo, kol jis tupėjo baseine, bet naudoti tiko. Mobilųjį, nerdamas į vandenį, paslėpė po baseino tramplinu, kad nekristų į akis, o išlipęs pasiėmė. Baterija dar nebuvo išsikrovusi.

Dabar ta menka pinigų gniūžtelė ir telefonas – visas jo turtas. Net sausų drabužių pamainos neturi. Bet čia likti negalima. Reikia eiti. Prisivertė ištiesti skaudančias kojas ir nupėdino, slapstydamasis, kad nepamatytų vyrukas iš motelio registratūros.

Eidamas atsidarė mobilųjį ir paskambino.

Glenas Hanikatas sėdėjo kontoroje už stalo, gėrė kavą ir malė liežuviu su klientu, kai į atdaras jo kabineto duris pabarbeno sekretorė.

– Atsiprašau, kad trukdau, pone Hanikatai. Pas jus lankytojas. Kriminalinės policijos pareigūnas. Sako, reikalas svarbus.

– Užeikit. – Hanikatas pamojo svečiui ranka.

– Stanlis Rodartė, kriminalinė policija. – Jis atkišo Hanikatui vizitinę kortelę.

– Sėskitės, detektyve, – maloniai pasakė Hanikatas ir parodė į kėdę. – Norit kavos?

– Ačiū, ne.

– Tikrai? Mūsų kava ne blogesnė už mūsų automobilius.

– Ačiū, ne.

– Gal skanaus šalto limonado?

– Ačiū, nieko, – nekantriai atkirto Rodartė.

– Šįryt perkat automobilį, detektyve?

– Ne. – Rodartė galva parodė į antrąjį vyriškį, sėdintį prieš Hanikatą. – Gal galėtume pasikalbėti akis į akį? Atėjau čia kaip policininkas.

– Susipažinkit su Džeimsu Makalisteriu. Džimas – mano advokatas, aš nuo jo nieko neslepiu.

Rodartės mina buvo komiška. Hanikatas vos nesuprunkštė. Detektyvas advokato nesitikėjo.

Hanikatas atvažiavo į kontorą su aušra, kad spėtų užkabinti apsauginę grandinę, kol nesusirinko darbininkai. Jis sėdėjo kabinete ir tvarkė dokumentus, kai Grifas paskambino, norėdamas jį perspėti. Laimė, jis atsiliepė.

Išgirdęs Gleno balsą, Grifas tarė:

– Šakės. Atleisk. Pas tave ateis faras, pavarde Rodartė. Stanlis Rodartė. Jei jis bandys tave nusodinti, pasakyk jam štai ką. Klausaisi?

– Klausausi.

Grifas perdavė Hanikatui žinią ir išjungė telefoną.

– Džimas atėjo pirkti automobilio dukrai, jai kitą savaitę sukanka šešiolika, – pasakė Rodartei Hanikatas. – Tikisi nuolaidos. Nė velnio, pasakiau jam. Man jis niekada nepadarė nuolaidos. Pasakiau jam...

– Mes radom jums priklausantį automobilį, – nutraukė jį Rodartė. – Jis buvo paliktas už kelių kilometrų nuo čia, gretimoje gatvėje.

Hanikatas pažvelgė į Makalisterį, dėdamasis nustebęs.

– Radot? Jau? – Jis švilptelėjo. – Padarėt man įspūdį. Pranešėm, kad jis pavogtas, kada, Džimai? Šįryt aštuntą, devintą? Puikiai dirbate, policininkai!

Tai buvo antras smūgis Rodartei.

– Pranešėt, kad automobilis pavogtas?

Makalisteris atsisegė portfelį, gulintį ant kelių, ir ištraukė anketą. Ją užpildė policininkas, atsiliepęs į Hanikato skambutį, kai šis pranešė, kad dingo automobilis. Rodartė čiupo anketą iš Makalisterio, permetė ją akimis, patikrino automobilio markę ir modelį, numerio lentelę ir numerio ženklą. Hanikatui susidarė įspūdis, kad Rodartė tuoj suglamžys anketą ir numes ant grindų. Makalisteris laiku ją sučiupo ir įsikišo į portfelį.

– Kada jis buvo pavogtas? – griežtai paklausė detektyvas.

– Nežinau. Kad nebėr, pastebėjau tik šįryt. Automobilių vieta kasdien keičiasi. Gal jis dingo prieš porą savaičių, gal prieš porą dienų, o gal prieš porą valandų. Negaliu pasakyti.

– Tame automobilyje pilna Grifo Berketo pirštų atspaudų, – sukriokė Rodartė, iš paskutiniųjų tvardydamasis.

– Grifo Berketo? To Grifo Berketo? Neskiedžiat? Jūs įsitikinęs?

– O, taip. Įsitikinęs.

– Oho. Tik įsivaizduok. Hm. Tikras stebuklas.

Rodartės žvilgsnis surūstėjo.

– Jis pastatė automobilį už dviejų gatvių nuo savo advokato namo. Vakar vakare nuėjo pas jį paklausti, kaip išvengti suėmimo už Fosterio Spikmeno nužudymą. Terneris paskambino mums.

Hanikatas pažvelgė į Makalisterį.

– Laimė, kad turiu tave.

– Berketui pavyko pabėgti pėsčiam, – pridūrė Rodartė.

– Talentingas vaikinas, – tarė Hanikatas. – Greitesnio žaidėjo nesu matęs. Kai darbuodavosi kojomis, buvo miela žiūrėti, ar ne?

Rodartė vos nesprogo iš pykčio.

– Jūs davėt jam automobilį, vadinasi, esate įtariamojo žmogžudyste bendrininkas.

– Labai bjaurus kaltinimas, – ramiai įsiterpė Makalisteris. – Todėl patariu savo klientui į kitus klausimus neatsakyti, detektyve.

Nekreipdamas į advokatą dėmesio, Rodartė nenuleido akių nuo Hanikato.

– Kada Berketas jums skambino? Vakar? Vakar vakare?

Hanikatas tylėjo.

– Akivaizdu, kad žavitės juo, bet jis ne herojus. Vakar apskambino šio miesto šeimas, kurių pavardė – Ruisai. Mano policininkai skambino toms pačioms šeimoms, ieškodami, kur dingo Manuelas Ruisas. Manome, kad jis matė, kaip buvo nužudytas Fosteris Spikmenas. Palyginom gautas žinias ir pamatėm, kad kai kurių abonentų telefonai rodė tą patį numerį. Atsekėm telefoną iki nušiurusio motelio prie 635-ojo greitkelio. Liepiau vyrams stebėti tą vietą ir laukti, kol jis atsliūkins pasiimti daiktų. O kai atsliūkins, apsunkinsiu jam gyvenimą. Jūsų pavardė bus paminėta. Jis jus įduos, Hanikatai. Berketas neturi draugų, tik žmones, kuriais pasinaudoja, o paskui išduria. Jis ištikimas tik pats sau. Kalbėsit su manim dabar arba jums bus pareikštas kaltinimas vėliau. – Rodartė patylėjo, atsikvėpė. – Na, tai kur jis? Jei žinot ir nesakot, kliudot vykdyti teisingumą. *Kur jis?*

Hanikatas ramiai prisidegė cigaretę.

– Jūs tikrai nenorit limonado?

Rodartė trenkė kumščiu į stalą.

– Pasakyk, po perkūnais!

– Detektyve Rodarte, jūs priekabiaujate prie mano kliento, – įsiterpė Makalisteris.

Rodartė atsistojo, pasilenkė virš stalo ir prisikišo prie Hanikato.

– Galiu pareikalauti šios kontoros telefono įrašų ir įrodyti, kad jis skambino.

– Reikėtų kratos orderio, – atkirto advokatas. – Abejoju, ar gautumėt jį iš bent vieno apygardos teisėjo tokia menka dingstimi, bet, net gavęs kratos orderį ir radęs įrašuose pono Berketo numerį, negalėtumėte įrodyti, kad jis kalbėjo su ponu Hanikatu. Kaip manote, kiek kartų per dieną skam-

binama į šią klestinčią firmą? Šimtus. Mano klientas neatsakingas nė už vieną skambutį. O jei jums pavyktų įrodyti, kad mano klientas kalbėjosi su ponu Berketu, tai neįrodo, kad jis jam parūpino automobilį ar kitaip padėjo.

Rodartė, vis dar nepaisydamas advokato, piktai žiūrėjo į atviraširdį Hanikato veidą.

– Manau, pritrūkot parako grasinimams paremti, pone Rodarte. – Hanikatas padėjo cigaretę į tuščiavidurį šarvuočio formos peleninės pilvą, atsistojo, priėjo prie kabineto durų ir atidarė jas.

Rodartė nekreipė dėmesio į aiškią užuominą nešdintis.

– Kaip Berketas gavo automobilio raktelius, jeigu jūs jam nedavėt? – paklausė jis.

Hanikatas sušuko pro atdaras duris:

– Mieloji, trumpam ateik čia.

Vėl pasirodė sekretorė, kuri atlydėjo Rodartę, ir gyvai paklausė:

– Ar jis apsigalvojo dėl kavos?

– Kas mane labiausiai erzina? – paklausė jos Hanikatas. – Dėl ko labiausiai užsipuolu pardavėjus?

– Jei klientas išeina, nenusipirkęs automobilio.

Hanikatas griausmingai nusikvatojo.

– O dar kas?

– Kai jie palieka automobilio raktelius viduje po kilimėliu.

– Ačiū, širdele.

Ji išėjo, ir Hanikatas vėl atsisuko į Rodartę.

– Kai jie palieka automobilio raktelius viduje po kilimėliu. Daro taip, kad būtų patogiau, visada ketina vėliau grįžti ir užrakinti automobilį, kurį ką tik rodė klientui. Ketina grįžti, kai klientų bus mažiau. Bet – ačiū Dievui, aš nesiskundžiu, – kartais susidaro eilė. Todėl jie pakiša raktelius po kilimėliu. Paskui kitas klientas atitraukia jų dėmesį arba darbo būna daug, ir jie pamiršta. – Jis patraukė tvirtais pečiais. – Visą

laiką imu juos į nagą, bet nieko negaliu padaryti. Automobilius jie parduoda žaibiškai.

Jis ilgai žiūrėjo į Rodartę. Šis dirstelėjo į šaltakraujišką advokatą. Makalisteris iškalbingai kilstelėjo antakius. Rodartė išsliūkino pro kabineto duris. Eidamas pro Hanikatą, piktdžiugiškai sumurmėjo:

– Tu dar išgirsi apie mane.

– Atleisk, Džimai, – tarė advokatui Hanikatas, – aš jį išlydėsiu.

– Glenai...

– Viskas gerai.

Šio stambaus vyro žingsniai buvo greiti, ir jis pasivijo Rodartę, kai detektyvas sėdo į automobilį. Rodartė jį užsipuolė:

– Žinau, kad davei Berketui tą automobilį. Kartu sėdėjot Big Springe. Kitą kartą sėdėsi Hantsvilyje, ir galiu patikinti, kad jis nepanašus į klubą, priešingai nei kalėjimas, prie kurio esi įpratęs. Tavo didelė balta subinė sugundys daugybę šikninių, kuriuos ten įkišau. – Jo akys pikdžiugiškai sužibo. – Šiandien įsitaisei priešą, Hanikatai. Tas, kas mane apkvailina, neišsisuka. Palauk, pamatysi.

Hanikatas pasilenkė prie lango. Jis buvo visa galva aukštesnis už Rodartę ir trisdešimčia kilogramų sunkesnis.

– Negrasink man. Pažįstu tave. Esi sadistas. Pats bjauriausias. Ir turi policininko ženklelį, kad galėtum bauginti žmones nebaudžiamas. Bet jei sumanysi pakenkti man ar mano šeimos nariui, prisimink, ką tau šiandien pasakiau.

– Ir ką gi?

Hanikatas prisikišo dar arčiau ir sušnibždėjo:

– Maršija turi daug draugų. – Atsitiesdamas su džiaugsmu pamatė, kad Rodartės žvilgsnis pasidarė atsargus. Grifas žinojo, ką sako. Šis vardas kažką reiškė Rodartei, numanomas grasinimas irgi. Detektyvas elgsis santūriai, o gal net pabūgs.

Hanikatas atlaikė jo žvilgsnį, paskui žengė atgal ir plačiai nusišypsojo.

– Jei tau kada nors prireiks nebenaujo automobilio, ateik. – Jis apėjo gelsvai žalią sedaną, įspyrė į padangą. – Bet iškart pasakau, kad šitos senienos mainais į perkamą automobilį neimsiu.

Ką daryti?

Kur slėptis?

Pasiduoti, kaip patarė išverstakailis advokatas, neketino. Net jei būtų pasitikėjęs teisine sistema – o Grifas jau ja nepasitikėjo, – Terneris jo atsisakė, lygtinio paleidimo priežiūros pareigūnas, atrodo, irgi. Jo pusėje nebuvo nieko.

Ne, jis negali pasiduoti. Bet, vengdamas suėmimo, gali būti nušautas gatvėje, nebūtinai policininko, netrūksta šiaip sąmoningų piliečių.

Laikinai prisiglaudęs betoniniame vamzdyje, jis išsitraukė telefoną ir surinko įprastą numerį – tik todėl, kad daugiau neturėjo kam skambinti.

Telefonas suskambėjo šešis kartus, įsijungė balso paštas. „Ačiū, kad paskambinote Mileriams. Prašom palikti pranešimą." Grifas išjungė telefoną, paskui iškart vėl paskambino, norėdamas išgirsti linksmą Elės balsą, nes nesitikėjo, kad kas nors pakels ragelį. Dar kartą išklausė įrašą, spėliodamas, kur tokį ankstų rytą išėjo treneris ir Elė.

Bet jei katras būtų atsiliepęs, ką jis būtų pasakęs? Ką jis gali pasakyti, kad jie patikėtų?

Jis nuspaudė kitą įsivestą numerį. Atsiliepė Džeisonas Ričas.

– Sveikas, Džeisonai, čia Grifas. – Jis bandė kalbėti taip, lyg nieko nebūtų įvykę. – Paskambinau atsiprašyti, kad vakar negalėjau ateiti į treniruotę. Atrodo, šiandien irgi neateisiu.

– Kodėl?

– Skrandis sutriko. Matyt, ko nors užvalgiau. Turbūt žarnas išvemsiu. – Stojo tyla. – Ar tėtis namie? Norėčiau su juo pasikalbėti.

– Jūs sergat?

– Taip.

– Vadinasi, tai, ką jis sakė, netiesa?

– Kas ką sakė?

– Tas policininkas.

Grifas smarkiai įsignybo šnervę.

– Jo pavardė Rodartė? Detektyvas?

– Žmogus randuotu veidu. Vakar jis čia atėjo ir kalbėjosi su tėčiu ir manim.

Grifas vylėsi, kad Rodartė užmiršo jo pažintį su Ričais, bet Rodartė niekada nieko nepamiršdavo. Jis grasino suluošinti Džeisoną. Vakar jį apklausė, turbūt baugino vaiką, kad šis papasakotų viską, ką žino apie Grifą Berketą. Išgąsdino berniūkštį. Grifas būtų galėjęs užmušti tą šunsnukį.

– Jis sakė, kad jūs... – Džeisono balsas nutrūko. – Jis sakė, kad jūs...

– Džeisonai!

Iš tolo atsklido Bolio balsas. Šaižus. Grasus.

– Su kuo tu kalbi? Džeisonai, *kas čia*?

Paskui maldaujamas Džeisono balsas:

– Tėti, jis...

– Duok man telefoną. – Grumtynės. Paskui tiesiai Grifui į ausį tūžmingas Bolio balsas: – Kaip aš galėjau tavim pasitikėti.

– Boli, paklausyk, aš...

– Ne, *tu* paklausyk. Policininkai čia buvo du kartus. Mano žmona paklaiko, ypač kai detektyvas Rodartė pasakė, ką tu padarei.

– Boli...

– Nenoriu, kad čia skambintum. Nenoriu, kad artintumeis prie mano šeimos. Patikėjau tau savo sūnų. Jėzau, kai pagalvoju...

– Nebūčiau Džeisono nė pirštu palietęs. Pats žinai.

– Žinoma, pribaigti paralyžiuotą meilužės vyrą lengviau.

Grifas užsimerkė, stengdamasis negalvoti apie kaltinimą ir vaizdą, kuris iškilo prieš akis.

– Paskambinau tau pasakyti, kad saugotumeis Rodartės. Neleisk Džeisono...

– Nedrįsk ištarti mano sūnaus vardo.

– Paklausyk manęs!

– Baigiau klausytis.

– Nepalik Džeisono vieno su Rodarte. Nepalik Džeisono vieno, aišku? Žinau, ką manai apie mane...

– Nežinai nė pusės, ką manau apie tave. Tikiuosi, šitas Rodartė galų gale tave sučiups. O kai sučiups, tikiuosi, pačirškins tau subinę.

Dvidešimt aštuntas skyrius

Fosteris Spikmenas buvo laidojamas kaip koks valstybės galva.

Tokiai miniai sutalpinti tik Prestonvudo baptistų bendruomenė turėjo pakankamo dydžio maldos namus ir juos sykiu su choru maloniai pasiūlė gedulingoms pamaldoms. Salė buvo sausakimša. Tie, kurie netilpo, įsikūrė priestatuose ir pamaldas stebėjo per kabelinę televiziją.

Slaptosios tarnybos agentai rūpinosi saugumu pirmosios damos, atvykusios į laidotuves vietoj išvykusio iš šalies prezidento. Dalyvavo ir keletas Kongreso narių. Kalbą pasakė Teksaso gubernatorė, pamokslą – garsus dvasininkas. „Tony" laureatas, Brodvėjaus žvaigždė, su kuria Fosteris kartu mokėsi, vedė „Nepaprastą malonę", o parapijiečiai pritarė. Pamaldų pabaigoje „SunSouth Airlines" vyresnysis lakūnas pradėjo kalbėti „Tėve mūsų", ir visa bažnyčia apsiašarojo.

Laidotuvių procesija driekėsi kelis kilometrus.

Visas įvykio smulkmenas, nuo aukštus postus užimančių žmonių atvykimo ir įžymybių bažnyčioje iki kapines paliekančios minios, įamžino žiniasklaida. Dauguma televizijos laidų baigėsi skaudžiu vaizdu, ta pačia graudžia nuotrauka, kurią padarė kažkoks fotografas ir išspausdino laikraštyje: vienišos Loros Spikmen siluetas nuleista galva giedro dangaus fone prie vyro karsto.

Tada Lora nesuvokė, kad fotoaparatai su teleobjektyvais iš pagarbaus atstumo pyškina ją kaip pašėlę. Tiesą sakant, tada ji pirmą kartą po Fosterio mirties pajuto, kad iš tikrųjų liko viena, nors jau buvo prabėgusios penkios dienos.

Slapčia liūdėti buvo beveik neįmanoma, nes ją supo žmonės. Buvo vienintelė paveldėtoja, kai kurių pareigų ir atsakomybės niekam negalėjo perleisti. Dieną privalėjo dirbti, todėl sielvartas buvo priverstas atsitraukti.

Net naktį savo miegamajame ji jausdavo, kad namuose yra svetimų žmonių. Viename svečių kambaryje įsitaisė Kei, kitame Mirna, abi atsisakė palikti Lorą vieną per naktį. Prie vartų ir aptvertoje sodybos teritorijoje budėjo policininkai.

Todėl ji iki šiol nepasidavė sielvartui ir nelabai suvokė, kad Fosterio nebėra. Iki pat šios ramios vienatvės akimirkos, kai ją triuškinamai užgriuvo tikrovė.

Į laidojimo namus išrinkti karsto Lorą lydėjo Kei. Ji prisiminė, kaip ėjo, apžiūrinėjo pavyzdžius, klausėsi laidojimo namų direktoriaus patarimų. Bet karstą iš tikrųjų pamatė tik dabar. Gražus ir paprastas. Fosteris būtų pritaręs.

Puokštėms ji užsakė kalijų, gėlių, kurias jis labai mėgo dėl aiškios ir santūrios formos. Ištiesė ranką, palietė vieną žiedą, patrynė pirštais, kad pajustų jo baltumą, kad suvoktų, ką jis reiškia. Tai tikra. Tai amžina. Fosteris nebegrįš. Ji niekada jo nebepamatys. Dar tiek daug ko jo nepaklausė, tiek daug ko jam nepasakė, bet tie klausimai liks nepaklausti, tie žodžiai neištarti.

– Aš tave mylėjau, Fosteri, – sušnibždėjo Lora.

Buvo tikra, kad jis tai žinojo. Bent jau senasis Fosteris žinojo, kaip jinai jį mylėjo. Keista, bet kai galvodavo apie jį po jo mirties, įsivaizduodavo ne keistai besielgiantį ir tyčia ją skaudinantį luošį vežimėlyje.

Ne, įsivaizduodavo Fosterį prieš avariją. Gyvybingą ir trykštantį energija, tvirto kūno ir linksmo būdo, užkrečiantį gyvenimo džiaugsmu visus pažįstamus.

Lora gedėjo tokio Fosterio Spikmeno.

* * *

Kai į sodybą atvažiavo limuzinas, namai jau buvo pilni žmonių, pakviestų pavalgyti, išgerti ir prisiminti Fosterį. Buvo tikimasi, kad lankytojus priiminės Lora, bet ji suvokė, kad neištvers, ir perdavė šeimininkės pareigas Kei ir Mirnai. Didžiajame valgomajame buvo paruoštas švediškas stalas. Tarp žmonių vaikščiojo padavėjai su padėklais sumuštinių. Prie baro būriavosi minia. Skambino arfininkas.

Lora sukinėjosi tarp atėjusiųjų, dėkojo už užuojautą, su vienais verkė, su kitais, pasakojančiais anekdotus apie Fosterį, juokėsi. Klausydamasi vienos istorijos, Lora akies kampučiu pastebėjo, kad durys į biblioteką tebėra uždarytos. Kei pasakė, kad policija jau ištyrusi nusikaltimo vietą ir leidusi naudotis biblioteka. Dobins pasirūpino ją kruopščiai išvalyti.

Vis dėlto niekas prie to kambario nesiartino. Niekas neužsiminė apie Fosterio mirties aplinkybes.

Jas niūriai priminė detektyvas Rodartė. Jis atvažiavo vėlai ir laikėsi atokiai. Lora bandė apsimesti, kad detektyvo nepastebi, bet visą laiką jautė, kad jis yra. Atsisukusi pamatydavo, kaip jis niekinamai apžiūrinėja minią ar spokso į ją, bauginamai susikaupęs.

Svečiai jau buvo beveik išsiskirstę, kai Lora pasivėdėjo Kei į šalį.

– Norėčiau, kad rytoj antrą sušauktum susirinkimą.

– Kokį?

– Vadovų ir tarybos narių.

– Lora, negi tu ketini rytoj eiti į biurą? – sušuko Kei. – Niekas nesitiki, kad iškart įsikinkysi į darbą.

– Fosteris tikėtųsi, – šyptelėjo Lora. – Antrą valandą. Būk gera, Kei, – pridūrė pamačiusi, kad sekretorė ketina prieštarauti. – O dabar mano vardu atsiprašyk. Einu į viršų. Pasakyk, kai visi išeis.

Po pusvalandžio Kei pabarbeno į jos miegamojo duris.

– Čia aš, – tarė, žengdama į kambarį. – Visi išėjo, išskyrus maisto ir gėrimų tiekėjo žmones. O ir šie jau kraunasi daiktus į furgoną ir tuoj išvažiuos. – Ji dirstelėjo į lagaminą, kuris atidarytas gulėjo ant Loros lovos. – Dar kartą paaiškink, kodėl esi iškraustoma iš savo namų.

– Detektyvas Rodartė mano, kad viešbutyje bus saugiau.

– Ko tau saugotis? Grifo Berketo? – nusišaipė Kei. – Jis dabar turbūt jau Meksikoje. Čia tave apskritą parą saugo policija. Jis negalėtų prie tavęs prieiti, net jei norėtų, o jei pamėgintų, vadinasi, yra nevisprotis.

– Detektyvas mano, kad jis nevisprotis. Ir kad iš miesto neišvyko. Bent jau buvo čia prieš tris dienas. Vidury nakties užsuko pas savo advokatą. Advokatas iškvietė policiją. Berketui pavyko pabėgti. Pėsčiam. – Ji užtraukė lagamino užtrauktuką ir nukėlė jį nuo lovos. – Detektyvas Rodartė mano, kad Berketas apimtas nevilties ir pavojingas, todėl aš nesaugi, kol jis laisvėje.

Be to, pamanė ji, *jis būgštauja, kad padėsiu meilužiui paspruktі.* Detektyvas šitaip nesakė, bet užuominos buvo labai aiškios.

– Nusikaltimas varyti tave iš namų, – piktinosi Kei, – ypač dabar, kai tau reikia prieglobsčio.

Lora ilgesingai apsižvalgė po gražų kambarį.

– Tiesą sakant, Kei, turbūt ir pati nebūčiau čia pasilikusi. Baisiai didelis namas vienam žmogui. Be to, jis niekada nebuvo mano.

Ji neaiškino paskutinio sakinio. Nebuvo tikra, kad sugebėtų. Per kelias pastarąsias dienas suvokė, kad šiuose namuose jautėsi kaip viešnia. Laukiama viešnia, bet vis dėlto ne šeimininkė. Fosteris niekada jos tokia nelaikė. Jis net ragino Lorą pakeisti apstatymą pagal savo skonį, susikurti namus. Bet jai atrodė, kad taip daryti nepadoru. Tai nuo seno buvo jo giminės namai, o ji, ką tik tapusi šeimos nare, čia gyveno tik dėl Fosterio, tik jis siejo ją su šiais namais. Su jo mirtimi šis ryšys nutrūko.

Be to, Lora abejojo, ar kada nors galės vėl įžengti į biblioteką.

Kei paėmė lagaminą.

– Duok, nunešiu. Atrodai taip, lyg tuoj nugriūsi. Ar pavalgei?

– Truputį, – pamelavo ji. Išvėmė bandelę, kurią suvalgė pusryčių. Ant padėklo stovėjo kavinukas, bet kvapas Lorai buvo nepakenčiamas, ir kavą ji išpylė vonios kambaryje į kriauklę. Kol kas niekas nežino, kad ji rytais bloguoja.

Lora ir Kei nulipo plačiais laiptais. Rodartė laukė apačioje, atsišliejęs į drožinėtą laiptų koloną, ir valėsi panages kišeniniu peiliuku, nors verčiau būtų apsipjaustęs nagus.

– Pasiruošusi? – Jis sulenkė peiliuką ir įsikišo į kelnių kišenę, atsitraukė nuo turėklų ir pasuko prie durų. Už jų stovėjo policijos automobilis.

Jį pamačiusi, Lora sustojo.

– Aš vairuoju pati.

– Tikrai pajėgsite, ponia Spikmen? Kriminalinis skyrius maloniai siūlo jums...

– Ačiū, bet aš važiuosiu savo automobiliu.

– Jums jo neprireiks, – nenusileido Rodartė. – Nuvešime, kur reikės.

– Jūs mane suimat, detektyve? – Ji pirmą kartą tiesiai metė jam iššūkį.

– Nieko panašaus.

– Jei ketinate suimti, padarykit tai kaip pridera. Noriu, kad man būtų perskaitytos mano teisės, o paskui paskambinsiu advokatui. – Turbūt jai jau reikėjo kreiptis į advokatą, bet tai būtų reiškę, kad ji jaučiasi kalta. Lora būgštavo, kad Rodartė taip nepamanytų. Antra vertus, galėjo būti, kad ji, neskambindama advokatui, elgėsi kaip tik taip, kaip norėjo detektyvas. Ginčydamasi dėl automobilio, ji mėgino patikrinti, kokio pobūdžio jo primesta „apsauga“.

Rodartė žvilgtelėjo į Kei ir apgailestaudamas palingavo galvą, lyg sakytų, kad Lora puolė į isteriją, bet tokiomis aplinkybėmis pakrikę nervai – savaime suprantamas dalykas. Dabar jis vėl žiūrėjo į Lorą ir kalbėjo su ja taip, lyg ji būtų sutrikusios psichikos.

– Šios priemonės skirtos jums apsaugoti, ponia Spikmen.

– Aš važiuoju savo automobiliu, – pareiškė ji, aiškiai tardama kiekvieną žodį.

Rodartė stebeilijo į Lorą, bet ji akių nenuleido. Galop jis teatrališkai atsiduso ir pasakė vienam uniformuotų policininkų, stoviniuojančių prie policijos automobilio:

– Atvaryk jos mašiną.

Lora padavė policininkui raktelius. Visi tylėjo, kol jis atvažiavo ir išlipo. Lora atsisėdo prie vairo. Prieš jai užtrenkiant dureles, Kei pasilenkė prie lango.

– Aš baigsiu čia tvarkytis ir su Dobins viską užrakinsiu. Paskui gali man skambinti į namus. – Ji įsižiūrėjo Lorai į veidą ir sunerimo dėl to, ką pamatė. – Užsisakyk valgio į numerį. Pagulėk vonioje. Pažadėk, kad pailsėsi.

– Pažadu. Neužmiršk susirinkimo. Šįvakar turėtum visiems paskambinti.

– Paskambinsiu.

Lora užtrenkė automobilio dureles ir prisisegė saugos diržą.

Rodartė atsidarė keleivio dureles ir įlipo.

– Pamaniau, kad jums reikia draugijos, – nusišypsojo jis.

Tik ne tavo, pamanė ji. Bet nieko nepasakė, paleido variklį, nuriedėjo ilgu taku ir išlėkė pro vartus. Gatvėje stovėjęs policijos automobilis aplenkė ją ir nuvažiavo pirmas. Už jos žaliąjį sedaną vairavo Rodartės porininkas Karteris. Paskui jį važiavo dar vienas policijos automobilis.

Lora pasiskundė policijos eskortu:

– Lyg į paradą būtume išsiruošę.

Rodartė nepritariamai sumurmėjo, atsidarė mobilųjį ir kažkam pranešė, kad jie jau važiuoja.

Paaiškėjo, kad jie vyksta į ištaigingą viešbutį miesto centre. Detektyvas užregistravo Lorą išgalvota pavarde. Lydimi Karterio ir dviejų uniformuotų policininkų, juodu įėjo pro tarnybines duris ir tarnybiniu liftu pakilo į viršutinį aukštą.

– Jis visas jūsų, – pasakė Rodartė, kai jie išlipo iš lifto. Prie numerio ilgo koridoriaus gale laukė du policininkai. Rodartė atrakino duris ir palydėjo ją į vidų. Karteris liko koridoriuje.

Kambarys buvo gražiai apstatytas ir erdvus. Rodartė padėjo Loros lagaminą ant bagažo lentynos spintoje, įkišo galvą į vonios kambarį, patikrino, kaip atrodo Dalasas pro plačius langus, paskui vėl užtraukė permatomą užuolaidą ir atsisuko į ją.

– Tikiuosi, jums čia bus patogu.

– Gražus kambarys.

– Už durų stovės policininkas, nesvarbu, būsite jūs numeryje ar ne. Kitas policininkas budės koridoriaus gale, iš ten matyti laiptai ir abu liftai. Jie per radiją palaikys ryšį su apsauginiais laiptų apačioje, pastato viduje ir lauke.

– Ar šios atsargumo priemonės būtinos?

– Stengiuosi, kad niekas neįsigautų į vidų.

Ir kad aš neištrūkčiau.

Lyg patvirtindamas jos mintį, Rodartė ištiesė ranką.

– Prašom duoti automobilio raktelius.

– Kam?

– Bus saugiau. Stebėsime ir jūsų automobilį.

Kad ir ką Rodartė sakytų, šis kambarys iš esmės yra areštinė. Kol jis įsitikins, kad Berketas nužudė Fosterį be jos pagalbos, ji bus įtariamoji, laikoma kaip kalėjime.

Lora sukryžiavo rankas ant krūtinės ir atsitiesė.

– Įdomu būtų išgirsti mano advokato nuomonę apie jūsų teisę atimti mano automobilio raktelius.

Rodartė plačiai nusišypsojo ir plačiu mostu parodė į naktinį staliuką.

– Telefonas ten.

Iš patenkintos šypsenos ir įžūlios minos buvo aišku, kad jis supranta: advokatui Lora neskambins.

– O jei man reikės kur nors išvažiuoti?

– Paliksiu raktus policininkui, budinčiam prie jūsų durų. Jei jums reikės kur nors išvažiuoti, paprašysit. Jis praneš policininkams apačioje. Su jumis kas nors važiuos arba lydės automobiliu. – Rodartė pirštų galais, beveik glamonėdamas, palietė Lorai ranką. – Mums svarbiausia jūsų saugumas.

Ji atitraukė ranką, nes nuo jo prisilietimo pašiurpo oda.

– Aš jaučiuosi saugi.

– Puiku.

Lora tikėjosi, kad detektyvas išeis. Tačiau jis atsisėdo ant lovos, kojūgalyje. Ji tebestovėjo.

Jis išsišiepė, lyg suprastų, kokį pasišlykštėjimą jai kelia, sėdėdamas ant lovos, kurioje ji miegos. Paskui Rodartė suraukė kaktą.

– Jūs buvot taip užsiėmusi laidotuvėmis, – tarė jis, – kad nenorėjau jums trukdyti. Bet dabar galiu pranešti, kad Manuelo Ruiso niekur nė kvapo. Dingo kaip į vandenį.

– Gaila,– nuoširdžiai atsiliepė ji. – Norėčiau išgirsti Manuelo pasakojimą apie tą naktį.

– Nemanau, kad mes kada nors sužinosime, ką jis pamatė ar išgirdo. Manau, Berketas tuo pasirūpino.

Lora nusisuko ir priėjo prie lango. Prieblandoje pradėjo žiebtis žiburiai. Greitkelyje eismas tebebuvo didelis, mašinos lėkė į abi puses. Žmonės gyveno įprastą gyvenimą. Vakarieniavo restoranuose. Žiūrėjo beisbolo varžybas. Kieme su draugais kepė mėsainius. Lora pavydėjo jiems kasdienybės, kuri išnyko iš jos gyvenimo tą naktį, kai įvyko avarija.

Tas nelaimingas atsitikimas buvo lemiamas jos gyvenime, ji tik dabar tai suprato. Jei ne jis, galbūt ji ir Fosteris šįvakar eitų į kiną. Jie būtų pradėję vaiką kaip įprasta, iš meilės vienas kitam. Nebūtų reikėję ieškoti kitų būdų. Jie nebūtų susitikę su Grifu Berketu. Jis nebūtų bėglys, Fosteris nebūtų

negyvėlis, o ji nesvajotų, kad šis šlykštus detektyvas išeitų ir paliktų ją ramybėje.

– Kol kas man pavyko nuslėpti nuo žiniasklaidos jūsų romaną su Berketu.

Lora neišgirdo, kaip jis priėjo. Stovėjo taip arti, kad ji užuodė detektyvo losjoną po skutimosi ir jautė karštą kvėpavimą ant sprando.

– Bet nežinau, kiek laiko galėsiu jį laikyti paslaptyje, Lora.

Kreiptis į ją vardu jam nederėjo – tai buvo profesinės etikos pažeidimas. Bet pataisydama išsiduos, kad atkreipė dėmesį, o ji norėtų dėtis abejinga. Rodartė siekia, kad jai būtų neramu ir nesmagu, kad ji bijotų jo. Todėl ji nuleido tai negirdomis ir toliau stovėjo nugara į jį.

– Reporteriai susidomės, koks reikalas siejo Berketą ir jūsų vyrą... velionį vyrą. Kodėl Berketas jį nužudė? Jie kelia triukšmą ieškodami motyvo. Tik darydamas jums paslaugą, – jis pritildė balsą iki intymaus šnabždesio, – nieko nepasakiau, netgi elgiausi taip, lyg nenutuokčiau, kas paskatino Berketą taip siaubingai pasielgti. Bet kai jis bus sučiuptas, tylėti nebegalėsiu. Kai jam bus pareikštas kaltinimas, viskas išaiškės, ir dar su pagražinimais. Niekaip negalėsiu nuslėpti jūsų svetimavimo.

Išgirdusi šį žodį, Lora atsisuko. Bet atsitraukė, nes per daug bjauru buvo stovėti taip arti jo akis į akį.

– Aš pasiruošusi.

– Tikrai? Esat įsitikinusi, kad ištversite persekiojimą? Dabar jūs laikoma tragiška asmenybe, nelaiminga žmogžudystės aukos našle. Žiniasklaida atsižvelgia į jūsų jausmus, elgiasi su jumis švelniai. Bet ir pati žinot, kokie šlykštūs gali būti žurnalistai, ypač kai jiems atrodo, kad buvo apgauti. Jie jus užsipuls. – Rodartė garsiai spragtelėjo pirštais. – Štai šitaip. Jums reikės apsaugos nuo to antpuolio.

– Dėkoju už rūpestį.

– Paramos, žmogaus, kuris sušvelnintų smūgius.

– Ačiū.

– Džiaugsitės, kad esu šalia. Ginsiu jus kaip... – Jis akimirką patylėjo ir užbaigė: – ...brolis.

Lorai sudrebėjo širdis.

– Aš labai pavargusi. Jei daugiau nieko...

– Kur automobilio rakteliai?

Ji ištraukė raktelius iš rankinės ir nenoromis atidavė, stengdamasi neprisiliesti prie jo.

– Dėkui. – Detektyvas mestelėjo raktelius delne ir, rodos, baisiai pasipūtė, kad juos turi. – Užsisakykit kokio norite valgio į kambarį. Kriminalinis skyrius viską apmokės.

– Kiek laiko naudosiuos jūsų svetingumu?

– Kol Berketas bus suimtas.

– Tai gali užtrukti.

Rodartė išsišiepė.

– Nemanau. Bet iki tol jūs būsit mūsų viešnia, nesvarbu, kiek tai truks. O kol kas nesirūpinkit. Jis negali prie jūsų prieiti. – Aiškiai pasakęs, koks reikalas, Rodartė nuėjo prie durų ir suėmė apvalią rankeną. – Jei jums ko nors reikės, skambinkit man. Bet kada. – Jis dirstelėjo į lovą už jos, paskui į ją ir nusišypsojo. – Saldžių sapnų.

Dvidešimt devintas skyrius

Kai tik Rodartė išėjo pro duris, Lora jas užsklendė. Išgirdo, kaip jis tariasi su Karteriu ir policininku už durų, paskui tylų atvažiavusio lifto dunkstelėjimą.

Tačiau, net suprasdama, kad detektyvas išėjo, ji stovėjo, apkabinusi save rankomis. Paprašys viešbučio darbuotojų atnešti oro gaiviklio, kad kambaryje nebejustų jo kvapo. Bet vėliau. Dabar neturi jėgų su niekuo kalbėtis. Neapsakomai pavargo.

Lora atsegė lagaminą ir pradėjo tvarkytis daiktus, bet netrukus pristigo jėgų. Net judėti. Atsigulė ant lovos. Ir iškart pravirko. Ašaros iš užmerktų akių kampučių per smilkinius ritosi į plaukus.

Kaip ir tą dieną, kai Grifas Berketas nušluostė jai ašaras, tą dieną, kai viskas pasikeitė, tą dieną, – prisipažink, Lora, – kai jis pažadino jos seniai pamirštus jausmus ir pojūčius. Ji tvirtino sau, kad jų nepasiilgsta, kad jų netrokšta. Kokia ji buvo kvaila! Kaip klydo!

Bet tą popietę jai ypač reikėjo švelnumo. Fosterio abejingumas „SunSouth Select" projektui įžeidė ją iki širdies gilumos. Verčiau jau būtų tiesiai atmetęs pasiūlymą. O jis tiesiog apie jį nebeužsiminė. Elgėsi taip, lyg Lora nebūtų jam nieko sakiusi. Atsainiai sužlugdė projektą, užgniaužė jį savo tylėjimu.

Tą popietę, prieš susitikdama su Grifu Berketu, ji įėjo į Fosterio kabinetą, kažko ieškodama. O rado programą, rengtą daugybę valandų. Jo šiukšlių dėžėje sykiu su lėktuvo modeliu. Fosteris jį sulaužė ir išmetė.

Net Grifas Berketas paklausė jos apie modelį. Jis, prašalaitis, kuriam nė kiek nerūpėjo oro transporto pramonė, domėjosi projektu labiau negu Fosteris.

Sulaužytas modelis pakirto Lorai rankas. Tai buvo jos žlugusio sumanymo simbolis. Nors ji beveik neabejojo, kad tą dieną įvyks ovuliacija, reikėjo paskambinti Grifui Berketui ir atšaukti susitikimą. Lora buvo per daug sugniuždyta, bet nuėjo, nes nenorėjo aiškinti Fosteriui, kodėl praleido vieną ciklą ir pražiopsojo progą pagimdyti jam kūdikį.

Gulėdama po antklode ir laukdama, kol samdytas krušlys ateis į miegamąjį, Lora jautėsi kaip auka ant aukuro. Ir jai toptelėjo, kad taip ir yra, ji – auka ant Fosterio savimeilės aukuro. Todėl ir verkė, kai Grifas įžengė į kambarį.

Nė vienas nesitikėjo, kad taip bus. Lora neabejojo, kad Grifas irgi nieko nenumanė. Jos ašaros jį iš pradžių tik supykdė.

Paskui jis stulbinamai švelniai jas nušluostė. Jo glamonė apmalšino Fosterio sukeltą skausmą. Lora nesąmoningai įsikibo į jį, nes jai žūtbūt reikėjo pripažinimo, švelnumo, supratimo ir meilės. Grifas atsiliepė kaip dauguma vyrų tokiais atvejais – seksu.

Lora nė karto neįžengė į tuos namus, ieškodama lytinio pasitenkinimo. Priešingai. Kovojo net su mintimi apie malonumą. Daugybę dienų ir naktų kartojo sau, kad jai nieko netrūksta, kad gyvenime yra daug kitokių džiaugsmų, kad ji nepasiilgsta vyro kūno svorio ant savęs.

Bet pajutusi, kaip Grifas brinksta joje, nepaprastai susijaudino. Ją apėmė begalinis ilgesys, ir visai natūralu, netgi dovanotina, kad jos kūnas atsiliepė, o ji kone prieš savo norą pakluso.

Ji beveik galėtų pateisinti tai, kas įvyko tą dieną.

Bet ar galėtų pateisinti tai, kas įvyko vieną popietę po keturių savaičių? Negalėtų. Tai, ką jie darė, buvo nedora ir galiausiai pražūtinga.

Dabar ji prispaudė ranką prie papilvės ir ėmė verkti dėl vaiko, kuris niekada nepažins tėvo.

Nei vieno, nei kito.

Kitą dieną Lora pirmininkavo susirinkimui, kurį sušaukė. Dalyvavo visi skyrių vadovai ir tarybos nariai.

Ji iškart ėjo prie reikalo.

– Neketinu vykdyti Fosterio testamento sąlygos, pagal kurią automatiškai tampu vadove. Fosteris įrašė šį punktą, nenorėdamas palikti „SunSouth" likimo valiai, jei staiga mirs. Žinote, kaip jis nepakentė atsitiktinumų. Tačiau bendrovei jis vadovavo demokratiškai. Norėčiau laikytis šios tradicijos.

Ji čiupo stiklinę ir atsigėrė vandens.

– Fosteris mirė taip, kad bus teismas. Jei ne teismas, tai bent tyrimas ir teisiniai keblumai, kurių neišvengsime. Reikės kapanotis, nežinant, kaip ir kada viskas baigsis. Noriu perspėti, kad bus nemalonumų. Kils įtarimų, ir aš turėsiu viešai juos išsklaidyti. Su žiniasklaida grumtis teks nuolat. Tikiuosi apsaugoti „SunSouth" nuo purvo, bet Fosterio ir mano pavardė – bendrovės sinonimas. Prašau jūsų pagalbos. Jei žiniasklaidos atstovai klaus jūsų nuomonės, siųskite juos į mūsų juridinį skyrių. Net jei jie atrodys labai geranoriški, neatsakinėkit į klausimus, nieko netvirtinkit ir nespėliokit. Viskas, ką pasakysite, gali būti panaudota kitame kontekste.

– Kokius nemalonumus numatote? – paklausė kažkas.

– Gali kilti klausimų dėl mūsų ryšio su Grifu Berketu. Prisipažįstu, kad jis buvo labai asmeniškas ir slaptas. – Salėje įsivyravo nejauki tyla. Visi kreipė akis į šalį, kad nereikėtų žiūrėti į Lorą.

Kadangi visi tylėjo, ji vėl prabilo:

– Tai susiję su kitu klausimu. Jei kada nors jums pasirodys, kad esu netinkama ar nesugebu vadovauti „SunSouth“ bendrovei ir jos darbuotojams, jei nenorite, kad atstovaučiau „SunSouth“, užimdama vadovės ar kokį nors kitą postą, pareikalaukit, kad atsistatydinčiau, ir aš iškart tai padarysiu nesiginčydama. Noriu, kad visi tai suprastumėte.

Galų gale ranką pakėlė Džo Makdonaldas.

– Aš buvau paskirtas atstovauti bendrovei šiame susirinkime.

– Aišku. – Ji įsitempė. Turbūt jau nutarta, kad moteris, kurios vyras žuvo neišaiškintomis, bet smurtinėmis aplinkybėmis, kuri kažkaip susijusi su nusikaltėliu – buvusiu futbolininku, netinka vadovauti bendrovei.

– Mes pasitarėm prieš susirinkimą, – pasakė Džo. – Ir vienu balsu nusprendėm, kad tu turi toliau eiti dabartines pareigas. Tai yra vadovauti „SunSouth“.

– Man labai malonu tai girdėti, – pasakė Lora, iš paskutiniųjų valdydamasi. – Nenorėčiau tą pačią savaitę likti be vyro ir be darbo. Bet tai, ką jums pasakiau, tebegalioja. Svarbiausia, kad „SunSouth“ klestėtų kaip dabar. Jei pajusite, kad bendrovės ateičiai iškilo grėsmė, jūsų pareiga mane pakeisti.

– Mūsų pareiga remti vadovą, – atkirto Džo. Pasigirdo pritariami šūksniai. – Mes palaikome tave, Lora, – pridūrė Džo. – Visiškai pasitikime tavo dorumu ir gebėjimu vadovauti bendrovei.

– Ačiū. – Lora sumirksėjo, kad neapsiašarotų. – Dabar, kai šis klausimas išspręstas, pakalbėkim apie „Select“. – Pasigirdo nuostabos šnibždesys. – Ar tebeturime programos nuorašus? – paklausė ji Džo.

– Surinkau visus egzempliorius. Sakei, kad „Select“ svarstymas atidėtas.

– Buvo atidėtas. Dabar oficialiai pradedame šį projektą svarstyti.

* * *

Diena buvo sunki, bet naši. Lora nuveikė daug. „SunSouth Select" projektui buvo entuziastingai pritarta, kaip ji ir tikėjosi. Darbuotojai gyrė ją, kad susiėmė ir galvoja apie ateitį, užuot graužusis dėl liūdnos praeities.

Po susirinkimo Lora pasitarė su teisininkų firmos, kuri tvarkė asmeninius Fosterio reikalus, galva. Iš pagarbos senasis ponas atvyko pas ją. Jie peržiūrėjo Fosterio testamentą, įvairias sumas, paliktas labdaros organizacijoms, ypač Eleinės fondui.

– Tuos pinigus norėčiau perduoti pati, – pasakė jam Lora. – Juk žinote, koks brangus buvo fondas Fosteriui. O kai sodyba bus parduota, visus pinigus irgi skirsiu šiam fondui.

– Parduota?

Jis nustebo, kad Lora nori parduoti sodybą, ir bandė atkalbėti nuo tokio svarbaus sprendimo jai tokiu sunkiu laikotarpiu.

Ji nenusileido.

– Tai nėra skubotas sprendimas. Dvejus metus svarsčiau. Jei Fosteris būtų miręs po avarijos, būčiau iškart pardavusi sodybą. Spikmenai išmirę. Nenoriu tame name gyventi viena, o jis per daug puikus, kad stovėtų tuščias. Gaila būtų. Todėl prašom pasirūpinti, kad sodyba būtų parduota, bet kuo tyliau, be fanfarų ir žiniasklaidos kišimosi. Šios sąlygos turi būti nurodytos sutartyje su nekilnojamojo turto agentu.

– Supratau, – atsakė advokatas.

Iš tiesų sodybą turėjo paveldėti jos dar negimęs kūdikis. Bet Lora negalėjo įsivaizduoti, kad augina vaiką tuose didžiuliuose, nejaukiuose kambariuose. Vaikas nežinos, ką prarado, tai ir nesiilgės. Be abejo, advokatas būtų įrodinėjęs, koks nesąžiningas jos sprendimas, bet Lora jam nepasakė, kad laukiasi.

Jam, kaip ir „SunSouth" personalui, reikėjo laiko apsiprasti su pribloškiančia Fosterio mirtimi, tik paskui Lora vėl

priblokš visus, pasakiusi, kad liko įpėdinis. Jai pačiai reikėjo laiko apsiprasti.

Jei ne policijos automobilis, lydėjęs ją į viešbutį, šiandien ji būtų jautusis daug geriau negu per pastarąsias dienas po Fosterio mirties. Žinoma, linksma nebuvo, bet buvo malonu, kad kiaurą dieną ištvėrė nepasidavusi liūdesiui, kuris naktį buvo ją palaužęs.

Policininkas prie durų neužmiršo paprašyti jos automobilio raktelių. Lora atidavė juos susiraukusi, bet jis apsimetė to nepastebėjęs. Gurkšnodama kokakolą iš bariuko, ji žiūrėjo šeštos valandos žinių laidą. Populiariausia istorija vis dar buvo Grifo Berketo medžioklė.

Rodartė žvelgė iš ekrano, kalbėjo apie naujus duomenis, bet Lora juo netikėjo. Reporteris, imantis interviu, irgi atrodė skeptiškai nusiteikęs. Paklaustas apie Manuelą Ruisą, detektyvas iškalbingai patylėjo ir tarė: „Nedrįstu spėlioti, koks pono Ruiso likimas, nors mes tikimės, kad rasime jį gyvą ir sveiką." Rodartė savo nuomonę išsakė nieko nesakydamas.

Lora išjungė televizorių ir palindo po dušu. Pažvelgė į valgiaraštį, nes buvo alkana, nors ją dar truputį pykino. Ėmė svarstyti, kaip čia yra. Niekas nežadino apetito. Bet ji užsisakė suvožtinį, tik paprašė bulvių košę pakeisti gruzdintomis bulvytėmis. Tikriausiai nuo bulvių ir skrebučio nevems.

Kai valgis buvo atneštas, policininkas pasirašė čekį ir nenoriai pridėjo penkis dolerius arbatpinigių, kuriuos ji pareikalavo duoti padavėjai. Lora pasiėmė padėklą į lovą ir, kramsnodama suvožtinį, pradėjo sudarinėti Fosterio daiktų, kuriuos norėtų padovanoti jam brangiems žmonėms, sąrašą. Daiktų iš biuro, iš namų, ypač iš bibliotekos. Žinojo, ką jis būtų norėjęs kam duoti.

Paskui ėmė rašyti padėkos laiškučius. Tą reikalą tvarkė Kei, bet kai kam Lora norėjo parašyti pati.

Policininkas garsiai pabarbeno į duris, ji net krūptelėjo.

– Ponia Spikmen! Kaip jūs?

Ji atidėjo laiškučius į šalį, atsikėlė, priėjo prie durų ir dirstelėjo pro akutę. Ją beveik užstojo policininkas – jis stovėjo nugara į duris, ištiesęs rankas sulig pečiais, lyg užtverdamas įėjimą.

– Gerai, pareigūne.

– Puiku. Būkit viduje.

– Kas atsitiko?

– Neatidarykit durų.

Lora atkabino grandinėlę, atitraukė skląstį ir atidarė duris.

Policininkas apsisuko ir įstūmė ją atgal į kambarį. Spyriu uždarė duris ir prirėmė ją prie sienos.

– Dar nepažinojau moters, kuri niekur neitų, jei jai liepta niekur neiti.

Tai buvo Grifas Berketas.

Trisdešimtas skyrius

– Paleisk mane.

– Aha.

Lora bandė jį nustumti. Grifas suspaudė jai pečius, bet ji tik dar smarkiau ėmė spurdėti.

– Liaukis!

– Tai paleisk mane.

– Nė nesvajok.

Lora nustojo blaškytis ir perbedė jį akimis.

– Kaip prasibrovei pro apsauginius?

– Jie laiptinėje. Vienas liko be skrybėlės, marškinių ir diržo su visais priedais, – atsakė Grifas ir parodė į save. Marškinių rankovės keliais centimetrais per trumpos, sagos ant krūtinės vos laikosi, iš arti matyti, kad medžiaga per daug aptempia pečius, bet Lora apsigavo ir atidarė duris. Grifas tikėjosi, kad apsigaus ir kiti, pamatę, kad jis lydi ją iš viešbučio.

– Trenkiau jiems nesmarkiai. Tuoj atsigaus. Turiu išvesti tave iš čia, kol niekas nesuvokė, kad policininkų postuose nėra. – Jis atitraukė ją nuo sienos. – Apsirenk.

Lora užsispyrė ir pabandė ištraukti ranką.

– Rėksiu taip, kad sienos kilnosis, ir niekur su tavim neisiu.

Grifas vėl suėmė ją už pečių.

– Aš nežudžiau tavo vyro, Lora.

Ji užsimerkė ir papurtė galvą, atsisakydama klausytis.

– Išklausyk mane. Fosterį nudūrė Manuelas Ruisas, ne aš.

Lora išvertė akis. Išsižiojo.

– Manuelas niekada...

– Nudūrė. Smulkiai tau papasakosiu, kas atsitiko tą naktį, vėliau. O dabar dingstam iš čia. Po perkūnais, apsirenk. – Grifas tai ištarė grėsmingai, išnaudojo neslepiamą jos baimę. Vėliau atsiprašys, bet dabar neturi laiko meiliems žodeliams.

– Negaliu apsirengti, kol tu mane laikai, – šaltai atsakė Lora.

Jis iš lėto nukėlė rankas jai nuo pečių, bet nesitraukė, būgštavo, kad ji nepultų prie durų. Lora jį apėjo ir iš komodos išsiėmė drabužių, apžiūrėjo, išsiėmė kitus.

Grifas nekantriai išplėšė juos Lorai iš rankų ir metė ant lovos, paskui trūktelėjo chalato diržėlį ir atrišo.

– Renkis, greičiau. – Ji atsuko nugarą, chalatas nuslydo ant grindų. Buvo nuoga. Jis bėgo, gelbėdamas savo gyvybę, bet šis vaizdas trumpam privertė viską pamiršti. Lora apsimovė kelnaites, apsivilko sportinius marškinėlius ir pasuko prie durų. Grifas čiupo jai už rankos ir sustabdė.

– Spintoje yra treningas.

Spinta buvo prie durų. Grifas atidarė dureles ir ėmė raustis tarp drabužių.

– Tas, – pasakė Lora.

– Šitas? – Ji linktelėjo. Grifas nuplėšė treningą nuo pakabo ir atkišo jai. – Greičiau.

Lora apsimovė aptemptas kelnes.

– Jei priversi mane eiti kartu...

– Neturiu pasirinkimo.

– Turi!

– Batus. – Jis paėmė iš spintos sportbačius ir numetė jai po kojomis.

– Prie kitų nusikaltimų prisidės ir pagrobimas.

Grifas prilaikė ją, kol ji kišo pėdas į sportbačius.

– Kur tavo rankinė?

– Grifai, maldauju tave.

– Tu su švarku?

Lora apsivilko.

– Rodartė...

– Tuojau patikrins savo vyrukus.

– Žinoma. Tu niekada neišvesi manęs iš šio viešbučio. Apačioj irgi stovi sargybiniai. Jie turi mano automobilio raktelius.

Grifas sugraibė raktelius kelnių kišenėje ir sužvangino.

– Tu iš čia išeisi, Lora. Tu ir tave *lydintis policininkas*. Jei kas paklaus, pasakysi, kad tau ko nors reikia iš parduotuvės, užsimanei meksikietiškų patiekalų ar susirgo senelė. Man nesvarbu, ką sugalvosi, tik tegu policininkai patiki.

Lora nužvelgė jį.

– Nemanai, kad būsi atpažintas net su tokia apranga?

– Tikėkis, kad nebūsiu, nes tau pačiai bus blogiau.

Lora dirstelėjo į pistoleto dėklą ant Grifo klubo. Užuot išgąsdinęs, jis suteikė jai drąsos. Ji atkakliai sukryžiavo rankas ir pakėlė akis.

– Tu man nieko nepadarysi. Žinau, kad nepadarysi.

– Manai, nepadarysiu?

Lora lėtai papurtė galvą.

Grifas priėjo arčiau ir prisikišo prie jos veido.

– Aš negrįšiu į kalėjimą. Todėl, jei būsiu sučiuptas, susitarimas nebegalios. Visam sušiktam pasauliui paskelbsiu, kad Fosteriui Spikmenui nestovėjo. Kad jis buvo nebe vyras, kad jo santuoka buvo apgaulė, kad, norėdamas susilaukti vaiko, jis mane pasamdė savo žmonai krušti. – Lorai iš nerimo suglebo veidas. – Taip, – neatlyžo Grifas, – pagalvok apie tai. Mačiau laidotuvių vaizdus, žiūrėjau per televizorių, mačiau, kaip dailiai pozavai prie kapo. Skaičiau nekrologą ir klausiausi, kaip jį liaupsina politikai. Visi tikėjo, kad jis nuostabus, tiesa? Kaip manai, ar pasikeis jų nuomonė apie didįjį Fosterį, kai papasakosiu, jog jis man mokėjo, kad dulkinčiau tave? Ir neužmiršk, kad aš galiu tai įrodyti, banke turiu šimtą tūkstančių ir jo pa-

rašą kortelėje. – Jis suėmė ją už dilbio, pirštai stiprūs – neištrūksi, ir stumtelėjo durų pusėn. – Dabar judinkis.

– Ei, Tomai?

Grifas stabtelėjo, Lora irgi. Balsas pasigirdo iš ausinės, kurią jis įsikišo į ausį, apsivilkęs policininko uniformą. Tomą kvietė jo porininkas iš apačios. Perspėjamai dėbtelėjęs į Lorą, Grifas įjungė siųstuvą, prisegtą prie peties siūlės.

– Ko nori? – sumurmėjo jis.

– Kur Leinas?

– Lifte su ponia Spikmen, – sušnibždėjo Grifas, lyg būgštautų, kad nebūtų nugirstas. – Leidžiasi su jos didenybe žemyn.

– O ko?

– Ji nori patiekalų iš restorano.

– Įkyrėjo į numerį atnešami valgiai?

Grifas kažką suniurnėjo.

– Taip, jai sunkoka, – kandžiai atsiliepė policininkas. – Rodartei nepatiks, kad ji sutemus išėjo į lauką, nors ir lydima Leino.

– Tada tegu Rodartė ateina jos prižiūrėti.

– Tau už tai klius, – nusijuokė policininkas. Ir išjungė siųstuvą.

Grifas dirstelėjo pro akutę, atidarė duris ir nužvelgė koridorių. Nusitempė Lorą prie tarnybinio lifto. Buvo tarpduryje palikęs vežimėlį, kad liftas nejudėtų. Kai jie suėjo į vidų, įtraukė vežimėlį ir paspaudė pirmo aukšto mygtuką.

– Kur tavo mašina? – paklausė.

– Darbuotojų aikštelėje.

– Kai išeisim iš viešbučio, į kurią pusę?

– Į dešinę.

– Toli?

– Nelabai. – Grifas įsmeigė akis į ją, reikalaudamas pasakyti daugiau. – Per tris žingsnius nuo durų, – tarė Lora. – Bet ten pro apsauginį nepraeisim.

– Jis snaudžia.

Policininkas tebebuvo be sąmonės, drybsojo už šiukšlių dėžės, kur Grifas jį paliko, todėl darbuotojas, užsimanęs pasinaudoti tarnybiniu išėjimu, jo nebūtų pamatęs. Grifas atėjo apsivilkęs tamsiai mėlynomis darbinėmis kelnėmis ir marškiniais, nešinas tuščių dėžių krūva. Gudrybė pavyko, jis spėjo prieiti prie policininko ir jį partrenkti.

Viršutinio aukšto policininkas, saugantis laiptinę ir tarnybinį liftą, nustebo, kai atsidarė lifto durys ir pasirodė Grifas.

– Ei, turi apačioje pranešti... – Grifas metė dėžes ir vožė jam.

Išgirdęs triukšmą, atbėgo policininkas, saugantis Loros numerį. Jis pasuko už kampo ir gavo per galvą porininko pistoleto buože. Buvo stambesnis už aną. Grifas skubiai nuvilko jam uniforminius marškinius, nuėmė skrybėlę ir nusegė diržą.

Jis surakino policininkams rankas už nugaros, be to, dar sukabino abiejų antrankius ir užklijavo burnas lipnia juosta. Net atgavę sąmonę, jie negalės šauktis pagalbos ir nerangiai slinks keturiomis kojomis, taigi iš laiptinės išsigaus sunkiai ir aliarmą pakels negreit.

Užpuolė tris policininkus. Bet tai jam rūpėjo mažiausiai.

Žinojo, kad automobilių aikštelės kampe stovi dar vienas policininkas. Buvo tamsu, ir Grifas tikėjosi, kad iš tolo pareigūnas pamatys tik uniforminius marškinius su skrybėle ir palaikys jį Leinu. Su Lora išėjęs pro tarnybines duris, Grifas slėpė veidą, bet pakėlė ranką ir pamojavo. Policininkas irgi pamojavo.

Lora nuvedė Grifą prie savo BMW. Jis atrakino vairuotojo dureles ir, galvodamas apie garso signalą, perspėjo ją:

– Neužmiršk, ką tau pasakiau viršuje. Jei nenori suteršti velionio vyro gero vardo, stenkis, kad manęs nesučiuptų.

Grifas uždarė dureles ir skubiai apėjo mašiną. Atsisėdęs į keleivio vietą, išsitraukė raktelius ir paleido variklį.

– Važiuok greitkeliu į Ąžuolų Pievos rajoną. Paskui suksi į kairę ir važiuosi iki Prestono.

Ji nustebusi pažvelgė į jį.

– Taip, Lora. Važiuojam į tavo namus.

Prasmukti pro policininką prie vartų bus sudėtinga. Lora vairavo, Grifas mąstė.

– Tau nepavyks, – tarė ji.

– Kol kas sekėsi, tiesa?

– Tavęs ieško penkių valstijų policininkai.

– Bet juk nerado.

– Kur slapsteisi?

Grifas neatsakė.

– Kai atvažiuosim, žiūrėk, kad priekiniai žibintai degtų ryškiai. Sustok taip, kad jie šviestų tiesiai į policijos automobilio, stovinčio prie vartų, priekinį stiklą.

– Manai, kad vartai dar saugomi?

– Esu tikras.

– Kaip sužinojai, kur mane rasti?

– Sekiau paskui Rodartę.

Lora nustebusi pažvelgė į jį.

– Sekei paskui Rodartę? Kaip?

– Koks vartų kodas?

Ji atsigręžė į kelią ir tvirčiau suspaudė vairą.

– Negaliu sugalvoti nė vienos priežasties, kodėl turėčiau tau jį pasakyti.

– Tai gal gali sugalvoti priežastį, kodėl tavo vyras tą vakarą namie laikė pusę milijono dolerių grynais, tvarkingai sudėtais į dėžę?

– Aš paaiškinau Rodartei. – Lora jaudindamasi, nutildama ir vėl prabildama, papasakojo Grifui apie Fosterio polinkį į didelius arbatpinigius.

– Pusės milijono dolerių? – nusijuokė Grifas. – Niekas nėra toks dosnus.

– Rodartė manimi patikėjo.

– Abejoju. Bent jau galėčiau sukelti didelių abejonių dėl tokio paaiškinimo. Arba, – jis iškalbingai patylėjo, – galėtum pasakyti man vartų kodą. – Lora pasakė, ir jis pamokė ją, kaip elgtis, kai jie įvažiuos į sodybą.

Kaip Grifas liepė, ji įsuko į taką ir sustabdė automobilį taip, kad priekiniai žibintai pliekstų tiesiai į policijos automobilį. Grifas atidarė keleivio dureles.

– Galėčiau su žemėmis sumaišyti gerą Fosterio Spikmeno vardą, – pasakė išlipdamas. – Neužmiršk.

Jis paliko mašinos dureles atviras ir nužingsniavo prie vartų.

Policininkas išlipo ir ėmė artintis prie Grifo, prisidengęs ranka akis nuo Loros priekinių žibintų šviesos. Grifas ėjo toliau, klausinėdamas per petį:

– Kaip sekasi? Čia viskas ramu?

– Taip. Kas atsitiko?

– Pareigūne! – pašaukė Lora.

Policininkas atsisuko į ją. Grifas priėjo prie telefonspynės, surinko kodą ir sulaikė kvapą laukdamas, kol dviveriai vartai bus atidaryti.

– Čia nieko neįvyko? – Lora išlipo ir stovėjo prie atvirų automobilio durelių, kalbėdamasi su policininku.

– Nieko, ponia.

– Tokia apsauga visiškai nereikalinga.

– Dėl viso pikto, ponia.

– Man reikia kai ką pasiimti iš namų. Greit grįšiu.

Grifas jau buvo prie automobilio, jau sėdėjo keleivio vietoje. Lora pasilenkė ir kreipėsi į jį.

– Nėra reikalo lydėti manęs į vidų, – pakartojo tai, ką jis liepė sakyti. – Labai prašyčiau nelydėti. Savo namuose aš visiškai saugi.

– Turiu jus lydėti, ponia. Rodartė įsakė, – atsiliepė jis taip, kad policininkas išgirstų.

Lora suirzo ir pažvelgė į policininką.

– Gal galėtumėt patraukti automobilį, kol vartai atidaryti?

Šis greit grįžo prie policijos automobilio, paleido variklį ir pavažiavo į priekį, praleisdamas Lorą. Ji įriedėjo pro vartus.

Grifas atsikvėpė tik tada, kai vartai už jų nugaros automatiškai užsidarė. Bet jei policininkas turi nors kiek proto, jis kaipmat paskambins Rodartei ir paklaus, ar Lorai leista parvažiuoti namo. Arba netrukus jam bus paskambinta iš viešbučio ir pranešta, kad ponia Spikmen pagrobta. Grifas vylėsi apsisukti greit ir dingti, kol policininkas nesužinojo.

– Eisi pro paradines duris, kad jis matytų.

Ji taku privažiavo prie pat namo. Grifas išlipo ir priėjo prie paradinių durų, apsidairė, apsimesdamas apsauginiu, nes jie galėjo būti stebimi. Lora atrakino duris savo raktu. Supypsėjo apsaugos signalizacija. Ji nesiartino prie klaviatūros.

– Namas Vindzoro gatvėje taps turistų lankoma vieta, – tarė Grifas.

Lora suprato perspėjimą ir surinko skaičius. Pypsėjimas nutilo.

– O šviesa?

Ji paspaudė mygtuką, ir visi namai nušvito.

– Oho, – susižavėjo Grifas.

– O kas dabar?

– Dabar eisime į garažą. Tikriau, į Manuelo Ruiso butą virš garažo.

Ji nepatikliai žvilgtelėjo į jį.

– Ar dėl to čia atvažiavom?

– Dėl to. Kaip patekti į garažą?

Lora lyg ir ketino ginčytis, bet apsisuko ir ryžtingai nužingsniavo per fojė. Jis nuėjo įkandin. Ant širdies palengvėjo, kad reikia eiti ne į bibliotekos, o į priešingą pusę.

Virtuvė buvo tris kartus didesnė už namą, kuriame užaugo Grifas.

Jos gale buvo durys. Lora patraukė prie jų.

– Palauk, – paklausė Grifas, – ar jos veda į lauką?

– Per sandėliuką į lauką.

– Laukujės durys nuo vartų matyti?

– Ne.

Grifas apėjo Lorą, atidarė duris ir pamatė gana tvarkingą sandėliuką. Iškišo galvą pro laukujes duris. Aplink namą policininkai nebebudėjo. Jie buvo atšaukti, kai Rodartė vakar vakare perkėlė Lorą į viešbutį. Grifas juos stebėjo, todėl žinojo.

Vis dėlto jautėsi kaip sugautas, su Lora eidamas per automobilių aikštelę tarp namo ir atskiro garažo. Lora parodė į duris pastato šone.

– Į Manuelo butą pateksi pro šias duris, paskui lipk laiptais iki viršaus, bet jo ten nerasi.

– Aš ir nesitikiu.

Prie durų jis vėl pamatė klaviatūrą.

– Dar vienas sumautas kodas? – Grifas nekantriai mostelėjo, ir Lora surinko skaičius. Durys spragtelėjusios atsidarė. Jie įsmuko į vidų. Grifas užtrenkė duris ir išgirdo, kaip jos užsirakino.

– Šviesos nereikia, – pasakė pajutęs, kad ji grabalioja sieną, ieškodama jungiklio. – Tu atėjai kažko pasiimti iš namo, o ne iš garažo. Šviesos nedegsime.

Grifas išsitraukė iš už diržo mažą žibintuvėlį ir įjungė. Šviesos pluoštą nukreipė į savo ir jos kojas, bet neryškioje šviesoje buvo matyti ir ji.

– Lora, ar tu tikrai nėščia?

Trisdešimt pirmas skyrius

Sprendžiant iš Loros veido išraiškos, tokio klausimo ji nesitikėjo. Valandėlę stebeilijo į jį, paskui linktelėjo.

Grifas pajuto, kaip maudžia paširdžius. Nepažino tokio jausmo, nežinojo, kaip jį pavadinti. Keistas, bet malonus. Kaip didžiausias pasitenkinimas. Kaip visiška priešingybė tam, ką jautė anądien motelyje, mąstydamas apie savo gyvenimą.

Pažvelgė Lorai į pilvą, bet jokių permainų nepastebėjo. Žinoma, dar per anksti.

Ėmė spėlioti, ar ji, kaip ir jis, galvoja apie paskutinę jų popietę kartu, kai jis užkišo ranką priešais ją ir uždarė duris. Ar jie galėjo numatyti, kokie bus šio paprasto judesio padariniai? Viena gyvybė nutrūko. Kita užsimezgė.

Grifas įsižiūrėjo jai į veidą. Žvilgsniai susitiko. Šilta uždara erdvė, kurioje juodu stovėjo, staiga susitraukė, ėmė trūkti oro. Jis bijojo įkvėpti, kad nesudrumstų daugiaprasmės tylos, kuri slėgė abu.

Numanė, kad yra žodžių, kuriuos reikia pasakyti moteriai, nešiojančiai tavo kūdikį, bet nesugalvojo nieko, todėl nieko nepasakė, tik žvelgė Lorai į akis, kol ji galų gale nusisuko.

Grifas palietė jai smakrą ir atgręžė.

– Mane nuteis mirties bausme, jei nerasiu Manuelo Ruiso. Supranti?

Lora lėtai, paskui ryžtingai papurtė galvą.

– Ne, nesuprantu. Tai neįmanoma. Manuelas dievino Fosterį. Jis nebūtų...

– O aš būčiau?

Lora įsižiūrėjo jam į akis, paskui kryptelėjo galvą ir trūktelėjo pečiais – tai galėjo reikšti ir taip, ir ne. Bet jį gniuždė net menkiausia jos abejonė.

Grifas nuleido ranką.

– Nežinau, kodėl vyliausi, kad manim patikėsi, juk mano advokatas net nesivargino paklausti, nužudžiau tavo vyrą ar ne. Neabejojo, kad nužudžiau. Aš nenužudžiau. Nužudė Manuelas.

– Jis negalėtų.

– Kvailas atsitiktinumas. Pamatęs, ką padarė, vyrukas movė lauk. Išnešė kudašių. Persigando ir gal jau pusiaukelėje į Salvadorą. O aš be jo žuvęs.

Grifas apšvietė rankinį laikrodį. Iš viešbučio jie išvažiavo prieš dvidešimt septynias minutes. Tomas, Leinas ir kiti turbūt jau gavo velnių nuo Rodartės. Netrukus bus išsiųstas būrys jo gaudyti.

– Nebėra laiko. – Jis parodė į laiptus.

– Jei Manuelas pabėgo, čia jo tikrai nebus, – lipdama tarė Lora.

– Oficialiai tokio žmogaus nėra, nes socialinio draudimo pažymėjimo numeris suklastotas, o adresas Teksaso vairuotojo pažymėjime netikras.

– Iš kur žinai?

– Rodartė. Laikraščiai citavo.

– Jei policija jo nerado, kaip rasi tu? – Lora priėjo prie durų laiptų viršuje. Jos buvo nerakintos. Grifas užgesino žibintuvėlį ir paskui Lorą įėjo į butą.

– Kur langai?

– Nėra. Tik stoglangiai.

Jis ja patikėjo, vėl uždegė žibintuvėlį, bet nukreipė šviesą į grindis. Butą sudarė vienas erdvus kambarys, Grifo nuomone, sulig puse apačioje esančio garažo. Buvo bendrabučio tipo virtuvytė su visais reikiamais buitiniais prietaisais, spintelėje virš lovos – televizorius, net mažutis vonios kambarys.

Bute jau buvo padariusi kratą policija. Stalčiai ištraukti, spintos durys atidarytos. Dvigulė lova be patalynės, čiužinys uždėtas kreivai.

– Palaikyk. – Grifas padavė Lorai žibintuvėlį ir pradėjo kratą nuo spintelės su televizorium. – Kaip Manuelas tapo Fosterio tarnu?

– Jis dirbo kiemsargiu reabilitacijos centre. Fosteris po ligoninės kelis mėnesius ten gulėjo. Vieną dieną po įtemptų terapijos procedūrų jis ėmė dusti. Nebebuvo prijungtas prie monitorių, negalėjo pasiekti iškvietimo mygtuko. Pro šalį ėjo Manuelas. Jis nesišaukė pagalbos, tiesiog įėjo, iškėlė Fosterį iš lovos ir nunešė į seselių kambarį. Fosteris manė, kad Manuelas išgelbėjo jam gyvybę. Man atrodo, kad ir Manuelas tą patį manė apie Fosterį, nes kai Fosteris jį pasiėmė, jo gyvenimas stulbinamai pagerėjo.

Spintelės stalčiuose nebuvo nieko, tik kelios monetos, sulaužyti akiniai, nagų žnypliukės, trumpikės ir sulankstyti sportiniai marškinėliai.

– Iš kur pasiėmė? – paklausė Grifas. – Kur jis anksčiau gyveno?

– Fosteris gal ir žinojo. Aš ne, – atsakė Lora, šviesdama žibintuvėliu. – Manuelas atsirado čia su nedideliu kelionmaišiu, kuriame buvo visas jo turtas, ir įsikūrė šiame bute. Fosteris nupirko jam naujų drabužių. Apmokėjo paralyžiuotų ligonių slaugytojų kursus. Manuelas buvo Fosteriui atsidavęs.

– Taip. Žinau, – sušnarpštė Grifas.

Nors lova jau buvo apieškota, jis apčiupinėjo čiužinį ir spyruokles, ieškodamas iškilumų, kur kas nors galėjo būti įkišta. Atitraukė lovą nuo sienos ir mostu paprašė jos apšviesti

grindis. Prastas kilimas. Jokių žymių, kad jis būtų pjaustytas, jokios slaptos kišenės.

– Jis turėjo šeimą? Draugų?

– Kiek žinau, ne. Grifai, Rodartė jau mane apklausė. Policija ieško Manuelo nuo tos nakties, kai... kai mirė Fosteris.

– Kai pirmą kartą pamačiau Manuelą, – tarė Grifas, – pamaniau, kad tokie lengvai nepasiduoda. Fosteris papasakojo, kad jis į Jungtines Valstijas iš Salvadoro atėjo pėsčias. – Už užuolaidėlės slėpėsi mažutė virtuvės kriauklė. Grifas apsižvalgė, bet pamatė tik kelis puodus, keptuves ir indų ploviklį. Viryklėje ir mikrobangų krosnelėje irgi nieko nerado. Atidarė šaldytuvą, bet jame buvo tik kelios skardinės gėrimo, prieskoniai ir trys apelsinai. – Pėsčias perėjo Gvatemalą ir Meksiką? Tai reiškia, kad jis arba labai neturtingas, arba nuo kažko bėga ir nerizikuoja važiuoti viešuoju transportu. Turbūt ir viena, ir kita.

Vonios kambaryje jis pažiūrėjo į bakelį, paskui paėmė iš Loros žibintuvėlį ir pašvietė į dušo nuotaką.

– Kaip sužinojai, kur ieškoti? – paklausė ji.

– Kalėjime kai ko išmoksti.

Vaistinėlėje virš kriauklės nebuvo nieko, tik skutimosi reikmenys, dantų pasta ir dantų šepetukas. Jis grįžo į kambarį, įsisprendė į klubus ir ėmė dairytis. Lubos? Nematė nė vienos siūlės, kur Manuelas būtų galėjęs išpjauti gabalėlį ir įsirengti slėptuvę.

Spintelėje buvo kelerios juodos kelnės, dvi poros juodų batų, juoda striukė, panaši į beisbolininko.

– Kur kelionmaišis? – paklausė jis, nesitikėdamas atsakymo.

– Kas?

– Sakei, kad jis atsirado su nedideliu kelionmaišiu, kuriame buvo visas jo turtas. Kur jis?

– Turbūt pasiėmė.

– Patikėk, jis tą naktį neužsuko čia susirinkti daiktų. Nepasiėmė nei drabužių, nei tualeto reikmenų. Laikraštyje parašy-

ta, kad jo bute rasta pinigų. Niekas nepalieka pinigų, nebent išvyksta ne savo noru.

– Todėl Rodartė įtaria, kad tu...

– Nužudžiau ir Manuelą. Žinau. Nenužudžiau. Lora, jis puolė į isteriją. Neteko galvos. Bėgo taip, lyg pats velnias jį vytųsi. – Susiraukė pamatęs, kaip Lora į jį žiūri. – Ne, jis bijojo ne manęs.

Ji patylėjo.

– Manuelas nepasiėmė daiktų, todėl manai, kad jo kelionmaišis kažkur čia. Tai kas? Kokia mums nauda, net jei jį rasi?

– Gal ir jokios. Bet geras reabilitacijos centras net kiemsargio nebūtų samdęs be imigracijos dokumentų. Jei Manuelas įsmuko į šalį, kažkas jam parūpino suklastotus dokumentus, kad jis galėtų gauti darbo. Jis turi pažįstamų. Ir galvą guldau, kad dėl viso pikto palaikė su jais ryšius – jei tektų skubiai sprukti. Jis būtų...

Grifo balsą užgožė artėjančių sirenų kauksmas.

– Po perkūnais! – Jis čiupo Lorą už rankos ir pro duris ištempė į laiptinės aikštelę. Išjungė žibintuvėlį, bet tą akimirką pastebėjo duris sienoje prieš Ruiso butą. – Kas čia?

– Kas? Aš nieko nematau.

– Tos durys. Kur jos veda?

– Į palėpę virš garažo. Palėpė neįrengta. Fosteris kalbėjo, kad kada nors reikės sudėti grindis, bet... Ką darai?

Grifas atidarė duris, iš palėpės plūstelėjo karštas tvankus oras. Grifas uždegė žibintuvėlį ir pašvietė į didžiulę patalpą, kurioje nebuvo nieko, išskyrus šiltinimo medžiagas, sijas, vandentiekio ir izoliuotus vamzdžius.

Maždaug už trijų pėdų palei grindis per visą palėpės ilgį driekėsi ortakis, matyt, skirtas Manuelo butui vėsinti ir šildyti.

Grifas pašvietė į sidabrišką vamzdį. Spindulių pluoštas nuo galinės sienos ėmė slinkti į priekį.

Sirenos artėjo ir garsėjo.

Jis stengėsi jų neklausyti ir galvoti tik apie vamzdį, apžiūrinėdamas kiekvieną siūlę, kiekvieną klostę, ieškodamas...

Pamatęs lopą, džiaugsmingai sušuko:

– Štai!

Negaišdamas laiko, atsistojo ant artimiausio lentgalio ir pradėjo slinkti prie lopo. Jei paslys, atsidurs ant gipskartonio plokštės, o ši jo neišlaikys. Nenuslydo ir nežnektelėjo ant garažo grindų šešiais metrais žemiau, nes buvo vikrus. Ir labai norėjo rasti Manuelą Ruisą.

Prislinkęs prie lopo, Grifas įsikišo žibintuvėlį į burną ir pasistiebęs persilenkė per tuštumą prie vamzdžio.

Sirenos nebekaukė. Blogas ženklas.

Jis nuplėšė lopo juostelę ir įkišo ranką į vamzdį. Pirštų galais kažką užčiuopė, bet per toli. Žibintuvėlis iškrito iš burnos ant gipskartonio plokštės už keliolikos centimetrų nuo lentos, ant kurios jis stovėjo, ir nuriedėjo. Toli. Grifas numojo į jį ranka.

Jis ropojo lenta, kol pasiekė daiktą vamzdyje. Palėpėje buvo karšta kaip krosnyje. Sunkiausia neprarasti pusiausvyros, kai kiši ranką į vamzdį. Kelius velniškai sopėjo. Prakaitas užliejo akis, jas peršėjo. Policininko marškiniai buvo per maži. Jie surakino pečius, buvo sunku tiesti ranką. Grifas pasimuistė, pečių siūlės iširo, bet pasiekti galėjo toliau.

Pagaliau dviem pirštais apčiuopė daiktą, suspaudė ir vilko tol, kol galėjo suimti ranka. Timptelėjo ir ištraukė, įplėšdamas izoliacinį vamzdžio sluoksnį. Juodas kelionmaišis.

Skubiai atsistojo ir vikriai kaip lyno akrobatas pasuko prie durų ties laiptų aikštele.

– Radau! – Bet jis kalbėjo tuščiai tamsai. Lora buvo dingusi.

Trisdešimt antras skyrius

Namas tebebuvo apšviestas, lempos degė visuose kambariuose. Pro langus, kurių užuolaidos buvo atitrauktos, Lora pamatė uniformuotus policininkus, ieškančius jos ir Grifo.

Ji ėjo per automobilių aikštelę, kai kažkas iš už nugaros čiupo jai už alkūnės.

– Čia, – tarė Grifas.

Lora bandė ištrūkti, bet jis laikė tvirtai, ir jai teko bėgti, kad neatsiliktų.

– Grifai, tai beprotybė. Pasiduok. Pasikalbėk su Rodarte. Papasakok jam apie Manuelą tai, ką papasakojai man.

Jie jau buvo už garažo, nematomi iš namo, neapšviečiami kiemo prožektorių, galvotrūkčiais bėgo tamsoje. Apėjo tvenkinį ir ėmė leistis šlaitu. Lora paslydo ir būtų pargriuvusi, jei Grifas nebūtų sulaikęs. Klupinėdama sekė paskui jį.

Prie sodybos sienos žemė jau buvo lygi. Iš tolo neatrodė, kad mūras aukštas. Iš arti keturi metrai buvo baisiai daug. Vijokliai ir krūmai, apaugę mūrą, buvo tankūs, bet gerai prižiūrimi. Dalį mūro visiškai slėpė sulapojusi visterija, o prie jos kreivų šaknų – keistas dalykas – stovėjo gėrimo skardinė.

– Grifai! – Lora trūktelėjo jį už rankos.

Jis atsisuko.

– Klausykis ir tikėk, Lora. Rodartė įsitikinęs, kad aš prieš penkerius metus nužudžiau Bilą Bandį. Dabar jis įsitikinęs,

kad aš nužudžiau tavo vyrą. Jei pasiduosiu, mano likimas priklausys nuo teisinės sistemos, kuria nebepasitikiu. Juolab kad bylą tiria Rodartė.

– Tai pasiduok kam nors kitam.

Grifas atkakliai papurtė galvą.

– Tik kartu su Manuelu Ruisu, kuris bus pasiruošęs savanoriškai patvirtinti mano pasakojimą. Privalau jį rasti.

– Gerai, suprantu, – uždususi nuo bėgimo, atsiliepė Lora. – Bet leisk grįžti man. Leisk papasakoti tavo versiją ir paaiškinti, kodėl nenori pasiduoti.

– Ne.

– Jei aš...

– Kodėl Rodartė tave suėmė?

– Kad apsaugotų nuo tavęs.

– Iš tikrųjų. Vadinasi, jei būsiu užspeistas į kampą, galėsiu derėtis, kol būsi mano įkaitė.

– Tu man nieko nepadarysi.

– *Tu* tai supranti. Rodartė ne. Greičiau. – Grifas ją nuvilko į priekį, prie visterijos.

– Tikiesi, kad perlipsiu?

– Nereikės. – Nepaleisdamas jos, Grifas nubraukė vijoklio atžalas. Sienos apačioje buvo metalinės grotelės. Bato nosimi jas nustūmė. – Drenažas, – paaiškino.

– Kaip atradai?

– Žvalgydamasis. – Grifas uždėjo ranką jai ant peties ir spustelėjo. – Šliaužk. Aš iš paskos.

Ji atsigulė ant pilvo ir ėmė rangytis pro angą. Žemė buvo drėgna, bet dėl sausros nevirtusi purvynu. Mūro storis – apie trisdešimt centimetrų. Kitoje pusėje – žalioji aštuonių hektarų ploto juosta, skirianti elito, kaip antai Spikmenų, privačią nuosavybę nuo prekybos rajono.

Kai Lora atsistojo, Grifas pro angą iškišo kelionmaišį. Pečiai vos neįstrigo, bet galų gale ir jis iššoko kitoje pusėje. Paėmęs už rankos, nusivedė ją nelygiu, akmenuotu upelio dugnu.

Upelis buvo išdžiūvęs, bet kai palydavo, vanduo iš Spikmenų žemės nutekėdavo į jį pro groteles, kurias nustūmę jie ką tik paspruko.

Atsidūręs už upelio vagos, Grifas leidosi bėgti per žaliąją juostą. Bet kai jie priartėjo prie bulvaro, sulėtino žingsnius. Kitoje plačios gatvės pusėje stovėjo daug prašmatnių krautuvėlių ir du populiarūs restoranai. Parduotuvės buvo uždarytos, bet restoranuose vakarieniavo daug žmonių.

Stabtelėjęs parko paunksnėje, paleido Loros ranką, nusivilko uniforminius marškinius ir liko su baltais marškinėliais. Išėmė iš dėklo pistoletą, o diržą, marškinius, kepurę ir gėrimo skardinę įmetė į artimiausią šiukšlių konteinerį. Pistoletą įsidėjo į Manuelo Ruiso kelionmaišį.

Vėl paėmęs ją už rankos, palaukė, kol mašinų srautas sumažėjo, paskui leidosi per juostomis suskirstytą gatvę. Nebėgo, kad neatkreiptų dėmesio, tik sparčiai žingsniavo į automobilių aikštelę prie indiško restorano. Vingiavo tarp automobilių eilių, kol priėjo patį aikštelės galą, kur buvo tamsu.

Sužvejojo nuotolinio valdymo pultelį kelnių kišenėje ir atrakino automobilį. Atidarė keleivio dureles ir mostelėjo Lorai. Apėjo mašiną, sėdo prie vairo, uždarė dureles ir numetė kelionmaišį ant užpakalinės sėdynės. Salono šviesa apsiblausė ir užgeso, juodu paskendo tamsoje.

Sėdėjo ir tylėjo, gaudydami kvapą.

Tik dabar, kai liovėsi bėgti, Lora suprato, kaip jai trūksta oro, kaip smarkiai plaka širdis, – ir nuo adrenalino, ir nuo fizinių pastangų. Delnai buvo purvini, treningo priekis irgi.

– Atleisk,– atsiprašė Grifas, pamatęs jos delnus.

– Aš irgi bėglė. Manęs negąsdina purvas.

– Tu nesi bėglė, bėglys aš. Neužmiršk, tu mano įkaitė.

Lora liūdnai šyptelėjo.

– Klausei, kodėl Rodartė mane suėmė? Jis tvirtino, kad nori mane apsaugoti.

– Bet?

– Jis būgštavo, kad nepadėčiau tau pasprukti. – Grifas nė nemirktelėjo, bet ji suprato, ko jis norėtų paklausti. – Rodartė niekada taip nesakė, bet nujaučiau, kad dėl to mane įkalino viešbutyje ir apstatė sargyba. O aš, regis, padėjau tau pasprukti, tiesa?

– Vadinasi, tiki, kad aš nekaltas?

Lora nespėjo atsakyti, nes bulvaru, kaukdamas ir kaleidoskopiškai mirksėdamas šviesomis, prašvilpė policijos automobilis. Grifas pasuko raktelį.

– Prastas rajonas, – šypsodamasis pasakė. – Verčiau važiuojam į saugesnį.

Jis palaukė, kol pro šalį kriokdamas pralėkė kitas policijos automobilis, ir įsuko į gatvę.

– Tu juos erzini, – tarė Lora.

– Nesu toks narsus. Šio automobilio jie neieškos.

– Kieno jis?

Grifas tylėdamas važiavo toliau.

– Apsilankęs savo advokato namuose, labai nudžiuginai žiniasklaidą.

– Taip, mačiau. Tik ji nepaminėjo, koks nepatikimas šunsnukis mano *buvęs* advokatas.

– Jis pasakė, kad, įduodamas tave, norėjo padėti.

– Skiedalai. Bijojo įmerkti subinę.

– Policija tavęs ieškojo daug valandų.

– Man pasisekė.

– Kaip tu pabėgai?

Jis kreivai šyptelėjo.

– Lengva nebuvo. Kada nors, kai turėsi daug laiko, galbūt papasakosiu tos nakties nuotykius.

Lora dirstelėjo į jo drabužius.

– Policija ieškojo vyro su šortais ir sportbačiais.

– Kitą dieną auštant jie buvo beveik suplyšę. Daiktų nesinešioju, laimė, eidamas pas Ternerį, įsikišau į puskojinę šiek tiek pinigų. Kitą dieną sendaikčių turguje nusipirkau

drabužių. – Jis pažvelgė į savo marškinėlius ir darbines kelnes. – Rinktis nebuvo iš ko. Esu tikras, kai kurie drabužiai buvo vogti, nes nieko nesudomino pirkėjas, atrodantis taip, lyg būtų išmaudytas užterštoje upėje, o paskui įmestas į pjaustyklę.

– Tave atpažino?

– Abejoju. Turguje daugiausia ispanų kilmės amerikiečių. Juos domina angliškasis, o ne amerikietiškasis futbolas. Stengiausi nekristi į akis.

Ji pažvelgė į jo šviesius plaukus.

– Tai ne taip lengva.

– Ypač kai pradėjau klausinėti apie Manuelą Ruisą ir ieškoti jo pažįstamų. Tie klausimai sukėlė daugiau įtarimų negu apiplyšę drabužiai. Ilgai neužsibuvau.

– Kur slapsteisi?

Grifas neatsakė.

– Nepasakysi man?

– Kuo mažiau žinai, tuo geriau. Rodartė negalės tavęs apkaltinti bendrininkavimu. Tu – mano įkaitė. Aišku?

– Aišku. Nemanau, kad Rodartė patikės. Kai prisistatė, iškart prisiminiau pavardę. Kai perspėjai, nepasakei, kad jis policininkas. Kalbėjai apie jį kaip apie nusikaltėlį. Sakei, jis primušė tavo draugą.

– Primušė. Išžagino. Sužalojo jai veidą. Sulaužė...

– Tai buvo *moteris*?

– Taip, ir Rodartė jos vos neužmušė.

Lora manė, kad Grifas kalbėjo apie vyrą. Sužinojusi, kad Rodartė užpuolė moterį, pasišlykštėjo ir išsigando.

– Rodartė ją užpuolė dėl tavęs?

– Ji jam nesuteikė informacijos.

– Kokios?

– Apie mano ankstesnius ir dabartinius reikalus. Tiesa, ji nieko nežinojo, bet kai taip atsakė Rodartei, jai baigėsi blogai.

– Turbūt jis manė, kad ji ką nors žino. Artima draugė?

– Galima ir taip sakyti. Tiesą sakant, aš jos klientas. Ji prostitutė.

Naujiena suglumino Lorą. Negi šimtą tūkstančių, kuriuos ji ir Fosteris jam sumokėjo, jis švaistė prostitutėms? Žinoma, pinigai jo, kaip nori, taip leidžia, bet ji iki šiol nepažinojo nei vyro, nei moters, kuris būtų prisipažinęs, kad mokėjo už seksą. Gal ji ypač sutriko todėl, kad jis prisipažino taip dalykiškai.

Smalsumas privertė ją paklausti:

– Kuo ji vardu?

– Maršija. Ji ne gatvės šliundra. Gyvena prabangiame nuosavame bute. Švari, prašmatni, labai brangi, graži. Ar bent buvo graži. Praėjo jau keli mėnesiai po užpuolimo, o ji dar nepasveiko, pasidarė kelias kosmetines veido operacijas. Ji su manim nesikalba apie tai, ką patyrė. Rodartė turi policininko ženklelį, bet naudoja jį kaip leidimą nebaudžiamai žaloti žmones. – Grifas žvilgtelėjo į Lorą. – Buvai su juo. Jis tavęs negrabaliojo?

– Vakar vakare paglostė man ranką. Net sudrebėjau. Manau, nujautė, todėl ir paglostė. Visi jo ištarti žodžiai turėjo seksualinę potekstę.

Ilgi Grifo pirštai taip sugniaužė vairą, lyg jis ruoštųsi jį išrauti iš prietaisų skydo.

– Nedaug trūko, kad jis būtų ir tave sužalojęs. Tai antra priežastis, kodėl norėjau tave iš ten išsivesti. Kad ir ką jis būtų tau padaręs, būtų manęs, kad pati prisiprašei, nes susidėjai su manimi.

Lora prisiminė, kaip Rodartė priėjo prie jos iš užpakalio, įteikliu šnibždesiu žadėdamas būti – arba ne – jos gynėju, kai žiniasklaida sužinos apie romaną su Grifu. Galbūt Grifas iš tikrųjų ją išgelbėjo. Bet jis turi dar daug ką paaiškinti.

– Vadinasi, turėjai automobilį, slėptuvę ir sekei Rodartę.

– Tu buvai mano ryšys su Manuelu. Žinojau, kad be tavęs jo nerasiu. Ir žinojau, kad Rodartė nenuleis nuo tavęs akių,

tikėdamasis, kad aš anksčiau ar vėliau pasirodysiu. Vakar vakare, po laidotuvių ir gedulingų pietų, pastačiau automobilį Prestono gatvėje, beveik toje pačioje vietoje kaip ir šiandien. Kai pamačiau policijos automobilių virtinę, išvažiuojančią iš tavo namų, įsukau į gatvę. Žodžiu, važiavau prieš tavo policininkų eskortą. Sumažinau greitį, leidau jums pravažiuoti, paskui sekiau iki viešbučio.

– Kaip sužinojai kambario numerį?

– Nesužinojau, bet nesunku buvo atspėti, kad tu apgyvendinta viršutiniame aukšte.

– Man priklausė visas aukštas.

– Tai irgi numačiau. Kai šiandien čia atvažiavau, prieš užversdamas tuščiomis dėžėmis policininką, spėjau apžvelgti koridorių ir pamatyti, kurias duris saugo jo porininkas. Taigi vakar vakare, sužinojęs, kur būsi, kai man tavęs prireiks, grįžau prie tavo sodybos ir bandžiau įlįsti vidun. Sargybinis nesitraukė nuo vartų, bet policininkai, kurie budėjo kieme, buvo atšaukti. Jų nebereikėjo, nes tavęs nebebuvo. Žinojau, kad galima įsibrauti tik per parką už jūsų sodybos. Apčiupinėjau kiekvieną tos mūro pusės centimetrą, apšliaužiojau keliais. Tamsoje. Ieškojau užpakalinių vartelių. Ar kažko panašaus. Tik po kelių valandų radau groteles. Išlupau, įšliaužiau.

– Ir palikai skardinę, kad rastum tą vietą iš vidaus.

– Jei greitai prireiktų. Jei policininkai liptų ant kulnų. Visa kita žinai. – Grifas patylėjo. – Tik šito ne.

Jis įvažiavo į automobilių aikštelę prie kino salyno ir susirado tuščią vietą tarp autofurgono su Garfildu, letenomis prilipdytu prie užpakalinio lango, ir pikapo su aukštesnėmis už jų mašiną padangomis.

Išjungė variklį ir atsisuko į ją.

– Tą naktį, kai išėjau iš kalėjimo, žūtbūt turėjau ką nors išbarškinti. Nuėjau pas Maršiją. Tik tą vieną kartą. Daugiau nebuvo nieko.

Lora giliai įkvėpė ir iškvėpė ne iš karto.

– Spėliojau.

– Kodėl nepaklausei?

– Neturėjau teisės.

Grifas staiga ištiesė ranką, suėmė ją už sprando ir prisitraukė. Stipriai prisispaudė lūpomis prie jos lūpų, giliai įkišo liežuvį jai į burną. Paskui staiga, kaip buvo sugriebęs, atstūmė.

– Turėjai, – kimiai tarė.

Paleido jos sprandą ir vėl atsisėdo prie vairo. Valandėlę jie sėdėjo tylėdami ir klausėsi auštančio variklio pokšėjimo.

Pagaliau Grifas atsisuko.

– Jis man paskambino. Fosteris. Tą dieną, kai nėštumas buvo patvirtintas. Pakvietė kitą vakarą užeiti, kad galėtų man padėkoti ir asmeniškai sumokėti. Tu tai žinojai?

– Ne.

– Be to, pasakė, kad sugalvojo, kaip man mokėti, jei pergyvenčiau jus abu. Prisimeni tą kliūtį?

Lora linktelėjo.

– Pasakė, kad rado sprendimą. Taip ir dar pusės milijono pažadu mane atsiviliojo į jūsų namus. O ten Manuelas bandė mane užmušti.

– Ką?

– Ar negirdėjai?

– *Kodėl?*

– Jam liepė Fosteris.

Lora atšlijo nuo jo ir prisispaudė prie keleivio durelių.

– Tu meluoji!

– Ne, nemeluoju. Ir tu supranti, kad nemeluoju, Lora, arba būtum smarkiau priešinusis, eidama iš viešbučio su manimi. Tu ne pastumdėlė ir ne bailė. Jei būtum norėjusi nuo manęs paspruktі, būtum klykusi nesavu balsu visą kelią, nes, pati sakei, žinai, kad aš tau nieko blogo nepadarysiu. Tu čia, nes taip nori. Tu nori žinoti, kas iš tikrųjų atsitiko. Tai klausyk.

Grifas atsikvėpė ir patylėjo, svarstydamas, nuo ko pradėti. Ir laukdamas, ar Lora neatsidarys automobilio durelių ir

nepasileis rėkdama per aikštelę. Ji taip nepadarė, todėl jis prabilo:

– Šias kelias paras dieną ir nemažą nakties dalį galvojau. *Galvojau*. Ir prisiminiau. Mintyse pakartojau kiekvieną žodį, atkūriau kiekvieną smulkmeną nuo pirmo susitikimo iki paskutinių siaubingų Fosterio gyvenimo akimirkų, ir dabar suprantu, kaip puikiai jis viską numatė. Planas buvo meistriškas. Man net toptelėjo, kad jis pamelavo, kai paskambinęs pasakė, jog tu nėščia. Tu man nebuvai sakiusi. Pamaniau, kad tai turbūt pikantiškiausias jaukas Fosterio spąstuose. Todėl ir klausiau tavęs, ar tikrai esi nėščia.

– Nėštumas buvo patvirtintas jo mirties išvakarėse.

– Vadinasi, tada jis sakė tiesą. Sužinojęs, kad turės vaiką ir paveldėtoją, Fosteris negaišo laiko ir nutarė mane nutildyti amžinai. Bet gyvenimas pilnas netikėtumų, todėl vietoj manęs mirė jis.

– Kaip? Kaip, Grifai? Kas atsitiko, kai atėjai pas mus?

– Mane kaip paprastai įleido Manuelas. Įpylė man viskio ir paliko su Fosteriu bibliotekoje, už uždarų durų. Mes gėrėme už sėkmę. Jis pradėjo kalbėti... na, visokias nesąmones. Kaip judu džiaugiatės, kad tu nėščia.

– Tai ne nesąmonės.

– Taip, bet... svarbiausia, kaip jis tai pasakojo. Dusdamas iš susijaudinimo ar bent apsimesdamas, kad dūsta. Pasakojo, kad tu niekada nebuvai tokia graži kaip tą akimirką, kai pasakei: „Mes turėsim kūdikį", ir koks svarbus žodis „mes" jo būklės žmogui. Pasakojo, kokios jautrios tavo krūtys, kad neleidi jų paliesti ir kaip susidrovėsi sužinojusi, kad jis man tai pasakęs. Kalbėjo apie kūdikį. Ar nenumanau, kas gims. Ar negalvojau, kas bus, berniukas ar mergytė, kai jį dariau. Priminė, kad sužinosiu, kas gimė, iš laikraščio. Kad nesužinosiu vaiko vardo, kol neperskaitysiu spaudoje. – Grifas karčiai nusijuokė. – Dabar aišku, kad jis mane kurstė. Kalbėjo tai, kas mane erzintų. Tuo metu tenorėjau, kad užsikištų ir nepliurp-

tų apie tave ir vaiką. Nenorėjau klausytis apie laimingą jūsų trijų šeimynėlę.

Jis iškalbingai pažvelgė į Lorą, spėliodamas, ar ji moka skaityti tarp eilučių. Manė, kad moka. Ji įsmeigė akis į savo sugniaužtas rankas ant kelių.

– Parodė užmokestį. Pamačiau, ir man pasidarė bloga. Šleikštu ir pikta ant savęs. Maršija tvirtina, kad niekada nesijautė šliundra, o aš, žiūrėdamas į dėžę su pinigais, jaučiausi toks. Mūsų susitarimas nebuvo neteisėtas, bet jaučiausi didesnis nusikaltėlis, imdamas Fosterio pinigus, negu du „Vistos" milijonus, kaip Dievą myliu, Lora. Nenorėjau net prisiliesti prie jų, ir jis tai pajuto. Pasakė, kad jį stebina mano santūrumas. Kažką sumurmėjau. Tada jis pradėjo juoktis ir tarė: „Aha, nenori, kad tai baigtųsi, a?"

Lora staigiai pakėlė akis.

– Ką?

– Lyg ir taip. Ėmė šaipytis, kad įjunkau į tave kaip į lažybas. Pasakė, kad man turbūt labai patiko tave „daryti" – tai citata. Piktdžiugiškai šypsojosi. Kai dabar apie tai galvoju, vėl imu niršti.

Rizikuodamas, kad Lora suabejos jo nekaltumu, užgniaužė pyktį ir ėmė dėstyti faktus.

– Pavadinau jį daužtu šiknium. Jis neužsičiaupė ir pradėjo kartoti: „Vargšas Grifas." Erzinimas mane įsiutino, Lora. Pripažįstu. Pajutau, kad netenku kantrybės. Norėjau vožti jam, nepaisydamas invalido vežimėlio. Taip norėjau, kad prisiverčiau nusisukti. Tada pažvelgiau į stalą. Prisiekiu, kad pjaustiklio ant jo nemačiau, o jei pamačiau, nesuvokiau, kas tai. Tačiau pamačiau popieriaus lapą, iš pažiūros kažkokį dokumentą. Tada Fosteris atlyžo. Nustojo šlykščiai skanduoti. Nežinau, ar pajuto, kad aš vos jam netrenkiau, ar pamatė, kas man krito į akis. Šiaip ar taip, tarė: „O, juk tu todėl ir atėjai, tiesa? Tai pasiūlymas, ką daryti tokiu atveju, jei ir aš, ir Lora mirtume anksčiau už tave. Skaityk." Tą akimirką tenorėjau

baigti tvarkyti reikalą ir dingti iš ten, kol nieko neiškrėčiau. Paėmiau popieriaus lapą ir pradėjau skaityti. Ar bandžiau skaityti.

– Tai buvo kliedesiai.

– Tu matei? – nustebo Grifas.

– Rodartė parodė ir paklausė, ar suprantu, ką tai reiškia.

– Puiku, vadinasi, žinai, kad tai buvo gudrybė. Gėriau stipraus burbono. Vis dar siutau dėl jo žodžių. Pamaniau, kad dėl to nesuprantu, ką skaitau. Pradėjau nuo pradžių. Ir tada pajutau, kad kažkas krustelėjo man už nugaros.

– Tau už nugaros?

– Manuelas. Neišgirdau, kada jis grįžo. Fosteris turbūt kartojo „vargšas Grifas“, kad neišgirsčiau. Pastebėjau Manuelą pačiu laiku.

Jį išgelbėjo daug metų tobulinta reakcija, kaip išvengti puolimo saugų. Atšoko į šoną vos kelis centimetrus, bet to pakako, kad Manuelo šuolis nueitų niekais.

– Deja, jo reakcija buvo beveik tokia pat greita kaip mano, todėl jam pavyko apkabinti mane viena ranka per kaklą, kita – per krūtinę. Žinai, koks jis stiprus ir raumeningas.

Lora linktelėjo.

– Jis pradėjo mane smaugti. Kaip pitonas. – Grifas prisiminė, kaip spurdėjo, kaip draskė vyriškiui rankas. Nagais subraižė Manueliui odą, bet nieko nepešė. Tarnas buvo žemas, bet stulbinamai stiprus. Jo raumenys buvo ištreniruoti spausti ten, kur reikia, tiek, kiek reikia.

Jie šoko mirties šokį, sukdamiesi ratu, apvertė staliuką, numetė daiktus ant grindų, sudaužė lempą.

– Iš paskutiniųjų stengiausi išsiveržti iš Manuelo gniaužtų, – toliau kalbėjo Grifas, – bent akimirką, kad galėčiau įkvėpti. Nepajėgiau. Netrukus pajutau, kad silpstu. Prieš akis ėmė šokinėti juodi taškai. Kadaise buvau pritrenktas ir nualpęs futbolo aikštėje, atpažinau požymius ir supratau, kad man galas. Bet vis dar mačiau Fosterį – jis sėdėjo invalido ve-

žimėlyje, po tris kartus iš eilės pliaukšėdamas per ranktūrius ir murmėdamas: „Pribaik jį, pribaik jį, pribaik jį“ – irgi po tris kartus iš eilės.

Lora prispaudė pirštų galus prie lūpų.

– Tiki mano pasakojimu ar aš tuščiai aušinu burną? – paklausė Grifas.

– Pasakok toliau.

– Tau nepatiks, ką pasakysiu. Buvau beveik netekęs sąmonės, kai suvokiau tai, ką, matyt, žinojau nuo tos akimirkos, kai pamačiau Fosterį. Jis buvo beprotis.

– Ne...

– Taip, Lora. Turi išklausyti. Jis buvo išprotėjęs. Bent iš dalies. Koks sveiko proto vyras, turėdamas tokią žmoną kaip tu, prašytų kito vyro ją dulkinti? Mokėtų už tai? Nesvarbu, dėl kokios priežasties.

Ji neatsakė, bet Grifas atsakymo ir nesitikėjo.

– Dabar neabejoju, kad Fosteris iškart buvo nusprendęs manęs atsikratyti. – Lora ketino prieštarauti, bet jis neleido jai prasižioti. – Pagalvok. Jis fanatiškai reikalavo slėpti mūsų susitarimą. Kad niekas nežinotų, aš turėjau mirti. Jei būčiau likęs gyvas, reikalas nebūtų buvęs švariai sutvarkytas. Maniakiškam švareivai aš tebuvau rankšluosčio raukšlė, vandens lašas ant granito plokštės. Jis reikalavo tobulybės, o kad planas būtų tobulas, turėjo mane sunaikinti. – Grifas patylėjo. – Jį aš supratau. Bet abejojau dėl tavęs.

– Manęs?

– Tu žinojai, Lora? Prisidėjai prie šito plano?

– Net nesiteiksiu atsakyti.

– Kodėl tą dieną išskridai į Ostiną?

Jis išklausė Loros pasiaiškinimą.

– Kad ir kas atsitiko tą naktį, aš nieko nežinojau, – karštai pareiškė ji. – Net nežinojau, kad buvai atėjęs, kol Rodartė nepasakė, kad ant nusikaltimo įrankio rasti tavo pirštų atspaudai.

Grifas perbraukė ranka per veidą.

– Nemaniau, kad trokšti mano mirties, bet kai akyse aptemo, man toptelėjo tokia mintis. Gal tu išlėkei į Ostiną iš apdairumo, kad nebūtum mano mirties liudytoja?

– Tikrai taip manei?

– Keista, kaip viskas aiškėja, kai pamanai, kad tuoj mirsi. Tu atsisakei su manim kalbėtis po paskutinės mūsų popietės kartu.

– Juk žinai, kodėl atsisakiau, kodėl negalėjau kalbėtis su tavim, Grifai.

– Kaltė.

– Taip.

– Tai gal vienintelis būdas atsikratyti kaltės – mano mirtis?

Lora nemirksėdama žiūrėjo į jį.

Grifas atsiduso.

– Na ką gi, dabar žinau. Bet pagalvojau apie tai. Paskui, kai jau buvau beprarandąs sąmonę, toptelėjo dar baisesnė mintis. Kad tu irgi žinai Fosterio paslaptį.

Valandėlę Lora nesuprasdama žiūrėjo į jį, paskui atsitraukė pasibaisėjusi.

– Ką tu pasakei?

– Tau pagimdžius vaiką, jis galėjo nuspręsti, kad tu irgi keli grėsmę jo paslapčiai.

– Fosteris mylėjo mane. Aš žinau. Jis mane dievino.

– Neabejoju, Lora. Bet jo siela buvo luošesnė už kūną. O kas, jei jis būtų ėmęs manyti, kad esi jo nepriekaištingo plano trūkumas? Jei tavęs nebūtų buvę, tik vienas Fosteris pasaulyje būtų žinojęs, kas jo įpėdinio tėvas. Tu būtum buvusi gyva grėsmė, todėl tave irgi būtų reikėję pašalinti.

– Fosteris niekada nebūtų to padaręs!

– Gal, – nelabai tvirtai pasakė Grifas. – Bet baimė, kad jis tave nužudys, išgelbėjo man gyvybę. Suteikė naujų jėgų. Ėmiau grumtis su tuo šunsnukiu iš Salvadoro, lyg būčiau ką

tik ištrūkęs iš pragaro. Šokinėjau. Spardžiausi. Draskiausi. Net bandžiau įkąsti. Bet man trūko oro. Rankos ir kojos neklausė. Beveik nebegalėjau galvoti. Tik išeikvojau paskutines jėgas. Tada supratau, kad vienintelis būdas likti gyvam – apsimesti, kad esu nebegyvas. Suglebau. „Puiku, puiku, puiku", – išgirdau sakant Fosterį. Manuelas mane paleido. Man užteko proto griūti ant kilimo kniūbsčiam, kad galėčiau nuslėpti, jog dar kvėpuoju. *„Muy bien, Manuelo**, – kartojo Fosteris. – *Muy bien. Muy bien."* Girdėjau, kaip Manuelas gaudo orą. Jis stovėjo šalia manęs. Pramerkiau akį ir pamačiau prie savo galvos jo dešinį batą. Čiupau už kulkšnies ir trūktelėjau. Visa kita padarė sunkio jėga.

Manuelas žnektelėjo aukštielninkas. Grifas užšoko ant jo ir vožė kumščiu į nosį, pajuto, kad kremzlė neatlaikė smūgio, kad krumpliai kruvini. Bet Manuelas nepasidavė. Jis taip žiebė skiausčiu delnu Grifui į pasmakrę, kad šiam galva būtų nutrūkusi, jei nebūtų laiku jos pasukęs.

Tą akimirką Manuelas nubloškė Grifą nuo savęs. Pašoko vikriai kaip katė ir spyrė Grifui į galvą. Grifas suriko iš skausmo. Pajuto šleikštulį, bet vis dėlto svirduliuodamas atsistojo.

Stovėjo, bet netvirtai. Kambarys sukosi. Kad neapalptų, sumirksėjo ir pamatė Manuelą. Šis vietoj kvailos šypsenos šiepė dantis.

– Rankoje jis laikė pjaustiklį, – pasakojo Lorai Grifas. – Fosteris kartojo: „Be kraujo, be kraujo, be kraujo", bet nemanau, kad Manuelas girdėjo. Jis nieko nebegirdėjo, jam niekas neberūpėjo. Grumtynės virto garbės reikalu. Jam buvo įsakyta mane nužudyti. Jis turėjo išsaugoti savo gerą vardą.

Lora, išplėtusi akis, tylėjo. Sėdėjo apmirusi jau kelias minutes.

– Kai Manuelas puolė, aš mečiausi į šalį. – Grifas pasikliovė savo gebėjimu pasirinkti tinkamą laiką, įgimtu talentu per-

---

* Labai gerai (*isp.*).

duoti kamuolį fizikai nepavaldžiu tikslumu kaip tik tada, kai jį užgriūva puolimo saugai. Jis palaukė, kol Manuelas krustelės, tada pasilenkė, krito ant grindų ir nusirito. – Manuelas neįstengė sustoti ir trenkėsi į Fosterio vežimėlį.

– O pjaustiklis...

– Taip. – Jis įsmigo Spikmenui į kaklą. – Atsitiesęs ir pamatęs, ką padarė, Manuelas suriko. Kaip gyvas neužmiršiu to klyksmo. – Be to, Grifas niekada neužmirš gargesio iš Spikmeno burnos, žiopčiojančios it dvesiančios žuvies. Tačiau Lorai nebūtina pasakoti šiurpių kankinamos vyro mirties smulkmenų. – Tai buvo baisus atsitiktinumas, – dabar pasakė jai Grifas. – Bet Rodartei atrodo pavydaus pamesto meilužio kerštas.

Juodu ilgą laiką sėdėjo ir tylėjo. Galų gale Lora giliai įkvėpė, lyg bustų iš kieto miego ar baisaus sapno.

– Tu teisus. Rodartei atrodo kaip tik taip.

– O kaip atrodo *tau?*

Trisdešimt trečias skyrius

Kurį laiką patylėjęs, Grifas tarė:

– Turbūt manim tiki, bent jau truputį, kitaip nebesėdėtum šiame automobilyje.

Lora perbraukė pirštais per plaukus. Ieškojo žodžių išreikšti savo abejonėms ir sykiu neišduoti velionio vyro, kurį ką tik palaidojo. Bet nebuvo tikra, kad ras, ką pasakyti.

– Fosteris labai džiaugėsi kūdikiu, – prabilo ji, – bet aš maldavau nepranešti tau, kol nėštumas nebus patvirtintas.

– Jis paskambino iškart, kai sužinojo kraujo tyrimo rezultatus.

– Tą vakarą jis prisipažino, kad kalbėjosi su tavimi. Atsiprašė, kad nepalaukė, kol grįšiu, ir paskambino, bet tvirtino, kad nekantravo pasidalyti džiaugsminga žinia. Pasakė, kad tu mums linki gero, bet labiausiai tave domina kuo greičiau gauti pinigus.

– Melas. Aš...

Lora pakėlė ranką.

– Leisk papasakoti, kaip man atrodo ši istorija. Galėsi paneigti vėliau. – Jis linktelėjo. – Fosteris ir aš tą vakarą šventėme. Jis liepė Dobins paruošti ypatingą vakarienę. Privertė mane suvalgyti dar vieną porciją bulvių, priminęs, kad turiu valgyti už du. Neišleido manęs iš akių. Privertė kilti jo liftu, o ne lipti laiptais. Pasakė, kad laiptai pavojingi, kad galiu par-

griūti. Aš atkirtau, kad išeisiu iš proto, jei taip reikės gyventi dar devynis mėnesius. Bet nuolaidžiavau jam. Net juokėmės iš jo perdėto globėjiškumo. Kai Manuelas paguldė Fosterį, nuėjau pas jį. Jis apkabino mane ir pasakė, kad labai myli, kad be galo džiaugiasi, jog turėsime kūdikį. Ir panašiai. – Loros skruostai droviai nuraudo. – Buvo labai švelnus ir dėmesingas, tokio meilaus jau nebuvau mačiusi daug mėnesių. Likau su juo, kol užmigo. – Ji jautė, kad Grifas sėdi suakmenėjęs, kad žiūri į ją neatplėšdamas akių. – Kadangi tą vakarą jis taip elgėsi, nesupratau, kodėl kitą rytą pareikalavo, kad skrisčiau į Ostiną. Kelionė buvo nereikalinga. Tą reikalą puikiausiai galėjo ir turėjo sutvarkyti vietos vadovas. Jis buvo įžeistas, kad Fosteris atsiuntė mane. Fosteris paprastai taip nedarydavo. Mane siųsti buvo beprasmiška.

– Man taip neatrodo.

Lora nenoromis linktelėjo.

– Reikalą Ostine sutvarkėme iki popietės. Galėjau anksčiau grįžti į Dalasą, bet Fosteris, nepasitaręs su manimi, įpareigojo mane pavakarieniauti su Ostino biuro vadovais. Vakarienė užsitęsė. Vos spėjau į devintos valandos lėktuvą, paskutinį tą vakarą.

– Jis nenorėjo, kad parskristum anksčiau. Norėjo, kad nesipainiotum po kojų. Kad grįžtum, kai aš jau būsiu nebegyvas.

– Vis dar negaliu patikėti, Grifai. Negaliu. Kad ir ką manai, Fosteris nebuvo beprotis. Pripažįstu, kad įkyrios būsenos vis stiprėjo. Kad jis viską darydavo po tris kartus. Kad buvo liguistas švareiva. Matei rankų valiklio buteliukus?

– Visur.

– Nieko negalima sutepti, viską būtina padėti į vietą, jokių atsitiktinumų. Bet negaliu įsivaizduoti, kad jis įsakė Manuelui tave nužudyti plikomis rankomis.

– Fosteris nenorėjo, kad mano kraujas sugadintų jo puikųjį kilimą.

Lora dirstelėjo į jį.

– Supranti, ką noriu pasakyti. Kaip jis ketino išsisukti?

– Pasakęs, kad aš įsiveržiau į jo namus ir bandžiau jį nužudyti.

– Kodėl?

– Dėl tavęs. Būtų pasakęs, kad Manuelas išgelbėjo jam gyvybę, kai aš iš pavydo jį užpuoliau.

– Bet Fosteris nepažinojo Rodartės ir nežinojo, kad šis rado namą Vindzoro gatvėje ir padarė išvadą, kad mes meilužiai. Jei tu būtum buvęs nužudytas, kokį motyvą Fosteris būtų pakišęs tyrėjui...

– Rodartė būtų pasirūpinęs gauti šią bylą. Jis pažadėjo būti mano žlugimo liudytoju.

– Bet kaip Fosteris būtų paaiškinęs tavo motyvą?

Grifas susimąstė.

– Pinigai. Aš nuėjau pas jį ir pareikalavau daugiau.

– Fosteris niekam nebūtų pasakojęs apie mūsų susitarimą, juolab ne tokiam šlykštynei kaip Rodartė.

– Būtų pasakęs, kad pasiūlė man darbo, tarkim, reklamuoti bendrovę, o paskui apsigalvojo ir atsiėmė pasiūlymą.

– Tikėtina.

– Aš puikiai pažįstu Rodartę, todėl neabejoju, kad jis galų gale būtų atidengęs kortas ir pasakęs vargšui apgautam vyreliui, kad aš slapčia susitikinėjau su jo žmona. Aišku, Fosteris nebūtų paneigęs jo nuomonės, kad mano poelgius lėmė pavydas. Dėl mūsų romano jis būtų tapęs dar įtikinamesne auka, o aš – dar įtikinamesniu žudiku.

Lora tylomis pripažino, kad planas logiškas, bet dar nenorėjo visiškai sutikti.

– O kam Fosteriui tas netikras dokumentas? Ir dėžė su pinigais? Kaip jis būtų pasiaiškinęs?

– Jei Manuelas būtų mane nužudęs, – atsakė Grifas, – nei popieriaus, nei pinigų ten nebūtų likę. Fosteris tikėjosi, kad juos pamatysiu tik aš.

Tai buvo akivaizdu.

– Gerai, dabar suprantu, kaip jis būtų pasiaiškinęs Rodartei, ir Rodartė būtų patikėjęs, manydamas, kad Fosteris nieko nežino apie mudu. Bet ką Fosteris būtų pasakęs man?

– Turbūt kad mane apėmė godulys, sužinojus apie nėštumą. Aš įsibroviau į namus ir pareikalavau daugiau negu pusės milijono. Kai jis atsisakė mokėti, aš jį užpuoliau. Ačiū Dievui, kad yra Manuelas. Ačiū Dievui, kad aš atlikau darbą, kuriam buvau pasamdytas. Tu nėščia. Mano mirtis – tragedija, bet iš esmės puiku, kad nebesipainioju po kojų ir nebekelsiu grėsmės jūsų paslapčiai ir vaiko gerovei. – Jis patylėjo. – Būtų buvę taip, kaip jis norėjo, Lora. Švariai ir tvarkingai.

Jie nutilo. Baigėsi filmas. Iš kino teatro pasipylė žmonės ir nuėjo prie automobilių. Atvažiavo kiti. Prie kasos susidarė eilė. Bet autofurgonas ir pikapas tebestovėjo, ir niekas nekreipė dėmesio į porelę, sėdinčią paprastame vidutinio didumo automobilyje.

– Tavo pirštų atspaudų rasta ant pjaustiklio rankenos.

– Manuelo irgi.

– Tačiau jis bet kada galėjo pačiupinėti pjaustiklį. – Ji bandė pažvelgti Grifui į akis, bet jis nukreipė žvilgsnį į šalį. – Grifai...

– Nenoriu, kad žinotum, kaip jis mirė.

– Turiu žinoti.

Jis nusisuko ir pažvelgė pro priekinį stiklą į šeimą, keturis žmones: mamą, tėtį ir du vaikus, kurie ką tik išėjo iš kino. Mažylis vartė akis, plasnojo rankomis ir nerangiai striksėjo, matyt, mėgdžiodamas animacinį personažą. Visi juokdamiesi įsėdo į sportinį visureigį ir nuvažiavo.

– Kodėl ant pjaustiklio rasta tavo pirštų atspaudų?

– Aš mėginau išgelbėti jam gyvybę, – tyliai atsakė Grifas. – Kai pamačiau, ko rėkia Manuelas, nustūmiau jį į šalį ir liepiau iškviesti greitąją. Bet jis suakmenėjo iš siaubo dėl to, ką padarė. Todėl paskambinau aš. Kol kviečiau greitąją, Manuelas

paspruko. Pasilenkiau prie Spikmeno pažiūrėti, ar jis sunkiai sužeistas. Iš pradžių norėjau ištraukti iš kaklo pjaustiklį. Čiupau už rankenos, bet iškart supratau, kad pjaustiklio geriau nejudinti. Jis iš dalies buvo užkimšęs žaizdą, bet kraujas vis tiek tryško. – Jis nutilo, tyliai nusikeikė. – Lora, tau nereikia žinoti.

– Reikia.

Padvejojęs Grifas vėl prabilo:

– Nieko negalėjau padaryti, o ką galėjau, padariau – spaudžiau jo kaklą aplink geležtę, kad kraujas tekėtų lėčiau.

Ji gurktelėjo.

– Rodartė sakė, kad Fosterio rankos buvo kruvinos, panagėse rasta odos atplaišų. Kad jis...

Grifas atkišo jai rankas delnais į apačią, kad ji apžiūrėtų plaštakų įdrėskimus.

– Fosteris stengėsi ištraukti pjaustiklį. Žinojau, kad mirs, jei ištrauks, todėl mes dėl jo grūmėmės. – Luktelėjo, ką atsakys Lora, bet ji nieko neatsakė, ir Grifas kalbėjo toliau: – Kalbėjau su juo, bandžiau raminti, kad nebespurdėtų. Pasakiau, kad tuoj atvyks pagalba. Pasakiau, kad laikytųsi, nepasiduotų. Kalbėjau įprastus tokiais atvejais žodžius. Bet, – jis papurtė galvą, – supratau, kad neištemps, ir pats Fosteris, matyt, suprato.

– Jis ką nors pasakė?

Grifas papurtė galvą.

– Jis negalėjo kalbėti.

– Buvai su juo, kai...

– Taip. Aš pasilikau.

– Ačiū tau už tai.

– Jėzau, nedėkok. – Jis vos nesupyko. – Patikėk, kai tik Fosteris mirė, dėjau į padus. Numaniau, kaip viskas atrodys. Drąsos turėjau ne daugiau už Manuelą. Dūmiau uodegą pabrukęs. Be to... – Grifas nutilo ir nusisuko į skaisčiai apšviestas kino teatro duris.

– Ką?

Jis giliai atsiduso.

– Po tos paskutinės popietės su tavim ne kartą linkėjau jam mirties. – Grifas pažvelgė Lorai tiesiai į akis. – Gal ne tiek mirties. Tik... kad jo *nebūtų*. Savo nedoros širdies gilumoje norėjau, kad jis išnyktų. – Žiūrėjo į ją kelias sunkias akimirkas. – Bet aš jo nenužudžiau. Tiki?

Lora išsižiojo, tačiau nepajėgė ištarti nė žodžio. Pasakojimas buvo įtikinamesnis, negu ji norėjo. Bet ji prisiminė ir tą karštligiško, alkano ir skuboto mylėjimosi popietę. Savo aistrą ir paklaikusį jo norą turėti ją sau. Prisiminė, kaip jo didelės rankos slysta jos kūnu, reikalaudamos jos, kaip veržliai jis skverbiasi į ją, kaip pavydžiai ją apkabina po visko.

Ji nuleido galvą ir ėmė masažuoti smilkinius.

– Gerai, aš nieko neklausiau, – šiurkščiai pasakė Grifas. – Tu nepatikėsi manimi, kol nepamatysi Manuelo Ruiso raštiško prisipažinimo, kad tavo vyrą netyčia nudūrė jis. Ir tu, ir Rodartė.

Lora piktai griebė jam už rankos.

– Nedrįsk manęs lyginti su Rodarte. Ir nesipūsk. Prašai patikėti tavo nekaltumu. Noriu tikėti, Grifai. Bet jei patikėsiu tavimi, turėsiu patikėti, kad mano vyras, žmogus, kurį daug metų mylėjau ir kuriuo žavėjausi, buvo beprotis, ketinęs tave nužudyti. Labai skaudu tai suvokti, kai po laidotuvių praėjo tiek nedaug laiko. Atleisk, man per sunku.

Ji paleido Grifo ranką, ir valandėlę tarp jų tvyrojo įtampa. Jis atlyžo pirmas.

– Gerai. Nebesipūsiu. – Jis paėmė nuo užpakalinės sėdynės kelionmaišį, pasidėjo ant kelių ir atsegė. – Vienintelė viltis, kad būsiu išteisintas – visų akyse – yra Manuelas Ruisas.

Grifas ėmė raustis kelionmaišyje ir traukti, matyt, tarno relikvijas iš Salvadoro. Rožinis. Meksikos žemėlapis su raudona kreidele nubrėžta linija iki žvaigždute pažymėtos vietos Teksaso pasienyje.

– Jo maršrutas, – tarė Grifas. Išėmė seną vestuvinę nuotrauką. – Kaip manai, ar tai jo tėvai? – padavė jai nuotrauką.

– Turbūt. Amžius tinkamas.

Daugiau, be kelių knygų ispanų kalba minkštais viršeliais ir pigios piniginės, kelionmaišyje nebuvo nieko. Grifas patikrino visus skyrelius. Paskutiniame rado skiautelę dėmėto popieriaus. Ji buvo lankstoma taip dažnai, kad beveik suplyšo per sulenkimus. Grifas atsargiai ištiesė ją ant šlaunies.

Perskaitė, kas joje parašyta, nusišypsojo ir padavė popiergalį Lorai. Pieštuku buvo užrašyti keturi skaičiai ir vardas. Lora pažvelgė į jį.

– Adresas?

– Atrodo. Pradėsim ieškoti čia.

– Nuo Dalaso iki Igl Paso.

– Taip, bet vis šis tas. – Grifo energija liejosi per kraštus. – Turi mobilųjį?

Lora ištraukė telefoną iš rankinės. Pamatė, kad praleido kelis skambučius.

– Išjungiau garsą biure ir užmiršau įjungti. Kartą skambino Kei. Tris kartus Rodartė. Paskutinį kartą prieš dvylika minučių.

Ji padavė telefoną Grifui. Jis paspaudė „skambinti“, kad Rodartės numeris būtų automatiškai surinktas. Detektyvas atsiliepė po pirmo skambučio.

– Ponia Spikmen?

– Atleisk, kad nuvyliau, Rodarte. Tu primygai uodegą man, o aš jai.

– Tu debilas, Berketai. Pats kasi sau duobę.

– Klausyk, kalbėsiu trumpai, kad net tau būtų aišku. Aš nenužudžiau Fosterio Spikmeno. Jį nužudė Manuelas Ruisas.

– Tikrai, – nusijuokė Rodartė. – Numylėtinis. Vergas, dievinęs savo poną. Nepisk man proto.

– Tai buvo nelaimingas atsitikimas. Manuelas grūmėsi su manim.

– Stengdamasis apginti Spikmeną.

– Vėl klysti, bet smulkiau papasakosiu paskui. Ir tau, ir man reikia Manuelo. Neklysti, jis iš tikrųjų garbino Spikmeną. Todėl taip persigando, kai pamatė, ką padarė, ir pabėgo. Surask jį, ir visos mūsų bėdos baigsis. Perduosiu tau žinelę. – Jis perskaitė adresą. – Radome tarp Manuelo daiktų. Jis nedaug jų turėjo, tad šis popiergalis kažką reiškia, antraip būtų išmetęs.

– Kokiame mieste?

– Nežinau, bet tu gali sužinoti.

– Be to, jis turi beveik savaitę pranašumo.

– Todėl negaišk laiko. Jei rasi, elkis su juo gražiai, ir sužinosi, kas atsitiko tą naktį. Niekas nieko nenužudė. Manuelas tau tai pasakys. Jis pasakys...

Staiga Grifas nutilo, nustebindamas Lorą, kuri klausėsi kiekvieno žodžio. Ką tik jis greitai tratėjo į telefoną, o dabar tylėjo ir spoksojo į tolį. Iš telefono tebesklido Rodartės balsas:

– Berketai? Berketai, ar girdi mane? Berketai!

– Grifai, kas atsitiko? – sušnibždėjo ji.

Jis įsmeigė akis į ją, paskui uždarė telefoną, staiga baigdamas pokalbį. Atvėrė automobilio dureles ir numetė telefoną ant šaligatvio. Pasuko degimo raktelį ir tarė:

– Rodartė turbūt susekė tavo telefoną, ir mums reikia kuo greičiau dingti iš čia.

– Nesuprantu. – Lora įsikibo į rankeną, nes jis atbulas žaibiškai išlėkė iš aikštelės ir apsisuko.

– Manuelas Ruisas gali mane išteisinti.

– Todėl tu žūtbūt turi jį rasti.

– Ir todėl Rodartė žūtbūt turi jo *nerasti*.

Trisdešimt ketvirtas skyrius

Grifas švilpte išškvilpė iš automobilių aikštelės, išlaviravo tarp prekybos komplekso ir pasuko pirma nuovaža į pagrindinį greitkelį. Važiavo į šiaurę, ne per greitai, kad nebūtų sustabdytas, bet ir nelėtai. Viena akim nuolat žvilgčiojo į užpakalinio vaizdo veidrodėlį, būgštaudamas, ar nepamatys juos atsivejančio policijos automobilio.

– Kodėl Rodartė nenorėtų rasti Manuelo Ruiso? – paklausė Lora.

– Pagalvok pati. Jis iki šiol nepradėjo jo kaip reikiant ieškoti, tiesa?

– Jis manė, kad tu jį nužudei, tad policininkai rastų nebent lavoną. Jam buvo svarbiau sugauti tave.

– Kad galėtų apkaltinti žmogžudyste. Rodartei būtų naudingiausia, jei Manuelas jau būtų anapus sienos, grįžęs į džiungles, ir niekas nieko apie jį niekada nebegirdėtų. Po perkūnais! – sušnypštė Grifas ir trenkė kumščiu į vairą. – Manai, jis užsirašė adresą? Manai, suprato?

– Aš...

– Jei Rodartė ras Manuelą anksčiau už mane, šis niekada neįžengs į teismo rūmus, turbūt net į kvotos kabinetą.

– Manai, Rodartė padėtų jam pabėgti?

– Jei Manuelui pasisektų, padėtų. Bet, man atrodo, Rodartė pasirūpins, kad niekas neišgirstų Manuelo pasakojimo apie tai, kas atsitiko. Niekada.

– Turi galvoje... jis jį nužudytų?

Grifas gūžtelėjo pečiais.

– Grifai, jis detektyvas.

– Jis žūtbūt siekia, kad būčiau nuteistas mirti. Ką reiškia kažkoks Manuelas, palyginti su šiuo kilniu tikslu?

– Tai ką darysim? Paskambinsim Rodartės viršininkams, papasakosim tavo versiją?

Jis papurtė galvą.

– Nežinau, kas jo draugai. Jis pavedė dviem mane primušti. Nežinau, kuo pasitikėti.

– Tai kas tada?

– Rasim Manuelą anksčiau už Rodartę.

– Kaip mes tai padarysim?

Aplenkdamas sunkvežimį, Grifas sumurmėjo:

– Kad aš žinočiau!

Blyninė buvo atidaryta kiaurą naktį. Ji visada būdavo ryškiai apšviesta ir pilna žmonių, kaip ir automobilių aikštelė. Čia palikta mašina dėmesio nepatrauks. Grifas sustojo, ir jie išlipo.

– Sveika atvykusi į prašmatnų bėglių pasaulį. – Jis paėmė Lorą už rankos ir nusivedė už pastato, kur stovėjo ir dvokė pilnutėliai šiukšlių konteineriai.

– Kur einame?

– Geras puskilometris kelio. Įveiksi?

– Puskilometris – tik apšilimui.

Grifas nusišypsojo, bet veidas buvo niūrus.

– Nesakiau, kad lengvas puskilometris.

Jie išėjo iš prekybinio rajono ir atsidūrė gyvenamajame. Per kelias pastarąsias dienas, bandydamas ir klysdamas, jis rado saugiausią, bet ne lengviausią kelią. Jie ėjo kiemais, braudamiesi per tankius krūmokšnius ir medžius, tačiau niekur nebuvo žibintų, tvorų ir šunų.

Jie priėjo prie namo iš užpakalinio kiemo pusės. Grifas su palengvėjimu pamatė, kad šviesa nedega. Kaskart, grįždamas į slėptuvę, būgštaudavo, kad šeimininkai bus grįžę.

Užpakalinis kiemas buvo aptvertas statinių tvora, bet kai jie priėjo vartelius, jis juos lengvai atkėlė.

– Jie nerakinami. – Grifas stumtelėjo Lorą pro vartelius ir tyliai juos uždarė.

– Kas čia gyvena? – pašnibždomis paklausė ji. Namai iš abiejų pusių aiškiai buvo gyvenami, langai apšviesti. Kažkur netoliese švirkštė purkštuvas. Buvo girdėti televizijos šou muzika.

– Gyvenau aš. – Jis pirmas priėjo prie užpakalinių durų, atidarė jas ir įsitraukė Lorą. Supypsėjo signalizacija, bet nutilo, kai jis paspaudė kelis skaičius. – Kodo jie nepakeitė. Šitiek metų tas pats.

– Čia buvo tavo namas?

– Mano mokyklos trenerio ir jo žmonos. Jie mane priglaudė, kai buvau penkiolikos.

– Milerių? Skaičiau apie tave, – pridūrė Lora, pamačiusi, kaip jis nustebo.

Grifas nesiryžo uždegti elektros, bet pro virtuvės užuolaidą skverbėsi šviesa iš kaimynų namų, todėl jis matė jos veidą.

– Skaitei apie mane?

– Kai Fosteris pasiūlė, kad vaiko tėvu būtum tu. Panagrinėjau tavo biografiją.

– O. – Grifas luktelėjo. – Matyt, atitikau reikalavimus. Nors tėvas mušdavo motiną, o motina buvo šliundra.

– Tu dėl to nekaltas.

– Žmonės sako, kad obuolys nuo obels netoli krinta.

– Žmonės dažniausiai klysta.

– Tik ne šiuo atveju. Iš manęs irgi nieko gero.

Lora papurtė galvą ir jau ketino kažką sakyti, kai įsijungė šaldytuvas, sugausdamas tyliame name it grandininis pjūklas. Ji pašoko. Grifas palietė jos ranką.

– Šaldytuvas. Nebijok. Eime. – Jis paėmė Lorą už rankos ir nusitempė iš virtuvės į svetainę su užtrauktomis užuolaidomis, kur buvo tamsiau.

– Tai čia tu visą laiką slapsteisi? – pašnibždom paklausė ji.

– Nuo tada, kai pabėgau iš Ternerio namų.

– Jie tave slapsto?

– Vargu. Jie nežino, kad aš čia. Neseniai buvau užsukęs aplankyti Elės. Ji minėjo kelionę į Havajus. Turbūt jie dabar ten. Atsėlinau čia, pasiruošęs pasiduoti jų malonei. Bet neprireikė.

– Gali prireikti, kai jie grįš.

– Gali, – liūdnai sutiko Grifas. – Neabejoju, kad treneris išspirs mane lauk. Tačiau niekas jų negalės apkaltinti, kad mane slapstė. Atleisk, negaliu uždegti šviesos. Kaimynai žino, kad jų nėra, ir nenuleidžia akių nuo namo. Čia toks rajonas. Atsargus. Reikia uždaryti duris. – Jis uždarė duris tarp svetainės ir prieškambario, ir jie paskendo tamsoje.

– Ar Rodartei netoptelėjo tavęs čia ieškoti?

– Neabejoju, kad toptelėjo, turbūt pro šalį nuolat pravažiuoja policijos automobilis. Bet sužinojęs, kad Mileriai išvykę iš valstijos, jis nusprendė, kad čia nepasirodysiu. Be to, jis žino, kad dabar treneris negali manęs pakęsti, ir mano, kad jei čia pasimaišyčiau, treneris iškart jam paskambintų. Tikėjausi, kad tiesa išaiškės, kol jie atostogauja, ir jie nesužinos, kad gyvenau šiuose namuose. – Grifas tyliai nusijuokė. – Nors Elė turbūt supras. Stengiuosi apsikuopti, bet ji puiki šeimininkė.

– Mes važiavom jų automobiliu?

– Jų antruoju automobiliu. Beveik nenaudotu. Vidury nakties išsivariau jį iš garažo, nuvažiavau į to restorano aikštelę ir palikau. Iš ten pareidavau pėsčias ir ten eidavau pėsčias. Kaimynai mano, kad automobilis tebėra garaže.

Čiuopdamas sieną, Grifas aptiko duris į savo kambarį.

– Čia.

Kai jie įėjo į vidų ir uždarė duris, jis paleido jos ranką ir apgraibom nuėjo prie stalo. Surado lempą ir uždegė. Abu su-

mirksėjo, staiga įsižiebus žiburiui. Jis parodė langą, žiūrintį į kiemą priešais namą.

– Nedailu, bet veiksminga.

Langą Grifas buvo uždengęs tamsia antklode, kurią iš visų pusių priklijavo prie rėmo lipnia juostele, kad neprasiskverbtų nė pluoštelis šviesos.

– Iš lauko matyti tik nuleistos žaliuzės.

– Tu genijus.

– Iš nevilties.

Ant stalo buvo padėtas nešiojamasis kompiuteris. Grifas jį įjungė. Rado nenaudojamame miegamajame. Treneris visada keikdavo kompiuterius, tvirtindamas, kad jais per sunku naudotis, todėl Grifas spėjo, jog elektronikos amžiuje gyvena Elė.

Kol kompiuteris krovėsi, jis žiūrėjo į Lorą. Ji vaikščiojo po kambarį, žvilgčiodama į nuotraukas, prizus, iškarpas ir kitas relikvijas, saugotas nuo penkiolikos metų.

– Tu anksti pradėjai.

Ji žiūrėjo į Grifo nuotrauką, darytą tada, kai jis dar nesiskuto. Klūpojo ant vieno kelio aikštėje su futbolininko apranga, su pamušais, pasikišęs po pažastimi šalmą, nutaisęs baisiai karingą miną. Nuotraukos ir apdovanojimai šiame kambaryje buvo futbolininko karjeros metraštis nuo paauglystės komandų iki lemtingųjų atkrintamųjų rungtynių su „Redskins".

– Juk tau labai patiko?

– Taip.

– Gailiesi to, ką padarei?

– Negali įsivaizduoti. – Grifas dirstelėjo į kompiuterio ekraną. Modelis nebuvo nei naujas, nei greitas, nei modernus. Kompiuteris vis dar krovėsi. Lora atsisėdo ant lovos krašto ir susidėjo rankas ant kelių, lyg ruoštųsi klausytis ilgos istorijos.

Grifas pažvelgė į įrémintą nuotrauką: jis meta kamuolį. Buvo nufotografuotas per varžybas, kai jo mokykla tapo vals-

tijos čempione. Trenerio komanda. Kai ji grįžo iš Hjustono, kur „Astrodomo“ stadione vyko varžybos, mokykla apygardoje surengė pergalės paradą. Tuo metu tai buvo svarbiausias Grifo gyvenimo įvykis.

– Nuo tos dienos, kai pradedi, žinai, kad ilgai netrauksi, – pasakė jis. – Net jei tampi profesionalu, žaidi trumpai. Trisdešimtmetis žaidėjas jau senas. Trisdešimt penkerių – sukriošęs. Ir tai tik tuo atveju, jei sunkiai nesusižeisi. Tavo karjera gali baigtis per vienas rungtynes. Kur ten karjera – gali žūti. Kiekvieno žaidimo pradžioje erzini likimą. – Grifas atsisuko. – Bet nekeisčiau į kitokį nė vienos šio gyvenimo dienos. Nė vienos. Mėgau įtampą prieš kiekvienas rungtynes. Prasidėjus rungtynėms, man nudiegdavo per paširdžius, bet tai buvo malonus nerimas, supranti. – Ji linktelėjo. – Būdavo gera laikyti kamuolį. Patiko adrenalino antplūdis kaskart, kai sugalvodavau gudrų derinį ir jis būdavo tobulai atliktas. Žinoma, gavau visokių privilegijų ir lengvatų, koledžo išsilavinimą, milijoninį atlyginimą. Bet pasakysiu tiesiai, Lora, būčiau žaidęs veltui. Juk dievinau žaidimą net nesėkmingiausiomis dienomis. Dievinau net tais pirmadienių rytais, kai vos galėdavau išsiropšti iš lovos – taip skaudėdavo visą kūną. – Grifas nusišypsojo. – Rytais ir dabar beveik visada įstengiu atsitiesti tik po pusvalandžio. – Jis pažvelgė į kompiuterį. Kraunasi. – Prisimenu vieną sekmadienio popietę pilnutėliame Teksaso stadione, savo aistruolių minios akivaizdoje gulėjau aikštėje, pargriautas ant žemės penkių šimtų kilogramų „Broncos“ žaidėjų. Žiūrėjau pro kvailą skylę stadiono lubose ir net tada, drybsodamas ant užpakalio, praradęs septynis jardus, buvau toks laimingas, kad žaidžiu, jog garsiai nusijuokiau. Visi pamanė, kad nušokau nuo proto, kad man smegenų sutrenkimas ar kad aš tiesiog neišlaikiau įtampos. Niekas nesuprato, jog juokiuosi iš džiaugsmo, kad žaidžiu. *Žaidžiu.* – Jis papurtė galvą ir užgniaužė liūdną juoką. – Taip, man patiko futbolas. Dieve, kaip patiko.

Prabėgo valandėlė. Jis išgirdo, kaip Lora giliai įkvėpė ir pamažu iškvėpė.

– O jie mylėjo tave.

Grifas vėl pažvelgė į ją. Lora žiūrėjo į nuotrauką, kur jis buvo su Mileriais.

– Kalbi apie trenerį? Elę? – Jis nesmagiai gūžtelėjo pečiais. – Pabrėžk būtąjį laiką.

Ji parodė į sienas, pilnas lentynas ir lipšniai pasakė:

– Viskas tebėra, Grifai.

Valandėlę jis žiūrėjo jai į akis, paskui atsisuko į kompiuterį.

– Pagaliau. – Perkėlė žymeklį ant interneto piktogramos. Pajuto, kad Lora priėjo ir žiūri jam per petį.

– Ką darysi?

– Nežinau. Susirasiu kokią nors paieškos varytuvę. Gal aptiksiu šį adresą. Pradėsiu nuo Dalaso miesto, paskui pereisiu prie Dalaso apygardos, galop, jei reikės, išplėsiu paiešką iki visos sumautos valstijos.

– Greičiau nemoki?

Raidžių jis ieškojo lėtai. Žvilgtelėjo per petį į ją.

– O tu moki greičiau?

Jie pasikeitė vietomis. Į krėslą atsisėdo Lora. Grifas atsirėmė į atlošą, kad matytų ekraną. Ji rinko tekstą daug greičiau.

– Manuelas neužrašė, kas tai – Lavakos gatvė, skersgatvis ar kelias, – tarė Lora. – Reikės išbandyti visus variantus.

– Kaip manai, kiek Teksase Lavakos gatvių, skersgatvių ar kelių?

– Šimtai?

– Aš irgi taip spėju. O Rodartė turi geresnius kompiuterius ir daugiau žmonių.

– Ar galiu kai ką pasiūlyti?

– Prašom.

– Mokesčių apskaita. Visas turtas apmokestinamas.

– Manai, kad žmogus, aprūpinantis nelegalius imigrantus suklastotais dokumentais, moka turto mokesčius?

– Mokesčiai bus apskaičiuoti. Ar juos kas nors moka, kitas reikalas.

– Gerai. Ar mokesčių departamentas prijungtas?

– Pažiūrėsim. Dalaso apygardos mokesčių departamento dokumentai?

– Pirmyn.

Lora pradėjo ieškoti tokios tinklavietės.

– Papasakok man apie Bilą Bandį.

Prašymas Grifą nustebino, ir jis valandėlę tylėjo.

– Ką norėtum sužinoti? – galop paklausė.

– Kaip susipažinote. Kaip su juo susidėjai.

Jis glaustai papasakojo.

– Kai kiaurai prasilošiau, jis mane pristatė sindikatui. Sindikatas nurašė mano skolą mainais už kelis kamuolio paleidimus iš rankų. Tokius, nuo kurių neapsaugotas nė vienas įžaidėjas bet kurį sekmadienį.

– Bandis tave išdavė.

– Federalai pasiūlė nuteisti jį lygtinai, jei jis mane įduos, ir galvą guldau, kad ilgai įkalbinėti jo nereikėjo.

– Dalase yra Lavakos gatvė, bet numeriai iš trijų skaičių, o ne iš keturių, – pranešė Lora.

– Pamėgink Lavakos kelią.

– Laikraščiai rašė, kad Bandis atnešė du milijonus tau į butą Vėžlių Upelyje.

– Tiesa. Jis turėjo pasislėpęs mikrofoną. Tą akimirką, kai paėmiau iš jo dėžę su pinigais, pro duris įsiveržė federalai ir perskaitė man mano teises.

– Tave pasodino į kalėjimą?

– Taip, – sausai atsakė Grifas, prisiminęs pažeminimą. – Vajetas Terneris pasirūpino, kad būčiau išleistas, jei atiduosiu pasą. Vos atsidūręs laisvėje, nuėjau ieškoti Bandžio.

Lora nustojo rinkti žodžius, atsisuko ir įsmeigė akis į jį.

– Iš tiesų. Kvailai padariau, bet buvau įtūžęs. Turbūt norėjau jį pagąsdinti, kad jis sveikas dingęs, nes mane įdavė. – Grifas tyliai nusikeikė. – Buvau tikras žąsinas. Kai priėjau prie Bandžio namų, durys buvo atidarytos. Įėjau į vidų ir kad kiek būčiau išėjęs jo nepamatęs. Buvo užkištas tarp sofos atkaltės ir sienos. Nusuktas sprandas, galva beveik atgręžta į užpakalį.

– Kas jį nužudė?

– Neabejoju, kad įsakė „Vistos“ vyrukai. Norėjo užkimšti jam gerklę, kad jis neįduotų jų, kaip įdavė mane.

– Jie galėjo nužudyti ir tave.

– Turbūt pamanė, kad būtų smagiau, jei likčiau gyvas, bet kaltinamas Bandžio nužudymu. Neabejoju, kad policijai pranešė jie.

– Iš kur „Vista“ žinojo, kad eisi pas Bandį?

– Turbūt numanė, kad užsuksiu pas Bandį bent jau pasakyti, kaip juo nusivyliau, – kandžiai atsakė Grifas. – Dar tebeklūpojau prie lavono, kai atvažiavo du policijos automobiliai, nes, pasak jų, kažkoks anonimas paskambino iš taksofono.

– „Vista“ tave stebėjo.

– Na, žinoma. O jei pamatytum tipą, pavarde Benetas, pamanytum, kad jis ir uraganui kilus nė nemirktelėtų. Taigi policininkai rado mane, kaltinamą azartinių žaidimų reketu ir pagal įstatymą draudžiamu lošimu, ir ant grindų gulintį negyvą lažybų tarpininką, kuris mane įskundė. Tada į sceną išėjo detektyvas Stanlis Rodartė, atsiųstas tirti nusikaltimo vietos. Jis atėjo, prisistatė, pasakė, kad buvau puikus įžaidėjas ir kad labai apmaudu, jog pasidariau sukčius. Paskui pažvelgė į lavoną, į mane ir pradėjo juoktis. Nusikaltimas atrodė aiškus kaip ant delno.

– Taranto apygardos mokesčių inspekcijos dokumentuose tokio adreso irgi nėra, – tarė Lora.

– Dentonas? Kas yra į vakarus nuo Taranto?

Ji pažiūrėjo ekrane į žemėlapį, kuriame buvo pažymėtos apygardos.

– Parkeris.

– Pamėgink ir tą. Po perkūnais, – nusikeikė Grifas, žiūrėdamas į žemėlapį, nes tik dabar suvokė pastangų mastą. – Kiaurą naktį prasėdėsim. – Jis žvilgtelėjo į laikrodį, spėliodamas, ar Rodartė jau sužinojo adresą, ar jau važiuoja.

– Byla nebuvo tokia aiški, kaip atrodė Rodartei, – tarė Lora.

– Bandžio galinis kambarys buvo suverstas. Išnaršytas. Mano pirštų atspaudų buvo rasta ant sofos, ant sienos prie sofos, aš klūpojau prie lavono, kai atvažiavo policija. Bet galiniame kambaryje mano pirštų atspaudų nebuvo, kad ir kaip Rodartė nėrėsi iš kailio. Prisiekusiųjų teismas nepatikėjo, kad aš nepalikau pirštų atspaudų ir jokių kitokių įkalčių, krėsdamas butą, paskui nusimoviau pirštines ir nužudžiau Bandį. O jei taip ir padariau, kur pirštinės?

– Kodėl jo galinis kambarys buvo apieškotas?

– Rodartė mano, kad Bandis ten slėpė pinigus, o aš juos pasiėmiau.

Lora vėl atsisuko ir pasižiūrėjo į jį.

– Bet juk tavo kišenėse pinigų nerado?

– Ne. Tačiau aš nebūtinai galėjau ieškoti grynų pinigų. Gal banko sąskaitos numerio. Gal seifo kodo. Ką galėčiau įsidėmėti. Vėliau, išėjus iš kalėjimo, manęs būtų laukęs lobis. – Grifas atšiauriai pažvelgė į ją. – Sakau, kad žinotum, jog niekada nebuvau kojos įkėlęs į Bandžio galinį kambarį. Nežinojau, ką jis ten turi ar ko neturi. Man rodos, juodai dienai jis nieko nebuvo atsidėjęs.

– Aš neklausiau, – tyliai pasakė Lora. Ji nusigręžė, peržiūrėjo duomenis ekrane. – Parkerio apygardoje nei Lavakos gatvės, nei kelio ar skersgatvio nėra.

Grifas išsitraukė iš kelionmaišio Manuelo žemėlapį.

– Dar kartą parodyk valstijos žemėlapį. – Ji taip ir padarė. Kai žemėlapis pasirodė ekrane, Grifas bakstelėjo pirštu. – Raudona kreidele nupiešta žvaigždutė yra čia. – Jis parodė į pietinę valstijos dalį. – Tarp Mišeno ir Hidalgo.

– Tarkime, kad per čia jis pateko į šalį. Dieve, kiek kilometrų nuo tos vietos iki čia?

– Mažiausiai šeši šimtai penkiasdešimt. Gal net aštuoni šimtai.

– Daugybė apygardų.

– Taip, bet galvą guldau, kad tarpininkas gyvena netoli nuo čia. Sakykim, Manuelas ėjo į šiaurę per San Antoniją ir Ostiną.

– Iš esmės nenukrypdamas nuo greitkelio I-35.

– Iš esmės. Pasidomėkim apygardomis į pietus nuo Dalaso ir Fort Verto.

– Hudas, Džonsonas, Elisas.

– Patikrink jas ir leiskis žemyn.

Jie rado, ko ieškojo, Hilio apygardoje.

– Grifai! Hilio apygardoje yra Lavakos kelias. Miesto pakraštyje jis įsuka į keliuką 2010. O mes manėm, kad tai namo numeris!

Jis pasilenkė virš Loros, ir ji parodė vietą ekrane.

– Koks miestelis? – paklausė Grifas.

– Aitaska.

– Pakartok, – tarė Rodartė.

– Aitaska.

– Kur ji, po velnių, yra? – Rodartė važiavo, vairuodamas viena ranka, o kita prie ausies spaudė mobilųjį telefoną.

Nuovadoje policininkas ieškojo adreso, kurį išplepėjo Grifas Berketas, prieš numesdamas telefoną. Palydovu ir technika, apie kurią jis nieko neišmanė, buvo nustatyta, kad Loros Spikmen mobiliuoju skambinta iš kažkokio kino teatro.

Nespėjo jis nė apsidžiaugti, kai tas prakeiktas daiktelis buvo rastas automobilių aikštelėje ant šaligatvio.

Nuo čia jie pametė pėdsaką, nes ponios Spikmen automobilis liko jos sodyboje, ir kuo dabar važinėja Berketas, niekas nežinojo, bent jau policininkų apklausti kino teatro žiūrovai. Ieškoti pėdsakų Rodartė paliko Karterį. Tiesą sakant, Rodartė trynė rankas, kad gali skirti porininkui kitą užduotį. Nuo dabar jam buvo parankiau dirbti vienam.

Rodartė įtūžo, pamanęs, kad Grifas Berketas ir jo svetimautoja meilužė – įdomu, ar ji prisidėjo prie vyro nužudymo? – dabar slapčia juokiasi iš jo. Idiotai, stovėję sargyboje, rytoj ieškos darbo. Paskui nukentės nuo jo. Jų žmonos irgi. Ir vaikai. Jie gailėsis, kad gimė.

Bet tai smulkmenos, palyginti su tuo, kas laukia Grifo Berketo ir vargšės, nekaltos, liūdinčios našlės. Galėjo ją išbarškinti, kai pasitaikė proga. *Kam ji būtų pasiskundusi? Farams?* – mąstė šaipydamasis. *Nieku gyvu.* Juk jis galėjo imti ir papasakoti apie jos neteisėtą romaną su vyro žudiku. Taip, reikėjo pasiduoti pagundai, apėmusiai jį viešbučio numeryje, ir ją parūrinti. Visa bėda, kad jis per daug geras žmogus.

Policininkas tratėjo nurodymus:

– Iš čia, kur dabar esate, važiuokite į pietus 35 E keliu, kol privažiuosite I-20, tada sukite į vakarus. Išvažiavęs iš Fort Verto, traukite 35 W į pietus. Nepražiopsokit išvažiavimo.

– Tai kur šitas Lavakos kelias?

– Prasideda rytinėje miestelio dalyje ir virsta keliuku 2010. Štai iš kur tie skaičiai. Gal ir ne adresas, bet gairės.

– Turbūt, – Rodartė abejojo. – Bet niekur nedink, gal dar reikės tau paskambinti.

– Jau paskambinau vietos policijai. Viršininkas – Merionas.

– Vardas?

– Pavardė. Pranešiau ir Hilio apygardos specialiosioms pajėgoms. Merionas išsiuntė policijos automobilį žvalgyti teri-

torijos, pažiūrės, gal jo vyrai ką nors pastebės. Kai nuvažiuosite, sulauksite pastiprinimo.

– Ar pasienio policijai pranešta apie Manuelą Ruisą?

– Paprašiau Meriono visiems priminti.

– O apie Grifą Berketą?

– Ginkluotas ir pavojingas. Kaip liepėt, detektyve.

– Jis turi tarnybinį policininko ginklą.

– Pasakiau Merionui ir tai. Įsiuto. O juk mes, kai pagalvoji, plodavom tam šunsnukiui, – patylėjęs pridūrė.

– Taip, kai pagalvoji.

Geriausias variantas: Berketą pastebi ir nupila puolęs į paniką menkai apmokamas Hiksvilio policininkas, „Cowboys“ sirgalius, nekenčiantis jo iš principo.

Jei Berketą nudės kas nors kitas, niekas jo neįtars. Bet šis planas turi didelį trūkumą. Jis nepatirs malonumo, apie kurį seniai svajoja: pačiam nukalti tą pašlemėką.

– Koks vietos nuovados numeris? – paklausė Rodartė policininko. Sužinojęs spragtelėjo telefoną ir iškart surinko numerį. Prisistatė ir netrukus buvo sujungtas su Merionu. – Rodartė, Dalaso policijos skyrius.

– Taip, pone, – išgirdo trumpą atsakymą.

– Noriu paklausti, kokių priemonių ėmėtės. Kas ten vyksta?

– Kelyje 2010 tėra senas ūkininko namas. Tuščias. Seniai negyvenamas. Mano vyrai sako, kad nugriūtų, papūtus stipriam vėjui.

– Tikrai?

– Jis apleistas. Mes žvalgomės, bet nei mūsų pareigūnai, nei šerifo pavaduotojai daugiau nieko toje pusėje nežino. Daugelio kilometrų spinduliu.

– Aišku. Nuolat mane informuokite.

– Žinoma, detektyve.

Rodartė uždarė telefoną ir metė ant keleivio sėdynės, keikdamas savo patiklumą. Negi Berketas užsimanė jį pavaikyti?

Pasiūlė darbelį, kad Rodartė būtų užsiėmęs, kol jis su meiluže paspruks?

Jis sustojo šalikelėje, atsidarė langą ir prisidegė cigaretę. Variklio neišjungė – svarstė, ko griebtis.

– Aitaska? – pakartojo Lora. – Girdėjai tokį miestelį?

– Ne, bet rasiu. – Grifas spustelėjo jai pečius. – Puikiai padirbėjai. Ačiū. – Jis pasuko prie durų. – Išjunk lempą, kol išeisiu. Ir neužmiršk, kad šviesą gali užsidegti tik tada, kai durys į šį kambarį uždarytos.

– Tu išeini?

– Tučtuojau. Tikiuosi, Rodartei per daug nepasakiau.

– Bet mes nežinom, ar šis adresas ko nors vertas. Ir net jei vertas, Manuelo ten gal jau seniai nebėra.

– Turiu pamėginti. Jis – mano paskutinė viltis.

– Aš irgi važiuoju, – ryžtingai pareiškė Lora.

– N-ne. Jokiu būdu. Aš nežinau, ką...

– Važiuoju su tavimi. – Lora atsistojo, bet jos veidas staiga persikreipė, ir ji susikišo rankas tarp šlaunų.

– Kas atsitiko?

Lora stovėjo ir išsigandusi žiūrėjo į jį. Paskui jos veidas susiraukšlėjo, ir ji suaimanavo:

– O ne.

Trisdešimt penktas skyrius

Net pamatęs kraują ant jos rankų ir treningo kelnių, Grifas nesuprato, kas atsitiko, kol neišvydo sielvarto jos akyse.

– Jėzau.

– Kūdikis, – pravirko Lora.

Grifas ištiesė ranką, bet ji atsitraukė.

– Lora, vežu tave į ligoninę.

– Nieko nebepadarysi.

– Tu nežinai.

– Žinau. – Jos akys pasruvo ašaromis. – Jo nebėra.

– Ne, dar galime sulaikyti. Ir sulaikysim.

– Kur vonios kambarys? – Lora ėmė paklaikusi dairytis.

Grifas priėjo prie durų ir uždegė šviesą viduje. Ji prasmuko pro jį ir užsidarė.

– Lora?

– Neik.

Jis delnais ir kakta smarkiai įsirėmė į duris. Dar niekada gyvenime nesijautė toks niekam tikęs. Persileidimas. Buvo girdėjęs šį žodį, suprato, ką jis reiškia, bet nežinojo, kad jame telpa tiek daug kraujo ir tiek daug nevilties. Jautėsi niekam tikęs, niekam nereikalingas ir bejėgis. Gamtos dėsniai jį įveikė.

Jam atrodė, kad ištisą amžinybę stovi prie vonios kambario durų. Kelis kartus pasibeldė, paklausė, kaip ji, ar negalėtų padėti. Lora kažką murmtelėjo, ir jam nepasidarė aiškiau.

Tualete daug kartų buvo nuleistas vanduo, atsuktas čiaupas virš kriauklės, galiausiai ėmė švirkšti dušas. Paskui purškimas nutilo, ir netrukus Lora atidarė duris. Buvo apsivyniojusi rankšluosčiu. Jis nužvelgė ją nuo šlapių plaukų ant viršugalvio iki kojų pirštų, paskui nuo kojų pirštų iki viršugalvio ir įsižiūrėjo į akis, paraudusias ir ašarotas.

– Beviltiška?

Lora linktelėjo.

Grifas nusistebėjo, kad jis taip kenčia.

– Skauda?

– Truputį. Kaip labai skausmingos mėnesinės.

– Aha, – tarė jis, lyg žinotų, ką reiškia skausmingos mėnesinės.

– Man reikia kokio nors drabužio.

Grifas pažvelgė jai už nugaros. Vonios kambaryje ant grindų gulėjo šlapias treningas.

– Ką nors rasiu.

– Gal ponia Miler turi įklotų?

Įklotų? Jis sutriko. Įklotai. Kurgi ne. Žinotų, ką pasakyti apie nuskausminamąjį balzamą „Tiger Balm" ar vaistus nuo kirkšnių niežulio. Kojų grybelis? Irgi girdėtas. Bet prekybos centre jis niekada nebuvo užsukęs į moters higienos skyrių. Bent jau su reikalu. Niekada nepirko įklotų merginai, žmonai, dukteriai. Viso labo žinojo, kad motina laikė dėžutę tamponų vonios kambaryje po kriaukle. Žinojo, kad jų reikia, bet daugiau nieko.

– Tuoj grįšiu.

Negalvojo apie šviesas, kurias uždegė, blaškydamasis po namus, atsitrenkdamas į sienas, atlapodamas duris, jau kelias dienas uždarytas. Milerių miegamajame atidarė spintą. Trenerio drabužiai kabėjo vienoje pusėje, Elės kitoje, batai buvo tvarkingai sudėti apačioje.

Grifas nutraukė nuo pakabo chalatą, paskui pradėjo raustis po komodos stalčius, kol rado kelnaites. Ne mažutes ir nėriniuotas kaip Loros, bet bus gerai.

įklotai. Gal Elei jau menopauzė? Iš kur jis gali žinoti, velniai griebtų. Apieškojo Milerių vonios kambarį, bet nė vienoje spintelėje nieko nerado. Svečių vonios kambarys? Kartais Elės aplankyti atvažiuodavo dukterėčios. Gal...

Svečių vonios kambario spintelėje jis rado tualetinio popieriaus, dantų pastos, muilo, vienkartinių skustuvų, net dantų šepetukų, suvyniotų į celofaną. Įklotų ir tamponų. Ačiū Dievui, kad yra Elė. Čiupo dėžutę su įklotais.

Lora sėdėjo ant unitazo dangčio, apkabinusi save per liemenį, ir linguodama žiūrėjo į tolį. Grifas padėjo atneštus daiktus ant stalo ir pritūpė priešais. Tebebuvo susisupusi į rankšluostį, nuogos rankos ir kojos pašiurpusios.

– Atleisk, kad aš taip ilgai.

– Neilgai. Nieko baisaus.

– Tu sušalai. – Jis apsiautė Lorą chalatu. – Kišk rankas. – Grifas įkišo jos rankas į rankoves, paskui apvyniojo ją chalatu su visu rankšluosčiu.

– Ačiū.

– Ką man daryti?

– Nieko.

Grifas tebetupėjo priešais, žiūrėdamas jai į veidą.

– Tikrai? Gal... – Lora papurtė galvą, nutildydama jį, sužlugdydama viltį.

Jai iš akių vėl ištryško ašaros ir nuriedėjo skruostais.

– Per daug. Tiek daug, kad negalėjau apsirikti.

– Tau reikia į ligoninę. Bent jau daktarui paskambink.

– Po dienos kitos nueisiu pas daktarą. Reikia įsitikinti, kad gimda išsivalė. – Lora gurktelėjo, turbūt rydama ašaras. – Viskas bus gerai. Turėjau tai iškęsti. Nemalonu, bet... – Ji nubraukė nuo skruosto ašaras. – Dažnai taip būna. Kas dešimtas nėštumas. Maždaug taip.

Bet taip atsitinka ne tau. Ne man. Sielvartas buvo bendras. Grifas palietė Lorai skruostą, bet ji loštelėjo ir atsistojo.

– Dabar noriu pabūti viena.

– Aš negaliu... ?

– Ne. Tu niekuo negali padėti. Tik... – Ji mostelėjo, kad jis išeitų.

Atstumtas Grifas pasijuto raguotas ir naguotas. Vien jo prisilietimas žeidžia švelnų moters kūną. Lyg būtų kaltas dėl stambumo ir lyties. Nežinojo, kodėl jaučiasi toks griozdiškas, nerangus ir smerktinas, kai atsistojo ir atbulas ėmė trauktis prie atdarų durų. Išėjo ir jas uždarė.

Kai Lora išėjo iš vonios kambario, Grifas sėdėjo ant lovos krašto, pasirėmęs alkūnėmis į kelius, ir, susiėmęs rankomis galvą, pirštais taršė plaukus.

Išgirdęs jos žingsnius, pakėlė akis bereikšmiu veidu. Lora susidrovėjo, kad nuo smakro iki kulkšnių susisupusi į rausvą kilpinį chalatą, priklausantį moteriai, kurios niekada nematė. Jis rado jai kelnaites. Įklotų. Net vyras niekada nebuvo jai toks artimas kaip Grifas Berketas paskutinėmis akimirkomis.

– Juk kaltas aš, tiesa? – paklausė jis.

– Tu kaltas?

Grifas atsistojo.

– Viešbutyje su tavim elgiausi šiurkščiai.

– Ne, nešiurkščiai.

– Šiurkščiai. Apstumdžiau tave. Paskui verčiau bėgti, šliaužti ant pilvo, tempiau...

– Tu nekaltas, Grifai.

– Kurgi ne! Nieko nebūtų atsitikę, jei būčiau palikęs tave ramybėje. Tebeturėtum kūdikį, jei būtum saugiai sėdėjusi viešbučio kambaryje, o ne lėkusi su manim nežinia kur kaip kvailė.

– Paklausyk, – Lora kalbėjo švelniai, tikėdamasi jį nuraminti. – Man jau kelias dienas maudė. Fosterio laidotuvių rytą buvo išskyrų. Nėštumo pradžioje tai įprasta. Pamaniau, kad nuo įtampos, sukrėtimo dėl jo mirties. Nekreipiau dė-

mesio. Bet skausmas ir tepimas buvo požymiai. Vis tiek taip būtų atsitikę, Grifai. – Iš jo minos matė, kad neįtikino.

– Tu vis dar kraujuoji?

– Truputį. Manau, kad gemalą jau... – Ji neprisivertė pasakyti to garsiai. – Manau, kad blogiausia jau praėjo.

– Tai tau nieko neatsitiks?

– Nesijaudink dėl manęs. Atleisk, kad sugaišinau.

– Sugaišinai?

– Manuelas.

– O. Tikrai.

– Žinai, kaip nuvažiuoti į Aitaską?

Jis pasižiūrėjo į ją taip, lyg nesuprastų klausimo, paskui atsakė:

– Į pietus 35 keliu iš Fort Verto. Rasiu.

– Kiek laiko važiuosi?

– Nežinau. Gal pusantros valandos.

– O jei rasi Manuelą, kaip įtikinsi važiuoti su tavim? Jis net angliškai nesupranta.

– Pasistengsiu, kad suprastų.

– Jis bus persigandęs. Dievas žino, ką darys, kai pamatys tave.

– Aš sugebėsiu savim pasirūpinti. O tu?

– Nieko man neatsitiks.

– Gal tau ko nors reikia?

– Nežinau.

Grifas nusisuko.

– Tada gerai. – Kalbėjo greit, pliaukšėdamas delnais per šlaunis, nes nekantravo eiti. – Pasilikčiau, bet...

– Ne, privalai eiti. Tiesą sakant, dabar norėčiau pabūti viena.

– Žinoma. Suprantama. – Jis perbraukė pirštais plaukus, apsuko ratą ir išlygino lovatiesę. – Atsigulk. Miegok.

– Miegosiu. Būk atsargus.

– Gerai.

Grifas staigiai apsigręžė ir išėjo iš kambario, uždarydamas duris tyliai, bet ryžtingai. Ji išgirdo, kaip atsidarė, o paskui užsidarė durys iš svetainės į prieškambarį.

Suvokus, kad galų gale liko viena, skausmas ją sugniuždė. Atsigulė ant šono ir susirietė į kamuoliuką. Paskui įsikniaubė į pagalvę ir paplūdo ašaromis, davusi valią jausmams.

Rauda supurtė visą kūną. Kai čiužinys pasviro, Lora nepatikėjo, kad jis grįžo. Neleido sau patikėti, kol pajuto, kaip jis glosto jai petį ir šnibžda:

– Nusiramink.

Grifas nuėjo iki užpakalinių durų. Net suėmė durų rankeną. Jo ateitis, o gal net gyvybė priklausė nuo Manuelo Ruiso, kurį jis privalo rasti anksčiau už Rodartę. Privalo išeiti, kuo greičiau nuvažiuoti į tą taškelį žemėlapyje ir iškasti iš po žemių vienintelį pasaulyje žmogų, kuris gali išgelbėti jį nuo mirties bausmės už Fosterio Spikmeno nužudymą.

Be to, Lora atmetė jo pagalbą. Beveik išstūmė jį už durų. Nieko nuostabaus. Jis kaltas, kad ji neteko kūdikio. Šiandien vakare, kai ji pasakė, kad iš tikrųjų nėščia, Grifas pamanė: *Pagaliau*. Pirmą kartą gyvenime padarė gerą ir teisingą darbą.

Turėjo žinoti, kad tai ilgai netruks, kad jis viską sugadins. Baigta. Kūdikio nebėra, ir dabar jis nieko nebegali padaryti.

Eik! Eik! Pasuk tą sumautą rankeną.

Jis grįžo per svetainę, dar ne visai suvokdamas, kad apsigalvojo. Loros verksmą išgirdo, atidaręs duris į prieškambarį. Pamatęs, kaip ji rauda, įsikniaubusi į pagalvę, susirietusi po rausvu chalatu, pasijuto taip, lyg kažkas būtų smarkiai sugnybęs širdį.

Atsigulė šalia ir palietė Lorai petį.

– Nusiramink.

– Turi eiti, – sugaikščiojo ji.

– Ne, turiu būti čia su tavim. Noriu būti. – Grifas apkabino ją per liemenį ir priglaudė.

– Negali leisti Rodartei...

– Negaliu palikti tavęs. Nepaliksiu. – Jis įsikniaubė jai į sprandą. – Atleisk, Lora. Dieve, kaip aš gailiuosi.

– Nustok tai kartoti, Grifai. Liaukis taip galvoti. Tu nekaltas. Niekas nekaltas. Taip gamta pasakė, kad kažkas negerai. Buvau nėščia tik septynias savaites. Kūdikis dar net nebuvo susiformavęs.

– Man buvo.

Lora pakėlė galvą. Ašarotomis akimis pasižiūrėjo į jį. Paskui, graudžiai suaimanavusi, įsikniaubė jam į krūtinę. Grifas apkabino ją, prisitraukė, prispaudė prie savęs, pasikišo jos galvą po smakru. Panėrė pirštus jai į plaukus ir ėmė masažuoti galvos odą.

Lora verkė, ir jis jai netrukdė. Tai moteriškas, motiniškas reikalas. Ašaros būtinos jai išgyti, jos apvalo kaip ir kraujavimas. Nesuprato, iš kur, po galais, tai žino. Žinojo, ir tiek. Gal sunkiu metu esi apdovanojamas nepaprastu įžvalgumu.

Galų gale liovusis verkti, ji atlošė galvą neatsitraukdama.

– Ačiū, kad grįžai.

– Negalėjau išeiti.

– Nenorėjau, kad išeitum.

– Išvarei mane.

– Kad neprašyčiau pasilikti.

– Tikrai?

– Tikrai.

Grifas įsižiūrėjo jai į akis.

– Gražios.

– Kas?

– Tavo akys. Kai verki, blakstienos sulimpa į tamsius kuokštelius. Gražios.

Lora tyliai nusijuokė ir šniurkštelėjo.

– Taip, neabejoju, kad dabar puikiai atrodau. Bet vis tiek ačiū už malonius žodžius.

– Tai ne malonūs žodžiai. Nemoku sakyti malonių žodžių.

Ji valandėlę delsė, paskui vėl įsikniaubė jam į kaklą.

– Tau niekada ir nereikėjo. Ar reikėjo?

– Aš niekada nenorėjau.

– O su Maršija?

– Jai mokama, kad pati maloniai kalbėtų.

– O su manim, aišku, nereikėjo. Tau buvo mokama ne už malonius žodžius.

Grifas pakišo pirštą jai po smakru ir privertė ją pakelti galvą.

– Manai, paskutinę dieną galvojau apie pinigus? Ar apie kūdikį? Ne. Aš lėkiau, negalvodamas apie greičio apribojimus, tik dėl vienos priežasties – norėjau pamatyti tave. Ta popietė nesusijusi su niekuo, išskyrus tave ir mane. Tu tai žinai, Lora. Žinau, kad žinai.

Lora lėtai linktelėjo.

– Tada gerai. – Jie meiliai nusišypsojo vienas kitam.

– Nesakyk, kad iš tavęs nieko doro. – Ji prabilo pirma.

– Vėl pradedam? – nusijuokė Grifas.

– Kada nors ieškojai tėvų? Kas jiems atsitiko, kai jie tave paliko? Ar tu žinai? – Jis taip ilgai tylėjo, kad ji atsiprašė. – Nepyk dėl mano klausimų. Nereikia apie tai kalbėti, jei nenori.

– Ne, nieko. Bjauru, ir tiek.

Bet Lora klausiamai tebežiūrėjo jam į akis.

Jis pamanė, kad ji turi teisę žinoti, kaip bjauru.

– Mano seniokas mirė nuo alkoholizmo, neturėdamas nė penkiasdešimties. Motiną suradau Omahoje. Prieš pat sėsdamas į Big Springą atlikti bausmės, įsidrąsinau ir jai paskambinau. Atsiliepė. Išgirdau jos balsą pirmą kartą per, hm, penkiolika metų. Motina pakartojo „alio“. Nekantriai, kaip sakoma tada, kai pakeli ragelį, o žmogus, kuris paskambino, tyli, tik girdi jo kvėpavimą. Tariau: „Labas, mama. Čia Grifas.“ Kai tik tai pasakiau, ji padėjo ragelį. – Nors Grifas apsimetė, kad žaizda surandėjo, tas atsižadėjimas tebeskaudino. – Keista. Žaisdamas spėliodavau, ar ji žino, kad išgarsėjau. Ar matė

mane per televizorių, mano nuotrauką ant kokios nors prekės ar žurnale? Spėliojau, ar žiūri rungtynes, ar pasakoja draugėms: „Čia mano sūnus. Tas čempionų komandos žaidėjas – mano sūnus." Po to skambučio spėlioti nebereikėjo.

– Tavo skambutis užklupo ją netikėtai. Gal jai pritrūko laiko...

– Aš irgi taip maniau. Matyt, troškau bausmės. Todėl neužmiršau to telefono numerio. Penkerius metus. Paskambinau prieš kelias savaites. Atsiliepė kažkoks vyrukas, o kai paprašiau ją pakviesti, atsakė, kad ji mirė prieš dvejus metus. Paaiškino, kad plaučiai buvo nesveiki. Merdėjo ilgai. Net žinodama, kad mirs, nebandė man paskambinti. Tiesą sakant, jai buvo nusišikt ant manęs. Visada.

– Atleisk, Grifai.

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Nesvarbu.

– Aišku, svarbu. Žinau, kaip skauda. Mane irgi paliko motina. – Lora papasakojo apie tėvą. – Jis buvo tikras herojus, kaip koks kino personažas. Jo mirtis sukrėtė ir mamą, ir mane, bet aš galiausiai atsikvošėjau. Ji ne. Depresija išsekino ją, net iš lovos nebesikeldavo. Kad ir ką sakiau ar dariau, jai geriau nebuvo. Ji nenorėjo, kad būtų geriau. Vieną dieną ji išsivadavo iš savo vargų. Pasinaudojo tėčio pistoletu ir pasirūpino, kad ją rasčiau aš.

– Jėzau. – Grifas stipriau apkabino ją ir pabučiavo į plaukus.

– Man labai ilgai atrodė, kad apvyliau motiną. Bet dabar suprantu, kad ji apvylė mane. Nors kūdikis buvo mažutis, vos kelių savaičių, aš būčiau gynusi jį iš paskutiniųjų, Grifai. Norėjau apsaugoti jį nuo skausmo, tiek dvasinio, tiek fizinio. Kaip motina gali prarasti instinktą rūpintis savo vaiku ir jį saugoti?

Grifas giliai įkvėpė ir pamažu iškvėpė. Nežinojo atsakymo. O toks klausimas jam kildavo taip seniai, kiek tik prisiminė motiną.

– Turėjau tau atvirai papasakoti apie savo šeimą. Bet būgštavau, kad jei papasakosiu, nuspręsi, kad aš niekam tikęs, ir pasirinksi kitą tėvą savo vaikui.

– Pripažįstu, kad iš pradžių padarei man nekokį įspūdį.

– Papasakok, – paprašė jis su šypsena.

– Mano nuomonė apie tave pasikeitė, kai atnešei lubrikanto.

– Juokauji.

– Ne.

– Nenorėjau, kad tau vėl skaudėtų.

– Hm, ir labai nusiminei suvokęs, kad nepasinaudojau.

– Taip, bet iš tikrųjų įsiutau todėl, kad tu manei, jog man vis tiek, skaudės tau ar ne.

– Tu taip ir pasakei. Kai pamačiau, kaip supykai, pakeičiau nuomonę apie tave. Tau rūpėjo daug labiau, negu išsidavei. Pamačiau, kad anaiptol nesi toks sugedęs, kaip mano žmonės. Kaip manai *tu*.

– Nesek man medalių, Lora. Tu dar buvai kito vyro žmona, o aš jau svajojau apie tave. Nebūčiau to prisipažinęs net sau. Bet svajojau. Sumanymas buvo jo, kiekvieną kartą susitikdavai su manimi dėl to, kad jis reikalavo. Tačiau po tos dienos, kai tu patyrei orgazmą, lioviausi save apgaudinėti.

– Aš irgi, – tyliai prisipažino ji. – Supratau, kad vėl likti su tavimi vienai pavojinga. Todėl pasakiau Fosteriui, kad nebegrįšiu. Bet grįžau. Ir nesvarbu, kas atsitiko, nebūčiau sąžininga, jei sakyčiau, kad gailiuosi.

Tada Grifas vos kai ko nepasakė, vos kai ko neprisipažino, nors niekada netikėjo, kad galėtų tai pasakyti kitam žmogui. Bet laikas buvo netinkamas.

Jis tik paėmė jos ranką ir, uždėjęs sau ant krūtinės, prispaudė prie širdies. Ji nežinojo, negalėjo žinoti, kad jam, nemėgstančiam prisilietimų, tai nepaprastai svarbus žingsnis. Bet jis žinojo.

– Spėliodavau... – prabilo Lora.

– Ką?

– Nesvarbu. – Ji susigraužusi papurtė galvą.

– Ką?

– Kuo tu naudodavaisi.

– Naudodavausi?

– Na... supranti. Kol aš gulėdavau miegamajame ir laukdavau. Spėliodavau, ką tu darai, kad susijaudintum.

– A. – Jis tyliai nusijuokė. – Naudodavausi tavimi.

– Manimi?

– Kai ten susitikome pirmą kartą, tu vilkėjai minkštus rausvus marškinaičius ir bobos su kiaušiais kostiumėlį.

– Nesuprantu.

– Vilkėjai dalykinį kostiumėlį, kuris aiškiai rodė, jog nori, kad į tave būtų žiūrima rimtai. Kad darbe būtum laikoma lygia, o ne moterimi. Bet tau nieko neišėjo, nes vis tiek atrodei kaip moteris, su kuria mielai sugulčiau. Ypač marškinaičiai. Jie buvo tokios spalvos kaip šis chalatas.

– Žinau, apie kuriuos kalbi.

– Todėl, kad stovėtų, galvodavau apie tavo krūtis po marškinaičiais, minkštas ir šiltas. Galvodavau, kaip kišu rankas po marškinaičiais ir jas liečiu. To pakakdavo.

– Tik tiek?

– Na, gal toptelėdavo, kad būtų neblogai palaižius spenelį, – nė kiek neapgailestaudamas, išsišiepė Grifas. – O paskui įsivaizduodavau, kaip tu guli lovoje, tokia dorybinga iki pusės ir visiškai nuoga po antklode, ir lauki manęs. Kaskart suveikdavo. Žinoma, paskutinę dieną buvo kitaip.

– Taip.

Jis palietė jai lūpas pirštų galiukais.

– Sunkiausia būdavo leisti tau išeiti ir grįžti pas jį.

– Manau, Fosteris suprato, kad tą popietę kažkas įvyko. Kad aš buvau sukrėsta. Kai vakare grįžau namo, jis elgėsi keistai. Beveik erzino mane.

Lora išsprūdo jam iš glėbio, atsigulė ant nugaros ir įsižiūrėjo į lubas.

– Aš supratau, kad visa tai – tu, kūdikis, viskas – buvo Fosterio būdas nubausti mane už tai, kad vairavau, kai jis buvo sužeistas.

– Kaip jis galėjo tave kaltinti? Tai buvo atsitiktinumas.

– Tas ir yra, Grifai, kad Fosteris netikėjo atsitiktinumais. Nesupranti, ką reiškia įkyrių būsenų neurozė. Darbus reikia atlikti vieną po kito ir tam tikru būdu. Nukrypimai neleistini. Jis manė, kad nustatytos tvarkos pokyčiai sukelia katastrofą. Tą vakarą vairuoti norėjo Fosteris. Jis atvežė mane į vakarą, jis turėjo ir parvežti namo. Bet aš nesutikau, nes jis buvo įkaušęs. Nutraukiau seką, ir tai, kas atsitiko, buvo to padarinys. Atvirai jis manęs nekaltino. Bet dabar manau, kad mintyse kaltino. Matyt, baisiai pyko ant manęs, ir tas apmaudas buvo pražūtingas.

Grifas apsidžiaugė, kad Lora pati apie tai prabilo. Jai reikėjo išsikalbėti, pasakyti tiesą ne tiek jam, kiek sau.

– Galėjau pastoti, kreipusis į vaisingumo kliniką, pasinaudojusi spermos donoru. Fosteris savo ligos dingstimi įkalbėjo mane to nedaryti, bet tikroji priežastis ne ta. Dabar man aišku. Aš mylėjau jį tyrai ir ištikimai, ir jis tai žinojo. Mūsų santuoka man buvo šventa ir brangi. Aš ją vertinau labiau už viską. Todėl Fosteris sugalvojo būdą, kaip ją susilpninti ar net visai sunaikinti.

– Kaip savo kojas.

– Kaip savo kojas. Jis žinojo, ką manau apie jo planą. Ne kartą sakiau jam, jog planas negeras, bet Fosteris nenorėjo nė girdėti, kad nesutinku. Jis suokė, kokia aš stropuolė, nesibaidanti sunkumų ir užduočių. Dabar suprantu, kaip mikliai Fosteris mane apvyniojo apie pirštą. Pasinaudojo mano opiausiomis vietomis, žinodamas, kad taip privers mane sutikti.

– Paskui paguldė tave į lovą su manimi, pariju, vyru, kuriuo tu negalėjai žavėtis ir kuris tau nepatiko.

– Ne, – liūdnai šyptelėjo Lora. – Tu klysti. Jis pasirinko tave, nes esi gražus ir stiprus, neginčytinai vyriškas. Tu neturėjai moters penkerius metus, o aš vyro – dvejus. Argi galima nesusižavėti žmogumi, kuris duoda tai, ko mums trūksta? Fosteris *norėjo*, kad mus imtų traukti vieną prie kito. Ypač mane. Kad širdies gilumoje jausčiausi svetimautoja, laužanti santuokos įžadus, kurie man tokie brangūs.

Lora kalbėjo protingai. Iškreiptam Fosterio Spikmeno protui taip ir būtų atrodę.

– Kai vaikas būtų buvęs pradėtas, o aš nebegyvas, tu būtum jautusi ne tik netektį, bet ir kaltę.

– Turbūt ir tai jis numatė.

– Tu manim tiki? Viskuo, ką pasakojau apie jo mirtį? Nedvejodama?

– Sunku taip manyti apie savo vyrą, bet aš tavim tikiu, Grifai. Tavo mirtis buvo Fosterio plano dalis. Tobula bausmė. Kaskart, pažvelgusi į vaiką, būčiau pagalvojusi apie tave ir prisiminusi savo nuodėmę. Apie mano neištikimybę niekada nebūtume kalbėję, bet aš visą gyvenimą būčiau stengusis išpirkti kaltę. – Lora ilgai tylėjo, paskui vėl apsivertė ant šono, kad jį matytų. – Mes įvėlėm tave į siaubingą bėdą. Atleisk.

– Niekas neįvėlė, pats įpuoliau stačia galva ir graužiausi ne per daug, priešingai nei tu. Man reikėjo dykų pinigų. Daug pinigų. Net Rodartė pasakė, kad toks sukčius kaip aš...

– Rodartė! – Ji atsisėdo kaip šūvis ir stumtelėjo jį. – Dabar važiuok.

– Negaliu tavęs palikti.

– Privalai, Grifai. Man nieko neatsitiko. Bet atsitiks, jei liksi su manimi, užuot ieškojęs Manuelo. Privalai važiuoti. Juk žinai, kad aš teisi.

Grifas žinojo. Apgailestaudamas atsistojo, paskui pasilenkė ir paglostė jai plaukus.

– Tau tikrai nieko... – Jis mostelėjo į jos pilvą.

– Viskas bus gerai.

– Gulėk. Pamėgink užmigti. – Grifas švelniai pabučiavo jai į lūpas. – Grįšiu kuo greičiau. – Ir nusisuko, kol neapsigalvojo.

Tarpduryje stovėjo treneris ir Elė.

– Ką, po velnių, darai mano namuose? – subaubė treneris garsiai kaip iš už šoninės linijos.

Trisdešimt šeštas skyrius

Tokios tokelės, tarė sau Rodartė. Grifas Berketas sėkmingai: a) išviliojo arba b) pagrobė Lorą Spikmen iš viešbučio. Išvengė arešto jos namuose. Važiuoja nežinomu automobiliu. Tikėtina, kad dar kurį laiką nebus suimtas, gal nusigaus net labai toli.

Tai kodėl jis paskambino jam Spikmeno kliurkos telefonu, suprasdamas, kad Rodartė pagal skambutį atseks vietą? Žinoma, Berketui užteko proto palikti telefoną aikštelėje prie kino teatro, bet kam taip rizikuoti?

Berketas nerizikuotų. Nebent turėtų pasakyti ką nors svarbaus, ką nors tokio, kad visiškai išsuktų uodegą.

Sėdėdamas automobilyje magistralės kelkraštyje, Rodartė surūkė pusę pakelio – nusišikt, nemes, – kol nusprendė, kad Berketas nevaidino. Kalbėjo susijaudinęs ir ryžtingai. Berketas mano, kad Lavakos kelias Aitaskoje – ryšys su Manuelu Ruisu, kuris, pasak Berketo, netyčia nužudė Spikmeną. Tai reiškia, kad Berketas nekaltas.

Matyt, tai tiesa. Jei Ruisas būtų matęs, kaip Berketas nužudė Spikmeną, Berketas lėktų į Aitaską užkimšti jam gerklės, o ne skambintų Rodartei ir praneštų, kur Ruiso ieškoti.

Išvada: Manuelas Ruisas nėra nereikšminga bylos smulkmena. Jis iškilo į pagrindinius veikėjus. Pasikeitus jo statusui, negalima sėdėti rankas sudėjus.

Rodartė paspaudė pakartotinio skambinimo mygtuką savo mobiliajame. Jis suskambėjo tik kartą, kažkas iškart atsiliepė.

– Aitaskos policijos skyrius.

– Čia vėl Rodartė. Sujunkite su policijos viršininku Merionu.

Keli spragtelėjimai. Pagaliau:

– Detektyvas Rodartė?

– Yra naujienų?

– Jokių. Bet du vyrai vis dar stebi namą.

– Atšaukite juos ir Manuelo Ruiso paiešką.

Rodartė pajuto, kad Merionas nustebo.

– Kodėl?

– Kažkas pripainiojo, – tarė Rodartė, dėdamasis suirzęs. – Mulkiai kompiuterininkai. Ieškojo namo numerio, o rado kelią. Taip išėjo, kad jus apgavau. Meldžiu Dievo, kad tiems asilams niekas neduotų ginklų.

Pašnekovas suprunkštė.

– Ačiū už skambutį, detektyve. Atšauksiu visus, šerifo parankinius irgi. Mano vyrai nusivils. Tikėjosi sučiupti didelį nusikaltėlį.

– Ne šiąnakt.

– O kur Berketas?

– Vis dar laisvas.

– Toks stambus vyras, regis, nesunku pastebėti.

– Regis.

– Mes vis dėlto pasidairysim.

Rodartė atsiprašė dėl painiavos, pasakė, kad tikisi per daug nesugaišinęs Meriono ir jo policininkų, ir atsisveikino. Išmetė nuorūką pro langą, paskui šypsodamasis išvažiavo į greitkelį ir pasuko Aitaskos link.

Pamatęs Milerius, Grifas pamanė: *Staigmenos nesibaigia.*

Abu avėjo sandalais, mūvėjo šortais ir buvo apsivilkę margaraščiais kartūniniais havajietiškais marškiniais. Elė buvo

užsidėjusi šiaudinę skrybėlę, o jai ant kaklo kybojo apvytusių jostrų žiedų girlianda. Buvo suglumusi, o treneris net šiais juokingais drabužiais – įsiutęs.

Tikėdamasis sumažinti įtampą, Grifas tarė:

– Treneri, Ele, čia Lora Spikmen.

Treneris alkūne nustūmė Elę į šalį ir užsipuolė Grifą.

– Našlė? Taip, žinom, kas ji. Skaitėm apie Fosterio Spikmeno nužudymą „The Wall Street Journal“, atostogaudami Havajuose. – Jis dirstelėjo į Lorą, tada vėl perbedė akimis Grifą. – O paskui man skambina detektyvas iš Dalaso, atsiprašo, kad trukdo atostogauti, bet reikalas esąs svarbus.

– Rodartė?

– Tikrai taip. Stanlis Rodartė. Jis paklausė, ar nežinome, kur tu. Ar nepalaikom su tavimi ryšio. Ar nepatartume, kur jam tavęs ieškoti. Paklausiau kodėl. Bilo Bandžio nužudymas tiriamas iš naujo? Oi ne, atsakė jis. Aną visi pamiršę. Jis tavęs ieškąs dėl Spikmeno nužudymo. Ant žmogžudystės įrankio rasta tavo pirštų atspaudų.

– Džo, tavo kraujospūdis, – tyliai priminė Elė.

– Pasakiau jam, kad nieko apie tave nežinau, nei ką tu darai, nei kur tu esi, ir kad nenoriu žinoti. O grįžęs namo randu tave jaukiai įsitaisiusį savo *lovoje* su milijonieriaus našle. Ir man neatrodo, kad ji gedi.

– Tada tu klysti! – suriko Grifas, įniršdamas ne mažiau už trenerį. – Ji gedi savo kūdikio. *Mano* kūdikio, – patikslino, trenkdamas sau kumščiu į krūtinę. – Šįvakar ji persileido jūsų vonios kambaryje.

Elė sielvartingai aiktelėjo.

– Lora laukėsi nuo manęs kūdikio, bet aš nenužudžiau jos vyro. – Grifas žiūrėjo į Elę už trenerio nugaros. – Turi patikėti. Loros reikalas, kiek tau papasakoti, – tarė treneriui, – bet ji patvirtins, kad aš nežudžiau. Dabar važiuoju ieškoti vienintelio žmogaus, kuris tai tikrai žino ir gali sutrukdyti Rodartei pasodinti mane į mirtininkų vienutę.

Grifas pasuko prie durų, bet treneris tvirtai įsirėmė jam į krūtinę ir neišleido.

– Niekur tu neisi. Aš tave įduosiu.

– Negali manęs sulaikyti.

– Tikrai? – Treneris jį nustūmė.

– Jis privalo eiti, pone Mileri. – Lora nuleido kojas ant grindų ir išlipo iš lovos. – Aš jums papasakosiu viską, ką norėsit sužinoti. Bet Grifas Fosterio nenužudė. Kad tai įrodytų, jis turi dabar išeiti.

Senis vedžiojo akis nuo jos prie Elės, ir žmonos veidas rodė, kad šį kartą ji ne jo pusėje. Jis vėl pažvelgė į Grifą, ir šis suprato, kad treneris kovoja su savimi dėl, jo nuomone, pagrįstų priežasčių.

– Jei tu nekaltas...

– Aš nekaltas.

– Tada pasiduok.

– Negaliu. Kol tvarkysiu formalumus, Rodartė gali pašalinti liudytoją.

– Pašalinti? Ką turi omeny?

– Tą, ką manai.

– Kas tas liudytojas?

– Dingęs Spikmeno tarnas. Treneri, nėra kada aiškinti. Turiu eiti.

Treneris žengtelėjo atgal ir pakėlė rankas.

– Klimpk dar giliau. Man nė motais. Nusiplaunu rankas.

– Jau nusiplovei prieš penkerius metus.

– Dar seniau!

Žodžiai buvo skaudūs, bet Grifas neturėjo laiko apie juos galvoti. Čiupo Manuelo kelionmaišį. Atsisuko į Lorą, nepasakė nieko, bet vylėsi, kad ji žino, ką jis jaučia.

Paskui prasispraudė pro trenerį ir išbėgo.

Rodartė aptiko apleistą trobą, kai iki aušros dar buvo likusios kelios valandos. Kaip jam ir buvo sakyta, nuo miesto tele-

fono centrinės nematė nė vieno pastato, o ir šis vos laikėsi. Važiuodamas nesutiko jokių policijos automobilių, ir čia nė vieno nebuvo matyti. Policijos viršininkas Merionas tesėjo žodį ir atšaukė savo būrį.

Rodartė išsiėmė iš dėklo 9 mm kalibro pistoletą, užtaisė, čiupo iš pirštinių skyrelio žibintuvėlį ir atsargiai išlipo iš automobilio. Apėjo aplink namą, apšvietė netvirtas pastato atramas ir stogą, ne tik įlinkusį, bet ir skylėtą. Beveik visi langai išdaužyti. Griūvanti lūšna.

Aplink dirvonavo medvilnės laukai, žemė buvo lygi ir juoda kaip kepimo lakštas. Oras karštas, be vėjo ir toks tylus, kad uodo pirstelėjimą būtum išgirdęs. Nei jo automobilio burzgimas, nei šmižinėjimas apie namą neišbaidė iš slėptuvės nei Ruiso, nei ko nors kito. Neatrodė, kad kas nors stebėtų jį pro išmuštą langą, o tokiems dalykams jis turėjo šunišką uoslę.

Žiūrėdamas, kur deda koją, nes lentos buvo supuvusios, jis perėjo prieangį ir patraukė už laukujų durų rankenos. Durys atsidarė, sugirgždėjo surūdiję vyriai. Rodartė atsistojo ant slenksčio su pistoletu dešinėje rankoje ir pašvietė į vidų. Dvokė pelėmis, gyvomis ir pastipusiomis.

Vienas didelis kambarys su židiniu, pilnu šiukšlių ir seniai atvėsusių pelenų. Iš šio kambario vedė kelerios durys. Jis sėlino nuo vienų prie kitų. Miegamieji. Vonios kambarys. Virtuvė. Visi tušti. Nė ženklo, kad kas nors būtų čia gyvenęs bent jau pastaruosius dešimt metų.

– Sušiktas laiko švaistymas, – sumurmėjo jis. Vadinasi, Berketas jį išdūrė, pasiuntė nežinia kur, o pats su našlele movė į Meksiką romantiškai pasibarškinti.

Jis užgesino žibintuvėlį, atsisėdo ant palangės ir prisidegė cigaretę, svarstydamas, ką daryti toliau. Išpūtė dūmų sruogą pro tuščią lango angą. Dūmai kybojo ramiame ore kaip šmėkla. Rodartė stebeilijo per juos į suplūktą, suskeldėjusią žemę kieme.

Matė diendaržį, kuriame, matyt, buvo laikoma kiaulė ar ožka. Arkliui per mažas. Spygliuotos vielos tvoros mietai

pakrypę ar jau išvirtę. Ant žemės gulėjo surūdijusios vielos vijos. Už kokių trisdešimties metrų nuo tvoros stovėjo klojimas, dar labiau apgriuvęs negu namas.

Klojimas.

Rodartė įsikišo cigaretę į burną ir prisimerkęs įsižiūrėjo per dūmus. Patikrino, ar žibintuvėlio baterija nenusėdo. Blausiai, bet dar dega. Numetė cigaretę ant plikų medinių grindų ir sutrynė.

Lauke gerai matė ir be žibintuvėlio. Bet, eidamas už namo, laikė jį vienoje rankoje, o pistoletą kitoje. Kiemas buvo tikras kliūčių ruožas. Apverstas vienratis vežimėlis. Medinė trinka malkoms kapoti su įkirstu kirviu. Tamsus gremėzdas po stogine – traktoriaus griaučiai.

Jis atsargiai apėjo tvorą, vengdamas spygliuotų vielų, ir pasuko prie klojimo. Dvivėrės durys uždarytos, bet jas laiko tik medinė velkė, prikalta vinimi. Pakėlė ją ir pravėrė duris tiek, kad galėtų dirstelėti į vidų. Tamsa buvo neįžvelgiama. Troškus oras trenkė mėšlu ir suplėkusiu šienu.

Nieko nepamatęs ir neišgirdęs, Rodartė atidarė duris plačiau ir žengė į vidų. Įjungė žibintuvėlį ir pašvietė. Apie klojimus žinojo tiek, kiek buvo matęs kine, bet, jo neišmanėliška nuomone, šis buvo įprastinis. Pastogė šienui išilgai vienos pusės. Arklių gardai. Kamanos, pavalkai, žemės ūkio padargai.

Ir Manuelas Ruisas.

Ar šiaip koks žmogus.

Rodartė iškart suvokė, kad nebe vienas. Ir akimirksnį nusigando. *Galbūt čia Berketas.* Galbūt Berketas paspendė jam spąstus. Galbūt Berketas pasiuntė jį čia ir tyko pasaloje. Negi tas gudrus kalės vaikas jį apmovė?

Rodartė nebaigė galvoti, nes pajuto kažką krustelint už nugaros. Nespėjęs apsisukti, gavo smūgį per petį, ranka nutirpo. Jis išmetė žibintuvėlį. Kita ranka su pistoletu plačiai užsimojo ir trenkė užpuolikui į galvą.

Ne Berketas. Per žemas, per tamsus, per storas per liemenį. Rodartė neapkentė savęs dėl palengvėjimo, kuris užplūdo tai suvokus.

Bet jis dar turėjo laimėti kovą. Apsvaigintas vyriškis svirduliavo, bet dar nebuvo nugalėtas. Palenkė galvą ir puolė Rodartę. Detektyvas laiku žiebė vyrukui keliu po smakru ir vos nesugrūdo jo į šnerves. Išgirdo, kaip sutarškėjo dantys, ir spėjo, kad keletą išlaužė. Vyriškis suaimanavęs susmuko ant aslos.

Rodartė, kurio trumpalaikę baimę išstūmė pyktis, čiupo žibintuvėlį ir pašvietė tiesiai vyrui į veidą. Tamsus, platus, bruožai plokšti. Akys, mirksinčios šviesos pluošte, buvo juodos kaip anglis. Jos truputį išsiplėtė, pamačiusios Rodartės pistoleto vamzdį, nukreiptą tiesiai į jas.

– *Hola*, Ma-nu-e-lai.

Vyriškis šiek tiek nustebo.

– Taigi, žinau tavo vardą. Turim bendrą draugą. Grifą Berketą.

Sulig tais žodžiais Ruisas prapliupo tratėti ispaniškai.

– Užsikišk! – suriko Rodartė. Ruisas nutilo. – Man neįdomu, ką nori pasakyti. Verčiau pataupok jėgas darbui, kurį turėsi padaryti.

Jis čiupo vyriškį už marškinių priekio ir pakėlė.

– Matai kastuvą? – Žibintuvėlio spinduliu Rodartė parodė į krūvą įrankių, pastebėtų anksčiau. – Paimk. – Ruisas stovėjo ir bukai spoksojo į jį. – Nevaidink čia man *no comprendo**. – Rodartė pakėlė pistoletą ir aiškiai ištarė: – Eik ir paimk tą sušiktą kastuvą.

Ruiso akys sužėrėjo žibintuvėlio šviesoje it obsidianas, bet jis padarė kaip liepta.

– Ir nė nesvajok užvožti juo man, – pasakė Rodartė, kai Ruisas atsisuko, abiem rankom suėmęs kastuvo rankeną. – Jei pamėginsi, iškart nušausiu.

---

* Nesuprantu (*isp.*).

Jis mostelėjo Ruisui, kad eitų pro klojimo duris pirmas. Pats ėjo iš paskos, apdairiai atstu, nutaikęs pistoletą vyriškiui į nugarą.

Horizontas rytuose ėmė pilkėti.

– Paskubėk, Manuelai. – Rodartė įsirėmė koja Ruisui į pasturgalį ir pastūmė. Šis suklupo ir pargriuvo.

Ruisas apsivertė aukštielninkas ir taip dėbtelėjo į Rodartę, kad detektyvas apsidžiaugė, jog laiko nukreipęs į jį ginklą.

– Pažiūrėsim, ar būsi nusiteikęs vaidytis, kai gerai pasidarbuosi kastuvu. – Ruisas suglumęs pažvelgė į kastuvą, paskui į Rodartę. – Ką? – sukikeno Rodartė. – Negi tikiesi, kad *aš* tau kasiu kapą?

Trisdešimt septintas skyrius

Lora žiūrėjo į abu žmones, o šie – į ją.

Ji užuodė vystančių Elės Miler jostrų girliandos kvapą. Sunkų ir saldų.

– Ką tik grįžot iš atostogų? – paklausė ji.

– Atskridom į Dalaso oro uostą pusvalandžiu anksčiau, – atsakė Elė. – Apie pusę penkių.

– Atsiprašau, kad, po tokio ilgo skrydžio grįžę namo, radot lovoje nepažįstamą moterį. – Ji tyliai, nelinksmai nusijuokė. – Tarsi trys lokiai iš pasakos. Kaip skrydis?

Elė priėjo prie Loros ir paėmė už rankos.

– Tai tau naktis buvo sunki. Ar labai negera?

– Viskas susitvarkys.

– Žinoma, susitvarkys. Bet dabar nekas. Skauda?

– Hm.

– Aš žinau. Pati persileidau keturis kartus.

– Užjaučiu.

Elė stojiškai gūžtelėjo pečiais.

– Taip buvo lemta. – Ji patapšnojo Lorai per ranką. – Paieškosiu nuskausminamųjų.

Ji išėjo ir paliko Lorą akis į akį su treneriu Džo Mileriu. Jis atrodė grėsmingai. Stebeilijo į ją smerkiama mina. Bet atrodė, kad jam vis dėlto įdomu šį tą apie ją sužinoti.

– Užjaučiu dėl kūdikio. – Jis parodė smakru į duris, pro kurias išėjo žmona. – Elė sako, kad taip buvo lemta, bet jai kaskart plyšdavo širdis.

– Nesistebiu.

– Esat įsitikinusi, kad kūdikis buvo Grifo?

– Nėra ko abejoti. Mano vyras buvo nepajėgus.

– Nevaisingas?

– Nepajėgus, – pakartojo ji.

– Aha, – suvokė jis ir paklausė, – todėl susidėjot su Grifu?

Ji nespėjo atsakyti, nes grįžo Elė su buteliuku ibuprofeno ir stikline vandens.

– Išgerk dvi.

Lora jau kuris laikas nebegėrė nuskausminamųjų, nes jie nėščiosioms nerekomenduojami. Rydama kapsules, skausmingai prisiminė, kad nebereikia būti atsargiai.

– Ką darai? – greitai ir valdingai paklausė Elė vyro, kuris pakėlė telefono ragelį.

– Skambinu policijai.

– Užsiundysi ant bernioko policiją?

– Jis ne berniokas, Ele. Jis vyras. Turi atsakyti.

– Tik prašom neskambinti Rodartei, – tarė Lora. – Jis nesutaikomas Grifo priešas.

– Todėl, kad jis žmogžudysčių skyriaus detektyvas, o Grifas... Grifas...

– Matai? – Elė įsisprendė į siaurus klubus. – Negali prisiversti ištarti, nes žinai, kad tai netiesa.

– Jei netiesa, kodėl jis bėga? – paklausė treneris. – Kodėl nepasiduoda?

Elė, nežinodama, ką atsakyti, bejėgiškai pažvelgė į Lorą, o ši maldavo trenerio padėti ragelį.

– Prašom neskambinti. Bent kol aš nepapasakojau apie Grifą ir save. Ir apie Fosterį. Kol nepapasakojau visko, pone Mileri.

Jis valandėlę žiūrėjo į ją, paskui nenorom padėjo telefoną ant stalo ir sukryžiavo rankas ant plačios krūtinės.

– Na?

Lora pradėjo nuo tos dienos, kai Fosteris papasakojo jai apie savo sumanymą, ir nepraleido nieko, tik intymiausias keturių kartų, kai pergulėjo su Grifu, smulkmenas.

– Pirmą kartą girdžiu tokias keistybes, – nusistebėjo treneris. – Sakai, tavo vyras *sumokėjo* Grifui už... už tai?

– Ir aš, deja, sutikau, priežastys per daug sudėtingos, kad dabar aiškinčiau. Sužinojusi, kad esu nėščia, nesitikėjau dar kada nors pamatyti Grifą.

Klausantis Loros pasakojimo, Elės akys sudrėko.

– Ir kaip jauteisi? Galvodama, kad nebepamatysi Grifo?

Lora delsė, paskui prisipažino:

– Mane draskė prieštaringi jausmai. Todėl niekada nebūčiau *leidusi* sau dar kartą su juo susitikti.

Elė supratingai linktelėjo.

– Būčiau likusi su vyru iki galo, – pasakė Lora. – Auginusi vaiką kaip jo, kaip kad jis norėjo.

– Tai kodėl viskas nuėjo šuniui ant uodegos? – paklausė treneris. – Palauk, atspėsiu. Dėl Grifo?

– Tiesą sakant, dėl Fosterio. Pati kalta, kad nepastebėjau, kaip pablogėjo jo būklė. Matyt, nenorėjau pastebėti. Liga ir avarija jį pakeitė. Tai buvo nebe tas Fosteris, kurį pamilau. Tikėjausi, kad kūdikis sugrąžins aną Fosterį. Buvau atsidavusi mūsų santuokai ir bendram gyvenimui. Jei jis nebūtų mėginęs nužudyti Grifo, šįvakar būčiau su juo. O Grifui nereikėtų slapstytis. – Ji vedžiojo akis nuo vieno prie kito. – Prisiekiu, kad sakiau tik tiesą.

Lora neabejojo, kad Elė ja tiki. Treneris kandžiojo iš vidaus sau skruostą, matyt, neįtikintas. Staiga jis apsisuko ir čiupo telefoną.

– Džo, ar girdėjai bent vieną jos žodį?

– Aš dar neapkurtau, Ele.

– Tai kaip tu gali...

– Aš pažįstu Grifą, – atkirto treneris. – Jis visada norėjo pirmauti. Jam visada buvo nusispjaut į visus, išskyrus save. Nusispjaut į tave, į mane, į komandą. Į visus.

– Jūs klystat, – tarė Lora.

– Gal anksčiau buvo truputį savanaudiškas, – sutiko Elė. – Bet dabar jis kitoks. Pamačiau, kad pasikeitęs, kai čia užėjo. Ir jei nebūtum toks velniškai užsispyręs, Džo Mileri...

– Pone Mileri, prašom... – maldavo Lora. – Jūs apgailestausit...

– Skambinu policijai. – Jis perrėkė jų vieningą protestą ir ranka perskrodė orą. – Viskas.

Automobilių buvo nedaug, Grifui niekas netrukdė važiuoti greitai. Didžiausias antplūdis prasidės po poros valandų. Netrukus atsidūrė prie kelio į Aitaską. Miestelis dar snaudė, bet Grifas jį pervažiavo pamažu, paisydamas greičio apribojimų, nes nenorėjo, kad policija jį sulaikytų dabar.

Lavaskos kelią rasti buvo nesunku. Važiavo juo iki siauro, vėžių išraižyto šunkeliuko 2010, kuriuo, regis, buvo taip retai važiuojama, kad niekas jo nebeprižiūrėjo.

Po kelių kilometrų Grifas ėmė būgštauti, kad juodu suklydo. Bet tada pamatė apgriuvusį ūkininko namą ir klojimą, it blankūs šešėliai kylančius saulėtekio rausvinamo dangaus fone. Suprato, kad rado, ko reikia.

Priešais stovėjo Rodartės automobilis.

Grifas sumažino greitį, įsuko į žvyruotą taką ir iškart pamatė juos – du tamsius siluetus pašvaistės rytų horizonte fone. Sustabdė automobilį, išjungė variklį ir atidarė dureles. Rytas buvo ramus, tylus ir apgaulingai malonus.

Nenuleisdamas akių nuo abiejų vyrų, jis išsitraukė iš kelionmaišio policininko pistoletą. Kaip seniai, atrodė, jis apsimetė darbininku, nuginklavo policininkus, kaip pašėlęs bėgo su Lora iš jos namų. Visa tai prisiminė miglotai.

Bet labai aiškiai prisiminė jos veido išraišką, kai ji suvokė, kad kūdikio nebėra.

Jei... jei... jei...

„Jei“ buvo tiek daug, kad jis nebežinojo, nuo kurio pradėti apgailestauti.

Bet vienas „jei“ liko: jei žus, Lora nesužinos, kad jis ją myli. Nesvarbu, kad laikas buvo netinkamas, reikėjo pasakyti jai, kai pasitaikė proga.

Grifas užsikišo pistoletą iš užpakalio už tamsiai mėlynų darbinių kelnių, kurias tebemūvėjo. Išlipęs paliko automobilio dureles atidarytas, dėl viso pikto, jei reikėtų staigiai sprukti. Slinko palei namo sieną, puikiai suprasdamas, koks didelis ir puikus taikinys būtų jo balti sportiniai marškinėliai išblukusios sienų apkalos fone. Rodartė ir Manuelas Ruisas stovėjo dirvone nejudėdami kaip kaliausės.

Bet Rodartė kilstelėjo ranką ir pamojavo.

– Labas, Grifai.

Grifas nemėgo ginklų. Nelabai apie juos nusimanė. Dar menkiau nusimanė apie policininkų ginklus. Bet kai ėjo per prišnerkštą kiemą prie tų dviejų vyrų, pistoleto svoris ant strėnų jį ramino.

Turėjo peržergti nuverstą spygliuotos vielos tvorą. Žemė buvo nelygi: grumstai, suakmenėjusios traktoriaus vikšrų žymės. Bet jis nežiūrėjo po kojomis. Neatplėšė akių nuo Rodartės. Prisiartinęs tiek, kad įžiūrėtų detektyvo veidą, Grifas suvokė, kad šis linksmai šypsosi, nusitaikęs pistoletu į Manuelą.

Šis vaizdas patvirtino Grifo būgštavimus – Rodartė neketina panaudoti Manuelo Ruiso kaip liudytojo. Net jei Grifas įkalbėtų persigandusį Manuelą grįžti į Dalasą ir atskleisti tiesą apie netyčinį Fosterio Spikmeno nužudymą, Rodartė neleistų. Rodartė nenori, kad Grifas būtų išteisintas. Jis net nenori, kad Grifas būtų nuteistas kalėti iki gyvos galvos. Jis nori, kad Grifas mirtų.

Ir Grifas staiga suprato kodėl. Suprato, kodėl Rodartė laukė jo prie Big Springo kalėjimo. Suprato, kodėl laisvėje sekė jį ir stebėjo kiekvieną krustelėjimą. Grifas manė, kad Rodartė bando jį išgąsdinti, priversti suklysti ar prisipažinti. Iš tikrųjų Rodartė jo bijojo.

Žemė po Rodartės kojomis buvo nusėta nuorūkomis. Prie Manuelo kojų gulėjo kastuvas, o už nugaros – ką tik iškastų žemių krūva ir duobė. Suvokęs, ką tai reiškia, Grifas pajuto šleikštulį. Niekšas privertė salvadorietį išsikasti kapą, o pats šypsodamasis rūkė.

Turbūt, pamanė Grifas, mudu su Manuelu būsime palaidoti bendrame kape.

Manuelas stovėjo, lyg būtų išdrožtas iš tikmedžio. Akys kietos ir neįžvelgiamos kaip šlifuoti akmenys. Grifas nesuprato, ar jis bijo, ar susitaikė su likimu, ar laukia progos pulti. Jis nenutuokė, ką salvadoriečiui reiškia jo pasirodymas. Gailėjosi, kad nemoka ispaniškai ir negali jam pasakyti, jog Rodartė – jų bendras priešas, o *juodu ne priešai*.

– Jau pradėjau manyti, kad neateisi, – pasakė Rodartė, kai Grifas sustojo maždaug už dešimties metrų.

– Laukei manęs?

– Tikėjausi. Kodėl užgaišai? Galvą guldau, kad žinau. – Rodartė pamerkė. – Karšta našlės putė. Reikėjo pasikrušt kaip reikiant, nes tai bus tavo paskutinis kartelis. Atiduok pistoletą, – maloniai pridūrė tebesivaipydamas.

– Pistoletą?

– Nori likti be kelio?

– Negali taikyti iškart į mus abu. Jei nukreipsi ginklą į mane, Manuelas žaibiškai tave parblokš.

– Gerai. Tada pirmiau nušausiu jį, paskui pykštelėsiu tau į kelį už įžūlumą, na kaip?

Grifas užkišo ranką sau už nugaros.

– Ramiau.

Perdėtai lėtai Grifas išsitraukė pistoletą iš už kelnių juosmens. Galėtų nudėti Rodartę be jokio sąžinės graužimo. Vien už Maršiją, o ką jau kalbėti apie kitus dalykus. Bet net mirtinai sužeistas Rodartė galėtų spėti iššauti vieną kartą. Grifas negalėjo rizikuoti Manuelo gyvybe. Jam reikėjo, kad tarnas paliudytų apie Spikmeno mirtį. Atkišo pistoletą į šoną.

– Mesk man.

Grifas padarė kaip lieptas. Pistoletas nukrito Rodartei po kojomis tarp nuorūkų.

– Ačiū. Dabar galim atsipalaiduoti.

Grifas parodė smakru Manuelo pusėn.

– Paleisk jį.

– Ne, neketinu.

– Jis patrauks tiesiai į Salvadorą. Niekada jo nebepamatysi.

– Turbūt. Bet kam rizikuoti? Gal jam prabils sąžinė, kad pabėgo, tave palikęs.

– Tai tu žinai, kad Spikmeną nužudė jis?

– Tikriausiai, antraip nebūtum man pranešęs, kur jis.

– Per vėlai supratau savo klaidą.

– Nebemoki apskaičiuoti laiko, dešimtasis numeri? – Detektyvas nutaisė liūdną miną. – Oi, kaip blogai. Ir kaip tik tada, kai labiausiai reikia.

– Paleisk jį. Tau kliūvu aš, o ne jis.

– Tai jau taip, – sukikeno Rodartė.

– Nori, kad man būtų galas.

– Kaip išsidaviau?

– Nori, kad man būtų galas dėl Bilo Bandžio. Bet ne todėl, kad manai, jog aš jį nužudžiau. Žinai, kad nenužudžiau.

– Šilčiau, – išsišiepė Rodartė.

– Žinai, kad aš nenužudžiau, nes nužudei pats.

– Ir kodėl žmonės sako, kad sportininkai buki? – prunkštelėjo Rodartė. – Antra vertus, tau prireikė penkerių metų, kol sumetei.

– „Vistos“ vaikinai pasamdė tave, kad užkimštum jam gerklę visam laikui.

– Tai buvo savotiškas patikrinimas. Pasklido gandas, kad Bandžio dienos suskaitytos. „Vistos“ trijulė būgštavo, kad jis įduos juos, kaip įdavė tave. Seniai norėjau užsikalti pas juos pinigo, bet jų klika uždara. Sunku laimėti „Vistos“ pasitikėjimą.

– Todėl progos nepražiopsojai.

– Pasiūliau savo paslaugas.

– Manydamas, kad jei padėsi trijulei atsikratyti Bandžio, jie pasitiks tave išskėstomis rankomis ir įtrauks į algalapius.

Rodartė plačiai ir šlykščiai išsišiepė.

– Kas geriau išspręstų tokį reikalą kaip Bandžio už žmogžudysčių skyriaus detektyvą, galintį nukreipti tyrimą klaidinga linkme? – Jis ėmė juoktis krūtininiu juoku, paskui pratrūko garsiai kvatoti. – Sumanymas buvo puikus, paskui dar pagerėjo. Prisiekiu, Berketai, kai tu pasirodei Bandžio bute, vos neapsimyžau. Nebūčiau galėjęs geriau suplanuoti.

– Tu buvai ten, kai atėjau.

– Galiniame kambaryje. Kol nusukau jam sprandą, saikstėsi, kad neturi slėptuvės su pinigais, bet ar kada nors pažinojai lažybų tarpininką, kuris nemeluoja? Pagalvok, kokie patenkinti būtų buvę „Vistos“ vaikinai, jei būčiau ne tik atsikratęs Bandžio, bet ir grąžinęs bent kiek nušvilpto kapitalo. Todėl naršiau kambarį, kai išgirdau, kaip kažkas atidarė duris. Tu įsiveržei kaip dramblys suvesti sąskaitų. Kai supratau, kad čia tu, vos nepradėjau kikenti. Kol apraudojai Bandį, išsmukau pro užpakalines duris.

– Ir anonimiškai paskambinai į policiją.

– Iš taksofono už kampo. Kai tik apie tai buvo pranešta oficialiai, įsitraukiau į reikalą, pasakiau, kad esu netoliese, pasisiūliau patikrinti, ar tikrai nužudytas žmogus. – Jis išsišiepė. – Visa kita žinai.

– Turėjai puikią progą ir mane užversti. Kodėl ja nepasinaudojai?

– Būgštavau, kad „Vistos“ vaikinams tokia saviveikla nepatiks. Maniau, tau jie kai ką numatę ir bus nepatenkinti, jei atimsiu malonumą. Dabar aišku, kad reikėjo tave užversti.

– Tie penkeri metai man baisiai prailgo, bet tau turbūt buvo tikra kankynė, – tarė Grifas. – Kol aš gyvas, tu nesi saugus. Į kelnes dėdavai, pamanęs, kad suprasiu. Todėl persekiojai mane, apsimetei, kad „Vista“ tave įgaliojo, nors visą laiką žinojai, kad aš nieko iš Bandžio nepavogiau. Juk galiniame kambaryje nieko neradai, a?

– Gal jis nemelavo. – Rodartė gūžtelėjo pečiais.

– Vis dėlto iki šiol „Vista“ tavęs nepriglaudė. Matyt, nepadarei jiems įspūdžio.

– Dar ne.

– Bet tikiesi, kad jie bus tau palankesni, jei mane nužudysi.

– Nepakenks. Tu jiems nepatinki.

– Tu dar labiau.

– Pažiūrėsim. – Staiga Rodartė nusijuokė. – Žinai, kas juokingiausia? Kad prie tavo dabartinių bėdų nė piršto nepridėjau. Pats prisišaukei. Dulkinai paralyžiuoto vyro žmoną. Tai žema, Berketai. Net tokiems kaip tu. Dar vienas klausimas, – tarė jis ir susikaupęs suraukė kaktą. – Kam buvo skirta pusė milijono? Jis bandė tave papirkti?

Grifas tūžmingai žiūrėjo į jį.

– Nesakysi? Gerai. Vis tiek nesvarbu. – Jis pasilenkė, nerūpestingai pakėlė nuo žemės pistoletą, pasisuko ir iššovė tiesiai Manueliui į krūtinę.

Salvadorietis be garso aukštielninkas krito į duobę.

Trisdešimt aštuntas skyrius

Grifas slopiai suriko ir puolė į priekį.

– Tu jį nužudei!

– Ne aš, Berketai. Tu. – Rodartė švystelėjo pistoletą į duobę. – Tu jį suradai. Beje, primink man, kad paklausčiau ponios Spikmen, kaip sužinojai apie šią vietą. Taigi, tu pasivijai Ruisą, privertei išsikasti kapą, paskui užpulto policininko ginklu šaltakraujiškai nušovei, kad jis negalėtų liudyti prieš tave Fosterio Spikmeno nužudymo byloje.

Grifas stebeilijo į tuščią vietą, kur ką tik stovėjo Manuelas. Pažvelgė į pistoletą – per toli, nepasieks. Vėl pasižiūrėjo į Rodartę ir pakėlė tuščias rankas.

– Supras, kad šoviau ne aš.

– Šovei, šovei. Po mirties. Nesirūpink, aš viską padarysiu įtikinamai.

– Lora žino tiesą.

Rodartė pamerkė.

– Žinau būdų, kaip ją įtikinti.

Užmiršęs savisaugą, Grifas puolė ant jo.

Rodartė spėjo iššauti du kartus, kol Grifas pačiupo jam už rankos su pistoletu ir užsuko riešą. Rodartė suriko iš skausmo ir išmetė ginklą.

Atpildo valanda, pamanė Grifas, trenkdamas Rodartei per burną. Kairiu kumščiu žiebė detektyvui į skruostikaulį ir paju-

to, kaip plyšo oda. Bet pasitenkinimas buvo trumpalaikis, nes kairį petį kaip įkaitinta geležis pervėrė skausmas. Tik tada jis suprato, kad viena Rodartės kulkų pataikė. Tačiau skausmas tik padidino įtūžį. Grifas negailestingai talžė detektyvą.

Rodartė grūmėsi iš visų jėgų. Jis vožė Grifui į pilvą, o kai Grifas svirduliuodamas atsitraukė, žengė į šoną ir dar kartą žiebė ten, kur inkstai. Nespėjo tinkamai nusitaikyti, todėl smūgis nebuvo labai stiprus, bet Grifui vis tiek sulinko keliai.

Jis vis dėlto atsitiesė, negalvodamas spyrė atgal, pataikė Rodartei į blauzdą ir trumpam sulaikė detektyvą, todėl spėjo apsisukti ir šįkart gavo kumščiu ne į inkstus, o į šonkaulius.

Juodu tvatijo vienas kitą, kol Grifas nebesuprato nei kur yra, nei kiek laiko mušasi, kol kumščius ėmė skaudėti labiau už kulkos žaizdą ir kitas kraujuojančias vietas. Rodartės burna virto vampyro nasrais, jis be paliovos spjaudė krauju. Akys buvo paklaikusios iš neapykantos. Ir Grifas suvokė, kad Rodartė plieksis, kol vienas jų kris negyvas.

Dar neseniai būtų pamanęs: *Puiku, užmušiu tą niekšą arba jis užmuš mane, koks skirtumas.* Bet dabar norėjo gyventi. Norėjo gyventi ilgai ir su Lora. Viltis teikė jam jėgų grumtis net tada, kai karingumo neliko nė kvapo, o pastangų reikėjo antžmogiškų.

Sirenų kaukimas buvo maloniausias garsas, kokį jis kada girdėjo. Sirenos pasigirdo toli, bet sparčiai artėjo. Grifas pajuto palengvėjimą, o Rodartė pašėlo ir sukaupė paskutines jėgas ir ryžtą.

Jis išsiepė kruvinus dantis ir puolė. Grifas apsimetė, kad metasi į kairę, paskui – į dešinę. Rodartė stačia galva šoko į priekį, suklupo traktoriaus vikšro paliktoje gilioje provėžoje ir kniūbsčias žnektelėjo į spygliuotos vielos ritinį.

Sukliko kaip skerdžiamas, bet Grifas vėliau spėliojo, ar iš skausmo, kurį sukėlė spygliai, ar iš pykčio, kad buvo pergudrautas.

Grifas stovėjo ir žiūrėjo, kaip Rodartė spurda, mėgindamas ištrūkti, bet, įnirtingai bandydamas išsivaduoti iš vielos, tik dar smarkiau įsipainiojo. Spygliai įsibedė jam į drabužius, į kūną.

Sirenos artėjo. Grifas suriko Rodartei:

– Nustok spurdėti! Viskas baigta!

– Atsipisk!

Detektyvas stebuklingai apsivertė aukštielninkas, nors ir buvo visas apraizgytas vielos. Ji vyniojosi jam apie veidą, spygliai buvo giliai įsikirtę į mėsą. Ir vis dėlto jis spardėsi ir mostagavo rankomis. Sulenkė kelį, nors batas buvo pakliuvęs į vielos spąstus.

– Pasiduok, Rodarte, – žioptelėjo Grifas, šluostydamasis kruviną nosį. – Dėl Dievo meilės.

Sirenos jau kaukė už kokio puskilometrio. Grifas pažvelgė į kelią, ar toli policijos automobiliai. Už lygaus dirvonuojančio lauko išvydo mirksint spalvotas šviesas. Minutė, daugiausia dvi ir...

– Pabučiuok į subinę, dešimtasis numeri.

Rodartė taikė į jį iš pistoleto; tik dabar Grifas pamatė dėklą po kelnių kiška ties kulkšnimi. Detektyvas kraujavo, spygliuotos vielos subadytas, bet, regis, žaizdų nejautė. Ranka, spaudžianti pistoletą, buvo apdraskyta ir kruvina. Tačiau pirštas ant gaiduko nedrebėjo, taikė jis tiesiai. Viela ant veido dar labiau bjaurino šlykštų snukį. Burnos kampas buvo prismeigtas, bet detektyvas dar įstengė kreivai šyptelėti.

Visa tai Grifas pamatė akimirksniu. Suprato, kad jo širdis plaka paskutinį kartą. Paskutinė mintis buvo apie Lorą.

O paskui Rodartės burna suglebo. Jis suriko tą pačią akimirką, kai Grifas buvo parblokštas ant žemės. Pro jį kaip viesulas prašvilpė Manuelas Ruisas, ir virš jo pečių iškelto kastuvo kraštas nusileido tiesiai ant Rodartės galvos ir perskelė ją pusiau.

* * *

Valandą kalbėjęs beveik be perstojo, Grifas alsiai atsilošė ant ligoninės lovos pagalvės ir įsižiūrėjo į akustinių lubų plyteles. Iš palatos galo prabilo jo naujasis advokatas, rekomenduotas Gleno Hanikato:

– Ponai, mano klientas atsakė į visus jūsų klausimus. Dabar siūlau išeiti ir leisti jam pailsėti.

Abu Dalaso detektyvai nekreipė dėmesio į advokatą ir nė nekrustelėjo. Grifas manė, kad jie laukia, ar jis dar ko nepridurs. Vienas buvo žilaplaukis, nekalbus ir pavargęs veteranas. Kitas buvo jaunesnis už Grifą, atkaklesnis ir irzlesnis už porininką. Jis daugiausia ir kalbėjo.

Grifas neprisiminė jų pavardžių. Jis nelabai prisiminė net advokato pavardę. Hanikatas susitarė su juo, kol Grifas buvo operuojamas. Kulkos žaizda petyje buvo bjauri ir skausminga, bet nelabai pavojinga, juolab ne mirtina.

Po ilgos tylos jis paklausė:

– Ruisas išsikapstys?

– Atrodo, – atsakė jaunesnysis detektyvas. – Reikia pripažinti, kietas vyrukas.

– Tai jau tikrai. – Grifas prisiminė, kaip jautėsi, manydamas, kad tuoj mirs. – Juk jo neapkaltins Rodartės nužudymu?

Detektyvai sutartinai papurtė galvas.

– Jei jis nebūtų nužudęs Rodartės, Rodartė būtų nušovęs jus.

Grifas linktelėjo.

– Tas senas klojimas buvo laikina prieglauda užsieniečiams. Patekęs į mūsų šalį, Ruisas buvo nukreiptas ten, jam pasakyta, kad su juo klojime susitiks kažkoks vyrukas ir parūpins suklastotus dokumentus. Už juos jis atidavė visus pinigus, bet galėjo iškart susirasti darbą. Imigracijos pareigūnai ieško žmonių, vadovaujančių šiai operacijai. Per vertėją Ruisas prisipažino nužudęs Fosterį Spikmeną, – patylėjęs pridūrė jaunasis detektyvas.

– Tai įvyko atsitiktinai, – tarė Grifas.

– Jis taip tvirtina.

– Tai tiesa.

– Jis sakė, kad judu susipešėt. Teisybė?

– Taip.

Kadangi Grifas ir Makalisteris – taip, tokia jo pavardė, Džimas Makalisteris, – neturėjo laiko pasitarti prieš apklausą, advokatas perspėjo jį, tyliai krenkštelėdamas. Bet Grifas nė neketino sakyti tiesos, visos tiesos ir nieko, tik tiesą.

– Ruisas mums aiškiai nepasakė, kodėl susivaidijot, – kalbėjo toliau detektyvas.

Manuelas liko ištikimas velioniui ponui. Jis neketino kaltinti Spikmeno ir išplepėti policijai, kad jam buvo įsakyta nužudyti Grifą. Grifas irgi nemanė, kad verta jiems tai pasakyti. Jo veidas tebebuvo neįžvelgiamas.

– Gal norit paaiškinti, pone Berketai? – paragino jaunasis detektyvas.

– Negaliu.

– Ar turėjote kokių nors *reikalų* su ponu Spikmenu?

– Iki to vakaro buvom susitikę tik vieną kartą, ir susitikimas buvo draugiškas.

– Tą vakarą nesikivirčijote?

– Ne.

– Nekurstėte Ruiso?

– Ne. Bent jau sąmoningai. Jis puolė mane iš užpakalio.

– Jis tai pripažino, – suniurnėjo vyresnysis detektyvas. Jis suglumęs – o gal nepatikliai – suraukė kaktą. – Vis tiek neaišku, kodėl jis jus užpuolė.

– Nežinau.

– Liaukitės, Berketai, – įsiterpė jaunasis detektyvas. – Žinote. Ką jūs ten veikėt?

– Norėčiau pasitarti su klientu prieš jam atsakant, – įsikišo advokatas.

– Nieko baisaus, pone Makalisteri, galiu atsakyti. – Grifas tikėjosi, kad policija nežino apie jo ir Loros santykius. Tikriausiai Rodartė slėpė švietalą, ketindamas atskleisti kortas tada, kai bus naudingiausia jam ir pražūtingiausia Grifui su Lora. – Per to vakaro susitikimą antrą kartą tarėmės dėl darbo, – pasakė.

– Darbo?

– Reklamuoti „SunSouth". – Neįtikima, bet paneigti neįmanoma.

– O pinigai?

– Neįsivaizduoju, – sumelavo Grifas, Makalisteriui nespėjus įsikišti. – Ant stalo stovėjo į akis krintanti dėžė. Spikmenas liepė man ją atidaryti ir pažiūrėti. Aš taip ir padariau. Maždaug tuo metu mane ir užpuolė Ruisas. Gal pamanė, kad ketinu pavogti pono pinigus. Jau sakiau, kad nežinau, kas jam užplaukė. Šiaip ar taip, jis gailėsis to, ką padarė, iki gyvenimo pabaigos. Jis garbino Spikmeną.

Detektyvai neabejotinai manė, kad čia dar ne viskas, bet nieko iš jo nebeišpeš.

Jaunasis nenoriai pripažino, kad Ruisas jiems pasakojo tą patį.

– Jis prisipažino, kad netyčia nužudė savo darbdavį, grumdamasis su jumis, ir pridūrė, kad kai bėgo iš namų, jūs bandėte išgelbėti Spikmenui gyvybę. Tai jus išteisina.

Džimas Makalisteris atsilošė plastiko kėdėje patenkinta mina.

– Ar jis patvirtino ir viską, ką sakiau apie Rodartę?

Jaunasis detektyvas linktelėjo.

– Jis nesuprato, kodėl judu griežėt dantį vienas ant kito, bet viskas, ką papasakojo jis, sutampa su jūsų pasakojimu apie įvykius toje lūšnoje.

– O Bilo Bandžio nužudymas? – paklausė Makalisteris.

– Kuo čia dėtas Bilo Bandžio nužudymas? – paklausė vyresnysis detektyvas.

– Mano klientas buvo įtariamas penkerius metus. Jis atkakliai neigė savo kaltę ir tvirtino viso labo radęs lavoną.

Detektyvai susižvalgė, be žodžių tardamiesi, ką galima pasakyti. Galų gale jaunasis paaiškino:

– Mes linkę tikėti pono Berketo kaltinimu Rodartei. Vidaus reikalų skyrius jau kurį laiką jį stebėjo. Prieš jį ir kai kuriuos jo bičiulius policininkus gauta daug skundų. Tiek daug, kad nepaisyti nebegalima. Kaltinimai rimti: priekabiavimas, žiaurumas, korupcija. Viena įtariamoji tvirtina, kad Rodartė, kuriam buvo patikėta ją saugoti, ėmė ją grabalioti, o kai ji pasipriešino, sumušė.

– Tikėtina, – suniurzgė Grifas. Vylėsi išsaugoti paslaptyje Maršijos susidūrimą su Rodarte ir apsidžiaugė, kad gali ją palikti ramybėje.

– Bandžio nužudymas bus pradėtas tirti iš naujo ir kitu požiūriu, – pasakė jaunasis detektyvas.

– Aš suimtas? – Grifas kryptelėjo smakrą palatos durų pusėn. Ten stovėjo uniformuotas policininkas.

– Už trijų policijos pareigūnų užpuolimą viešbutyje ir apsimetimą policininku.

– Buvo švelninančių aplinkybių, – įsiterpė Makalisteris.

– Išdėstysit jas teisėjui, kai bus pareikštas kaltinimas, – atkirto vyresnysis detektyvas. Atrodė, kad advokatus jis gerbia ne daugiau už įstatymų pažeidėjus, kuriems šie atstovauja.

– Džiaukitės, kad jums nepareikštas kaltinimas dėl pagrobimo, – įsiterpė jaunasis. – Pasak ponios Spikmen, kai paaiškinote jai, kad Rodartė trukdo vykdyti teisingumą, ji savo noru išėjo su jumis, kad padėtų rasti Ruisą.

Į Grifą įsmigo trys poros akių, laukiančių, ką jis atsakys.

– Be ponios Spikmen niekaip nebūčiau radęs Ruiso, – atsakė Grifas, – o be Ruiso būčiau buvęs neteisingai apkaltintas jos vyro nužudymu. Niekada negalėsiu atsilyginti jai už pasitikėjimą manimi. – Jis patylėjo, paskui paklausė, kas laukia Manuelo Ruiso.

– Kai viską išsiaiškinsim ir jam pagerės tiek, kad galėtų keliauti, Ruisas bus išsiųstas į Salvadorą. Ten jis kaltinamas žmogžudyste – nudėjo vyruką, kuris, regis, išprievartavo jo seserį. Mes nutarėm, kad reikia jį atiduoti tenykščiams valdžios organams. Jiems pirmenybė.

– Linkiu jam sėkmės, – tarė Grifas beveik sau.

– Koks jūs kilniaširdis, – atsiliepė vyresnysis policininkas. – Jei jis nebūtų jūsų užpuolęs, nebūtumėt įsivėlęs į šitą bėdą.

– Bet jis išgelbėjo man gyvybę. – Grifas giliai įkvėpė ir užsimerkė. – Jau viskas? – paklausė pavargusiu balsu.

Trisdešimt devintas skyrius

Tada reikalą perėmė jo naujasis advokatas. Makalisteris išlydėjo detektyvus, patarė Grifui palaikyti su juo ryšį ir be jo neatsakinėti į klausimus, liepė pailsėti ir išėjo.

Grifas užsimerkė, bet užmigti negalėjo. Kūnas buvo sudaužytas ir išsekęs, bet siela nerimo. Vakar jis kartu su Manuelu sraigtasparniu buvo nugabentas į Parklando ligoninės traumatologijos skyrių ir ten abu operuoti.

Jis beveik neprisiminė, kaip buvo ruošiamas operacijai, vaistai išdildė iš atminties ir pooperacinę palatą. Šį rytą, prabėgus kiek mažiau kaip parai po Rodartės galvos perskėlimo aštriais kastuvo ašmenimis, pabudo atskiroje palatoje.

Advokatas Džeimsas Makalisteris pasirodė tik keliomis minutėmis anksčiau už Dalaso detektyvus. Jis vos spėjo prisistatyti ir pranešti Grifui, kad Glenas Hanikatas, išgirdęs apie įvykius Aitaskoje, iškvietė jį ginti Grifo.

Po kvotos Grifui pasidarė lengviau, bet jis dar labiau išseko. Kūną skaudėjo po grumtynių su Rodarte. Petys tvinkčiojo. Be to, jis nerimavo dėl Loros.

Fosterio Spikmeno našlė vėl atsidurs dėmesio centre, kai policija sutvarkys Berketo, Ruiso ir Rodartės bylos formalumus. Spėliojimai neišvengiami. Jis tegali viltis kokios nors milžiniškos sensacijos, kuri iš vakaro žinių išstumtų naujienas apie juodu kaip pagrindinį pranešimą.

O kol kas kaip ji laikosi? Ar sveika? Ar nepakenkė jai persileidimas ne tik dvasiškai, bet ir fiziškai?

Dėl jos kančių Grifas kaltino tik save. Aplinkybės galėjo susiklostyti kitaip, ji gal būtų išvengusi širdgėlos, jei ne jų paskutinė popietė drauge. Jei nebūtų Loros sulaikęs, kai ji ketino išeiti, gal būtų išvengta vėlesnių įvykių?

Bet – laikas sąžiningai prisipažinti – jei jis galėtų grįžti į praeitį, ar leistų jai išeiti? Ar, pasinaudojęs jos lūkuriavimu, vėl uždarytų duris? Prisimindamas, kaip buvo, svarstė: ar leistų jai išeiti? Net žinodamas, kas bus paskui?

Jis užsimerkė ir vėl paskendo mintyse apie tą popietę, prisiminė slogų nusivylimą, kai Lora pasakė, kad išeina ir nebegrįš. Jis nebandė jos perkalbėti. Negalėjo. Jis neturėjo teisės į ją. Jokios.

Bejėgiškai, beviltiškai stovėjo ir žiūrėjo, kaip Lora atidaro duris.

– Lems aplinkybės, – tarė ji, – bet gali būti, kad matomės paskutinį kartą.

– Gali būti.

– Negaliu sugalvoti tinkamų žodžių.

– Tušti plepalai atrodo dar tuštesni. – Lora šyptelėjo – prisiminė savo žodžius, kadaise ištartus jam. – Nereikia nieko sakyti, Lora.

– Tada sudiev.

Jie padavė vienas kitam ranką, ir Grifas pajuto, kad ji nenori paleisti jo rankos kaip ir jis. Bet ji paleido jo plaštaką ir nusisuko į duris. Tačiau nėjo, todėl jis užkišo ranką priešais ją ir lėtai užstūmė duris.

Valandėlę luktelėjo – gal Lora priešinsis, gal pasakys: *Ką tu, velniai rautų, darai? Atidaryk. Aš išeinu.*

Ji nesipriešino, todėl Grifas pakėlė ranką, suėmė ją už smakro ir atsargiai apgręžė. Įdėmiai pasižiūrėjo jai į akis ir išvydo jose tą patį žūtbūtinį neišsakytą ilgesį, kokį pats jautė, o išvydęs godžiai puolė ją, prispaudė pražiotą burną jai prie

kaklo, o Lorą savo kūnu – prie durų. Ji tyliai sudejavo ir apglėbė jį. Jie bučiavosi beprotiškai, neatsargiai, be atodairos ir šiurkščiai.

Mėnuo priešžaismio baigėsi šia akimirka.

Loros sijonas buvo aptemptas, bet Grifui pavyko jį užversti. Kelnaites jis numovė iki kelių, paskui jų atsikratė ji pati, kol jis atsisegė diržą ir užtrauktuką. Suėmęs jos užpakalį, kilstelėjo ir užsikėlė jos išskėstas šlaunis ant savęs. Palietė jos plyšelį. Pasiruošusi. Vienas sklandus stumtelėjimas, ir jis visas paskendo joje.

Ji apsivijo rankomis jo galvą ir stipriai laikė, kol jis barškino ją siela ir kūnu. Kai tokia poza, daug nepajudėsi, bet jis krėste krėtė ją, skverbdamasis vis giliau ir smarkiau. *Galvodamas* apie tą, ką jie daro, *suprasdamas*, kad jis vėl joje, geidė jos vis labiau. Jai tokia poza buvo tinkama. Sulig kiekvienu stumtelėjimu jis kliudydavo erogeninę zoną. Orgazmą abu pasiekė kartu. Ir jis buvo nepaprastas.

Jie ilgai glaudėsi vienas prie kito, tuščiuose namuose aidėjo garsus abiejų švokštimas, kūnai spinduliavo neįtikėtiną kaitrą. Galų gale jis atsitraukė ir švelniai pastatė ją ant žemės. Jos rankos vis dar buvo apsivijusios jam galvą, jo lūpos vis dar prispaustos jai prie kaklo. Jis lėtai bučiavo ją iki smakro, paskui jo lūpos kelias kankinamas akimirkas virpėjo virš jos burnos, kol prisispaudė. Ji prasižiojo, įsileisdama jo liežuvį.

Pirmas tikras jų bučinys. Tobulas bučinys. Švelnus kaip šilkas, drėgnas ir saldus. Labai seksualus. Kai jie atsiplėšė vienas nuo kito, jis įrėmino jos galvą delnais ant durų ir prispaudė karščiuojančią kaktą prie jos kaktos.

– Šios trisdešimt dienų buvo ilgiausios mano gyvenime, – gargždžiai ištarė. – Gyvenau bijodamas, kad nepaskambintum ir nepasakytum, jog mums nebereikės susitikti. Būgštavau, kad niekada tavęs nepabučiuosiu.

Lora prispaudė pirštus jam prie lūpų.

– Jei kalbėsimės, man reikės išeiti, – sušnibždėjo. – Tu nieko negali sakyti. Aš nieko negaliu girdėti.

Grifas atsitraukė, ketindamas ginčytis, bet išvydo maldaujamą jos veido išraišką. Ir suprato. Jie turi apsimesti, kad tai nėra asmeniška. Nors abu žinojo, kad yra priešingai. Neapgaudinėjo savęs. Tai, kas ką tik įvyko, nesusiję su apvaisinimu, nesusiję su niekuo, išskyrus pirmykštį geismą. Bet balsu to pripažinti negalima. Ji gali likti tik tokiu atveju, jei apsimes, kad taip elgiasi, nes vyras pareikalavo.

Netardami nė žodžio, jie nuėjo į miegamąjį ir nusirengė. Kol ji nusiavė batus ir nusivilko marškinaičius, jis jau buvo visiškai nuogas. Nenorėdamas laukti nė akimirkos, kol vėl suguls su ja, išsitiesė ant lovos ir prisitraukė ją. Apglėbė, delnu suėmė už pakaušio ir bučiavo, kol abiem pritrūko kvapo.

Jis atsegė per priekį susegamą nėrinių liemenėlę. Jos krūtys buvo žavios, minkštos, tikros. Pakilnojo vieną delne, pabraukė nykščiu per spenelį, kol šis sustandėjo, tada ėmė glamonėti liežuviu. Kai apžiojo, ji išrietė nugarą ir suaimanavo iš malonumo.

Jis apgraibomis susirado jos ranką ir patraukė žemyn. Išvargęs atsiduso, kai jos pirštai suėmė jo daiktą, paskui jos nykštys, aptikęs lašą skysčio plyšelyje, lėtais, varančiais iš proto ratais paskleidė drėgmę aplink galvutę. Jam pasirodė, kad neištvers.

Apkabinęs Lorą, Grifas atsegė jos sijoną ir nutraukė per klubus ir kojas žemyn. Dabar ji buvo nuoga ir droviai išsitiesė, suglaudusi šlaunis, kurios sudarė tobulą, žavingą V. Jis pasilenkė ir švelniai papūtė į trikampį, paskui prispaudė lūpas prie drėgnų garbanėlių, erzindamas tol, kol jos šlaunys suglebo. Tada įsispraudė tarp jų ir lėtai mylavo burna.

Ji pirma atitraukė kelius ir čiupo jam už plaukų, ir jis vėl atsidūrė ant jos, o jo galas giliai joje. Šį kartą seksas buvo neskubus, veikiau jausmingas negu gašlus. Jis mėgavosi kiekvienu pojūčiu ir rūpinosi, kad mėgautųsi ir ji. Pajutęs, kad

tuoj baigs, suėmė rankomis jos veidą ir įsižiūrėjo į akis, norėdamas, kad ji neabejotų, jog ją vagoja jis, tik jis, tik dėl vienos priežasties.

Grifas nebesuvokė, kiek kartų tą popietę jie mylėjosi, nes tai buvo vientisas veiksmas, vienas būdas pereidavo į kitą. Jie negalėjo kalbėtis, bet liesti vienas kitą galėjo ir nesivaržė.

Jis išbučiavo kiekvieną jos dailaus veido bruožą. Jam buvo leista glostyti kiekvieną jos odos centimetrą, bučiuoti pakinklius. Jis braukė nykščiu jai per nugarkaulį, kol pasiekė sėdmenų griovelį, o tada gulėjo, įsikniaubęs jai į strėnas.

Ji irgi buvo smalsi, apžiūrėjo jo didžiules plaštakas, apčiupinėjo storas gyslas, apčiulpė kreivą mažąjį pirščiuką. Regis, jai patiko, kad jo krūtinė plaukuota. Labai patiko. Ji dažnai įsirausdavo į plaukus. Grifui buvo malonu jausti, kaip juos šiaušia Loros alsavimas, buvo malonu jausti, kaip ji pirštų galais liečia jam bambą, buvo malonu jausti jos kelį, jaukiai įsitaisiusį jam po kiaušiais, buvo malonu jausti drėgną jos burnos čiulpimą, kai, rodos, mirs iš malonumo.

Jie gulėjo tyliai, glamonėjosi ir bučiavosi vangiai kaip numalšinę geismą meilužiai, kol ji staiga liūdnai pažvelgė į jį ir atsitraukė. Ir jis paleido ją. Norėjo jai daug ką pasakyti, bet buvo užginta. Norėjo jai pasakyti, kad pirmą kartą per visą savo niekingą gyvenimą pamilo. Myli, ir taškas. Jis myli ją.

– Dieve, padėk man, – šnibždėjo Grifas ligoninės sienoms. – Mylėjau iš pat pradžių.

Matyt, buvo užmigęs. Jį pažadino oro gūsis. Atsimerkė. Prie durų stovėjo treneris.

– Miegojai? – paklausė.

– Šiaip buvau užsimerkęs.

Treneris kiek pasvyravo, paskui priėjo prie lovos ir nužvelgė Grifą. Įsižiūrėjo į sutvarstytą petį.

– Skauda?

– Velniškai. Bet nenumirsiu.

– Šioje ligoninėje nėra nuskausminamųjų?

– Gaunu. – Jis kilstelėjo ranką su kateteriu. – Bet vis tiek skauda.

– Sužeidimas sunkus?

– Chirurgas tvirtina, kad padarinių nebus. Jei mankštinsiuos.

– Linkiu jam sėkmės. Tingėdavai mankštintis kaip velnias.

– Jai.

– A?

– Mane gydo moteris.

– A. – Treneris apžvelgė palatą, atkreipė dėmesį į aukštai kabantį televizorių, didelį langą. – Jauku.

– Nesiskundžiu.

– Gerai maitina?

– Man duoda tik jautienos sultinio ir citrinų drebučių.

– Tu alkanas?

– Nelabai.

Tuščiai pliaukšti abu nebuvo meistrai ir valandėlę tylėjo.

– Ačiū, kad tą vakarą nepaskambinai į policiją, – tarė Grifas.

– Paskambinau.

Grifas išvertė akis.

– Elė niurzgėjo, bet aš vis tiek paskambinau. Tik ne Rodartei. Pakalbinau kelis detektyvus, kol galiausiai atsiliepė vienas mąstantis. Papasakojau, koks reikalas, kur tu išvažiavai ir kad padėtis grėsminga, gal net pražūtinga. Jis paskambino į Aitaskos policijos skyrių ir sukėlė juos ant kojų.

– Vadinasi, patikėjai manimi.

– Patikėjau ja.

– Lora.

– Tikėjau kiekvienu jos žodžiu. Žinau, kad tu melagis.

– Aš nemelavau! Aš ne...

– Po perkūnais, žinau, kad nenužudei Fosterio Spikmeno ar to pašlemėko Bandžio. Ne apie tai kalbu.

– Tai užsimink, apie ką.

– Tu melavai apie žaidimą su Vašingtonu.

Grifui dilgtelėjo širdį. Nesitikėjo. Valandėlę stebeilijo į trenerį, paskui nusisuko ir sumurmėjo:

– Ką turi galvoje?

– Tu velniškai gerai žinai ką. – Treneris, paraudęs iš pykčio, pasilenkė prie Grifo, ir šis buvo priverstas pažvelgti jam į akis. – Perdavimą Vaitornui. Tą netikslų perdavimą, dėl kurio sėdai į kalėjimą. – Treneris baksnojo smiliumi į ligoninės lovą. – Aš žinau tiesą, Grifai, bet noriu, kad pats pasakytum ir kad paskui paaiškintum.

– Ką pasakyčiau? Ką paaiškinčiau?

– Aš žiūrėjau tų rungtynių vaizdo įrašą, kol akyse pradėjo mirgėti, – pasiuto treneris. – Iš visų pusių. Sulėtintai ir pagreitintai. Daug kartų. Šimtus kartų.

– Skeltas perėtas žiūrėjo.

– Aš – ne skeltas perėtas ir žaidimą išmanau. O tave pažįstu geriau nei kiti. Niekas tavęs nemokė ir netreniravo taip kaip aš. Grifai. – Jis prakalbo kimiai, ir Grifui pasirodė, kad senio akyse tvenkiasi ašaros, nors taip negalėjo būti. – Geresnis, taiklesnis perdavimas neįmanomas. Galima sakyti, tu nunešei kamuolį iki dviejų jardų linijos ir įdėjai Vaitornui į rankas. Tarp skaičių ant jo marškinėlių.

Jis atsitiesė ir trumpam nusisuko, o atsigręžęs pasakė tik tiek:

– Jis nesugavo kamuolio.

Grifas tebetylėjo.

– Vaitornas nesugavo kamuolio, bet ne todėl, kad tavo padavimas buvo blogas, – kalbėjo toliau treneris. – Tiesiog jis išmetė tą velnio kamuolį.

Grifui užgniaužė gerklę, todėl jis tik linktelėjo.

– Jis išmetė tą velnio kamuolį. – Treneris sušvokštė lyg pripučiamas žaislas, kai iš jo ištraukiamas kamštis. Grifui net pasirodė, kad jis supliuško. – Tai kurių velnių melavai, kad

tyčia sumovei rungtynes? Kodėl prisipažinai padaręs nusikaltimą, kurio nepadarei?

– Aš buvau kaltas. Buvau įklimpęs iki ausų. Ketinau blogai žaisti ir sušikti tas rungtynes savo labui. Dėl dviejų milijonų dolerių pasistengti, kad pralaimėtume. Bet... – Jis nutilo, pritrūkęs kvapo kalbėti. Kai vėl prabilo, balsas gergždė. – Bet kai reikėjo tai padaryti, negalėjau. Norėjau laimėti. Turėjau laimėti. – Jis sugniaužė kumštį, lyg mėgintų sugriebti tai, kas nepasiekiama. – Žinojau, kad išsigelbėsiu tik tokiu atveju, jei laimėsiu rungtynes. – Jis atsigulė, užsimerkė ir vėl atsidūrė aikštėje. Girdėjo minios riksmą, užuodė susigrūdusių į krūvą žaidėjų prakaitą, jautė įtampą, tvyrančią septyniasdešimties tūkstančių vietų stadione. – Mes atsilikome keturiais taškais. Tritaškio būtų maža. Laikas baigiasi. Pertraukų nebebus. Blogiau būti nebegali, ir lyg tyčia žaidžiame dėl Didžiosios taurės. Turime laiko dar vienam bandymui pernešti kamuolį. Kad gaučiau pinigų iš „Vistos“, tereikia vilkinti, ir Vašingtonas laimės. Bet, išsiveržęs iš paskutinės grūsties, pamaniau: velniop „Vistos“ šunsnukius. Velniop jų dolerius. Galbūt jie sulaužys man abi kojas, bet šį čempionatą laimėsiu.“ Vienas bandymas, treneri. Vienas perdavimas. Vienas *pasirinkimas*, galbūt ištrauksiantis mane iš purvo, kuriame murkdausi. Šios rungtynės lems mano reputaciją. Tiesą sakant, mano gyvenimą. – Po valandėlės Grifas atsimerkė ir kandžiai nusijuokė. – O Vaitornas nesugavo kamuolio. *Išmetė* jį! – Jis patrynė veidą ranka, lyg norėtų išdildyti prisiminimą: kamuolio gaudytojas aukštielninkas guli įvarčių mušimo zonoje tuščiomis rankomis, o laikrodis rodo du nulius. – Bet iš tikrųjų tai nesvarbu. Jau buvau pardavęs velniui sielą. Po pralaimėjimo nusprendžiau, kad galiu bent jau paimti pinigus. Todėl, kai Bandis atėjo su pinigais, juos paėmiau. Kartais man atrodo, kad Big Springo psichoanalitikas buvo teisus, kad aš norėjau būti sučiuptas. Kai buvau suimtas, žmonės nutarė, jog perdaviau kamuolį taip, kad Vaitornas nesugautų. Vaitornas ne-

neigė. Aš irgi. Juk buvau kaltas dėl viso kito. Melavau, lošiau, sukčiavau, pažeidinėjau įstatymus, dėjau skersą ant profesionalų sporto taisyklių ir etikos. – Jis kreivai šyptelėjo. – Bet tų rungtynių nesumoviau.

Treneris persibraukė kumščiais per sudrėkusias akis.

– Ilgai laukiau, kol tu tai pasakysi.

– Gera pasisakyti. Baisiausias dalykas, baisesnis net už kalėjimą, buvo suvokimas, kokią gėdą padariau tau ir Elei.

Treneris krenkštelėjo ir suniurzgėjo:

– Juk nenumirėm. – Pasakė atsainiai, lyg ši akimirka neturėtų reikšmės. Nors turėjo milžinišką reikšmę. Grifas neatsiprašė, treneris neatleido. Žodžiais ne. Jie nepraskydo, bet suprato vienas kitą. Jis atgavo trenerio malonę. Jam dovanota. Gal – ar įmanoma tikėtis? – jis vėl mylimas.

– Elė labai norėtų, kad dažniau užsuktum, leistum jai pataisyti tau valgio, tupinėti aplink, įbrukti pinigų man nežinant.

– Užsuksiu, – nusišypsojo Grifas. – Pažadu. Jei nesėsiu į kalėjimą.

– Dėl to, ką padarei, kad išgelbėtum Lorą nuo Rodartės? – suraukė kaktą treneris.

– Ji tau papasakojo?

– Taip, dabar apie tai šnekama per visas žinių laidas. Nemanau, kad būsi apkaltintas dėl užpuolimo. Bent kai paaiškės, kokią grėsmę jai kėlė Rodartė, o ji pasirūpins, kad visi apie tai sužinotų.

Po šių žodžių abiem pasirodė, lyg Lora nematoma dalyvautų pokalbyje. Grifas įdėmiai žiūrėjo į trenerį. Šis perskaitė nebylų klausimą jo akyse.

– Ji negali tavęs aplankyti, Grifai. – Treneris kalbėjo švelniai, nors jam sunkiai sekėsi. – Reporteriai apspistų kaip musės šuns šūdą. Jau ir taip sklando gandai. Kilnojami antakiai. Supranti, apie ką kalbu. Nieko konkretaus, tik užuominos, kad jūsų trijulės santykiai buvo įtartini. Neužmiršk, ji neseniai ir labai iškilmingai palaidojo vyrą. Žmonės nežino, jog

Spikmenui buvo suminkštėjusios smegenys, o ji dėl bendrovės ateities nenori, kad sužinotų. Juolab nenori, kad kas nors sužinotų, kokiam darbui buvai pasamdytas.

– Ji tau ir apie tai papasakojo?

– Viską. – Treneris suglumęs pakraipė galvą. – Nieko sau istorija. Kaip gyvas tokios negirdėjau.

– Tai aprašyta Biblijoje.

– Taip, betgi ir Mozė užsiaugino barzdą iki bambos ir mito skėriais.

– Abraomas.

– Nesvarbu. Lora sakė, kad suprasi, kodėl ji dabar negali tavęs aplankyti.

– Suprantu. Aš ją myliu, treneri, – netrukus pridūrė.

– Žinau. – Grifas išsprogino akis, bet treneris linktelėjo. – Tą naktį, kai tavo ateitį lėmė Rodartė ir Ruisas, užuot vaikęsis juos, tu likai su ja. Tau nebūdinga kito gerovę vertinti labiau už savo. Dabar, Grifai, turi vėl aukotis. Jei tikrai myli šią moterį, duok jai laiko. Nelįsk į akis. Tegu pagyvena viena.

Grifas tai žinojo. Suprato, kad tai būtina. Bet vis tiek taikstėsi sunkiai.

– Ji sveika?

– Kaip ridikas. Dabar jos didžiausia bėda – Elė.

– Elė?

– Labai įsijautė į perekšlės vaidmenį. Jauniklė gali užtrokšti nuo tokio rūpinimosi.

Grifas nusišypsojo ir užsimerkė.

– Ji gerose rankose.

Matyt, jis vėl užsnūdo, nes kai pabudo, trenerio nebebuvo. Palata tuščia, jis vienas.

Epilogas

Grifas atsiliepė, kai mobilusis telefonas suskambėjo antrą kartą.

– Alio.

– Šiandien pirmą?

Širdis jam sudrebėjo, paskui ėmė pašėlusiai daužytis.

– Gali atvažiuoti?

– Aha. Taip. Taip.

– Iki pasimatymo.

Grifas dar valandėlę spaudė telefoną prie ausies, kol susiprato uždaryti. Stovėjo prekybos centre, aplink verpetais zujo pirkėjai, o jis įrodinėjo sau, kad nemiega, kad nesapnuoja, kad iš tikrųjų paskambino Lora.

Kaip ir pirmą kartą, jis atvažiavo mažiausiai dvidešimčia minučių anksčiau. Važinėjo po kvartalą iki vienos be dviejų minučių. Kai grįžo, ant tako stovėjo jos automobilis. Pastatė savąjį už jo. Kelias iki laukujų durų pasirodė labai ilgas. Siekė skambučio, kai durys atsidarė ir Grifas išvydo ją.

– Išgirdau, kad atvažiuoji.

Jis ilgai tylėjo, tik stovėjo ir žiūrėjo į Lorą. Galų gale džiaugsmas išsiveržė iš krūtinės tyliu juoku.

– Nuostabiai atrodai.

– Ačiū.

– Aš nuoširdžiai sakau. – Lora vilkėjo rausvą aptemptą megztinį ir mūvėjo juodas kelnes. Paprasta, elegantiška, velniškai gundo. – Tikrai nuostabiai.

Ji paraudo, žengė žingsnį į šalį ir mostelėjo, kad jis užeitų. Grifas pamatė, kad svetainė, nors pažįstama, visiškai pasikeitusi nuo to laiko, kai paskutinį kartą čia buvo. Namas buvo jaukus ir svetingas.

Jis pažino spintelę, bet sofa buvo nauja. Atsirado daugiau baldų, meno kūrinių ant sienų, žurnalų ir knygų, kilimas, ant staliuko – vaza su baltomis tulpėmis. Pirmą kartą langinės buvo atidarytos, į vidų liejosi saulės šviesa. Šalta nebuvo, ir ugnis židinyje ruseno tik dėl jaukumo.

Grifas atsisuko į Lorą, žinodamas, ką ji sakys, ir ji iš tiesų tai pasakė:

– Dabar aš čia gyvenu.

– Skaičiau, kad pardavei sodybą. Tau čia patinka?

– Labai.

Jie ilgai žiūrėjo vienas į kitą, kol ji mostelėjo sofos pusėn.

– Norėtum arbatos?

– Žinoma.

– Karštos ar šaltos?

– Prašom šaltos.

Grifas atsisėdo, o Lora dingo virtuvėje. Jam pasidarė smalsu, todėl atidarė spintelės dureles. Televizorius, keli optiniai naujausių filmų diskai, kažkoks skaitalas. Pornografijos nėra. Uždarė duris ir atsišliejo į sofos pagalvėles, vaidindamas atsipalaidavusį. Nuo jos skambučio iki jo atvykimo praėjo dvi valandos aštuoniolika minučių, ir visą tą laiką jam trūko oro.

Lora grįžo nešina padėklu su arbatinuku ir dviem stiklinėmis. Padėjo jį ant staliuko ir abiem pripylė po stiklinę.

– Cukraus?

– Nereikia.

Ji padavė jam stiklinę, o savąją nusinešė prie krėslo ir atsisėdo priešais.

Grifas gurkšnojo arbatą. Ji gurkšnojo arbatą. Bet jie gėrė ją vienas kito akivaizdoje. Jis bijojo pradėti pokalbį, bijojo pasakyti ką nors ne taip. Nežinojo, kodėl Lora šiandien jį pasikvietė. Įprastas būdas ir nurodytas laikas negalėjo būti atsitiktinumas. Vis dėlto ji niekuo neišsidavė, kad šis susitikimas baigsis taip, kaip baigėsi jų ankstesni susitikimai šiuose namuose. Gal tiesiog pasikvietė jį išgerti arbatos.

– Tavo bendrovė klesti, – galiausiai išspaudė jis. – Naujasis „Select“ – įdomus dalykas.

– Po trijų mėnesių pradės veikti. – Lora nusijuokė ir pakraipė galvą. – Plėšomės karštligiškai, beprotiškai. Darbo baisiai daug. Milijonas sprendimų. Kasdien žūtbūtiniai terminai.

Grifas nusišypsojo iš tokio energingumo.

– Bet tau smagu.

– Kiekvieną akimirką, – prisipažino Lora. – Neabejoju sėkme. Jau pardavėm septyniasdešimt aštuonis procentus numatytų narysčių. Girdėjau gandus, kad konkurentai irgi sumanė teikti panašias paslaugas.

– Nuoširdžiausia pagyrų forma – mėgdžiojimas.

– Aišku. Bet jie tik *mėgdžioja*. O mes pionieriai.

Loros veidas švytėjo entuziazmu. Akys žėrėjo. Šypsena buvo tokia graži ir nevaržoma, kad jam suspaudė širdį. Ir suvokė, kad pirmą kartą mato ją laimingą. Pirmą kartą.

Grifas juokais kilstelėjo stiklinę.

– Sėkmės tau ir „Select“. Nors tau ir taip sekasi. „SunSouth“ akcijos dar niekada nebuvo taip vertinamos.

– Domiesi akcijomis?

– Investuoju kapitalą.

– Tikrai?

– Tikrai. Darbuokis toliau. Tau puikiai sekasi.

– Aš labai užsiėmusi ir sunkiai dirbu, bet stengiuosi nepersitempti. Trečiadieniais po pietų ilsiuosi.

Dabar aišku, kodėl ji taip apsirengusi. Į darbą nebegrįš. Grifas stengėsi nespėlioti, ką tai reiškia. Stengėsi, bet jam nieko neišėjo.

Lora įdėmiai žiūrėjo į jį.

– Trečiadieniais popiet galiu atsidėti kitiems man svarbiems dalykams. Pavyzdžiui, Eleinės Spikmen fondui.

Jis pasimuistė.

– Aha, fondas. Iš tiesų. Neseniai mačiau tavo nuotrauką laikraštyje. Kažkokiame oficialiame labdaringame renginyje. Kaip sekėsi?

– Puikiai.

– Tai gerai.

– Be pinigų, surinktų tą vakarą, fondas neseniai gavo nemažą auką.

– Mat kaip!

– Šimtą tūkstančių dolerių.

– Negaliu patikėti.

– Hm, auka buvo neįprasta.

– Kodėl?

– Pirma, grynaisiais. Šimto dolerių banknotais, įneštais į fondo sąskaitą.

– Aha.

– Anonimiškai.

– Aha.

– Be to, bankas, tvarkantis įnašus, pasakė, kad aukotojas nori likti nežinomas.

Grifo veidas tebebuvo bejausmis.

– Gerbiu žmogų, kuris siekia nuslėpti tokią dosnią auką, – tarė Lora. – Tikiuosi, jis supranta, kokie esame dėkingi.

– Neabejoju, kad supranta.

Stojo tyla, Grifui pasirodžiusi begalinė. Paskui Lora atlyžo, meiliai šyptelėjo ir pakeitė temą.

– Tu irgi nesėdi rankų sudėjęs.

– Girdėjai apie laidą?

– Mačiau tavo interviu per televizorių.

– Ji darosi madinga, populiarėja.

– Atrodo, stebiesi, – tarė Lora.

– Stebiuosi. Ji man kaip iš dangaus nukrito.

Išrašytas iš ligoninės, Grifas buvo apkaltintas dėl užpuolimo ir prisipažino kaltu. Džimas Makalisteris pasirūpino, kad klientas būtų paleistas už užstatą, ir puikiai jį gynė, priimant nuosprendį. Jo argumentus parėmė Loros Spikmen parodymai, kuriuos, jai nesant, pateikė jos advokatas, ir Stanlio Rodartės veiklą tiriančių pareigūnų liudijimai.

Teisėjas pareiškė Grifui griežtą papeikimą ir prie lygtinio nuteisimo laiko pridėjo dar metus. Lygtinio paleidimo priežiūros pareigūnu liko Džeris Arnoldas. Makalisteris ir Glenas Hanikatas, kuris elgėsi kaip tikras draugas, pakvietė Grifą atšvęsti pergalės.

Netrukus Grifą nustebino Bolis Ričas, pakviesdamas pietų. Jis atsiprašė, kad neklausė Grifo, kai šis jį bandė perspėti dėl Rodartės. Atsiprašė, kad atsisakė padėti Grifui, kai šiam ypač reikėjo pagalbos, bet labiausiai graužėsi, kad nė karto nesuabejojo jo kalte.

– Džeisonas dvi savaites su manimi nesikalbėjo.

– Nesigraužk, Boli, – numojo ranka Grifas.

– Tu per daug atlaidus.

– Aš irgi lengvai išsisukau.

Tada Bolis papasakojo jam apie laidą, kurią su kitais šalies sporto žurnalistais sumanęs jau seniai. Jiems atrodė, kad laikas įgyvendinti sumanymą.

– Mums įkyrėjo sporto, ir koledžų, ir profesionalų, juodinimas. Esame priversti rašyti ne tiek apie dėjimą iš viršaus, įvarčius ir namų bazes, kiek apie narkotikus, steroidus, ginklus, smurtingą elgesį, prievartavimus...

– Lažybas, – tarė Grifas.

– Lažybas. Mums jau bloga nuo šitos bjaurasties. Norim, kad sportas imtų keistis, kad grįžtų idealai. Bet mes – tik sauja rašeivų, aš pats ryškiausias, taigi gali įsivaizduoti, kokie kiti. Mums reikia ruporo, o nesusitepęs nepadarys poveikio, – nesmagiai pridūrė.

– Jums reikia reklaminio vaikino su skambiu šūkiu, maždaug: „Nesusimaukit kaip aš.“

– Iš esmės taip, – nusišypsojo Bolis.

– Žurnalistams reikėjo nedorėlio, kuris galėtų kalbėti jauniems sportininkams, – dabar aiškino jis Lorai. – Iš patirties perspėtų apie labiausiai paplitusius spąstus. Bolis ir jo kolegos įkalbėjo kelias bendroves finansuoti laidą. Visapusiškai parėmė Nacionalinė koledžų sportininkų asociacija. Krikščionių sportininkų korporacija. Buvusių studentų organizacijos. Mane kviečia kalbėti visos šalies sporto draugijos. – Grifas gūžtelėjo pečiais. – Galbūt mano šnekos duoda naudos.

– Nesikuklink, Grifai. Šią savaitę skaičiau Ričo skyrelyje, kad jau gauta tūkstančiai sportininkų pasižadėjimų nevartoti steroidų ir dopingo. Jo sūnus irgi pasirašęs.

– Džeisonas – geras vaikas. Vargu ar būtų pakliuvęs į spąstus.

– Bet kiti būtų. Tavo kalbos daro didelę įtaką.

– Pamatysim. – Grifas jai nusišypsojo. – Bent jau labai dažnai skraidysiu „SunSouth“.

– Turėtum rinktis „Select“.

– Per brangu. Mano išlaidos apmokamos, gaunu gana padorų atlyginimą, bet nepraturtėsiu, Lora. Niekada. – Jis niekada nebus toks turtingas kaip Fosteris Spikmenas. Kaip Lora. Tą jai dabar ir sako. – Bet aš dirbu sporto srityje, tegul periferinėje. – Grifas nusišypsojo. – Kartais, kai pasakau kalbą, klausytojai net paprašo manęs mesti kamuolį. Patarti jiems. Na, supranti.

– Neabejoju, kad tie jauni sportininkai sužavėti.

– Nežinau. Bet man malonu.

Valandėlę abu tylėjo. Ji dirstelėjo pro langą, į židinį, į vazą su tulpėmis.

– Gal dar norėtum arbatos?

– Ačiū, ne.

– Kaip gyvena tavo draugė Maršija?

Grifas nustebo, kad ji prisimena Maršiją.

– Gerai. Praėjusią savaitę buvau susitikęs.

– O.

Tą akimirką mandagi Loros šypsena truputį priblėso. O gal jam pasivaideno.

– Jos laukia dar viena operacija, bet tai jau smulkmenos.

– Vadinasi, operacijos pavyko.

– Ji atrodo fantastiškai. Geriau negu anksčiau.

– Puiku. Ar... ar ji jau... dirba?

– Visu krūviu.

– Mat kaip.

– Taip. Verčiasi kaip paprastai.

– Hm.

Jei Lora spėlioja, koks buvo jo susitikimas su Maršija, kodėl neklausia tiesiai? Grifas vylėsi, kad paklaus. Pasakytų, kad juodu dabar tik draugai, bet Loros klausimas rodytų, kad jai rūpi, ar jis tenkina kūniškus poreikius su prostitute.

– Kaip atostogos? – paklausė ji.

– Sočios. Elė gamino valgius lyg paskutinį kartą gyvenime. O tavo?

– Buvau išvažiavusi. Apsistojau Vermonte, namų viešbutėlyje, važinėjau nuošaliais keliukais, daug skaičiau.

– Skamba neblogai. – Ir dvelkia vienatve.

– Gal dar norėtum arbatos?

– Jau klausei, ir aš atsakiau „ne“.

– Atleisk. Kaip tavo petys?

– Sveikas.

– Užgijo?

– Lora, kodėl tu man paskambinai?

Staigus Grifo klausimas ją nustebino, paskui ji, regis, nusivylė, kad buvo sučiupta delsiant. Giliai įkvėpė ir tyliai pasakė:

– Norėjau tau padėkoti.

Grifui suspaudė širdį. Lora jį viso labo pakvietė arbatos.

– Už ką?

– Kad neišdavei mūsų paslapties. Turėjai begalę progų papasakoti visą negražią istoriją. Nepapasakojai. Apsaugojai Fosterį ir mane. Jis nenusipelnė tavo tylėjimo. Norėjau tau pasakyti, kad esu už tai labai dėkinga.

– Ne itin norėjau, kad visas pasaulis žinotų, jog buvau parsisamdęs krušliu.

– Vis tiek ačiū.

– Nėra už ką.

Jam nereikia jos sumauto *dėkingumo*. Tesėjo treneriui ir sau duotą pažadą ir nemėgino su ja susisiekti, nors kasdien apie tai galvodavo. O šiandien, kai jau praėjo daug mėnesių, kai Lora paskambino, jis pamanė, kad galbūt...

Bet ne. Kol jis sėdėjo ir tuščiai pliauškė, skausmingai trokšdamas ją paliesti, geisdamas paragauti jos burnos, ji tenorėjo jam *padėkoti*. Jam jau gana.

Grifas susierzinęs patrynė delnus į šlaunis ir staiga atsistojo.

– Klausyk, man reikia bėgti. Turiu... reikalų.

– Oi, atsiprašau. – Lora irgi atsistojo. – Nenorėjau tavęs gaišinti.

– Nieko baisaus. Buvo malonu susitikti.

– Man irgi.

– Puiku. Ačiū už arbatą.

Eidamas prie durų, jis pliaukštelėjo sau per šoną ir kai ką prisiminė.

– Oi, vos neužmiršau. Kai ką tau atnešiau. – Iš sportinio švarko kišenės ištraukė mažą dėžutę.

Lora klausiamai pasižiūrėjo į Grifą, kai jis padavė jai dėžutę.

– Kas čia?

– Būdas sužinoti.

Valandėlę ji neryžtingai laikė dėžutę, paskui trūktelėjo už kaspinėlio ir atrišo. Grifas suvokė, kad jis sulaikė kvapą, kai

ji nukėlė dangtelį. Ant atlasinės pagalvėlės gulėjo auksinė žvaigždutė su mažutėlyčiu deimantu viduryje. Nuleidusi galvą, ji žiūrėjo į karulį, ir jis nematė, kokia Loros veido išraiška. Bet ji taip ilgai nejudėjo, kad jam toptelėjo, jog sumanymas nevykęs.

Prabėgo dar valandėlė, Lora tebetylėjo, ir jis pabandė teisintis.

– Suprantu, kad jis buvo mažutis. Turbūt ne didesnis už šį deimantą. Bet... – Grifas perbraukė pirštais plaukus. – Bet neliko jokios žymės, supranti? Nė ženklo, kad jis buvo. O juk buvo. Bent jau kelias savaites.

Lora nepakėlė galvos ir nepajudėjo. Velnias! Kvailas sumanymas. *Visiškai* idiotiškas. Reikia užsikišti ir dingti.

– Maniau, norėtum turėti daiktelį, kuris jį primintų, – pasakė jis.

Kai Lora galų gale pakėlė galvą, veidas buvo šlapias nuo ašarų.

– Aš visada jį prisiminsiu. Jis gyvens mano širdyje iki pat mirties.

Jie pajudėjo kartu. Grifas apkabino ją ir laikė taip, lyg būtų nusprendęs niekada nepaleisti. Gal taip ir pasakė. Paskui neprisiminė, ką jai prisiekinėjo tada, prieš suimdamas rankomis ir atlošdamas jos galvą, ir ką prisiekinėjo vėliau. Tik prisiminė sakęs, kad ją myli, kartojęs šį prisipažinimą, bučiuodamas ją į lūpas, akis, skruostus ir kaklą. Galų gale jų lūpos susitiko, ir jie bučiavosi ilgai ir aistringai.

Paskui ilgai ilgai, kol popietė virto vakaru, jie drauge sėdėjo ant sofos, žiūrėjo į ugnį, laikydamiesi už rankų ir kalbėdamiesi. Kalbėjo ne apie rimtus dalykus. Pasakojo vienas kitam anekdotus. Pliauškė niekus. Dažnai juokėsi.

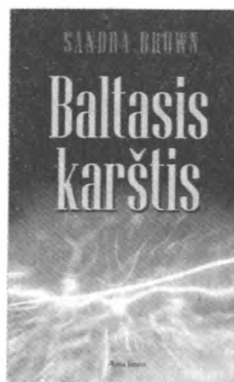
Tai buvo pirmas jų pasimatymas.

KITOS SANDROS BROWN KNYGOS

Alibi

Aukščiausios klasės detektyvas, parašytas puikiu, patraukliu stiliumi. Žmogžudystė, įtampa, intrigos, korupcija... Rašytoja sukuria ir įtikinamą psichologinį portretą žmogaus, kuris turi pasirinkti: aistra ar sąžinė?

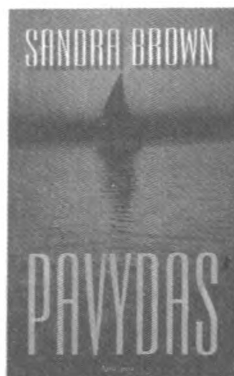
Baltasis karštis

Vienas populiariausių JAV rašytojos Sandros Brown trilerių, kuriame autorė puikiai derina įtampą ir stiprias emocijas.

Susikeitimas

Knyga, atskleidžianti galingą, beveik mistinį ryšį tarp dvynių. Ryšį, kuris nenutrūksta po vienos iš dvynių mirties ir kuris įkvepia gyvą likusią seserį nueiti beveik neįmanomą kelią, kad surastų sesers žudikus ir atkeršytų jiems.

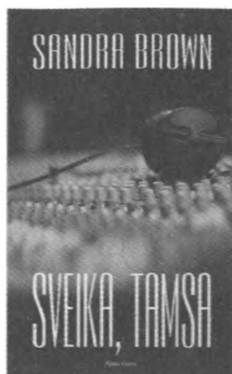
Pavydas

Detektyvinių trilerių meistrė Sandra Brown pasirūpino, kad meilės, neapykantos ir pavydo pinklėse kvapą gniaužiančios atomazgos skaitytojas karštligiškai ieškotų iki paskutinių šio romano puslapių...

Spąstai

Dėmesį prikaustančio trilerio centre – samdomo žudiko ir jį persekiojančio policininko kova bei mirtį sėjančios aistros istorija.

Sveika, tamsa

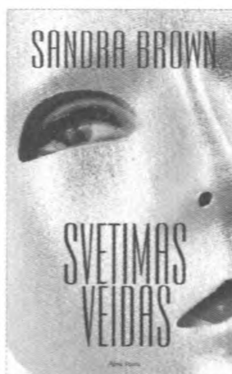
*Dėmesį prikaustanti istorija apie moterį, bėgančią nuo praeities šmėklų, tačiau dėl neatsargiai suteikto patarimo įsipainiojančią
į pavojingą istoriją ir įkliūvančią į dar kraupesnį košmarą, keliantį grėsmę ir jos ateičiai.*

Užgavėnės

„Įtemptas, puikus, nenutrūkstantis pasakojimas, kupinas siužeto vingių ir posūkių, jaudinantis ir baisus kaip pelkės, ištvirkęs ir dekadentiškas kaip Prancūzų kvartalas Užgavėnių karnavalo įkarštyje. Puota, kurios neįmanoma praleisti."

Book Page

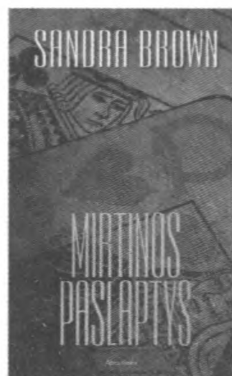
Svetimas veidas

Po lėktuvo katastrofos smarkiai sužalota Eiverė per klaidą palaikoma žuvusia kandidato į Senatą žmona Kerole. Plastikos chirurgas sudarkytą moters veidą pakeičia Kerolės veidu. Maža to, gulėdama ligoninėje Eiverė sužino, kad kažkas iš būsimo senatoriaus artimųjų planuoja jį nužudyti. Bandydama išgelbėti vyrui, kurį spėjo pamilti, gyvybę, Eiverė turės gyventi kitos moters gyvenimą. Ir rizikuoti savuoju...

Šalčio faktorius

Dar vienas visame pasaulyje pamėgtos įtempto siužeto istorijų meistrės detektyvinis trileris, kuriame susipina šiurpių nusikaltimų tyrimas, nevaržoma aistra ir nuolat auganti įtampa.

Mirtinos paslaptys

„Brown talentas papasakoti istoriją be galo retas net tarp populiariausių rašytojų." (Toronto Sun)

„Brown jėga – kurti erotizmu pagardintus siužetus, verčiančius skaitytojus nepabaigiamai spėlioti."

Brown, Sandra
Br291 Nešvarus žaidimas : romanas / Sandra Brown ; iš anglų kalbos vertė Danguolė Žalytė. – Vilnius : Alma littera, 2009. – 432 p.

ISBN 978-9955-38-299-7

Dar viena trilerių meistrės Sandros Brown intriguojanti ir kupina netikėtų peripetijų detektyvinė istorija apie manijas ir jų padarinius. Susikompromitavusi futbolo žvaigždė prarado viską, nes žaidė ne pagal taisykles. Dabar jo ateitį ir gyvybę lemia paskutinis ėjimas, o laikas baigiasi.

820(73)-3

Sandra Brown
NEŠVARUS ŽAIDIMAS

Romanas

Iš anglų kalbos vertė *Danguolė Žalytė*

Redaktorė *Diana Bučiūtė*
Korektorė *Ramutė Prapiestienė*
Viršelio dailininkas *Donatas Gendvila*
Maketavo *Zita Pikturnienė*

33,01 Lt

Tiražas 5000 egz.
Išleido leidykla „Alma littera“, Ulonų g. 2, LT-08245 Vilnius
Interneto svetainė: www.almalittera.lt
Spaudė Standartų spaustuvė, S. Dariaus ir S. Girėno g. 39, LT-02189 Vilnius

Sandra Brown

(Sandra Braun, g. 1948 m.)

JAV rašytoja, detektyvinių trilerių autorė, parašė per 60 knygų, kurios išverstos daugiau kaip į 30 kalbų. Lietuvių skaitytojams gerai žinomi jos romanai „Alibi“, „Pavydas“, „Baltasis karštis“, „Šalčio faktorius“, „Sveika, tamsa“, „Susikeitimas“, „Spąstai“, „Svetimas veidas“, „Užgavėnės“, „Mirtinos paslaptys“ ir kt. Daugelis S. Brown romanų yra skaitomiausių knygų sąrašuose ir visi jie, pasak *USA Today*, verčia skaitytoją nerimastingai versti puslapį po puslapio iki pat pabaigos.

Penkerius metus atsėdėjęs kalėjime, buvęs futbolininkas Grifas Berketas išeina į laisvę. Tačiau jo reputacija ir karjera sužlugdyta ir į ankstesnį gyvenimą sugrįžti jis nebeturi galimybių. Fosteris Spikmenas, oro transporto bendrovės savininkas bei vadovas, ir jo žmona Lora – pavyzdinga pora. Jie buvo turtingi, klestėjo ir džiaugėsi gyvenimu, kol likimas atėmė viltį turėti vaikų. Spikmenai nusprendžia, kad jiems padėti galėtų Grifas ir ima jį įkalbinėti slaptam sandėriui. Tačiau Grifo prisireikia ne tik Spikmenams – į jį nusitaiko ir detektyvas Stanlis Rodartė, senas Grifo priešas, siekiantis jam suversti kaltę už neišaiškintą žmogžudystę. Spikmenų žadamas atlyginimas už paslaugą neįsivaizduojamai didelis, bet paimdamas pinigus Grifas atsižadėtų meilės ir vienintelės progos išpirkti kaltę... Grifas viską pastato ant kortos, o kuo lošimas azartiškesnis, tuo daugiau mįslių ir... lavonų.

